

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Vaststellen masterplan en beeldkwaliteitsplan De Tapijtfabriek

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 8-10-2024
Notanummer	: 2024-817
Datum	: 8-10-2024
Programma	: 05 - Ruimtelijke ontwikkeling
Portefeuillehouder	: Wethouder Wijnhoud,
Bijlage(n)	:

Parafering

04-10-2024: Wethouder

Agendering

* 04-10-2024: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

* 04-10-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

8-10-2024

B & W d.d.: 8-10-2024

Besluit

1. De raad voor te stellen het "Masterplan en beeldkwaliteitsplan Tapijtfabriek" vast te stellen
2. De raad voor te stellen vast te houden aan een sluitende parkeerbalans conform het geldende parkeerbeleid als onderdeel van een definitieve uitwerking
3. De raad voor te stellen de aandachtspunten van omwonenden, de Planadviesraad en de erfgoedpartijen bij de verdere uitwerking te betrekken
4. Het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit vast te stellen
5. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Met de verkoop van Machinefabriek Geurtsen aan JOUW Wonen ontstaat midden in Deventer een grote ontwikkel locatie. De Tapijtfabriek ligt vlak bij het centrum van Deventer en op korte afstand van het station Deventer. De locatie is daarmee goed bereikbaar zowel met het openbaar vervoer als met de fiets of te voet. Dagelijkse voorzieningen liggen op loop- en fietsafstand. De Tapijtfabriek is daardoor aantrekkelijk voor woningbouw en voldoet aan de voorwaarden om binnenstedelijk te intensiveren. Het voorliggende masterplan voorziet in de ontwikkeling van circa 200 woningen. Ook is er ruimte voor andere functies zoals zorg, kantoor, ateliers, daghoreca, sportschool, wonen-werken. Het hoogste gebouw in dit masterplan heeft een maximale bouwhoogte van 27 meter en acht bouwlagen. De visie op hoger bouwen is hier niet van toepassing: in die visie is altijd nadrukkelijk meegegeven dat lopende trajecten niet worden meegenomen in dit proces. De Tapijtfabriek was een al lopend traject, waardoor het handelingsperspectief (vastgesteld door het college febr. 2022) leidend is.

Tijdens dit planproces is ook al voorgesorteerd op meerdere uitgangspunten die terugkeren in de visie op hoger bouwen. De ontwikkeling draagt onder andere bij aan de 'Zes principes voor hoger bouwen met Deventer karakter' zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de visie op hoger bouwen. Ook zijn meerdere elementen uit hoofdstuk 6 (hoogbouweffectrapportage) verwerkt in het Masterplan, terwijl het hier niet de categorie hoogbouw (+) betreft.

De uitgangspunten, ambities en bouwstenen zoals door de gemeente zijn benoemd in het Handelingsperspectief (met participatieplan; vastgesteld febr. 2022) zijn voldoende uitgewerkt.

Om deze ambities op een gezonde manier waar te maken, heeft het plan een bepaald volume, een hoeveelheid open ruimte en dus bouwhoogte nodig. Een voorwaarde was een intensief participatietraject. Dat heeft geresulteerd in het definitieve masterplan Tapijtfabriek. Het beeldkwaliteitsplan (BKP) Tapijtfabriek beschrijft de gewenste beeldkwaliteit van de bebouwing en de buitenruimte en bevat toetsbare criteria. Het BKP is een verbindend element tussen landschap (buitenruimte), architectuur en stedenbouw. Het geeft aanbevelingen en richtlijnen voor de vormgeving van bebouwing en de inrichting van de ruimte. Bijvoorbeeld aan de hand van schetsen en afbeeldingen.

De drie hoogste gebouwen zijn aan de zuidzijde (Smyrnastraat) gesitueerd. Hier is ruimte in het straatprofiel. Door de hogere bebouwing aan de zuidzijde te plaatsen landt de schaduw hiervan zo veel mogelijk op het eigen kavel.

De fabriek die nu voor omwonenden niet toegankelijk is, wordt een plek die onderdeel gaat zijn van de buurt. Via publiek toegankelijke verbindingen, stegen, straten en pleinen, kunnen omwonenden op het terrein wandelen. In het masterplan is uitgebreid aandacht besteed aan het borgen van bestaande cultuurhistorische waarden van bestaande gebouwen. Transformatie, renovatie én nieuwbouw worden naast elkaar ingezet. Het Ketelhuis vormt het hart van het gebied waar bewoners en omwonenden elkaar kunnen ontmoeten. Door een mix in woningen en programmafuncties ontstaat er meer levendigheid in het gebied. De combinatie van deze levendigheid, met meer groen, voldoende waterberging, duurzame bouw, het behoud van de karakteristieke historische gebouwen aangevuld met nieuwe architectuur zorgen voor een kwaliteitsimpuls van de wijk.

Waar nu sprake is van gesloten fabrieksfunctie midden in een woonwijk, wordt een mix aan (oa. betaalbare inclusieve) woningen ontwikkeld in een doorwaadbare woonbuurt. Woningen die voor een grote groep woningzoekenden toegankelijk zijn: minimaal 25% sociale woningbouw en 75% overig programma (5% sociale koop/huur, circa 20-35% middelduur koop/huur en circa 30-40% vrije sector koop/huur, zie hst 10 Doelgroepen en Programma in het masterplan).

Zorgvuldig verdichten is het uitgangspunt en dat betekent dat er behoorlijk wat programma en dus volume wordt toegevoegd in de buurt. De plaatsing van die volumes is vanuit de beleving van de straat, vanuit het ooghoogte perspectief en de positie van de hogere bebouwing zorgvuldig gekozen. De opbouw is getrapt (terug liggend). Volumes wisselen elkaar af om zoveel mogelijk ruimte, licht en lucht in de straat te behouden. Ook de verspringende rooilijn en het terugleggen van de bebouwing ten opzichte van de huidige situatie draagt hieraan bij. Er komt letterlijk meer ruimte in het straatprofiel, van gevel tot gevel.

De uitwerking naar dit masterplan en beeldkwaliteitsplan is mede tot stand gekomen door een intensief proces met de initiatiefnemer, de architect-stedenbouwer, omwonenden en andere belanghebbenden uit de omgeving en de projectgroep van de gemeente.

Zowel het masterplan als het beeldkwaliteitsplan bieden het kader waarbinnen de

komende jaren een grootscheepse transformatie van de locatie de Tapijtfabriek plaatsvindt.

Samengevat zijn de belangrijkste kenmerken:

- * Het complex als fabrieksensemble door een samenstelling van onderdelen / gebouwen oud en nieuw met compacte gebouwen met wisselende hoogte en dakvormen die verwijzen naar het industriële verleden;
- * Een nieuw stedelijk woonmilieu bestaande uit appartementen en stadswoningen, dicht op het stadscentrum van Deventer met aandacht voor, en verwijzingen naar het verleden met een aanvullend programma voor de buurt / wijk Voorstad.
- * Groene binnenhoven met een gradatie van publieke toegankelijkheid waar oude en nieuwe zicht(productie)lijnen door het plan lopen;
- * Een openbare ruimte rondom de ontwikkeling waar het prettig toeven is door het verstevigen van de groenstructuur, met ruimte voor het aanhelen van de boomstructuren. Een ruimte die minder stenig is ingericht, waarbij meer beplanting bijdraagt aan beleving, ecologie en biodiversiteit.
- * Een publiek toegankelijke, doorwaadbare binnenruimte die zich met de buurt verbindt, met hoogwaardige kwaliteit in bestrating en beplanting, en met in het hart het Ketelhuis als een plek voor ontmoeting.
- * De bouwlocatie wordt optimaal benut in het licht van de huidige woningbouwopgave van de stad en is een kwalitatieve toevoeging voor de stad.
- * Er wordt voorzien in een gebouwde parkeervoorziening voor bewoners en hun bezoekers met de ingang en uitgang aan afzonderlijke straten om het verkeer te spreiden.
- * Materialisatie/symboliek door verwijzing in naamgeving van de toekomstige gebouwen, behoud cultuurhistorische elementen.
- * Architectuur waarbij zowel de nieuwbouw als de deels te behouden bestaande bebouwing exponenten zijn van het industriële verleden.

Geurtsen heeft voor de nieuwe locatie een kavel op het bedrijvenpark A1. Er is geen sprake van een bedrijfsverplaatsing door de gemeente en er is ook geen enkele koppeling met de ontwikkeling van de Tapijtfabriek. De stroomvoorziening op de nieuwe locatie zou op basis van gezamenlijk stroomverbruik via een Smart Energy Hub (SEH) een mogelijkheid kunnen zijn. De gemeente kijkt samen met de provincie of SEH via een pilot mogelijk is.

Na diverse ontwikkelingen en veelvuldig overleg zijn we nu toe aan de volgende stap. Het door college en raad laten vaststellen van het masterplan met het BKP Tapijtfabriek, dat de kaders voor de verdere uitwerking van het plan vast legt. Als de raad het masterplan met BKP vaststelt, is de volgende stap het vastleggen van afspraken in een anterieure overeenkomst, die ter vaststelling wordt voorgelegd aan uw college. Vervolgens wordt een Omgevingsplan gemaakt dat aan het college en de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd. De adviezen van de Planadviesraad (PAR) en de erfgoedpartijen worden meegenomen in deze fase.

In die planfase werkt de initiatiefnemer met meerdere architecten ook aan het verder uitwerken van de plannen tot een bouwplan en inrichtingsplan openbare ruimte.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Van een locatie van de machinefabriek Geurtsen naar een nieuwe woonbuurt, met een gevarieerd woningaanbod waar de historie zichtbaar blijft met toevoeging van meer groen in en rondom het plangebied en een publiek toegankelijk binnengebied. De locatie wordt optimaal benut in het licht van de huidige grote bouwopgave van de stad. Het plan voor de Tapijtfabriek draagt bij aan de ambitie om een gemengd woonmilieu te creëren en deze te versterken.

Kader

- * Handelingsperspectief Tapijtfabriek (nota 2022-37)
- * Beleidsregels parkeren bestemmingsplannen Deventer (Versie 2015)
- * Woonvisie Deventer 2018 'Meer dan geWOON'; Doelgroepenverordening 2019, Zelfbewoningsplicht raadsbesluit 2021;
- * Omgevingsvisie Deventer 2019;
- * Chw bestemmingsplan Deventer, stad en dorpen deel B
- * Visie Duurzaam Deventer;
- * Klimaatadaptatieprogramma 2023

Betrokken partijen en participatie

Het masterplan is mede op basis van de input vanuit de omgeving tot stand gekomen. In het intensieve participatieproces zijn veel dialogen gevoerd. Het voornaamste doel was het verrijken van het masterplan. Met de bewoners van de omliggende straten, met Rentree, met de moskee en met individuele bewoners en huidige gebruikers is intensief overlegd over wensen, zorgen en ideeën en hun achterliggende motieven. Het masterplan in wording is voor adviezen en reacties voorgelegd aan omwonenden (Focusgroep en buurt breed), en de Planadviesraad. De St. Industrieel Erfgoed Deventer (SIED), Bond Heemschut, Stichting Oud Deventer zijn op meerdere momenten betrokken bij het opstellen van het masterplan en Beeldkwaliteitsplan (BKP). Er zijn diverse gesprekken gevoerd met de erfgoedpartijen, gemeente en ontwikkelaar.

Bij de gekozen inrichting van het openbaar gebied en in de positionering van gebouwen is de inbreng van de verschillende partijen zorgvuldig onderzocht, gewogen en beargumenteerd verwerkt. Keuzes die raken aan individuele belangen voor bijvoorbeeld posities van gebouwen, gebouwhoogtes, privacy, inkijk, en schaduwwerking hebben een grote sturende werking gehad op het hier voorgestelde plan. JOUW Wonen draagt als ontwikkelaar ook in de toekomst zorg voor adequate communicatie richting omwonenden en andere belanghebbenden. De ontwikkelaar heeft al gesproken met de huurder sportclub 'Fit & Fun' en met de bewoners van het directe buurpand op de hoek met de Smyrnadwarsstraat.

Verder zijn de woningcorporaties Rentree en Woonbedrijf Ieder1 op meerdere momenten betrokken. Rentree is als buur eigenaar van een aantal naastgelegen woningen. Zij vormt, met Woonbedrijf Ieder1, als verhuurder een belangrijke schakel in het vervolgproces. Rentree is beoogd woningcorporatie voor het ontwikkelen van sociale huurwoningen op deze locatie. Beide woningcorporaties worden betrokken bij het vervolg van het planproces.

Focusgroep 10 april '24 en Inloopavond 17 april '24

In het masterplan is de input verwerkt die de initiatiefnemer vanuit de participatie hebben ontvangen. Omdat er meerdere stakeholders zijn met verschillende belangen, zijn niet alle wensen volledig ingevuld. Er is zo zorgvuldig mogelijk omgegaan met de verschillende wensen, zorgen en belangen. Per thema is input verzameld. In de verslagen is beschreven wat daarmee is gedaan. De sfeer van de inloopavond van 17 april '24 was positief. Er zijn in totaal 16 reacties ontvangen. De reacties op het plan waren overwegend positief. Veel omwonenden vinden het plan mooi en zijn tevreden met de wijzigingen die in het plan doorgevoerd zijn. Ook de vergroening en de doorwaadbaarheid in en rondom de locatie wordt erg gewaardeerd.

Ook zijn er een aantal kritische reacties. Zo ervaren een aantal omwonenden het aantal woningen als veel voor deze wijk en heeft men moeite met de 3 hoogteaccenten (inbreuk op privacy en schaduwwerking). Verder worden parkeer- en verkeersoverlast als zorg uitgedragen. Bewoners vrezen in de toekomst, ondanks de gebouwde parkeervoorziening in dit plan, voor een toename van de parkeeroverlast in de buurt met de ontwikkeling van dit plan.

De Planadviesraad en de erfgoedpartijen (SIED, St. Oud Deventer en de Bond Heemschut) spreken hun waardering uit de actieve en correcte wijze dat zij betrokken zijn bij het planproces. De keuze voor het bouwen op en boven onderdelen (de zgn. 'optoppingen') van de bestaande gebouwen met erfgoedwaarden heeft niet de voorkeur van de erfgoedpartijen. De optopping van het Poortgebouw moet sowieso voldoende naar achter liggen om de kwaliteit van het Poortgebouw zichtbaar te houden. De discussie over het borgen van erfgoedwaarden is, zoals de PAR en de erfgoedpartijen constateren, nog niet afgerond. De dialoog hierover wordt voortgezet in het vervolgtraject. De PAR ziet expliciet een rol voor de erfgoedpartijen om de planuitwerking te toetsen aan het Beeldkwaliteitsplan.

Er is tijdens de participatie veel input opgehaald die beter een plek kan krijgen in de uitwerking in concretere plannen. Deze input wordt dan ook meegenomen in de vervolgfase van de planontwikkeling, waaronder de procedure van het Omgevingsplan. De opbrengst gaat niet verloren. De ontwikkelaar stelt een communicatieplan op voor het vervolg. De omgeving wordt geïnformeerd over de volgende processen van de herontwikkeling van de Tapijfabriek. Ook wordt de omgeving meegenomen in de planning met betrekking tot sloop en bouw. Na de besluitvorming over de anterieure overeenkomst kan initiatiefnemer een planologische procedure doorlopen (een omgevingsplan). Bij deze procedure gelden de reguliere regels voor bezwaar en beroep volgens de Algemene wet bestuursrecht. Daarna volgt de vergunningenprocedure. Het is de ambitie om de herontwikkeling van de Tapijfabriek gefaseerd met een looptijd van circa 10 jaar uit te voeren.

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Voor:

- * Dit masterplan sluit goed aan bij het handelingsperspectief.
- * Met dit masterplan wordt een volgende stap gezet in de herontwikkeling van de locatie. Daarbij worden de volgende aandachtspunten meegegeven:

Voor de ontwikkelaar / ontwerpers / architecten worden de volgende aandachtspunten mee gegeven door de Planadviesraad:

- * Aandacht voor de uitwerking van de dakkapellen, zoals verwoord in het advies van de PAR.

- * Aandacht in de uitwerking voor de specifieke adviezen van de PAR voor de buitenruimtes (balkons) van de (hogere) bouwvolumes. Bij het toepassen van balkons en loggia's is het uitgangspunt dat de balkons bij de setback niet de setback teniet mogen doen. Aan de binnenzijde van het bouwblok is meer vrijheid.
- * Er moet nog onderzoek komen naar de waterretentie, maar het uitgangspunt is op een hoogstedelijke wijze zowel op de daken als onder de grond.
- * Geadviseerd wordt om het altijd openbaar toegankelijke van het middendeel vast te leggen (privaatrechtelijk of met de gemeente) en op te nemen dat het niet afgesloten mag worden.
- * De Planadviesraad adviseert in te zetten op eenrichtingsverkeer Burgemeester van Marlestraat met de meerwaarde van het groen in het openbaar gebied.
- * Speciale aandacht voor het erfgoed op gebouwniveau is gewenst voor de vervolgfase.
- * Aandacht voor het verankeren van de beleefbaarheid van de productielijn (= uitgangspunt).
- * Aandacht voor duurzaamheid en circulair bouwen. Op het gebied van duurzaamheid (energie, materialen, water, natuurinclusief) is de intentie ambitieus, maar worden uiteindelijk de minimale normen gehanteerd. De Planadviesraad geeft mee om gezien de lange doorlooptijd van de gebiedsontwikkeling om scherpere eisen te stellen voor de ontwikkeling op lange termijn en een integrale afweging te maken tussen stedenbouw, erfgoed en duurzaamheid.
- * De Planadviesraad adviseert om in de maatregelen van natuurinclusief bouwen het voorschrift mee te nemen om de maatregelen in samenhang te nemen vanuit de habitat van verschillende doelsoorten.
- * De Planadviesraad ziet in het vervolgtraject expliciet een rol voor de erfgoedpartijen om de planuitwerking te toetsen aan het Beeldkwaliteitsplan.

De erfgoedpartijen (SIED, St. Oud Deventer en Bond Heemschut) geven als belangrijkste aandachtspunten mee:

1. Het voortzetten van de dialoog tussen de ontwikkelaar, ontwerpers en architecten met de erfgoedpartijen in het vervolgtraject van planuitwerking over het borgen van erfgoedwaarden.
  2. De optopping van het Poortgebouw moet sowieso voldoende naar achter liggen om de kwaliteit van het Poortgebouw zichtbaar te houden.
- * Het toevoegen van ca. 200 wooneenheden voldoet in een (grote) behoefte, en draagt bij aan de woningbouwopgave van Deventer. Deze locatie is een unieke plek in de (voor)stad Deventer. Het biedt vele kansen op een ontwikkeling naar een gemengde woonomgeving. Nieuwe woningen die voor (toekomstige) Deventenaren hun nieuwe thuis kan zijn. Het biedt ook kansen voor bewoners uit de buurt om naar een nieuwe woning in de directe sociale omgeving te verhuizen.
  - * Het toevoegen van groene kwaliteit (zowel in het plangebied als met een 'stevige' groene plint rondom de Tapijtfabriek) en daarmee het herverdelen van bestaande parkeercapaciteit is een randvoorwaarde voor het toevoegen van ca. 200 wooneenheden;
  - * Het gesloten fabrieksterrein wordt een nieuwe woonwijk met nieuwe publiek toegankelijke ruimte en behoud van verschillende bijzondere panden;
  - * Een deel van de industriële uitstraling van de locatie wordt behouden met een leesbare en beleefbare geschiedenis van de plek (zoals bijvoorbeeld de oudste en kenmerkende sheddaken, de kantoorgebouwen en toegangspoort aan de Smyrna(dwars)straat), het Ketelhuis met de schoorsteen en het Postmagedbouw aan de Tapijtstraat).
  - * Het masterplan geeft samen met het beeldkwaliteitsplan de kaders voor de uitwerking met voldoende ruimte voor verdere kwalitatieve ontwerpen van zowel de publiek toegankelijke ruimte, de openbare ruimte als de gebouwen.

* De Planadviesraad is positief over de ontwikkeling van het ontwerp dat nu richting een definitief Masterplan en Beeldkwaliteitsplan gaat. Dit heeft geleid tot een goed doordacht plan waarin de historische laag en de eigenheid van de fabriek zichtbaar is en dat in de verschillende schaalniveaus een andere wereld is, maar ook een relatie met de omgeving aangaat en vormgeeft aan de schaa sprong.

Tegen:

- * Als gemeente stellen we hoge eisen aan deze ontwikkeling. Door stijgende bouwkosten ligt er veel druk bij de ontwikkelaars om de hoge kwaliteit waar te maken, maar ook om betaalbare woningen te bouwen. Er is een risico dat dit vertragend gaat werken. Desalniettemin houden we vast aan de hoge ambities en kwaliteitseisen voor deze bijzondere locatie, maar het is een uitdaging om dit plan haalbaar te maken.
- * Het masterplan geeft in de ruimtelijke impressies niet de mogelijkheid voor 100% vast te stellen of de boogde parkeerruimte in de garage conform de vigerende normen (NEN) kunnen worden gerealiseerd. Om ervoor te zorgen dat er voldoende parkeerplaatsen zijn in de toekomst voor huidige en nieuwe bewoners is als beslispunt opgenomen dat een sluitende parkeerbalans onverkort noodzakelijk blijft bij de uitwerking en definitieve planvorming. De ruimtelijke impressies en parkeerbalans die daarbij worden voorgelegd zijn daarin beslissend.
- * Als de Burgemeester van Marlestraat uitgevoerd wordt als een éénrichtingsweg, ontstaat meer ruimte voor groen en parkeren. Nader onderzoek moet uitwijzen of éénrichtingsverkeer voor de hele Van Marlestraat mogelijk is; bij het uitvoeren van het onderzoek wordt de buurt betrokken.
- * Dit masterplan is nog geen bouwplan. Het beeldkwaliteitsplan biedt concrete handvaten voor de uiteindelijke plankwaliteit, en is te gebruiken om regels in het Omgevingsplan verder in te vullen.

Financiële consequenties en dekking

De kosten van de gemeente zijn via de intentieovereenkomst verhaald op de initiatiefnemers. De kosten voor het vervolg van de planvorming worden verhaald via de anterieure overeenkomst.

Openbaarmaking en communicatie

Alle stukken zijn openbaar en gaan naar de raad voor besluitvorming. Na besluitvorming wordt een persbericht verspreid over de plannen voor de herontwikkeling van de locatie machinefabriek Geurtsen.

Aanpak en uitvoering

Na vaststelling van het masterplan en beeldkwaliteitsplan Tapijtfabriek zal er verder gewerkt worden aan definitieve afspraken voor de herontwikkeling die worden vastgelegd in een anterieure overeenkomst. De anterieure overeenkomst wordt t.z.t. uitgewerkt en voorgelegd aan het college. Dan volgt de uitwerking van het masterplan tot een concreet ontwerp stedenbouwkundig plan met inrichtingsplan (openbare) buitenruimte. De erfgoedpartijen (SIED, St. Oud Deventer en Bond Heemschut) geven ook aandachtspunten voor deze uitwerking mee.

Te weten:

- * Het voortzetten van de dialoog tussen de ontwikkelaar, ontwerpers en architecten met de erfgoedpartijen in het vervolgtraject van planuitwerking over het borgen van erfgoedwaarden.

* De optopping van het Poortgebouw moet sowieso voldoende naar achter liggen om de kwaliteit van het Poortgebouw zichtbaar te houden.

Die uitwerking geeft zicht op concretisering van het woningbouwprogramma en die van de duurzaamheidsambities. Het geeft inzicht in de verkeersstromen, parkeerbehoefte e.d. Ook hier heeft de gemeente een inhoudelijke en toetsende rol. Op dat moment moet de gemeente beoordelen of het plan voldoet aan de gestelde kaders. In de besluitvorming is het aan het college om ook het stedenbouwkundig plan al dan niet vast te stellen. Ook stelt de ontwikkelaar een communicatieplan op voor het vervolg. Na de besluitvorming over de anterieure overeenkomst kan initiatiefnemer een planologische procedure doorlopen (een omgevingsplan). Bij deze procedure gelden de reguliere regels voor bezwaar en beroep volgens de Algemene wet bestuursrecht. Daarna volgt de vergunningenprocedure.

Het is de ambitie om de herontwikkeling van de Tapijfabriek gefaseerd met een looptijd van circa 10 jaar uit te voeren.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp	: Vaststellen masterplan en beeldkwaliteitsplan De Tapijtfabriek
Portefeuillehouder	: Wethouder Wijnhoud,
Voorstelnummer	: 2024-817
Datum B en W besluit	: 8-10-2024
Team	: DEV-PRO-WG

Inleiding

Met de verkoop van Machinefabriek Geurtsen aan JOUW Wonen ontstaat midden in Deventer een grote ontwikkel locatie. De Tapijtfabriek ligt vlak bij het centrum van Deventer en op korte afstand van het station Deventer. De locatie is daarmee goed bereikbaar zowel met het openbaar vervoer als met de fiets of te voet. Dagelijkse voorzieningen liggen op loop- en fietsafstand. De Tapijtfabriek is daardoor aantrekkelijk voor woningbouw en voldoet aan de voorwaarden om binnenstedelijk te intensiveren. Het voorliggende masterplan voorziet in de ontwikkeling van circa 200 woningen. Ook is er ruimte voor andere functies zoals zorg, kantoor, ateliers, daghoreca, sportschool, wonen-werken. Het hoogste gebouw in dit masterplan heeft een maximale bouwhoogte van 27 meter en acht bouwlagen. De visie op hoger bouwen is hier niet van toepassing: in die visie is altijd nadrukkelijk meegegeven dat lopende trajecten niet worden meegenomen in dit proces. De Tapijtfabriek was een al lopend traject, waardoor het handelingsperspectief (vastgesteld door het college febr. 2022) leidend is.

Tijdens dit planproces is ook al voorgesorteerd op meerdere uitgangspunten die terugkeren in de visie op hoger bouwen. De ontwikkeling draagt onder andere bij aan de 'Zes principes voor hoger bouwen met Deventer karakter' zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de visie op hoger bouwen. Ook zijn meerdere elementen uit hoofdstuk 6 (hoogbouweffectrapportage) verwerkt in het Masterplan, terwijl het hier niet de categorie hoogbouw (+) betreft.

De uitgangspunten, ambities en bouwstenen zoals door de gemeente zijn benoemd in het Handelingsperspectief (met participatieplan; vastgesteld febr. 2022) zijn voldoende uitgewerkt.

Om deze ambities op een gezonde manier waar te maken, heeft het plan een bepaald volume, een hoeveelheid open ruimte en dus bouwhoogte nodig. Een voorwaarde was een intensief participatietraject. Dat heeft geresulteerd in het definitieve masterplan Tapijtfabriek. Het beeldkwaliteitsplan (BKP) Tapijtfabriek beschrijft de gewenste beeldkwaliteit van de bebouwing en de buitenruimte en bevat toetsbare criteria. Het BKP is een verbindend element tussen landschap (buitenruimte), architectuur en stedenbouw. Het geeft aanbevelingen en richtlijnen voor de vormgeving van bebouwing en de inrichting van de ruimte. Bijvoorbeeld aan de hand van schetsen en afbeeldingen.

De drie hoogste gebouwen zijn aan de zuidzijde (Smyrnastraat) gesitueerd. Hier is ruimte in het straatprofiel. Door de hogere bebouwing aan de zuidzijde te plaatsen landt de schaduw hiervan zo veel mogelijk op het eigen kavel.

De fabriek die nu voor omwonenden niet toegankelijk is, wordt een plek die onderdeel gaat zijn van de buurt. Via publiek toegankelijke verbindingen, stegen, straten en pleinen, kunnen omwonenden op het terrein wandelen. In het masterplan is uitgebreid aandacht besteed aan het borgen van bestaande cultuurhistorische waarden van bestaande gebouwen. Transformatie, renovatie én nieuwbouw worden naast elkaar ingezet. Het Ketelhuis vormt het hart van het gebied waar bewoners en omwonenden elkaar kunnen ontmoeten. Door een mix in woningen en programmafuncties ontstaat er meer levendigheid in het gebied. De combinatie van deze levendigheid, met meer groen, voldoende waterberging, duurzame bouw, het behoud van de karakteristieke historische gebouwen aangevuld met nieuwe architectuur zorgen voor een kwaliteitsimpuls van de wijk.

Waar nu sprake is van gesloten fabrieksfunctie midden in een woonwijk, wordt een mix aan (oa. betaalbare inclusieve) woningen ontwikkeld in een doorwaadbare woonbuurt. Woningen die voor een grote groep woningzoekenden toegankelijk zijn: minimaal 25% sociale woningbouw en 75% overig programma (5% sociale koop/huur, circa 20-35% middelduur koop/huur en circa 30-40% vrije sector koop/huur, zie hst 10 Doelgroepen en Programma in het masterplan).

Zorgvuldig verdichten is het uitgangspunt en dat betekent dat er behoorlijk wat programma en dus volume wordt toegevoegd in de buurt. De plaatsing van die volumes is vanuit de beleving van de straat, vanuit het ooghoogte perspectief en de positie van de hogere bebouwing zorgvuldig gekozen. De opbouw is getrap (terug liggend). Volumes wisselen elkaar af om zoveel mogelijk ruimte, licht en lucht in de straat te behouden. Ook de verspringende rooilijn en het terugleggen van de bebouwing ten opzichte van de huidige situatie draagt hieraan bij. Er komt letterlijk meer ruimte in het straatprofiel, van gevel tot gevel.

De uitwerking naar dit masterplan en beeldkwaliteitsplan is mede tot stand gekomen door een intensief proces met de initiatiefnemer, de architect-stedenbouwer, omwonenden en andere belanghebbenden uit de omgeving en de projectgroep van de gemeente.

Zowel het masterplan als het beeldkwaliteitsplan bieden het kader waarbinnen de komende jaren een grootscheepse transformatie van de locatie de Tapijfabriek plaatsvindt.

Samengevat zijn de belangrijkste kenmerken:

- * Het complex als fabrieksensemble door een samenstelling van onderdelen / gebouwen oud en nieuw met compacte gebouwen met wisselende hoogte en dakvormen die verwijzen naar het industriële verleden;
- * Een nieuw stedelijk woonmilieu bestaande uit appartementen en stadswoningen, dicht op het stadscentrum van Deventer met aandacht voor, en verwijzingen naar het verleden met een aanvullend programma voor de buurt / wijk Voorstad.
- * Groene binnenhoven met een gradatie van publieke toegankelijkheid waar oude en nieuwe zicht(productie)lijnen door het plan lopen;
- * Een openbare ruimte rondom de ontwikkeling waar het prettig toeven is door het verstevigen van de groenstructuur, met ruimte voor het aanhelen van de boomstructuren. Een ruimte die minder stenig is ingericht, waarbij meer beplanting bijdraagt aan beleving, ecologie en biodiversiteit.
- * Een publiek toegankelijke, doorwaadbare binnenruimte die zich met de buurt verbindt, met hoogwaardige kwaliteit in bestrating en beplanting, en met in het hart het Ketelhuis als een plek voor ontmoeting.
- * De bouwlocatie wordt optimaal benut in het licht van de huidige woningbouwopgave van de stad en is een kwalitatieve toevoeging voor de stad.
- * Er wordt voorzien in een gebouwde parkeervoorziening voor bewoners en hun bezoekers met de ingang en uitgang aan afzonderlijke straten om het verkeer te spreiden.
- * Materialisatie/symboliek door verwijzing in naamgeving van de toekomstige gebouwen, behoud cultuurhistorische elementen.
- * Architectuur waarbij zowel de nieuwbouw als de deels te behouden bestaande bebouwing exponenten zijn van het industriële verleden.

Geurtsen heeft voor de nieuwe locatie een kavel op het bedrijvenpark A1. Er is geen sprake van een bedrijfsverplaatsing door de gemeente en er is ook geen enkele koppeling met de ontwikkeling van de Tapijtfabriek. De stroomvoorziening op de nieuwe locatie zou op basis van gezamenlijk stroomverbruik via een Smart Energy Hub (SEH) een mogelijkheid kunnen zijn. De gemeente kijkt samen met de provincie of SEH via een pilot mogelijk is.

Na diverse ontwikkelingen en veelvuldig overleg zijn we nu toe aan de volgende stap. Het door college en raad laten vaststellen van het masterplan met het BKP Tapijtfabriek, dat de kaders voor de verdere uitwerking van het plan vast legt. Als de raad het masterplan met BKP vaststelt, is de volgende stap het vastleggen van afspraken in een anterieure overeenkomst, die ter vaststelling wordt voorgelegd aan uw college. Vervolgens wordt een Omgevingsplan gemaakt dat aan het college en de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd. De adviezen van de Planadviesraad (PAR) en de erfgoedpartijen worden meegenomen in deze fase.

In die planfase werkt de initiatiefnemer met meerdere architecten ook aan het verder uitwerken van de plannen tot een bouwplan en inrichtingsplan openbare ruimte.

Raadsvoorstel

1. Het "Masterplan en beeldkwaliteitsplan Tapijtfabriek" vast te stellen
2. Vast te houden aan een sluitende parkeerbalans conform het dan vigerende parkeerbeleid als onderdeel van de definitieve uitwerking.
3. De aandachtspunten van omwonenden, de Planadviesraad (PAR) en de erfgoedpartijen bij de verdere uitwerking te betrekken.

In de reacties en adviezen van omwonenden, stakeholders en Planadviesraad zijn aandachtspunten benoemd voor de verdere uitwerking, zie onderstaand.

De aandachtspunten:

Voor de ontwikkelaar / ontwerpers / architecten worden de volgende aandachtspunten mee gegeven door de Planadviesraad:

- Aandacht voor de uitwerking van de dakkapellen, zoals verwoord in het advies van de PAR.
- Aandacht in de uitwerking voor de specifieke adviezen van de PAR voor de buitenruimtes (balkons) van de (hogere) bouwvolumes. Bij het toepassen van balkons en loggia's is het uitgangspunt dat de balkons bij de setback niet de setback teniet mogen doen. Aan de binnenzijde van het bouwblok is meer vrijheid.
- Er moet nog onderzoek komen naar de waterretentie, maar het uitgangspunt is op een hoogstedelijke wijze zowel op de daken als onder de grond.
- Geadviseerd wordt om het altijd openbaar toegankelijke van het middendeel vast te leggen (privaatrechtelijk of met de gemeente) en op te nemen dat het niet afgesloten mag worden.
- De Planadviesraad adviseert in te zetten op eenrichtingsverkeer Burgemeester van Marlestraat met de meerwaarde van het groen in het openbaar gebied.
- Speciale aandacht voor het erfgoed op gebouwniveau is gewenst voor de vervolgfase.
- Aandacht voor het verankeren van de beleefbaarheid van de productielijn (= uitgangspunt).
- Aandacht voor duurzaamheid en circulair bouwen. Op het gebied van duurzaamheid (energie, materialen, water, natuurinclusief) is de intentie ambitieus, maar worden uiteindelijk de minimale normen gehanteerd. De Planadviesraad geeft mee om gezien de lange doorlooptijd van de gebiedsontwikkeling om scherpere eisen te stellen voor de ontwikkeling op lange termijn en een integrale afweging te maken tussen stedenbouw, erfgoed en duurzaamheid.
- De Planadviesraad adviseert om in de maatregelen van natuurinclusief bouwen het voorschrift mee te nemen om de maatregelen in samenhang te nemen vanuit de habitat van verschillende doelsoorten.
- De PAR ziet in het vervolgtraject expliciet een rol voor de erfgoedpartijen om de planuitwerking te toetsen aan het Beeldkwaliteitsplan.

De erfgoedpartijen (SIED, St. Oud Deventer en Bond Heemschut) geven als belangrijkste aandachtspunten mee:

1. Het voortzetten van de dialoog tussen de ontwikkelaar, ontwerpers en architecten met de erfgoedpartijen in het vervolgtraject van planuitwerking over het borgen van erfgoedwaarden.
2. De optopping van het Poortgebouw moet sowieso voldoende naar achter liggen om de kwaliteit van het Poortgebouw zichtbaar te houden.

Kern raadsvoorstel

Met het vaststellen van het masterplan en beeldkwaliteitsplan (BKP) Tapijtfabriek kan een Omgevingsplan voorbereid worden, dat voor vaststelling te zijner tijd aan de raad wordt aangeboden. Tegelijkertijd kan aan de diverse bouwplannen en inrichtingsplan voor de openbare ruimte verder gewerkt worden.

Beoogd resultaat

Van een locatie van de machinefabriek Geurtsen naar een nieuwe woonbuurt, met een gevarieerd woningaanbod waar de historie zichtbaar blijft met toevoeging van meer groen in en rondom het plangebied en een publiek toegankelijk binnengebied. De locatie wordt optimaal benut in het licht van de huidige grote bouwopgave van de stad. Het plan voor de Tapijtfabriek draagt bij aan de ambitie om een gemengd woonmilieu te creëren en deze te versterken.

Kader

- * Handelingsperspectief Tapijtfabriek (nota 2022-37)
- * Beleidsregels parkeren bestemmingsplannen Deventer (Versie 2015)
- * Woonvisie Deventer 2018 'Meer dan geWOON'; Doelgroepenverordening 2019, Zelfbewoningsplicht raadsbesluit 2021
- * Omgevingsvisie Deventer 2019
- * Chw bestemmingsplan Deventer, stad en dorpen deel B
- * Visie Duurzaam Deventer
- * Klimaatadaptatieprogramma 2023

Argumenten ten behoeve van de raad

Voor:

- * Dit masterplan sluit goed aan bij het handelingsperspectief
- * Met dit masterplan wordt een volgende stap gezet in de herontwikkeling van de locatie
- * Het toevoegen van ca. 200 wooneenheden voldoet in een (grote) behoefte, en draagt bij aan de woningbouwopgave van Deventer. Deze locatie is een unieke plek in de (voor)stad Deventer. Het biedt vele kansen op een ontwikkeling naar een gemengde woonomgeving. Nieuwe woningen die voor (toekomstige) Deventenaren hun nieuwe thuis kan zijn. Het biedt ook kansen voor bewoners uit de (omliggende) buurt om naar een nieuwe woning in de directe sociale omgeving te verhuizen.
- * Het toevoegen van groene kwaliteit (zowel in het plangebied als met een 'stevige' groene plint rondom de Tapijtfabriek) en daarmee het herverdelen van bestaande parkeercapaciteit is een randvoorwaarde voor het toevoegen van ca. 200 wooneenheden;
- * Het gesloten fabrieksterrein wordt een nieuwe woonwijk met nieuwe publiek toegankelijke ruimte en behoud van verschillende bijzondere panden;
- * Een deel van de industriële uitstraling van de locatie wordt behouden met een leesbare en beleefbare geschiedenis van de plek (zoals bijvoorbeeld de oudste en kenmerkende sheddaken, de kantoorgebouwen en toegangspoort aan de Smyrna(dwars)straat), het Ketelhuis met de schoorsteen en het Postmagebouw aan de Tapijtstraat).
- * Het masterplan geeft samen met het beeldkwaliteitsplan de kaders voor de uitwerking met ruimte voor verdere kwalitatieve ontwerpen van zowel de publiek toegankelijke ruimte, de openbare ruimte als de gebouwen.
- * De Planadviesraad is positief over de ontwikkeling van het ontwerp dat nu richting een definitief Masterplan en Beeldkwaliteitsplan gaat. Dit heeft geleid tot een goed doordacht plan waarin de historische laag en de eigenheid van de fabriek zichtbaar is en dat in de verschillende schaalniveaus een andere wereld is, maar ook een relatie met de omgeving aangaat en vormgeeft aan de schaalprong.

Tegen:

- * Als gemeente stellen we hoge eisen aan deze ontwikkeling. Door stijgende bouwkosten ligt er veel druk bij de ontwikkelaars om de hoge kwaliteit waar te maken, maar ook om betaalbare woningen te bouwen. Er is een risico dat dit vertragend gaat werken. Desalniettemin houden we vast aan de hoge ambities en kwaliteitseisen voor deze bijzondere locatie, maar het is een uitdaging om dit plan haalbaar te maken.
- * Het masterplan geeft in de ruimtelijke impressies niet de mogelijkheid voor 100% vast te stellen of de boogde parkeerruimte in de garage conform de vigerende normen (NEN) kunnen worden gerealiseerd. Om ervoor te zorgen dat er voldoende parkeerplaatsen zijn in de toekomst voor huidige en nieuwe bewoners is als beslispunt opgenomen dat een sluitende parkeerbalans onverkort noodzakelijk blijft bij de uitwerking en definitieve planvorming. De ruimtelijke impressies en parkeerbalans die daarbij worden voorgelegd zijn daarin beslissend.
- * Als de Burgemeester van Marlestraat uitgevoerd wordt als een éénrichtingsweg, ontstaat meer ruimte voor groen en parkeren. Nader onderzoek moet uitwijzen of éénrichtingsverkeer voor de hele Van Marlestraat mogelijk is; bij het uitvoeren van het onderzoek wordt de buurt betrokken.
- * Dit masterplan is nog geen bouwplan. Het beeldkwaliteitsplan biedt concrete handvaten voor de uiteindelijke plankwaliteit, en is te gebruiken om regels in het Omgevingsplan verder in te vullen.

Betrokken partijen en participatie

Het masterplan is mede op basis van de input vanuit de omgeving tot stand gekomen. In het intensieve participatieproces zijn veel dialogen gevoerd. Het voornaamste doel was het verrijken van het masterplan. Met de bewoners van de omliggende straten, met Rentree, met de moskee en met individuele bewoners en huidige gebruikers is intensief overlegd over wensen, zorgen en ideeën en hun achterliggende motieven. Het masterplan in wording is voor adviezen en reacties voorgelegd aan omwonenden (Focusgroep en buurt breed), en de Planadviesraad. De St. Industrieel Erfgoed Deventer (SIED), Bond Heemschut, Stichting Oud Deventer zijn op meerdere momenten betrokken bij het opstellen van het masterplan en Beeldkwaliteitsplan (BKP). Er zijn diverse gesprekken gevoerd met de erfgoedpartijen, gemeente en ontwikkelaar.

In het participatietraject zijn 4 thema's waarover de dialoog is gevoerd met de omwonenden, en andere belanghebbenden.

Deze thema's zijn:

- Bebouwing, Contouren en Uitvoering
- Parkeren, Verkeer, Buitenruimte en Groen
- Functies, Sociale Draggers en Duurzaamheid
- Historie en Stijl

Op pagina 126 in het masterplan staat per thema beschreven wat er is gehoord tijdens de verschillende participatiemomenten.

Bij de gekozen inrichting van het openbaar gebied en in de positionering van gebouwen is de inbreng van de verschillende partijen zorgvuldig onderzocht, gewogen en beargumenteerd verwerkt. Keuzes die raken aan individuele belangen voor bijvoorbeeld posities van gebouwen, gebouwhoogtes, privacy, inkijk, en schaduwwerking hebben een grote sturende werking gehad op het hier voorgestelde plan. JOUW Wonen draagt als ontwikkelaar ook in de toekomst zorg voor adequate communicatie richting omwonenden en andere belanghebbenden. De ontwikkelaar heeft al gesproken met de huurder sportclub 'Fit & Fun' en met de bewoners van het directe buurpand op de hoek met de Smyrnadwarsstraat.

Verder zijn de woningcorporaties Rentree en Woonbedrijf leder1 op meerdere momenten betrokken. Rentree is als buur eigenaar van een aantal naastgelegen woningen. Zij vormt, met Woonbedrijf leder1, als verhuurder een belangrijke schakel in het vervolgproces. Rentree is beoogd woningcorporatie voor het ontwikkelen van sociale huurwoningen op deze locatie. Beide woningcorporaties worden betrokken bij het vervolg van het planproces.

Focusgroep 10 april '24 en Inloopavond 17 april '24

Van deze (en andere) participatie bijeenkomsten (focusgroep/ wijkdeelbijeenkomsten / inloopavonden) is verslag gemaakt door de initiatiefnemer. De verslagen van de focusgroep van 10 april 2024 en de inloopavond van 17 april 2024 zijn als bijlage bij dit raadsvoorstel opgenomen. In het Masterplan is de input verwerkt die de initiatiefnemer vanuit de participatie hebben ontvangen. Omdat er meerdere stakeholders zijn met verschillende belangen, zijn niet alle wensen volledig ingevuld. Er is zo zorgvuldig mogelijk omgegaan met de verschillende wensen, zorgen en belangen. Per thema is input verzameld. In de verslagen is beschreven wat daarmee is gedaan. De sfeer van de inloopavond van 17 april '24 was positief. Er zijn in totaal 16 reacties ontvangen. De reacties op het plan waren overwegend positief. Veel omwonenden vinden het plan mooi en zijn tevreden met de wijzigingen die in het plan doorgevoerd zijn. Ook de vergroening en de doorwaadbaarheid in en rondom de locatie wordt erg gewaardeerd.

Ook zijn er een aantal kritische reacties. Zo ervaren een aantal omwonenden het aantal woningen als veel voor deze wijk en heeft men moeite met de 3 hoogteaccenten (inbreuk op privacy en schaduwwerking). Verder worden parkeer- en verkeersoverlast als zorg uitgedragen. Bewoners vrezen in de toekomst, ondanks de gebouwde parkeervoorziening in dit plan, voor een toename van de parkeeroverlast in de buurt met de ontwikkeling van dit plan.

De Planadviesraad en de erfgoedpartijen (SIED, St. Oud Deventer en de Bond Heemschut) spreken hun waardering uit de actieve en correcte wijze dat zij betrokken zijn bij het planproces. De keuze voor het bouwen op en boven onderdelen (de zgn. 'optoppingen') van de bestaande gebouwen met erfgoedwaarden heeft niet de voorkeur van de erfgoedpartijen.

Er is tijdens de participatie veel input opgehaald die beter een plek kan krijgen in de uitwerking in concretere plannen. Deze input wordt dan ook meegenomen in de vervolgfase van de planontwikkeling, waaronder de procedure van het Omgevingsplan. De opbrengst gaat niet verloren. De ontwikkelaar stelt een communicatieplan op voor het vervolg. De omgeving wordt geïnformeerd over de volgende processen van de herontwikkeling van de Tapijtfabriek. Ook wordt de omgeving meegenomen in de planning met betrekking tot sloop en bouw. Na de besluitvorming over de anterieure overeenkomst kan initiatiefnemer een planologische procedure doorlopen (een omgevingsplan). Bij deze procedure gelden de reguliere regels voor bezwaar en beroep volgens de Algemene wet bestuursrecht. Daarna volgt de vergunningenprocedure.

Het is de ambitie om de herontwikkeling van de Tapijtfabriek gefaseerd met een looptijd van circa 10 jaar uit te voeren.

Financiële consequenties

De kosten van de gemeente zijn via de intentieovereenkomst verhaald op de initiatiefnemers. De kosten voor het vervolg van de planvorming worden verhaald via de anterieure overeenkomst.

Betrokkenheid raad

De erfgoedpartijen (SIED, St. Oud Deventer en Bond Heemschut) geven als belangrijkste aandachtspunten mee:

- * Het voortzetten van de dialoog tussen de ontwikkelaar, ontwerpers en architecten met de erfgoedpartijen in het vervolgtraject van planuitwerking over het borgen van erfgoedwaarden.
- * De optopping van het Poortgebouw moet sowieso voldoende naar achter liggen om de kwaliteit van het Poortgebouw zichtbaar te houden.

Bovenstaande punten worden aan de initiatiefnemers meegegeven als richtinggevende aandachtspunten bij de uitwerking van de deelplannen en de inrichting van de openbare ruimte.

Na vaststelling van het masterplan en Beeldkwaliteitsplan Tapijtfabriek zullen de initiatiefnemers hun plannen verder uitwerken. Over de voortgang van de plannen zal de raad tussentijds geïnformeerd worden. Het op te stellen omgevingsplan zal voor vaststelling worden aangeboden aan de raad. Het is aan de raad om te beoordelen of de aandachtspunten voldoende zijn meegenomen en verwerkt bij de vaststelling van het omgevingsplan.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp : Vaststellen masterplan en beeldkwaliteitsplan De Tapijtfabriek
Voorstelnummer : 2024-817
Raadstafel d.d. :
Raadsvergadering :

De raad van de gemeente Deventer,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8-10-2024, nummer 2024-817

BESLUIT

1. Het "Masterplan en beeldkwaliteitsplan Tapijtfabriek" vast te stellen
2. Vast te houden aan een sluitende parkeerbalans conform het geldende parkeerbeleid als onderdeel van de definitieve uitwerking
3. De aandachtspunten van omwonenden, de Planadviesraad (PAR) en de erfgoedpartijen bij de verdere uitwerking te betrekken

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

26-04-2024

VERSLAG

Inloopavond bijeenkomst #3 | 17 april 2024

Op woensdag 17 april organiseerde projectontwikkelaar JOUW Wonen een inloopavond voor de omwonenden, raadsleden en overige belangstellenden voor de herontwikkeling van de oude Tapijtfabriek in Deventer. Deze inloopavond vond plaats in het Go Ahead stadion in Deventer. In totaal hebben 650 adressen een uitnodiging in de vorm van een flyer ontvangen. De avond is door ca. 73 belangstellenden bezocht. Tijdens deze avond konden de omwonenden het Masterplan bekijken. Per thema werden diverse borden gepresenteerd waar men langs kon lopen en vragen kon stellen. Aan het einde van de avond kon men een reactie achterlaten door een ingevuld reactieformulier in te leveren.

Aanleiding

Machinefabriek Geurtsen vertrekt op termijn van haar huidige locatie in Deventer aan de Smyrnastraat. Door de groei en gewijzigde vraag van hun afnemers is deze locatie op termijn niet meer geschikt. JOUW Wonen heeft de locatie aan de Smyrnastraat van machinefabriek Geurtsen aangekocht om hier een herontwikkeling te gaan realiseren. Samen met de gemeente is er een Handelingsperspectief opgesteld waarin de richtlijnen staan waarbinnen deze herontwikkeling mag plaatsvinden. Het Handelingsperspectief is via de volgende knop te downloaden.

[Handelingsperspectief](#)

De laatste 2 jaar hebben we veel met omwonenden, belanghebbenden en overige stakeholders geparticipeerd om input te verzamelen voor het uitwerken van het Masterplan. Alle verslagen van de participatiebijeenkomsten zijn terug te vinden op onze website.

[Verslagen participatie](#)

In de uitnodiging die we verstuurd hebben, staat beschreven wat we aan input hebben opgehaald en wat we hiermee hebben gedaan. De uitnodiging kan via de volgende knop bekeken worden.

Uitnodiging

Doel van de inloopavond

Deze avond was bedoeld om omwonenden en belanghebbenden het Masterplan toe te lichten. Ook is er een gelegenheid geboden om reactie te geven op het Masterplan.

Opzet Inloopavond

Tijdens de inloopavond kon men via diverse themaborden de uitwerkingen van het Masterplan bekijken. Bij de verschillende thema's stonden afgevaardigden van projectontwikkelaar JOUW Wonen, architecten Cie., landschapsarchitect Poelmans Reesink, mobiliteitsonderzoeksbureau Goudappel en de gemeente Deventer. Centraal in de ruimte was de maquette opgesteld en konden vragen gesteld worden aan Marko Hartmann, Henk Wiggers (beiden van projectontwikkelaar JOUW Wonen) en Erik Vrieling (Architecten Cie.). Saskia Sanders van JOUW Wonen beantwoordde de vragen over de participatie en het proces. Laurens Ebbers van Goudappel en Siddharta Martijn van de gemeente Deventer gaven uitleg over het thema verkeer en parkeren. Niels Mulder (Architecten Cie.), Boudewijn Wijnacker en Arnoud van Sisseren (beiden van gemeente Deventer) stonden klaar om vragen te beantwoorden over architectuur, erfgoed en bebouwing. Vragen over groen en sociaal konden gesteld worden aan Theo Reesink (Poelmans Reesink) en Teun van Buul (Gemeente Deventer). Ten slotte was ook aanwezig vanuit de gemeente Carolien Voogt. Bij de uitgang konden de aanwezigen bij Tessa Hartmann (JOUW Wonen) een reactieformulier inleveren.

Alle borden die te zien waren tijdens deze avond zijn te bekijken via de volgende knop.

Participatie en proces

**Bebouwing, erfgoed
en architectuur**

Groen en sociaal

Verkeer en parkeren

Maquette

Verloop inloopavond

De sfeer van de inloopavond was gemoedelijk. We hebben in totaal 16 reacties ontvangen. De reacties op het plan waren overwegend positief. Veel omwonenden vinden het plan mooi en zijn tevreden met de wijzigingen die in het plan doorgevoerd zijn. Ook de vergroening en de doorwaadbaarheid in en rondom de locatie wordt erg gewaardeerd. Ook zijn er een aantal kritische reacties. Zo ervaren een aantal omwonenden het aantal woningen als veel voor deze wijk en wordt verkeersoverlast als zorg uitgedragen.

Reacties

Alle reacties zijn terug te lezen via de volgende knop.

[Reacties](#)

BEELDKWALITEITSPLAN

TAPJT
FABRIEK

BEELDKWALITEITSPLAN: DE TAPIJTFABRIEK

Dit is het Beeldkwaliteitsplan (BKP) van de Tapijtfabriekslocatie, opgesteld door JOUW wonen, de Architecten Cie. en Bureau Poelmans Reesink in nauwe samenwerking met de gemeente Deventer.

De kernambities van het Beeldkwaliteitsplan zijn;

- **Het documenteren van de belangrijkste waarden van de fabriek**
- **De visie en filosofie van de sturende en gedeelde ambitie uitdragen**
- **Het borgen van bovenstaande, middels de belangrijkste regels**

Het Beeldkwaliteitsplan van de Tapijtfabriek is gebaseerd op het 'Handelingsperspectief herontwikkeling van de locatie Smyrnastraat 3'. Zoals in het Handelingsperspectief is vastgelegd, heeft het bouwenensemble van de Tapijtfabriek geen monumentale status. Desalniettemin is het gezien de historie en betekenis van de fabriek voor de stad Deventer en de buurt belangrijk de cultuurhistorische waarde van de fabriek te behouden als in dit document verder is uitgewerkt.

Dit document is een ambiitiedocument en leidraad. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of de technische staat van de gebouwen het toelaat om deze op een haalbare manier te transformeren naar de ambities die gesteld zijn in dit document.

Dit BKP vormt samen met het Masterplan de basis voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Het Masterplan gaat in op de ruimtelijke ordening inclusief bouwvlakken, de verkeerssituatie, parkeren, duurzaamheid, etc.

KONINKLIJKE VEREENIGDE TAPUTFABRIEKEN N.V.

A - 506 - A - 0

LEESWIJZER

Het BKP is opgedeeld in vijf hoofdonderdelen:

1. Masterplan

Het eerste hoofdstuk is een korte toelichting op het Masterplan. Voor verdere, specifiekere informatie kan het Masterplan document geraadpleegd worden.

2. Bestaande fabrieksidentiteit

Een analyse van de bestaande fabriek en de waardering van het cultureel erfgoed.

- Om uitspraken te doen over het behouden van de fabrieksidentiteit van de locatie moet deze eerst geduid worden, dit wordt gedaan aan de hand van het analyseren van de bestaande fabriek.
- Daarnaast is dit gedeeltelijk een documentatie van het bestaande, een analyse op gebouwniveau, een duiding hoe dit de nieuwe situatie informeert en een waardestelling van de verschillende bestaande gebouwen.

3. Fabrieksidentiteit - Visie

Hierop volgt de visie voor het nieuwe fabrieksensemble.

- Hier wordt ingegaan op de totstandkoming van de essentiekaart en de nieuwe identiteit van de Tapijtfabriek
- Daarnaast is beschreven hoe de aspecten die de identiteit van de bestaande fabriekslocatie bepalen, die voortkomen uit de analyse, worden vertaald naar de nieuwe Tapijtfabriek. Zo wordt de herkenbaarheid en leesbaarheid van de bestaande fabriek en het cultuurhistorisch verleden zichtbaar, tastbaar en beleefbaar.

4. Fabrieksidentiteit - Beeldkwaliteit

Door middel van verscheidene beeldkwaliteitsthema's wordt de nieuwe fabrieksidentiteit verder ontleed, beschreven en specifiek gemaakt in verschillende thema's.

- Dit wordt gedaan op 3 verschillende schaalniveaus: op gebiedsniveau, op gebouwniveau en op materiaal/detail niveau.
- Dit hoofdstuk geeft de bandbreedte van de beeldkwaliteit en de filosofie erachter weer. Dit is de basis, de verantwoording, van de regels die zijn geformuleerd en het toetsingskader wat wordt gesteld.

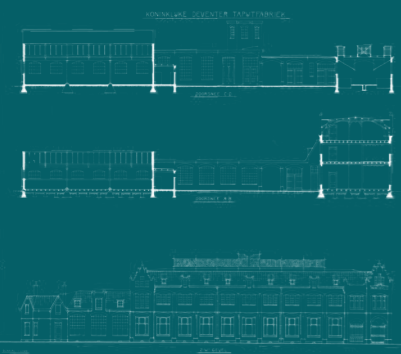
5. Tools en spelregels architectuur

In de tools en spelregels voor de architectuur en de buitenruimtes/openbare ruimtes worden per gebouw en gebied gespecificeerd hoe de beeldkwaliteitsthema's geïnterpreteerd en toegepast dienen te worden. Dit gebeurt in drie gebouwclusters/gebieden waarin het gebied kan worden opgedeeld.

- Locatie Tapijtfabriek Deventer
- Masterplan

2. BESTAANDE FABRIKSIDENTITEIT

HISTORIE VAN DE TAPIJTFABRIEK

- Historische gebeurtenissen
- De tapijten
- Het ontstaan van het fabriekscomplex

ENSEMBLE

- Kernwaarden fabrieksidentiteit

GEBOUW/STRAAT

- Analyse fabrieksarchitectuur
- Strategie bestaande bebouwing

MATERIAAL/DETAIL

- Materialisatie en kleur
- Ornamentiek

3. FABRIKSIDENTITEIT VISIE

ESSENTIE BEELDKWALITEIT

- Visie en essentie
- Masterplan
- Kernwaarden fabrieksidentiteit

4. FABRIKSIDENTITEIT BEELDKWALITEIT

ENSEMBLE

- Een fabrieksensemble
- Verankering met de wijk
- Binnenwereld

GEBOUW/STRAAT

- Architectonische verhoudingen
- Ritmiek en korrelgrootte
- Ruimtelijke kwaliteit
- Kappen
- Gebouwplinten
- Ruimtelijke kwaliteit

MATERIAAL/DETAIL

- Materialisatie, kleur en ornamentiek
- Details en elementen
- Overgangen en detaillering

5. TOOLS EN SPELREGELS ARCHITECTUUR

- De oude fabriek
- Het hart van de fabriek
- De nieuwe fabriek

1. MASTERPLANKAART

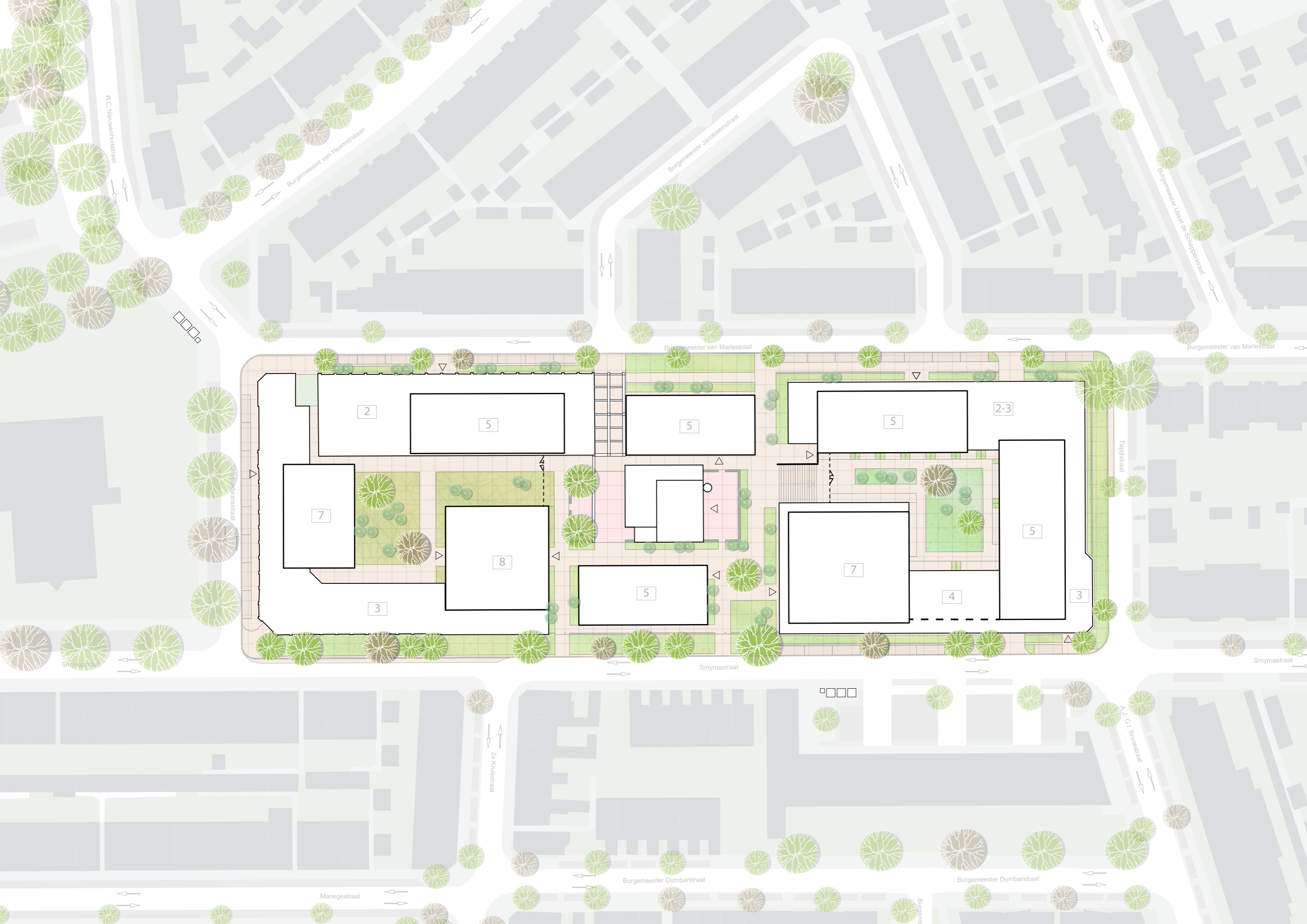

De Tapijtfabriek is gelegen in de wijk Voorstad-centrum in Deventer. De buurten in de Voorstad maken deel uit van de zogenoemde Oude Schil rond de binnenstad van Deventer. De bebouwing is heel divers, uiteenlopend van herenhuizen aan en rond de Brinkgreverweg tot aan arbeiderswoningen in het Rode Dorp. In verschillende delen van deze wijk heeft recentelijk herstructurering plaatsgevonden. Voorstad-centrum bestaat uit de Burgemeestersbuurt en de Oosterstraat en omstreken. Een deel van de buurt Oosterstraat dateert van voor 1900. Hier hebben enkele jaren geleden flinke renovatiewerkzaamheden plaatsgevonden, zoals in het gebied nabij de Beestenmarkt. Aan de andere kant van deze buurt ligt de moskee aan de Smyrnastraat die in 2003 is opgeleverd.

De ontwikkeling van de Tapijtfabriek is onderdeel van de verdichtingsopgave van de stad Deventer, waar dringend behoefte is aan meer woonruimte. De locatie van de Tapijtfabriek is bij uitstek geschikt voor het toevoegen van woningen. Deze ligt namelijk in een woonbuurt met voorzieningen en met een intercity treinstation in de nabijheid. Daarnaast ligt het dichtbij het stadscentrum. Om deze redenen is deze locatie aangeduid als verdichting/verstedelijkingsgebied, met als doel een positieve impuls te geven aan de buurt en woonruimte. Dat wordt bereikt door verwante functies toe te voegen die aansluiten bij de behoefte van de omliggende wijk en Deventer als geheel.

Het transformeren van fabrieksgebieden en soortgelijke spraakmakende locaties is in Deventer welbekend. Zo is bijvoorbeeld in de laatste jaren het Havenkwartier getransformeerd tot woongebied en creatieve hotspot.

R.C. Nieuwenhuisstraat

Burgemeester van Heemstralaan

Burgemeester Jacobsestraat

Burgemeester Luseel de Scheepstraat

Burgemeester van Marlestraat

Burgemeester van Marlestraat

Manegestraat

Tapijstraat

uitrit

uitrit

Smyrnastraat

Smyrnastraat

Smyrnastraat

2e Kruisstraat

A.J.G. Bruijsstraat

Manegestraat

Burgemeester Dumbarstraat

Burgemeester Dumbarstraat

Burgemeester

De twee documenten van het Beeldkwaliteitsplan en het Masterplan vormen een twee-eenheid. In het Masterplan zal daarom ook veelal verwezen worden naar het Beeldkwaliteitsplan en vice versa.

Het Beeldkwaliteitsplan geeft de kaders aan voor de beeldkwaliteit en daarmee de architectuur en ruimtelijke kwaliteit van het plan.

Het Masterplan geeft de kaders en het raamwerk aan waar het ontwerp aan moet voldoen. Dit gaat in op aspecten als bouwhoogtes, bouwvolume, programma, duurzaamheid, verkeer, parkeren en de participatie.

De Masterplankaart

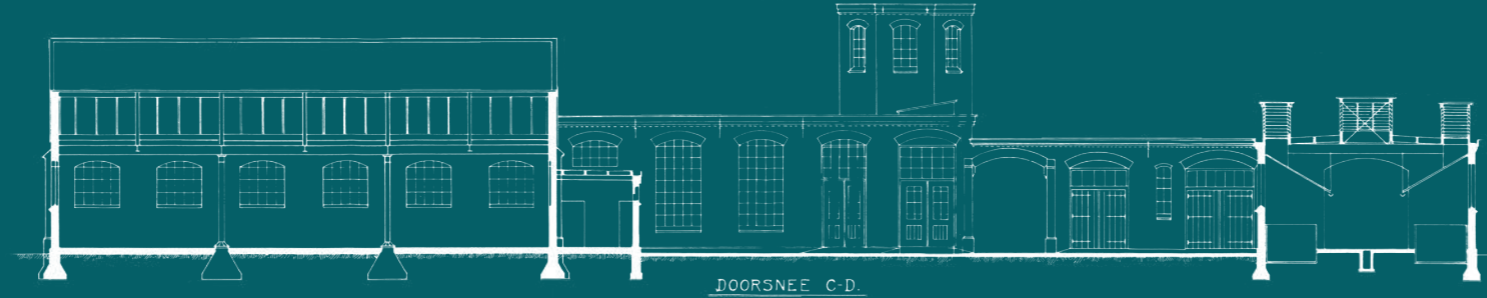
De Masterplankaart links geeft de stedenbouwkundige opzet van het kavel weer. Zo is te zien hoe de blokken zich tot het kavel en elkaar verhouden. Ook zijn de verschillende bouwhoogtes aangegeven.

Voorbeelduitwerking

Rechts is een voorbeelduitwerking van het Masterplan te zien, bekeken vanuit twee perspectieven. Dit is een onderdeel van het Masterplan waarin een interpretatie van het Masterplan en Beeldkwaliteitsplan is verwerkt.

2. BESTAANDE FABRIEKSIDENTITEIT

KONINKLIJKE DEVENTER TAPUUTFABRIEK.

DOORSNEE C-D.

DOORSNEE A-B.

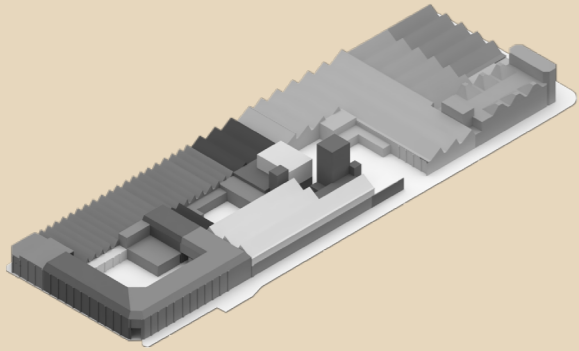

SCHAAL 1 : 100.

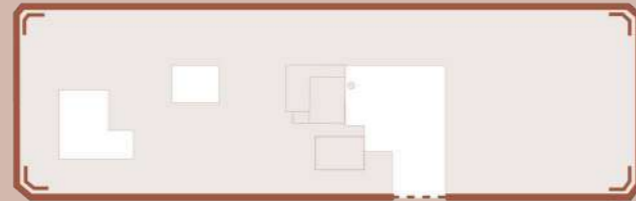
Z-W' GEVEL.

HISTORIE VAN DE TAPIJTFABRIEK

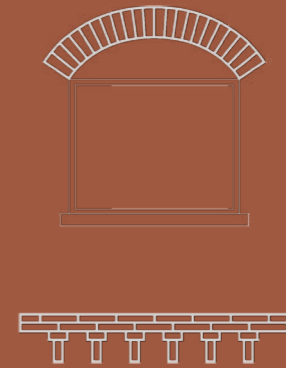
ENSEMBLE

GEBOUW/STRAAT

MATERIAAL/DETAIL

Uitgangspunt voor de beeldkwaliteit is de fabrieksidentiteit van de Tapijtfabriek. Om deze identiteit opnieuw vorm te geven binnen het nieuwe ensemble moet eerst inzichtelijk zijn hoe de huidige fabriek is ontstaan, wat de historie is en wat de betekenis en waarde van de fabriek is.

Historie van de Tapijtfabriek

In de ontstaansgeschiedenis van de Smyrna Tapijtfabriek gaan we in op het ontstaan en het gebruik van de fabriek. Ook wordt omschreven hoe het originele ontwerp eruit heeft gezien, in welke faseringen de fabriek tot stand is gekomen en welke noemenswaardigheden over het gebruik (die de ruimtelijke kwaliteit en identiteit van de fabriek in zijn bestaan hebben beïnvloed) van belang zijn.

Ensemble

In de verdere analyse van het bestaande wordt het huidige fabrieksensemble, de ruimtelijke condities en het karakter van het ensemble geanalyseerd.

Gebouw/straat

Daarna worden de meest invloedrijke gebouwen onder de loep genomen en geanalyseerd. Zo wordt ieder gebouw gedocumenteerd en ontleed in zijn karakteristieke elementen.

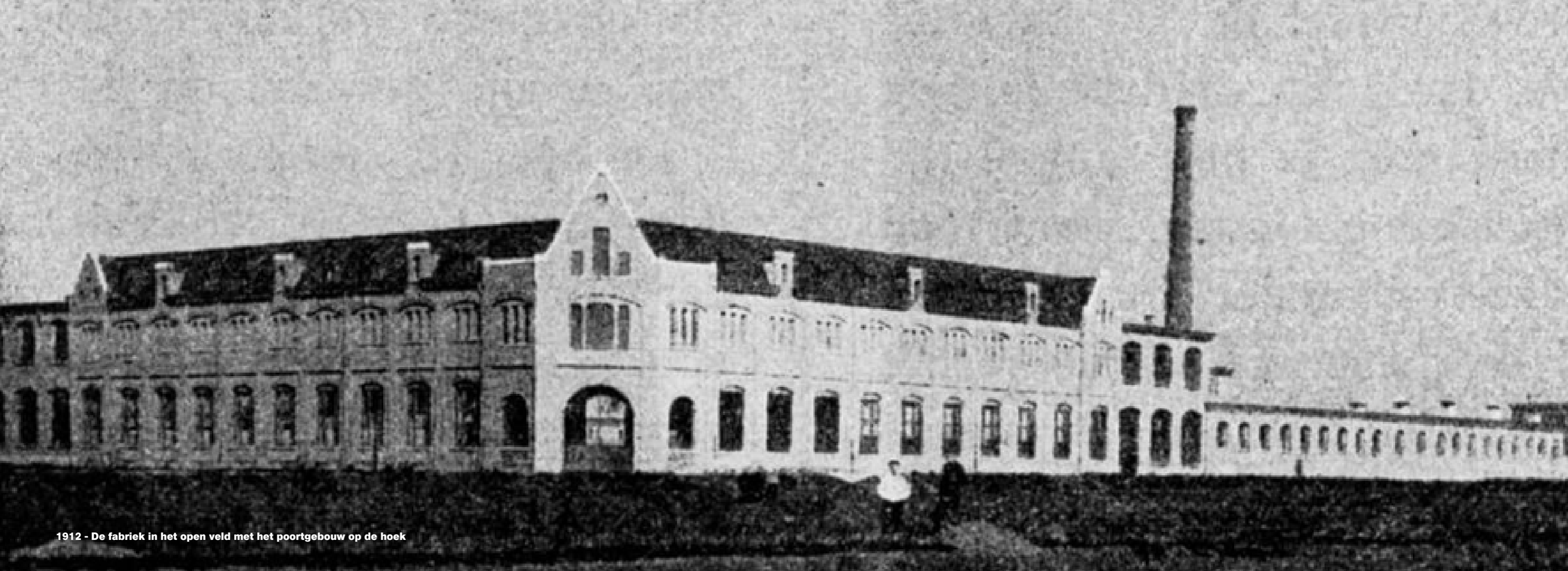
Materiaal/detail

Tot slot wordt door middel van fotodocumentatie de details, materialisering en ornamentiek geanalyseerd en gecategoriseerd.

De cultuurhistorische categorisatie van de gebouwen vormt de basis voor bovenstaande. Hierin wordt aangegeven hoe de historie, bestaande ruimtelijke condities en het handelingsperspectief is vertaald naar een strategie voor de bestaande bebouwing.

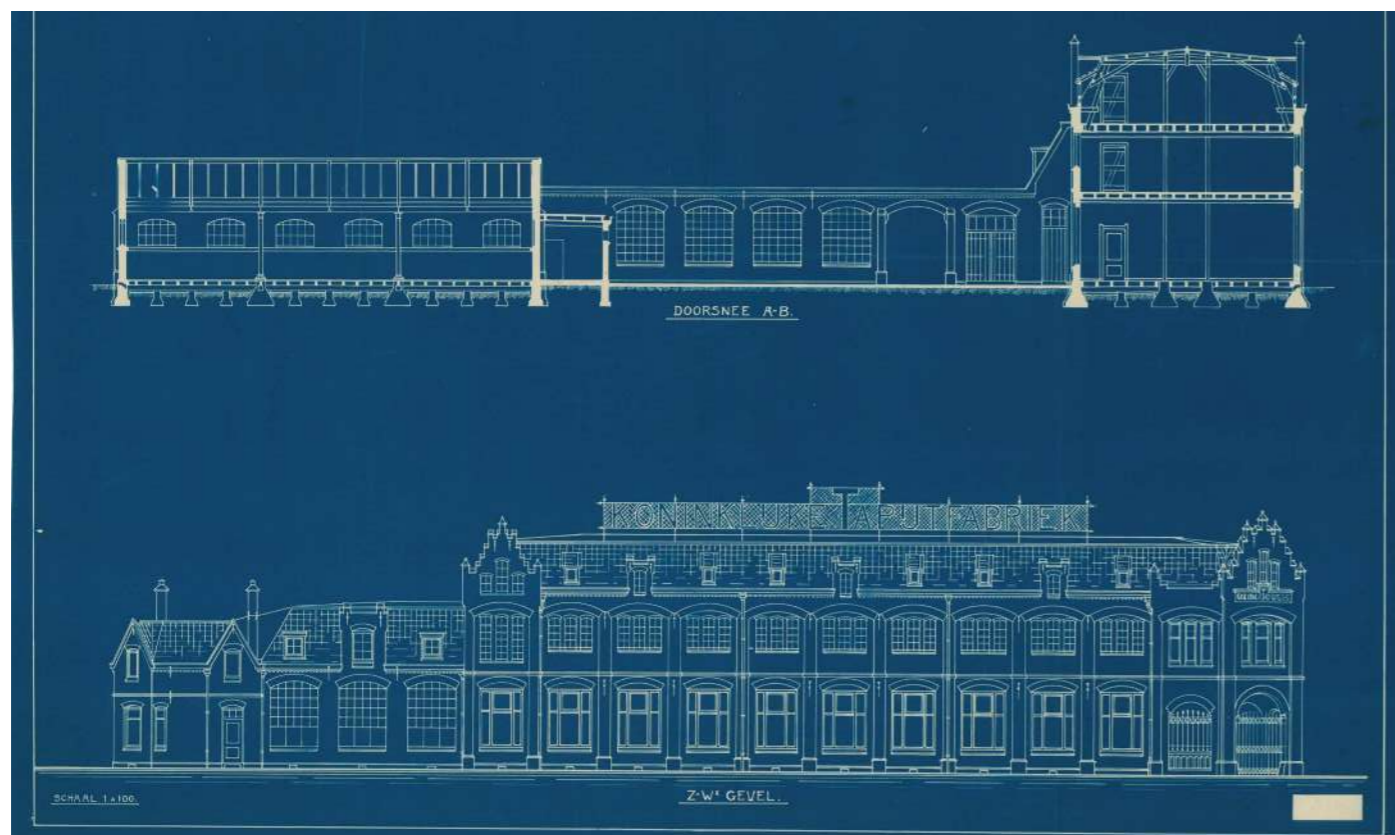

1912 - De fabriek in het open veld met het poortgebouw op de hoek

1922 - De fabriek na de eerste uitbreidingen met de watertoren en de schoorsteen

Het oorspronkelijke gevelontwerp van het kantoorgebouw

Het kantoorgebouw verscheen als een van de eerste gebouwen in de wijk

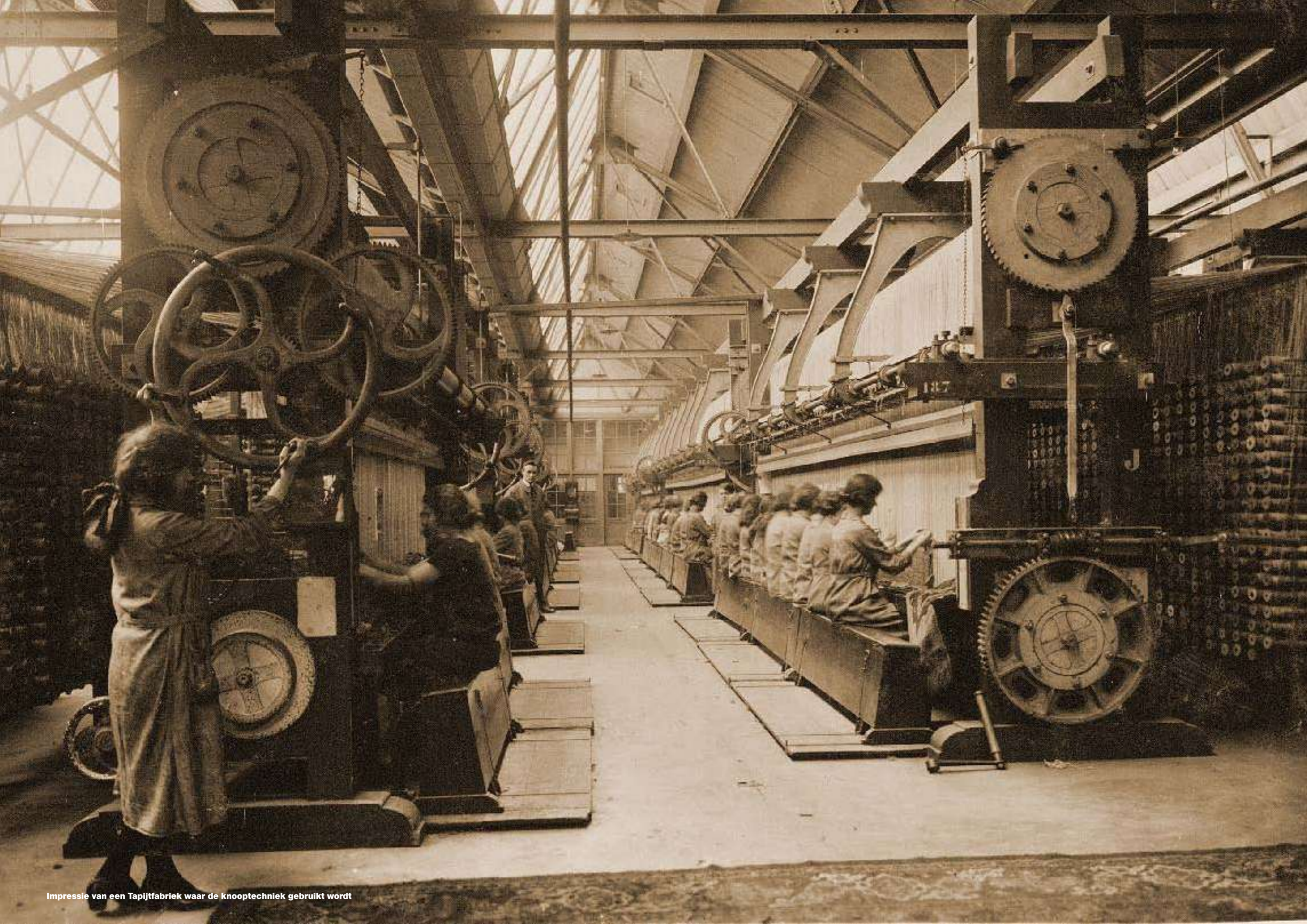
De geschiedenis van de Tapijtfabriek aan de Smyrnastraat begint aan het eind van de 18e eeuw. Aan het eind van de 18e eeuw heerste in het oosten van Nederland grote werkloosheid. In Deventer werd in samenwerking met het stadsbestuur door George Birnie en Philippus Sauret een textielfabriek ingericht. In de fabriek gingen vijftig armlastigen en hun kinderen werken. In 1816 werkten er ruim 150 arbeiders en in het midden van de 19e eeuw ongeveer 225. Het bedrijf aan de Nieuwstraat groeide uit tot een flinke fabriek.

In juli 1901 werd de heer J.G. Mouton directeur en fuseerde het bedrijf met de Amersfoortsche Tapijtfabriek, die verder ging onder de naam Koninklijke Vereenigde Tapijt- fabrieken (K.V.T.). Onder zijn leiding verhuisde de fabriek in november 1902 naar een nieuw gebouw aan de Smyrnastraat, dat hij, opgeleid als architect, zelf had ontworpen. De K.V.T. produceerde voornamelijk handgeknoopte smyrnatapijten, ook wel Deventer tapijten genoemd. In dit gebouw werden in 1903/1904 de tapijten geweven voor de Ridderzaal en het oude gebouw van de Tweede Kamer in Den Haag. Ook leverde de fabriek tapijt aan het Koninklijk Paleis in Amsterdam.

Nadat de K.V.T. uit Deventer vertrok is het oude fabrieksgebouw overgenomen door de firma Geurtsen. Tot op heden worden er in de fabriek speciaal machines gemaakt voor allerlei markten. Hierbij is de hoofdopzet van de fabriek intact gebleven, maar zijn er allerlei aanpassingen gemaakt aan de bebouwing om productie van speciaal machines mogelijk te maken.

Fabriekscomplex

Het fabriekscomplex bevindt zich net ten noorden van de oude binnenstad van Deventer. Rondom het complex is in de jaren '20 een woonwijk verrezen. Het fabriekscomplex is een volledig bouwblok en heeft daardoor een gesloten karakter, wat kenmerkend is voor industriële gebieden in woonwijken. Het oudste gedeelte van het complex is een U-vormig kantoorgebouw uit 1902 met een productiehhal. Later werden meer productiehallen toegevoegd, een portierswoning, een watertoren, een ketelhuis met schoorsteen en een sober kantoorgebouw. Dat laatste werd in 1940 ontworpen door J.D. Postma en is opgetrokken in een toen gangbare functionele stijl. In 1978 werd de fabricage van tapijten in de vestiging in Deventer gestopt en vestigde de machinefabriek zich in dit jaar in het pand van de voormalig Koninklijke Tapijtfabrieken Deventer aan de Smyrnastraat.

Impressie van een Tapijfabriek waar de knooptechniek gebruikt wordt

Voorbeeld van een Smyrnatapijt

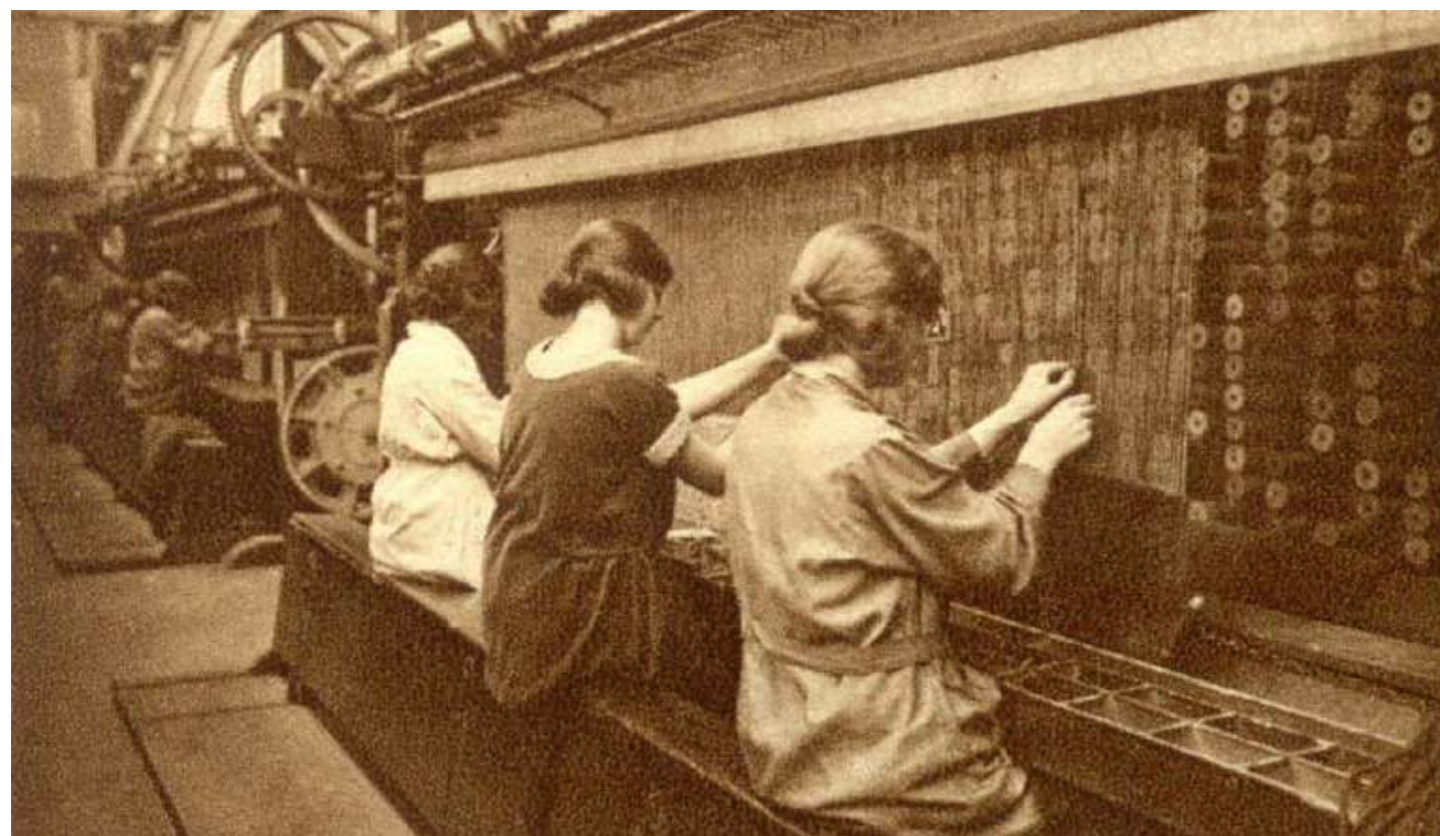

Basisraster voor de Smyrnaknooptechniek

Smyrnatapijten zijn tapijten die genoemd zijn naar de havenstad Smyrna (tegenwoordig Izmir) in Anatolië. Een belangrijk deel van de handel in oosterse tapijten naar Europa verliep via deze stad. Het hoogtepunt van de tapijthandel in die stad was in de negentiende eeuw.

Naar het voorbeeld van oosterse tapijten werden in de Tapijtfabriek handgeknoopte tapijten, de zogenaamde smyrnatapijten gemaakt. Jaarlijks werd ongeveer 12.000 vierkante meter tapijt geknoopt.

Bij smyrnaknoppen worden korte draden met behulp van een knoopen op een stramien geknoopt. De tapijten in verscheidene stijlen, waaronder veel in de stijl van de Amsterdamse school, die in de smyrnafabriek in Deventer geknoopt werden, waren onder andere van bekende ontwerpers als Hendrik Berlage en Theo Colenbrander.

Knopende medewerkers van een Tapijtfabriek

LABKANTOOR

PRODUCTIEHALLEN

MACHINALE
VERVERIJ

PRODUCTIEHALLEN

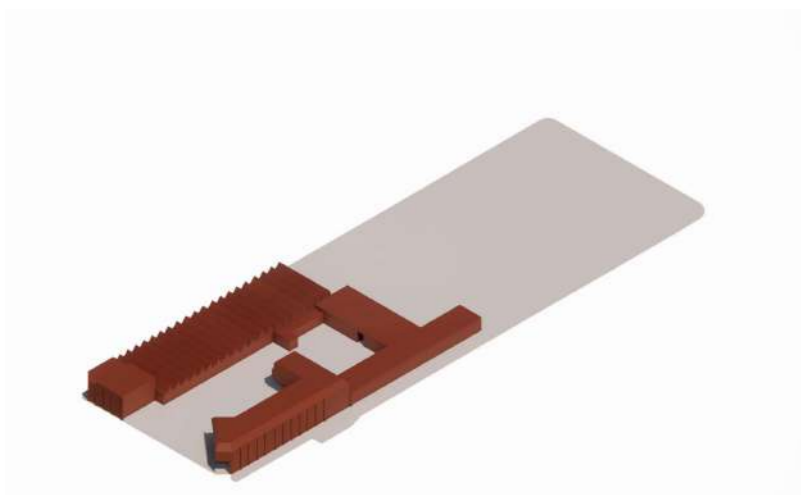
KETELHUIS

WATERTOREN

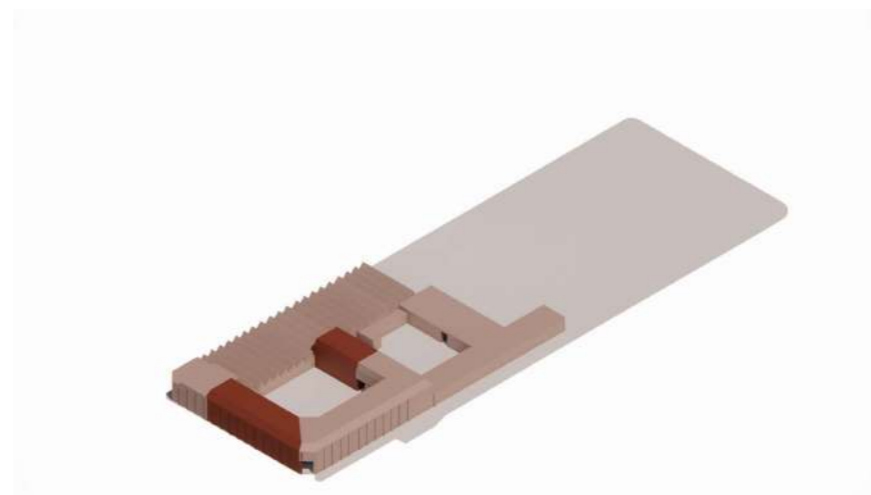
PRODUCTIEHALLEN

MAGAZIJN,
WERKPLAATS

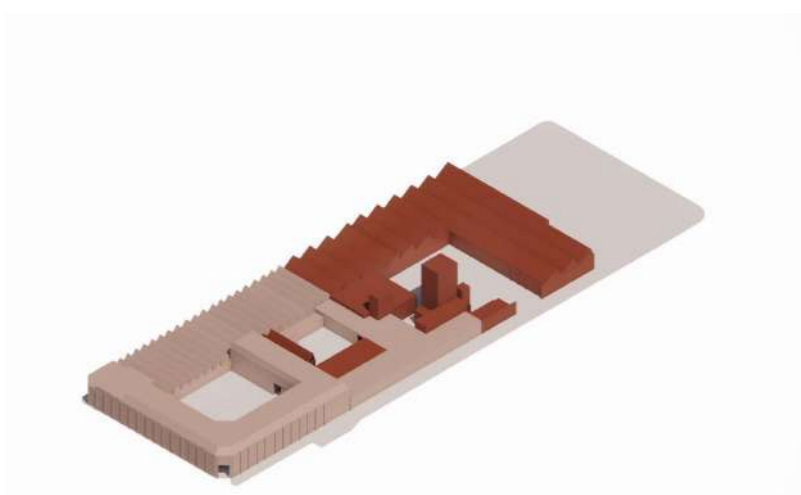
KANTOORGEBOUW

1900-1910

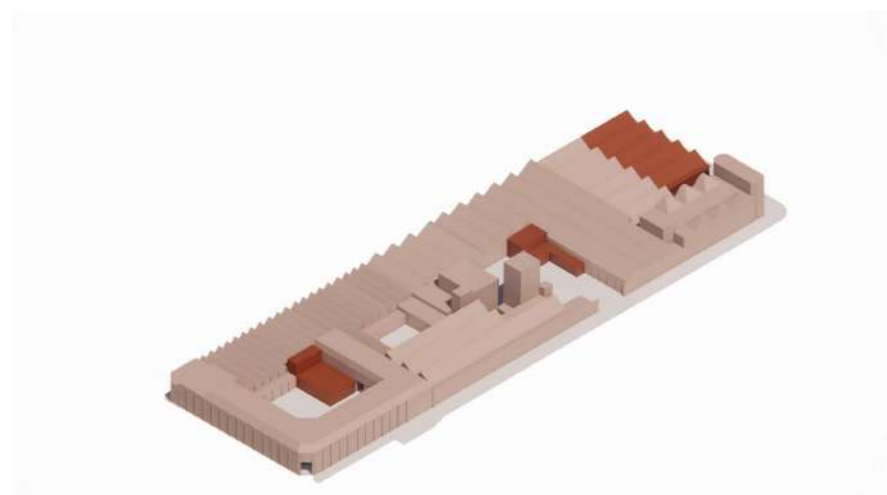
1910-1920

1920-1930

1930-1940

1940-1965

In de periode van 1903 tot 1961 is het fabriekscapex vaak in verandering geweest. De groei van de fabriek betekende namelijk dat er steeds meer (productie)gebouwen bijgebouwd moesten worden. Het resultaat is een grillig fabriekscapex waar bouwstijlen uit de verschillende perioden samenkomen. De dynamische ontstaanswijze van het capex is bepalend voor de fabrieksideñtiteit en uitstraling die vandaag de dag nog te zien en te voelen is.

Bebouwing

In de loop der jaren is het capex van de Tapijtfabriek bijna volledig bebouwd.

Het capex bestaat uit kleine en grote gebouwen die met elkaar vergroeid en verbonden zijn. Met name in de jaren '20 en '30 zijn de fabriekshallen bijgebouwd om meer ruimte te creëren. De binnenwereld van dit capex laat zich niet direct lezen van buitenaf. Zo is één van de meest markante gebouwen, het Ketelhuis, nauwelijks zichtbaar vanaf de straat doordat het middenin de locatie is gebouwd.

De bebouwing heeft een dienende rol ten behoeve van de functies. De focus van de architectuur ligt op het functionele, niet zozeer op het architectonische.

Het fabriekscapex is als geheel van waarde in het stedelijk weefsel, waar het een prominente en aanwezige plek inneemt. Daarnaast is het van waarde vanwege de plek die het fabriekscapex in de geschiedenis van Deventer en in het geheugen van de inwoners van Deventer inneemt.

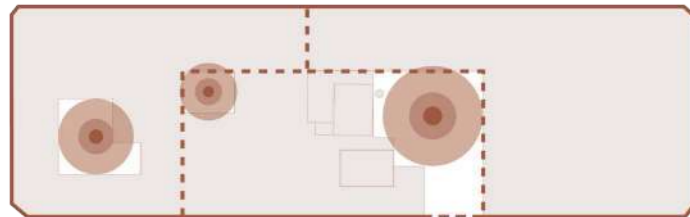
ENSEMBLE

FABRIEKSIDENTITEIT

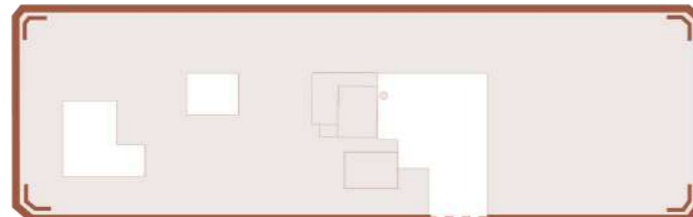
BINNENKAMERS

De fabrieksofzet wordt gekenmerkt door een **drietral binnenkamers**. Deze vormen de centrale punten binnen het ensemble, waar ze in verbinding staan met **routes** en **entrees**. Deze **hovenstructuur** was onmisbaar voor de logistiek van de fabriek. De twee grootste binnenkamers zijn vanaf de straat niet direct bereikbaar, omdat deze worden begrenst door een poort en een hek.

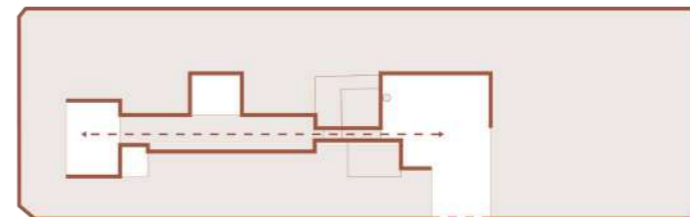
EEN 'HARDE' BUITENKANT

Het geheel oogt als een **gesloten** ensemble. Dit komt doordat het gehele complex als een **2/3 laags basisvolume** oogt vanuit de straat, door de gelijke gevelritmiek en door de eenduidige materialisering. Dit wordt versterkt door de **groene buffer** die de fabriek over flinke lengtes scheidt van de straat. Daarnaast zitten er buiten het kantoorgebouw op veel plekken nagenoeg geen ramen in de straatgevels. Er is een **schaalsprong** van de omgeving naar het fabrieksenemble merkbaar.

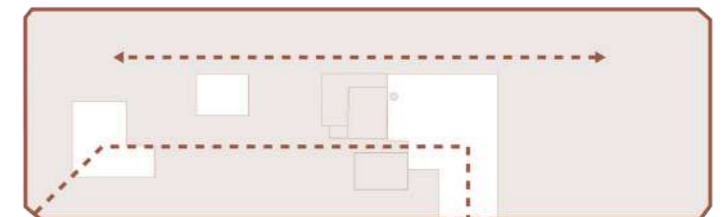
EEN 'ZACHTE' BINNENWERELD

Door de dynamische groei van de fabriek door de jaren heen, zijn er aan het ensemble telkens gebouwdelen toegevoegd, verbouwd en verwijderd. Er is een ensemble ontstaan waarin **weinig contrast** te merken is en de eenduidige sfeer in de bebouwing zorgt voor een **duidelijke ensemblewerking**. Het resultaat van het dynamisch ontstaan van het fabriekscapitaal is een gefragmenteerde, gestapelde en **gelaagde 'zachte' binnenwereld**, die contrasteert met de strenge harde buitenkant van het ensemble.

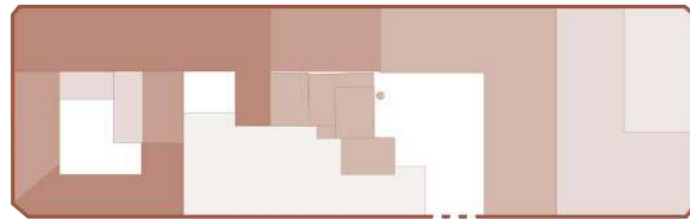
DE PRODUCTIELIJNEN

De logistiek van de fabriek heeft een stempel gedrukt op de organisatie en functie van de verschillende gebouwdelen van het ensemble. De belangrijkste structurerende elementen hierin zijn dan dus ook de productielijnen. Eén daarvan is een interne productielijn die in het gedeelte met de sheddaken zit. De andere is een onderdoorgang die van binnenplaats naar binnenplaats loopt. De **structurerende assen** zijn door de jaren heen duidelijke elementen gebleven.

GELAAGDHEID

De **gelaagdheid** van de fabriek, die bestaat uit de verschillende volumes en bouwdelen uit verschillende periodes, is kenmerkend en zorgt voor een **stapeling van volumes en architecturen**. De verschillende **tijdslagen** zijn duidelijk zichtbaar binnen het ensemble. Dit is veroorzaakt door het bijbouwen, uitbouwen, opbouwen en verbouwen wat in de loop der jaren veelvuldig is gebeurd om de fabriek **aan te passen aan zijn (nieuwe) functies**.

EEN TON-SUR-TON ENSEMBLE

Het beeld van het ensemble aan de Smyrnastraat zijde is **divers (binnen dezelfde fabrieksidentiteit)**, waar alle gebouwdelen een andere architectonische expressie en kapvorm hebben. De korrelgrootte varieert van wat groter (kantoorgebouw) naar wat kleiner (labkantoor). Desalniettemin is de algehele indruk een ton-sur-ton geheel, mede dankzij de **overeenkomende materialisatie**, gebouwhoogte en **basismassa**. Belangrijke karakteristieken van deze zijde zijn de **toegangen**, de poort en de expeditie.

SMYRNASTRAAT

De indruk van het ensemble aan de Burg. van Marlestraat is eentonig. Dat komt door de aanwezigheid van de productiehallen met **eenzelfde kapstructuur** (sheddaken) aan deze zijde. Deze zijn qua **korrelgrootte en ritmiek gelijk**, maar waaieren qua kapstructuur uit van een kleinere beukmaat naar een bredere beukmaat. Dit resulteert in een sterk repetitief en herkenbaar straatbeeld. De algehele indruk is een ton-sur-ton geheel, mede dankzij de **overeenkomende materialisatie** en **gebouwhoogte**.

BURG. VAN MARLESTRAAT

Fabrieksidentiteit

- Het fabrieksterrein drukt een duidelijke stempel op het stedelijk weefsel. Dit komt door het grote oppervlak van het gebied en het gesloten karakter van de gevelwanden.
- Er is een schaalcontrast merkbaar. Industriële volumes tegenover een veelal kleinschalig karakter van de woonwijk.
- Het ensemble is omsloten door een groene buffer, die als een lint eromheen ligt.
- Er is samenhang tussen de gebouwen.
- Er is een specifiek binnenkarakter ontstaan met open binnenkamers door de positionering van de gebouwen ten opzichte van elkaar. Entrees liggen aan de binnenzijde.
- De kenmerkende structuur van doorzichten, 'open binnenkamers', onderdoorgangen en besloten wanden aan de buitenzijde draagt er aan bij dat de cultuurhistorische beleving vooral op ooghoogte erg karakteristiek is.
- Er is veel afwisseling tussen gesloten en open ruimtes, met gesloten buitenwanden en open binnenkamers.
- Er zijn interne zichtlijnen door het gebied heen, vanaf het poortgebouw naar het achterste deel van het terrein.

Kernwaarden voor de nieuwe fabrieksidentiteit

- Herinterpretatie van de 'binnenkamers': elk van deze heeft een eigen karakter en staat in verbinding met routes en entrees.
- De fabrieksidentiteit met duidelijke randcondities en de daarbij horende gebouwhoogtes moet behouden worden, maar de harde buitenkant mag incidenteel doorbroken worden om meer verbinding met de omgeving te creëren. Gebouwaccenten bevinden zich meer in het binnengebied.
- Het karakter van de 'zachte' binnenwereld wordt behouden. In het nieuwe fabrieksensemble is een zekere gelaagdheid zichtbaar.
- Productielijnen komen terug in de vorm van verbindingen en zichtlijnen.
- Het nieuwe fabrieksensemble wordt ton-sur-ton in korrelgrootte en kleurstelling.

GEBOUW

HET KETELHUIS

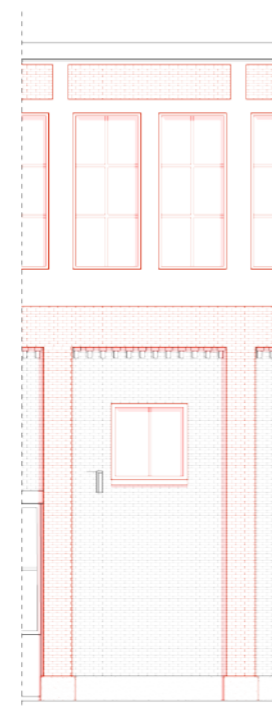

Het ketelhuis als verborgen parel in één van de binnenkamers. Een belangrijk expressief element van het ketelhuis is de (afgeknotte) schoorsteen.

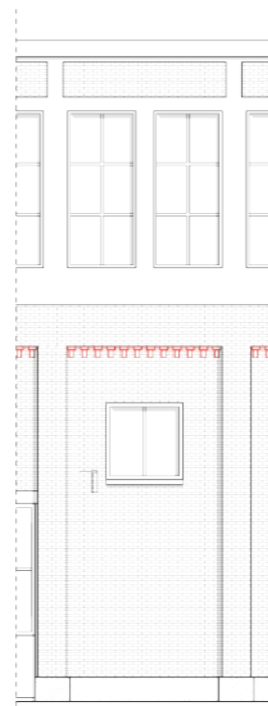
ARCHITECTONISCHE ANALYSE

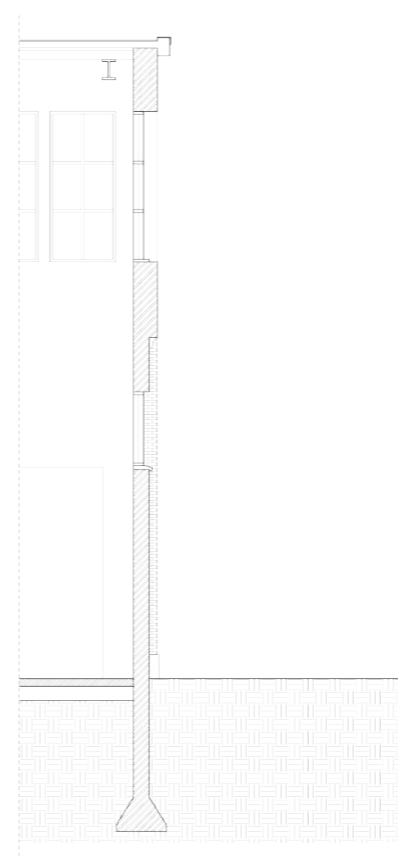
Ritmiek, korrelgrootte en maatsystematiek

Expressie

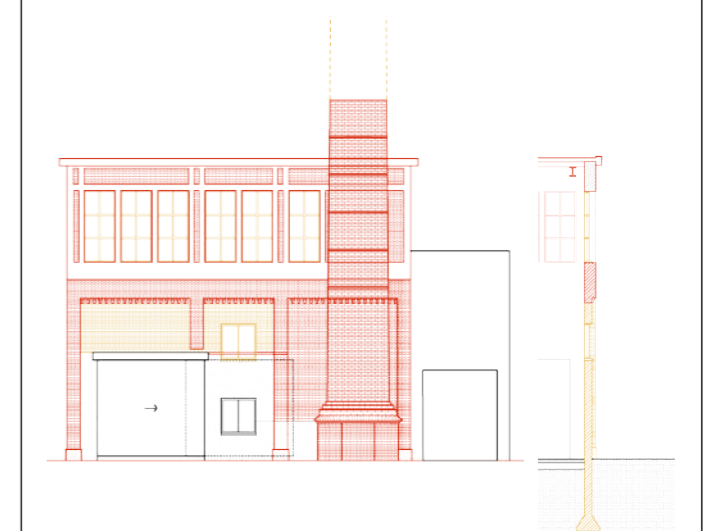
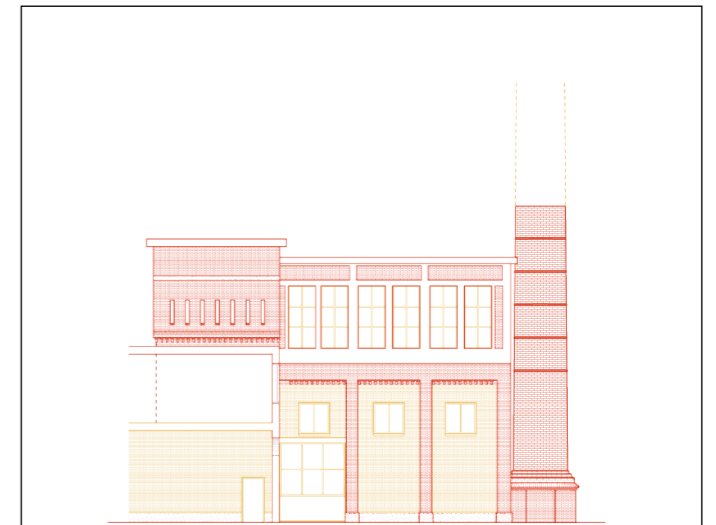

Ornamentiek

Tectoniek

WAARDESTELLING

- Behouden en restaureren
- Herstellen en aanpassen voor nieuw gebruik
- Mogelijkheid tot weghalen of vervangen

ARCHITECTONISCHE ANALYSE

- Identiteit: iconisch
- Basishoogte: 14m, 3 bouwlagen
- Positie t.o.v. rooilijn: midden van het kavel
- Volume: rechthoekig, bijna vierkant blok
- Gevels: baksteen en opvallend
- Daken: plat dak
- Interieur: grote ruimte met vrije hoogte
- Korrelgrootte: relatief klein

Bouwstructuur/architectuur

De gevel heeft niet één duidelijk ritme, maar is verdeeld in drie verticale en twee horizontale gedeeltes. Het lagere gedeelte van de horizontale tweedeling wordt gedefinieerd door drie penanten en vierkante ramen daartussenin. Het hogere gedeelte wordt gedefinieerd door grote raampartijen die door wit gestucte banden worden omkaderd.

De architectuur wordt sterk bepaald door de afwisseling in materialisatie en kleuren in de gevel (geel baksteen en wit pleisterwerk), vooral in het bovenste gedeelte van het gebouwdeel. Daarnaast zit er verfijning in de gevel in de vorm van lisenen.

Het ketelhuis en schoorsteen vormen uitzonderlijke elementen in het hart van het gebied. In de architectuur wijkt het ten dele af van de klassieke fabrieksuitstraling, maar is er tegelijk mee versmolten.

AANBEVELINGEN

- Het ketelhuis wordt behouden.
- De gelaagdheid en tijdslagen van opbouwen en aanbouwen en de karakteristieke architectuur van het hoofdvolume vormen de beeldbepalende elementen van het ensemble.
- Het ketelhuis wordt onderdeel en speerpunt in de opzet van het nieuwe hart van het gebied.
- De gevel wordt licht gereinigd (niet met hoge druk) en gerestaureerd.
- De architectuur van het bestaande ketelhuis (witte banden, lisenen, gele baksteen) blijft 100% beleefbaar, de gevels van de annexen (rode lijsten, rode steen donkere pan) kunnen worden doorbroken binnen de ritmiek of in sterk contrast met de huidige structuur.
- Door het doorbreken en ontmantelen van annexen en delen rond het ketelhuis, komt het vrij te staan en wordt de gelaagdheid beleefbaarder in het gebied.
- Toevoegingen, in-en aanbouwen worden duidelijk gescheiden en zijn duidelijk te onderscheiden van de bestaande hoofdstructuur van het ketelhuis.
- De schoorsteen kan opnieuw worden gemaakt tot icoon van het gebied, als hoog herkenningspunt in de wijde omgeving. Het basement behouden met een nieuwe kenmerkende opbouw.
- Nieuwe kozijnen en ramen bij voorkeur uitvoeren in staal of aluminium met een renovatieprofiel.

UIT HET HANDELINGSPERSPECTIEF

Motivering categorie 1:

Het ketelhuis was het hart van de fabriek, zowel ruimtelijk als functioneel. Schoorsteen heeft duidelijke landmarkfunctie. Functioneel dominant volume. Daarnaast heeft het ketelhuis veel architectonische samenhang met het poortgebouw (o.a. baksteen lisenen, rechthoekige spaarnissen). Opbouw in betonskelet, vullingen van baksteen en stalen zesruitsvensters. Uniek gebouw in Deventer met grote architectuurhistorische en algemeen cultuurhistorische waarde voor de stad.

Kwaliteiten om mee te nemen

Herontwikkeling met behoud gedifferentieerd gevelbeeld. Schoorsteen is landmark voor het gehele gebied. Fraaie stalen kozijnen in opbouw. Hoogwaardige architectonische detaillering. Het gebouw is functioneel, architectuurhistorisch en historisch-stedenbouwkundig van grote waarde.

Concrete randvoorwaarden voor transformatie
Uitgangspunt is hier een restauratieve aanpak, bestaande uit:

1. Behoud gevels en volume. Karakteristiek zijn buitenmuren met metsel- en voegwerk, lijstwerk, vensteropeningen, vensterindelingen, stalen vensters en decoratieve elementen in het metselwerk;
2. Extra raamopeningen op de begane grond denkbaar onder de voorwaarde dat deze architectonisch goed worden ingepast met respect voor de gevelritmiek van het gebouw;
3. Pand dient herkenbaar te blijven wanneer hier nieuwbouw naast komt te staan.
4. Behoud schoorsteen als landmark en referentie naar industrieel verleden.

Cultuurhistorische beschrijving

Op de meest oostelijke binnenplaats staat het ketelhuis en de stomp van de fabrieksschoorsteen. Dit kan als het technische hart van het fabrieksterrein beschouwd worden. Het ketelhuis is meerdere malen vergoot doordat het is aangepast aan de eisen van het bedrijf. Het oudste deel van het ketelhuis is de eerste bouwlaag. Het een sober gedecoreerd baksteen gebouw op samengestelde plattegrond. Met een tussenlid is het ketelhuis verbonden met de watertoren. De gevels van het ketelhuis zijn voorzien van baksteen lisenen en rechthoekige spaarnissen. Aan de bovenzijde zijn de spaarnissen geaccentueerd met een baksteen tandlijst die overeenkomt met de tandlijst die voor de gevels van het kantoorgebouw zijn toegepast. Architectonisch heeft het ketelhuis veel samenhang met het kantoorgebouw. Het ketelhuis heeft een latere opbouw, opgetrokken als betonskelet met vullingen van baksteen en stalen zesruitsvensters. Het ketelhuis is voorzien van een plat dak met een uitkragende betonlijst. Aan de noordoostzijde bevindt zich de stomp van de fabrieksschoorsteen. deze heeft een geprofileerd baksteen basement en is opgetrokken uit oranje-rode baksteen. Het ketelhuis en de fabrieksschoorsteen zijn van hoge waarde voor het fabrieksterrein maar ook in relatie met het hoofdpand.

HET LABKANTOOR

Het gebouw definieert de hoek en is een uitzondering op het geheel

ARCHITECTONISCHE ANALYSE

WAARDESTELLING

ARCHITECTONISCHE ANALYSE

- Identiteit: iconisch
- Basishoogte: 13m, 3 bouwlagen
- Positie t.o.v. rooilijn: in rooilijn, hoekpunt
- Volume: langgerekt, zeshoekig
- Gevels: gevlamde baksteen, opvallend
- Daken: plat
- Interieur: kantoorstructuur
- Korrelgrootte: relatief klein

Bouwstructuur/architectuur

Dit is het enige gebouwdeel van het ensemble dat duidelijk horizontaal geleed is. Het ritme van de gevel wordt ingegeven door het volume: het is een symmetrisch gebouw die door een 45° afknotting op alle hoeken een zeshoekig gebouwtje wordt. Het meest expressieve voor de architectuur zijn de horizontale raampartijen die zijn omkaderd met donkere grijze betonnen banden en die de gevel in drieën verdelen. Daarnaast wordt de horizontale geleiding veroorzaakt door de horizontale basis van 650mm en de kroonlijst van 1000mm, die ook nog eens benadrukt wordt door de uitkragende dakrand.

Aanwezige ornamentiek is zichtbaar in de kroonlijst, waar ruitvormige tegeltjes als band zijn aangebracht.

Het oude labkantoor gebouw vraagt om extra aandacht en is uniek binnen het ensemble. Dit is een in architectuur sterk afwijkend gebouw vergeleken met de rest van de fabriek. In de zestiger jaren is er tegen dit kantoor uit 1921 in de kavelgrens een nieuwe fabriekshal geplaatst. Hierdoor is de karakteristieke vorm en architectuur minder waarneembaar.

AANBEVELINGEN

- De markante afgeknotte hoeken, de stevige betonnen lijsten als dakrand, sierlijsten en kaders rond de kozijnen en de overhoekse raampartijen vormen de beeldbepalende elementen van het gebouw.
- De gevel wordt licht gereinigd (niet met hoge druk) en gerestaureerd. Door het reinigen van alle gevels worden de kleurnuances die al plaatshebben binnen de fabriek meer expressief, hierdoor ontstaat meer controle op de nieuwe materialisatie van het geheel.
- Aanpassingen in de gevel zijn beperkt en passen binnen de hoofdstructuur van de gevel.
- Door de rooilijn van de andere gevels in de Tapijtstraat terug te leggen, wordt meer van het markante karakter, de volumeopbouw en architectuur van het labkantoor zichtbaar in de straat.
- Het labkantoor steekt minimaal een meter uit boven de direct aangrenzende bebouwing in de rooilijn. Hierdoor blijven de markante daklijsten en de volume expressie intact.
- De uitstraling van de stalen industriële kozijnprofileringen met onderverdelingen blijft gehandhaafd, dit kan door het gebruik van binnen-voorzetramen, het gebruik van isolatieglas of het gebruik van kozijnprofileringen met de uitstraling van staal.
- Indien gewenst vanwege de functie, dan kan de raampartij in de lange gevel binnen het aangegeven stramien worden veranderd naar een entree voor het gebouw. Een eventueel nieuw te plaatsen voordeur wordt architectonisch vormgegeven vanuit de cultuurhistorische context van het gebouw

UIT HET HANDELINGSPERSPECTIEF

Motivering categorie 1:

Kenmerkend voor het oeuvre van J.D. Postma (1922-1999). Postma specialiseerde zich als Deventer architect in het ontwerpen van fabrieks- en kantoorgebouwen en ontwikkelde een grote kennis op het gebied van nieuwe constructiemethoden en materialen. Hij was architect van o.a. de voormalige Deventer Schouwburg en het kantoor van Thomassen & Drijver. Het kantoorgebouw is belangrijk functioneel kantoorgebouw van het complex. Het gebouw vormt een goede schaalsprong op een hoek ten opzichte van omliggende bebouwing en fungeert daarin als een duidelijk herkenningpunt van het fabrieksterrein aan deze zijde van het gebied. Draagt tevens bij aan de afleesbaarheid van de verschillende tijdslagen in het complex. Hoogwaardige detaillering met uitkragende betonnen daklijst, betonnen raamkozijnen en stalen ramen. De kenmerkende plattegrond met uitkragende erkers geeft het pandje een uniek karakter.

Kwaliteiten om mee te nemen

Verschijningsvorm, hoogte, geveluitstraling, lijstwerk, karakteristiek samenspel betonnen kozijnen met stalen ramen.

Concrete randvoorwaarden voor transformatie
Uitgangspunt is hier een restauratieve aanpak, bestaande uit:

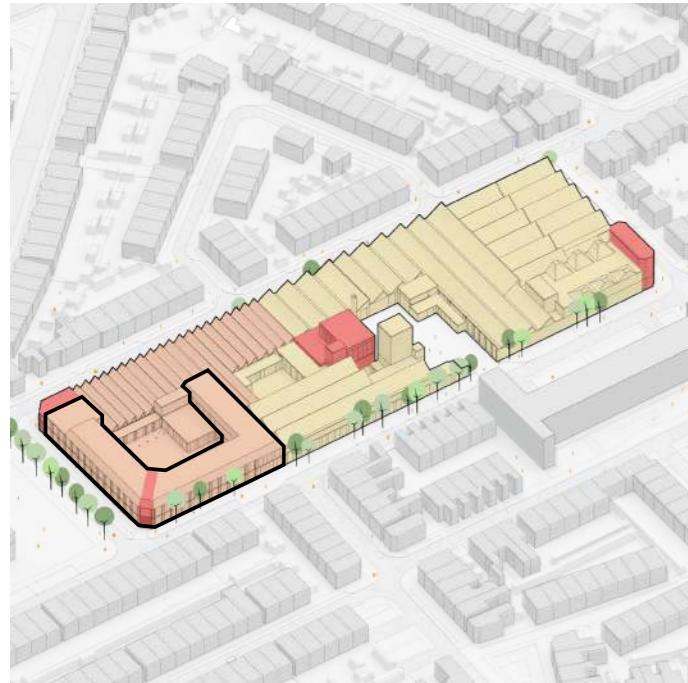
1. Behoud gevels en kenmerkende uitkragende betonnen daklijst en hoogte;
2. Sloop van de daar achter gelegen doorgang naar de fitnessstudio komt de zichtbaarheid van het kantoorvolume ten goede;
3. Behoud betonnen kozijnen die in sterke samenhang staan met de smalle stalen ramen en de uitkragende betonnen daklijst;
4. Uitkragende erkers met veel glas erg karakteristiek voor het gevelbeeld
5. Slanke uitstraling van stalen ramen (vernieuwing met dezelfde detaillering denkbaar indien bestaande kozijnen niet voldoen).

Cultuurhistorische beschrijving

Op de hoek van de Smyrnastraat en de Tapijtstraat, gesitueerd op de kop van de machinale ververij, bevindt zich de kantoorstoren van de architect Postma. Het gebouw heeft een opmerkelijke plattegrond met de langsgewel aan de Tapijtstraat. Het is een langgerekt gebouw waarvan de korte gevelzijden driezijdig worden afgesloten. Het gebouw bestaat uit drie bouwlagen onder een plat dak. Aan de achterzijde, aan de Tapijtstraat, is later een ingang aangebouwd die geen cultuurhistorische waarde heeft. De gevels zijn opgetrokken in baksteen en voorzien van betonnen vensteromlijstingen, waarin stalen ramen gevat zijn. Het pand heeft een trasraam van iets donkere baksteen. De gevels zijn gemetseld in Vlaams verband. Het is een sober maar zorgvuldig vormgegeven gebouw dat door bijzondere detaillering, gevelindeling en plattegrond architectonische waarde heeft en markant is in het straatbeeld. De gevels aan de Smyrnastraat en aan de achterzijde hebben een open karakter door de overhoekse 'erkerachtige' vensterpuien op de verdiepingen. Deze worden niet door stijlen of muurdammen ondersteund wat mogelijk is door uitkragende betonnen vloeren toe te passen. De voor-, en achtergevel hebben op alle bouwlagen driezijdige vensterpuien, waarvan het venster op de begane grondaan de Smyrnastraat kleiner is dan op de verdiepingen. De zijgevel aan de Tapijtstraat heeft een meer gesloten karakter. De verdiepingen zijn elk voor zien van een liggend, driedelig venster. Alle vensters zijn van staal en gevat in betonnen kozijnen en omlijstingen. De omlijsting van de vensters in de bovenste verdieping valt samen met de uitkragende, geprofileerde, betonnen daklijst.

HET KANTOORGEBOUW

Het gebouw is dominant op de hoek

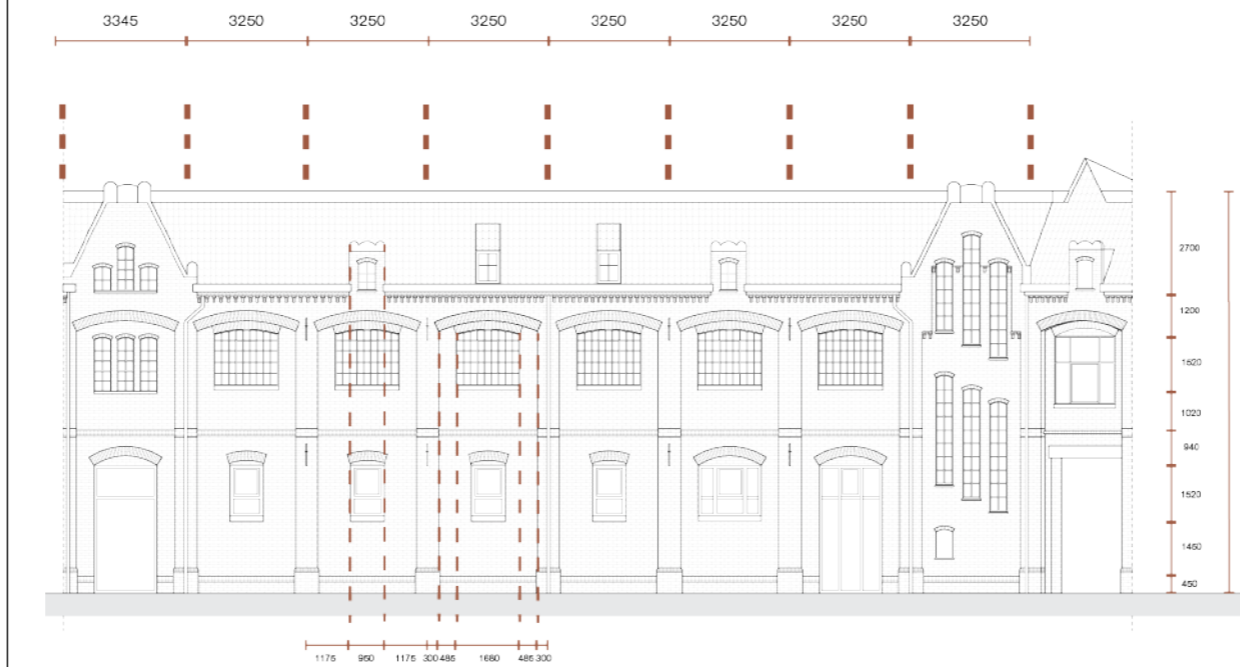

De binnenzijde heeft dezelfde architectonische expressie, maar toch zijn er verschillen

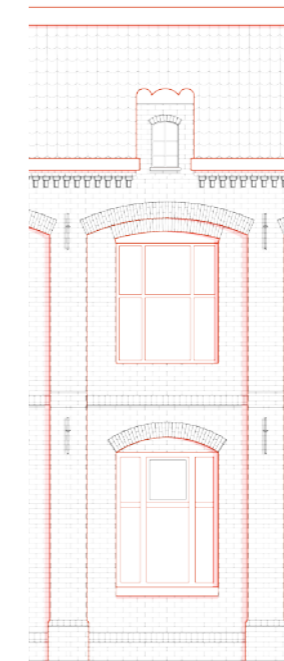
ARCHITECTONISCHE ANALYSE

Ritmiek, korrelgrootte en maatsystematiek

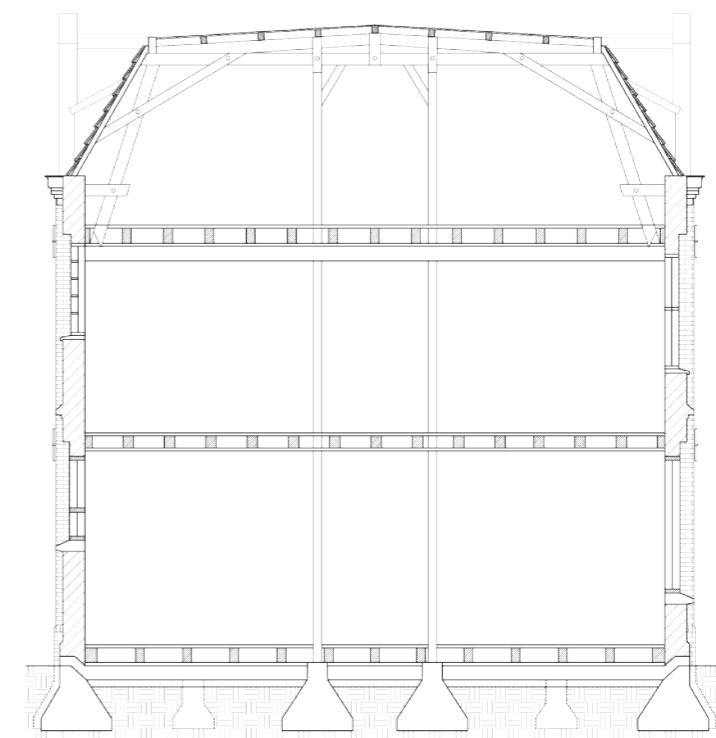
Ritmiek, korrelgrootte en maatsystematiek

Expressie en ritmiek

Ornamentiek

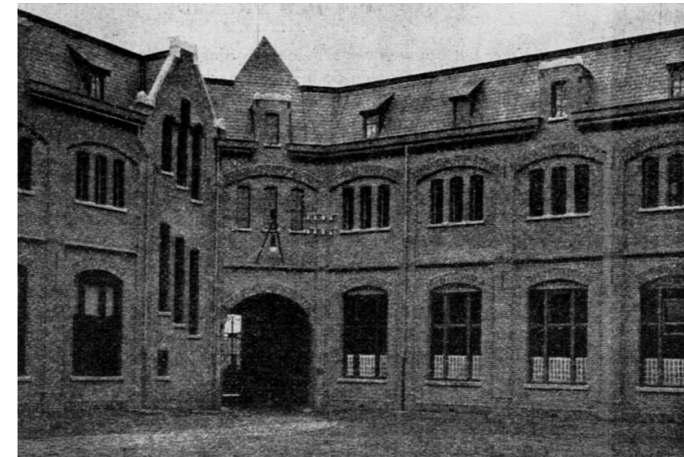
Tectoniek

De poort geeft toegang tot het binnenhof

Een oude foto laat de originele raamconfiguratie zien.
De poort was vroeger een boogpoort

Een oude foto laat de originele raamconfiguratie zien.
De poort was vroeger een boogpoort.

De poort biedt toegang tot de entrees en trappenhuisen van het kantoor

De trappartij ligt achter een bijzonder geveldeel

Originele raamopeningen (links) versus aangepaste raamopeningen (rechts)

ARCHITECTONISCHE ANALYSE

- Identiteit: statig
- Basishoogte: 11m, 3 bouwlagen
- Positie t.o.v. rooilijn: in rooilijn, hoek
- Poorten en overkluzingen: toegangspoort
- Volume: langgerekte U-vorm
- Gevels: uniform, maar met veel verschillende aanpassen en invullingen. Roodachtig baksteen.
- Daken: zadeldak
- Interieur: kantoor
- Korrelgrootte: relatief groot

Bouwstructuur/architectuur

De gevel heeft een dominante, verticale ritmiek met een beukmaat van 3,25m welke wordt benadrukt door de penanten (600mm) en de ramen (1680mm). Elke derde beuk heeft een klein dakkapel. De uitzondering is de poort op de hoek, die ervoor zorgt dat het gebouw een dominante uitstraling naar de straat toe heeft. Horizontaal is de gevel verdeeld in vieren: de basis, twee rijen ramen en het dak.

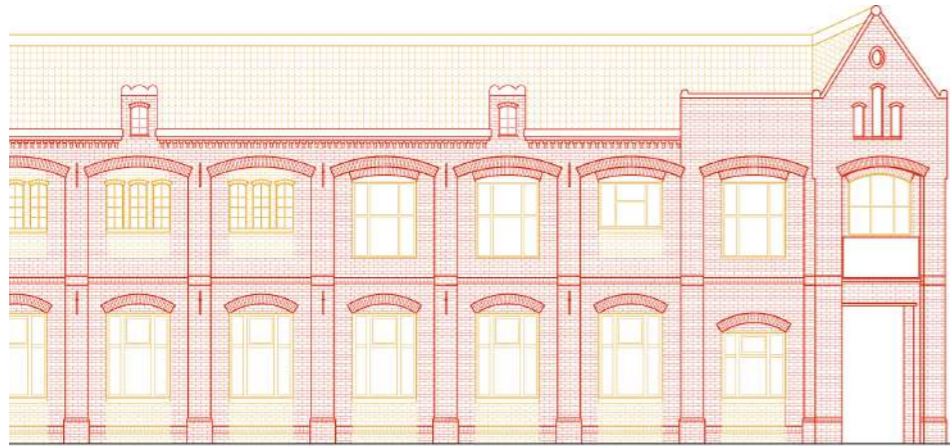
Er is veel ornamentiek aanwezig:

1. De expressieve rollagen
2. De dakkapellen
3. De vloerankers
4. De kroonlijst van lisenen onder de dakrand
5. De horizontale banden van metselwerk

De hoofdropzet en architectuur van de gevel is nog duidelijk zichtbaar, maar het geheel oogt rommelig doordat meerdere ingrepen door de jaren heen zijn gedaan om het gebouw functioneel te laten voldoen.

De poort in het kantoorgebouw heeft als doorbraak in de verder gesloten fabriekswand en de markering op de hoek aan de Smyrnastraat een uitzonderlijke kwaliteit. Dit is nu te ervaren in het straatwerk onder de poort door en het bijna openbare karakter wat de doorgang heeft en de doorkijk naar de trappartij en entreéportaal van de oude fabriek.

WAARDESTELLING

Straatgevel kantoorgebouw

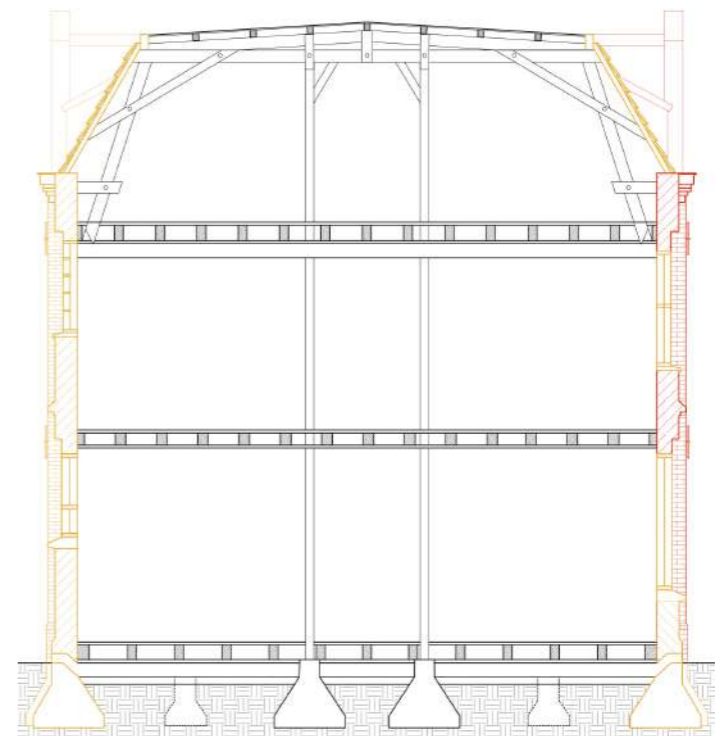

Binnengevel kantoorgebouw

Aangepaste raamopeningen

Originele raamopeningen

Doorsnede kantoorgebouw

- Behouden en restaureren
- Herstellen en aanpassen voor nieuw gebruik
- Mogelijkheid tot weghalen of vervangen

AANBEVELINGEN

- Het bouwdeel is belangrijk voor de identiteit van de fabriek en moet in grote lijnen behouden en herkenbaar blijven.
- Keramische pannen in de kap herstellen, hellingshoek van de kap behouden, kap bewoonbaar/leefbaar maken.
- Voorgevel behouden in huidige opzet en restaureren, licht reinigen (niet met de hoge druk).
- Poort behouden in huidige expressie en opzet, gebruik hierop afstemmen.
- De trap van het entreeportaal. In de nieuwe situatie wordt deze uitzondering behouden en versterkt door een sterkere relatie tussen de buiten en binnenkant van de fabriek.
- Indien mogelijk entrees aan de binnenzijde van het hoofdgebouw positioneren. Wanneer een entree aan de straatzijde nodig is binnen de gevelstructuur en vanuit de cultuurhistorische context van het gebouw ontworpen
- De huidige binnengevel met het gedecoreerde metselwerk zoveel mogelijk in het zicht laten en restauratief behandelen. De transformatieruimte is het grootst ten aanzien van de gewijzigde raampartijen.
- Indien het uit een technische analyse niet haalbaar blijkt om de bestaande binnengevel te restaureren, kan dat aanleiding geven om de dakopbouw te funderen op een nieuw te maken binnengevel.
- De terrazzo-stoep onder de poort ook behouden blijft bij de inrichting van de toegang naar het binnengebied.
- Nieuwe kozijnen en ramen bij uitvoeren in staal of aluminium met een renovatieprofiel,

UIT HET HANDELINGSPERSPECTIEF

Motivering categorie 2:

Kenmerkend poortgebouw, entree voor het terrein. Functioneel en ruimtelijk van groot belang voor de beleving van het industrieel DNA van de plek. Volume en korrelgrootte passend bij de wijk. Hoogwaardige materialisering en detaillering.

Kwaliteiten om mee te nemen

Gevelcompositie en geveldetailing. Karakteristieke onderdoorgang met hoofdingang draagt bij aan de cultuurhistorische beleving van het gebied. Het gevelbeeld kent ongelukkige verhoudingen en detaillering, maar draagt wel bij aan de omzooming van het gebied. De onderdoorgang is zeer karakteristiek en van hoge cultuurhistorische waarde.

Cultuurhistorische beschrijving

Het kantoorgebouw is gelegen aan de Smyrnastraat en Smyrnadwarsstraat en heeft aan beide zijvleugels parkeergelegenheid. Het volume dateert uit de begintijd, 1901-1904, en is ontworpen door de toenmalige directeur J.G. Mouton.

Het kantoorgebouw van het complex is een fors u-vormig volume, in twee bouwlagen met kap. de kap wordt onderbroken door dwars kappen waartussen kleine Vlaamse gevels. Tevens is de kap voorzien van kleine dakkapellen. Het opgaand metselwerk van de gevels is uitgevoerd in bruinrode baksteen gemetseld in kruisverband. De gevels aan de Smyrnadwarsstraat en de Smyrnastraat zijn voorzien van enkele topgevels waartussen de kleinere Vlaamse gevels gesitueerd zijn. Op de hoek bevindt zich een veel hoger en schuin geplaatste topgevel met daaronder een overhoeks geplaatste entree, de fabriekspoort. De entree is voorzien van een topgevel met steekkap en komt uit op de eerste binnenplaats. De topgevel is gedecoreerd met een rond

licht in de top, voorzien van een oranje-rode rollaag, daaronder drie smalle vensters onder oranje-rode segmentbogen. daar weer onder een getoogd zesruitsvenster onder een oranje-rode segmentboog. Hieronder bevindt zich de fabriekspoort die aan de bovenzijde wordt gemarkeerd door een plaquette met daarop de tekst 'Koninklijke Vereenigde Tapijtfabrieken'. De gevels hebben een verticale geleding in spaarvlakken onder een segmentboog, gescheiden door gemetselde lisenen. De lisenen en spaarvlakken strekken zich over twee bouwlagen waardoor de gevel een zekere rijzigheid krijgt. Ter hoogte van de verdiepingvloer zijn de spaarnissen voorzien van waterlijsten. de geveldelen tussen de topgevels zijn rijker gedecoreerd dan de overige geveldelen wat met name te zien is in de segmentbogen en de gemetselde gootlijsten. Hier wordt elk venster op de begane grond en iedere spaarnis op de verdieping aan de bovenzijden afgesloten door een segmentboog in oranje-rode baksteen. Voor de overige segmentbogen wordt dezelfde baksteen gebruikt als voor het opgaand metselwerk. In de spaarnissen zijn vensters geplaatst. De spaarnissen van de begane grond zijn voorzien van houten drielichtvensters met bovenlichten. Enkele vensters hebben een afwijkend formaat. De houten vensters zijn recentelijk aangebracht en hebben geen cultuurhistorische waarde. De vensters op de verdieping zijn eveneens drielichtvensters met bovenlichten maar dan van staal. deze zijn vermoedelijk niet origineel maar stammen gezien de proflering uit de periode 1930-1960. Ze zijn wat betreft vormgeving en maatvoering passend bij de gevel en daarom waardevol. Aan de Smyrnadwarsstraat zijn de segmentbogen op de verdieping voorzien van drie smalle strookvensters op een raamdorpel. De strookvensters zijn elk voorzien van segmentboogjes in oranje-rode baksteen.

De gevels worden aan de bovenzijde afgesloten door goten. De gootlijst van de geveldelen tussen de topgevels is voorzien van een geprofileerde bakstenen gootlijst. Het dak is een met bitumen gedekt afgeknot schilddak. De dakkapellen zijn voorzien van houten vierruitsvensters. Door de opbouw van de gevels, het decoratieve metselwerk en de ligging van de entree is dit duidelijk het representatieve kantoorgebouw van de fabriek.

DE PRODUCTIEHALLEN

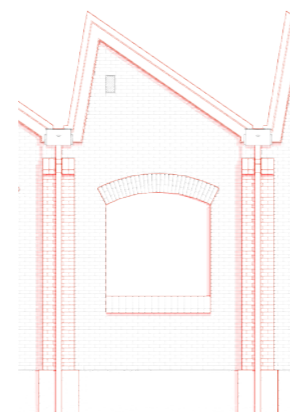

Het repeterende effect van de sheddaken zorgt voor een dominante expressie

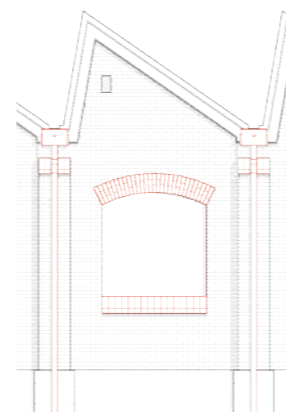
ARCHITECTONISCHE ANALYSE

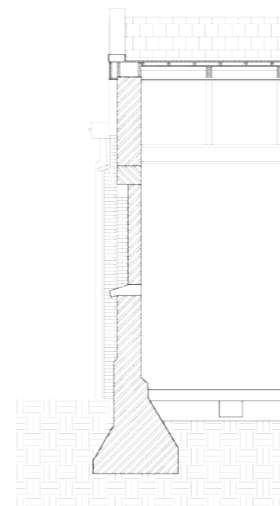
Ritmiek, korrelgrootte en maatsystematiek

Expressie

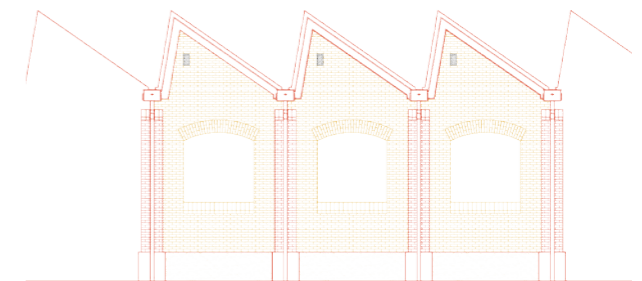

Ornamentiek

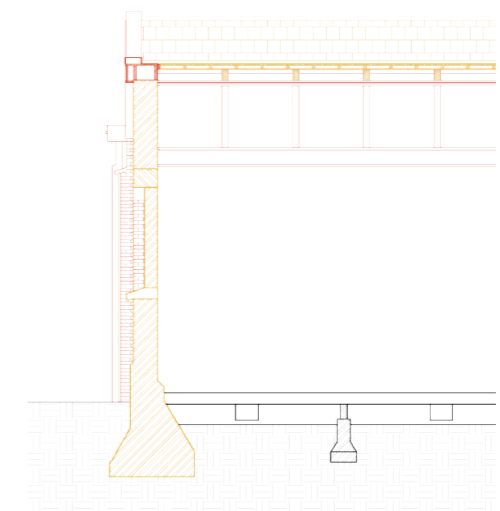

Tectoniek

WAARDESTELLING

Strategie bestaande bebouwing

- Behouden en restaureren
- Herstellen en aanpassen voor nieuw gebruik
- Mogelijkheid tot weghalen of vervangen

ARCHITECTONISCHE ANALYSE

- Identiteit: repetitief en veel
- Basishoogte: 5,5m/6m, 1 bouwlaag
- Positie t.o.v. rooilijn: in rooilijn
- Productielijn: binnenin productiehallen, die alle hallen als het ware aan elkaar rijgt
- Volume: laag en langgerekt
- Gevels: repetitief en van roodachtig baksteen
- Daken: sheddak
- Interieur: grote open hal met expressieve constructie
- Korrelgrootte: gemiddeld

Bouwstructuur/architectuur

De beukmaat van de productiehallen is 3m en wordt gedefinieerd door steunberen (460mm), ramen (1600mm) en hemelwaterafvoer (regenpijpen). Een variatie op de basismodule van de sheddaken is een module die iets hoger is dan de basismodule.

Het geheel oogt horizontaal en expressief door de shedkappen. Het horizontale wordt benadrukt door de basis van 650mm die doorloopt over alle beuken en contrasteert met het rode baksteen.

Aanwezige ornamentiek:

1. Rollagen
2. Expressief hemelwaterafvoersysteem
3. Nok openingen, rechthoekig
4. Uitstekende dakrand

De productiehallen met sheddaken zijn kenmerkend voor het ensemble, maar in overdaad aanwezig. Niet alle beuken zijn exact in deze vorm nodig om deze herkenbaarheid en ritmiek te behouden. Wel is het belangrijk om (de gedachte van) de productielijnen in het plan te houden.

AANBEVELINGEN

- Kapstructuur en ritmiek zijn de meest beeldbepalende elementen in buitengevel (Burg. van Marlestraat) behouden.
- De gevel wordt licht gereinigd (niet met hoge druk) en gerestaureerd (aan de Burg. van Marlestraat).
- De binnenzijde wordt vrijgemaakt van annexen om de kapstructuur hier ook helder te ervaren. Er is een relatie tussen buiten-en binnenzijde.
- De gevel aan de binnenzijde is minder beleefbaar en heeft minder waarde. Deze mag vrij worden aangepast binnen de ritmiek van de kappenstructuur.
- Mogelijkheid voor integratie nieuwe gevelopeningen en openen blindnissen binnen structuur en ritmiek gevel.
- Opbouw wordt met een setback binnen de productiehal geplaatst, los van de randen. Kappenstructuur blijft beeldbepalend in eerste lijn.
- Opbouw wordt in contrasterende architectuur van de sheds vormgegeven. Afwijkend in kleurtoon, materiaal en ritmiek.
- Behoud, waar mogelijk, van de cultuurhistorisch waardevolle spantconstructie is uitgangspunt bij de transformatie
- Nieuwe kozijnen en ramen bij voorkeur uitvoeren in staal of aluminium met een renovatieprofiel, om zodoende aan te sluiten bij de gewenste slankheid en typologie van het gebouw.

UIT HET HANDELINGSPERSPECTIEF

Motivering categorie 2:

Kenmerkende sheddakconstructie, uniek voor Overijssel. Constructie daarmee van hoge bouwhistorische waarde. Gevelbeeld is beeldbepalend voor de Burgemeester van Marlestraat en omkadert op karakteristieke wijze het fabrieksterrein. Dergelijke historie is niet te reconstrueren en draagt in hoge mate bij aan de identiteit van het gebied. De kwaliteit zit hem niet zozeer in elk afzonderlijk bouwdeel, maar in het ensemble van de verschillende sheds die in hoge mate bijdragen aan de cultuurhistorische beleving van het gebied.

Kwaliteiten om mee te nemen

Uniek gevelbeeld. Ook de sheddakconstructies zelf hebben hoge cultuurhistorische waarde. De ruimtes zijn flexibel in te delen en hebben daarmee hoge herontwikkelingspotentie.

Concrete randvoorwaarden voor transformatie

1. Behoud gevelbeeld met kenmerkende gemetselde gevels. Bij de architectuur passende puien van glas denkbaar voor daglichttoetreding. Architectonische opgave met oog voor het gevelbeeld;
2. Behoud kenmerkende houten sheddakconstructies. Deze hebben hoge bouwhistorische waarde
3. Lengterwerking van de gesloten straatwand. Afwegen met hoeveel traveeën dit bewerkstelligd kan worden. Huidig aanzicht is 20 sheddaken, welke de langgerektheid van het volume benadrukt;
4. Transformatiepotentie aan de binnenzijde hoog. Samenvoeging van verschillende traveeën goed mogelijk.
5. Mogelijkheid tot optopping, meer naar de binnenzijde toe gericht, ter contrast van het bestaande erfgoed.

Van belang is dat de beleving op ooghoogte gewaarborgd blijft en dat daarmee de omkadering van het terrein intact blijft.

Cultuurhistorische beschrijving

De hal is het deel dat in het eerste stadium van het fabrieksterrein is gebouwd. Hij bestaat uit een op een hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond opgetrokken hal van een bouwlaag. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen en het dak is voorzien van twintig sheddaken, of zaagkappen met lichtinval uit het oosten. Twee zaagkappen lopen door langs het kantoorgebouw over de binnenplaats. De gevels met zaagdaken staan haaks op de Burgemeester van Marlestraat waardoor deze zeer markant zijn voor het straatbeeld. De gevelindeling wordt bepaald door gemetselde lisenen die onder de zakgoten zijn geplaatst, zij dragen de spanten van de dakconstructie. Tussen de lisenen zijn blinde vensters of later dichtgezette vensters geplaatst onder segmentbogen. In de geveltop van enkele zaagkappen bevinden zich kleine ventilatieroosters. De gevels worden aan de bovenzijde afgesloten door houten boeidelen. De vensters van de zaagkappen bestaan uit een strook glas gezet in stalen stijlen. Het dak is gedekt met bitumen. De constructie bestaat uit een houten zaagspant constructie zonder trek balk die wordt in de langsrichting ondersteund door houten balken. Deze constructie wordt ondersteund door een grid een van stalen l-balken in zowel de langs- en de dwarsrichting. dit grid rust vervolgens op kolommen. De overspanning bestaat hiermee uit een combinatie van constructies waarbij de overkapping in beide richtingen ondersteund wordt met behulp van kolommen.

DE PRODUCTIEHALLEN

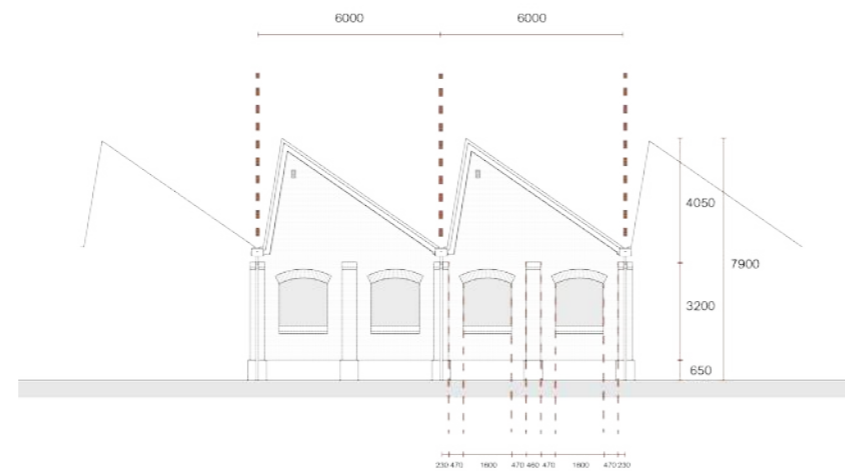

Sheddaken met enkele beuk gaan over in sheddaken met dubbele beuk

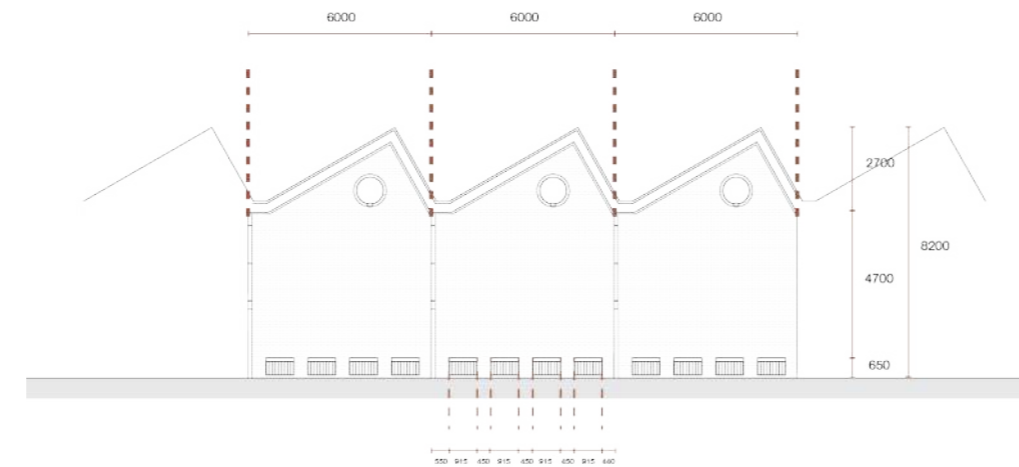

De hoek die gedefinieerd wordt door sheddaken is direct ook de meest gesloten hoek van het ensemble

ARCHITECTONISCHE ANALYSE

Ritmiek, korrelgrootte en maatsystematiek

Ritmiek, korrelgrootte en maatsystematiek

ARCHITECTONISCHE ANALYSE

- Identiteit: repetitief en veel
- Basishoogte: 8m, 1 bouwlaag
- Positie t.o.v. rooilijn: in rooilijn
- Productielijn: binnenin productiehallen, die alle hallen als het ware aan elkaar rijgt
- Volume: laag en langgerekt
- Gevels: repetitief en van roodachtig baksteen
- Daken: sheddak
- Interieur: grote open hal met expressieve constructie
- Korrelgrootte: gemiddeld

Bouwstructuur/architectuur (bovenste tekening)

De ritmiek van de oudste sheddaken blijft in takt, maar de sheddaken zelf gaan over twee beuken. Ook hier benadrukken de steunberen (460mm), ramen (1600mm) en hemelwaterafvoer (regenpijpen) de ritmiek. Afmetingen zijn gelijk aan die van de oudste sheddaken.

Aanwezige ornamentiek:

1. Rollagen
2. Expressief hemelwaterafvoersysteem
3. Uitstekende dakrand

Bouwstructuur/architectuur (onderste tekening)

Deze productiehallen hebben minder architectonische expressie. Dit komt mede door de bredere beukmaat van 6m en het ontbreken van steunberen.

Aanwezige ornamentiek:

1. Nok openingen, rond
2. Uitstekende dakrand

AANBEVELINGEN

Deze productiehallen met sheddaken zijn kenmerkend voor het ensemble, maar deze twee typen productiehallen met sheddaken zijn minder expressief in de architectuur. De vervangende architectuur van de nieuwbouw borduurt voort op de architectuur van de oude Tapijtfabriek.

UIT HET HANDELINGSPERSPECTIEF

Motivering categorie 3 (bovenste tekening):

Mindere architectonische kwaliteit dan deel B. Architectuur minder fijnzinnig en uniek Sheddakconstructie is niet meer gaaf in tegenstelling tot bouwdeel B. Daarmee heeft dit deel ingeboet aan bouwhistorische waarde. Voornamelijk ensemblewaarde. De sheds dragen bij aan het straatbeeld, evenals de geslotenheid van de bouwwand.

Kwaliteiten om mee te nemen

Passende nieuwbouw met industriële uitstraling kan ook ensemblewaarde vertegenwoordigen. Kwaliteiten van de bestaande hallen zijn onder andere de sheddaken die een markant beeld opleveren aan de Burgemeester van Marlestraat. Dit zijn belangrijke uitgangspunten voor de herinterpretatie van het historisch karakter voor de nieuwbouw.

Cultuurhistorische beschrijving

Deze productiehal is van latere datum en is tegen productiehal B geplaatst. Hij bestaat uit een op een rechthoekige grondslag opgetrokken fabriekshal van een bouwlaag. de gevels zijn opgetrokken uit baksteen en de hal is voorzien van vier sheddaken. de zaagkappen staan haaks op de Burgemeester van Marlestraat waardoor deze zeer markant zijn voor het straatbeeld. Opmerkelijk zijn ook de verschillen in de hellinghoek en vorm van de sheddaken tussen productiehal B en C, die bouw- of verbouw fases verraden. De glasvlakken van beide hallen hebben aan de oostzijde ongeveer de zelfde helling. De westelijke dakvlakken verschillen: productiehal B heeft een kleinere en steile dakvlakhelling productiehal C heeft een langer en minder steil dakvlak. Voor productiehal C is gekozen voor bredere traveeën maar met de zelfde glashelling waardoor de lichtinval het zelfde is als in productiehal B. De gevel is voorzien lisenen die onder de zakgoot van de

sheddaken geplaatst zijn, die de spanten van de sheddaken dragen. Ook zijn er lisenen die in het midden van de gevel zijn geplaatst, deze lijken geen draagfunctie te ondersteunen. Tussen de lisenen zijn de gevels voorzien van blinde of later dichtge-zette vensters onder een segmentboog. de geveltoppen zijn voorzien van een ventilatierooster. De constructie bestaat uit een variatie van een houten vakwerkspant. deze wordt ondersteund door houten balken in de langsrichting. deze constructie wordt ondersteund door een grid een van stalen I-balken in zowel de langs- als dwarsrichting. deze rust vervolgens op enkele kolommen. Het is een combinatie van constructies in hout en staal, waarbij de overkapping in beide richtingen ondersteun wordt.

Motivering categorie 3 (onderste tekening)

Mindere architectonische kwaliteit dan deel B. Aan de buitenzijde vooral sober vormgegeven, zonder al teveel architectonische detaillering. De kap bestaat uit een staalconstructie in plaats van uit houten sheddaken en heeft daarmee lagere bouwhistorische waarde. Diverse aanpassingen aan kap, boeidelen en glasinulling hebben de gaafheid van het volume aangetast. Doorlopend volume dat de Burgemeester van Marlestraat met de Smyrnastraat verbindt doet afbreuk aan doorwaadbaarheid van het gebied. Kenmerkende structuur van het gebied met binnenkamers en buitenschil is hier niet beleefbaar. Heeft voornamelijk ensemblewaarde.

Kwaliteiten om mee te nemen

Passende nieuwbouw met industriële uitstraling kan ook ensemblewaarde vertegenwoordigen. Kansen om de doorwaadbaarheid en leefbaarheid c.q. verblijfskwaliteit van het gebied te verbeteren. Nieuwbouw kan hier kwaliteit

toevoegen aan de identiteit van het gebied, passend bij de nieuwe functie.

Cultuurhistorische beschrijving

Deze productiehal bestaat uit een op een samengestelde grondslag opgetrokken fabriekshal van een bouwlaag. de gevels zijn opgetrokken uit baksteen en de hal is voorzien van zes sheddaken. de drie sheddaken naast productiehal B reiken tot aan de binnenplaats, de overige drie zijn langer en reiken tot de andere kant van het fabrieksterrein aan de Smyrnastraat. De zaagkappen staan haaks op de Burgemeester van Marlestraat en de Smyrnastraat waardoor deze herkenbaar zijn in het straatbeeld. De gevels zijn voorzien van lisenen die onder de nok van de sheddaken geplaatst zijn, die de sheddakconstructie dragen. Hier zijn spanten toegepast die in de zadelkappen zijn geplaatst. Tussen de lisenen zijn de gevels voorzien van blinde vensters of later dichtgezette vensters onder een segmentboog. De toppen van de gevels zijn voorzien van een ventilatierooster. De westgevel die vanaf de Smyrnastraat en de binnenplaats zichtbaar is heeft een geleding van lisenen en spaarvlakken. Bij enkele gevels zijn de oorspronkelijke gesmoorde gevelpannen te zien, maar veelal zijn deze vervangen door moderne boeidelen. De dakbedekking en de glasinulling van de sheddaken zijn recentelijk vervangen. De constructie bestaat uit een geklonken stalen vakwerkspant dat in de langsrichting, onder de nok ondersteund wordt door een wederom geklonken stalen vakwerklijger. In de zakgoten wordt de constructie ondersteund door geklonken stalen I-balken. de vakwerkspant en vakwerklijgers en de I-balken worden in de dwarsrichting ondersteund door een smalle stalen trek balk. Met deze constructie kan een grote ruimte overspannen worden zonder kolommen.

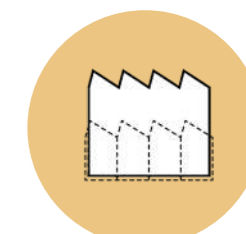
Categorie 3, de watertoren: weinig architectonische rijkdom, zonder origineel dak niet gaaf, niet goed herkenbaar

Categorie 3, de machinale verrij: sober, weinig kenmerkend, grof

Categorie 3, het magazijn: niet uniek, niet gaaf

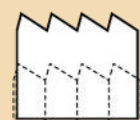

CATEGORIE 1
Conserveren en restaureren

CATEGORIE 2
Transformatie met behoudt
van karaktersieke elementen

CATEGORIE 3
Herinterpretatie historisch karakter

AANBEVELINGEN

- Een aantal gebouwen zijn van zulke uitzonderlijke kwaliteit en/of cultuurhistorische waarde, dat deze behouden dienen te worden in zijn geheel of op onderdelen die de karakteristiek waarborgen.
- Karakteristieke objecten in de vorm van het kantoorgebouw, het ketelhuis met fabrieksschoorsteen, het labkantoor en de kenmerkende gevels aan het begin van de Burgemeester van Marlestraat blijven zoveel mogelijk in takt.
- Voor een aantal gebouwen geldt dat passende nieuwbouw als volwaardig alternatief kan worden gezien.
- De nieuwbouw voegt zich duidelijk naar de specifieke gebiedsidentiteit. De ensemblewaarde blijft gewaarborgd en daarmee verliest het gebied geen objecten die vanuit zichzelf architectuurhistorische of cultuurhistorische waarde representeren.
- Hoofdopzet, gevelindeling, materialisatie en ornamentiek zoals op de pagina's hierboven geanalyseerd zullen de leidraad vormen voor de architectuur van de nieuw te bouwen gebouwdelen.

STRATEGIE BESTAANDE BEBOUWING

Op basis van een tweetal cultuurhistorische waardestellingen, te weten die van Vlaardingerbroek en Wevers (1999) en het Oversticht (2010), zijn drie categorieën geformuleerd waarbinnen de afzonderlijke gebouwdelen geplaatst kunnen worden als basis voor de herontwikkeling. Hoe de verschillende bestaande gebouwen passen binnen de verschillende categorieën is daarnaast ook gebaseerd op het Handelingsperspectief en op de analyse van de vorige pagina's.

Categorie 1:
Conserveren en restaureren

Categorie 2:
Transformatie met behoudt van karakteristieke elementen

Categorie 3:
Herinterpretatie historisch karakter

MATERIAAL EN DETAIL

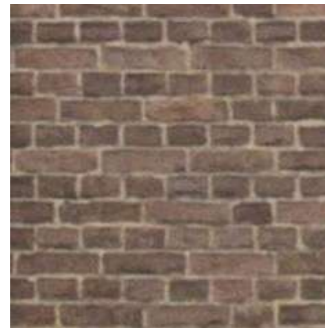
GEVELS

DAKEN

KOZIJNEN EN RAMEN

SCHRIJNWERK

KANTOORGEBOUW

Het kantoorgebouw is opgetrokken uit roodbruine baksteen.

Donkerblauw metaal/kunststof dakpannen, oorspronkelijk keramisch en gesmoord.

Originele stalen boogramen (boven) en recentere stalen rechthoekige ramen (onder)

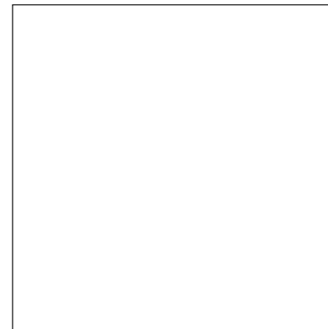

Opvallend en dominant bij het kantoorgebouw is de rood geschilderde dakrand

KETELHUIS

Het ketelhuis is gemaakt van gele baksteen en de schoorsteen van orangerode baksteen.

Rechthoekige ramen met wit geschilderde, houten kozijnen.

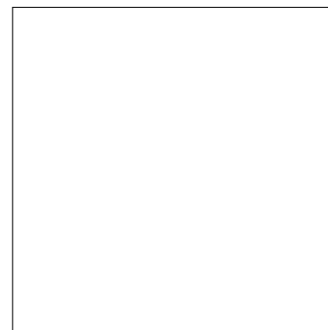

Wit schrijnwerk van het ketelhuis, met op de voorgrond rood schrijnwerk van een ander deel

LABKANTOOR

De vrij bijzondere roodachtige baksteen van het labkantoor is geel gevlamd.

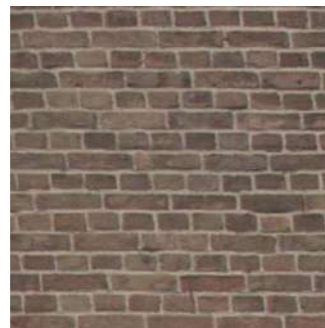

Rechthoekige ramen met stalen kozijnen en een kleine ruitverdeling.

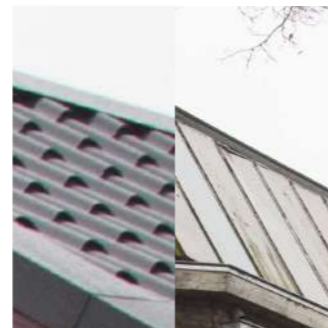

De betonnen kaders en dakbeëindiging zijn grijs (geschilderd).

PRODUCTIEHALLEN

De productiehallen met sheddaken hebben een roodachtige gevelsteen.

Donkerblauwe keramische dakpannen, gesmoord. Grote lichtstraten/dakramen.

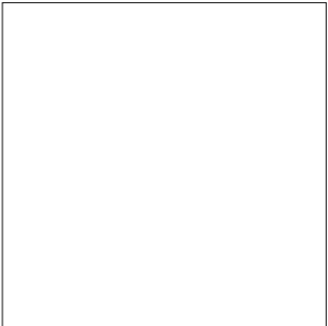

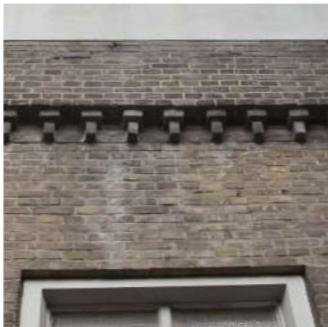
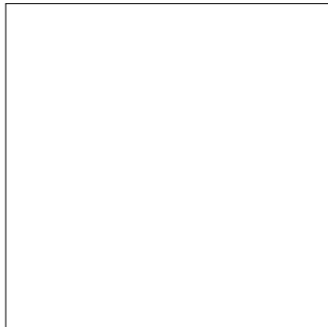
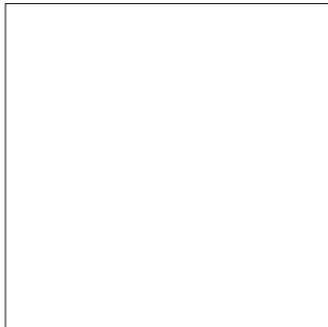
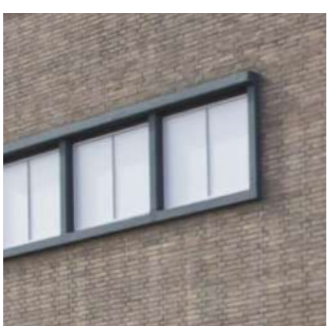

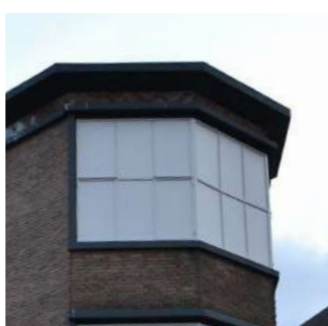
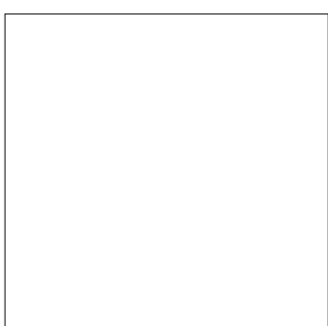

Oorspronkelijk bevatten de productiehallen boogramen.

Rood gevelschrijnwerk als dakrand van de productiehallen

Conclusies

- De hoofdmaterialisatie van de gevels is baksteen.
- De hoofdmaterialisatie heeft een kleurenspectrum dat van geel naar rood gaat.
- Door de jaren heen is er een soort patina ontstaan, waardoor de gevelkleuren van de verschillende gebouwdelen naar elkaar toe zijn gegaan.
- De dakbedekking is voornamelijk van donkerblauw (gesmoorde) dakpannen.
- Meest voorkomend zijn boogramen (kantoorgebouw en productiehallen), maar incidenteel zijn er ook rechthoekige ramen aanwezig.
- Het schrijnwerk is voornamelijk rood en incidenteel wit en grijs. Een restauratorische krabproef zal moeten uitwijzen wat de originele kleur van het schrijnwerk is geweest. Het advies is om dit zoveel mogelijk te herstellen naar origineel.

	ROLLAGEN	LISENEN	BLINDNISSEN	NOK OPENINGEN
KANTOORGEBOUW	 <p>Dubbele boogrollagen in het kantoorgebouw steken af tegen het geheel.</p>	 <p>Het kantoorgebouw heeft de meest uitgesproken lisenen van oranje baksteen.</p>	 <p>Sommige van de originele raamopeningen zijn opgevuld met stucwerk of metselwerk.</p>	
KETELHUIS	 <p>De ramen van het ketelhuis worden omkaderd door een witte band.</p>	 <p>Het ketelhuis heeft lisenen, alhoewel deze subtieler en in een ander ritme uitgevoerd zijn.</p>		
LABKANTOOR	 <p>De ramen van het labkantoor worden omkaderd door een grijze band.</p>	 <p>De horizontale ornamentiek bij het labkantoor wordt niet veroorzaakt door lisenen.</p>	 <p>Sommige ramen van het labkantoor zijn dichtgeschilderd.</p>	
PRODUCTIEHALLEN	 <p>De productiehallen met sheddaken hebben allemaal boogrollagen.</p>		 <p>Alle oorspronkelijke ramen van de productiehallen met sheddaken zijn dichtgestuud.</p>	 <p>Rechthoekige en ronde nokopeningen dien(d)en als roosters en ramen</p>

Conclusies

- Rollagen zijn expressief aanwezig bij de meeste gebouwen van het ensemble.
- Incidenteel wordt er bij de meest iconische gebouwen gebruik gemaakt van een omkadering van de raampartijen.
- Bij de meest statige gebouwen worden lisenen ingezet die als een soort lint de horizontaliteit van de gebouwdelen benadrukken.
- Bij het labkantoor bestaat het hierboven genoemde lint uit een band van ruitvormige tegeltjes.
- Blindnissen zijn overal in het ensemble aanwezig en komen terug in drie verschillende vormen: dichtgestuud, dichtgemetseld, dichtgeschilderd.
- Bij de productiehallen zijn de nok openingen nog goed zichtbaar, waar ze al dan niet dicht (gemaakt) zijn.

3. FABRIEKSIDENTITEIT - VISIE

VISIE EN ESSENTIE

Zoals terug te zien in het ontwerp van het Deventer smyrnatapijt A.506:
De fabriek is gelaagd, heeft een harde/duidelijke begrenzing, een duidelijke buiten-en binnenzijde en een zone hiertussen.

De fabriek bestaat uit een veelvoud van verschillende identiteiten en karakteristieken die overlappen, stapelen, zij aan zij staan. Al deze elementen zijn onderdeel van een overkoepelende gelaagde fabrieksidentiteit en structuur die ton-sur-ton op elkaar aansluit en als een smyrnatapijt aan elkaar zijn verknoopt.

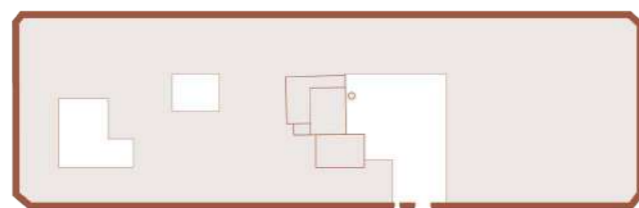

KONINKLIJKE VEREENIGDE TAPUTFABRIEKEN N.V.

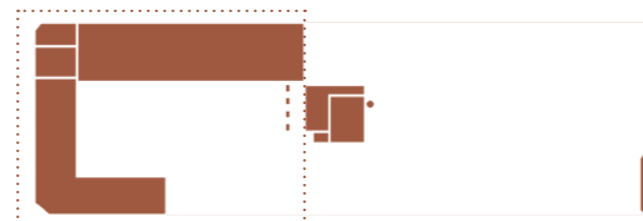

A - 506 - A - 0

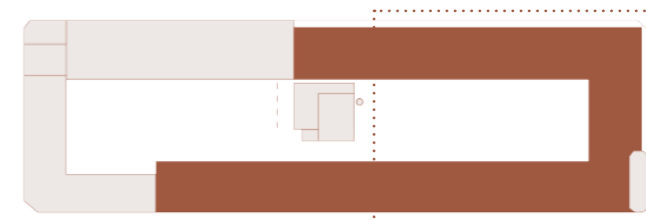
BESTAAND

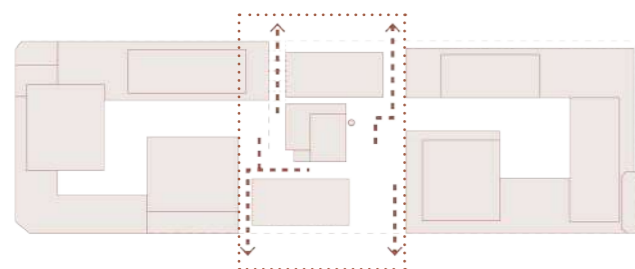
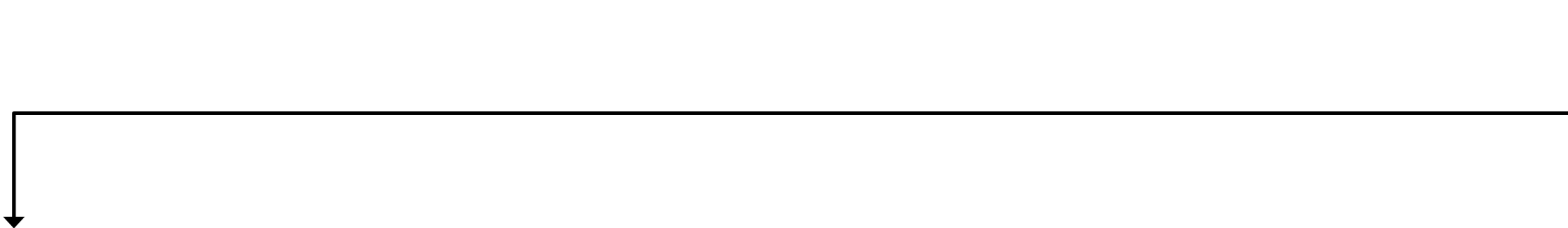
Het is belangrijk dat de bestaande **fabriksidentiteit** gewaarborgd wordt.

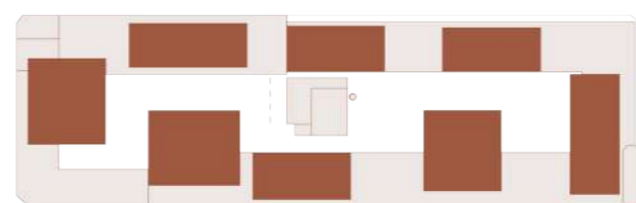
Waardevolle, te behouden elementen (2/3 bouwlagen), bevinden zich voornamelijk op het linker gedeelte van het kavel. Daarom wordt dit gedeelte in het nieuwe plan **'de oude fabriek'** genoemd.

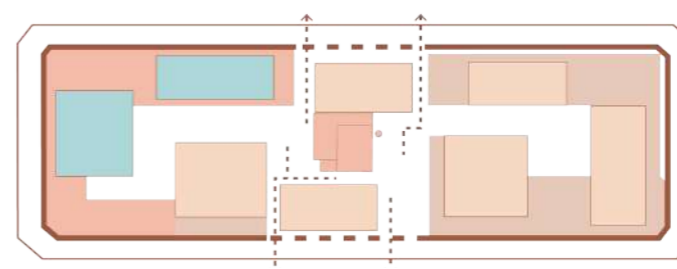
Nieuw te bouwen elementen (3 bouwlagen), bevinden zich vooral in het rechter gedeelte van het kavel. Daarom wordt dit gedeelte in het nieuwe plan **'de nieuwe fabriek'** genoemd.

Een combinatie van oude elementen en nieuw te bouwen elementen bevindt zich in **'het hart van de fabriek'**, waar het ketelhuis als een verborgen parel tussen twee nieuwe bouwblokken (5/6 bouwlagen) in staat. Met het doorbreken van de gebouwbasis (in de rooilijn) in het centrum van het gebied, wordt de fabriek **gehecht** aan de buurt en wordt deze meer toegankelijk. Doordat de basis overwegend in stand blijft en de hoekpunten duidelijk worden gemarkeerd blijft het ensemble leesbaar en beleefbaar.

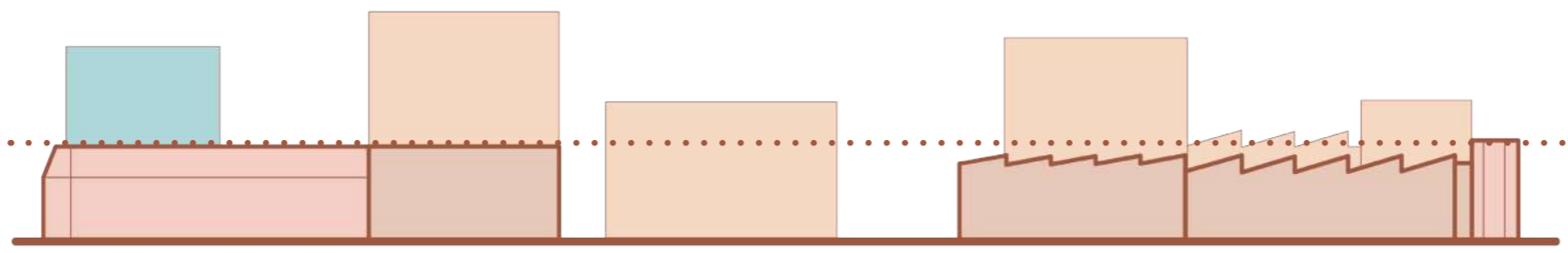
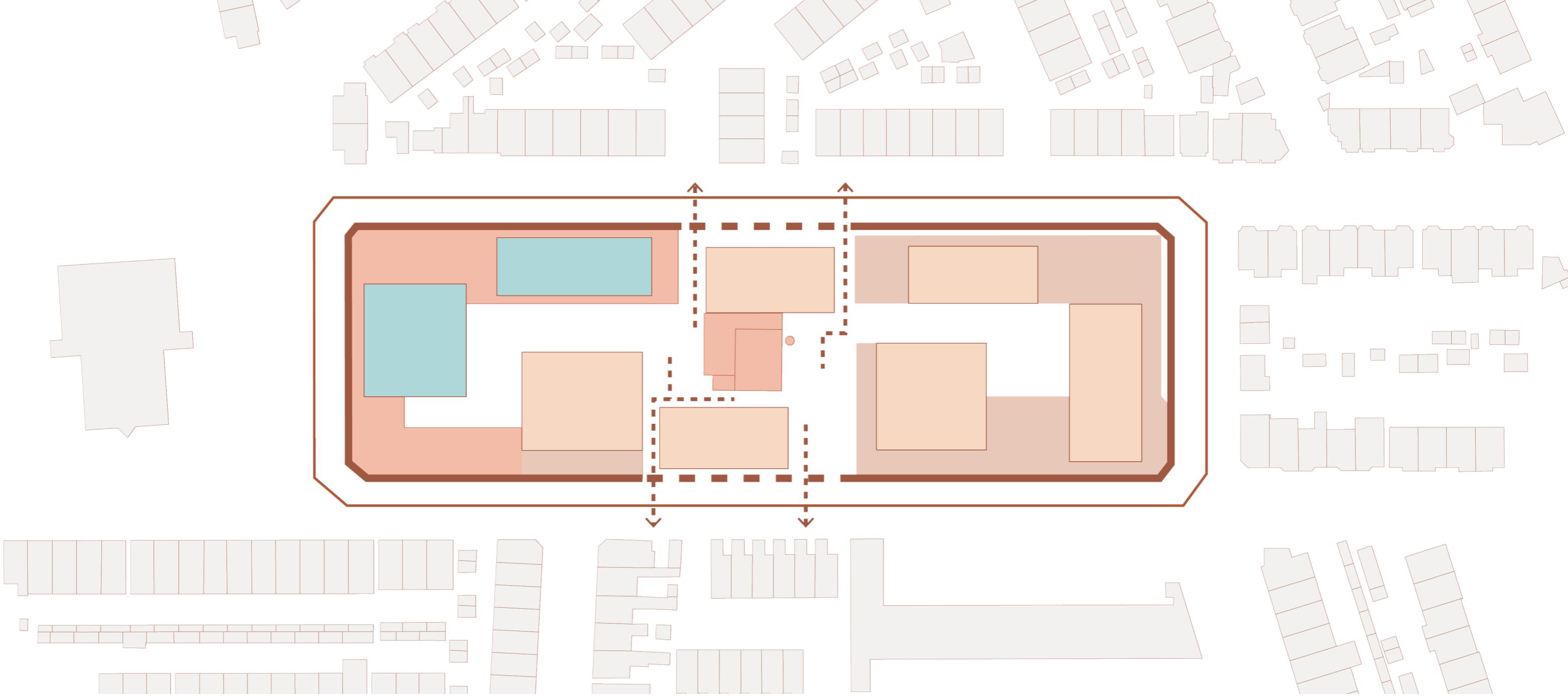

De basislaag van het ensemble vormt een buitenring van 2/3 bouwlagen hoog. **Bovenbouwen** worden hieraan toegevoegd met een minimale **setback** van 2 meter, zodat de basislaag duidelijk leesbaar blijft. Deze basislaag zorgt voor een menselijke maat aan de randen en een goede overgang naar de bebouwing in de omgeving.

Het gedeelte van **'de oude fabriek'** behoudt de oude rooilijn en het **gesloten karakter** van het ensemble blijft hier in tact. De entreepartijen liggen in dit gedeelte aan de binnenzijde. Het gedeelte van **'de nieuwe fabriek'** heeft een **open karakter**, waar de entrees zich hier aan de straatzijde bevinden. Daarnaast is hier ruimte om de rooilijn iets terug te leggen, wat uiteindelijk zorgt voor meer kwaliteit op het maaiveld en voor de aanliggende straten.

MASTERPLAN

Bovenbouw met een setback

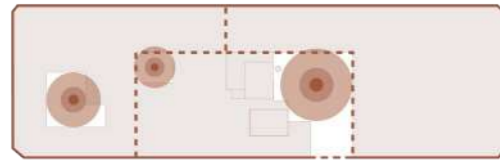
Basislaag in de rooilijn

- Bestaande basislaag
- Nieuwe basislaag
- Nieuwe bovenbouwen
- Contrasterende bovenbouw

FABRIEKSIDENTITEIT - ANALYSE

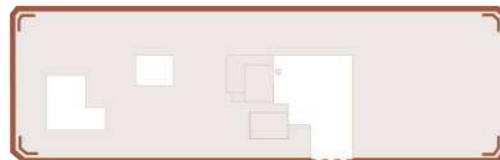
DE NIEUWE FABRIEKSIDENTITEIT

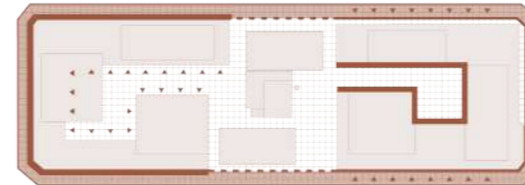
HOVEN

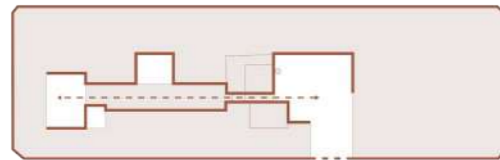
De **hovenstructuur** van de oude fabrieksofzet met het **drietal binnenkamers** wordt versterkt en opengewerkt, zodat de binnenkamers toegankelijk worden. De binnenkamers vormen de **centrale punten** binnen het ensemble, waar ze in verbinding staan met **routes** en **entrees**. Elke binnenkamer krijgt een eigen karakter, gebaseerd op de positie in het ensemble en de mate van toegankelijkheid van de binnenkamer.

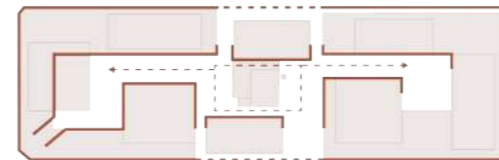
EEN 'HARDE' BUITENKANT

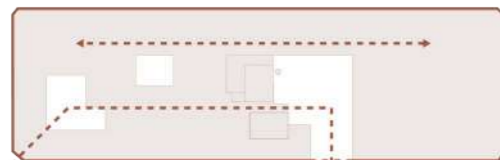
De grens van het fabrieksensemble blijft zichtbaar, maar wordt verzacht. De **groene buffer** wordt opgewaardeerd en ingericht. Het ensemble blijft er als één geheel uit zien, maar krijgt een **open en uitnodigende uitstraling**. In 'de oude fabriek' liggen de entrees aan de binnenzijde, waar de entrees in 'de nieuwe fabriek' aan de buitenzijde gepositioneerd zijn. De deelgebieden hebben zo ieder een eigen karakter.

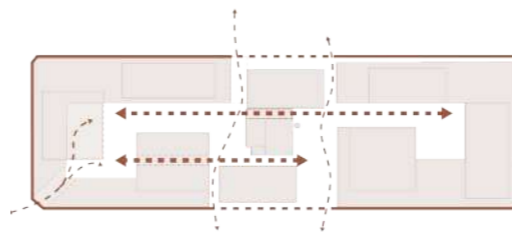
EEN 'ZACHTE' BINNENWERELD

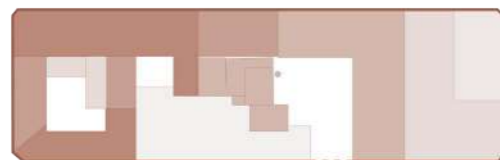
De gefragmenteerde, gestapelde en **gelaagde 'zachte' binnenwereld**, wordt behouden en versterkt. Het 'hart van de fabriek' zorgt ervoor dat het binnengebied open is en geeft ruimte voor meer differentiatie in de gevellijnen en een duidelijk speelser beeld dan de gevellijn aan de buitenkant.

DE PRODUCTIELIJNEN

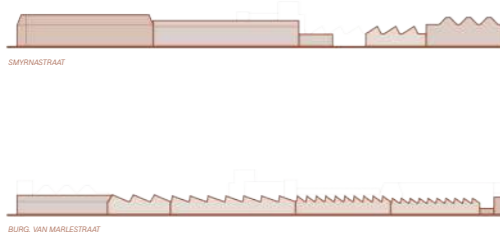
De **structureerende assen** van de productielijnen wordt geherinterpreteerd in de vorm van zichtlijnen en (onder)doorgangen. De duidelijke zichtassen in het binnengebied zorgen voor een gevoel van oriëntatie en ruimtelijkheid. Daarnaast zorgen ze voor de verbindingen door het gebied.

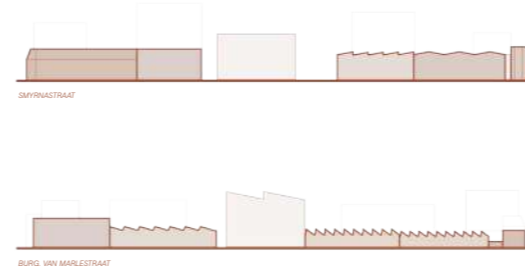
GELAAGDHEID

De **gelaagdheid** van de fabriek blijft behouden, doordat de nieuwe volumes op een speelse manier ten opzichte van elkaar aan de binnenzijde gepositioneerd zijn. Hierdoor ontstaat een **stapeling van volumes en architecturen**.

EEN TON-SUR-TON ENSEMBLE

Het **2/3 laags basisvolume** wordt aan de rand van het plangebied gehandhaafd, bovenbouwen zijn verder in het binnengebied gepositioneerd. De korrelgrootte van de nieuwe bebouwing is gebaseerd op de korrelgrootte van de bestaande gebouwdelen. Niet alleen in korrelgrootte, maar ook in materialisering hebben de gebouwdelen overeenkomsten. Hierdoor is de algehele indruk een **ton-sur-ton geheel**. Desalniettemin zijn de verschillende blokken van elkaar te onderscheiden door kapvorm, detaillering en lichte verschillen in kleur van materialisering.

Dit zijn de uitgangspunten voor de nieuwe ontwikkeling, die zich uit in:

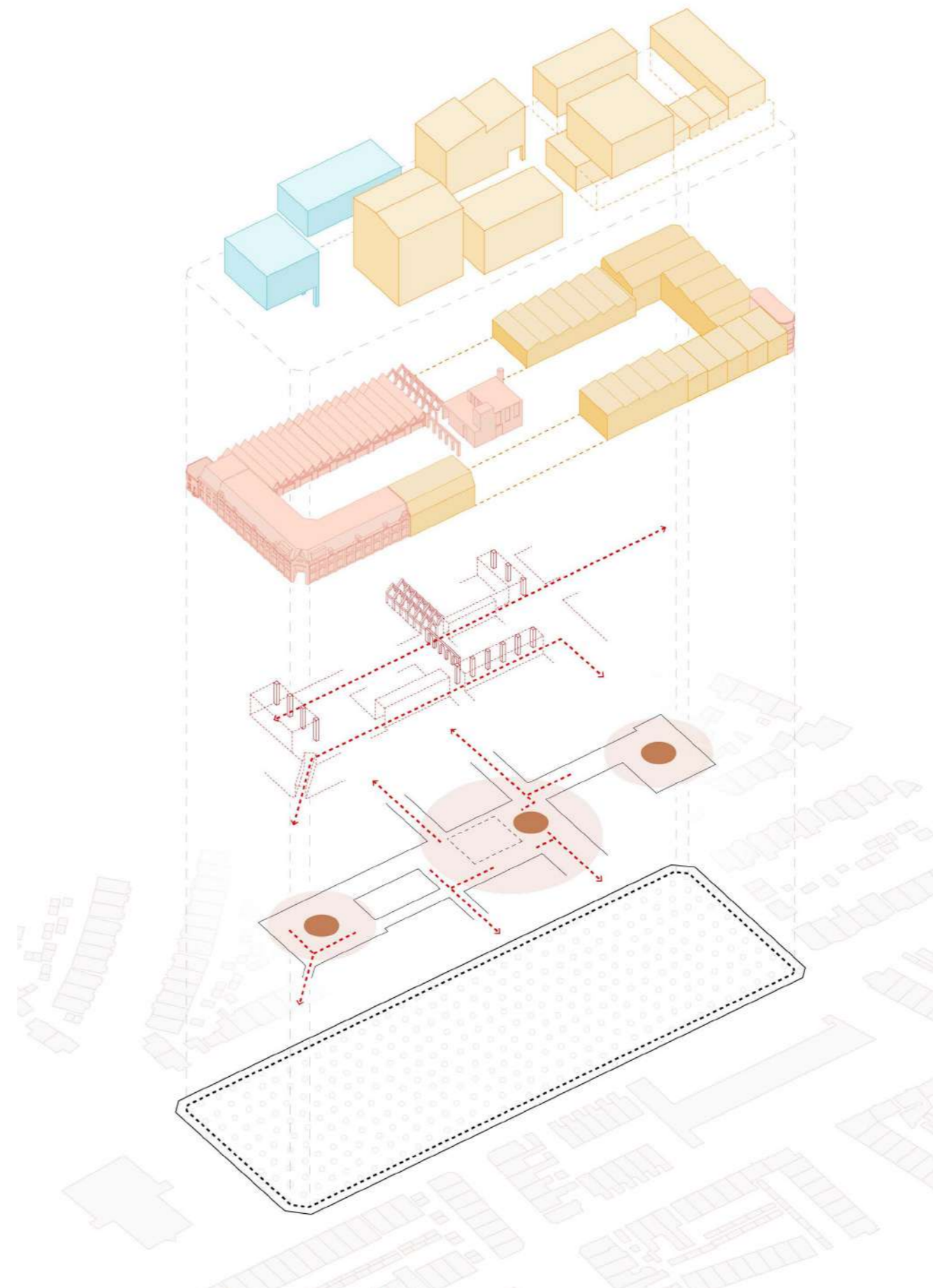
- Een duidelijk basisvolume van 2-3 lagen in de rooilijn, accenten liggen in de tweede lijn. Balkons, erkers e.d. kragen hier niet over uit.
- Gebouwen die zeer duidelijk in vorm en articulatie onderdeel zijn van eenzelfde ensemble. De verschillende gebouwen zijn wel van elkaar te onderscheiden.
- Een groene buffer die een duidelijke demarcatie in de openbare ruimte bewerkstelligt.
- Eenheid in kleur en materiaalgebruik.
- De lange zichtlijnen en assen worden ingezet om de gelaagdheid en stapeling van elementen te 'vangen'.

Een goede integratie met de buurt en het leefbaar en beleefbaar maken van de fabriek vraagt om een meer opengebroke en toegankelijk gebied. Dit staat op gespannen voet met de identiteit van een gesloten fabriek die als een eiland in de wijk ligt. In het gebied is er constant een zoektocht naar de balans van het gesloten fabriekskarakter en een open en prettig woonmilieu.

Het gebied is opgedeeld in drieën. De twee kopzijden zijn krachtige volumes in de rooilijn, bestaande uit het kantoorgebouw en de plint met de kenmerkende kappenstructuur. Hierdoor worden alle zijden en de fabrieksgrens duidelijk gedemarkeerd.

In het midden van het gebied wordt de connectie met de buurt gemaakt en wordt de structuur ten delen opengebroke. Het fabriekshart en de openbare ruimte wordt hier verweven met de buurt. Hier kunnen de gebouwen terugliggen vanuit de rooilijn om meer ruimte te geven in de straat en de hechting met de buurt.

Door het ontwerp van de openbare ruimte, het ontwerp van de gebouwen en de materialisatie die de gebiedsidentiteit duidelijk laten spreken, wordt in dit (open) tussenstuk de fabriek bijeengehouden.

bovenbouwen

*bestaande +
nieuwe basislaag*

*poorten, onderdoorgangen
en overkluizingen*

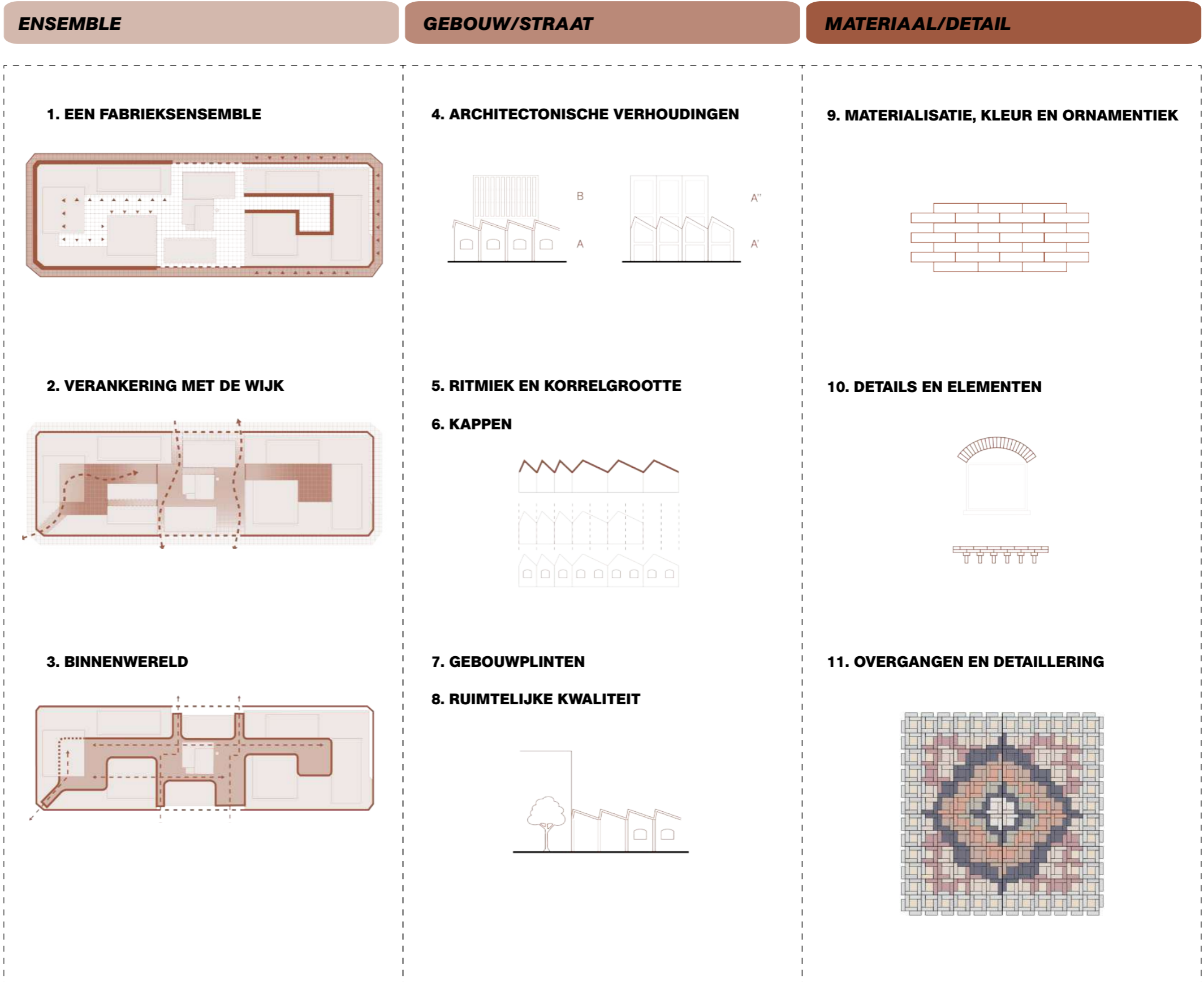
open binnenkamers

tapijt en bufferzone

4. FABRIEKSIDENTITEIT - BEELDKWALITEIT

DE NIEUWE FABRIEKSIDENTITEIT

De beoogde beeldkwaliteit van de nieuwe Tapijtfabriek heeft als doel om het gebied een historische gelaagdheid te geven die past bij de uitdagingen van de 21ste eeuw.

De ambitie hierbij is om het cultuurhistorisch verleden zichtbaar, tastbaar en beleefbaar te maken voor Deventer. Karakteristieke panden worden getransformeerd en hergebruikt. Kenmerken en kwaliteiten uit het verleden blijven zichtbaar en huidige stedenbouwkundige structuren blijven bestaan binnen de nieuwe opzet van de fabriek.

Het historisch karakter van het gebied is ook leidend voor de vormgeving van de nieuwbouw. Dat betekent dat er een symbiose ontstaat tussen enerzijds de te transformeren panden en anderzijds de nieuwbouw, die is geïnspireerd op de fabrieksidentiteit. Gezamenlijk dragen zij bij aan de ruimtelijke identiteit van het gebied.

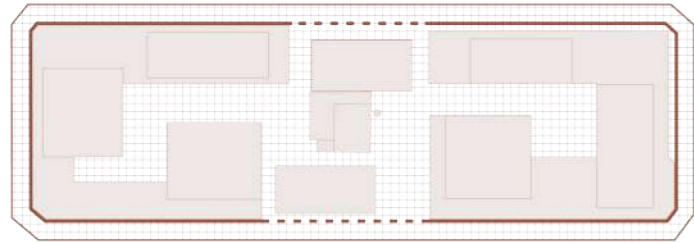
Om bovenstaande zorgvuldig vorm te geven, is er behoefte aan verschillende plaatselijke ingrepen en ontwerpen (accupunctuur methode). Er wordt constant een zorgvuldige afweging gemaakt tussen de eenheid van de fabriek en de lokale condities. Hierbij zijn er een aantal thema's aanvullend op de thema's die vanuit de fabrieksidentiteit komen: de beeldkwaliteitsthema's. Op de linkerpagina is te zien dat deze thema's op de schaalniveaus ensemble, gebouw/straat en materiaal/detail ingedeeld zijn. Dit volgt dus dezelfde structuur als de analyse van de fabrieksidentiteit eerder in het Beeldkwaliteitsplan. Op de volgende pagina's worden de beeldkwaliteitsthema's verder toegelicht.

ENSEMBLE

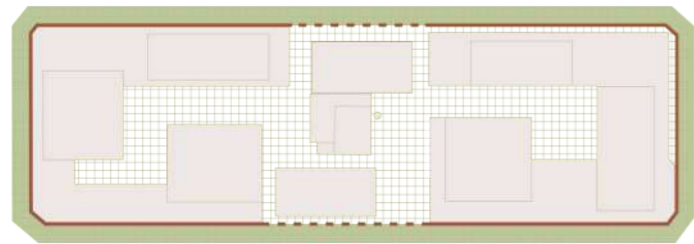

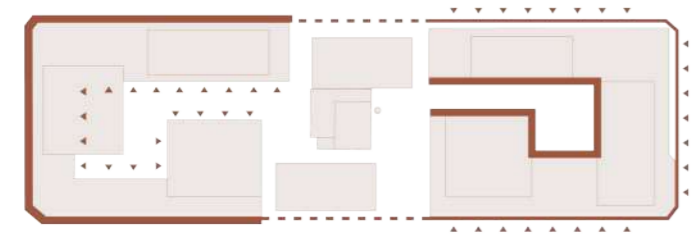
1. EEN FABRIEKSENSEMBLE

fabrieksgebied als tapijt onder het ensemble

groene buffer als lint rondom kavel

positionering van entrees

Het fabrieksgebied

- De fabrieksidentiteit is de basis, waar de structuur van de fabrieksopzet, kantoor, sheds etc. ook de basis vormen.
- Het geheel is van binnenuit georganiseerd.
- Het fabrieksgebied heeft een duidelijke andere functie dan de omliggende bebouwing.
- Er ontstaat eenheid door de schakeling van gebouwen, de basishoogte, de gebouwtypologie aan de buitenzijde en de overlappingsen in de binnenwereld.
- De groene buffer en het tapijt vormen een extra lint rondom de fabriek.
- Om de 'harde buitenzijde' van de fabriek zoveel mogelijk in stand te houden, mogen balkons niet uitkragen over de rooilijn heen. De gevels die grenzen aan het binnengebied mogen wel uitkragende balkons hebben.
- Het fabrieksgebied is een eigen wereld binnen de wijk (ook aan de binnenzijde). Het karakter van onder een poort doorlopen en in een andere wereld terechtkomen, is een duidelijke kwaliteit van de locatie.

Groene buffer

Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt de fabriek op een eigen voetstuk geplaatst. Het maai-veld vormt één tapijt als kader rond het voormalige fabriekscomplex met een eenduidige verharding en veel groen dat ook wordt doorgezet in de buitentuinen en hoven op het fabrieksterrein.

Entrees

De verschillende entrees vereisen een specifieke ontwerpaanpak: woningentrees, gebouwentrees, fietsentrees en parkeerentrees.

De inrichting van de openbare ruimte is afhankelijk van de invulling van de begane grond. Woningen in de bestaande shedgebouwen vragen om een andere overgang van privé naar publiek/openbare ruimte, dan een functie zoals een sportschool.

fabrieksidentiteit in nieuwe woonbuurt

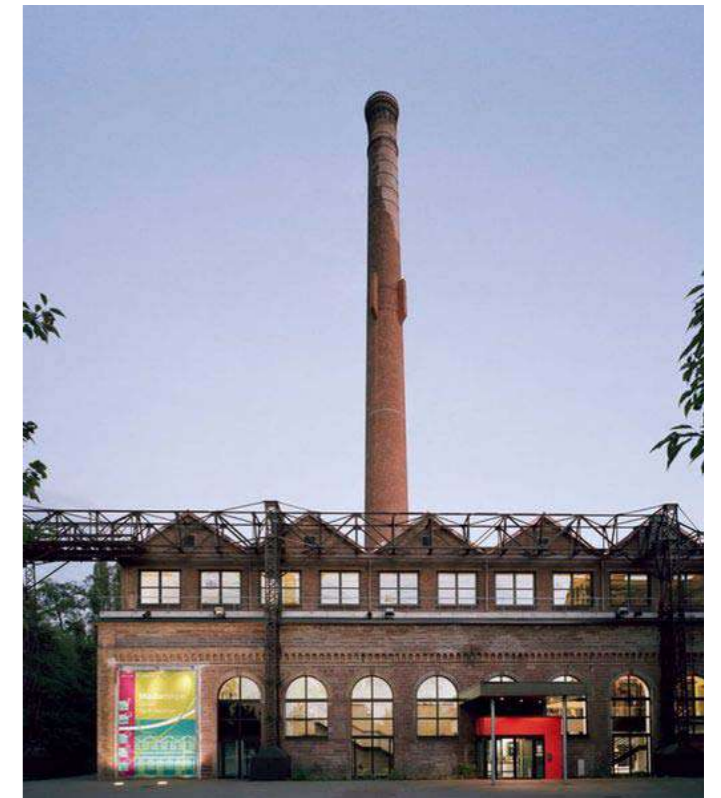
herinterpretatie fabrieksidentiteit

woonensemble met fabriekskarakter

ensemble met fabriekskarakter

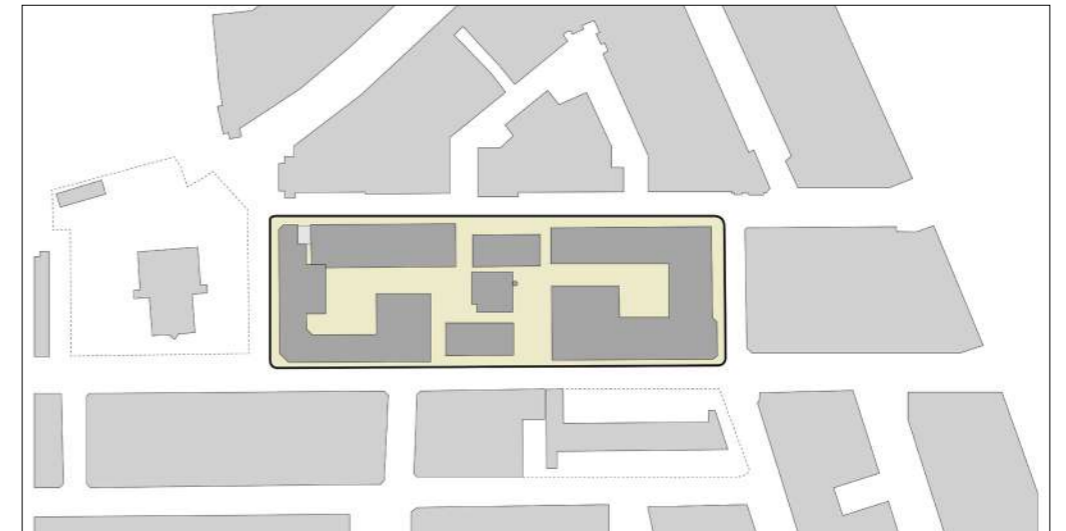
erfgoed als katalysator

Duidelijke plint

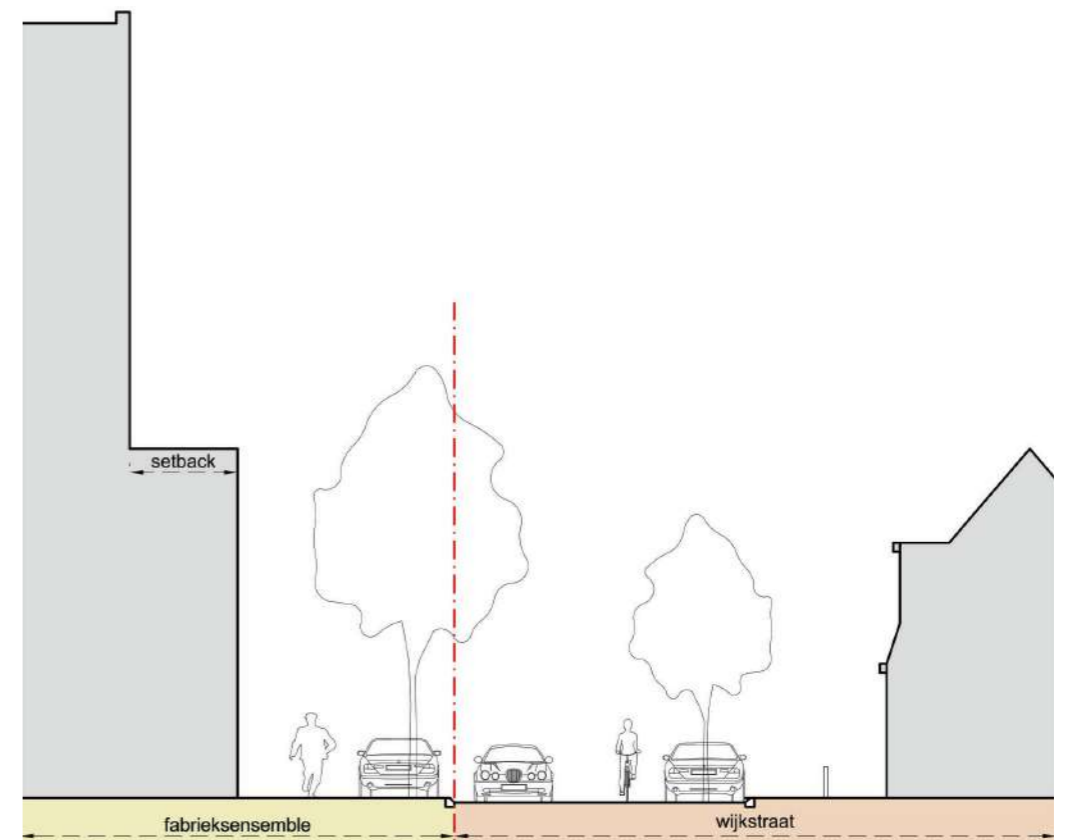
Het totale oppervlakte van het fabriekspersceel be- draagt circa 12000 m2. Deze buitenruimte wordt ingericht als en groot smyrnatapijt. De grootte van dit tapijt komt overeen met de jaarlijkse productie van smyrna tapijten in de gloriejeden van de fa- briek. Rondom de fabriek vormt de rand van het tapijt een duidelijk kader rond het complex. De rand van het tapijt stopt bij de rand van de weg. Door de verschillen in inrichting op wijkniveau en op fabrieksniveau (inrichting tapijt) wordt het schaalverschil tussen de fabriek en de wijk ener- zijds versterkt en bekrachtigd. Anderzijds worden maatverschillen in architectuur juist in deze strook opgevangen door bijvoorbeeld bredere trottoirs toe te passen, grotere bomen te introduceren en set backs in de architectuur.

materialisatie openbare ruimte onderdeel van het fabriekstapijt: Mr. H.F. de Boerlaan Deventer

fabriek als eiland in de wijk met een duidelijke plint

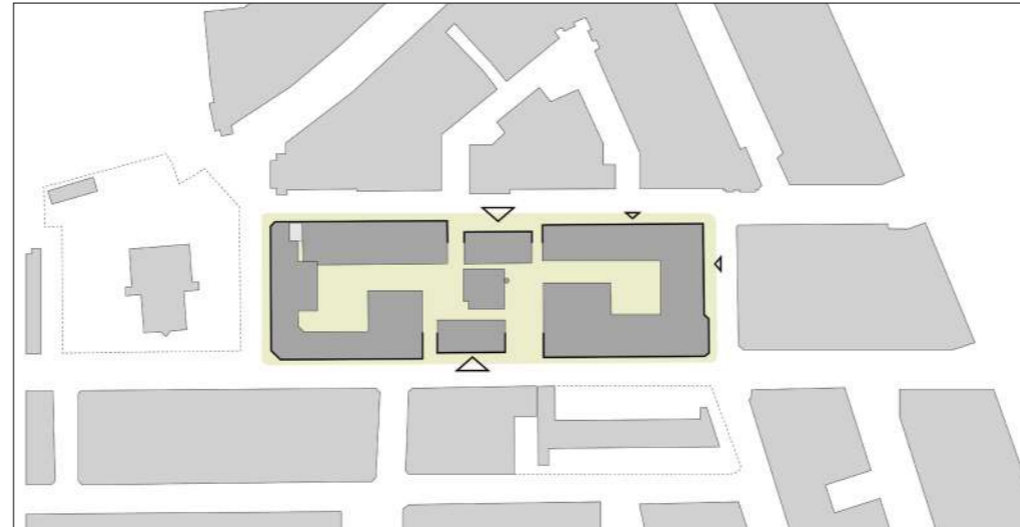

principedoorsnede beleefbare plint van fabriek t.o.v. omliggende wijkstraten

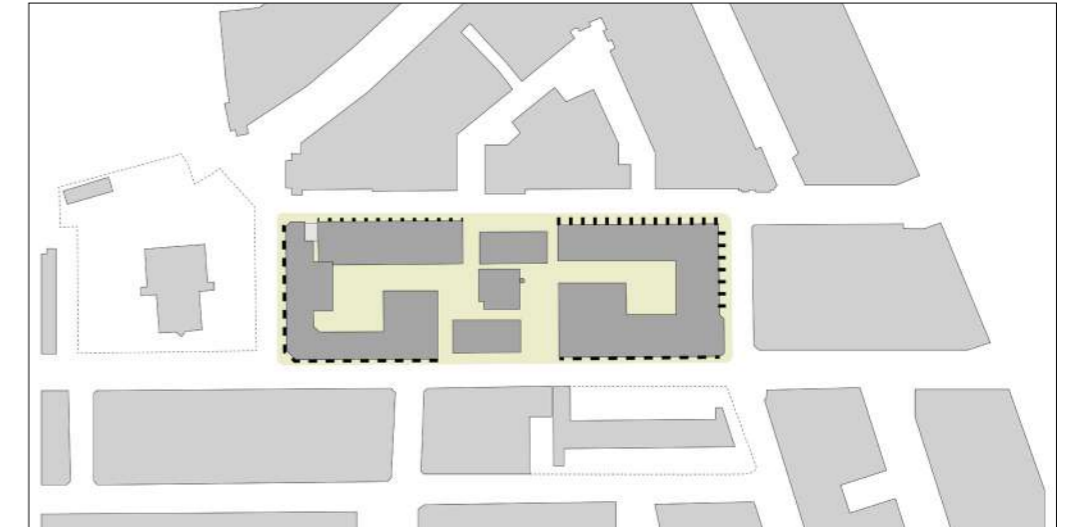
Van buitenplint tot binnenwereld

De buitenrand van het tapijt krijgt een zeer groen karakter waarbij het groen zo wordt toegepast (inzetstukken) dat het tapijt als geheel steeds herkenbaar blijft. De buitenrand kent verschillende verbijzonderingen:

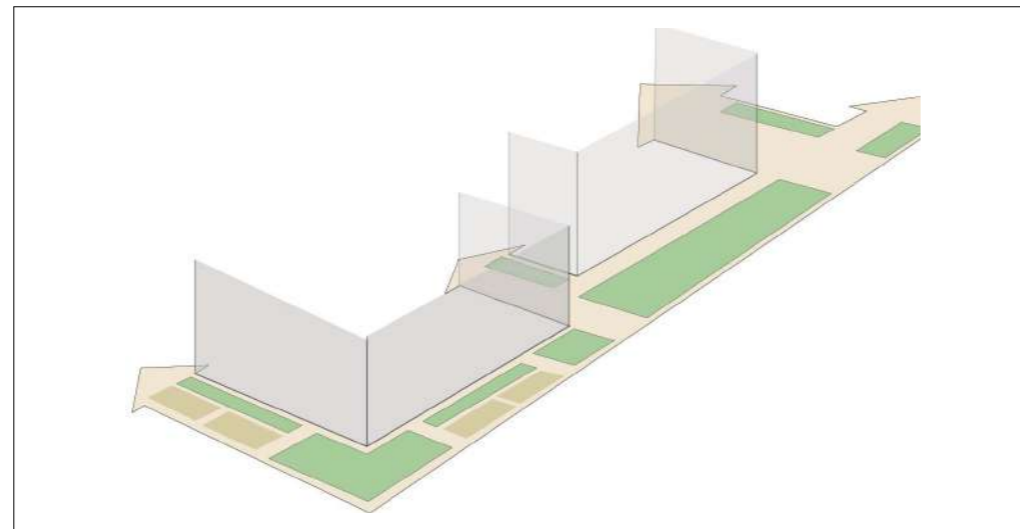
- Aan de zijde van de Burgemeester van Marlestraat en de Tapijtstraat krijgt de nieuwbouw een breder trottoir. Dit in verband met de krappe maat in het straatprofiel. Hierdoor wordt de overgang van de lage bebouwing van de wijk naar de nieuwbouw beter gemaakt.
- De gehele plint wordt voorzien van groen waarbij het groen in de Burgemeester van Marlestraat en de Tapijtstraat een meer verticaal accent krijgt in het ritme van de pilasters van het fabrieksgebouw dat overgaat in verticale elementen rondom de entrees van de nieuwbouw. Het groen in de Smyrnadwarsstraat en de Smyrnastraat heeft iets meer ruimte en krijgt een meer horizontaal accent in het ritme van de straat.
- De nieuwbouw krijgt voordeuren en entreepartijen (incl. een overgangszone) aan het trottoir. De entrees van de woningen in de oudbouw kunnen aan het binnenterrein of aan de buitenzijde gepositioneerd worden.

setbacks en terugliggende gevellijnen voor meer ruimte in de straat

continuering van kenmerkende ritmes

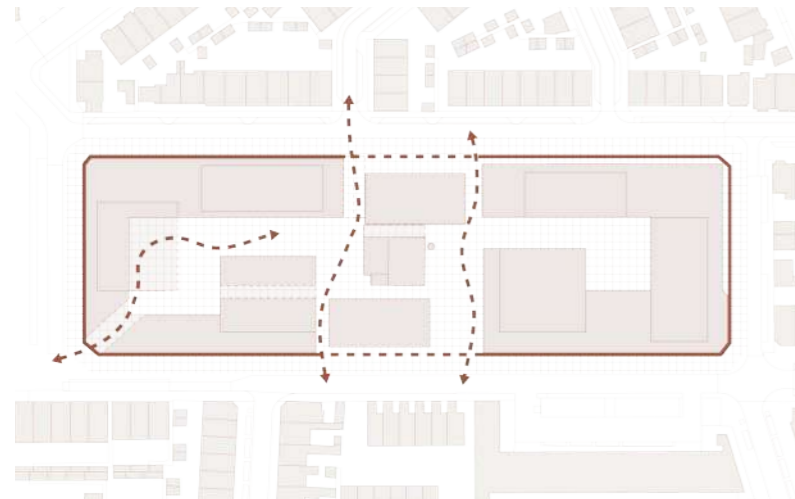

setbacks en terugliggende gevellijnen voor meer groen, licht en lucht

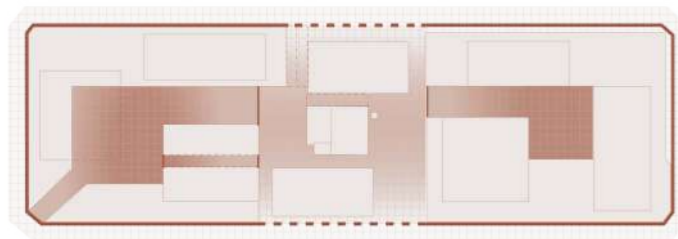

beleving van voordeuren

2. VERANKERING MET DE WIJK

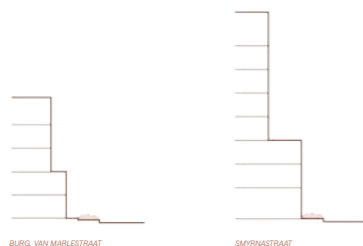
omsloten maar permeabel

openbaar / privé

setbacks

rooilijn, ruimte in de straat

Overgang binnen en buitenkant

- De binnenwereld is onderdeel van het groene tapijt.
- Het aaneenknopen van binnen- en buitenwereld met de openbare ruimte is belangrijk.
- De poorten als element, bewerkstellen de zichtrelatie tussen binnen- en buitenwereld.
- Zichtlijnen naar binnen worden gevangen door een plek, een bestemming.
- De doorbraken in het middengebied. Hier vindt de grootste interactie tussen binnen en buiten plaats. Door setbacks op het maaiveld (of het weglaten van de tweelaagse basis) wordt hier meer ruimte gecreëerd voor connectie tussen de binnen- en buitenzijde.

Openbaar, semi openbaar, privé

- De Tapijtfabriek kent een zeer gelaagd binnengebied waarin privé en openbaar in elkaar overlopen.
- Het gebied is grofweg te verdelen in drieën.
  1. Het gedeelte rond het oude kantoorgebouw is een binnentuin/hof voor bewoners waardoor een openbaar toegankelijke route loopt (onder de poort naar het centrumgebied). De privétuinen die aan deze binnentuin liggen zijn duidelijk met beplanting gedemarkeerd. Er zijn geen schuttingen of opgaande constructies die private ruimte scheiden van de meer publieke route.
  2. Het gedeelte rond het ketelhuis heeft een openbaar karakter en is dag en nacht publiek toegankelijk. Dit gebied takt aan met stegen en doorgangen op de omliggende straten en de publieke routing in het binnengebied.
  3. Het dek op de parkeergarage is een gemeenschappelijke tuin voor de bewoners met daaraan grenzende privétuinen. Omdat hier geen doorgaande route doorheen loopt heeft de tuin een privaat karakter en is deze afsluitbaar.

Setbacks

- De Tapijtfabriek heeft een duidelijke aaneengesloten basislaag die de fabriek als geheel demarkeert aan de straat. Deze basislaag is drie tot vier lagen hoog. Hogere bebouwing ligt terug met een setback van minimaal 2 meter uit de basislaag. Hierdoor ervaar je vanuit de straat op ooghoogte vooral de twee tot drie lagen wat ruimte licht en lucht geeft.

Poorten, onderdoorgangen en overkluizingen

- In de Tapijtfabriek zijn de onderdoorgangen en poorten een terugkerend thema. Dit is vooral rond de productielijnen en gebiedsentrees onderdeel van het DNA van het gebied. De poorten vormen de overgang tussen de woonwijk buiten de fabriek en het fabrieksinterieur.
- De poorten en onderdoorgangen zijn prettig en uitnodigend. Dit betekent dat ze 's avonds goed verlicht zijn en er goed doorzicht door de onderdoorgang is.

poorten en onderdoorgangen

setbacks

stegen en tussenruimten

overgang op straat

zone tussen openbare ruimte en woningen

fabriek met woningen

Aanhelen omliggende bomenstructuren

Om aan te sluiten op de omliggende straten en de woonwijk worden de bomenstructuren van deze straten doorgevoerd langs de Tapijtfabriek. Hierdoor wordt de kwaliteit van de buitenruimte vergroot en wordt de fabriek visueel verbonden met de omgeving. De nieuw aan te planten boomsoorten komen overeen met de bestaande bomen waardoor de eenheid wordt versterkt.

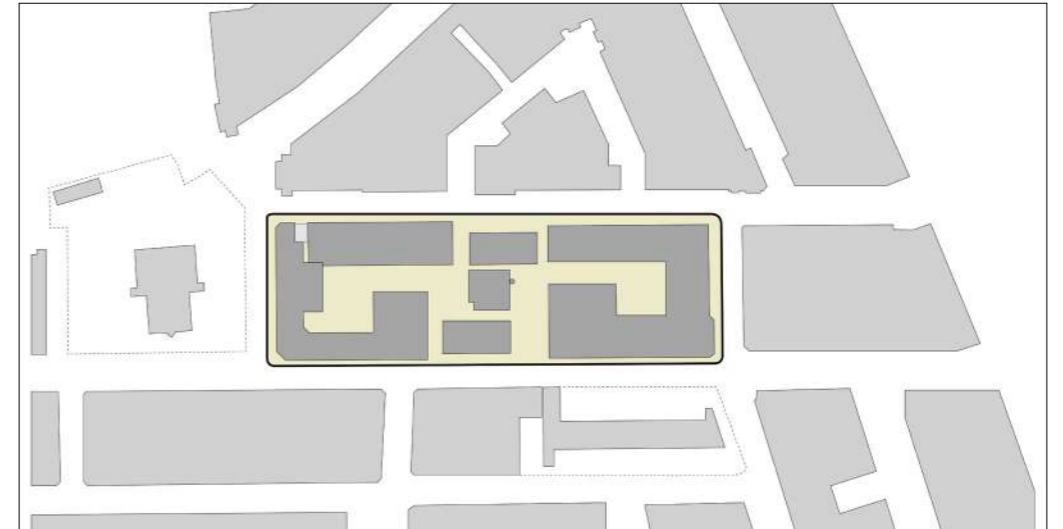
lindebomen Smyrnastraat

parrotia's Burg. van Marlestraat

gleditsia's G.I. Brucestraat

bestaande en nieuwe boomstructuren

huidige Smyrnastraat

huidige Burg. van Marlestraat

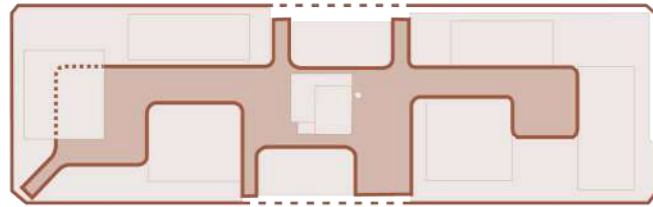

huidige G.I. Brucestraat

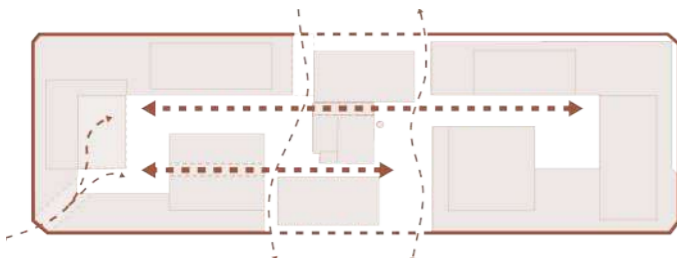

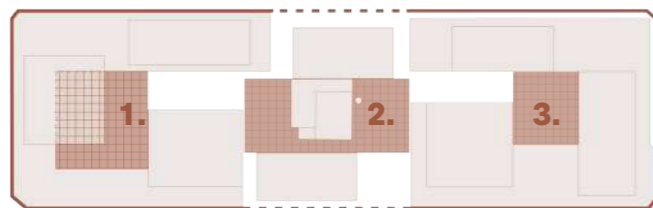
3. BINNENWERELD

een harde buitengrens en een zachte, gelaagde binnenwereld

zichtlijnen, onderdoorgangen en overkluizingen

1. de binnenplaats
2. de expeditieplaats
3. het dek

Ruimtelijke structuur

De huidige binnenwereld van het fabriekscomplex is ontstaan door het aanbouwen van gebouwdelen, het inbreiden, het creëren van hoven voor parkeren en het creëren van (buiten)ruimtes voor productie/ uithangen tapijten. Hierdoor is de binnenwereld een samenstelling/stapeling van verschillende bouwdelen en open plekken. Deze open plekken ('plaatsen') hebben elk een eigen karakter dat wordt bepaald door de maat ervan, de inrichting en het karakter van de omliggende bebouwing. Dit zijn basisuitgangspunten geworden voor het ontwerp van de drie 'plaatsen' in de nieuwe Tapijtfabriek.

Productielijnen

De productielijnen van de fabriek zorgden voor een duidelijke ordening in de ruimtelijke structuur van de binnenwereld. Deze lijnen zijn als zichtas en als doorgaande route nog steeds beleefbaar in het plan. De assen zorgen voor het bijeenknopen van de verschillende plekken en gebouwen in het gebied. In de zichtlijnen worden letterlijk de tijdslagen, de stapeling en gelaagdheid beleefbaar gemaakt in een beeld. De 'plaatsen' zoals in de alinea hierboven besproken, worden ook in het nieuwe ontwerp door zichtlijnen en doorgangen aan elkaar geregen.

Plaatsen

Binnenin de fabriekslocatie bestaat de ruimtelijke structuur uit een opeenvolging van binnenplaatsen die worden gekoppeld door productielijnen, onderdoorgangen en stegen. Hierdoor wordt licht en lucht in de gebouwen en structuur gebracht en ontstaat er ruimte voor activiteit. De binnenwereld is de plek voor verschillende activiteiten die passen bij de verschillende karakteristieken van deze plekken.

Er zijn drie 'plaatsen' in het gebied gedefinieerd.

de binnenplaats

de binnenplaats

de expeditieplaats

het dek

de expeditieplaats

- de binnenplaats

De binnenplaats is toegankelijk vanuit de poort onder het kantoorgebouw. De plek is omsloten door het kantoorgebouw en nieuwe opgaande volumes waarin gewoond wordt. Het omsloten woonkarakter maakt deze plek tot een rustige binnentuin waar bewoners gebruik van kunnen maken. Door de cultuurhistorische importantie en als onderdeel van de sequentie aan open ruimtes en lange lijnen in het gebied is deze plek publiek toegankelijk. Het publiek is te gast in een gezamenlijke binnentuin met een meer publieke routing hierdoorheen die naar het hart van het gebied en de gebouwentrees leidt.

De binnenplaats is een groene openbare ruimte waar een aantal verharde paden doorheen voeren. De overgangen van publiek naar privé worden gemarkeerd door verharde privézones grenzend aan de woningen. Ook daar waar de entrees van de woningen zitten, vormt bestrating een contrast met het groen van de binnenplaats.

- de expeditieplaats

De expeditieplaats is het hart van het gebied. Deze ruimte om het oude ketelhuis heen heeft een openbaar karakter. Deze ruimte vormt een koppeling met de buurt en is het knooppunt van alle zichtassen en binnenruimtes. De expeditieplaats is zowel sterk gebonden aan de doorgangen naar de buurt als de interne assen en plekken. Met de invulling van de ruimte wordt hier gebruik van gemaakt. Met het decomponeren en openwerken van de constructies om het ketelhuis heen wordt de fabrieksidentiteit beleefbaar gemaakt. De gelaagdheid van de ruimte, de zichtbaarheid van de tijdslagen en het openbare karakter vormen de hoofdthema's van deze plek. Dit betekent dat de ruimte om het ketelhuis vrij doorwaadbaar en beleefbaar is en dat vanuit de ooghoogtebeleving de karakteristiek van onderdoorgangen, assenstructuur, en de connectie met de buurt is te ervaren. Dit past bij de dynamische positie als hart van het plan en de schoorsteen die dit als speldenprik nog extra markeert.

Over het algemeen is de hoofdinrichting van de expeditieplaats steenachtig met groene accenten. De verdere inrichting is afhankelijk van de aanliggende (openbare) ruimte. Aan weerszijden van het ketelhuis zijn namelijk verschillende condities van toepassing. De ruimte ten westen van het ketelhuis grenst aan 'de binnenplaats' en is de overgang naar een plek met een woonkarakter. Hier dient de invulling van de plek bij aan te sluiten, in gebruik en uitstraling. Er is hier bijvoorbeeld ruimte voor speelelementen.

De ruimte ten oosten van het ketelhuis vormt de hoofdverbinding met de buurt, de expeditie. Door de positie van de plek als aantakking met de buurt is het gebruik als openbare ruimte en gebruiksruimte voor de buurt en het plangebied passend. De uitwerking en gebruik sluit hierbij aan. Er is hier bijvoorbeeld ruimte voor een terras, of een pocketpark.

- het dek

Het dek is een omsloten gebied met een toegang. De aanliggende functies bestaan uit wonen, dit is de hoofdkenmerk van deze plek. Het dek is mogelijk opgetild t.b.v. parkeren onder het dek en toegankelijk met een (semi)- openbare trap vanuit de expeditiezone. Deze trap kan als het ware een tribune vormen aan de expeditiezone. Het dek zelf is een gebied met een meer privaat karakter en zal gebruikt worden door de omwonenden. Hier sluit het ontwerp en het gebruik bij aan, denk aan een tuin, moestuin en buitenruimtes ten behoeve van de woningen. Kwalitatief en voldoende groen is zeer belangrijk voor een prettige beleving van deze plek.

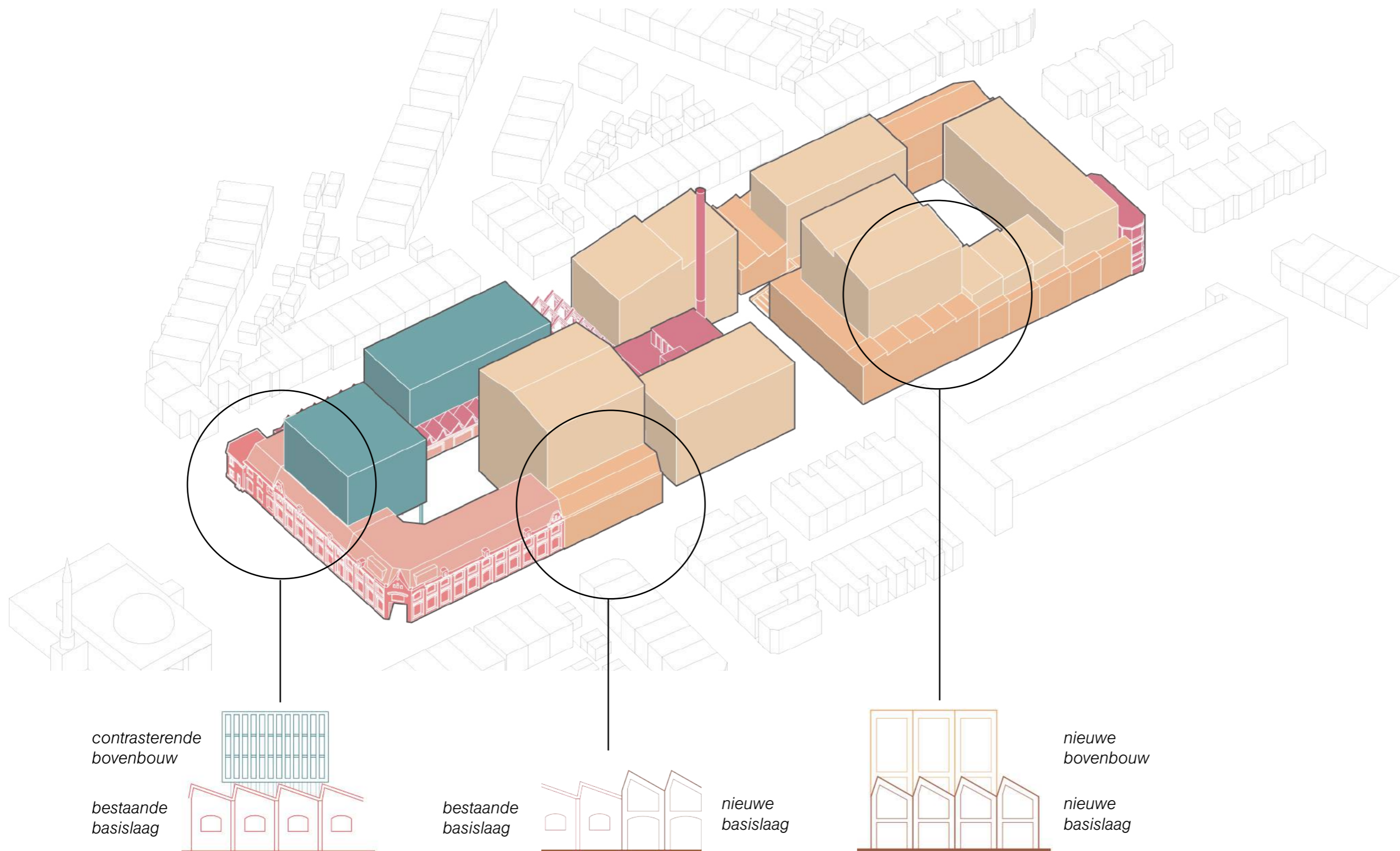
Het dek oogt als een groene oase en heeft een private uitstraling.

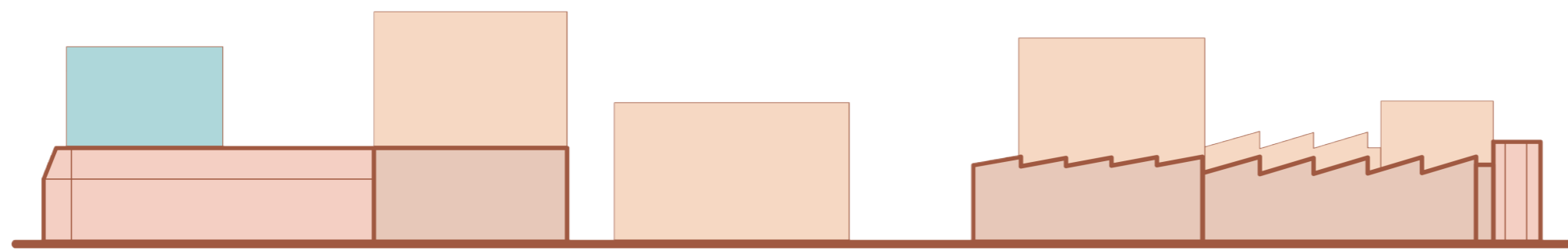
Concluderend, kan er gesteld worden dat er drie plaatsen ontstaan met verschillende functies en karakters: 'de groene oase', 'steenachtig met groene accenten' en 'half groen / half steenachtig'. Samenhang wordt gecreëerd door het tapijt van bestrating, materialisatie, meubilair en detaillering.

GEBOUW

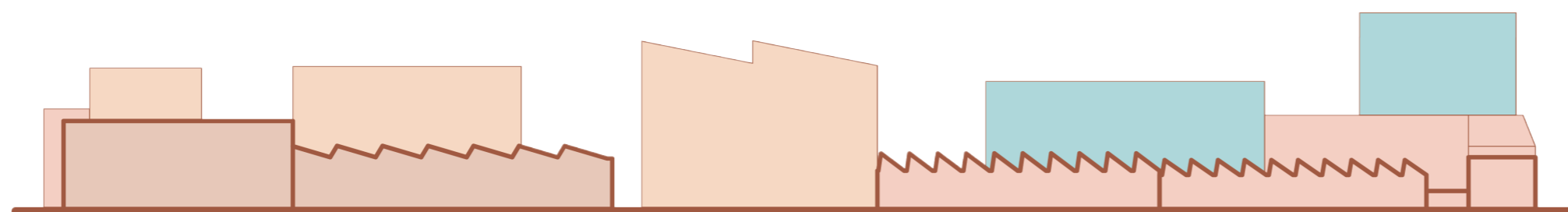

4. ARCHITECTONISCHE VERHOUDINGEN

SMYRNASTRAAT

BURG. VAN MARLESTRAAT

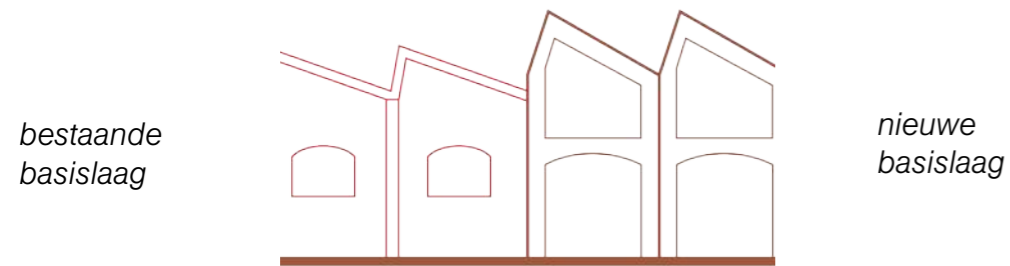
- bestaande basislaag
- nieuwe basislaag
- nieuwe bovenbouw
- contrasterende bovenbouw

Het historisch karakter van het gebied is leidend voor de vormgeving van de nieuwbouw. Dat betekent dat er een symbiose ontstaat tussen enerzijds de te transformeren panden en anderzijds de nieuwbouw, die is geïnspireerd op de fabrieksidentiteit van het gebied. Gezamenlijk dragen zij bij aan de ruimtelijke identiteit van het gebied. Deze symbiose komt terug op een aantal niveaus;

- De overgang tussen bestaand en nieuw.
- Gelaagdheid in de architectuur.
- Overgang naar straat en openbare ruimte.

De overgang tussen bestaand en nieuw

De fabriek en de identiteit van de fabriek zijn goed herkenbaar door de ritmiek, beeldtaal en stedenbouwkundige opzet van het geheel. De relatie tussen het bestaande en de nieuwe toevoegingen is in verschillende delen van het plan door de randcondities op verschillende wijzen beleefbaar. Er is onderscheid te maken in de overgang tussen nieuwe bebouwing en bestaande bebouwing en de beeldkwaliteit van nieuwbouw binnen de cultuurhistorische gedachte.

Aanbouw van nieuwe elementen naast bestaande karakteristieke bebouwing

Het plaatsen van bebouwing direct naast bestaande karakteristieke gebouwen vraagt om een zorgvuldige aanpak. De herkenbaarheid en leesbaarheid van het bestaande en de herkenbaarheid van het fabrieksensemble zijn leidend. De nieuwbouw voegt zich duidelijk naar het bestaande in zijn hoofdopzet en karakter; de verdiepingshoogte, goothoogte, nokhoogte en ritmiek worden overgenomen en zijn duidelijk leesbaar. Er wordt duidelijk geen immitatie gemaakt van het reeds bestaande, het oude en nieuwe zijn duidelijk te onderscheiden. Er is echter ook geen sprake van een contrast. De nieuwe toevoeging is onderdeel van de nieuwe basislaag van het ensemble en past hier in materialisatie, kleurtoon en architectuur bij.

aansluiting op het bestaande

aansluiten gedachte cultuurhistorie

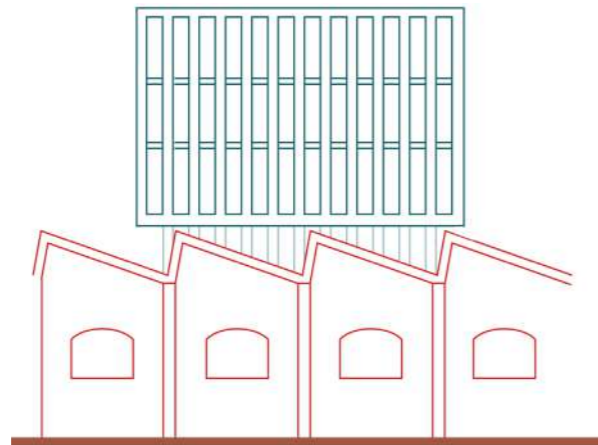

een ensemble, oud en nieuw

aansluiten gedachte cultuurhistorie

*contrasterende
bovenbouw*

*bestaande
basislaag*

Opbouw van nieuwe accenten op bestaande karakteristieke bebouwing

Wanneer er nieuwe bebouwing boven bestaande bebouwing wordt geplaatst, moet de nieuwe toevoeging goed te onderscheiden zijn van het bestaande. De toevoeging mag het bestaande niet overstemmen: de bestaande karakteristieken blijven beleefbaar, leesbaar en passend bij de hoofdentiteit van het ensemble.

Om dit te bereiken wordt er bij een opbouw gewerkt met een setback van de rooilijn waarbij de bestaande dakrand en kappenstructuur leesbaar blijven. De nieuwe toevoeging wordt in contrasterende materialisatie, kleurstelling en architectuur uitgevoerd.

- Ensemble: de verschillende opbouwen behoren tot eenzelfde architectonische uitstraling.
- Balans tussen oud en nieuw: het niet overstemmen is belangrijk. De cultuurhistorische belevingswaarde en/of historische kwaliteiten worden niet teniet gedaan en door het contrast wordt de karakteristieke bebouwing explicieter gemaakt. Optopping leidt tot het versterken van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse.
- De nieuwe bebouwing leest als volume/object: dit is dus een abstract volume, en leest niet als gaten in een vlak of als een gridgevel.

opbouw in contrast - harde ontmoeting

opbouw in contrast - insnoering

opbouw in contrast

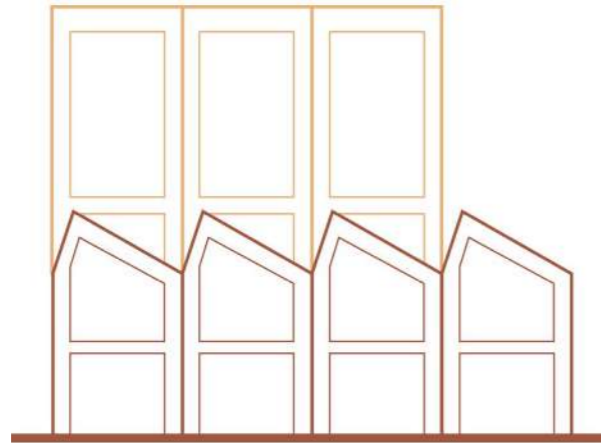
opbouw in contrast

opbouw in contrast - insnoering

*nieuwe
bovenbouw*

*nieuwe
basislaag*

Gelaagdheid in de architectuur

De gelaagdheid van bebouwing en architecturen binnen dezelfde beeldtaal is een duidelijk thema in de opzet van het fabrieksensemble. Dit komt duidelijk terug in de opzet van de nieuwe toevoegingen. In de basislaag is de architectuur een afgeleide van de reeds bestaande en behouden bebouwing. Dit is zichtbaar in de maatsystematiek, korrelgrootte, materialisatie, kleur en kapvormen. De opgaande bebouwing in de tweede lijn is onderdeel van de nieuwe invulling op de basislaag. Het is een gebouw dat staat op de grond. Hierdoor is er een duidelijke relatie tussen de opgaande accenten en de basislaag, ze zijn onderdeel van hetzelfde gebouw. De basislaag vormt de nieuwe straatwand en is duidelijk af te lezen in het straatbeeld. Om deze te 'ontkoppelen' van de accenten zit er in het accent een nuancering van de architectuur wat basis en opbouw onderscheid. Deze architectonische verschillen zitten in de hoofdopzet/geleding van de gevel maar komen nog steeds voort uit de ritmiek van de basislaag.

Op deze wijze ontstaat er een symbiose van bestaande bebouwing, nieuwbouw in de basislaag, opbouwen en accenten die allen onderdeel zijn van eenzelfde ensemble en een aaneenschakeling zijn van te onderscheiden gebouwen.

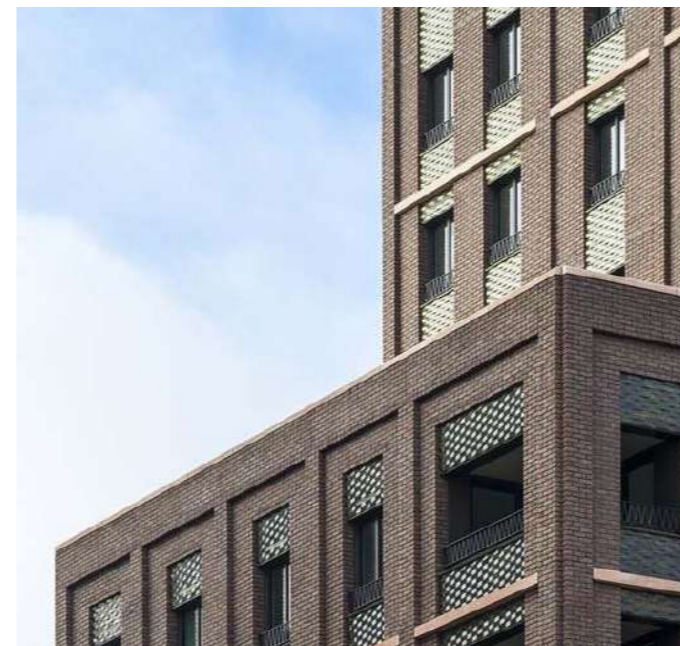
De setback moet duidelijk beleefbaar zijn. Geen balkons aan de buitenzijde maar een vlakke gevel met her en der een loggia als dat nodig is. De bovenbouwen landen aan de binnenzijde en sluiten hier aan op maaiveld met nuances in de architectuur en een menselijke maat.

differentiatie onder-en bovenbouw

differentiatie onder-en bovenbouw

setbacks in de afgeleide architectuur

gelaagde opbouw van straat naar gevel

setbacks in de afgeleide architectuur

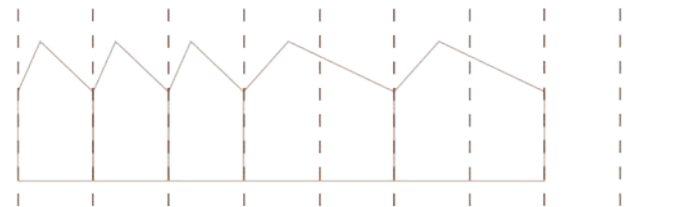
5. RITMIEK EN KORRELGROOTTE

SMYRNASTRAAT

BURG. VAN MARLESTRAAT

De architectuur van de Tapijtfabriek bestaat uit verschillende schalen en korrels. Dit is een belangrijk onderdeel in het maken van een coherent en leesbaar ensemble.

De verschillende schalen -ensemble, gebouw, beuk- zijn duidelijk af te lezen in de architectuur van de nieuwe bebouwing. Hierbij is de balans tussen de eigen identiteit van het gebouw als onderdeel van het grotere ensemble belangrijk.

Ieder bestaand gebouw binnen de Tapijtfabriek heeft een duidelijk af te lezen orde en ritmiek in de gevel. In het kantoorgebouw is het maatsysteem af te lezen in penanten, dakkapellen en de raamverdelingen. De ritmiek in de bestaande fabrieksloodsen wordt geduid door de repeterende sheddaken, raamopeningen en penanten. Deze thematiek wordt doorgevoerd in de nieuwbouw.

De verschillende gebouwen vallen binnen hetzelfde thema van verticale repeterende elementen en een duidelijk afleesbaar maatsysteem. Door het gebruik van dieptewerking, materiaalbewerking en type kan onderscheid gemaakt worden tussen een duidelijke hoofdstructuur en een vlakinvulling of substructuur.

ritmiek in de gevel

ritmiek in gevel en kappenstructuur

ritmiek in de gevel - bestaand en nieuw

6. KAPPEN

Een van de beeldkenmerken van de Tapijtfabriek zijn de straatwanden met daarop de sheddaken in de Burgemeester van Marlestraat. Dit zorgt voor een herkenbare fabrieksidentiteit in de straat. De straatwanden van de nieuwbouw worden in analogie met deze herkenbare beeldtaal ontworpen. Hierbij volgen de sheddaken de ritmiek van de gevel. Een sheddak kan één, twee of drie beuken breed zijn.

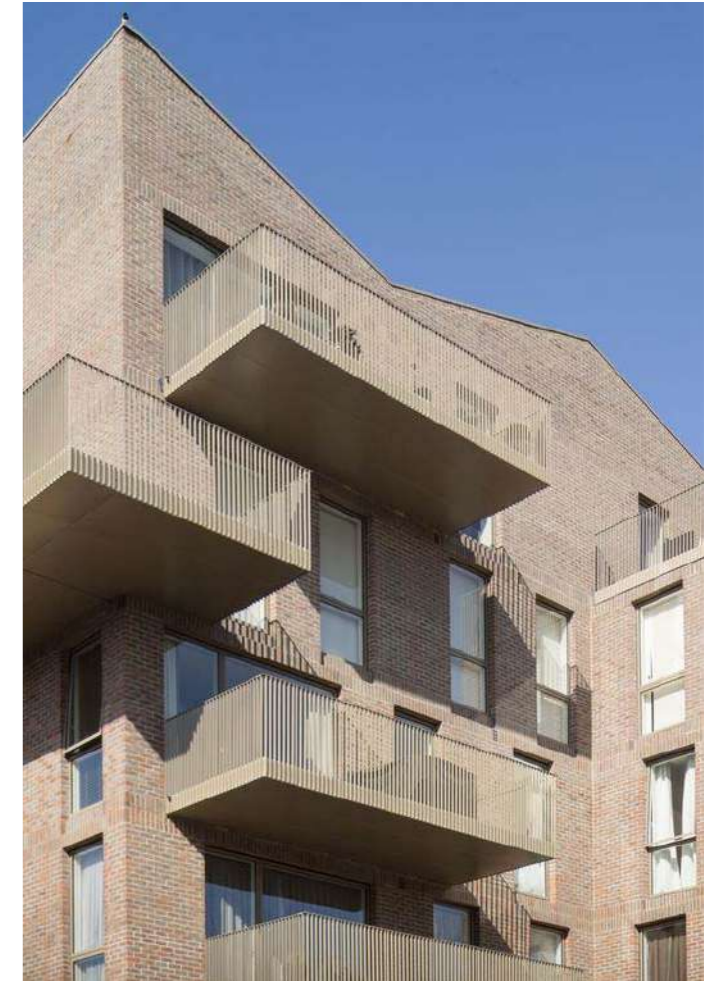
Accenten van de hogere bebouwing worden gekenmerkt door een markante dakbeëindiging. In het verleden gebeurde dit met het puntdak van de watertoren en de knalrode schoorsteen. Deze geven vanaf afstand een herkenbaar oriëntatiepunt van de Tapijtfabriek.

op sheddak geïnspireerde kapbeëindiging

op sheddak geïnspireerde kap en architectuur

sheddak interpretatie

asymmetrische dakbeëindiging

zaagtand dakbeëindiging

zadeldak interpretatie

7. GEBOUWPLINTEN

De begane grond van de nieuwe bebouwing sluit aan op het maaiveld. Dit gebeurt ruimtelijk door een overgangszone, een Delftse stoep etc. Ook in de architectuur zit er een nuance in de begane grond. De begane grond is 3,5-4m hoog en is hiermee hoger dan de andere bouwlagen. Dit is een schaa sprong die verder uitgewerkt kan worden in de architectuur van de begane grond. De eerste bebouwingslaag heeft bij gedeelde functies een meer open karakter. Dichte gevels aan de straatzijde t.b.v. nutsruimte worden zo veel mogelijk beperkt.

Voordeuren en entrees aan de straatzijde van de verschillende woningen zijn ondergeschikt aan de architectuur en de ritmiek van de doorgaande straatwanden.

Door het toepassen van een trasraam of lichte sokkel wordt er aangesloten op maaiveld. Door dit horizontale element in alle bebouwing ontstaat er een horizontaal 'lint' dat de bebouwing met elkaar verbindt.

ritmiek, repetitie in de straat

plint vs. bovenbouw, nuance

basis vs. bovenbouw, nuance

ritmiek, repetitie in de straat

Doorgaande horizontale gebouwsokkel

8. RUIMTELIJKE KWALITEIT

De basis voor het nieuwe karakter van het fabrieksgebied en daarmee ook de basis voor de ruimtelijke kwaliteit, is de bestaande fabriek en fabrieksidentiteit. Het is daarbij belangrijk dat karakteristieke elementen gerespecteerd en (deels) behouden blijven. Er wordt aangemoedigd om bepaalde fabriekselementen te laten staan. Zo kunnen oude constructieve elementen worden blootgelegd om doorbraken in de bestaande structuur te maken, en kunnen oude puien weggehaald worden om openingen te maken.

Doorgangen, passages, poorten en overkluizingen kenmerken de huidige fabriek en zullen ook belangrijke elementen zijn in het nieuwe fabrieksgebied. De huidige elementen zullen de basis en inspiratie vormen voor het ontwerp van de nieuwe elementen. Bij het ontwerpen van deze elementen is het belangrijk ervoor te zorgen dat de maat van de elementen in verhouding is met de bouwdelen. Daarnaast is de materialisatie van de binnenzijde en plafonds van doorgangen, passages, poorten en overkluizingen belangrijk, zodat de ruimtes aantrekkelijk en uitnodigend aan zullen voelen. Goede verlichting speelt hierin ook een rol.

Waar nodig geacht, kunnen hekwerken worden toegevoegd. Deze zijn transparant van karakter zodat de zichtlijnen behouden blijven en er wordt aandacht besteed aan de detaillering van deze hekwerken. De hekwerken passen goed bij de inrichting van de openbare ruimte en andere landschappelijke elementen en meubilair.

fabriekselementen laten staan

fabriekselementen zichtbaar maken

ingrepen om doorgangen te maken

fabriekselementen als leidraad

fabriekselementen laten staan

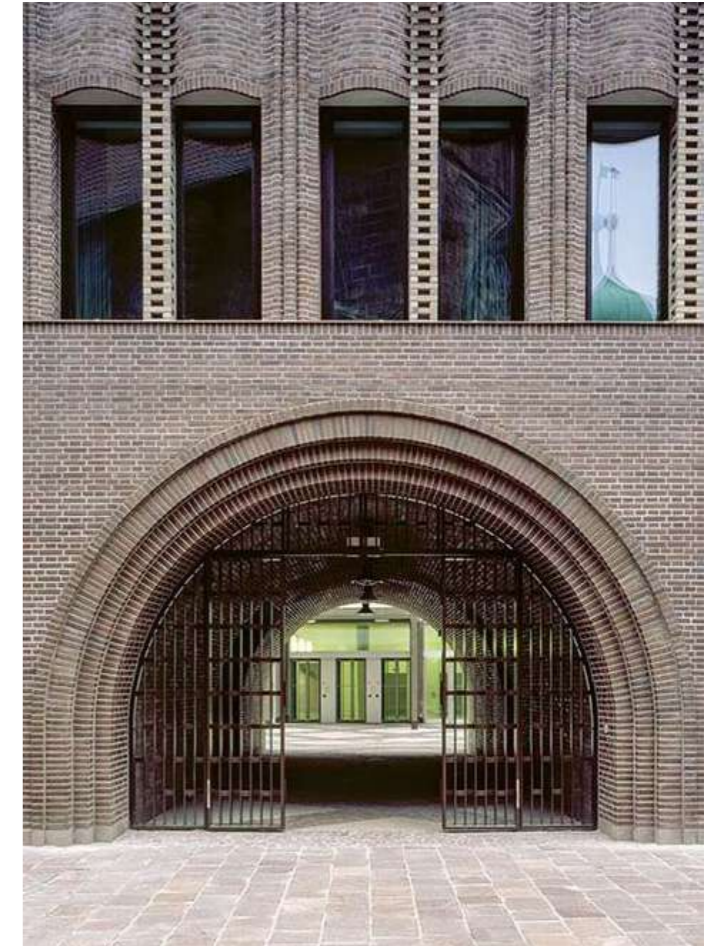
passages

geïnspireerd op het bestaande

poorten

poorten gecombineerd met hekwerken

overkluizingen

poorten

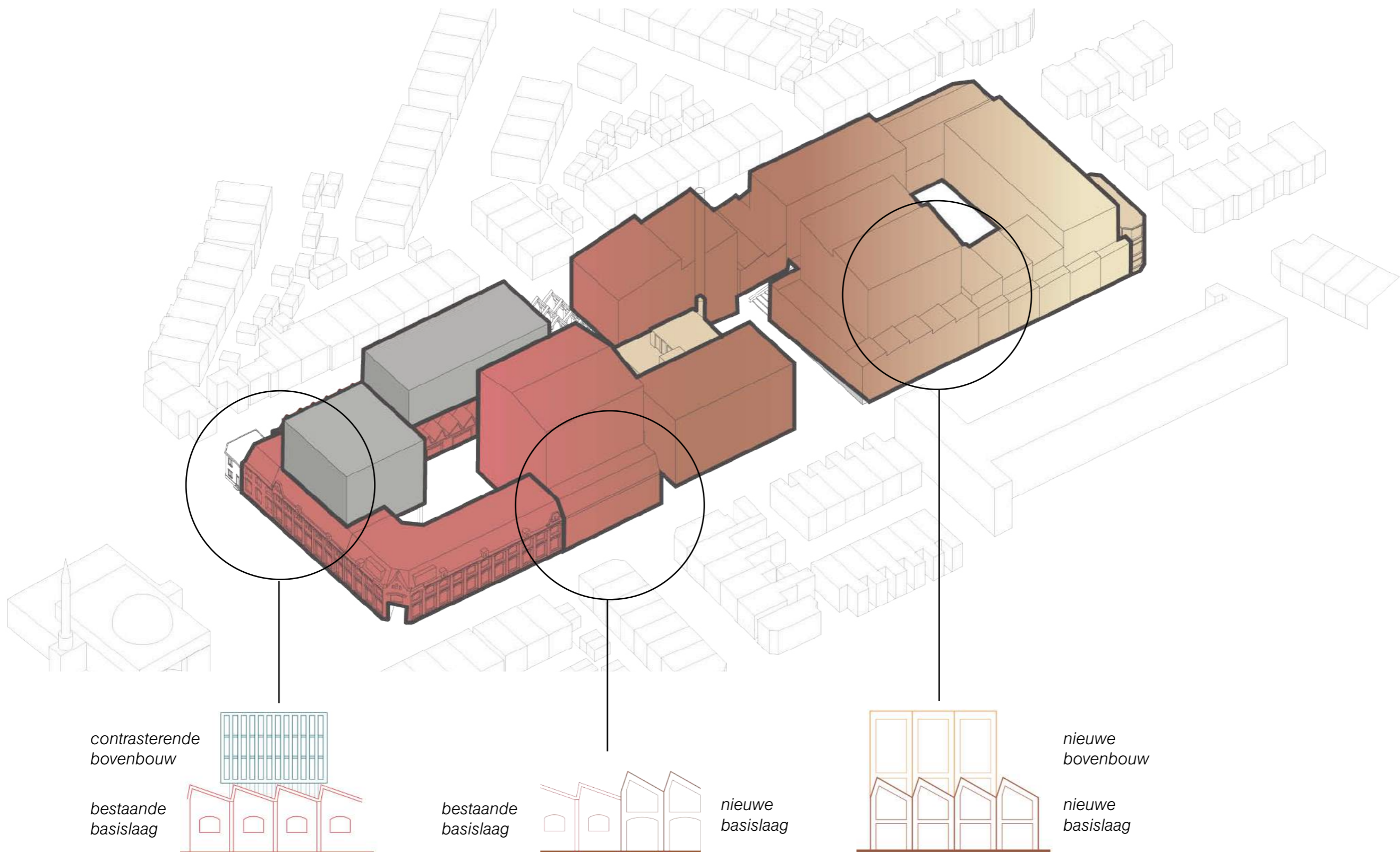
doorkijkjes en lange lijnen

MATERIAAL EN DETAIL

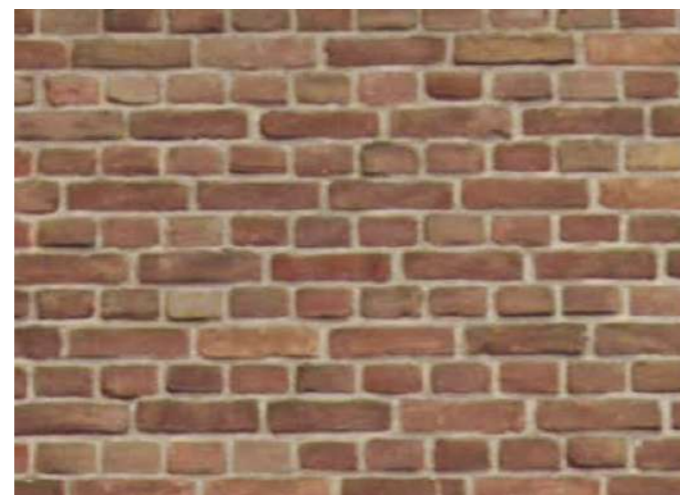
9. MATERIALISATIE, KLEUR EN ORNAMENTIEK

De gebouwdelen die (deels) behouden blijven, worden gerestaureerd en schoongemaakt. Daarnaast is het belangrijk om te bepalen wat de originele materialen en kleuren van de gebouwdelen zijn geweest. De bestaande baksteen wordt licht schoongemaakt, met middendruk, zodat het voegwerk en de steen zo veel mogelijk intact blijft. Op die manier is er meer controle, zodat beoordeeld kan worden of de nieuwe toevoegingen bij het bestaande passen.

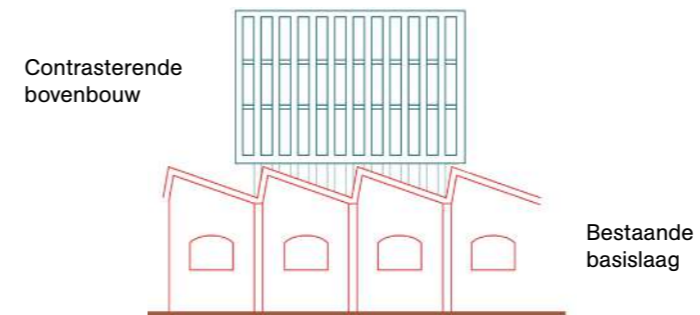
Daarnaast zal er onderzocht moeten worden welke kleur het schrijnwerk oorspronkelijk had. Hiervoor moet een krabproef door een specialist en/of renovatiedeskundige worden uitgevoerd.

benadering van de rode baksteen van het kantoorgebouw na het schoonmaken van de gevel

benadering van de rood met geel gevlamde baksteen van het labkantoor na het schoonmaken van de gevel

Het kantoorgebouw en de productiehallen met sheddaken zijn van grote waarde en deze moeten dominant blijven in de architectonische expressie van de gevels. Het is daarom belangrijk dat de bovenbouwen van deze gebouwdelen met de bestaande gebouwdelen contrasteren, waardoor de bovenbouwen een ondergeschikte rol vervullen in het ensemble. Hiervoor kunnen materialen gebruikt worden die de abstracte architectuur ondersteunen en die contrasteren met de bakstenen gevels van de onderbouw. Desalniettemin moeten deze gebouwdelen een solide geheel vormen met de andere gebouwdelen.

Qua kleurstelling contrasteert de bovenbouw met de onderbouw en doet deze dus niet mee in het rood/bruin/geel kleurspectrum. Echter, wordt het afgeraden om kleurstellingen te gebruiken die heel ver van dit spectrum vandaan liggen, zoals bijvoorbeeld felle en primaire kleuren.

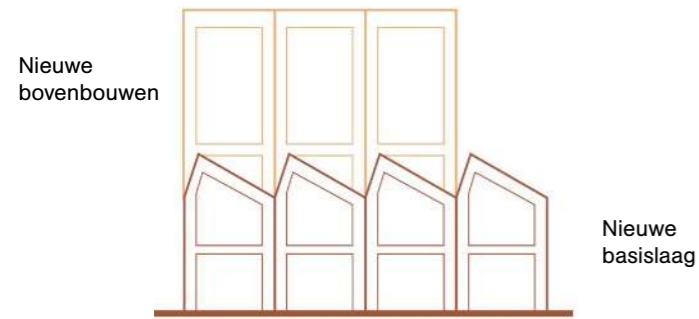
abstracte toevoeging van metaal (en glas)

abstracte toevoeging van glas (en metaal)

abstracte toevoeging van beton (en glas)

baksteentinten

roodoranje stenen voor details en accenten

beton, gehydrofobeerd of gepolijst

lichte voegen

dakpannen, blauw geëngobeerd of gesmoord

dakbedekking van niet platte daken is donkergrijs of donkerzwart - GEEN bitumen

schrijnwerk in een naturel kleurenpalet, ton-sur-ton uitgevoerd

nestkasten en neststenen integreren in gevel

MATERIAALISATIE

De hoofdmaterialisatie van de nieuwe basislaag en de nieuwe bovenbouwen is baksteen in een kleurenspectrum van rood naar geel. Verder sluiten deze uitgekozen materialen en kleuren aan bij de bestaande bebouwing, zodat een ton-sur-ton kleurenpalet ontstaat.

Beton (als accentmateriaal) wordt warmgrijs toegepast, of op zo'n manier dat deze aansluit bij de kleuren van het metselwerk. Het beton is gehydrofobeerd of gepolijst om ongewenste vervuiling tegen te gaan.

ZONWERING EN INSTALLATIES

Zonwering en zonnepanelen worden zo geïntegreerd en ontworpen, dat deze van het zicht onttrokken zijn. In eerste instantie worden installaties in pandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk worden installatie op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte geplaatst

GEVELRITMIEK & ARCHITECTONISCHE EXPRESSIE

De expressie van de gevels is vooral verticaal. De tectoniek wordt gezocht in meerdere vlakken.

Elk bouwdeel kan zich op een subtiele wijze van de andere bouwdelen onderscheiden, door een ander spel van penanten, horizontale banden en invulvlakken.

BAKSTEENDETAILS & ORNAMENTIEK

Ornamentiek in de horizontale geleding, geïnspireerd op de horizontale banden van lisenen en de rollagen in de bestaande bebouwing. De horizontale ornamentiek blijft qua kleurstelling dichtbij de kleur van de baksteen van het bouwdeel, en valt vooral op door de tectoniek en schaduwwerking ervan.

Een andere manier om ornamentiek en baksteen-detail te verwerken in het ontwerp, is door het toepassen van weefpatronen in het metselwerk, geïnspireerd op de geweven tapijten van de Tapijtfabriek.

MATERIAALEXPRESSIE & GELAAGDHEID

Gelaagdheid in diepte en door te variëren met vlakinvulling, bijvoorbeeld door het metselverband te wisselen.

Metselwerkverbanden

- Binnen een vlak hetzelfde verband (alle penanten hetzelfde, alle muurdammen hetzelfde etc.)
- Tussen verschillende vlakken in de gevel is variatie mogelijk maar wel op een manier dat er een coherente gevel ontstaat, de verschillende vlakken vormen geen contrast.
- Enkel voor het maken van ornamentiek is hier variatie in mogelijk (rollagen, lisenen, banden, lijsten).

MATERIAALEXPRESSIE & DIVERSITEIT

Het hoofdmateriaal van de bouwdelen is, zoals eerder in dit document vermeld, baksteen. Beton is het secundaire materiaal en kan worden toegepast om extra detail of geleding in de gevel te creëren. Zo kunnen bijvoorbeeld lateien en banden in de gevel uitgevoerd worden in beton. Deze betonelementen passen in hetzelfde kleurenpalet als de kleur van het hoofdmateriaal van het bouwdeel.

Herontwikkeling bestaande straten

Bij de herontwikkeling van de omliggende straten wordt aangesloten op het huidige materiaalgebruik van de woonwijk. Deze materialen worden aan de zijde van de Tapijtfabriek duidelijk begrenst waardoor de overgang naar het voormalig fabrieksterrein wordt benadrukt.

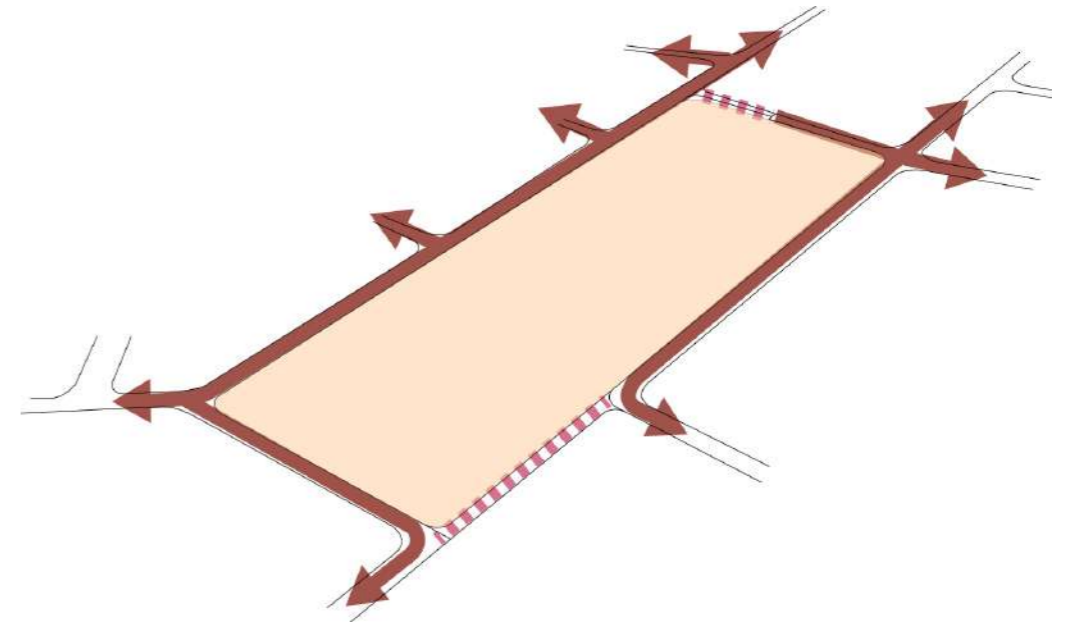
betonstraatsteen Smyrnastraat

klinker Burg. van Marlestraat

betontegels omliggende straten

huidige Smyrnastraat

huidige Burg. van Marlestraat

huidige G.I. Brucestraat

Buitenruimtes

De buitenruimte van de Tapijtfabriek wordt gekarakteriseerd door het verleden van de locatie. Door verschillende subtiele verwijzingen in materialisatie, vorm en uitstraling wordt de rijkdom en historie van de plek vastgelegd. De sierlijke patronen van het smyrnatapijt worden terug gebracht in de vorm van afwisselende bestratingen en wordt gecombineerd met een rijke groene invulling.

Op de overgangen tussen de omliggende wijkstraten en de Tapijtfabriek wordt een duidelijk onderscheid gecreëerd waardoor de Tapijtfabriek met haar eigen karakter verheven ligt op een eigen tapijt.

Naast de contrasten worden er zowel op groot-schalig als detailniveau overeenkomsten gezocht waardoor er een samenspel tussen de Tapijtfabriek en de omliggende wijk ontstaat.

een Smyrnatapijt

vertalen tapijt naar verhardingsmateriaal

vertalen tapijt naar beplantingsmateriaal

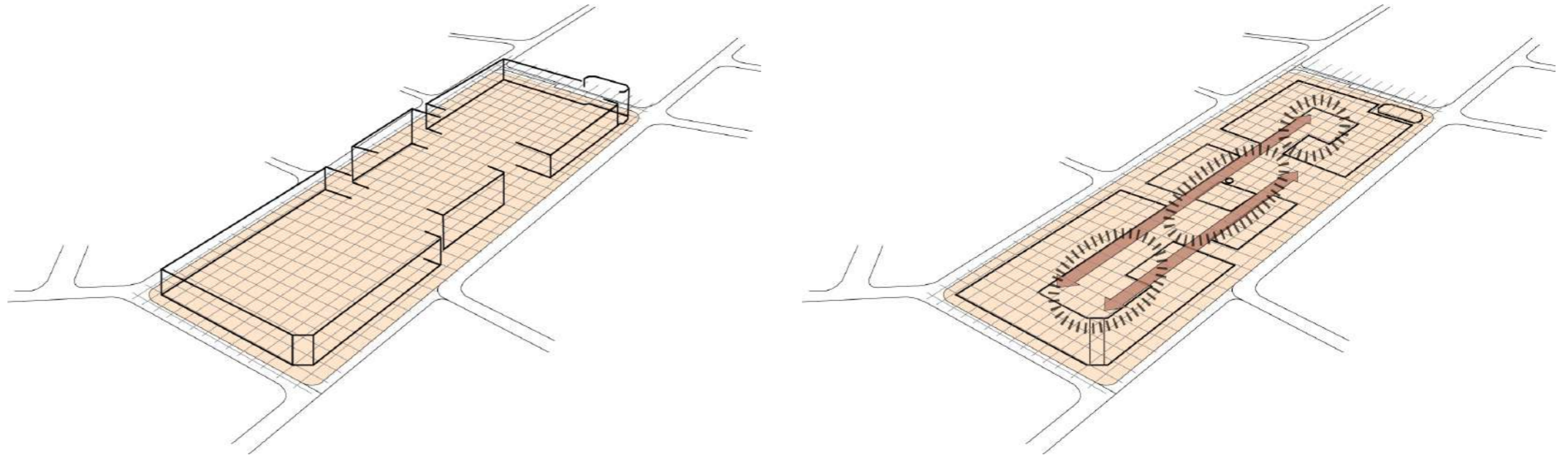
Het tapijt onder de fabriek

De Tapijtfabriek onderscheidt zich van de buurt door een eigen type verharding dat zich als een tapijt onder het fabrieksensemble uit rolt.

De basis van het tapijt wordt gevormd door een lichte zandkleurige straatsteen die in een raster-vorm over het terrein wordt doorgevoerd. De basis van het raster is afkomstig uit de knooptechniek van de smyrnatapijten.

De straatsteen sluit aan bij de omliggende architectuur van de Tapijtfabriek.

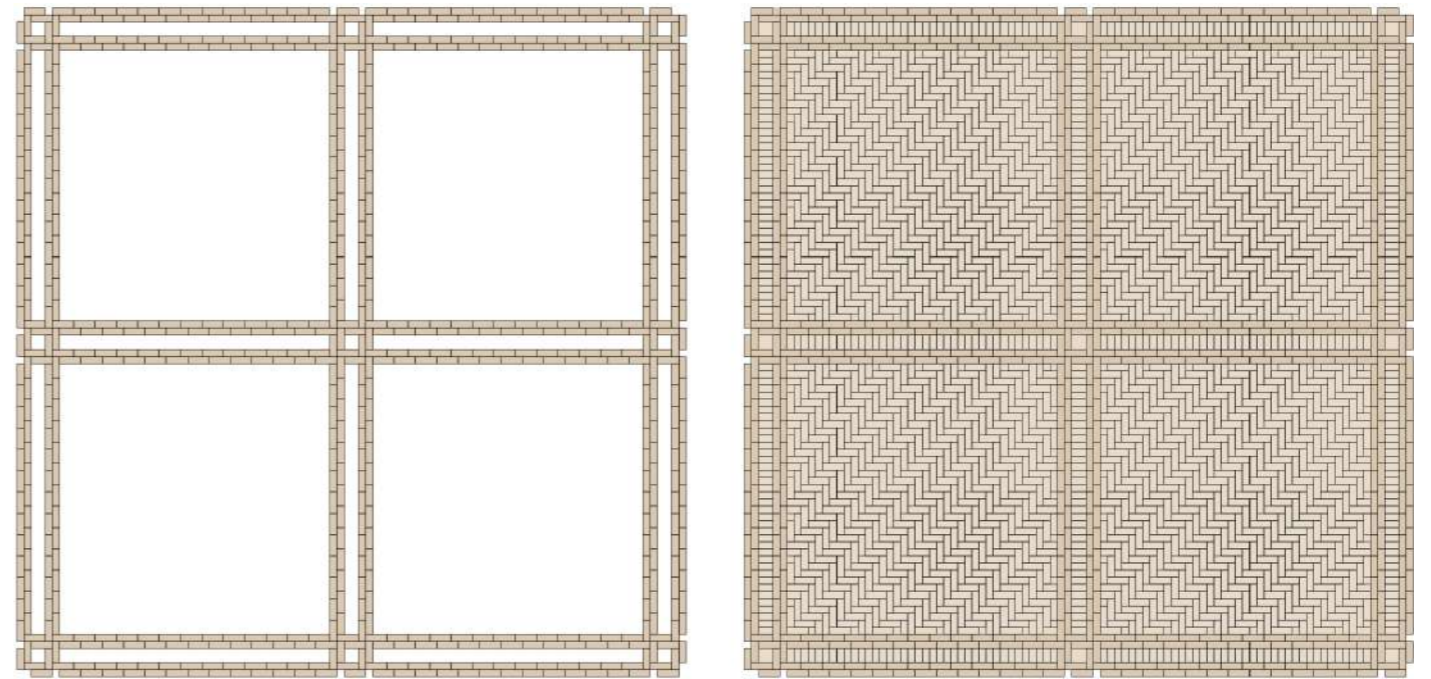
Binnen de fabriek worden bijzonderheden zoals de voormalige productielijnen extra geaccentueerd door binnen het basistraster extra diversiteit in kleur en afmeting aan te brengen.

baksteen voor het tapijt

extra nuance in kleur bij bijzondere elementen

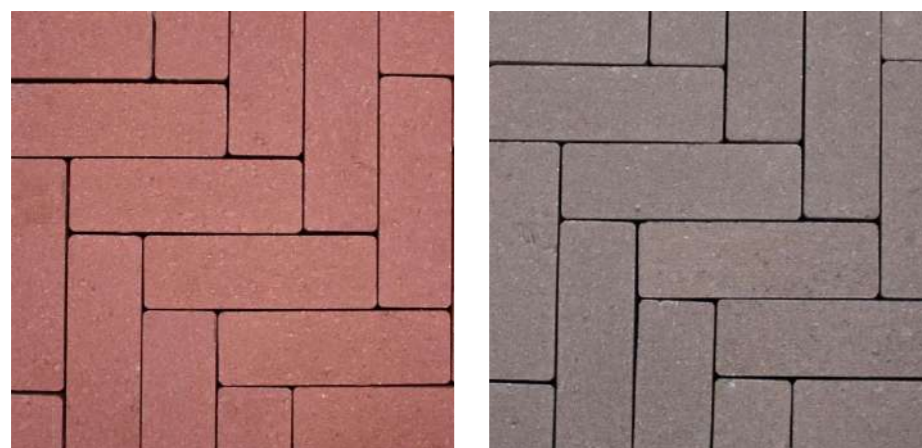
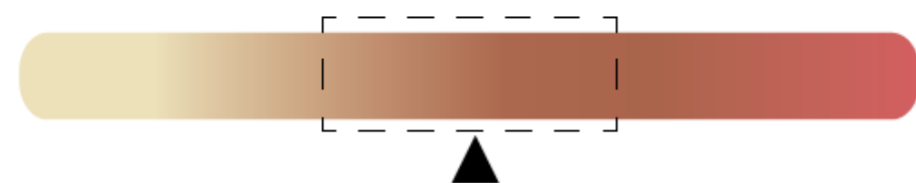
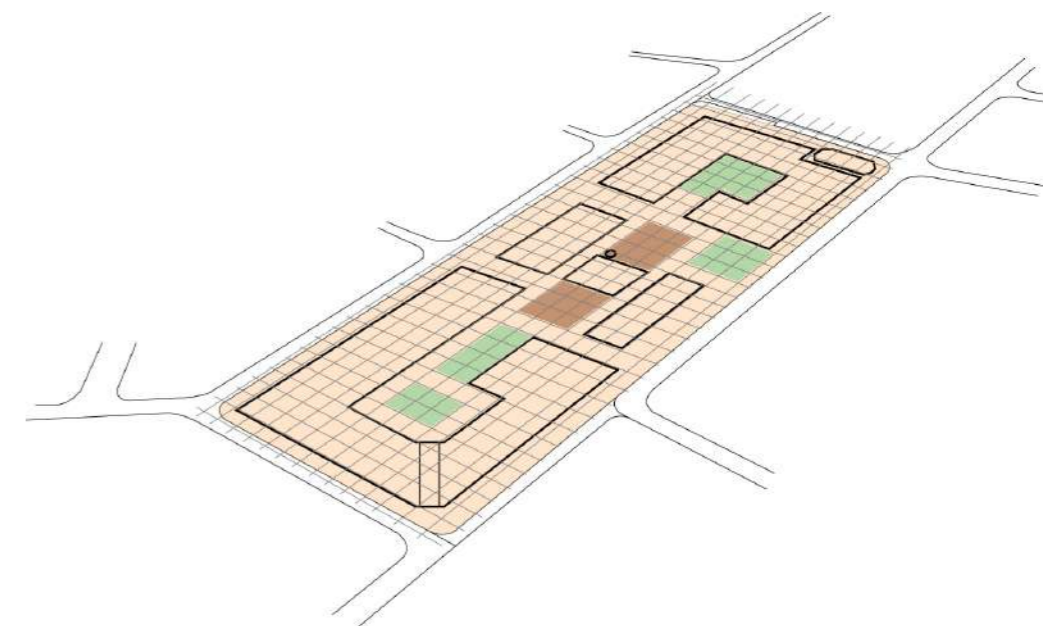

principe uitwerking basistraster gebaseerd op de Smyrna knooptechniek

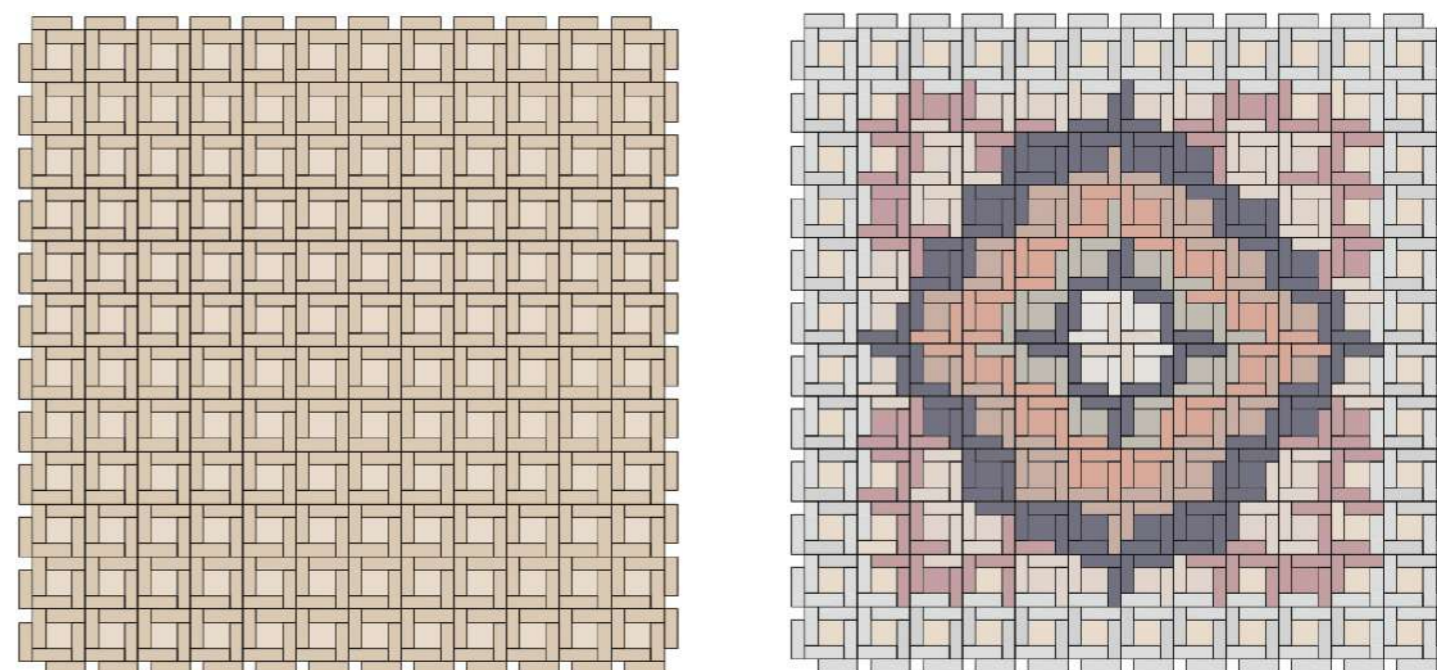
Tapijpatronen op bijzondere plekken

Op diverse (verblijfs)plekken binnen de Tapijtfabriek worden in de bestrating verbijzonderingen aangebracht. Hierbij te denken aan het hart van de fabriek dat zich rond het ketelhuis bevindt, of de verschillende binnenhoven.

De verbijzondering krijgt vorm door een combinatie van patronen, kleuren en groen die verwijzen naar de smyrnatapijten. Het kleurgebruik binnen de verbijzondering sluit aan bij de kleurtonen van de architectuur waardoor de samenhang wordt gewaarborgd.

extra nuance in kleur bij bijzondere elementen

principe uitwerking verbijzondering invulling bestratingsraster

10. DETAILS EN ELEMENTEN

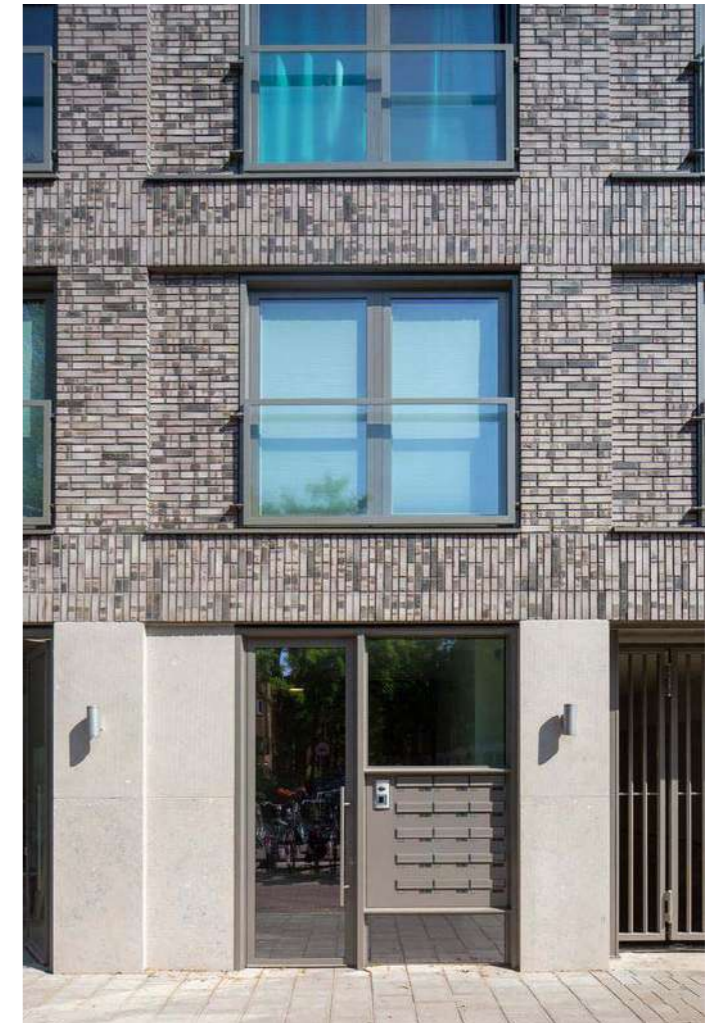
GEVELOPENINGEN

Gevelopeningen zijn binnen de verticale structuur van de gevel geplaatst en hebben een verticale geleiding. Bogen zijn alleen toegestaan bij grote glasvlakken.

COLLECTIEVE ENTREES

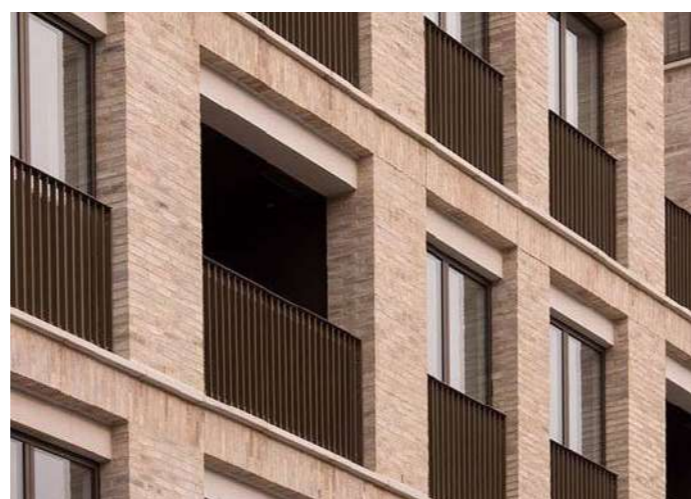
Collectieve entrees zijn duidelijk herkenbaar. Er is direct zicht vanuit de entreézzone op straat. Brievenbussen, bellentableaus, drogeblusleidingen en sleutelkluisen zijn mee ontworpen in het entreégebied. Entrees zijn veilig en goed verlicht.

BUITENRUIMTES AAN STRAATZIJDE

Het ensemble oogt aan de straatzijde rustig en beheerst. De basisvolumes en de setbacks voeren de boventoon in het totaalbeeld. Om die reden zullen de buitenruimtes aan de straatzijde moeten worden vormgegeven als loggia's, inpandige balkons of half-inpandige balkons (max.ca. 0,5m uitstekend buiten het hoofdvolume). De openingen doen mee in het gevelritme en zijn ondergeschikt aan het totaalbeeld. Belangrijk is dat de bovenbouwen een alzijdig karakter hebben en de buitenruimtes hier onderdeel van uitmaken.

Hekwerken zijn uitgevoerd in de toon van het kozijn of aansluitend bij het metselwerk.

BUITENRUIMTES AAN BINNENTUIN

Aan de binnenzijde van het ensemble is er meer ruimte voor speelsheid in de gevel. Buitenruimtes zoals balkons mogen hier hangen aan de gevel, ook loggia's zijn niet uitgesloten. Ze zijn niet onderdeel van de hoofdstructuur van de gevel en in materialisatie zijn ze onderscheidend. Dit betekent dat ze bijvoorbeeld niet onderdeel zijn van de horizontale gevelbanden.

Desalniettemin mogen de balkons de architectuur van het gebouw niet overheersen. Balkons zijn licht in uitvoering en hebben een hekwerk.

Belangrijk is dat de bovenbouwen een alzijdig karakter hebben en de buitenruimtes hier onderdeel van uitmaken.

Hekwerken zijn uitgevoerd in de toon van het kozijn of aansluitend bij het metselwerk.

PRIVÉ ENTREES STRAATZIJDE

De verschillende adressen worden benadrukt door het ritme van de gevel en de voordeuren, maar ook door het gebruik van opgaand gevelgroen in een bepaalde ritmiek.

Er is aandacht voor detaillering. Een voorbeeld hiervan zijn de zorgvuldig gekozen huisnummers.

Aan de straatzijde hebben de entrees geen luifels en is er een kantzone tussen entree en openbare ruimte.

PRIVÉ ENTREES BINNENTUIN

Aan de binnentuin kunnen entrees van woningen terugliggen of een luifel hebben. Zo ontstaat een geleidelijke overgang tussen gezamenlijke buitenruimte, privé buitenruimte en entrees.

Er is aandacht voor detaillering. Een voorbeeld hiervan zijn de zorgvuldig gekozen huisnummers.

KOZIJNEN

Geïnspireerd op de kozijnen van het huidige fabriekscomplex, zijn de kozijnen uitgevoerd in slanke of houten detaillering, wat zorgt voor een industrieel karakter. De kozijnen worden gecoat of geanodiseerd in wit, grijs-en bruintinten.

De markante hoeken in het plan kunnen worden benadrukt door het toevoegen van speciale raampartijen. Zo kunnen op deze hoeken in het plan kozijnen overhoeks worden geplaatst.

DAKKAPELLEN

Dakkapellen zijn mogelijk bij hellende dakvormen. De dakkapellen zijn ondergeschikt aan het gebouwvolume en het dakvlak en gaan op in de stijl en sfeer van het gebouw.

HWA'S

Hemelwaterafvoeren zijn uit het zicht, of als integraal onderdeel van de gevel ontworpen. Stadsuitlopen en noodoverstorten zijn hierin meeontworpen.

GEVELPLINT

Gebouwen hebben een lichtgrijze hardstenen gevelplint van 50cm hoog. Deze sluit aan bij de kleurtoon van de straat. De gevelplint functioneert als een lint die de verschillende gebouwen en de straat bij elkaar bindt.

DE SCHOORSTEEN

De schoorsteen in huidige vorm blijft behouden en kan gerestaureerd worden. We bevelen aan om op deze bestaande basis de iconische vorm en hoogte van de oorspronkelijke schoorsteen te herinterpreteren. Het onderscheid tussen bestaand en nieuw is duidelijk te lezen.

De nieuwe schoorsteen weerspiegelt de fabrieksideentiteit en dient als icoon van het gebied.

GEVELGROEN

De grondgebonden woningen met eigen voortuin zullen voorzieningen voor gevelgroen krijgen. Dit betekent dat groeiconstructies voor klimplanten mee ontworpen moeten worden die qua kleur en materialisering aansluiten op de architectuur.

BUITENVERLICHTING

Om zowel overdag als 's nachts een sociaal veilige woonomgeving te kunnen bieden dient er voldoende buitenverlichting worden aangebracht. In de straten rond de fabriek worden de bestaande lichtmasten van de gemeente gehandhaafd of terug geplaatst. Op het terrein van de fabriek worden nieuwe lichtobjecten aangebracht. De exacte uitvoering van de te plaatsen elementen moet in de nadere uitwerking van het project nog worden bepaald maar deze zal passen bij de industriële uitstraling van de fabriek.

De te behouden elementen van de oude fabriek, zoals de schoorsteen, het ketelhuis en het poortgebouw krijgen extra aandacht door middel van de juiste verlichting.

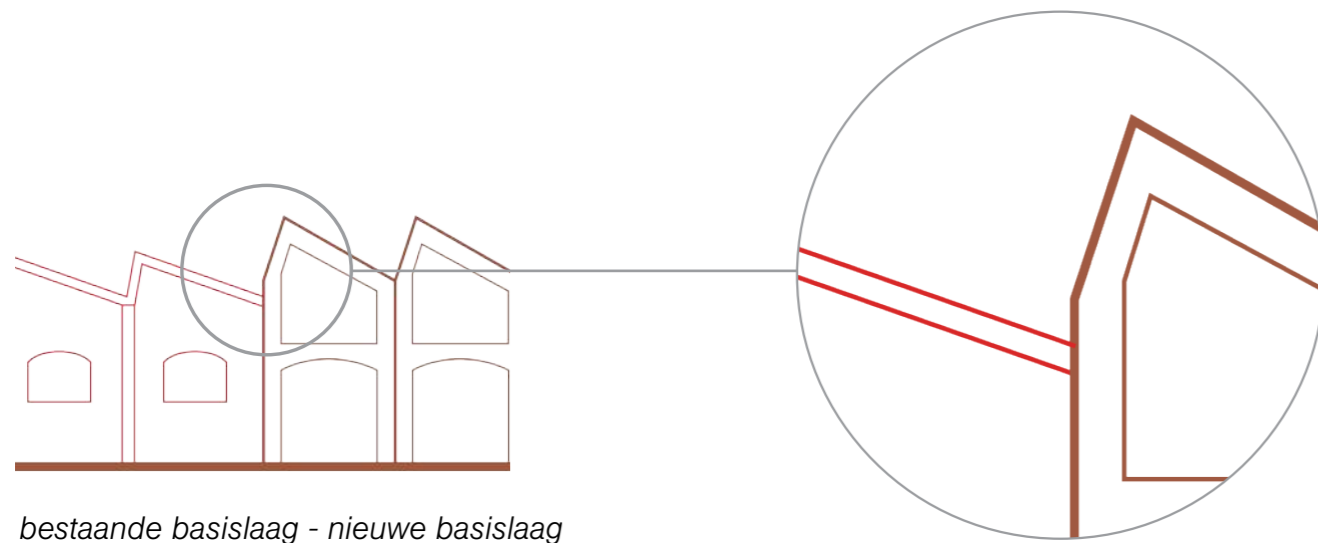
TERREINMEUBILAIR

Op het terrein van de tapijtfabriek worden verschillende soorten terreinmeubilair toegepast. Hierbij te denken aan verlichting, fietsenstallingen voor bezoekers, zitelementen, hekwerken en tuinpoorten. De kwaliteit en uitstraling van de inrichtingselementen dient passend te zijn bij de gewenste hoogwaardige uitstraling van het voormalig fabrieksterrein. De exacte vormgeving en locaties van de elementen worden in de nadere uitwerking van het project bepaald.

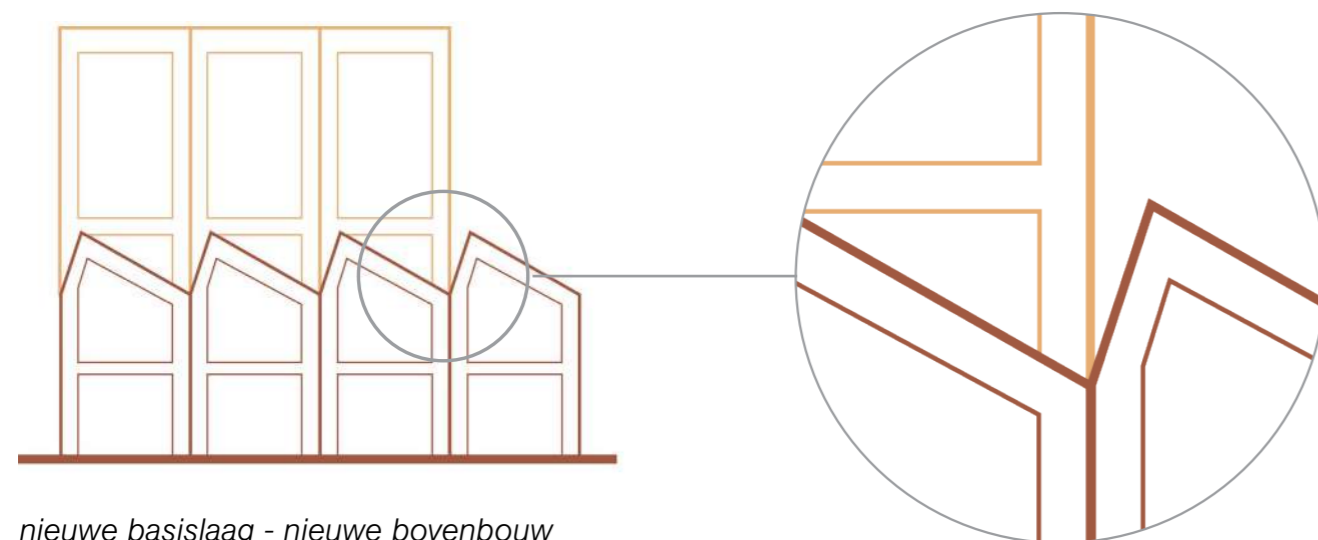

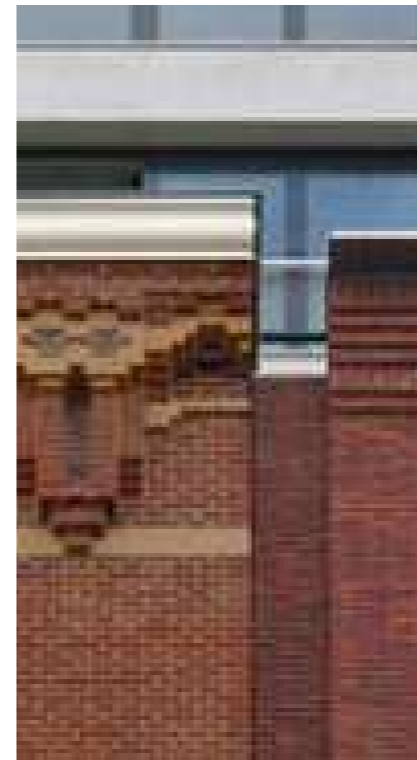
11. OVERGANGEN EN DETAILLERING

bestaande basislaag - nieuwe basislaag

nieuwe basislaag - nieuwe bovenbouw

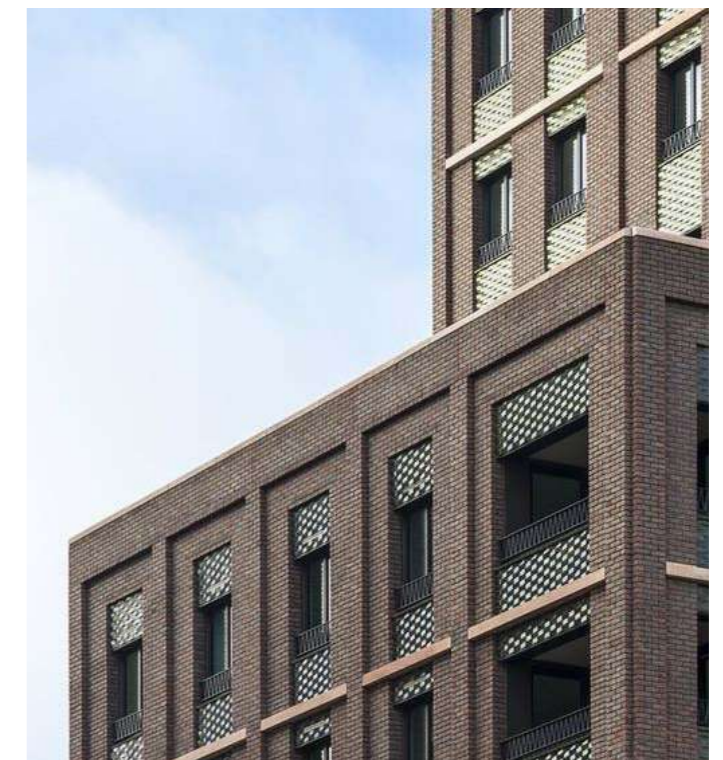
overgang door insnoering

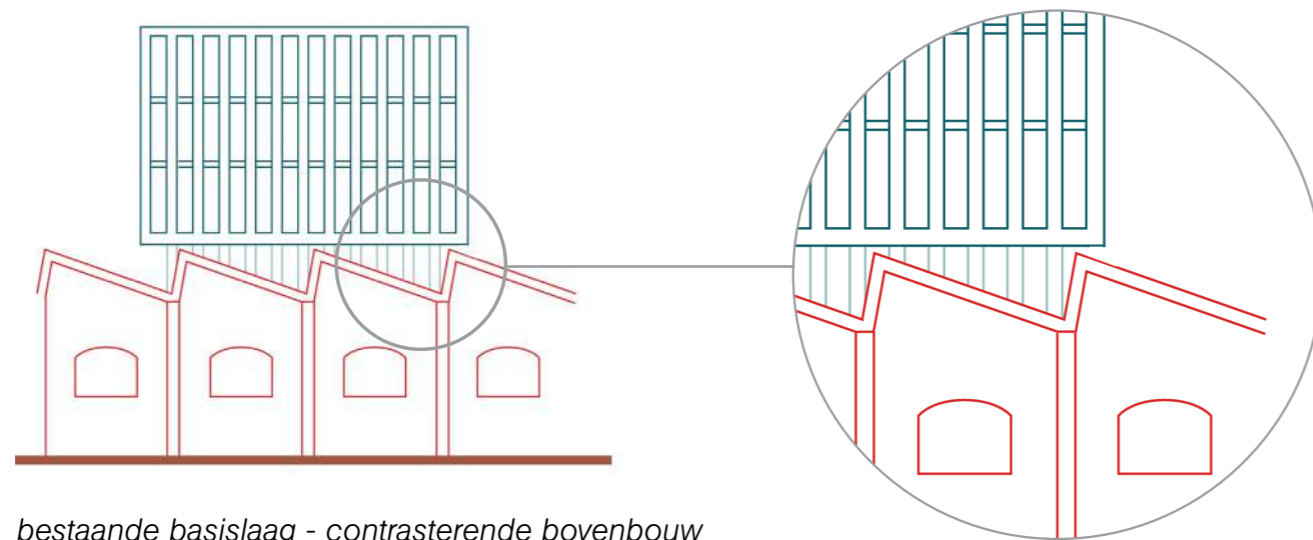
overgang door schaduwvoeg

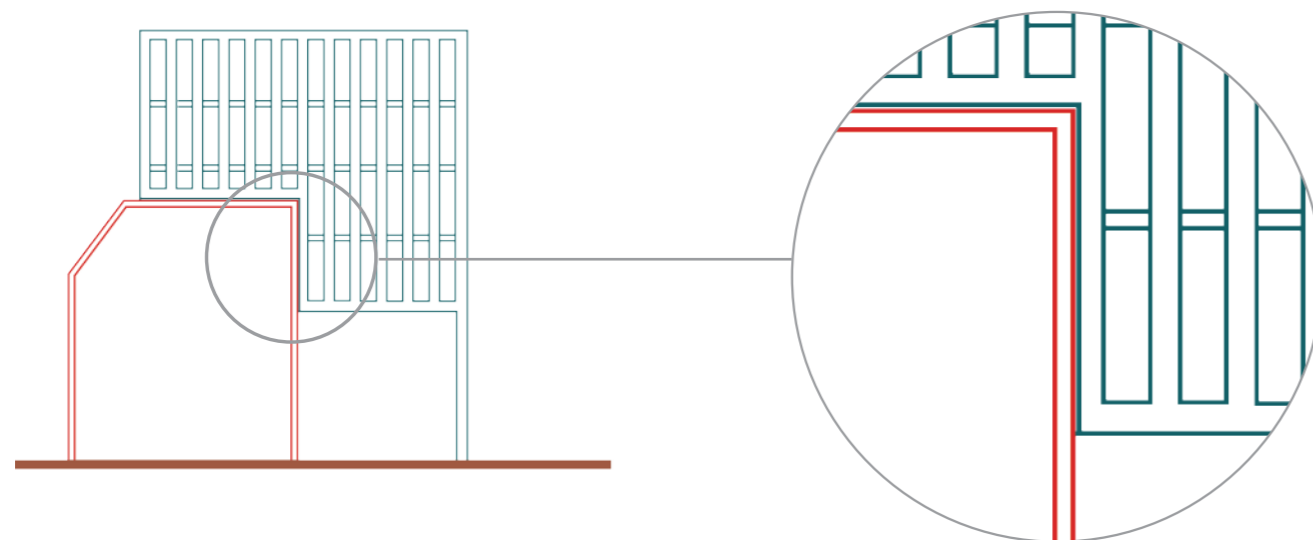
afgeleide architectuur in bovenbouw

differentiatie onder en bovenbouw

bestaande basislaag - contrasterende bovenbouw

overgang dmv insnoering

overgang dmv insnoering

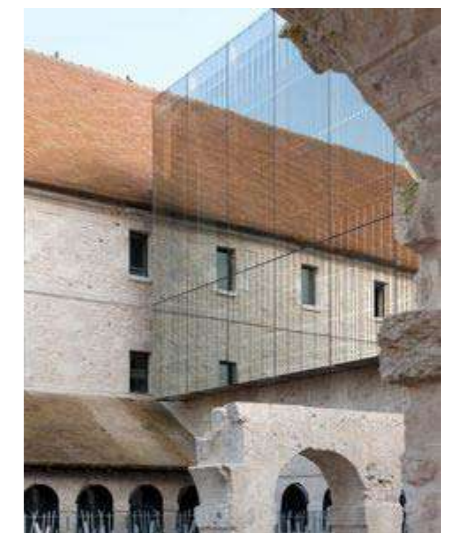
harde knip oud en nieuw volume

harde knip oud en nieuw volume

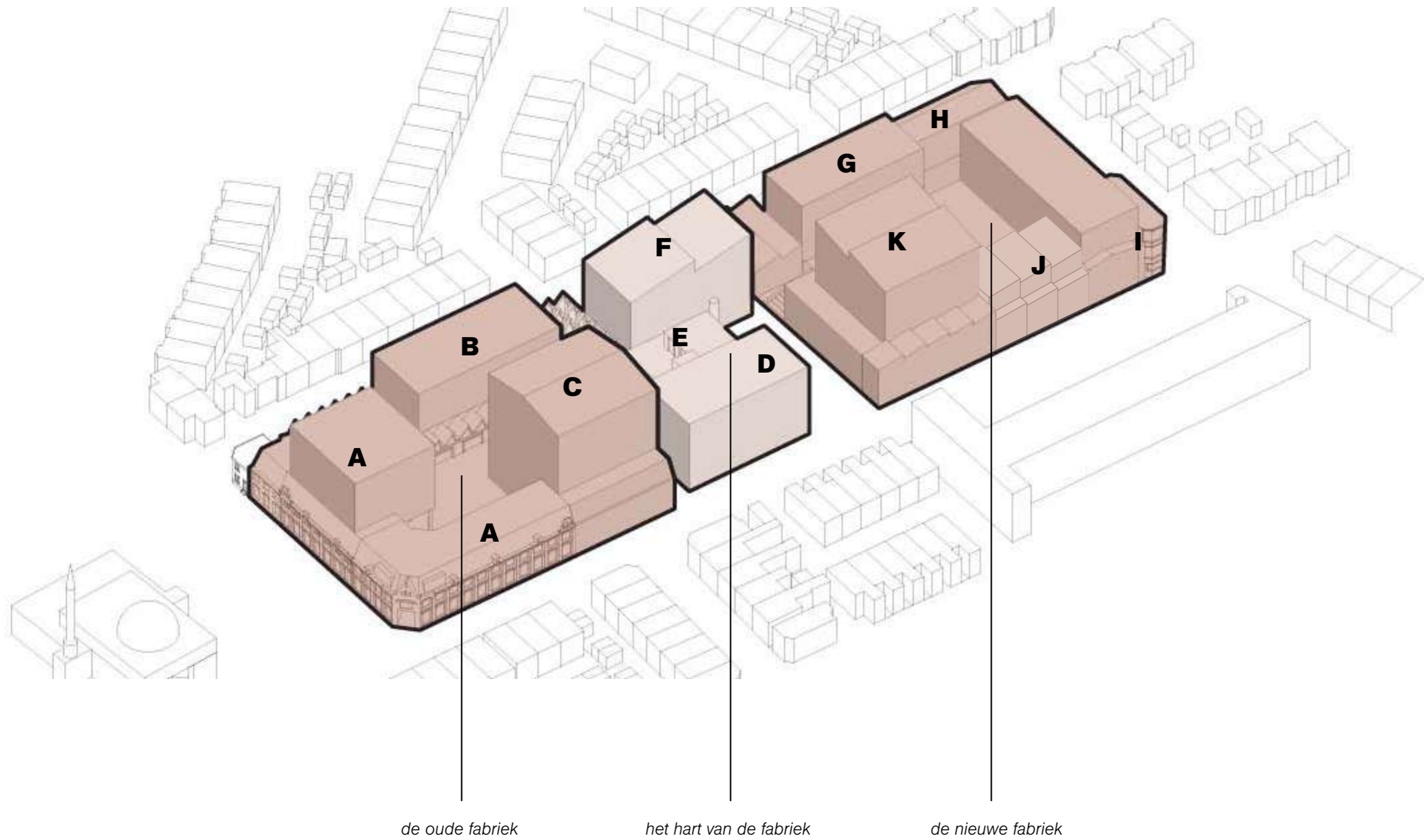
harde knip oud en nieuw volume

5. TOOLS EN SPELREGELS BEELDKWALITEIT

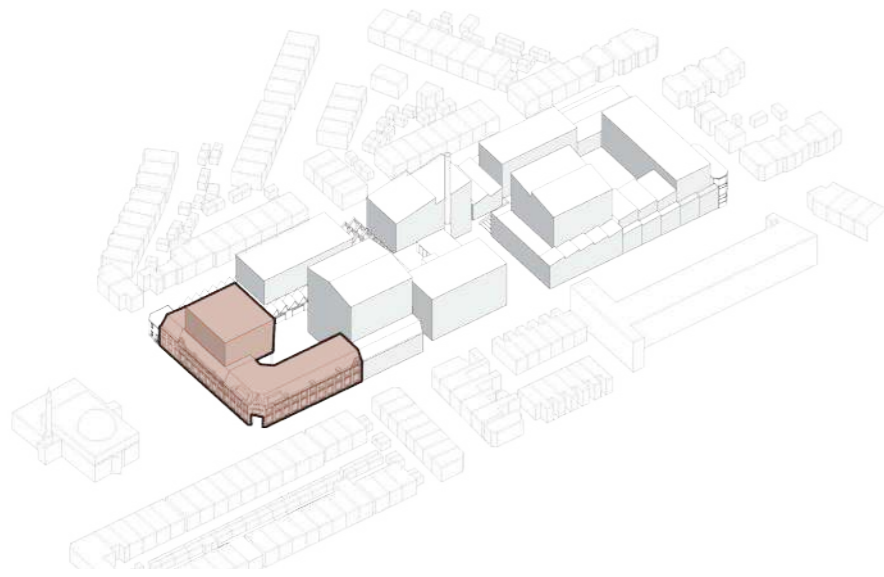

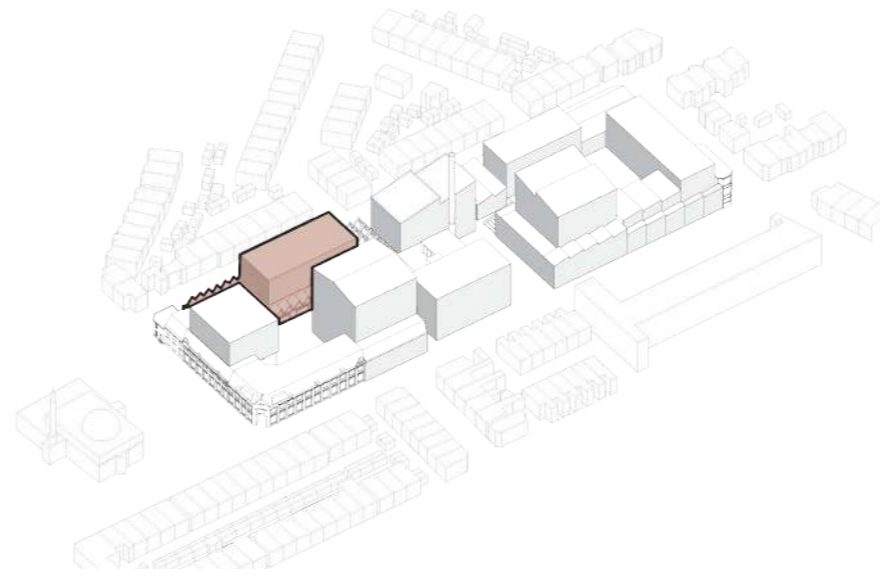

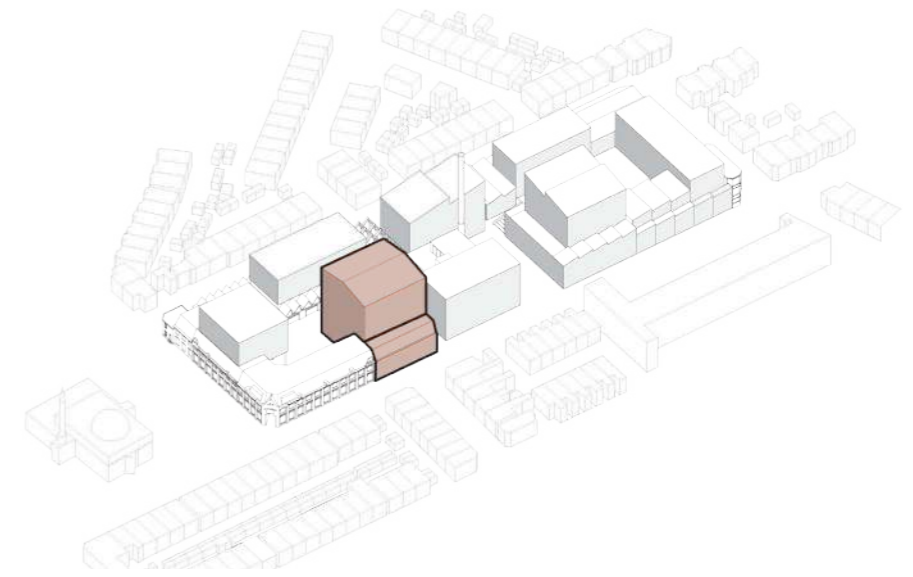
DE OUDE FABRIEK

A: HET KANTOOR

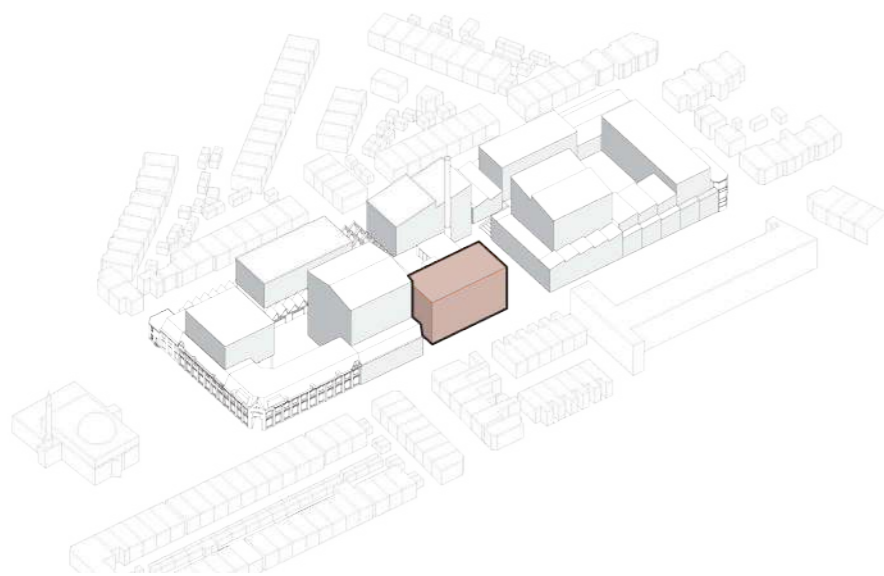

B: PRODUCTIEHALLEN

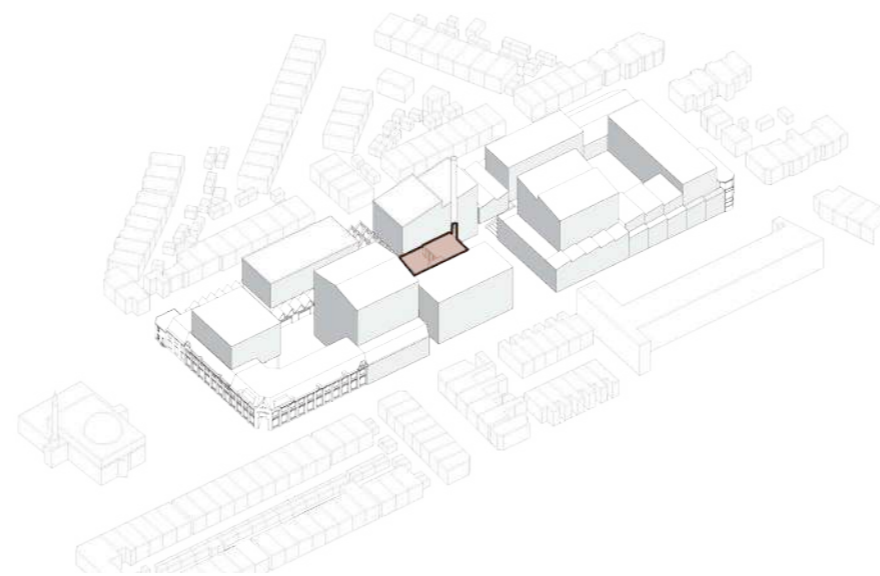

C: DE OPZICHTER

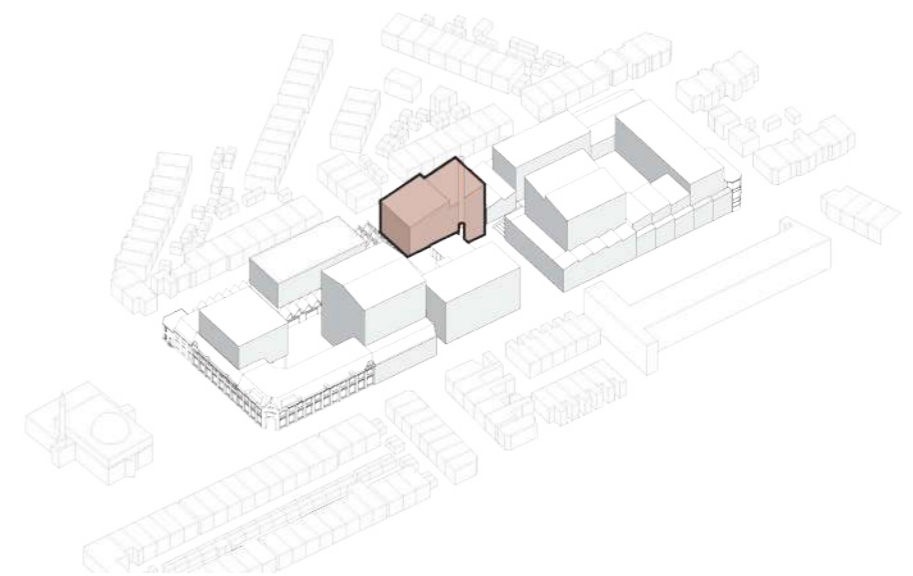
HET HART VAN DE FABRIEK

D: DE VERVERIJ

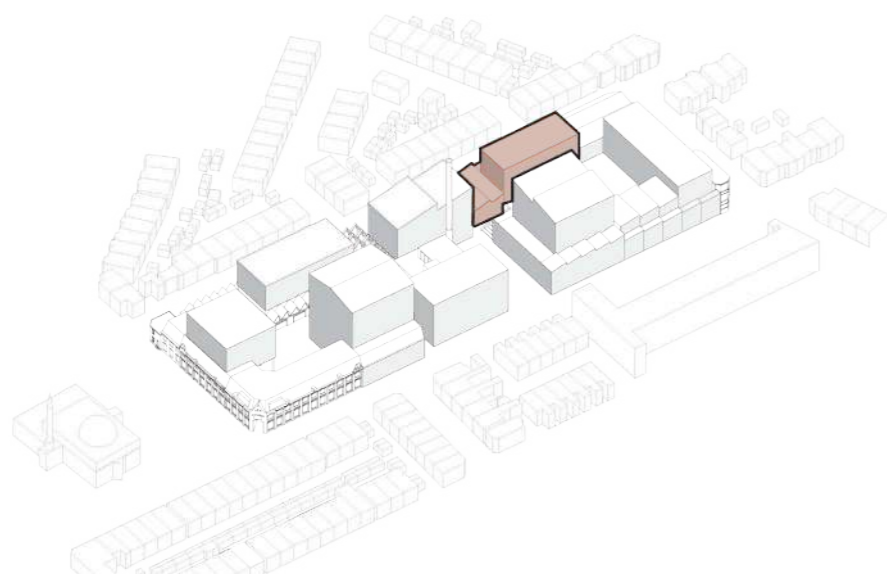

E: HET KETELHUIS

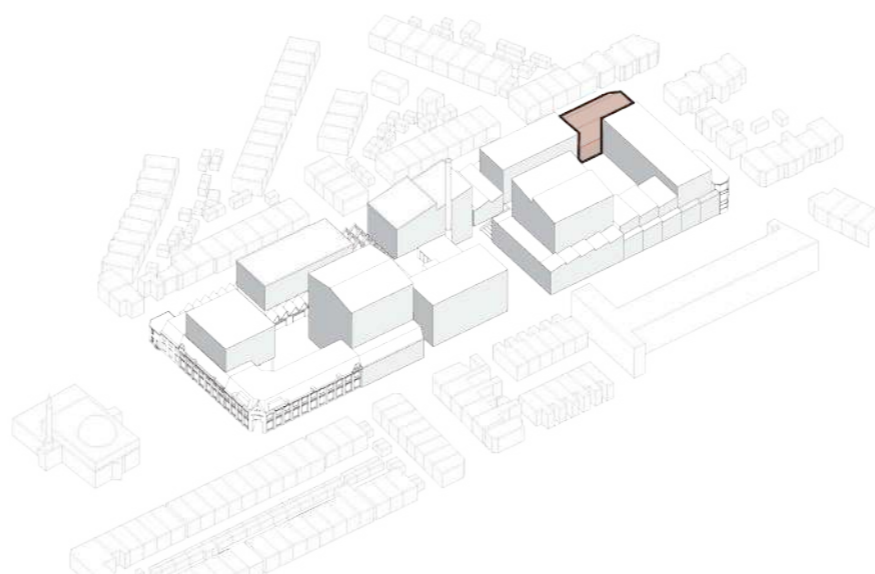

F: DE WEVERIJ

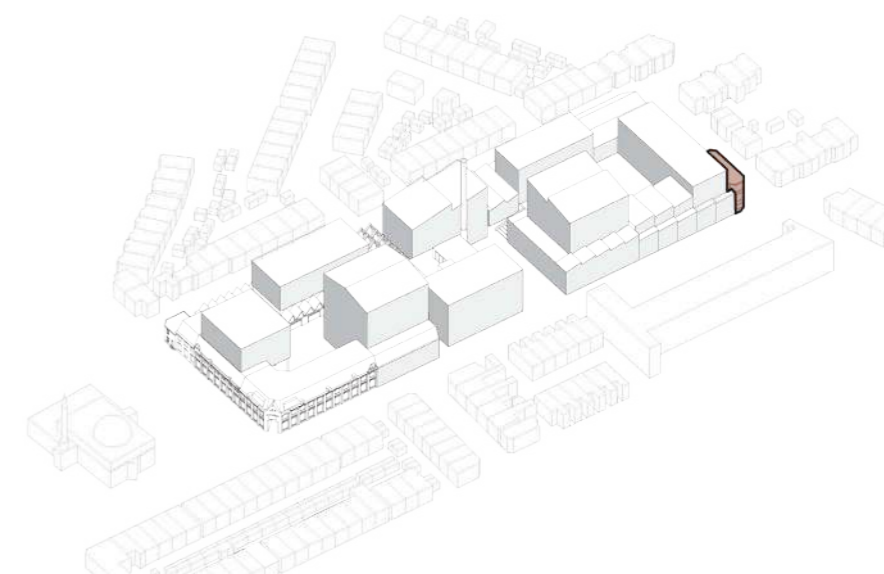
DE NIEUWE FABRIEK

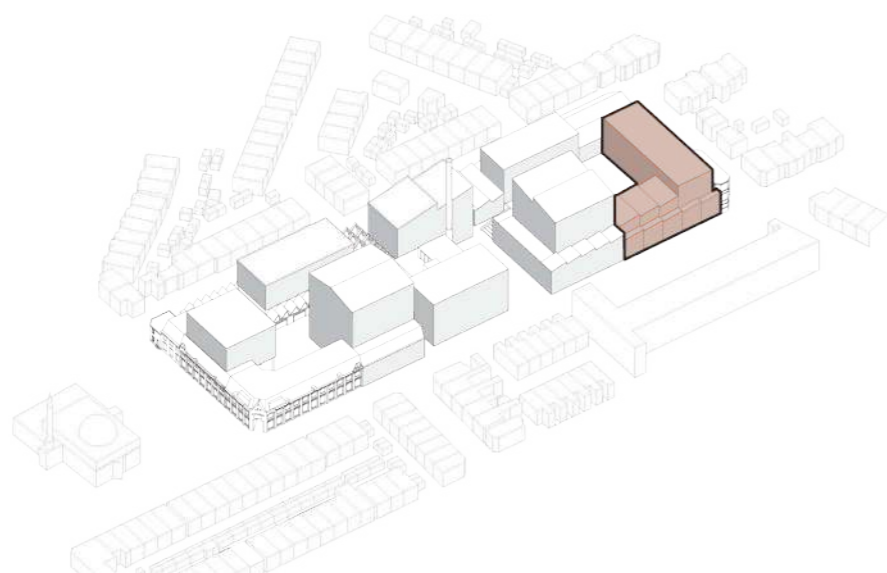
G: DE MACHINWERKPLAATS

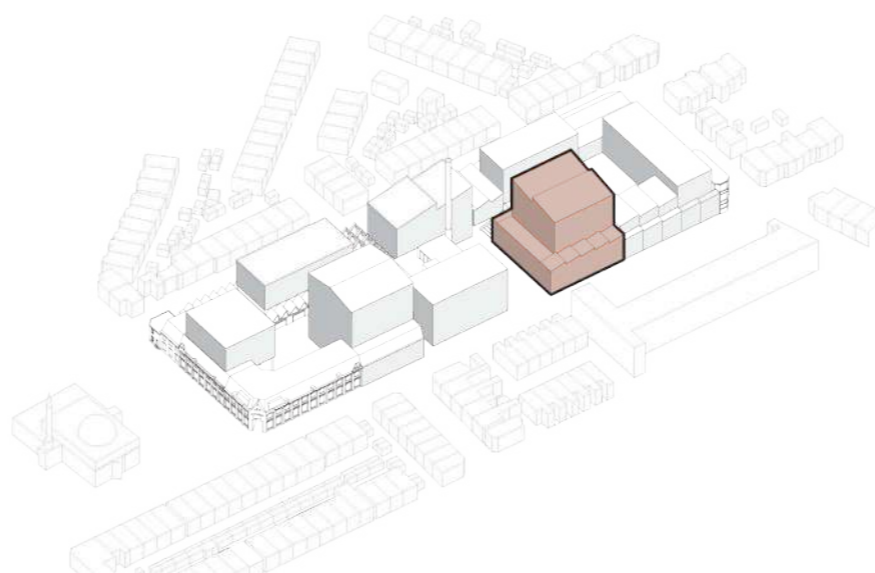
H: DE PLAATWERKERIJ

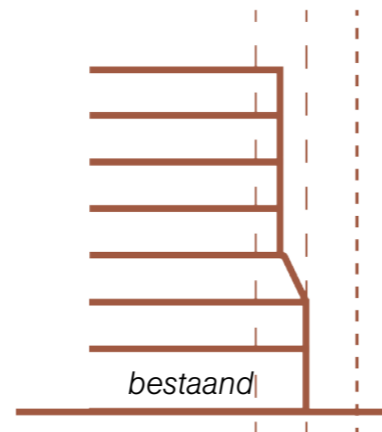
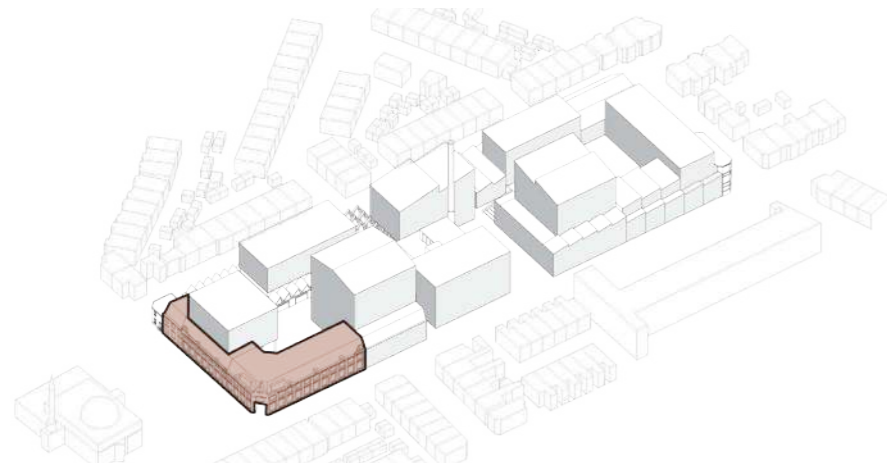
I: HET LABKANTOOR

J: HET NIEUWE LAB

K: DE DROGERIJ

KLEURTOON GEBOUW

A: HET KANTOOR

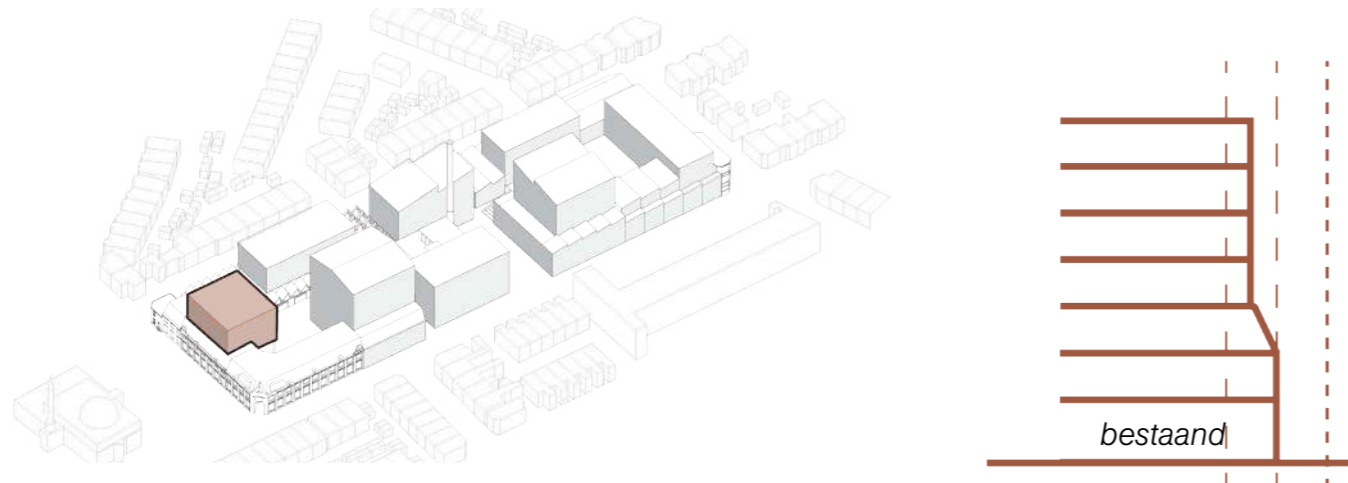
Het Kantoor:

- Identiteit:
Fabrieksidentiteit, gesloten karakter naar straat met entrees aan binnenzijde. Het gebouw vormt één van de hoekpunten van het ensemble.
- Basishoogte:
3 lagen - ca. 11m.
- Positie t.o.v. rooilijn:
Staat in de rooilijn, geen overstekende delen.
- Poorten en overkluizingen:
De hoofdpoot geeft vrij doorzicht naar het binnengebied en is als gebiedsentree gemarkeerd.
- Productielijnen:
De hoofdrouwing gaat door de poort en is duidelijk leesbaar in de openbare ruimte.

- Bestaand volume:
Volume blijft behouden en leesbaar aan straatzijde. Aan de binnenplaatszijde is er mogelijkheid om volume toe te voegen voor buitenruimtes en verkeersruimte. Het oorspronkelijke volume blijft hier leesbaar.
- Bestaande gevels:
Gevels worden licht gereinigd, gerenoveerd en behouden aan de straatzijde. Waar nodig voor de woonfunctie kunnen aanpassingen binnen de structuur worden gedaan (kozijnverdeling, vernieuwen kozijnen, toevoegen zonwering). Gevels aan de binnenplaatszijde worden gerenoveerd en het is mogelijk hier aanpassingen (deuren, vensters, etc.) te doen in de structuur voor het bewoonbaar maken van het pand. De verticale raampartijen behorende bij het trappenhuis vormen een architectonische special en moeten worden behouden.
- Bestaande daken:
Het dak is niet in originele staat en wordt vervangen. De nieuwe dakopzet sluit aan bij de originele dakafwerking en opzet. Aanpassingen ten behoeve van de woonfunctie zijn mogelijk binnen de structuur/ritmiek van de gevel en het dak (dakkapellen etc.) De originele dakvorm blijft leesbaar vanaf de straatzijde.
- Bestaande bouwstructuur:
Nader constructief onderzoek moet uitwijzen wat de staat van het huidige casco is. Op basis

- daarvan wordt gekeken wat de draagkracht is van de bestaande constructie, ten aanzien van de beoogde ingrepen. Waar nodig zullen nieuwe ingrepen moeten worden gedaan.
- Bestaand interieur:
Het bestaande interieur hoeft niet te worden behouden. Uitzondering is de hoofdtrap die toegankelijk is vanuit de entree in de poort. De doorkijk vanuit de poort naar dit trappenhuis blijft behouden en komt terug.
- Architectuur bestaande bebouwing:
Het Kantoor heeft een duidelijke verticale geleding en een heldere repeterende maat-systematiek. Kleur en ornamentiek doen in de ritmiek mee en benadrukken de plasticiteit.
- Architectuur nieuwe bebouwing:
Bebouwing die direct naast Het Kantoor staat of komt te staan doet mee in de systematiek en opzet van Het Kantoor. Het Kantoor heeft een duidelijke markering van het begin en het einde van het volume.
- Korrelgrootte:
Het Kantoor is een duidelijk op zichzelf staand pand binnen de structuur van het fabriekscomplex. Dit blijft gehandhaafd binnen het plan, de naastgelegen bebouwing is geen continuering of herinterpretatie van Het Kantoor maar een nieuwe korrel die zich verhoudt tot het oude en past binnen de fabrieksidentiteit.

- Materiaal en kleur gevel:
Het kleur- en materiaalgebruik in Het Kantoor bestaat uit rode basis baksteen, ornamenten in helder rode baksteen en donker geëngobeerde pannen. Knipvoegen zijn middengrijs en raamdorpels uitgevoerd in hardsteen.
- Materiaal en kleur daken:
Zadeldak met dakpannen, donker gesmoord.
- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:
Kozijnen zijn licht van kleur/wit. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten). Schrijnwerk wordt hersteld in de oorspronkelijke kleur.
- Balkons en buitenruimtes:
Wanneer balkons en verkeersruimten worden toegevoegd aan het volume is daar ruimte voor aan de binnenplaats zijde. Kleurstelling en materialisering zijn hoogwaardig en sluiten aan bij het industriële karakter van het gebied. Denk hierbij aan staal, beton, steen, en stalen balustrades (strippen of spijlenhekken) met een hoogwaardig detailleringsniveau.

A: BOVENBOUW

De bovenbouw:

- Identiteit:

De optopping van Het Kantoor en de optopping van De Productiehallen zijn onderdeel van eenzelfde beeldtaal en uitstraling. Het zijn alzijdige gebouwen. Het draait in de beeldkwaliteit bij deze gebouwen om de afleesbaarheid van het volume als object, het contrast wat dit heeft ten opzichte van de bestaande bebouwing en verhouding tussen bestaand en nieuw.

- Massa:

De optopping is in massaopbouw duidelijk af te lezen ten opzichte van Het Kantoor en heeft een alzijdig karakter. Het gebouw bestaat uit vier lagen vanaf de straatzijde gezien.

- Positie t.o.v. rooilijn:

De optopping ligt minimaal ca. 2m terug vanaf de rooilijn tot achter de noklijn van het kantoorgebouw. De optopping maakt geen inbreuk op de leesbaarheid en de beleefbaarheid van het bestaande vanaf maaiveld.

- Overkluizingen:

Het gebouw landt niet op maaiveld maar is een object wat op Het Kantoor gestapeld is. Waar het gebouw de binnenplaats insteekt staat het dus op poten.

- Architectuur bestaand vs. nieuw:

Het gebouw vormt in architectuur een contrast met Het Kantoor. Het gebouw leest als een volume, een gestapeld object. Dit kan zowel met een verticale als richtingsloze architectuur worden bereikt.

De toevoeging mag het bestaande niet overstemmen, de bestaande karakteristieken en hoofdidentiteit blijven beleefbaar en leesbaar (zonder dat daarbij de cultuurhistorische belevingswaarde en/of historische kwaliteiten teniet worden gedaan).

Door het contrast wordt de karakteristieke bebouwing explicieter gemaakt. De optopping leidt tot het versterken van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse.

- Gelaagdheid in architectuur:

De lagen van het gevel dakvlak (van het kantoorgebouw) en de stapeling van de bovenbouw zijn duidelijk te lezen.

- Gevelritmiek:

Een ritmiek die een relatie aangaat of die de ritmiek van het kantoorgebouw stoort moet worden voorkomen.

- Dakbeëindiging:

De opbouw heeft geen specifieke kapvorm of daklijsten die aansluiten bij het fabriekskarakter maar vormt juist een contrast met de gebouwen in het ensemble die dit wel hebben.

- Karakteristiek, plastiek en ornamentiek:

De plastiek en karakteristieke fabrieksmaterialisatie, zoals deze in de basislaag van essentieel belang zijn om de cohesie van de fabriek te waarborgen, is bij de opbouw minder te ervaren. Door afwezigheid of een andere toepassing hiervan kan het contrast worden versterkt.

- Aansluiting oud op nieuw:

De overgang van het nieuwe en het bestaande moet zeer helder leesbaar zijn. Dit kan door een harde aansluiting, of groot contrast in kleur en materiaal of door een dilatatie/ dieptesprong.

De bovenbouw heeft zijn eigen draagconstructie die door het bestaande volume heen door wordt gezet.

- Buitenruimtes:

Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons. Aan de straatzijde ter plaatse van de setback zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk.

- Materialisatie:

De nieuwe toevoeging wordt in contrasterende materialisatie uitgevoerd. De afwerking is hoogwaardig. Denk aan keramische materialen, staal/aluminium, natuursteen, glas en dergelijke.

- Kleurgebruik:

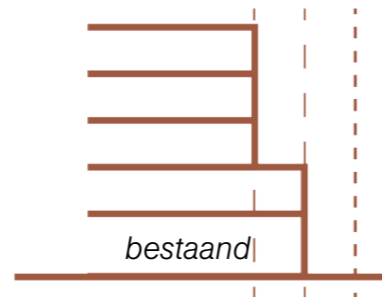
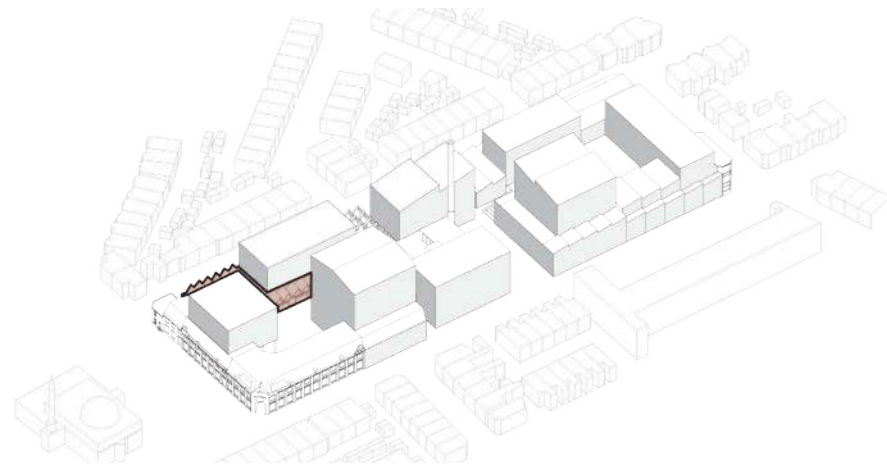
De nieuwe toevoeging wordt in contrasterende kleur uitgevoerd. Dit betekent geen rood en of bruintinten. Ook is voldoende contrast met het dakvlak van belang. Een kleur/afwerking die bij de gesmoorde dakpan in de buurt komt is niet wenselijk.

- Kozijnen en schrijnwerk:

Waar in de bestaande bebouwing de kozijnen duidelijk afleesbaar zijn door kleurcontrast is dit niet het geval bij de bovenbouw. De kozijnkleur doet mee met de glasvlakken of de gevelafwerking. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter.

- Zonwering:

Zonweringkasten worden meegenomen in detaillering en kleur van het kozijn. Kasten zijn meegenomen in het gevelontwerp en steken niet uit de gevel. De kleur van het doek doet mee met de glasvlakken of de gevelafwerking.

KLEURTOON GEBOUW

B: DE PRODUCTIEHALLEN

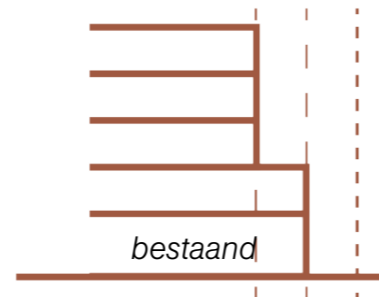
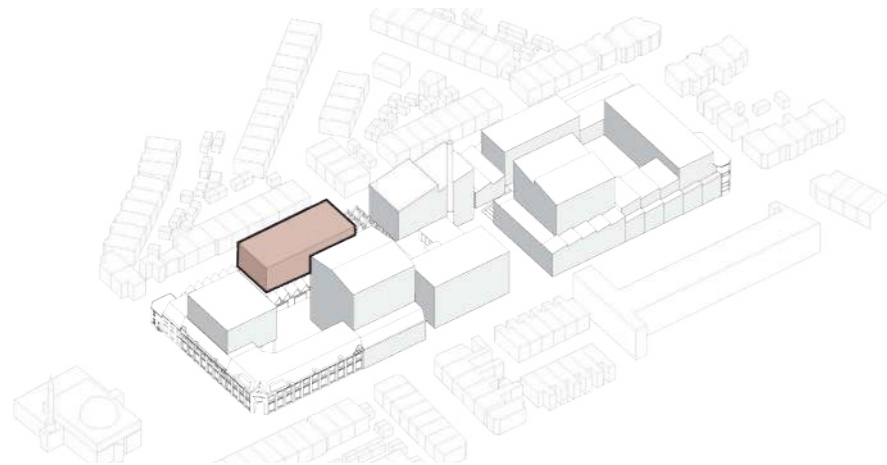
De Productiehallen:

- Identiteit:
Fabrieksidentiteit, gesloten karakter naar straat en entrees aan de binnenzijde. Onderdeel van het ensemble van sheds en De Productiehallen.
- Basishoogte:
1 laag met kap - ca. 6m.
- Positie t.o.v. rooilijn:
Staat in de rooilijn, geen overstekende delen.
- Poorten en overkluizingen:
Met het openbreken van de kappenstructuur ontstaat een nieuwe entree naar het binnengebied. Door de bestaande structuur zichtbaar te houden vormt dit een overgang tussen het binnengebied, de bestaande bebouwing en de nieuwe toevoegingen. Het moment van doorbreken van de fabriek wordt zichtbaar gemaakt met behoud van de vakwerkconstructie als bijzonder cultuurhistorisch en architectonisch element.
- Productielijnen:
Een van de belangrijkste productielijnen loopt door dit volume. Deze lange zichttas blijft beleefbaar in de nieuwe situatie.

- Bestaand volume:
Volume blijft behouden en leesbaar aan straatzijde. Aan de binnenplaatszijde is er mogelijkheid om volume toe te voegen voor buitenruimtes en verkeersruimte en om volume weg te halen voor een ruimere binnenplaats. Het oorspronkelijke volume blijft hier leesbaar.
- Bestaande gevels:
Gevels worden licht gereinigd, gerenoveerd en behouden aan de straatzijde. Waar nodig voor de woonfunctie kunnen aanpassingen binnen de structuur worden gedaan (kozijnverdeling, vernieuwen kozijnen, toevoegen zonwering) en kunnen gevels verder binnen deze structuur worden opengewerkt. De nieuw in te vullen gevel die vrijkomt bij de sloop van de aanbouwen en annexen past binnen de structuur en ritmiek van het bestaande.
- Bestaande daken:
Dakbedekking is niet in originele staat en wordt vervangen. De nieuwe dakopzet sluit aan bij de originele dakafwerking en opzet. De originele dakvorm blijft leesbaar vanaf de straatzijde.
- Bestaande gebouwstructuur:
De bestaande constructie van de kapstructuur wordt waar mogelijk behouden.

- Bestaand interieur:
Het bestaande interieur hoeft niet te worden behouden. Het betreft hier ruime, open hallen die flexibel zijn in te delen. De cultuurhistorische waarde manifesteert zich in het ensemble, het repeterende beeld vanuit de straat en de kenmerkende sheddakconstructies..
- Architectuur bestaande bebouwing:
De productiehallen hebben een duidelijke verticale geleiding, een heldere repeterende maatsystematiek, kleur en ornamentiek die in deze ritmiek meedoen en de plastic in de gevel benadrukken.
- Architectuur nieuwe bebouwing:
Bebouwing die direct naast De Productiehallen staat of komt te staan doet mee in de systematiek en opzet van het bestaande.
- Korrelgrootte:
De Productiehallen zijn onderdeel van de fabrieksbasis. De Productiehallen zijn in verschillende korrels naast elkaar en aan elkaar gebouwd in eenzelfde materialisatie en ritmiek. Hierdoor is een ensemble ontstaan van korrels die in de nuance te onderscheiden zijn. Dit blijft in de nieuwe situatie gehandhaafd.

- Materiaal en kleur gevel:
Het kleur- en materiaalgebruik van De Productiehallen is opgebouwd uit een rode basis baksteen en een cementraam. Knipvoegen zijn middengrijs en raamdorpels van de blindnissen uitgevoerd in baksteen.
- Materiaal en kleur daken:
Sheddak met dakpannen, donker gesmoord.
- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:
Kozijnen zijn licht van kleur/wit. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten). Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Schrijnwerk wordt hersteld in de oorspronkelijke kleur.

BOVENBOUW

De bovenbouw:

- Identiteit:

De optopping van Het Kantoor en de optopping van De Productiehallen zijn onderdeel van eenzelfde beeldtaal en uitstraling. Het zijn alzijdige gebouwen. Het draait in de beeldkwaliteit bij deze gebouwen om de afleesbaarheid van het volume als object, het contrast wat dit heeft ten opzichte van de bestaande bebouwing en verhouding tussen bestaand en nieuw.

- Massa:

De optopping is in massaopbouw duidelijk af te lezen ten opzichte van De Productiehallen en heeft een alzijdig karakter. Het gebouw bestaat uit drie lagen vanaf de straatzijde gezien.

Het is een langgerekt volume wat aan zowel de buitenzijde als de binnenzijde terugligt ten opzichte van de basis.

- Positie t.o.v. rooilijn:

De optopping ligt minimaal ca. 2m terug vanaf de rooilijn zodat de bestaande kapstructuur leesbaar blijft vanaf de Burg. van Marlestraat. De optopping maakt geen inbreuk op de leesbaarheid en de beleefbaarheid van het bestaande vanaf maaiveld.

- Architectuur bestaand vs. nieuw:

Het gebouw vormt in architectuur een contrast met De Productiehallen. Het gebouw leest als een volume, een gestapeld object. Dit kan zowel met een verticale als richtingsloze architectuur worden bereikt.

De toevoeging mag het bestaande niet overstemmen, de bestaande karakteristieken en hoofdidentiteit blijven beleefbaar en leesbaar (zonder dat daarbij de cultuurhistorische belevingswaarde en/of historische kwaliteiten teniet worden gedaan).

Door het contrast wordt de karakteristieke bebouwing explicieter gemaakt. De optopping leidt tot het versterken van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse.

- Gelaagdheid in architectuur:

De lagen van het gevel dakvlak (van het kantoorgebouw) en de stapeling van de bovenbouw zijn duidelijk te lezen.

- Gevelritmiek:

Een ritmiek die een relatie aangaat of die de ritmiek van het kantoorgebouw stoort moet worden voorkomen.

- Dakbeëindiging:

De opbouw heeft geen specifieke kapvorm of daklijsten die aansluiten bij het fabriekskarakter maar vormt juist een contrast met de gebouwen in het ensemble die dit wel hebben.

- Karakteristiek en plastiek en ornamentiek:

De plastiek en karakteristieke fabrieksmaterialisatie, zoals deze in de basislaag van essentieel belang zijn om de cohesie van de fabriek te waarborgen, is bij de opbouw minder te ervaren. Door afwezigheid of een andere toepassing hiervan kan het contrast worden versterkt.

- Aansluiting oud op nieuw:

De overgang van het nieuwe en het bestaande moet zeer helder leesbaar zijn. Dit kan door een harde aansluiting groot contrast in kleur en materiaal of door een dilatatie/dieptesprong.

De bovenbouw heeft zijn eigen draagconstructie die door het bestaande volume heen door wordt gezet.

- Buitenruimtes:

Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons. Aan de straatzijde ter plaatse van de setback zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk.

- Materialisatie:

De nieuwe toevoeging wordt in contrasterende materialisatie uitgevoerd. Dit betekent dat er geen gebruik gemaakt wordt van baksteen. De afwerking is hoogwaardig. Denk aan keramische materialen, staal/aluminium, natuursteen, glas en dergelijke.

- Kleurgebruik:

De nieuwe toevoeging wordt in contrasterende kleur uitgevoerd. Dit betekent geen rood en of bruintinten. Ook is voldoende contrast met het dakvlak van belang. Een kleur/afwerking die bij de gesmoorde dakpan in de buurt komt is niet wenselijk.

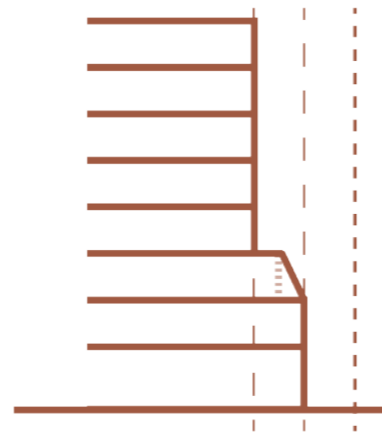
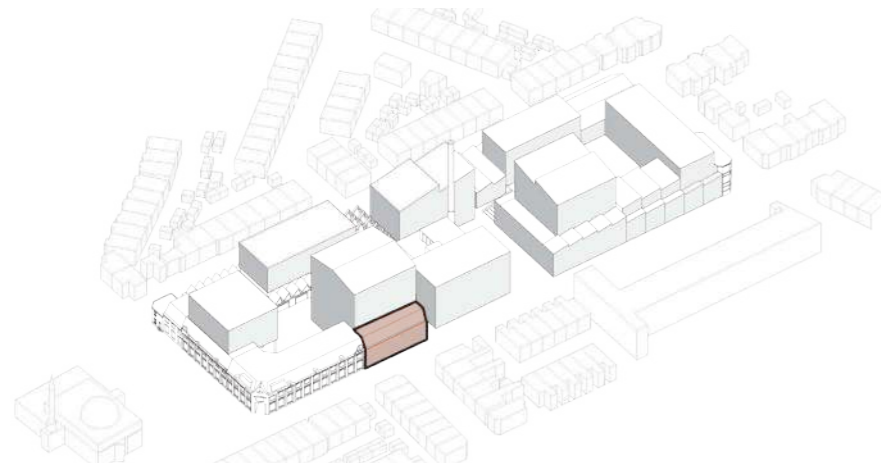
- Kozijnen en schrijnwerk:

Waar in de bestaande bebouwing de kozijnen duidelijk afleesbaar zijn door kleurcontrast is dit niet het geval bij de bevenbouw. De kozijnkleur doet mee met of de glasvlakken of de gevelafwerking.

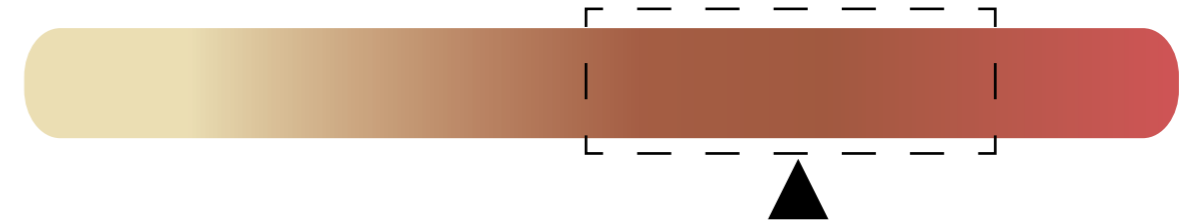
- Zonwering:

Zonweringkasten worden meegenomen in detaillering en kleur van het kozijn. Kasten zijn meegenomen in het gevelontwerp en steken niet uit de gevel. Kleur van het screendoek doet mee met of de glasvlakken of de gevelafwerking.

KLEURTOON GEBOUW

C: DE OPZICHTER

De Opzichter:

- Identiteit:
Fabrieksidentiteit, woonidentiteit, gesloten karakter naar straat entrees aan binnenzijde. De basis is als verlengde van Het Kantoor onderdeel van de meer gesloten fabrieksidentiteit. Het gebouw begeleidt de overgang van de buurt naar het binnengebied.
- Basishoogte:
3 lagen - ca. 11m.
- Positie t.o.v. rooilijn:
Staat in de rooilijn.
- Productielijnen:
Een van de belangrijkste onderdoorgangen/productielijnen loopt door dit gebouw. Deze wordt niet bebouwd en de zichtlijn over de productielijn wordt behouden.

- Architectuur nieuwe bebouwing:
Bebouwing die direct naast Het Kantoor staat of komt te staan doet mee in deze systematiek en opzet. Het Kantoor heeft een duidelijke markering van het begin en het einde van het volume.

- Gelaagdheid architectuur:
In de basislaag is de architectuur een afgeleide van de reeds bestaande en behouden bebouwing. Dit komt terug in de maatsystematiek, korrelgrootte, materialisatie, kleur en kapvormen. De basislaag vormt de nieuwe straatwand en is duidelijk af te lezen in het straatbeeld. De basislaag vormt samen met het accent een gebouw. De twee gebouwdelen zijn duidelijk te onderscheiden door nuances in de geleiding en gevelritmiek. De basislaag vormt de overgang tussen het bestaande kantoor en het terugliggende accent.

- Korrelgrootte:
Samen met het accent vormt de basis een van de koppen van het eerste cluster. Het is te lezen als een extensie van de korrel van Het Kantoor.

- Gevelritmiek:
De gevelritmiek/structuur en verdiepingshoogten van Het Kantoor zijn terug te zien in de maatsystematiek van de basis. De gevel is verticaal geleed. De gevelritmiek volgt de alom

aanwezige beukmaat van de fabriek op 3,5m of een afgeleide hiervan.

- Dakbeëindiging:
De goothoogte van 8m van Het Kantoor wordt overgenomen en is duidelijk leesbaar. Het vlakke gedeelte van het dak ligt 1,5m terug vanuit de rooilijn. Dit kan door een schuine kap of een setback worden gerealiseerd.

- Dieptewerking gevel:
Met het gebruik van negges en sprongen in de plastiek van de gevel worden er verschillende lagen en ritmiek zichtbaar gemaakt. Er wordt door middel van plastiek onderscheid gemaakt in penanten, vlakinvulling en raamopeningen.

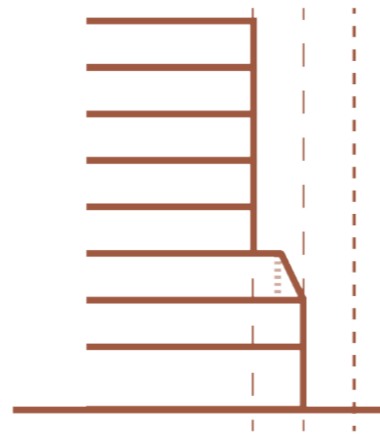
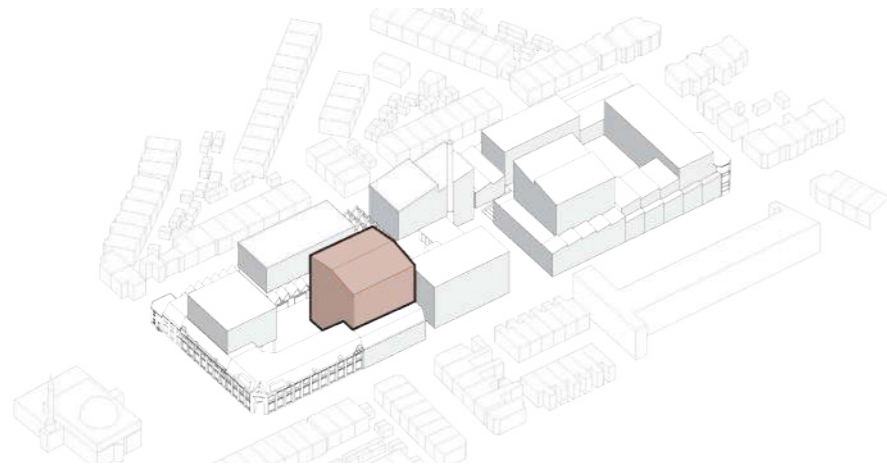
- Raamverdeling
De raamverdeling is verticaal geleed. Een raamvlak kan in 1, 2 of 3 delen worden onderverdeeld.

- Ornamentiek
Er is vrijheid om ornamentiek die reeds in de bestaande fabriek bestaat te introduceren in het gebouw. Het gebouw voegt zich naar zijn situatie en de bestaande bebouwing en overstemt deze niet met bonte architectuur.

- Materiaal en kleur gevel:
Het kleur en materiaalgebruik van de basis bestaat uit een rode baksteen met een middengrijze voeg. De selectie is binnen eenzelfde toon (geen bont metselwerk) Een uitzondering hierop kan het gebruik van en helderrode steen zijn.

- Materiaal en kleur daken:
De tweede laag wordt of in een donkere dakpan, donker gesmoord uitgevoerd of in hetzelfde materiaal als de gevel.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:
Kozijnen zijn licht van kleur/wit of de kozijnkleur doet mee met de glasvlakken. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

De bovenbouw:

- Identiteit:

Fabrieksidentiteit, woonidentiteit. De opzichter landt in het binnengebied. Dit gebied heeft een meer zacht woonkarakter. De bovenbouw van de opzichter heeft hier meer een woonidentiteit.

- Massa:

De bovenbouw is samen met de basis onderdeel van hetzelfde volume. Dit accent vormt een stedenbouwkundige markering van de fabriek langs de 2e Kruisstraat en is 5 lagen hoog op de basislaag.

- Positie t.o.v. rooilijn:

De bovenbouw ligt minimaal ca. 2m terug vanaf de rooilijn zodat de bestaande basislaag leesbaar blijft vanaf Smyrnastraat.

- Gelaagdheid architectuur:

De opgaande bebouwing in de tweede lijn is onderdeel van de nieuwe invulling op de basislaag. Er is een duidelijke relatie tussen de opgaande accenten en de basislaag, ze zijn onderdeel van hetzelfde gebouw. De twee gebouwdelen zijn duidelijk te onderscheiden door nuances in de geleiding en gevelritmiek.

- Korrelgrootte:

Samen met het accent vormt de basis een van de koppen van het eerste cluster. Het is te lezen als een extensie van de korrel van Het Kantoor.

- Gevelritmiek:

De gevelritmiek/structuur en verdiepingshoogten van de basis zijn terug te zien en de maatsystematiek van de basis. Waar De Opzichter landt op maaiveld wordt dit door een nuancering in de gevelritmiek begeleid (menselijke maat geïntroduceerd). De gevelritmiek volgt de alom aanwezige beukmaat van de fabriek op 3,5m of een afgeleide hiervan.

- Dakbeëindiging:

Als hoogste markante accent binnen het fabrieksensemble heeft De Opzichter een bijzondere kapvorm. Zoals vroeger de watertoren met puntdak als hoogste accent de fabriek markeerde doet De Opzichter dit nu.

- Dieptewerking gevel:

Met het gebruik van negges en sprongen in de plastiek van de gevel worden er verschillende lagen en ritmiek zichtbaar gemaakt. Er wordt door middel van plastiek onderscheid gemaakt in penanten, vlakinvulling en raamopeningen.

- Raamverdeling

De raamverdeling is verticaal geled. Een raamvlak kan in 1, 2 of 3 delen worden onderverdeeld.

- Ornamentiek

Er is vrijheid om ornamentiek die reeds in de bestaande fabriek bestaat te introduceren in het gebouw. Het gebouw voegt zich naar zijn situatie en de bestaande bebouwing en overstemt deze niet met bonte architectuur.

- Buitenruimtes:

Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons. Aan de straatzijde ter plaatse van de setback zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk (dichter dan 2m vanuit de rooilijn).

- Materiaal en kleur gevel:

Het kleur- en materiaalgebruik van de basis bestaat uit een rode baksteen met een middengrijze voeg.

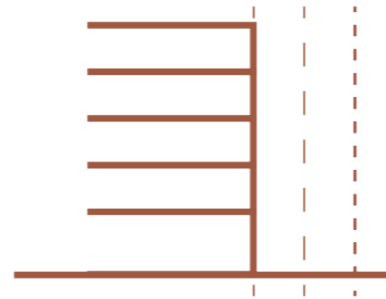
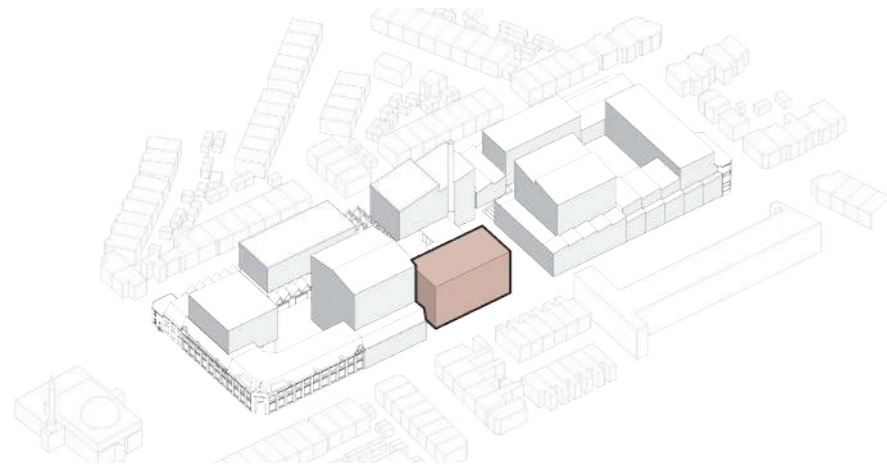
De selectie is binnen eenzelfde toon (geen bont metselwerk). Een uitzondering hierop kan het gebruik van en helderrode steen zijn.

- Materiaal en kleur daken:

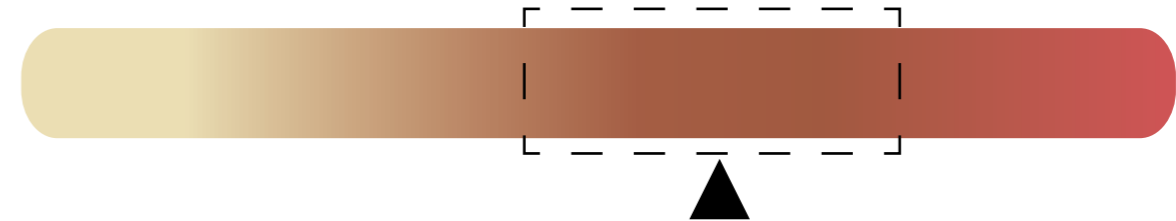
De tweede laag wordt of in een donkere dakpan, donker gesmoord uitgevoerd of in hetzelfde materiaal als de gevel.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:

Kozijnen zijn licht van kleur/wit of de kozijnkleur doet mee met de glasvlakken. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

KLEURTOON GEBOUW

D: DE VERVERIJ

- Identiteit:

De Ververij heeft een alzijdig en open karakter. Het is één van de gebouwen die in het doorwaadbare, opengebroke gebied van het fabrieksensemble staat.

- Massa:

De Ververij staat op maaiveld, de basis van de fabriek is hier weggebroken. Het volume is 5 lagen hoog. De begane grond heeft een hogere verdiepingshoogte van minimaal 3,5m.

- Positie t.o.v. rooilijn:

De Ververij ligt minimaal ca. 2m terug vanaf de rooilijn. Hierdoor ontstaat meer ruimte op maaiveld voor een goede aansluiting van het cluster op de buurt.

- Productielijnen:

Een van de belangrijkste productielijnen loopt door dit volume. Het volume is opgetild om deze lijn vrij te houden. Deze lange zichtas blijft beleefbaar in de nieuwe situatie.

- Architectuur nieuwe bebouwing:

De Ververij heeft een alzijdig en open karakter. Dit is terug te zien in de architectuur. Omdat dit gebouw terug staat vanuit de rooilijn en onderdeel vormt van het opengebroke 'hart van de fabriek' is er meer vrijheid in de opzet van de architectuur.

- Gevelritmiek:

De gevelritmiek volgt de alom aanwezige beukmaat van de fabriek op ca. 3,5m of een afgeleide hiervan.

- Dieptewerking gevel:

Met het gebruik van negges en sprongen in de plastic van de gevel worden er verschillende lagen en ritmiek zichtbaar gemaakt. Er wordt door middel van plastic onderscheid gemaakt in penanten, vlakinvulling en raamopeningen.

- Raamverdeling:

De raamverdeling is afgeleid uit de gevelritmiek en is in evenredige gedeeltes opgedeeld.

- Ornamentiek:

Er is vrijheid om ornamentiek die reeds in de bestaande fabriek bestaat te introduceren of te herintrepreten in het gebouw.

- Buitenruimtes:

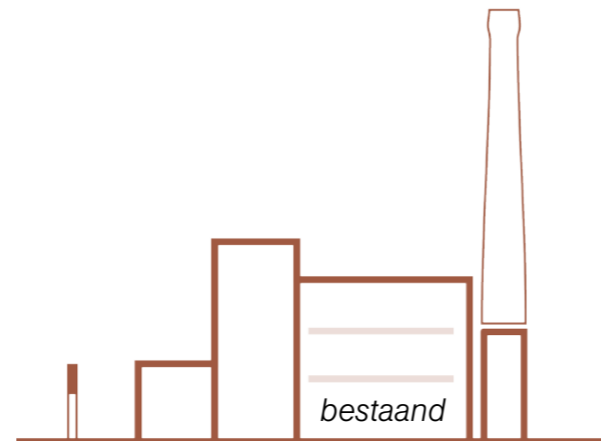
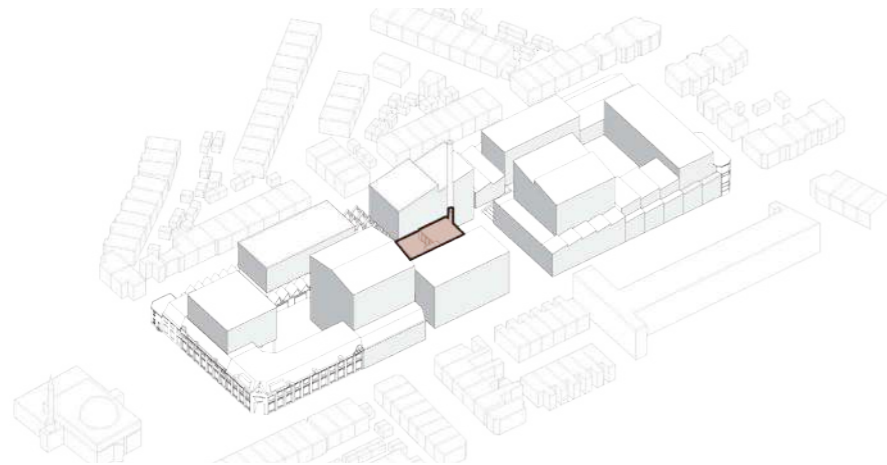
Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons. Aan de straatzijde ter plaatse van de setback zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk (dichter dan 2m vanuit de rooilijn).

- Materiaal en kleur gevel:

Het kleur- en materiaalgebruik van de gevel bestaat uit een leerkleur-rood genuanceerde baksteen. De gevelsteen wordt afgestemd met de steen die in De Opzichter wordt gebruikt zodat deze geen contrast zijn maar ton-sur-ton.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:

De kozijnkleur is in dezelfde kleurtoon als de glasvlakken of als de gevelafwerking. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit, de kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

E: HET KETELHUIS

- Identiteit:

Het Ketelhuis vormt het hart van het binnengebied. De stapeling van tijdslagen, op-en aanbouwen en verschillende architecturen laten in één oogopslag de identiteit en historie van de fabriek zien. Samen met de annexen en de oude schoorsteen vormt Het Ketelhuis een ensemble. Het gebied rond het ketelhuis heeft een openbaar karakter.

- Basishoogte:

1-2 lagen - ca. 6-12m.

- Positie t.o.v. rooilijn:

Het Ketelhuis staat middenin het binnengebied en raakt nergens de rooilijn.

- Poorten en overkluizingen:

Door een gedeelte van de aanbouw van Het Ketelhuis open te breken en de bestaande buitenmuur te laten staan, ontstaat in het verlengde van de opengewerkte sheds een nieuwe buitenruimte die gedeeltelijk is omsloten door de oude gevels.

- Productielijnen:

De productielijn achter Het Ketelhuis langs wordt behouden als zichtlijn in het gebied.

- Bestaand volume:

Volume blijft behouden en leesbaar. Door de ruimtes om Het Ketelhuis (gedeeltelijk) open te werken komt het ensemble los te staan en is het rondom te ervaren.

- Bestaande gevels:

Gevels worden licht gereinigd, gerenoveerd en behouden. Waar nodig voor de functie kunnen aanpassingen binnen de structuur worden gedaan (kozijnverdeling, vernieuwen kozijnen, toevoegen zonwering).

De bestaande garagedeur heeft geen waarde, wel is de grote sparing voor deze deur kenmerkend voor Het Ketelhuis en de tijdslagen.

- Bestaande daken:

Het dak is niet in originele staat en mag worden vervangen. Opmerkelijk aan de dakconstructie zijn de dichtgelegde daklichten, bij transformatie/renovatie zouden deze weer hersteld kunnen worden.

- Bestaande bouwstructuur:

De bestaande constructie van vloeren en daken hoeven niet te worden behouden.

- Bestaand interieur:

Het bestaande interieur hoeft niet te worden behouden. Het behoud van of terug laten

komen van machineonderdelen en installaties kan bijdragen aan de fabrieksidentiteit van het ensemble.

- Architectuur bestaande bebouwing:

Het Ketelhuis heeft een duidelijke opbouw van een bakstenen onderbouw en een bovenbouw met witte banden en kaders. Het Ketelhuis heeft een heldere repeterende maatsystematiek, kleur en ornamentiek die in deze ritmiek meedoen en de plastic in de gevel benadrukken.

De basis van de schoorsteen heeft een horizontale opbouw met verschillende horizontale accenten en banden.

- Architectuur nieuwe bebouwing:

Een aanbeveling is om de schoorsteen weer in zijn oorspronkelijke hoogte terug te brengen, als kenmerkend icoon dat de fabriek markeert in de buurt. Hierbij is er een duidelijk onderscheid te herkennen in de oorspronkelijke basis en de nieuwe opbouw. De schoorsteen kan een functie hebben als signing, kunstwerk of dergelijke.

- Korrelgrootte:

Het Ketelhuis bestaat uit meerdere samengesmolten volumes. Deze gelaagdheid en stapeling past binnen de karakteristiek van het binnengebied en blijft gehandhaafd.

- Materiaal en kleur gevel:

Het kleur- en materiaalgebruik in Het Ketelhuis is opgebouwd uit gele basis baksteen, ornamenten in gele baksteen en witte banden rondom de raampartijen. De annexen en aanbouwen bestaan uit rode baksteen. Voegen zijn middengrijs en raamdorpels uitgevoerd in hardsteen. Gevels worden licht gereinigd.

- Materiaal en kleur daken:

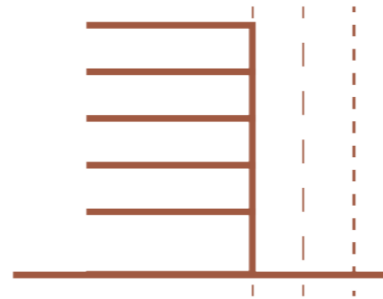
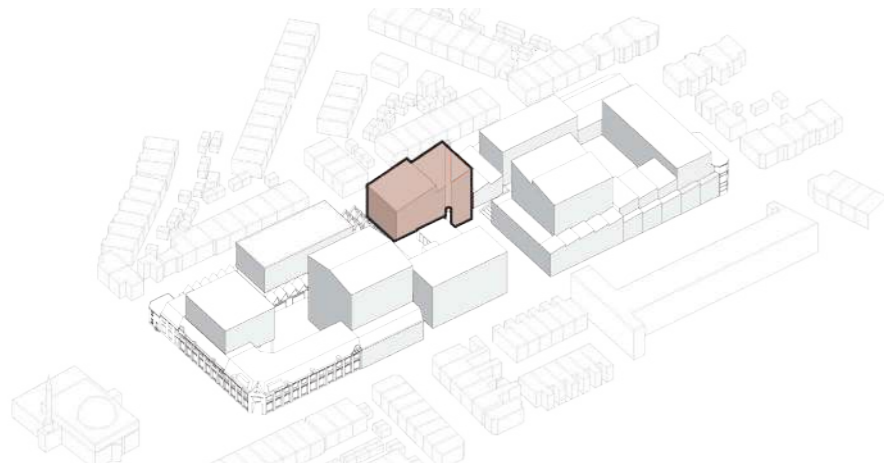
Plat dak bitumen/epdm.

- Materiaal en kleur schoorsteen:

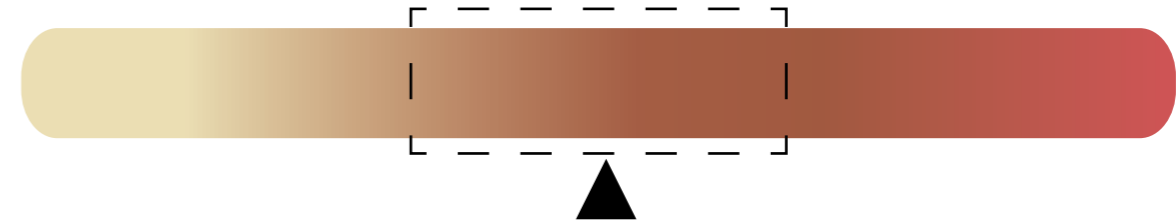
De basis blijft behouden. De opbouw is contrasterend. Denk hier aan een lichte opbouw in staal, kunststof, transparant/semi transparant. De kleur van de opbouw contrasteert, maar past binnen de identiteit van de fabriek als geheel.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:

De kozijnkleur is in dezelfde kleurtoon als de glasvlakken of als de gevelafwerking. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit, de kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

KLEURTOON GEBOUW

F: DE WEVERIJ

- Identiteit:

De Weverij heeft een woonkarakter. Het is één van de gebouwen die in het doorwaadbare, opengebroke gebied van het fabrieksensemble staat.

- Massa:

De Weverij staat op maaiveld, de basis van de fabriek is hier weggebroken. Het volume is 5 lagen hoog met een kap. De begane grond heeft een hogere verdiepingshoogte van minimaal 3,5m.

- Positie t.o.v. rooilijn:

De Weverij ligt minimaal 4m terug vanaf de rooilijn. Hierdoor ontstaat meer ruimte op maaiveld voor een goede aansluiting van het cluster op de buurt.

- Poorten en overkluizingen:

De Weverij staat vrij in de fabriekswand. Aan twee zijden ligt een voetgangerstoegang naar het binnengebied. Aan één zijde wordt deze toegang vormgegeven als een opengewerkt deel van de sheds, aan de andere zijde door een steeg met een poort/overkluizing van De Weverij.

Waar De Weverij aan Het Ketelhuis grenst is het oude ketelhuis opengewerkt en ontstaat een steeg.

- Architectuur nieuwe bebouwing:

De Weverij heeft een woonkarakter. Dit is terug te zien in de architectuur. Omdat dit gebouw terug staat vanuit de rooilijn en onderdeel vormt van het opengebroke 'het hart van de fabriek', is er meer vrijheid in de opzet van de architectuur.

- Gevelritmiek:

De gevelritmiek volgt de alom aanwezige beukmaat van de fabriek op ca. 3,5m of een afgeleide hiervan.

- Dakbeëindiging:

De Weverij staat in de fabriekswand aan de Burg. van Marlestraat en landt hier op de grond. De markante dakbeëindiging van de kappen in deze straat dient te worden gecontinueerd. De kap wordt uitgevoerd als sheddak, waarbij de maat van de sheds past in de ritmiek van het gebouw.

- Dieptewerking gevel:

Met het gebruik van negges en sprongen in de plastic van de gevel worden er verschillende lagen en ritmiek zichtbaar gemaakt. Er wordt door middel van plastic onderscheid gemaakt in penanten, vlakinvulling en raamopeningen.

- Raamverdeling:

De raamverdeling is afgeleid uit de gevelritmiek en is in even gedeeltes opgedeeld.

- Ornamentiek:

Er is vrijheid om ornamentiek die reeds in de bestaande fabriek bestaat te introduceren of te herintepreteren in het gebouw.

- Buitenruimtes:

Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons. Aan de straatzijde ter plaatse van de setback zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk (dichter dan 2m vanuit de rooilijn).

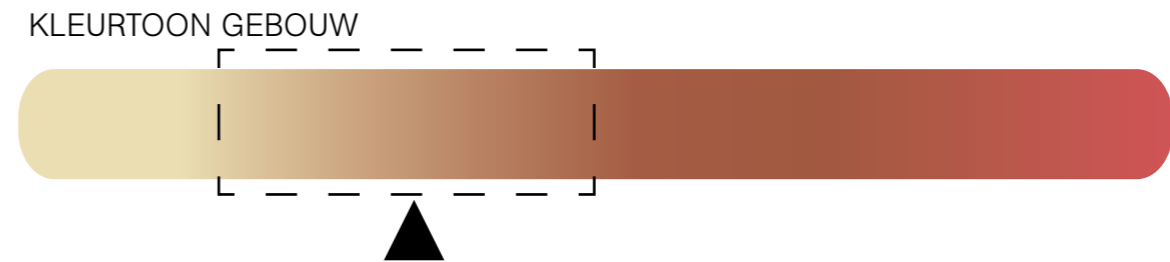
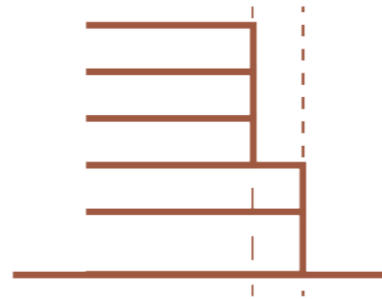
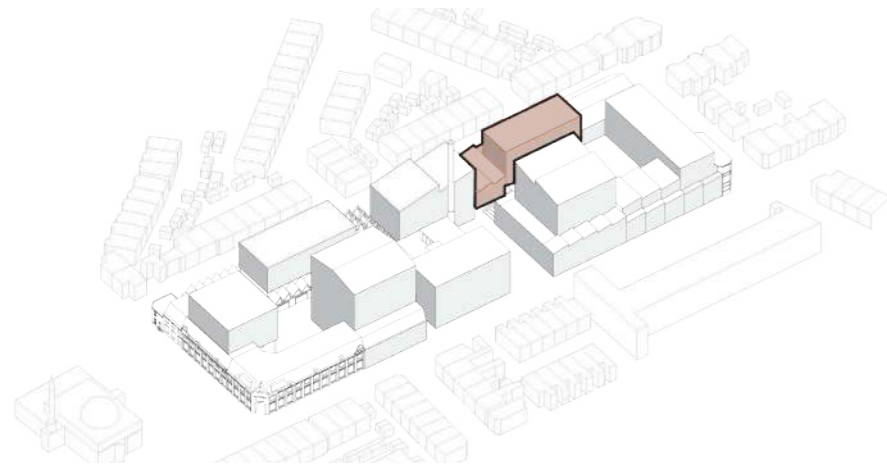
- Materiaal en kleur gevel:

Het kleur- en materiaalgebruik van de gevel bestaat uit een leerkleur-rood genuanceerde baksteen. De gevelsteen wordt afgestemd met de steen die in De Opzichter wordt gebruikt zodat deze geen contrast zijn, maar ton-sur-ton.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:

De kozijnkleur is in dezelfde kleurtoon als de glasvlakken of als de gevelafwerking. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

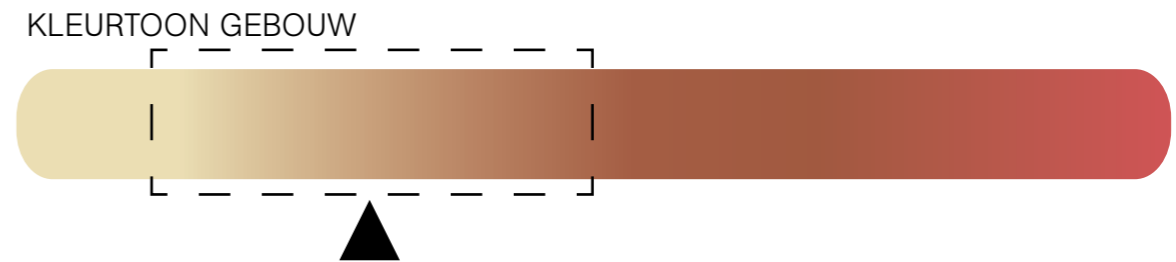
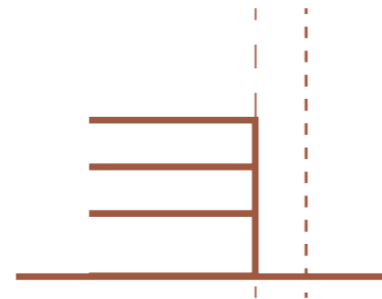
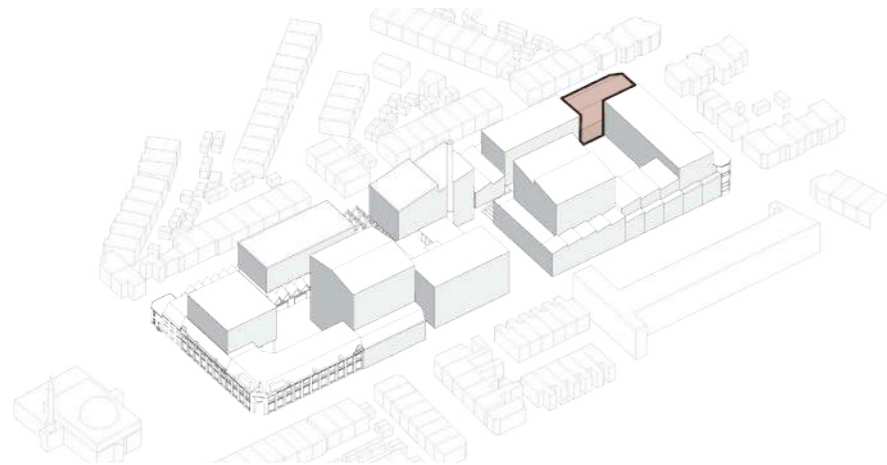
G: DE MACHINERWERKPLAATS

- Identiteit:
De Machinewerkplaats heeft een woonidentiteit en een open karakter met entrees aan de straatzijde. De binnenzijde heeft een privaat karakter. Het gebouw is in zijn architectuur, kleur en materiaal onderdeel van het fabrieksensemble.
- Basishoogte:
3 lagen - ca. 11m met een kap. De begane grond heeft een hogere verdiepingshoogte van minimaal 3,5m.
- Accent:
In de tweede lijn met een setback van minimaal 2m van de basislaag staat een accent van maximaal 5 lagen totaal ca. 16m.
- Positie t.o.v. rooilijn:
De basislaag ligt minimaal 2m terug vanuit de rooilijn.
- Productielijnen:
Aan de achterzijde van de Machinewerkplaats ligt een zichtas over de bestaande productielijn, deze moet vrijgehouden worden en beleefbaar zijn.

- Architectuur nieuwe bebouwing:
De Machinewerkplaats heeft een woonkarakter. Dit is terug te zien in de architectuur. De architectuur in de basis is gebaseerd op het fabriekskarakter.
- Gelaagdheid architectuur
In de basislaag is de architectuur een herinterpretatie van de reeds bestaande sheddaken. Dit komt terug in de maatsystematiek, korrelgrootte, materialisatie, kleur en kapvormen. De basislaag vormt de nieuwe straatwand en is duidelijk af te lezen in het straatbeeld. De basislaag vormt samen met het accent een gebouw. De twee gebouwdelen zijn duidelijk te onderscheiden door nuances in de geleiding en gevelritmiek.
- Korrelgrootte:
De Machinewerkplaats heeft een korrelgrootte die is geïnspireerd op de schaal en maat van de bestaande fabriek. De korrel is duidelijk af te lezen in de straat en 30-40m lang. Door nuances in kleur, materiaal en ritmiek is het gebouw in architectuur te onderscheiden van de andere korrels maar is het duidelijk onderdeel van het fabrieksensemble.
- Gevelritmiek
De gevelritmiek volgt de alom aanwezige beukmaat van de fabriek op ca. 3,5m of een afgeleide hiervan.

- Dakbeëindiging
De Machinewerkplaats staat in de fabriekswand aan de Burg. van Marlestraat en landt hier op de grond. De markante dakbeëindiging van de kappen in deze straat dient te worden gecontinueerd. De kap wordt uitgevoerd als sheddak, de maat van de sheds past in de ritmiek van het gebouw.
- Dieptewerking gevel
Met het gebruik van negges en sprongen in de plastiek van de gevel worden er verschillende lagen en ritmiek zichtbaar gemaakt. Er wordt door middel van plastiek onderscheid gemaakt in penanten, vlakinvulling en raamopeningen.
- Raamverdeling
De raamverdeling is afgeleid uit de gevelritmiek en is binnen een evenredig ritme uitgevoerd.
- Ornamentiek
Er is vrijheid om ornamentiek die reeds in de bestaande fabriek bestaat te introduceren of te herinterpreteren in het gebouw.
- Buitenruimtes:
Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons.

- Aan de straatzijde ter plaatse van de setback zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk (dichter dan 2m vanuit de rooilijn).
- Materiaal en kleur gevel:
Het kleur- en materiaalgebruik van de gevel bestaat uit een leer-geel genuanceerde baksteen. De gevelsteen wordt afgestemd met de steen die in het Labkantoor en de Weverij wordt gebruikt zodat deze geen contrast zijn maar ton-sur-ton.
- Materiaal en kleur daken:
Daken worden in een donkere antraciet kleur en niet reflecterend materiaal uitgevoerd. Zonnepanelen worden geïntegreerd in het dakvlak op schuine daken. Op platte daken liggen zonnepanelen op het dak. Deze zijn niet zichtbaar vanaf maaiveld.
- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:
De kozijnkleur is in dezelfde kleurtoon als de glasvlakken of als de gevelafwerking. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

H: DE PLAATWERKERIJ

- Identiteit:

De Plaatwerkerij heeft een woonidentiteit en een open karakter met entrees aan de straatzijde. De binnenzijde heeft een privaat karakter. Het gebouw is in zijn architectuur, kleur en materiaal onderdeel van het fabrieksensemble.

- Basishoogte:

3 lagen - ca. 11m met een kap. De begane grond heeft een hogere verdiepingshoogte van minimaal 3,5m.

- Positie t.o.v. rooilijn:

De basislaag ligt minimaal 2m terug vanuit de rooilijn.

De Plaatwerkerij staat op één van de buitenhoeken van het fabrieksensemble.

Al deze hoeken zijn gemarkeerd met een afgeknotte hoek.

- Productielijnen:

Aan de achterzijde van de Plaatwerkerij ligt een zichtas over de bestaande productielijn, deze moet vrijgehouden worden en beleefbaar zijn.

- Architectuur nieuwe bebouwing:

De Plaatwerkerij heeft een woonkarakter. Dit is terug te zien in de architectuur. De architectuur in de basis is gebaseerd op het fabriekskarakter van de Tapijtfabriek.

- Gelaagdheid architectuur

In de basislaag is de architectuur een herinterpretatie van de reeds bestaande en sheddakken. Dit komt terug in de maatsystematiek, korrelgrootte, materialisatie, kleur en kapvormen. De basislaag vormt de nieuwe straatwand en is duidelijk af te lezen in het straatbeeld.

- Korrelgrootte:

De Plaatwerkerij heeft een korrelgrootte die is geïnspireerd op de schaal en maat van de bestaande fabriek. De korrel is duidelijk af te lezen in de straat en 30-40m lang.

Door nuances in kleur, materiaal en ritmiek is het gebouw in architectuur te onderscheiden van de andere korrels maar is het duidelijk onderdeel van het fabrieksensemble.

- Gevelritmiek

De gevelritmiek volgt de alom aanwezige beukmaat van de fabriek op ca. 3,5m of een afgeleide hiervan.

- Dakbeëindiging

De Plaatwerkerij staat in de fabriekswand aan de Burg. van Marlestraat en landt hier op de grond. De markante dakbeëindiging van de kappen in deze straat dient te worden gecontinueerd. De kap wordt uitgevoerd als sheddak. De maat van de sheds past in de ritmiek van het gebouw.

- Dieptewerking gevel

Met het gebruik van negges en sprongen in de plastiek van de gevel worden er verschillende lagen en ritmiek zichtbaar gemaakt. Er wordt door middel van plastiek onderscheid gemaakt in penanten, vlakinvulling en raamopeningen.

- Raamverdeling

De raamverdeling is afgeleid uit de gevelritmiek en is binnen een evenredig ritme uitgevoerd.

- Ornamentiek

Er is vrijheid om ornamentiek die reeds in de bestaande fabriek bestaat te introduceren of te herinterpreteren in het gebouw.

- Buitenruimtes:

Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons. Aan de straatzijde ter plaatse van de setback

zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk (dichter dan 2m vanuit de rooilijn).

- Materiaal en kleur gevel:

Het kleur- en materiaalgebruik van de gevel bestaat uit een leer-geel genuanceerde baksteen. De gevelsteen wordt afgestemd met de steen die in het Labkantoor en de Machinewerkplaats wordt gebruikt zodat deze geen contrast zijn maar ton-sur-ton.

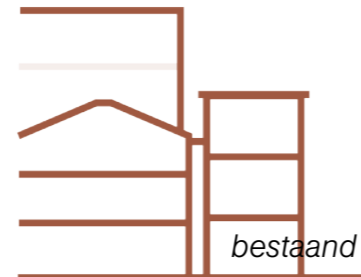
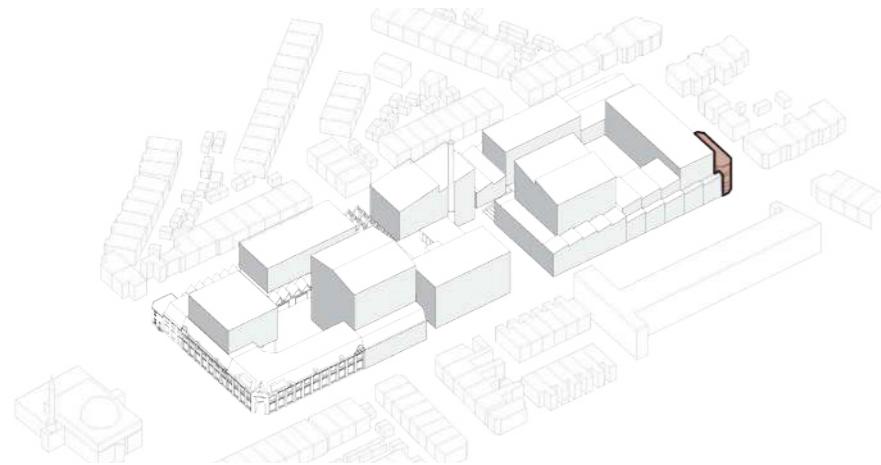
- Materiaal en kleur daken:

Daken worden in een donkere antraciet kleur en niet reflecterend materiaal uitgevoerd. Zonnepanelen worden geïntegreerd in het dakvlak op schuine daken. Op platte daken liggen zonnepanelen op het dak en deze zijn niet zichtbaar vanaf maaiveld.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:

De kozijnkleur is in dezelfde kleurtoon als de glasvlakken of als de gevelafwerking. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

I: HET LABKANTOOR

- Identiteit:
Het Labkantoor is een van de hoekpunten van de fabriek. Doordat het geen productielocatie was en een bijzondere functie vervulde binnen de fabriek heeft het een afwijkende bouwtypologie en architectuur. Net zoals bij de andere hoekgebouwen, is de hoek van het gebouw onder 45 graden afgeknot. Deze hoekverdraaiing is in het gehele gebouw als thema terug te lezen. Door zijn markante vorm, typologie en architectuur vormt het een uitzondering op de rest van de fabriek.

- Basishoogte:
3 lagen - ca.12m.

- Positie t.o.v. rooilijn:
Het Labkantoor staat in de rooilijn.

- Bestaand volume:
Het volume van Het Labkantoor blijft behouden en leesbaar. Door de aanliggende gebouwen in de Tapijtstraat terug te leggen wordt Het Labkantoor als hoekpunt nog beter leesbaar en beleefbaar. Waar het volume uitstijgt boven de basislaag staat het los van de aanliggende nieuw toe te voegen bovenbouwen.

- Bestaande gevels:
Gevels worden licht gereinigd, gerenoveerd en behouden. Waar nodig voor de functie kunnen aanpassingen binnen de structuur worden gedaan (kozijnverdeling, vernieuwen kozijnen, toevoegen zonwering, toevoegen entree/deuropening). Ten behoeve van de bruikbaarheid van het gebouw kunnen de ramen aan de lange zijgevel in de hoogte worden verruimd tot aan de hoogte van de overige ramen op dezelfde verdieping.

- Bestaande daken:
Wanneer nodig voor het toekomstige gebruik mag het dak worden vervangen. De daklijst, dakvorm en dakhoogte wordt behouden.

- Bestaande bouwstructuur:
De bestaande constructie van vloeren en daken hoeven niet worden behouden.

- Bestaand interieur:
Het bestaande interieur hoeft niet te worden behouden.

- Architectuur bestaande bebouwing:
Het Labkantoor heeft een duidelijke opbouw van bakstenen vlakken met horizontale betonnen banden en betonnen raamkaders. Deze blijven behouden en indien sparingen worden aangepast worden deze kaders teruggebracht.

Markant zijn de raamkaders en ramen die op de kopse kanten overhoeks gaan, dit blijft behouden.

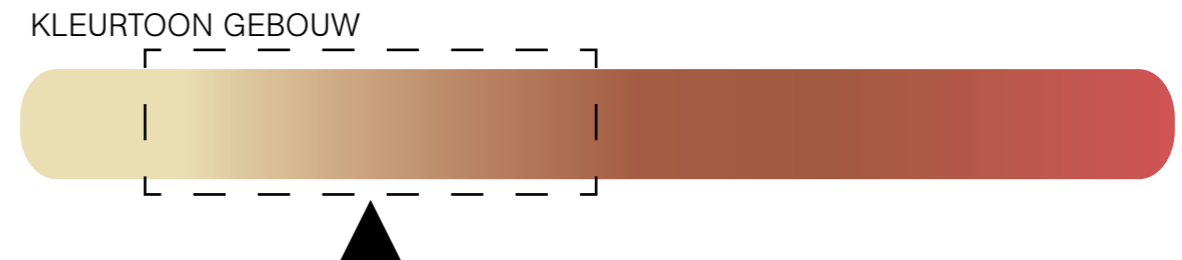
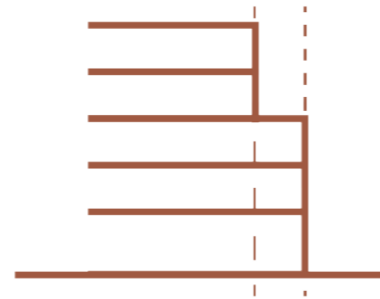
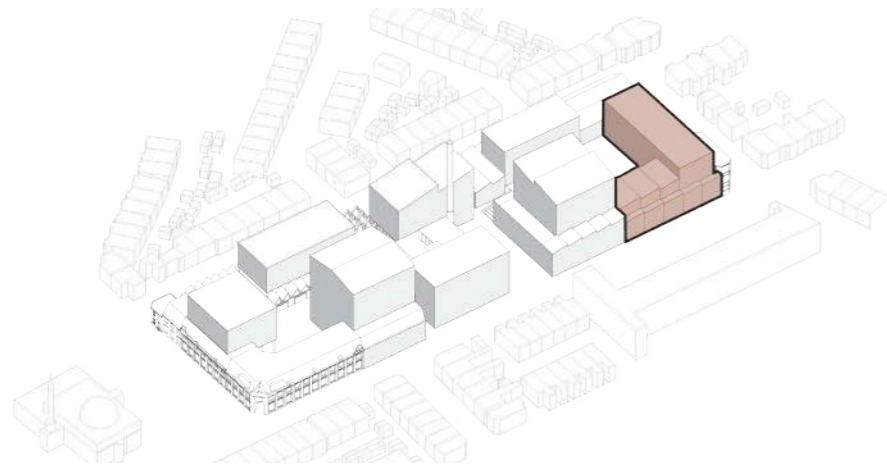
- Architectuur nieuwe bebouwing:
Aangrenzende nieuwe bebouwing aan de Smyrnastraat en Tapijtstraat sluit niet hard aan op het labkantoor, door een verkenning, tussenzone, schaduwvoeg of dergelijke kan een passende overgang worden ontworpen.

- Korrelgrootte:
Het Labkantoor bestaat uit een relatief kleine uitzonderlijke korrel. Deze kleine korrel blijft leesbaar en gehandhaafd.

- Materiaal en kleur gevel:
Het kleur- en materiaalgebruik in Het Labkantoor is opgebouwd uit gele baksteen met rode vlam. Op maaiveld is door een trasraam een accentuering in het metselwerk. Het dak wordt door middel van een uitkragende betonnen dakrand geaccentueerd. Er wordt gebruik gemaakt van horizontale betonnen banden en betonnen kaders rond de raamopeningen.

- Materiaal en kleur daken:
Plat dak bitumen/epdm.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:
Kozijnen zijn licht van kleur/wit. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten). Schrijnwerk wordt hersteld in de oorspronkelijke kleur.

J: HET NIEUWE LAB

- Identiteit:

Het Nieuwe Lab heeft een woonidentiteit en een open karakter met entrees aan de straatzijde. De binnenzijde heeft een privaat karakter. Het gebouw is in zijn architectuur, kleur en materiaal onderdeel van het fabrieksensemble.

- Basishoogte:

3 lagen - ca. 11m met een kap. De begane grond heeft een hogere verdiepingshoogte van minimaal 3,5m.

- Accent:

In de tweede lijn met een setback van minimaal 2m van de basislaag staat een accent van maximaal 5 lagen totaal ca. 16m.

- Positie t.o.v. rooilijn:

Staat in de rooilijn.

- Architectuur nieuwe bebouwing:

Het Nieuwe Lab heeft een woonkarakter. Dit is terug te zien in de architectuur. De architectuur in de basis is gebaseerd op het fabriekskarakter van de Tapijfabriek.

- Gelaagdheid architectuur

In de basislaag is de architectuur een herinterpretatie van de reeds bestaande en sheddakken. Dit komt terug in de maatsystematiek, korrelgrootte, materialisatie, kleur en kapvormen. De basislaag vormt de nieuwe straatwand en is duidelijk af te lezen in het straatbeeld.

- Korrelgrootte:

Het Nieuwe Lab heeft een korrelgrootte die is geïnspireerd op de schaal en maat van de bestaande fabriek. De korrel is duidelijk af te lezen in de straat en 30-40m lang. Door nuances in kleur, materiaal en ritmiek is het gebouw in architectuur te onderscheiden van de andere korrels maar is het duidelijk onderdeel van het fabrieksensemble.

- Gevelritmiek

De gevelritmiek volgt de alom aanwezige beukmaat van de fabriek op ca. 3,5m of een afgeleide hiervan.

- Dakbeëindiging

Het Nieuwe Lab staat in de fabriekswand aan de Smyrnastraat en land hier op de grond. De kapbeëindiging refereert naar het fabriekskarakter van het ensemble en naar de bestaande bebouwing op deze plek.

- Dieptewerking gevel

Met het gebruik van negges en sprongen in de plastiek van de gevel worden er verschillende lagen en ritmiek zichtbaar gemaakt. Er wordt door middel van plastiek onderscheid gemaakt in penanten, vlakinvulling en raamopeningen.

- Raamverdeling

De raamverdeling is afgeleid uit de gevelritmiek en is binnen een evenredig ritme uitgevoerd.

- Ornamentiek

Er is vrijheid om ornamentiek die reeds in de bestaande fabriek bestaat te introduceren of te herinterpreteren in het gebouw.

- Buitenruimtes:

Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons. Aan de straatzijde ter plaatse van de setback

zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk (dichter dan 2m vanuit de rooilijn).

- Materiaal en kleur gevel:

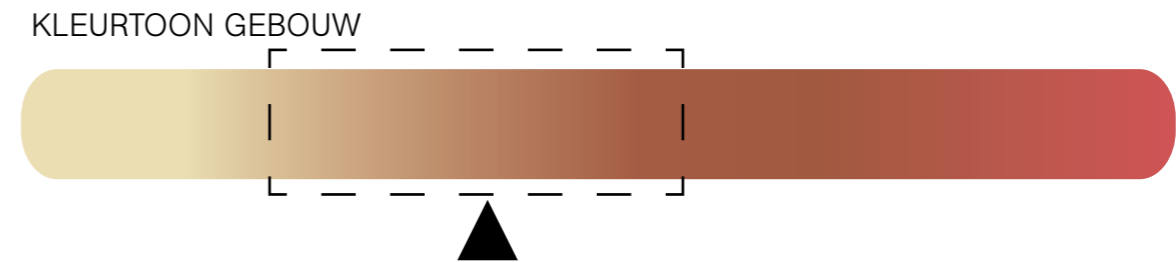
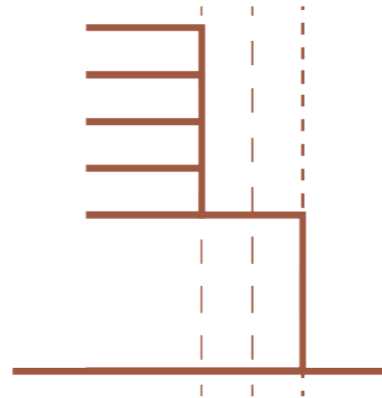
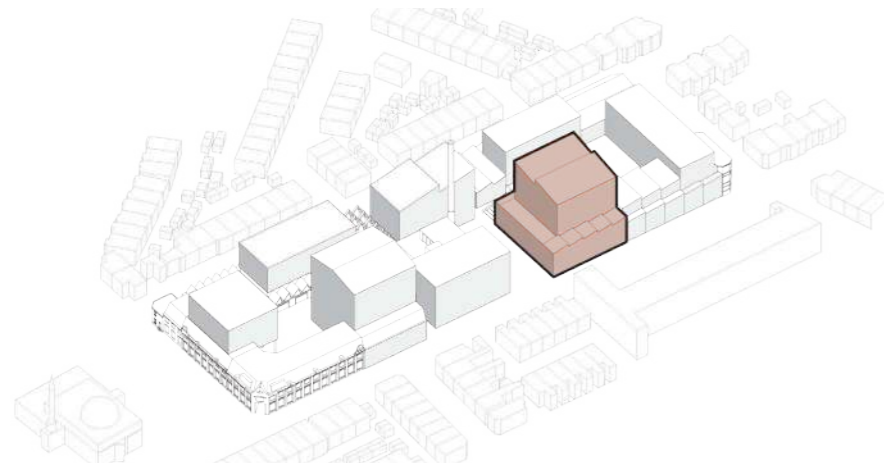
Het kleur- en materiaalgebruik van de gevel bestaat uit een leer-geel genuanceerde baksteen. De gevelsteen wordt afgestemd met de steen die in Het Labkantoor en de Drogerij wordt gebruikt zodat deze geen contrast zijn maar ton-sur-ton.

- Materiaal en kleur daken:

Daken worden in een donkere antraciet kleur en niet reflecterend materiaal uitgevoerd. Zonnepanelen worden geïntegreerd in het dakvlak op schuine daken. Op platte daken liggen zonnepanelen op het dak en deze zijn niet zichtbaar vanaf maaiveld.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:

De kozijnkleur is in dezelfde kleurtoon als de glasvlakken of als de gevelafwerking. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

K: DE DROGERIJ

- Identiteit:
De Drogerij heeft een woonidentiteit en een open karakter met entrees aan de straatzijde. De binnenzijde heeft een privaat karakter. Het gebouw is in zijn architectuur, kleur en materiaal onderdeel van het fabrieksensemble. Als kopgebouw van 'de nieuwe fabriek' begeleidt De Drogerij de overgang van de buurt naar het binnengebied.

- Basishoogte:
3 lagen - ca. 11m met een kap. De begane grond heeft een hogere verdiepingshoogte van minimaal 3,5m.

- Accent:
In de tweede lijn met een setback van minimaal 2m van de basislaag staat een accent van maximaal 8 lagen totaal ca. 25m met een kap.

- Positie t.o.v. rooilijn:
Staat in de rooilijn.

- Architectuur nieuwe bebouwing:
De Drogerij heeft een woonkarakter. Dit is terug te zien in de architectuur. De architectuur in de basis is gebaseerd op het fabriekskarakter van de Tapijfabriek.

- Gelaagdheid architectuur
In de basislaag is de architectuur een herinterpretatie van de reeds bestaande en sheddakken. Dit komt terug in de maatsystematiek, korrelgrootte, materialisatie, kleur en kapvormen. De basislaag vormt de nieuwe straatwand en is duidelijk af te lezen in het straatbeeld.

- Korrelgrootte:
De Drogerij heeft een korrelgrootte die is geïnspireerd op de schaal en maat van de bestaande fabriek. De korrel is duidelijk af te lezen in de straat en 30-40m lang. Door nuances in kleur, materiaal en ritmiek is het gebouw in architectuur te onderscheiden van de andere korrels maar is het duidelijk onderdeel van het fabrieksensemble.

- Gevelritmiek
De gevelritmiek volgt de alom aanwezige beukmaat van de fabriek op ca. 3,5m of een afgeleide hiervan.

- Dakbeëindiging
De Drogerij staat in de fabriekswand aan de Smyrnastraat en land hier op de grond. De kapbeëindiging refereert naar het fabriekskarakter van het ensemble en naar de bestaande bebouwing op deze plek.

- Dieptewerking gevel
Met het gebruik van negges en sprongen in de plastic van de gevel worden er verschillende lagen en ritmiek zichtbaar gemaakt. Er wordt door middel van plastic onderscheid gemaakt in penanten, vlakinvulling en raamopeningen.

- Raamverdeling
De raamverdeling is afgeleid uit de gevelritmiek en is binnen een evenredig ritme uitgevoerd.

- Ornamentiek
Er is vrijheid om ornamentiek die reeds in de bestaande fabriek bestaat te introduceren of te herinterpreteren in het gebouw.

- Buitenruimtes:
Buitenruimtes worden als onderdeel van de architectuur van het volume uitgevoerd. Dit kan door loggia's of deels uitkragende balkons. Aan de straatzijde ter plaatse van de setback zijn geen uitkragende buitenruimtes mogelijk (dichter dan 2m vanuit de rooilijn).

- Materiaal en kleur gevel:
Het kleur- en materiaalgebruik van de gevel bestaat uit een leerkleur-geel genuanceerde baksteen. De gevelsteen wordt afgestemd met de steen die in Het Labkantoor en De Ververij wordt gebruikt zodat deze geen contrast zijn maar ton-sur-ton.

- Materiaal en kleur daken:
Daken worden in een donkere antraciet kleur en niet reflecterend materiaal uitgevoerd. Zonnepanelen worden geïntegreerd in het dakvlak op schuine daken. Op platte daken liggen zonnepanelen op het dak en deze zijn niet zichtbaar vanaf maaiveld.

- Kozijnen, schrijnwerk en zonwering:
De kozijnkleur is in dezelfde kleurtoon als de glasvlakken of als de gevelafwerking. Kozijnen hebben een slanke profilering, detaillering en materialisatie die aansluit bij het fabriekskarakter. Indien buitenzonwering wordt toegepast is deze integraal onderdeel van het kozijn en steekt deze niet voor de negge uit. De kleur van het doek past binnen het kleurenpalet van de fabriek (beige, grijs en bruin tinten).

DE TAPIJTFABRIEK

Ontwikkel team:

Marko Hartmann
Henk Wiggers
Saskia Sanders

JOUW wonen b.v.

Enschedesestraat 163
7574 AC Oldenzaal

+31 (0)541 570 440
+31 (0)6 204 167 84

info@jouwwonen.nl
www.jouwwonen.nl

Design team:

Theo Reesink
Mike Kriek

Buro Poelmans Reesink landschapsarchitectuur b.v.

Zijpendaalseweg 29
6814CC Arnhem

026 - 445 39 15

www.poelmansreesink.nl

Design team:

Pi de Bruijn
Erik Vrieling
Niels Mulder
Maarten van Zutphen
Felix Ahuis
Stefano Lombardi
Juliëtte Zegers

de Architecten Cie. b.v.

Klaprozenweg 75A
NL - 1033 NN Amsterdam
The Netherlands

T +31 20 5309300
F +31 20 5309399

arch@cie.nl
www.cie.nl

MASTERPLAN

TAPUT FABRIEK

MASTERPLAN: DE TAPIJTFABRIEK

Voor u ligt het definitieve Masterplan voor de Tapijtfabriek in Deventer. Het schetst het kader waarbinnen de komende jaren een grootscheepse transformatie van de locatie de Tapijtfabriek plaatsvindt. Het betreft de locatie in de vooroorlogse wijk Voorstad en is gelegen in de Burgemeestersbuurt. Op deze locatie is nu machinefabriek Geurtsen gevestigd. Geurtsen wil graag met haar machinefabriek uitbreiden hetgeen op deze huidige plek niet mogelijk is. Dit betekent dat Geurtsen machinefabriek als bedrijf in de nabije toekomst naar een andere locatie gaat. In het licht van de woningbouwopgave in Deventer is dit een mooie kans om op deze locatie een hoogwaardige herontwikkeling te laten plaatsvinden. Het is de ambitie om een dynamisch gebied te ontwikkelen waar ruimte is voor wonen, werken, horeca en hoogwaardige publiek toegankelijke ruimte. Een levendige ontwikkeling, met oog voor het behoud van karakteristieke elementen, die zich passend voegt op deze locatie middenin de gemengde woonwijk en die een kwaliteitsimpuls voor Deventer is. De Gemeente Deventer ziet in de herontwikkeling een prachtkans om van deze locatie iets moois te maken.

“Deze unieke plek in de Voorstad Deventer biedt vele kansen op een ontwikkeling naar een woonomgeving die voor (toekomstige) Deventenaren hun nieuwe thuis kan zijn.”

Dit document is door JOUW Wonen in samenwerking met de Architecten Cie., landschapsarchitect Poelmans Reesink en Goudappel met veel zorg samengesteld. De kaders en uitgangspunten voor de herontwikkeling van de Tapijtfabriek zijn hierin vastgelegd. Het Masterplan dient als basis voor het omgevingsplan en is hiermee bedoeld als leidraad en toetsingskader voor de vervolgitwerkingen zoals het inrichtingsplan en de bouwplannen, zonder een definitief eindbeeld te geven. Het is de ambitie om de herontwikkeling van de Tapijtfabriek gefaseerd met een totale looptijd van circa 10 jaar uit te voeren. Het stedenbouwkundig plan zal gelet deze lange periode van realisatie voldoende flexibel moeten zijn om te kunnen anticiperen op veranderingen in de programmatische invulling. Om die reden wordt in het stedenbouwkundig plan de hoofdstructuur van het toekomstige woongebied vastgelegd in een ruimtelijk raamwerk en een aantal doelstellingen en spelregels voor de toekomstige programmatische en architectonische uitwerking van de bebouwing. Het Masterplan heeft geen juridische status maar vormt het gemeentelijke beleidskader op basis waarvan juridische verankering in het omgevingsplan kan plaatsvinden. Het Masterplan wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

Participatie

Het Masterplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Gemeente Deventer. Vanuit een intensief participatieproces zijn de verschillende stakeholders meegenomen in de ontwikkeling van de plannen. Zo zijn omwonenden via verschillende informatiebijeenkomsten geïnformeerd en hebben vertegenwoordigers uit de buurt in de vorm van focusbijeenkomsten hun input kunnen geven op de plannen. Ook is er veelvuldig overleg geweest met partijen zoals woningcorporatie Rentree en de verschillende erfgoedpartijen. Het plan is het resultaat van circa anderhalf jaar studie, naar de mogelijkheden voor de transformatie van de locatie de Tapijtfabriek.

Dit Masterplan is mede op basis van input vanuit de omgeving tot stand gekomen. Van mei 2022 tot mei 2023 konden bewoners, ondernemers, de omwonenden in de Burgermeesterbuurt, erfgoedpartijen, woningcorporaties en andere stakeholders op verschillende momenten en via verschillende kanalen reageren op het concept Masterplan of onderdelen hiervan. Het voornaamste doel was het verrijken van het Masterplan. Er is ook veel input opgehaald die beter een plek kan krijgen in de uitwerking in concretere plannen. Deze input wordt dan ook meegenomen in de vervolgfase van de planontwikkeling. De opbrengst gaat niet verloren.

De bijeenkomsten die binnen het participatieproces zijn gehouden, hebben altijd live plaatsgevonden. Er is een projectwebsite ingericht waar alle relevante informatie vermeld werd, er is een bijeenkomst georganiseerd om het concept Masterplan te presenteren en vragen te beantwoorden, er zijn meerdere focusgroepbijeenkomsten georganiseerd, er is een informatiecentrum ingericht die op gezette tijden geopend was en er hebben verschillende één-op-één gesprekken met stakeholders plaatsgevonden. Een uitgebreidere beschrijving van het participatieproces is te vinden in de bijlage in het 'Participatieproces Masterplan Tapijtfabriek'.

Het participatieproces dat in 2022/2023 is doorlopen, wordt vervolgd bij de verdere planuitwerkingen. De omgeving wordt geïnformeerd over de volgende processen van de herontwikkeling van de Tapijtfabriek. Ook zullen zij worden ingelicht over de ontwikkelingen met betrekking tot de sloop en bouw van de nieuwbouw. De plannen van de herontwikkeling van de Tapijtfabriek worden uiteindelijk juridisch geborgd in omgevingsplannen en vergunningen. Voor de vaststelling van een omgevingsplan of voor afgifte van een vergunning is uiteraard de formele inspraakprocedure van toepassing bij de Gemeente Deventer.

KONINKLIJKE VEREENIGDE TAPIJTFABRIEKEN N.V.

TF
TAPUT
FABRIEK

A - 506 - A - 0

LEESWIJZER

Dit Masterplan is als volgt opgebouwd.

Allereerst wordt stilgestaan bij de ambities en eisen die de Gemeente Deventer in het handelingsperspectief heeft opgesteld. Vervolgens worden een aantal karakteristieken en kwaliteiten van het plangebied beschreven. Daarna worden de ontwerpmotieven die bij de vertaling van de uitgangspunten in het stedenbouwkundig plan een belangrijke rol spelen uiteengezet. Deze ontwerpmotieven vormen inhoudelijk de opmaat voor de beschrijving van het stedenbouwkundig plan. In hoofdstuk 5 wordt de basis van het ruimtelijke raamwerk van het plan, het ontwerp voor de buitenruimte en beeldkwaliteitsambitie, aan de hand van profielen en referentiebeelden in beeld gebracht. In het verlengde daarvan wordt aandacht besteed aan de verkeerskundige aspecten, parkeren, groen en duurzaamheid. In hoofdstuk 10 behandelen we de doelgroepenanalyse met daaraan gekoppeld de opgave van het totale programma en functies. Ten slotte wordt in hoofdstuk 11 het proces en de participatie toegelicht.

Bij het opstellen van dit Masterplan zijn de op dat moment actuele en relevante beleidsstukken als uitgangspunt genomen.

1. ACHTERGROND

- Gemeentelijke beleidsstukken

2. BESTAANDE SITUATIE

- Locatie Tapijtfabriek Deventer
- Historische ontwikkelingen Deventer
- Ontstaan en historie Tapijtfabriek
- Huidige situatie

7. GROENPLAN EN BUITENRUIMTE

- Uitgangspunten buitenruimte
- Principe uitwerkingen
- Profielen

8. VERKEER EN PARKEREN

- Ambities en principes
- Fiets-en autoparkeren

3. RUIMTELIJK CONCEPT

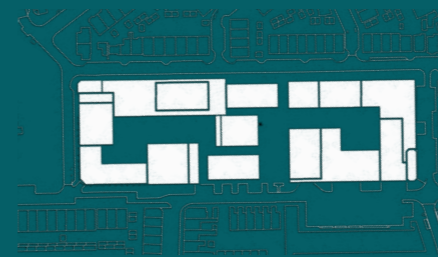
- Masterplan
- Gelaagdheid
- Programma en ambities

4. BEELDKWALITEITSPLAN

- Kernwaarden fabrieksidentiteit

5. MASTERPLAN

- Masterplan maaiveld
- Verkeer
- Gebiedsdoorsnedes
- Straatimpressies

6. BOUWENVELOPPEN EN REGELS

- Bouwvelden
- Bouwhoogtes

9. DUURZAAMHEID EN KLIMAAT

- Ambities en principes duurzaamheid
- Natuurinclusieve ambities

10. DOELGROEPEN EN PROGRAMMA

- Demografische gegevens/onderzoek
- Programma

11. PROCES EN PARTICIPATIE

- Participatie
- Tijdlijn
- Gevolg

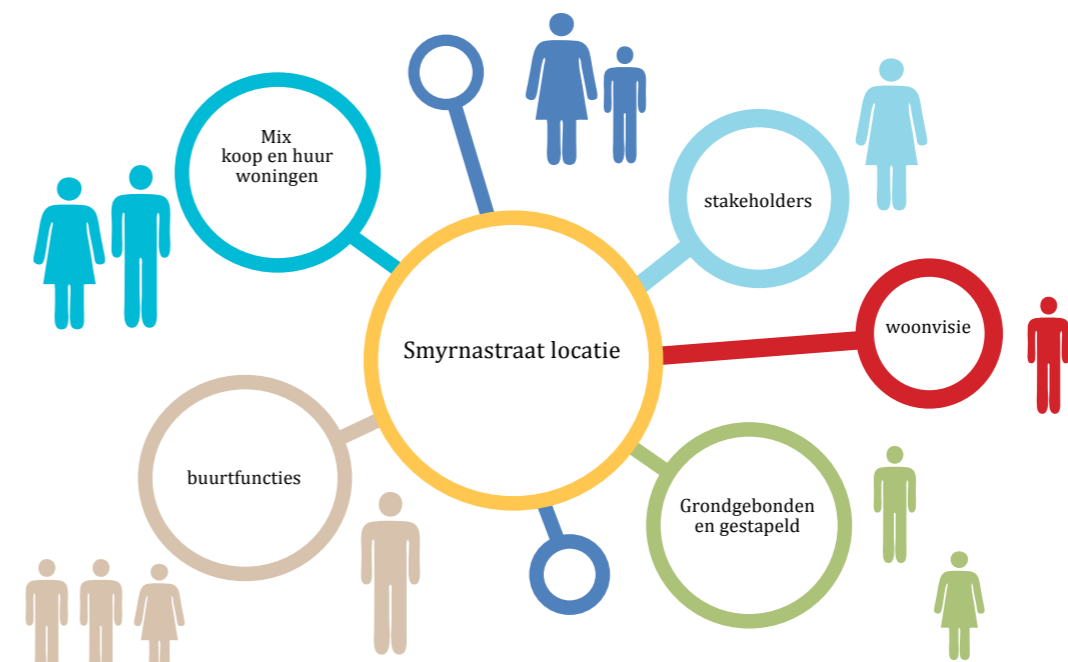
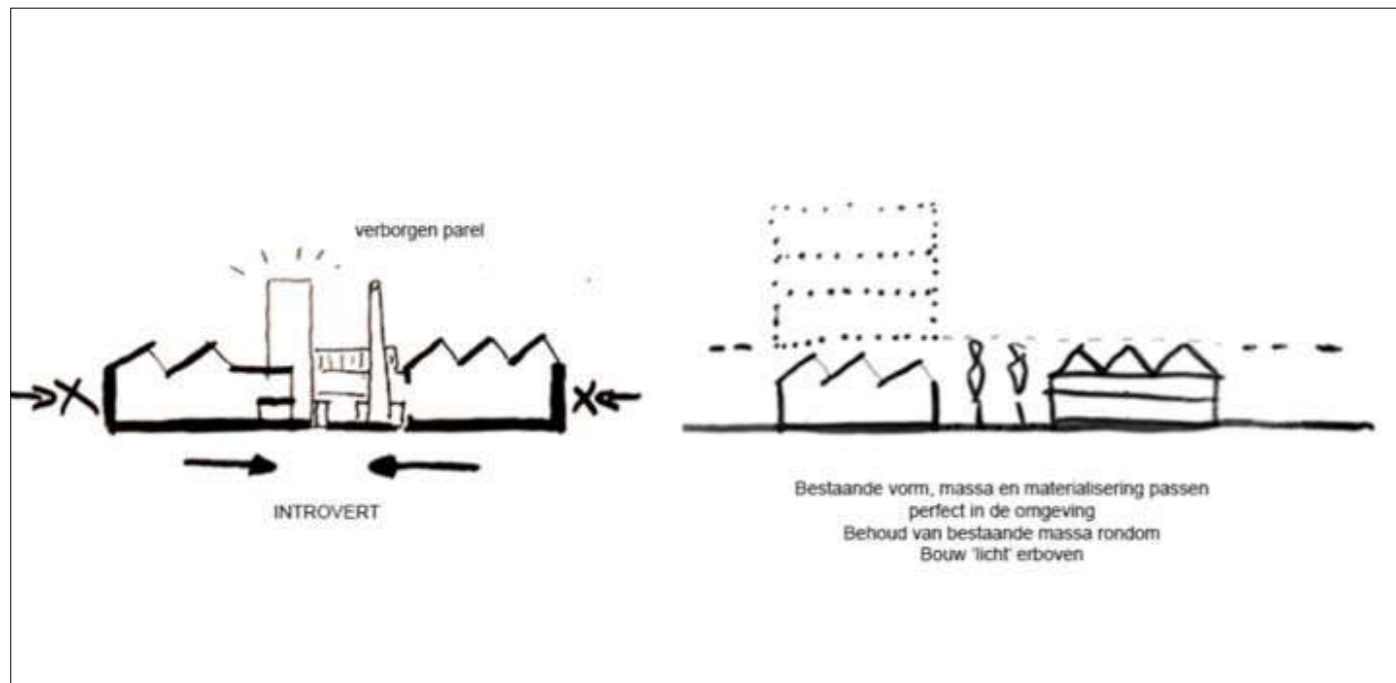
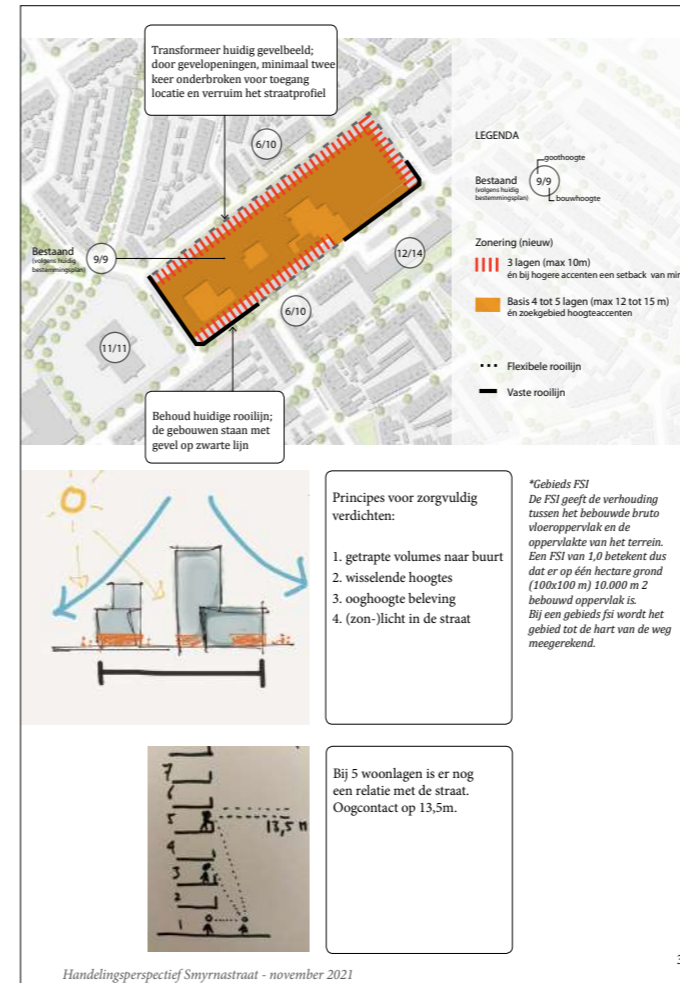
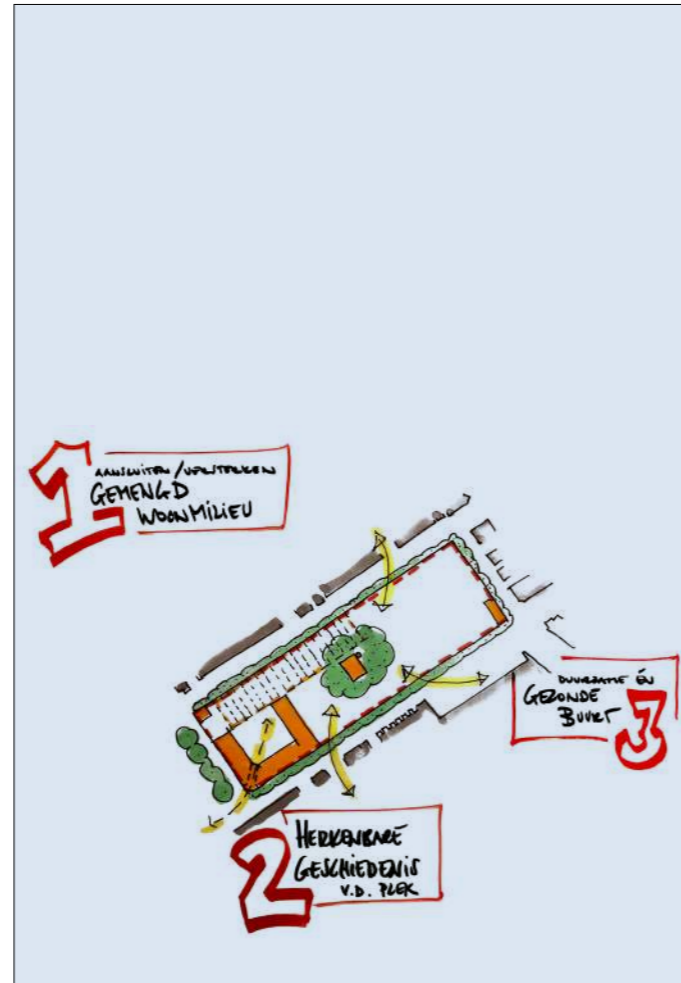
12. ANALYSE BEZONNING

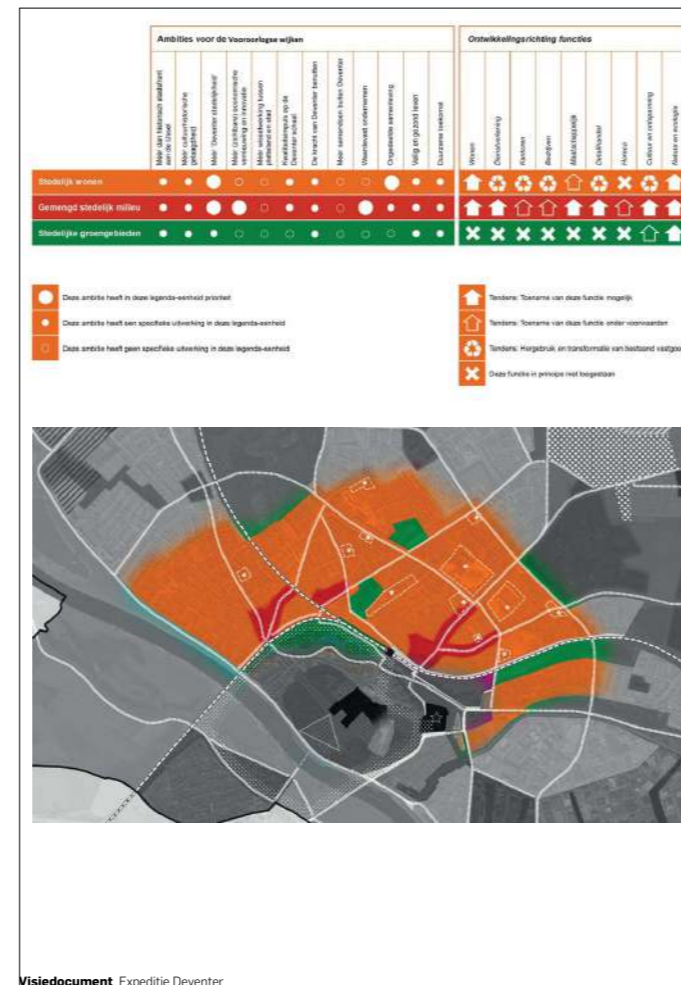
- Concept
- TNO normering
- Impact slagschaduw

---

1. ACHTERGROND

Handelingsperspectief

In februari 2022 heeft de Gemeente Deventer het handelingsperspectief voor de ontwikkellocatie aan de Smyrnastraat 3 vastgesteld. Het Handelingsperspectief bevat de ambities en ontwikkeldoelen voor deze locatie. De drie ambities zijn:

1. Herkenbare en beleefbare geschiedenis van de plek.
2. Aansluiten en versterken van het gemengde woonmilieu.
3. Duurzame en gezonde buurt.

De ruimtelijke vertaling van de gestelde ambities komt tot stand door de uitwerking in vier ruimtelijke bouwstenen

- Zorgvuldig verdichten
- Herkenbaar in de buurt
- Plekken en routes
- Samenhang in bebouwing

Herkenbare en beleefbare geschiedenis van de plek

De ambitie voor deze locatie is om een deel van de industriële uitstraling van de locatie te behouden met een leesbare en beleefbare geschiedenis van de plek. Het cultuurhistorische karakter van de voormalige Koninklijke Deventer Tapijtfabriek kan bij uitstek fungeren als katalysator voor de herontwikkeling van dit gebied. Door de historische gelaagdheid te verweven met een goede balans tussen oud en nieuw ontstaat er een verbondenheid met de identiteit van de Smyrna-locatie.

Aansluiten en versterken van het gemengde woonmilieu

Het accent van de functie die de Tapijtfabriek krijgt, zal voornamelijk op de functie wonen komen te liggen. Ondersteunend hieraan zal er een aanvullend programma worden ontwikkeld met als doel het verlevendigen van de buurt en genereren van plekken voor ontmoeting. Hierbij kan gedacht worden aan daghoreca, maatschappelijke functies en flexwerken. Er wordt een mix van gestapeld en grondge-

bonden woningen in diverse prijsklassen en types gebouwd, waarbij aandacht zal zijn voor betaalbare woningen. Daarnaast zal binnen het programma 25% sociaal zijn en 75% flexibel.

Duurzame en gezonde buurt

De Tapijtfabriek is een besloten plek omringd door een woonwijk. Daarnaast typeert deze buurt zich door de smalle straten en lage bebouwing. Door meer ruimte en lucht te creëren in de straatprofielen, ontstaat er een betere leefomgeving. Daarnaast zal het toevoegen van nieuwe publiek toegankelijke routes de verbinding met de buurt versterken. De binnenhoven krijgen een eigen karakter waarbij het accent op vergroening zal komen te liggen. Dit biedt kansen voor het opvangen en vasthouden van water en het beperken van hittestress. Daarnaast zal ingezet worden op groen langs de gevels, hetgeen ondersteunend is aan het gebruik en de beleving van een gezonde leefomgeving en een prettig verblijfsklimaat.

Achtergrond en kaders

De Gemeente Deventer heeft in haar Handelingsperspectief een aantal ambities en uitgangspunten opgesteld. Deze vormen het kader waarbinnen de herontwikkeling plaatsvindt. Dit kader is een voortvloeiende uit de visie en eisen die Deventer in onderstaande documenten heeft beschreven:

- Welstandsnota Deventer
- Chw bestemmingsplan Deventer, stad en dorpen deel B
- Nota Parkeernormen Deventer 2013 Auto en fiets
- Woonvisie 2018 'Meer dan geWOON'
- Omgevingsvisie 2019

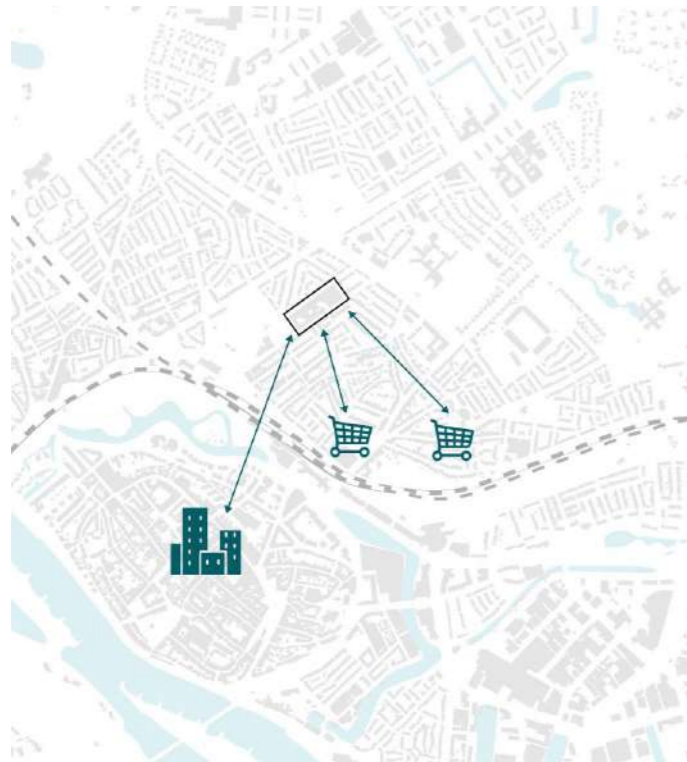
2. BESTAANDE SITUATIE

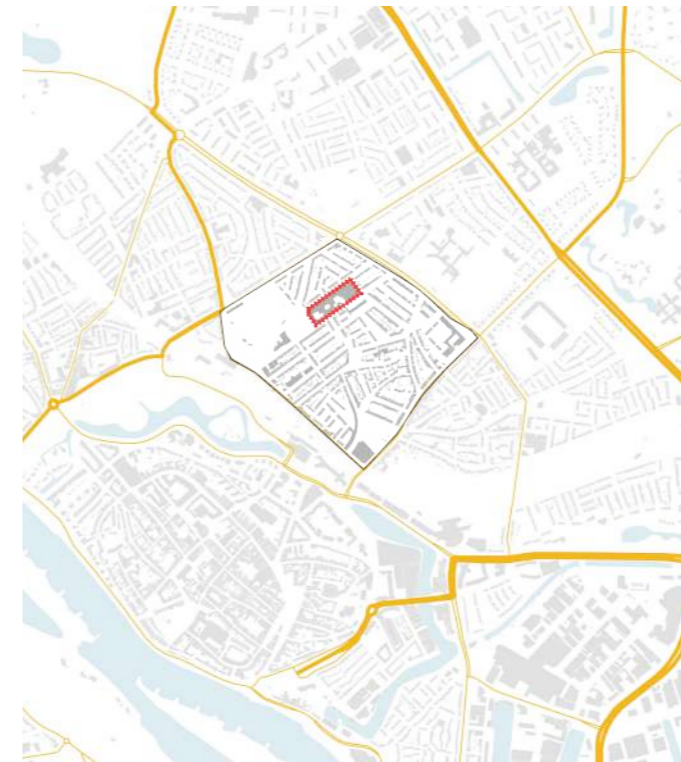
LOCATIE TAPIJTFABRIEK DEVENTER

Ligging plangebied ten opzichte van het centrum en voorzieningen

Ligging plangebied ten opzichte van het openbaar vervoer

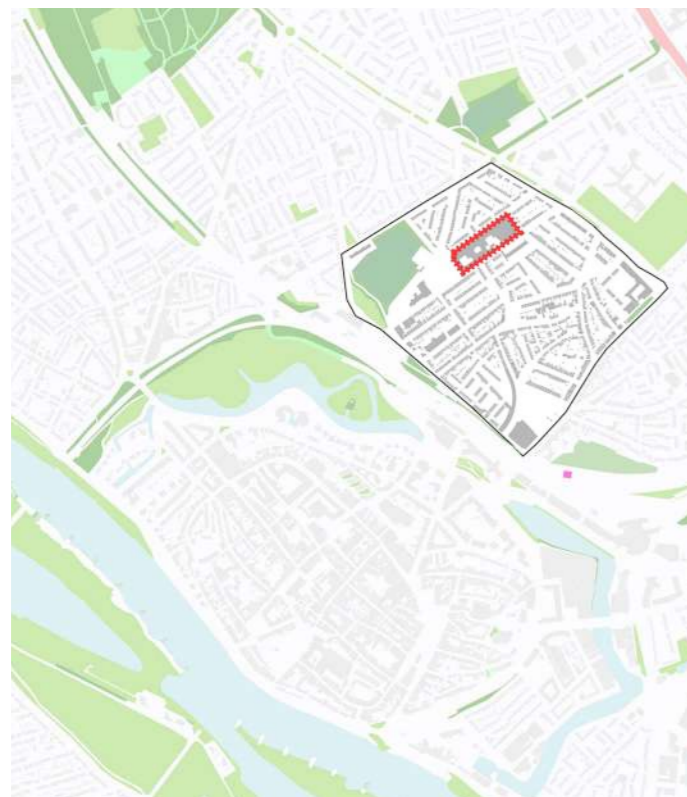

Ligging plangebied ten opzichte van uitvalswegen

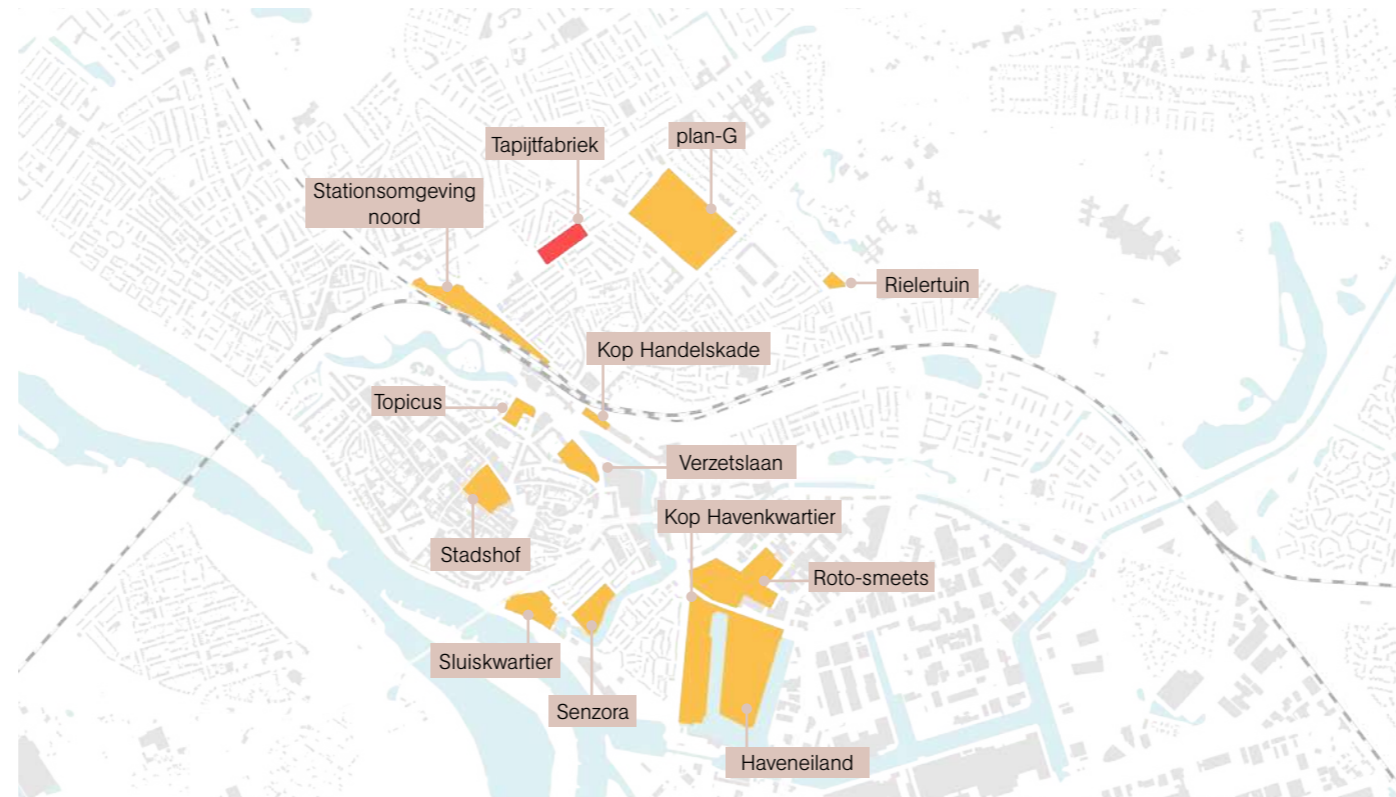
De Tapijtfabriek is gelegen in de wijk Voorstad-Centrum in Deventer. De buurten in de Voorstad maken deel uit van de zogenoemde Vooroorlogse wijken (schilwijken) rond de binnenstad van Deventer. De bebouwing is heel divers, uiteenlopend van herenhuizen aan en rond de Brinkgreverweg tot aan arbeiderswoningen in het Rode Dorp. In verschillende delen van deze wijk heeft recentelijk herstructurering plaatsgevonden. Voorstad-Centrum bestaat uit de Burgemeestersbuurt en de Oosterstraat e.o. Een deel van de buurt Oosterstraat dateert van voor 1900. Ook hier hebben enkele jaren geleden flinke renovatiewerkzaamheden plaatsgevonden, zoals het gebied nabij de Beestenmarkt. Aan de andere kant van deze buurt ligt de moskee aan de Smyrnastraat die in 2003 is opgeleverd.

Aanleiding herontwikkeling

Aan de Smyrnastraat 3 is sinds 1978 de machinefabriek Geurtsen gevestigd in het pand van de voormalig Koninklijke Tapijtfabrieken Deventer. Op deze locatie draait momenteel de huidige machinefabriek met meer dan 115 medewerkers. Daarmee is Geurtsen een toonaangevende werkgever in de Gemeente Deventer en omstreken geworden.

Ligging plangebied ten opzichte van de hoofd groenstructuur

De Tapijtfabriek is één van de nieuwe woningbouwlocaties in Deventer

Zowel voor de medewerkers als op gebied van bijvoorbeeld logistiek en opslag, voldoet deze fabriekslocatie niet meer aan de eisen van de huidige tijd. Het pand is steeds minder geschikt om zoveel medewerkers te huisvesten (zowel op kantoor als in de productie). De conclusie van alle ontwikkelingen in de afgelopen jaren is dat verhuizing van de fabriek de beste optie is om verder te groeien in omvang en kwaliteit.

Hiermee verdwijnt er een fabriek uit de woonwijk. Dit betekent dat Geurtsen machinefabriek als bedrijf in de nabije toekomst naar een andere locatie gaat. Het weghalen van een fabriek uit een woonwijk is op basis van de huidige milieu-inzichten (onder andere vanwege de logistiek met vrachtverkeer midden in een woonwijk) een goede ontwikkeling.

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN DE STAD DEVENTER

1866

1890

1905

1933

1965

2022

1866

In de loop der jaren heeft de stad Deventer een duidelijke groei doorgemaakt. Tot aan het einde van de negentiende eeuw vormde de brede ring van vestingwerken rond Deventer een harde ruimtelijke grens tussen de stad en het platteland. Het contrast tussen de dichtbevolkte stad binnen de vesting en het landelijk gebied erbuiten was groot. In het gebied buiten de Brinkpoort, al op de achttiende-eeuwse kaarten aangegeven als Voorstad, stond maar weinig bebouwing vanwege de Kringenwet. Het gebied dat Voorstad-Centrum wordt genoemd maakt deel uit van de oudste uitbreidingschil van Deventer. Andere wijken in deze oudste uitbreidingschil zijn Zandweerd Zuid, Driebergenbuurt/Rode Dorp en Voorstad-oost.

1890

De ontwikkeling van dit gebied begon aan het einde van de 19e eeuw, nadat in 1874 de Vestingswet was ingesteld. De stad Deventer kon toen (eindelijk) zijn vestingwerken, stadswallen, -muren en -poorten afbreken. Bovendien mocht er buiten de vesting worden gebouwd. De mensen en fabrieken wilden graag weg uit het drukke, vieze en benauwde centrum van de stad. Verschillende fabrieken vestigden zich aan de rand van de toenmalige stad. Gelijkijdig ontstond de behoefte aan eenvoudige, maar goede woningbouw voor de arbeiders in de nabijheid van deze fabrieken.

De oorspronkelijke barrière met de stad in de vorm van de vestingwerken was geslecht, maar was direct overgenomen door de spoorlijnen. Het eerste station van 1865 lag net buiten de vestingwerken, de spoorlijn schampte de vestingwerken. Tijdens de uitvoering van het ontmantelingsplan werden een tweede spoorlijn en station geopend. De aanleg van de twee spoorlijnen met stations en de ontmanteling van de vestingwerken versterkte de Brinkgreverweg als entree naar de stad, die door de bescheiden arbeiderswoningen en kleinschalige nijverheid een pover aanzien had. Aan het

eind van de 19e eeuw (voor de Woningwet 1901) waren enkele woningbouwplannen uitgevoerd aan de Brinkgreverweg, tegenover het huidige Larensteincomplex, en langs de historische invalswegen, zoals de Brinkgreverweg, de Schoutenweg, langs de Molenbelt en rondom de Beestenmarkt. In de loop der tijd zorgde verdere verdichting voor een dichtbebouwd stedelijk woonmilieu.

Het stadsbestuur besloot de Brinkgreverweg op te waarderen en reserveerde terreinen aan weerszijden voor herenhuizen. Ook werd hier onder meer het Tropisch Landbouwmuseum gevestigd.

1905

Na de komst van de Woningwet werd, na een aarzelend begin, vanaf 1914 een reeks arbeiderswijken om de oude stad aangelegd. In 1914/1915 werd de Rijks Hogere Landbouwschool gebouwd, het huidige Larenstein. De fabrieken zijn nu goeddeels verdwenen maar de arbeiderswoningbouw en de sfeer van toen zijn nog aanwezig in het straatbeeld. Behalve woningbouw treft men hier ook nog overblijfselen van ambachtelijke bedrijven aan, zoals (stads)boerderijen, schuren en oude stallen.

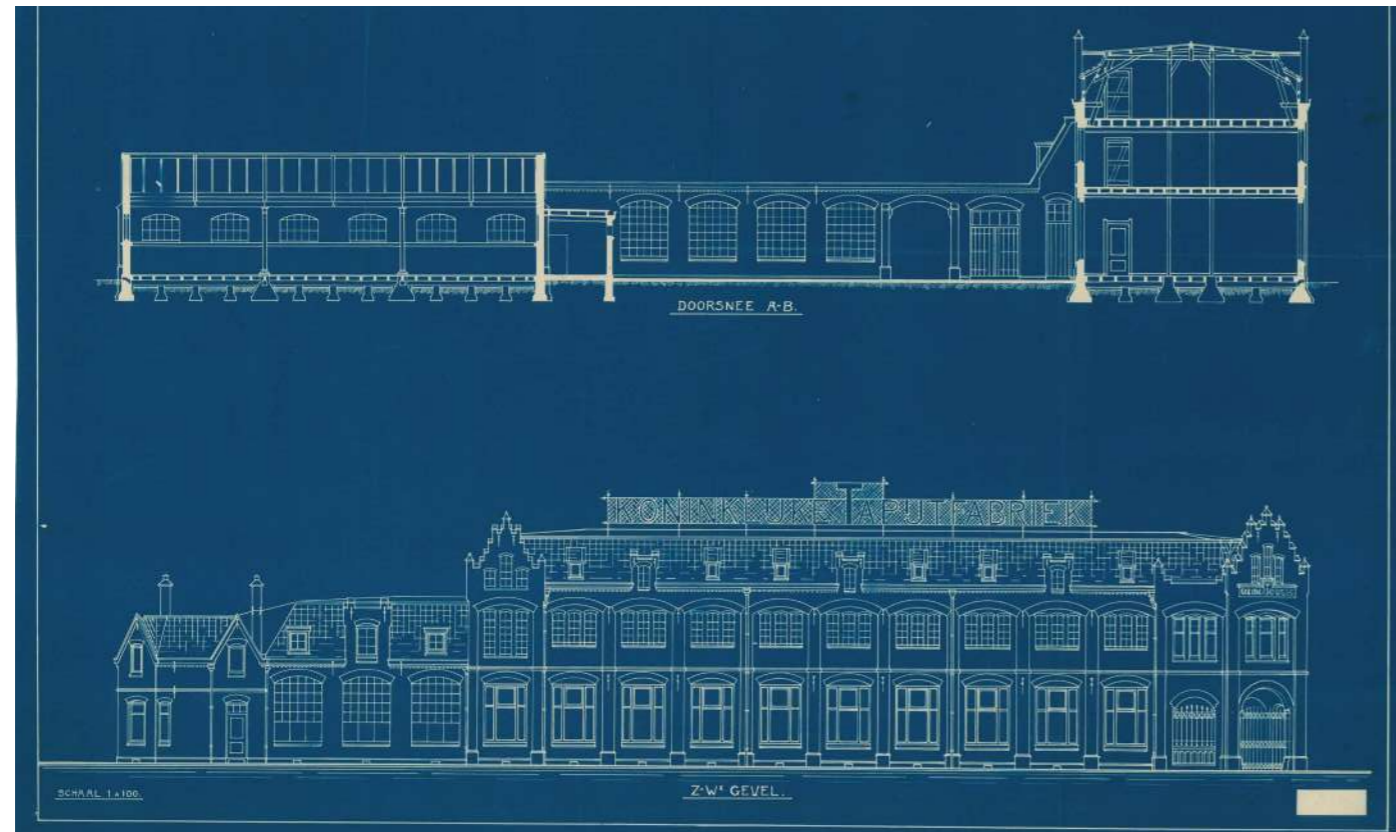
1933

Vanaf de jaren '20 werden nieuwe buurten projectmatig opgezet. Deze buurten, de Burge-meestersbuurt en de buurt rondom de Oudegoedstraat, zijn ruimer van opzet dan de oudere bebouwing. Deze wijken zijn goed geconserveerd en deels gerenoveerd waardoor het nog steeds gewilde woonmilieu is.

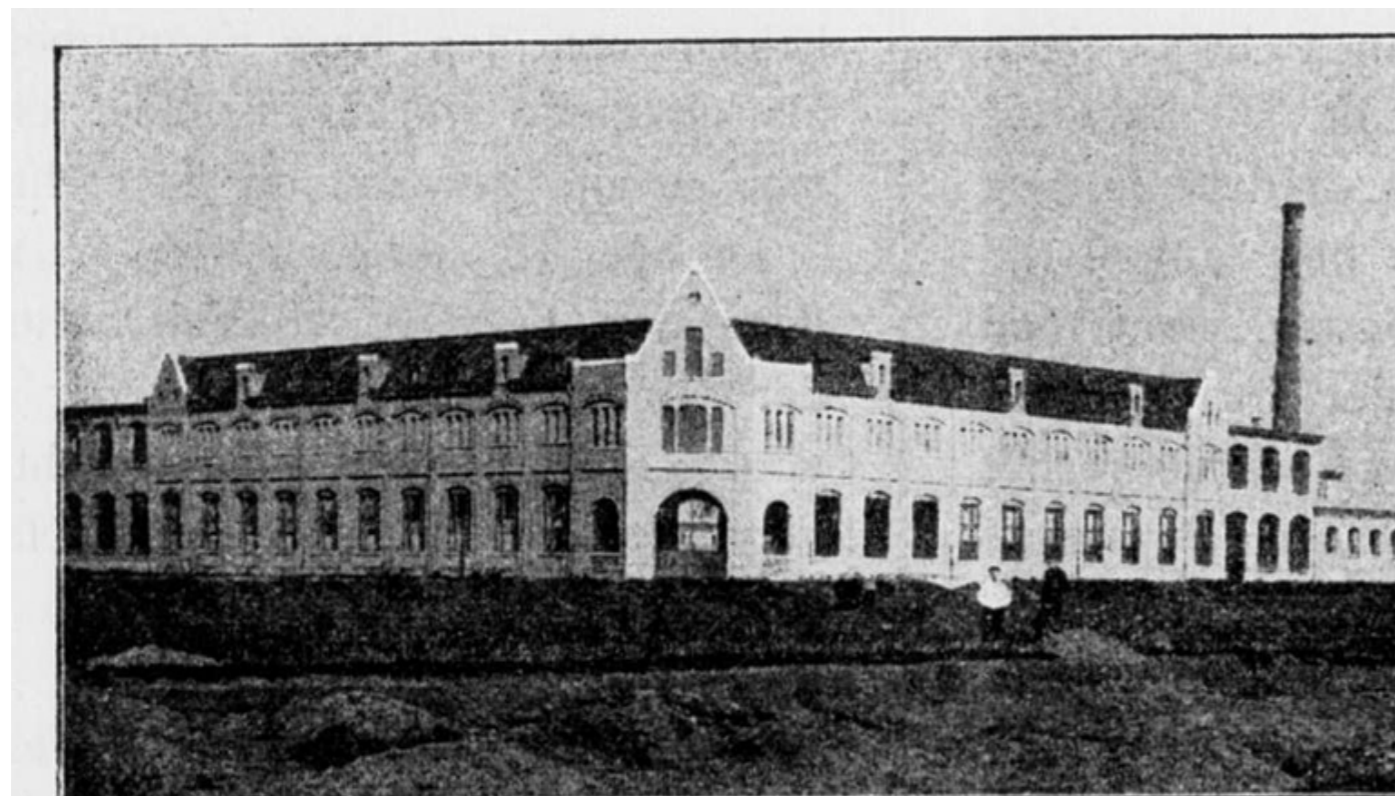
1965

Na de oorlog werd de schade in deze wijken hersteld en langs de Ceintuurbaan werden de eerste flatwoningen van Deventer gebouwd, in

HISTORISCHE GEBEURTENISSEN

Het oorspronkelijke gevelontwerp van het kantoorgebouw

Het kantoorgebouw verscheen als een van de eerste gebouwen in de wijk

de stijl van de zogeheten “wederopbouwarchitectuur”. In het kader van de stadsvernieuwing en als gevolg van het verdwijnen van de diverse fabrieken zijn door de jaren heen verschillende nieuwbouwprojecten in het gebied gerealiseerd die tot een wijziging van het oude stratenpatroon hebben geleid. Andere bouwtypologieën (vrijstaande woningen met garages, appartementengebouwen en een moskee) die in maat, schaal en kleurgebruik (lichte kleuren, lesse-naarskappen en platte daken) afwijken van de meer traditionele architectuur hebben hun intrede gedaan. Voorbeelden hiervan vindt men rondom de Beestenmarkt, in de Burgemeestersbuurt en op de Heuvel.

De geschiedenis van de Tapijtfabriek aan de Smyrnastraat begint aan het eind van de 18e eeuw. Aan het eind van de 18e eeuw heerste in het oosten van Nederland grote werkloosheid. In Deventer werd in samenwerking met het stadsbestuur door George Birnie en Philippus Sauret een textiel fabriek ingericht. In de fabriek gingen vijftig armen en hun kinderen werken. In 1816 werkten er ruim 150 arbeiders en in het midden van de 19e eeuw ongeveer 225. Het bedrijf aan de Nieuwstraat groeide uit tot een flinke fabriek.

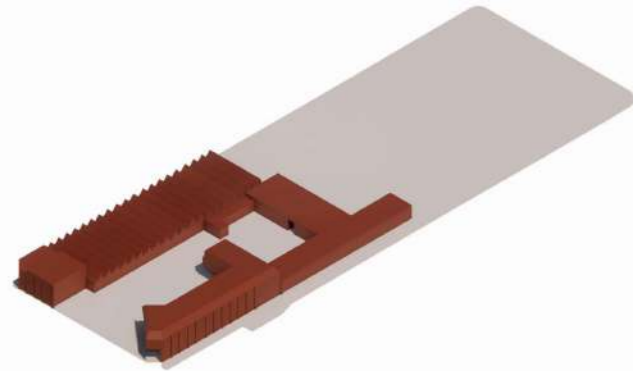
In juli 1901 werd de heer J.G. Mouton directeur en fuseerde het bedrijf met de Amersfoortsche Tapijtfabriek, die verder ging onder de naam Koninklijke Vereenigde Tapijtfabrieken (K.V.T.). Onder zijn leiding verhuisde de fabriek in november 1902 naar een nieuw gebouw aan de Smyrnastraat, dat hij, opgeleid als architect, zelf had ontworpen. De K.V.T. produceerde voornamelijk handgeknoopte smyrnatapijten, ook wel Deventer tapijten genoemd. In dit gebouw werden in 1903/1904 de tapijten geweven voor de Ridderzaal en het oude gebouw van de Tweede Kamer in Den Haag. Ook leverde de fabriek tapijt aan het Koninklijk Paleis in Amsterdam.

Nadat de K.V.T. uit Deventer vertrok is het oude fabrieksgebouw overgenomen door de firma Geurtsen. Tot op heden worden er in de fabriek speciaal machines gemaakt voor allerlei markten. Hierbij is de hoofdopzet van de fabriek intact gebleven, maar zijn er allerlei aanpassingen gemaakt aan de bebouwing om productie van speciaal machines mogelijk te maken.

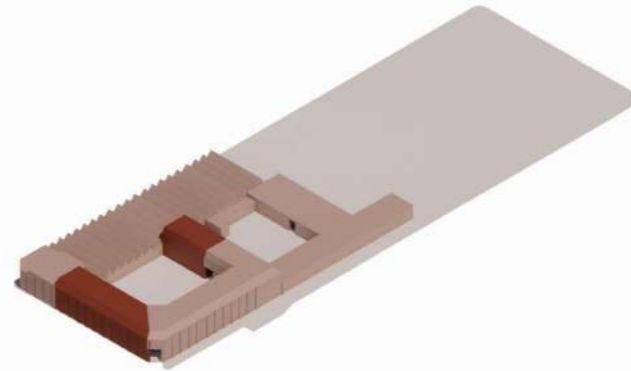
Fabriekscomplex

Het fabriekscomplex bevindt zich net ten noorden van de oude binnenstad van Deventer. Rondom het complex is in de jaren '20 een woonwijk verrezen. Het is een volledig bouwblok en heeft daardoor een gesloten karakter, wat kenmerkend is voor industriële gebieden in woonwijken. Het oudste gedeelte van het complex is een U-vormig kantoorgebouw uit 1902 met een productiehal. Toegevoegd werden later meer productiehallen, een portierswoning, een watertoren, een ketelhuis met schoorsteen en een sober kantoorgebouw; dat laatste werd in 1940 ontworpen door J.D. Postma en is opgetrokken in een toen gangbare functionele stijl. In 1978 werd de fabricage van tapijten in de vestiging in Deventer gestopt en vestigde de machinefabriek zich in dit jaar in het pand van de voormalig Koninklijke Tapijtfabrieken Deventer aan de Smyrnastraat.

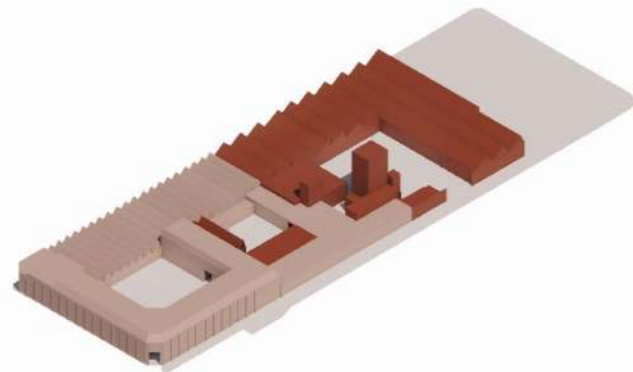
HET ONTSTAAN VAN HET FABRIEKSCOMPLEX

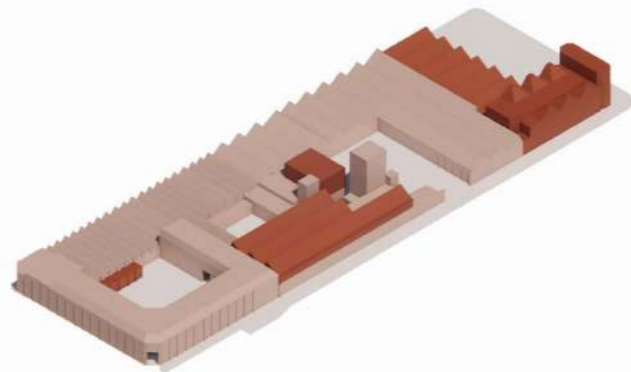
1900-1910

1910-1920

1920-1930

1930-1940

1940-1965

In de periode van 1903 tot 1961 is het fabriekscaplex vaak in verandering geweest. De groei van de fabriek betekende namelijk dat er steeds meer (productie)gebouwen bijgebouwd moesten worden. Het resultaat is een grillig fabriekscaplex waar bouwstijlen uit de verschillende perioden samenkomen. De dynamische ontstaanswijze van het caplex is bepalend voor de fabrieksideñtiteit en uitstraling die vandaag de dag nog te zien en te voelen is.

Bebouwing

In de loop der jaren is het caplex van de Tapijtfabriek bijna volledig bebouwd.

Het caplex bestaat uit kleine en grote gebouwen die met elkaar vergroeid en verbonden zijn. Met name in de jaren '20 en '30 zijn de fabriekshallen bijgebouwd om meer ruimte te creëren. De binnenwereld van dit caplex laat zich niet direct lezen van buitenaf. Zo is één van de meest markante gebouwen, het Ketelhuis, nauwelijks zichtbaar vanaf de straat doordat het middenin de locatie is gebouwd.

De bebouwing heeft een dienende rol ten behoeve van de functies. De focus van de architectuur ligt op het functionele, niet zozeer op het architectonische.

Het fabriekscaplex is als geheel van waarde in het stedelijk weefsel, waar het een prominente en aanwezige plek inneemt. Daarnaast is het van waarde vanwege de plek die fabriekscaplex in de geschiedenis van Deventer en in het geheugen van de inwoners van Deventer inneemt. Door 'het Oversticht' is een waardestelling gemaakt van het terrein en de bebouwing wat ten grondslag licht van de waardestelling van het erfgoed in het handeingsperspectief en dit masterplan.

LABKANTOOR

PRODUCTIEHALLEN

MACHINALE
VERVERIJ

PRODUCTIEHALLEN

KETELHUIS

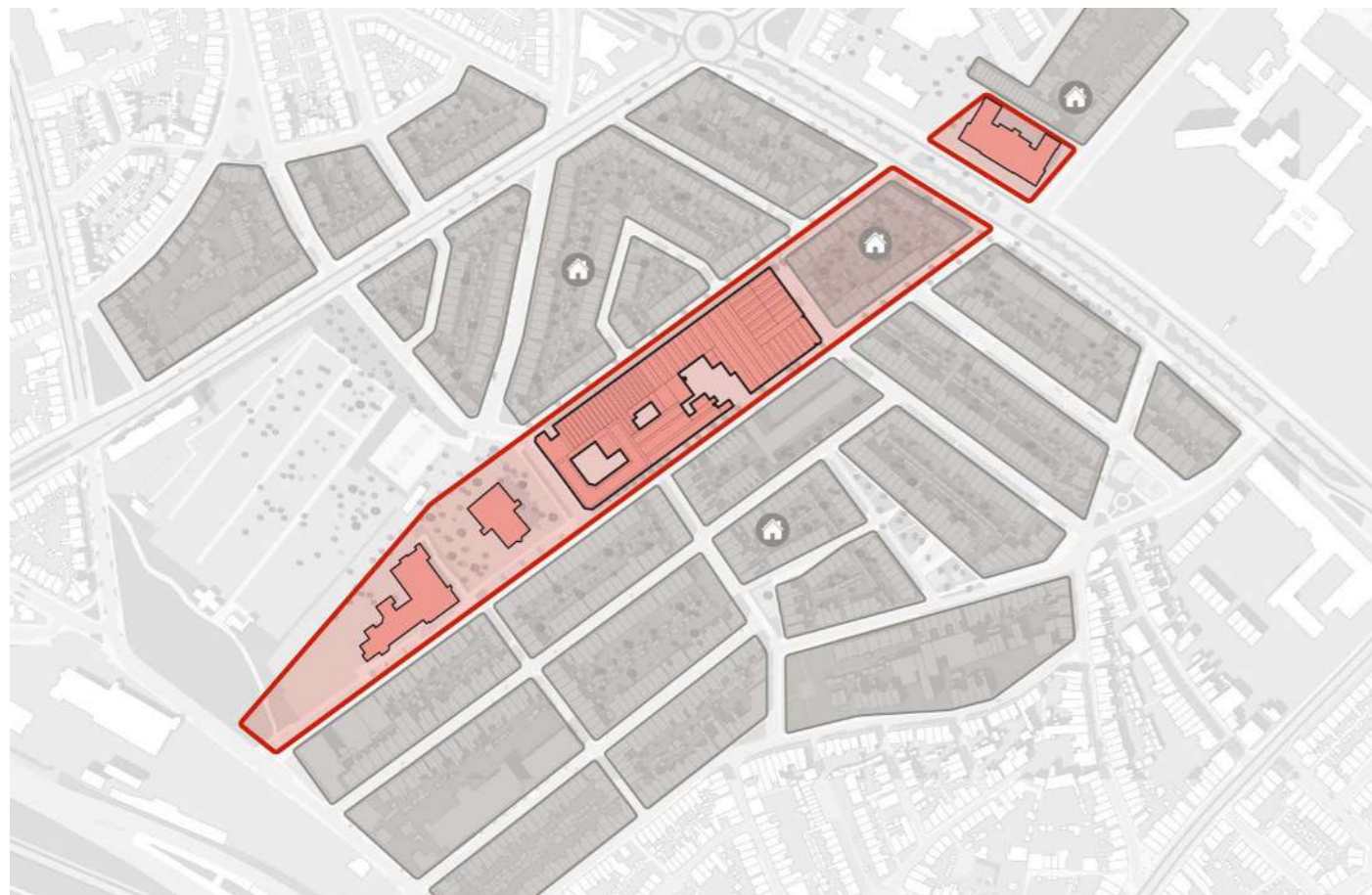
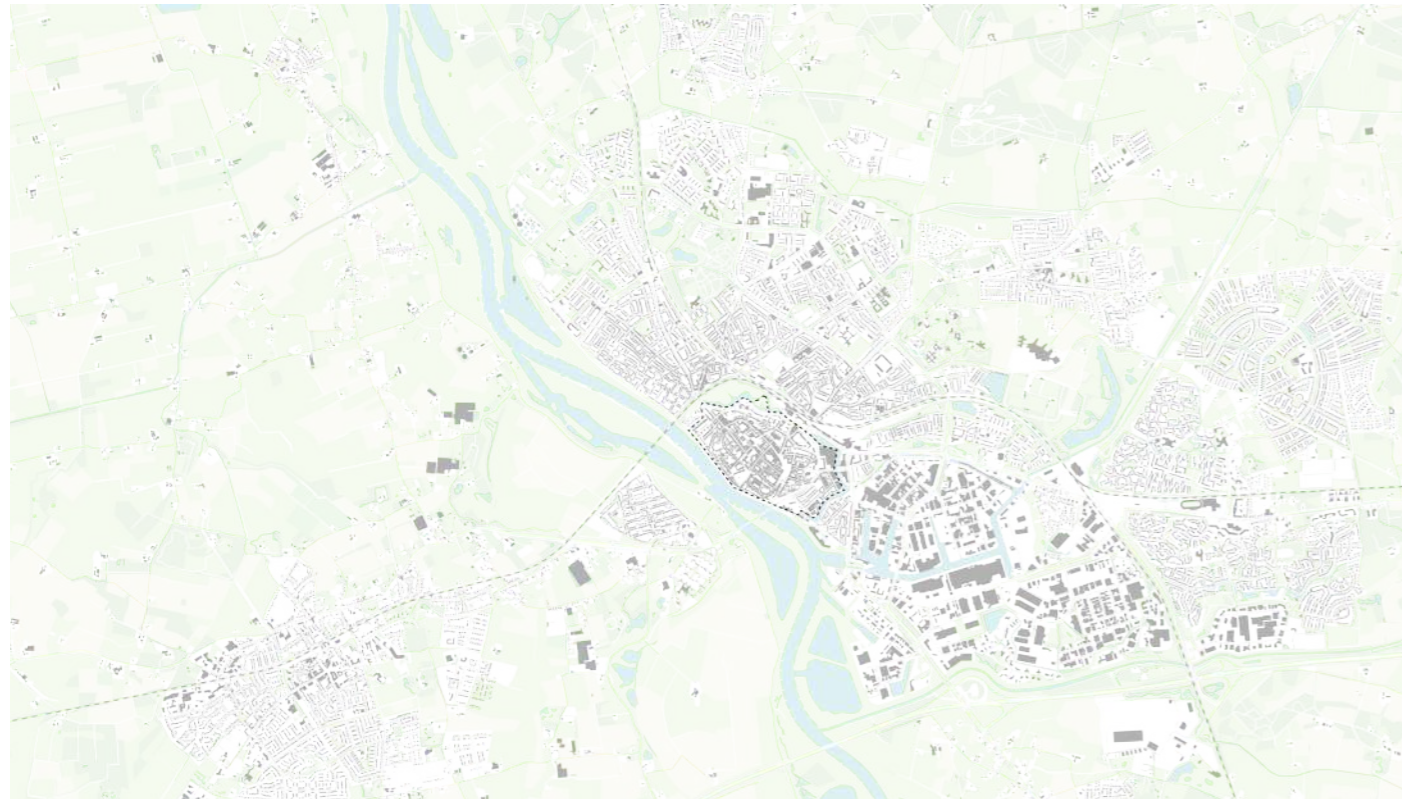
WATERTOREN

PRODUCTIEHALLEN

MAGAZIJN,
WERKPLAATS

KANTOORGEBOUW

KENMERKEN VAN DE BUURT

Kenmerken buurt

De bebouwing van Voorstad-Centrum bestaat hoofdzakelijk uit grondgebonden aaneengesloten woningbouw (laagbouw). Strokenverkaveling en halfvrijstaande bebouwing komen slechts voor in de recente woongedeeltes (o.a. op de Heuvel).

Over het algemeen kan gezegd worden dat het gebied tussen de Brinkgreverweg en de Hoge Hondstraat (hierna genoemd: 'achter het station') bestaat uit kleinschalige woonbebouwing in een hoge dichtheid. Het is een gevarieerd woonmilieu, hetgeen zich uit in variatie in vormgeving, kleur en materiaalgebruik. De rest van het plangebied is ruimer opgezet en kent een lagere bebouwingsdichtheid.

Kenmerkend voor Voorstad-Centrum is verder dat het gebouwd is in een periode dat de auto nog een ondergeschikte rol speelde. De huidige verkeersintensiteit, gebrek aan ruimte op de openbare weg en de toegankelijkheid van de smalle straten leiden hier en daar tot ongewenste situaties.

Langs de doorgaande wegen zoals de Hoge Hondstraat en de Brinkgreverweg waren er oorspronkelijk op de hoeken van wegen winkels te vinden. De meeste hiervan zijn thans verdwenen, maar op een aantal plaatsen zijn ze nog aanwezig in het straatbeeld of hebben een andere functie gekregen, zoals een kantoor of praktijk. Ook bevinden zich in het gebied nog enkele voormalige bedrijfsgebouwen, zoals langs de Molenbelt en de Smyrnastraat. Andere bebouwing betreft scholen en openbare gebouwen, zoals een kerk, een moskee en de begraafplaatsen.

Het stratenpatroon van de eerste stadsuitbreidingen volgde in eerste instantie de historische invalswegen zoals de Brinkgreverweg, de Schoutenweg en de Molenbelt. De stedenbouwkundige opzet van de bebouwing in het gebied 'achter het station' bestaat uit grondgebonden

woningen, in aaneengesloten bebouwing met een relatief hoge dichtheid. Het stratenpatroon is historisch bepaald en smal. De woningen zijn op de straat gericht en hebben zelden voortuinen.

De achtertuinen van de woningen in de voorstad fungeerden vaak als privetuintjes voor o.a. het verbouwen van eigen groente en fruit. Vandaar de vaak diepe achtertuinen en smalle of afwezige voortuinen. De achtertuinen zijn in de loop van de tijd volgebouwd met bergingen en van verdere verharding voorzien. Hierdoor heeft de wijk een stenig karakter. De achtertuinen vormen de private ruimte. Over het algemeen zijn deze niet zichtbaar vanaf de straat.

De woningen zijn maximaal drie lagen hoog. Opgetrokken woningen met platte daken komen vaak voor. Hogere bebouwing, zoals herenhuizen van twee lagen met een kap en enige halfvrijstaande panden en villa's op grote percelen zijn te vinden langs de doorgaande wegen zoals de Brinkgreverweg, Diepenveenseweg en Ceintuurbaan.

Afstanden tot voorzieningen

De Tapijtfabriek heeft een centrale ligging. Het ligt ten noorden van het centrum van Deventer en ten noord-oosten van de spoorlijn Zwolle - Zutphen/Almelo.

Kleinschalige detailhandelsbedrijven met een buurtgericht bereik, zoals de slager, de bakker en de kruidenier zijn van oudsher gevestigd in de oudere gedeeltes van Voorstad-Centrum en langs de hoofdinvalswegen. In de wijk bevinden zich nog twee slaggers, een groente- en fruithandel en een aantal supermarkten. Sommige voormalige winkels worden nu gebruikt voor dienstverlenende beroepen (medisch, sociaal of cultureel), aan huis gebonden beroepen of zijn inmiddels verbouwd tot woning.

Grootschalige detailhandelvoorzieningen ontbraken tot voor kort in het gebied, maar

inmiddels zijn op de Beestenmarkt twee supermarkten en een drogisterij gerealiseerd.

In het gebied Voorstad-Centrum zijn ook enkele horecabedrijven gevestigd. Aan de Diepenveenseweg bevinden zich een café en een afhaalchinees, aan de Smyrnastraat bevindt zich een cafetaria en aan de Beestenmarkt bevinden zich een Chinees-Indisch restaurant en een kiprestaurant.

In Voorstad-Centrum bevindt zich op dit moment een tweetal scholen voor basisonderwijs. Eén aan de Smyrnastraat en één aan de Oosterstraat. Aan de Oosterstraat is tevens een peuterspeelzaal gevestigd. In het Papenblik bevindt zich een kinderopvang van Raster. Ten slotte zijn aan de Diepenveenseweg twee kinderopvangcentra gevestigd, één nabij de Beestenmarkt en één in de voormalige Vrouwenvakschool. Naast scholen voor basisonderwijs zijn er in Voorstad-Centrum ook een tweetal onderwijsinstellingen voor middelbaar beroepsonderwijs gevestigd. In de oude Vrouwenvakschool aan de Diepenveenseweg 136 zit een afdeling van het ROC en ook in het Nieuwe Plantsoen bevindt zich nog een afdeling van het ROC. De voormalige tropische agrarische hogeschool Larenstein is inmiddels verhuisd en het gebied is herontwikkeld.

De nabijheid van de Deventer Ziekenhuizen heeft een effect op de omliggende buurten. Binnen Voorstad-Centrum zijn diverse secundaire medische functies, zoals huisartsen, tandartsen en diverse therapeuten. Daarnaast zijn er binnen het plangebied twee dierenklinieken/artsen.

In Voorstad-Centrum is aan de Smyrnastraat een moskee gerealiseerd. Het gebouw wordt tevens gebruikt door een aantal aan de moskee verwante sociaalculturele functies. Het fitnesscentrum Fit&Fun is gelegen aan de Tapijtstraat. Het buurthuis en de speeltuin van Speeltuinvereniging Kindervreugd zijn aan de Smyrnastraat gelegen. Aan de Hoge Hondstraat bevindt zich een kerk van Het Apostolisch Genootschap.

In de omgeving van het plangebied zijn twee begraafplaatsen aanwezig: de Joodse begraafplaats en de algemene begraafplaats. Tevens bevindt zich een uitvaartcentrum aan de Diepenveenseweg. Ten slotte bevinden zich aan de Molenbelt een aantal ateliers en een theater.

Bomenstructuur in de Smyrnastraat

Bomenstructuur in de Smyrnastraat

Groen

Deventer ligt op de rand van het rivierenlandschap van de IJssel en het Sallandse dekzandlandschap. De verschillen tussen deze landschappen werken door in de bodem, de stedenbouwkundige structuur, de waterstructuur, in de aard van de beplantingen en de specifieke natuurwaarden.

Huidige boom/groenstructuur

De wijk Voorstad kenmerkt zich door intensieve bebouwing, met relatief zeer weinig openbaar groen en een overwegend stenig karakter. De wegenstructuur speelt in het plangebied een belangrijke rol binnen de groenstructuur. De Ceintuurbaan maakt als onderdeel van een ringweg deel uit van de stedelijke hoofdbomenstructuur. Voor de Ceintuurbaan staan bomen in de middenberm. De Hoge Hondstraat is een stedelijke verbinding. De Brinkgreverweg en de Diepenveenseweg tot aan de Brinkgreverweg, zijn een historische laan. Op de Brinkgreverweg ontbreekt de uniformiteit en de samenhang en is de structuur versnipperd. In het woongebied Voorstad gaat de hoogste waardering uit naar eenvoudig, goed verzorgd en bruikbaar groen. De nadruk ligt op de gebruikswaarde (ontmoeten, recreatie, spelen), gecombineerd met een goede beeldkwaliteit (passend bij het stedenbouwkundig ontwerp, verzorgd).

De locatie van de Tapijtfabriek heeft aan de zijde van de Smyrnastraat over de gehele straat een rij met bomen staan. Deze bomenrij bevindt zich direct aan de zijde van de fabriekslocatie. Aan de zijde van de Moskee bevindt zich de Smyrnadwarsstraat. Ook deze straat kent een bomenrij die zich aan de zijde van de Moskee bevindt. Direct aan de zijde van de Tapijtfabriek heeft de Smyrnadwarsstraat een aantal openbare parkeerplaatsen. Aan de zijde van de Burgemeester van Marlestraat is een groenstrook direct verbonden aan de Tapijtfabriek. Dit groen bestaat voornamelijk

uit struiken. Aan de zijde waar de huizen staan, staat een bomenrij waarbij de bomen circa 20 meter van elkaar verwijderd staan. Tussen deze bomen zijn parkeerhavens gesitueerd. Aan de Tapijtstraat bevindt zich sportaccommodatie Fit&Fun. Op de kruising van de Tapijtstraat en de van Marlestraat staan twee grote bomen. Naast de ingang van Fit&Fun bevindt zich een groene struik die tevens het enige stukje groen in deze straat is. Aan beide zijden van de Tapijtstraat bevinden zich parkeerplaatsen.

In het Masterplan is het de intentie om zoveel mogelijk van bestaande bomen die rondom de Tapijtfabriek staan te behouden. Een

Aantakking met infra

De Tapijtfabriek ligt midden in de Burgermeesterwijk en grenst aan de Burgemeester van Marlestraat, Tapijstraat, Smyrnastraat en de Smyrnadwarsstraat. De aanrijroute voor het gebied verloopt via de doorgaande wegen Brinkgreverweg, Diepenveenseweg, Hoge Hondstraat en de Ceintuurbaan. De Tapijtfabriek is in een wijk gelegen waar er volop mogelijkheden zijn om met het openbaar vervoer te reizen. Zo bevinden zich aan de Hoge Hondstraat meerdere bushaltes en op enkele minuten lopen ligt het NS station Deventer en een groot busstation.

Het gebied wordt gekenmerkt door intensieve bebouwing. In het gebied zijn weinig plekken voor geconcentreerd parkeren. Op de Beestenmarkt bevindt zich een grote parkeerplaats. Vrijwel overal wordt er op straat geparkeerd. Ter regulering van de parkeerdruk is in een deel van de wijk Voorstad-Centrum een vergunninghouderszone ingevoerd. Op een aantal plekken zijn garageboxen aanwezig op achterterreinen/binnenterreinen. Het aantal auto's per huishouden in de wijk Voorstad ligt met 0,7 auto's onder het gemiddelde in vergelijking met andere Nederlandse buurten. Voor de gehele wijk Voorstad komt dit neer op 2.896 auto's per vierkante kilometer.

Om de bereikbaarheid en de woon- en leefkwaliteit van het gebied ook in de toekomst te kunnen houden, worden andere vormen van vervoer steeds belangrijker.

Verkeer Gemotoriseerd verkeer

Het plangebied Voorstad-Centrum is grotendeels ingericht als 30 km-gebied. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd en ontsloten door de Ceintuurbaan. Aan de zuidzijde begrenst de spoorlijn Deventer - Zwolle grotendeels het gebied. De invalroutes Diepenveenseweg, Hoge Hondstraat en Brinkgreverweg doorsnijden en ontsluiten het gebied verder. Genoemde wegen maken onderdeel uit van de hoofdwegenstructuur van Deventer en

vervullen daarmee een functie voor doorgaand verkeer. Alle overige wegen zijn aangewezen en ingericht als erftoegangswegen. Een fijnmazig netwerk van deze erftoegangswegen draagt zorg voor de interne ontsluiting van de verschillende woonbuurten binnen het plangebied.

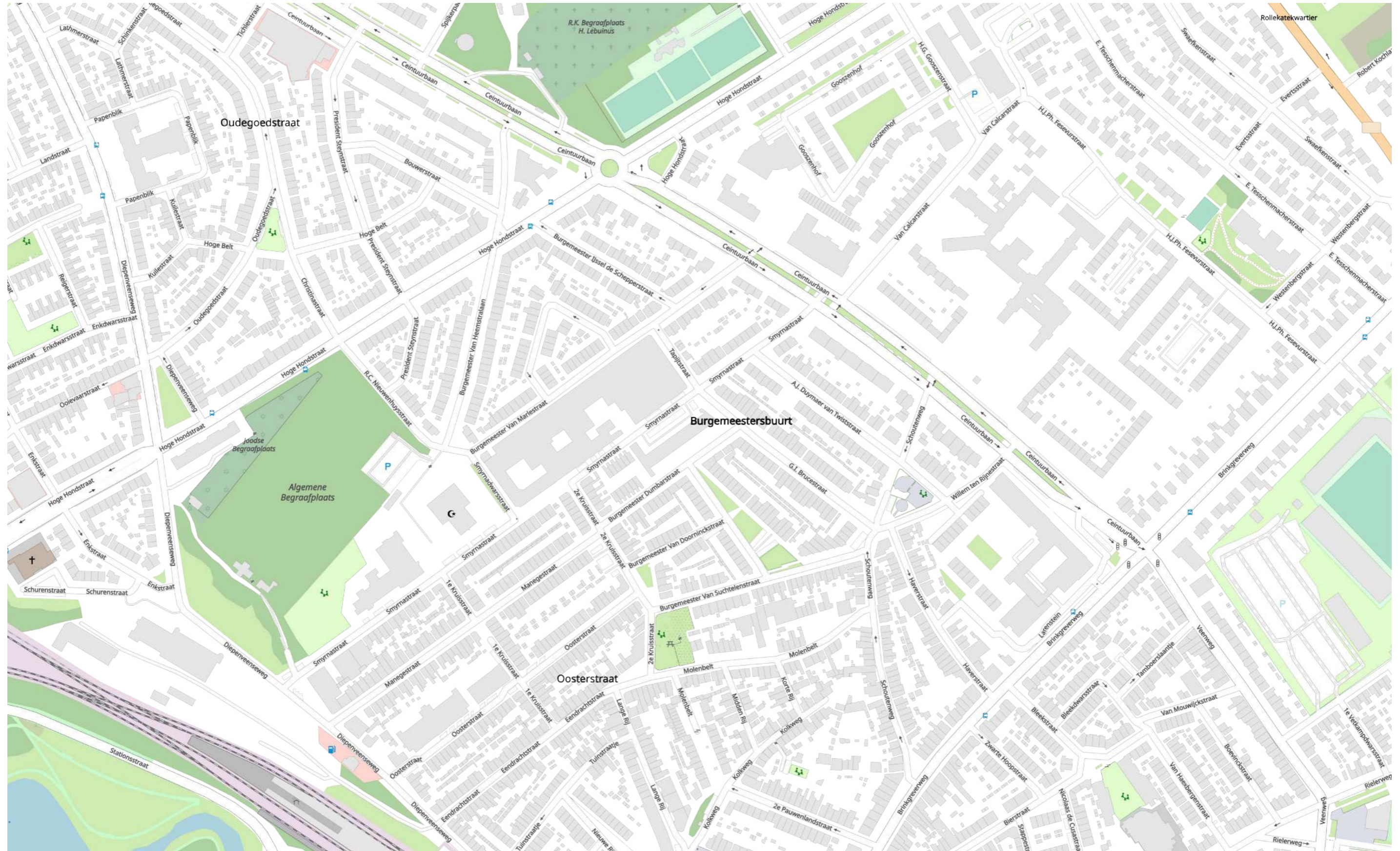
Fietsverkeer

Gemotoriseerd en langzaam verkeer (fietsers en voetgangers) maken in het gebied grotendeels gebruik van dezelfde wegvakken. Gezien de lage maximumsnelheid en de beperkte verkeersintensiteiten hebben deze wegen geen speciale fietsvoorzieningen nodig (cf. Duurzaam Veilig).

Voorstad wordt doorsneden door twee fietsinvalroutes: de Brinkgreverweg en de Diepenveenseweg. Verder maken de Ceintuurbaan en Hoge Hondstraat onderdeel uit van het primaire fietsnetwerk.

Openbaar Vervoer

Voorstad is uitstekend ontsloten door het openbaar vervoer. Vrijwel het gehele plangebied bevindt zich binnen een loopafstand van 500-750 meter van het NS station. Daarnaast doorkruisen diverse stads- en streekbuslijnen het gebied over de Brinkgreverweg, Hoge Hondstraat en Diepenveenseweg.

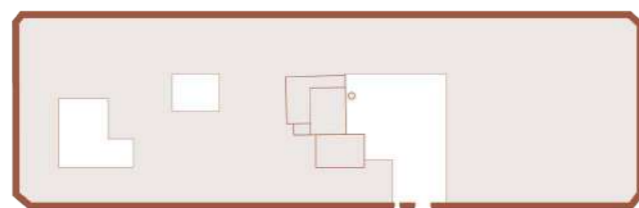

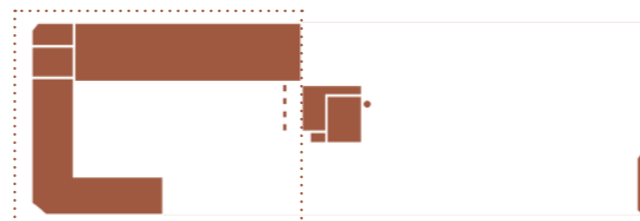
3. RUIMTELIJK CONCEPT

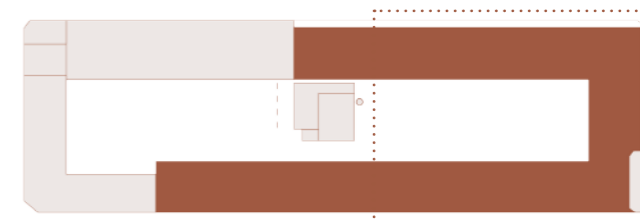
BESTAAND

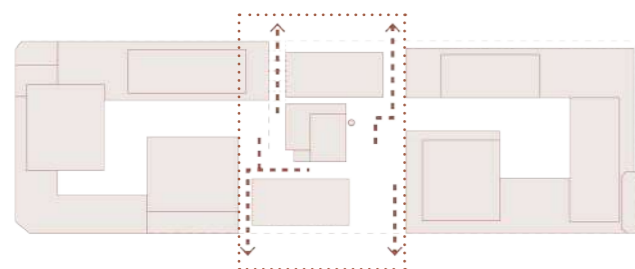
Het is belangrijk dat de bestaande **fabriksidentiteit** gewaarborgd wordt

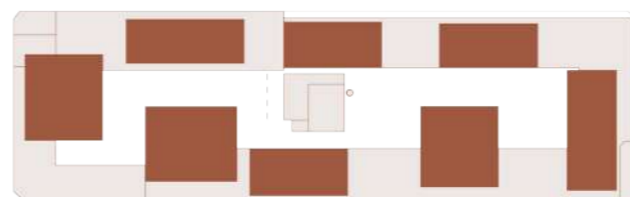
Waardevolle, te behouden elementen (2/3 bouwlagen), die zich voornamelijk in het linker gedeelte van het plot bevinden. Daarom wordt dit gedeelte in het nieuwe plan **'de oude fabriek'** genoemd.

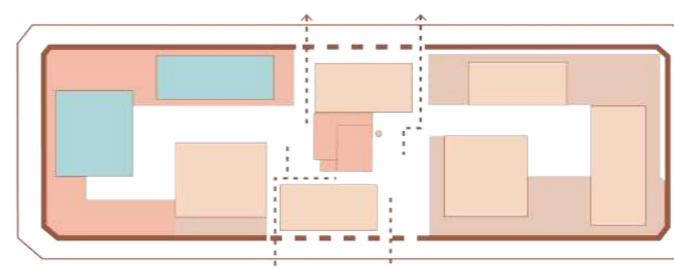
Nieuw te bouwen elementen (3 bouwlagen), welke zich vooral in het rechter gedeelte van het plot bevinden. Daarom wordt dit gedeelte in het nieuwe plan **'de nieuwe fabriek'** genoemd. Hier staat ook een behoudenswaardig kantoorpand op de hoek van de tapijtstraat en smyrnastraat.

Een combinatie van oude en nieuw te bouwen elementen bevinden zich in **'het hart van de fabriek'** waar het ketelhuis als een verborgen parel tussen twee nieuwe bouwblokken (5/6 bouwlagen) in staat. Met het doorbreken van de gebouwbasis (in de rooilijn) in het centrum van het gebied, wordt de fabriek **gehecht** aan de buurt en wordt deze meer toegankelijk. Doordat de basis overwegend in stand blijft en de hoekpunten duidelijk worden gemarkeerd blijft het ensemble leesbaar en beleefbaar.

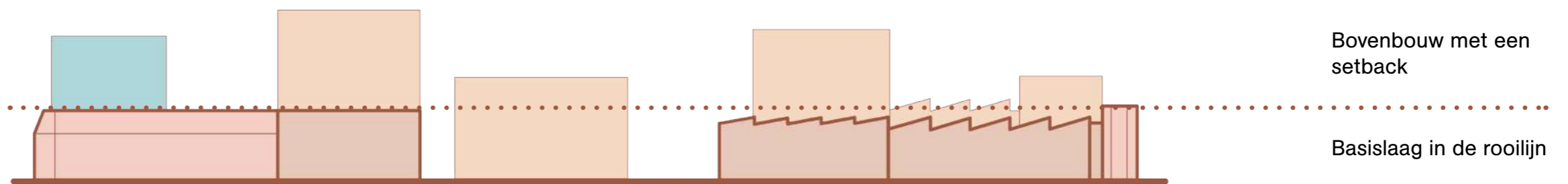
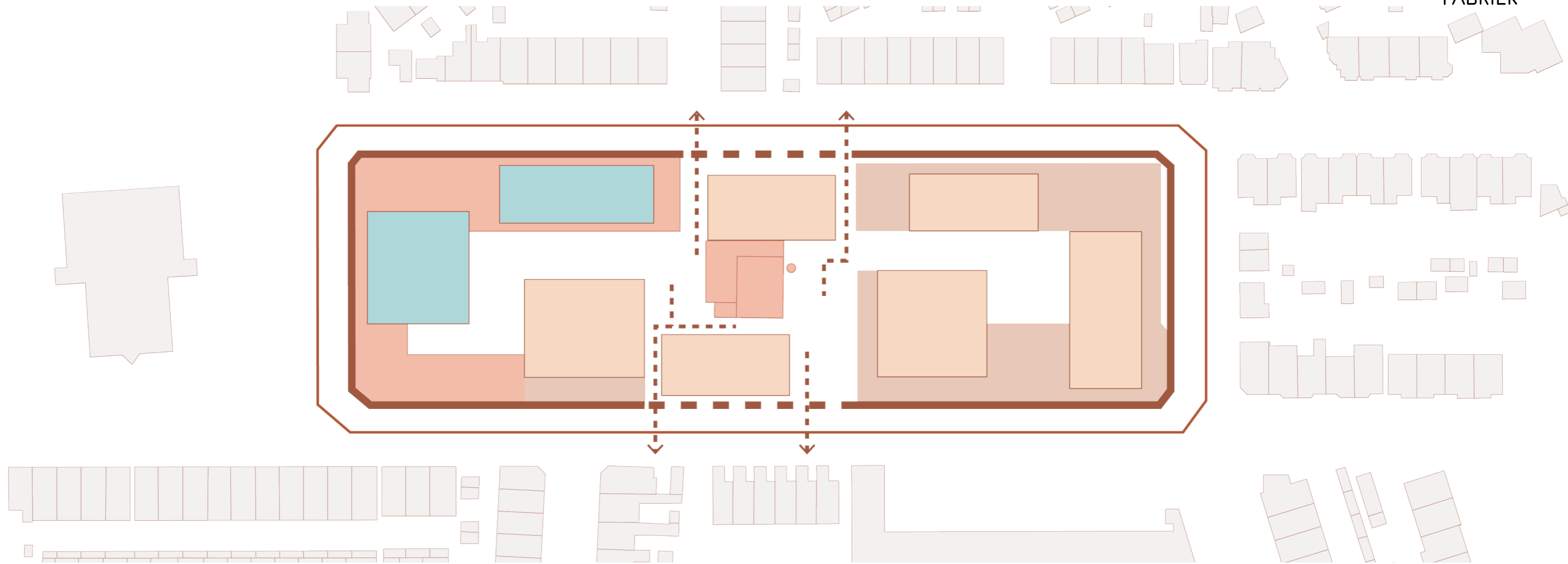

De basislaag van het ensemble vormt een buitenring van 2/3 bouwlagen hoog. **Bovenbouwen** worden hieraan toegevoegd met een minimale **setback** van 2 meter, zodat de basislaag duidelijk leesbaar blijft. Deze basislaag zorgt voor een menselijke maat aan de randen en een goede overgang naar de bebouwing in de omgeving.

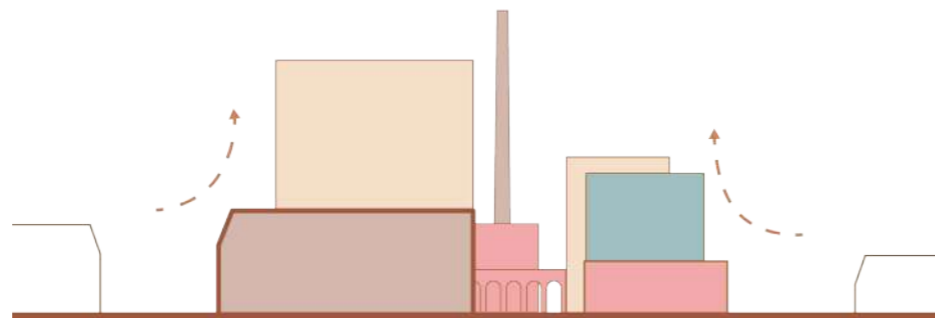

Het gedeelte van **'de oude fabriek'** behoudt de oude rooilijn en het **gesloten karakter** van het ensemble blijft hier in tact. De entreepartijen liggen in dit gedeelte aan de binnenzijde. Het gedeelte van **'de nieuwe fabriek'** heeft een **open karakter**, waar de entrees zich hier aan de straatzijde bevinden. Daarnaast is hier ruimte om de rooilijn iets terug te leggen waardoor het oude kantoorpand beter tot haar recht komt. De extra ruimte in de straat zorgt voor meer kwaliteit in de straat, een verzachte landing van bebouwing op het maaiveld en ruimte voor vergroening.

MASTERPLAN

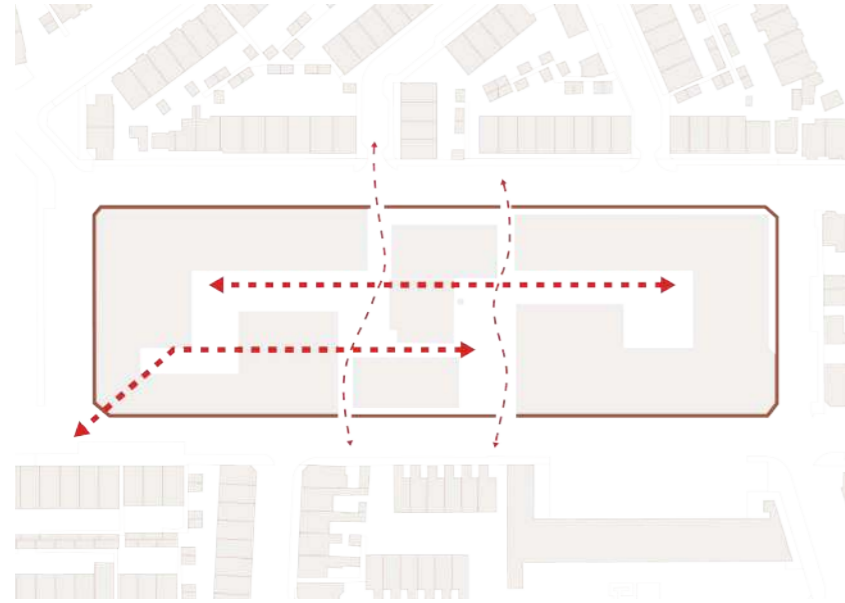

- Bestaande basislaag
- Nieuwe basislaag
- Nieuwe bovenbouwen
- Contrasterende bovenbouw

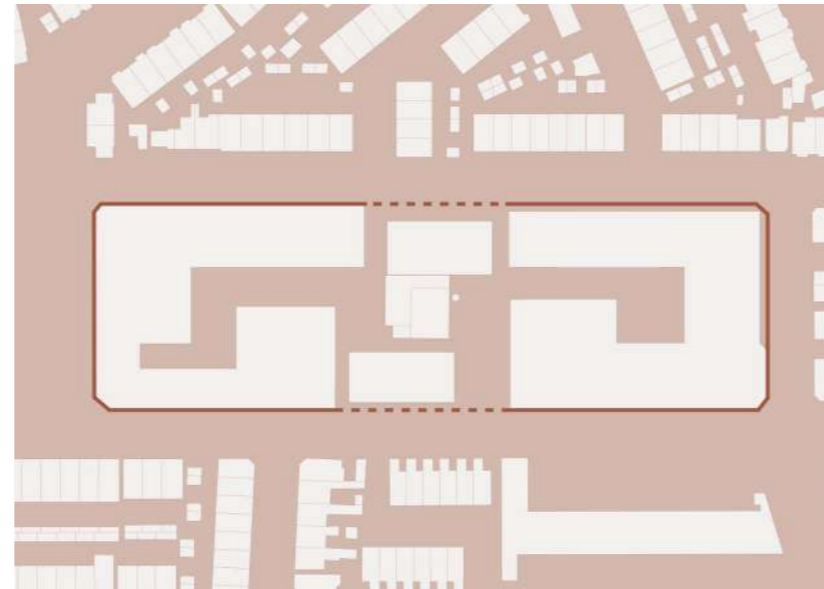

GELAAGDHEID

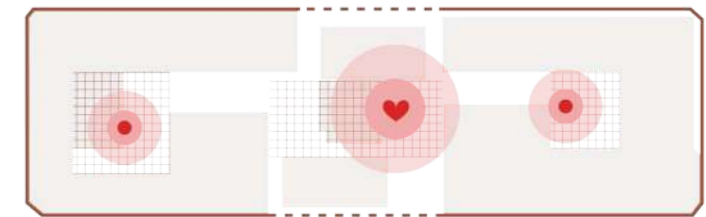
Hoofdstructuur

Het behouden van de productielijnen en doorwaadbaar maken van het gebied.

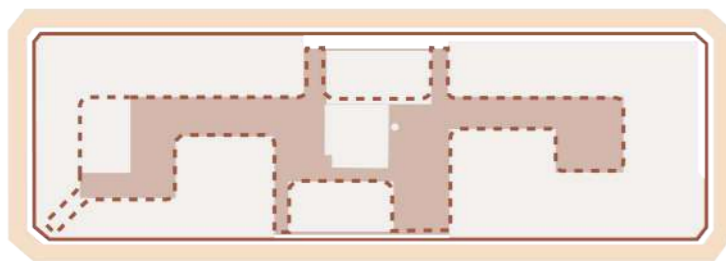
Straatwanden

Duidelijke rand van bebouwing, een enclave in de wijk, de oude rooilijn blijft beleefbaar.

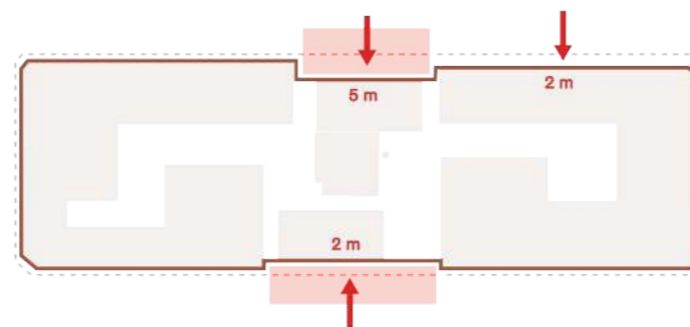
Binnenplaatsen

Het behouden en toevoegen van binnenplaatsen en het creëren van een gebiedshart met bijpassende functies.

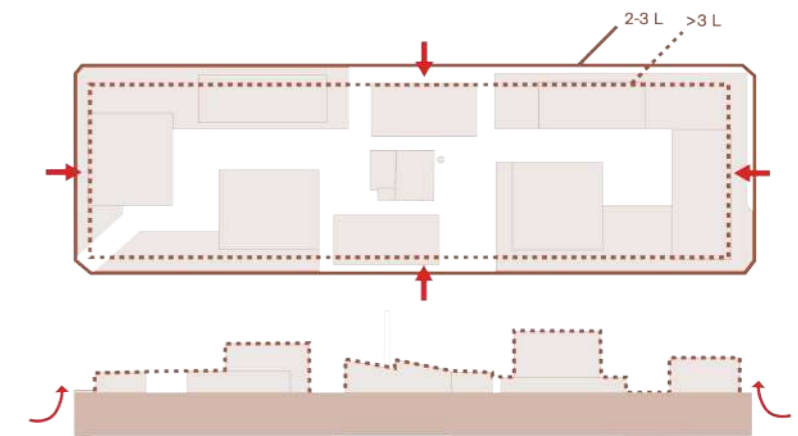
Schillen

De buitenruimte om en op het fabrieksterrein is in verschillende lagen ontworpen. Dit versterkt de identiteit van de fabrieksrand en zorgt voor een goede overgang openbaar-privé.

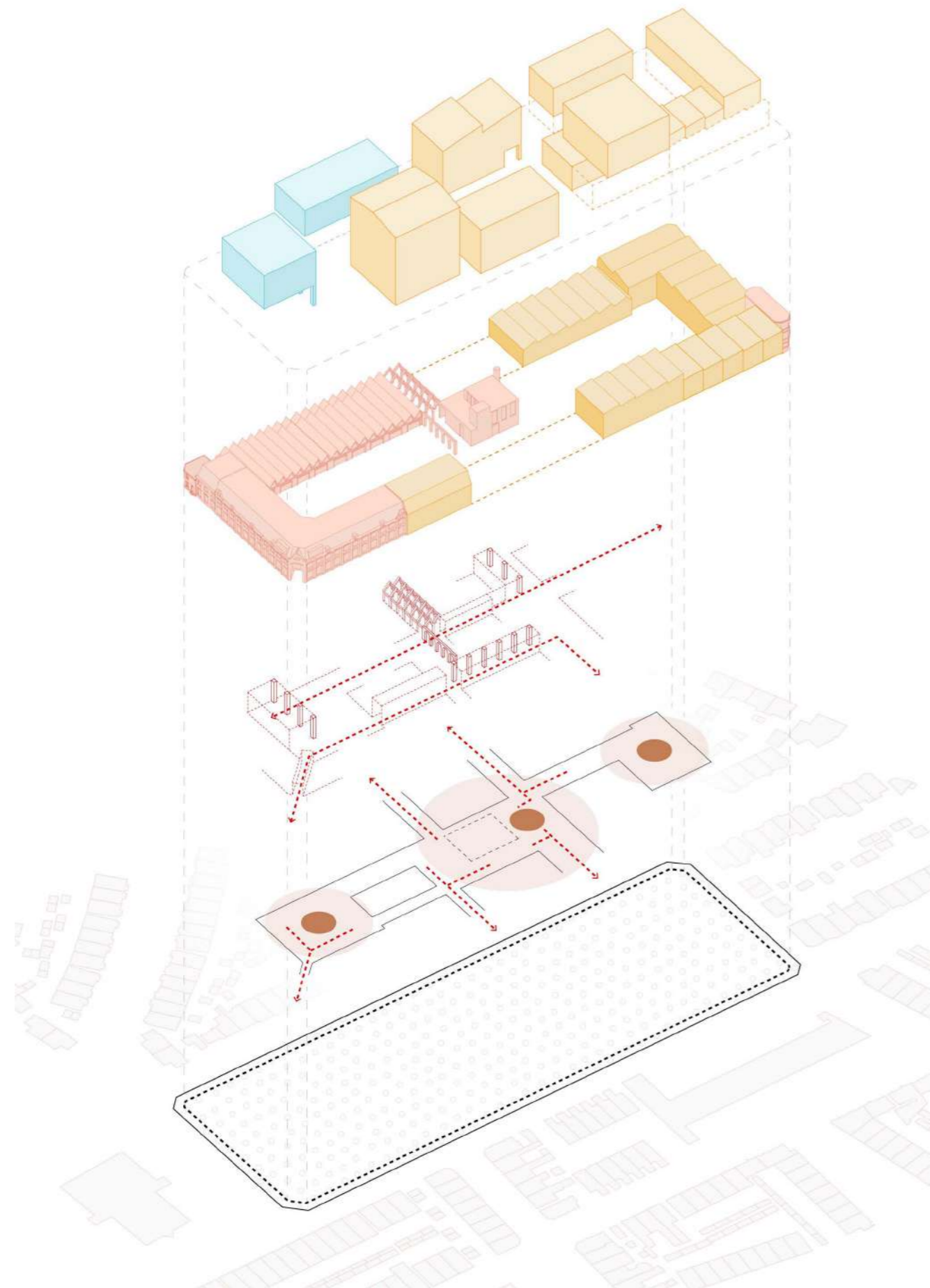
Ruimte in de straat

Door het terugleggen van de rooilijn ontstaat er meer ruimte en kwaliteit in de smalle straten om de Tapijfabriek. Hierdoor ontstaat ruimte voor de groene randen en het aanhalen van groenstructuren en bomenrijen.

Aansluiten op de omliggende bebouwing

Getracht wordt om de impact van de beoogde verdichting op de omliggende bebouwing te minimaliseren door het toepassen van setbacks, het naar binnen toe plaatsen van de hoogste bebouwing en het iets terugleggen van

opbouw

*bestaande +
 nieuwe basislaag*

*poorten, onderdoorgangen
 en overkluizingen*

binnenplaatsen

tapijt en bufferzone

Het ruimtelijke concept van de nieuwe Tapijtfabriek is te ontleden in:

- Een duidelijk basisvolume van 2-3 lagen in de rooilijn, accenten liggen in de tweede lijn. Balkons, erkers e.d. kragen hier niet over uit.
- Gebouwen die zeer duidelijk in vorm en articulatie onderdeel zijn van eenzelfde ensemble, de verschillende gebouwen zijn wel van elkaar te onderscheiden.
- Een groene buffer, duidelijke demarcatie in de buitenruimte.
- Eenheid in kleur- en materiaalgebruik.
- De lange zichtlijnen en assen worden ingezet om de gelaagdheid en stapeling van elementen te 'vangen'.

Een goede integratie met de buurt en het leefbaar en beleefbaar maken van de fabriek vraagt om een meer opengebroke en toegankelijk gebied. Dit staat op gespannen voet met de identiteit van een gesloten fabriek die als een eiland in de wijk ligt. In het gebied is er constant een zoektocht naar de balans van het gesloten fabriekskarakter en een open en prettig woonmilieu.

Het gebied is opgedeeld in drieën. De twee kopzijden zijn krachtige volumes in de rooilijn, bestaande uit het kantoorgebouw en de plint met de kenmerkende kappenstructuur. Hierdoor worden alle zijden en de fabrieksgrens duidelijk gedemarkeerd.

In het midden van het gebied wordt de connectie met de buurt gemaakt en wordt de structuur ten dele opengebroke. Het fabriekshart en de buitenruimte wordt hier verweven met de buurt. Hier kunnen de gebouwen terugliggen vanuit de rooilijn om meer ruimte te geven in de straat en de hechting met de buurt.

Door in het ontwerp van de buitenruimte en buitenruimte, het ontwerp van de gebouwen en de materialisatie de gebiedsidentiteit duidelijk te laten spreken wordt in dit meer open tussenstuk de fabriek bijeengehouden.

Masterplan

De Tapijtfabriek ligt vlak bij het centrum van Deventer, op een steenworp afstand van het station Deventer en is daarmee zeer goed bereikbaar zowel met het openbaar vervoer als met de fiets of te voet. Dagelijkse voorzieningen liggen op loop- en fietsafstand. De Tapijtfabriek is daardoor aantrekkelijk voor woningbouw en voldoet aan de voorwaarden om binnenstedelijk te intensiveren.

Bij de aanpak waarin transformatie, renovatie en nieuwbouw op een weloverwogen manier naast elkaar worden ingezet, ligt er nadrukkelijk aandacht op het bieden van een kwaliteitsimpuls voor de omliggende wijk. Waar nu sprake is van gesloten fabrieksfunctie midden in een woonwijk, ontwikkelen we een doorwaadbare groene en gezonde woonbuurt waarbinnen plek is voor wijk-ondersteunende functies en betaalbare inclusieve woningen, die voor iedereen toegankelijk zijn.

De aanpak van de nieuwe Tapijtfabriek is gefundeerd op meerdere doelen, kansen en ambities die opgenomen zijn in het ruimtelijke ontwerp van het Masterplan:

- Het behouden, restaureren en transformeren van de bestaande bebouwing, ruimtes en structuren met de hoogste waarden. Deze blijven daarmee de dragers van de cultuurhistorische identiteit.
- De nieuwe Tapijtfabriek is ruimtelijk goed ingepast in de bestaande woonbuurt waarbij de overgangen openbaar en privé, vernieuwde straten en aansluitingen van bebouwing op het maaiveld met extra zorg worden vormgegeven.
- Bijdragen aan het oplossen van de woning-schaarste in Deventer door een intensief programma op kwalitatieve en uiteraard duurzame en energiezuinige wijze in te passen. (Zie hoofdstuk 10 Doelgroepen en Programma in het Masterplan)
- Het creëren van een stedelijk woonprogramma dicht op het stadscentrum van Deventer in een passende binnenstedelijke uitwerking

- Programmamix met 25% sociale woningbouw en betaalbare woningen. (Zie hoofdstuk 10 Doelgroepen en Programma in het Masterplan)
- Versterken van het aanwezige groen in en om het plangebied. Het nu bovenal stenige fabrieksterrein wordt groener en de buitenruimte wordt klimaatadaptief uitgewerkt en dat verbetert de natuurwaarden. (Zie hoofdstuk 9 Duurzaamheid en Klimaat)
- Het opstellen van een haalbaar, maakbaar en hoogwaardig plan. De woningbouw in voldoende aantallen is hiervoor de financiële drager.

De optimale integratie van deze verschillende aspecten heeft geresulteerd in dit Masterplan.

In het intensieve participatieproces zijn veel dialogen gevoerd. Met de bewoners van de omliggende straten, met Rentree, met de Moskee, met de erfgoedpartijen en met individuele bewoners en huidige gebruikers is intensief overlegd over wensen, zorgen en ideeën en hun achterliggende motieven. Plannen zijn tot stand gekomen in afstemming met het projectteam van de Gemeente Deventer.

Bij de gekozen inrichting van de buitenruimte en in de positionering van gebouwen is de inbreng van de verschillende partijen zorgvuldig onderzocht, gewogen en beargumenteerd verwerkt. Keuzes die raken aan individuele belangen voor bijvoorbeeld posities van gebouwen, gebouwhoogtes, privacy, inkijk, en schaduwwerking hebben een grote sturende werking gehad op het hier voorgestelde plan.

Bouwhoogte

De herontwikkeling van de Tapijtfabriek in Deventer biedt de stad de kans om nieuwe woningen te realiseren. De locatie die nu een industriële bestemming kent, is uitermate geschikt voor de functie wonen. In het Handelingsperspectief heeft Deventer haar ambities en ontwikkeldoelen kenbaar gemaakt.

Om deze ambities op een gezonde manier waar te maken, heeft het plan een bepaald volume, een hoeveelheid open ruimte en een bepaalde bouwhoogte nodig. Een voorwaarde was een intensief participatietraject en dat heeft geresulteerd in het definitieve Masterplan.

In veel steden wordt momenteel flink gediscussieerd over bouwhoogtes bij nieuwe ontwikkelingen. Het is een landelijke trend dat er, binnen stedelijke gebieden, in steeds hogere dichtheden wordt gebouwd. Ruimte is schaars dus de hoogte wordt steeds vaker opgezocht. Ook in Deventer is deze ontwikkeling gaande. Begin 2023 heeft de Gemeente Deventer een aantal uitgangspunten benoemd over de bouwhoogtes in Deventer. Deze punten staan beschreven in de nog door de raad vast te stellen “Visie op hoger bouwen in Deventer” van februari 2024. In deze visie heeft de gemeente een indeling gemaakt van verschillende categorieën bouwhoogtes en waar deze ingezet kunnen worden in relatie tot verdichting en hoger bouwen in Deventer.

1. De “Deventer Laag” – 10 tot 16 meter
2. Middelhoog – 16 tot 31 meter
3. Hoogbouw 31 – 40 meter
4. Hoogbouw+/- iconen – 55 t/m 70 meter

In de concept visiekaart worden de zones en gebieden aangegeven waar hoger gebouwd kan worden en waar men terughoudend wil zijn. De Tapijtfabriek ligt vlak bij het treinstation en is gelegen nabij het centrum. In haar conceptvisie beschrijft de gemeente dat in dit soort gebieden de kans aanwezig is om een bruisend stedelijk gebied te creëren met een mix van wonen, werken en voorzieningen in hoge dichtheid.

De eerste twee categorieën zouden van toepassing zijn op de Tapijtfabriek, waarbij de conceptvisie ook uitgangspunten beschrijft hoe zorgvuldige inpassing kan worden gerealiseerd. (De visie wordt begin 2024 voor vaststelling aan de raad aangeboden).

Herkenbaarheid Tapijtfabriek

De Tapijtfabriek heeft een rijk verleden. Om het karakter van deze plek te behouden en de verbinding met de wijk te versterken, is in het ontwerp zorgvuldig gekeken om een balans tussen oud en nieuw te creëren. Door de karakteristieke menging van historische en hedendaagse gebouwen kan op deze locatie van de Tapijtfabriek een breed scala van functies, gebruikers en doelgroepen een plek krijgen. Door het behoud van een aantal karakteristieke gebouwen, de hovenstructuur en zichtlijnen blijft de Tapijtfabriek herkenbaar. Door de bebouwing op de oude rooilijn te handhaven, het toepassen van setbacks en het naar binnen toe plaatsen van de hoogste gebouwen blijft de fabrieksidentiteit behouden en sluit deze aan op de bebouwing in de omliggende straten.

Tijdens het participatieproces is door omwonenden in diverse sessies terugkoppeling gegeven. De zorgen over de bouwhoogte heeft ertoe geleid dat we de bouwhoogte fors verlaagd hebben. Het uiteindelijke plan bevat een verzameling van gebouwen met een gedifferentieerd aanbod aan bouwhoogtes. Het hoogste accent ligt nu op 30 meter. Samen met gebouwen lager dan 16 meter aan de rand van het gebied vormt dit de nieuwe Tapijtfabriek. In de hoogbouwvisie staat dit omschreven als een combinatie van de ‘Deventer laag’ en ‘Middelhoog’. Om aan alle ambities van de herontwikkeling te voldoen is deze middelhoge bouw nodig. Deze middelhoge bouw levert een positieve bijdrage aan de dynamiek en het beeld van de omgeving en versterkt de identiteit van de Tapijtfabriek.

Zorgvuldig verdichten

Om de herontwikkeling van de Tapijtfabriek op een zo zorgvuldig mogelijke manier aan te pakken, zijn er meerdere participatiebijeenkomsten georganiseerd. Door het gebruik van setbacks wordt er een beleving gecreëerd die past binnen de menselijke maat en schaal. De situering van de plekken

voor middelhoogbouw is samen met de buurt in de participatiebijeenkomsten zorgvuldig onderzocht. Daarnaast is de keuze in het plan gemaakt om een variatie van hogere volumes en lagere volumes te maken (en dus niet een bouwhoogte die overal gelijk is), zodat er meer licht en ruimte in het straatbeeld ontstaat. Tijdens het participatieproces zijn er ook een drietal aparte sessies per straatdeel georganiseerd waarbij omwonenden per straat zijn uitgenodigd. Tijdens deze sessies hebben we specifiek ingezoomd op de wensen en zorgen per straatdeel. Door middel van het presenteren van de straatprofielen op ooghoogte hebben omwonenden een goed beeld kunnen krijgen van de sfeer in de straat en hebben we goede input ontvangen om per straatdeel de verdichting te verbeteren. Zo zijn er op een aantal plekken setbacks toegevoegd en is er een beter groenplan ontstaan.

Kansen gemengd woonmilieu

We staan aan de vooravond van een zeer grote woningbouwopgave die, voor het eerst in de moderne geschiedenis, grotendeels in bestaand stedelijk gebied gerealiseerd zal moeten worden. De huidige woningvoorraad in de Burgemeestersbuurt bestaat voor 78% uit grondgebonden eengezinswoningen (Deventer totaal 67%), terwijl nog maar een derde van de huishoudens uit gezinnen met een of meerdere kinderen bestaat (zie: Bijlage Demografie). Dit aantal neemt, naar verwachting, de komende decennia nog verder af. Door deze demografische ontwikkeling is er de komende dertig jaar vooral veel behoefte aan woningen voor eenpersoonshuishoudens, senioren en jonge professionals.

De Burgemeestersbuurt typeert zich als een jaren dertig wijk waar de woningvoorraad nu vooral uit rijtjeshuizen bestaat waarin veelal eenpersoonshuishoudens wonen. Door de demografische ontwikkelingen in de Burgemeestersbuurt ontstaat er een behoefte aan een andere samenstelling van de woningvoorraad in deze wijk. Over

dertig jaar zal de Burgemeestersbuurt er anders uitzien. Veel oude woningen zullen gerenoveerd of mogelijk vervangen moeten worden. Gezien de behoefte aan woonmilieus voor eenpersoonshuishoudens is de verwachting dat er op termijn meer gestapelde bouw in deze wijk wordt gerealiseerd. Het plan voor de Tapijtfabriek waarin gestapelde bouw met een gevarieerd woningaanbod is ingetekend, draagt bij aan de ambitie om een gemengd woonmilieu te creëren en deze te versterken.

Kansen maatschappelijke verbinding

De locatie van de Tapijtfabriek is nu vrij besloten. Eén van de bouwstenen die de Gemeente Deventer heeft gesteld in het Handelingsperspectief is het maken van verbinding met de omgeving. In het plan waarin we gestapelde bouw combineren met gezamenlijke daktuinen, groene binnentuinen en een levendige begane grond, versterken we de ruimtelijke kwaliteit in deze woonwijk. De fabriek die nu voor omwonenden niet toegankelijk is, wordt een plek die onderdeel gaat zijn van de buurt. Via diverse verbindingen, stegen, straten en pleinen, kunnen omwonenden op het terrein wandelen. Het Ketelhuis vormt het hart van het gebied waar bewoners en omwonenden elkaar kunnen ontmoeten. Door een mix in woningen en programmafuncties ontstaat er meer levendigheid in het gebied. De combinatie van deze levendigheid met meer groen, voldoende waterberging, duurzame bouw, het behoud van de karakteristieke historische gebouwen aangevuld met nieuwe architectuur zorgen voor een forse kwaliteitsimpuls van de wijk.

Kwaliteit van de hogere gebouwen

De doelstelling is om van de oude Tapijtfabriek een locatie te maken die toekomstbestendig is en waar diverse doelgroepen graag willen wonen. Om dit waar te maken moeten de randvoorwaarden juist zijn. Eén van deze randvoorwaarden is de kwaliteit van hogere gebouwen. In het verleden

waren de eisen beperkt en was het belangrijkste doel om verdichting te creëren. Tegenwoordig zijn gemeenten veel duidelijker in de eisen waar binnenstedelijke bouwprojecten aan moeten voldoen, niet alleen op technisch gebied maar ook op het gebied van architectuur, stedenbouw en duurzaamheid. De duidelijke randvoorwaarden die de gemeente heeft meegegeven en de keuze voor het gerenommeerde architectenbureau de Architecten Cie, hebben ertoe geleid dat het plan met de daarin opgenomen middelhoge bebouwing op zowel het gebied van architectuur, stedenbouw en duurzaamheid van hoge kwaliteit is en goed aansluit op de omgeving. Zowel in verschijningsvorm, diversiteit in woningaanbod als in duurzaamheid is dit plan een verrijking voor de Burgemeesterswijk en de stad Deventer.

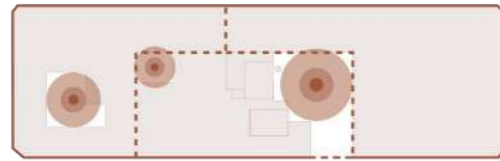
---

4. BEELDKWALITEITSPAN

FABRIKSIDENTITEIT - ANALYSE

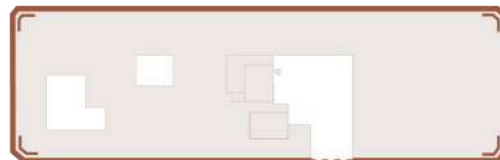
DE NIEUWE FABRIKSIDENTITEIT

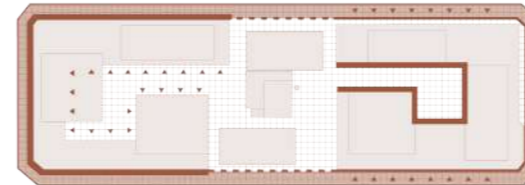
HOVEN

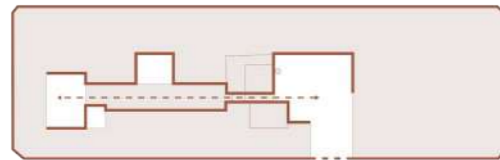
De **hovenstructuur** van de oude fabrieksofzet met het **drietal binnenkamers** wordt versterkt en opengewerkt, zodat de binnenkamers toegankelijk worden. De binnenkamers vormen de **centrale punten** binnen het ensemble, waar ze in verbinding staan met **routes** en **entrées**. Elke binnenkamer krijgt een eigen karakter, gebaseerd op de positie in het ensemble en de mate van toegankelijkheid van de binnenkamer.

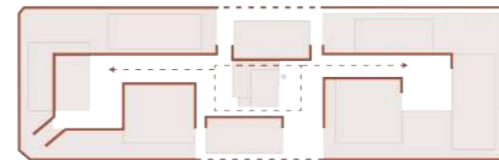
EEN 'HARDE' BUITENKANT

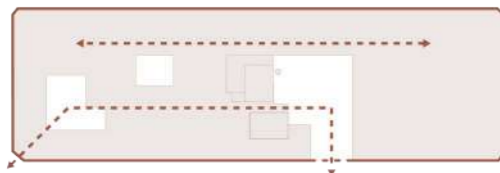
De grens van het fabrieksensemble blijft zichtbaar, maar wordt verzacht. De **groene buffer** wordt opgewaardeerd en ingericht. Het ensemble blijft er als één geheel uit zien, maar krijgt een **open en uitnodigende uitstraling**. In 'de oude fabriek' liggen de entrées aan de binnenzijde, waar de entrées in 'de nieuwe fabriek' aan de buitenzijde gepositioneerd zijn. De deelgebieden hebben zo ieder een eigen karakter.

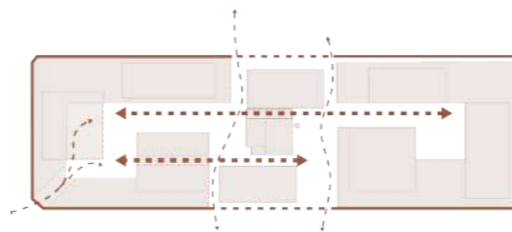
EEN 'ZACHTE' BINNENWERELD

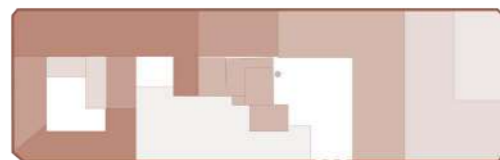
De gefragmenteerde, gestapelde en **gelaagde 'zachte' binnenwereld**, wordt behouden en versterkt. Het 'hart van de fabriek' zorgt ervoor dat het binnengebied open is en geeft ruimte voor meer differentiatie in de gevellijnen en een duidelijk speelster beeld dan de gevellijn aan de buitenkant.

DE PRODUCTIELIJNEN

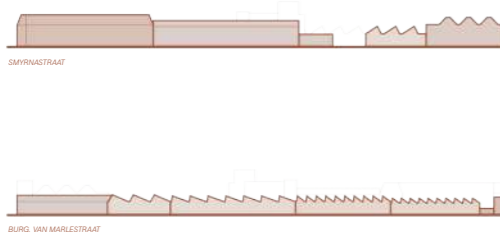
De **structurende assen** van de productielijnen wordt geherinterpreteerd in de vorm van zichtlijnen en (onder)doorgangen. De duidelijke zichtassen in het binnengebied zorgen voor een gevoel van oriëntatie en ruimtelijkheid. Daarnaast zorgen ze voor de verbindingen door het gebied.

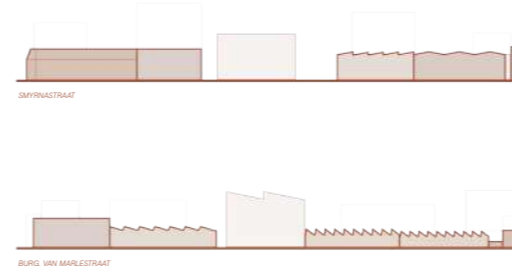
GELAAGDHEID

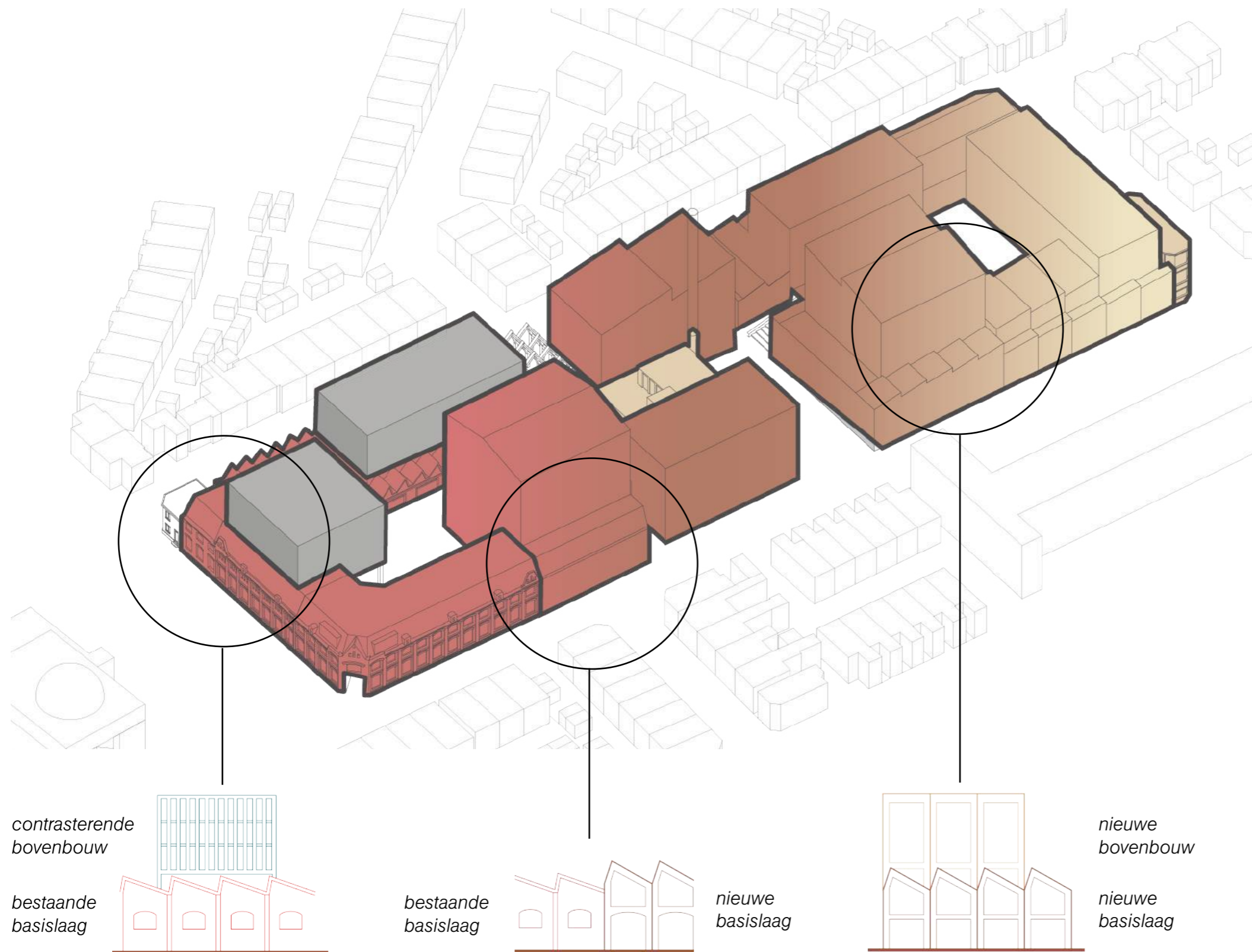
De **gelaagdheid** van de fabriek blijft behouden, doordat de nieuwe volumes op een speelse manier ten opzichte van elkaar aan de binnenzijde gepositioneerd zijn. Hierdoor ontstaat een **stapeling van volumes en architecturen**.

EEN TON SUR TON ENSEMBLE

Het **2/3 laags basisvolume** wordt aan de rand van het plangebied gehandhaafd, bovenbouwen zijn verder in het binnengebied gepositioneerd. De korrelgrootte van de nieuwe bebouwing is gebaseerd op de korrelgrootte van de bestaande gebouwdelen. Niet alleen in korrelgrootte, maar ook in materialisering hebben de gebouwdelen overeenkomsten. Hierdoor is de algehele indruk een **ton sur ton geheel**. Desalniettemin zijn de verschillende blokken van elkaar te onderscheiden door kapvorm, detaillering en lichte verschillen in kleur van materialisering.

Door de historie en betekenis van de fabriek in Deventer is de beeldkwaliteit en de wijze waarop deze omgaat met het cultureel erfgoed van groot belang. Om hier met passende zorgvuldigheid mee te kunnen ontwerpen is er naast dit Masterplan een separaat Beeldkwaliteitsplan opgesteld. In dit Masterplan is om de leesbaarheid te borgen een uittreksel met de belangrijkste kernwaarden en uitgangspunten opgenomen.

De beoogde beeldkwaliteit van de nieuwe Tapijtfabriek heeft als doel om het gebied een historische gelaagdheid te geven die past bij de uitdagingen van de 21ste eeuw.

De ambitie hierbij is om het cultuurhistorisch verleden zichtbaar, tastbaar en beleefbaar te maken voor Deventer. Karakteristieke panden worden getransformeerd en hergebruikt, kenmerken en kwaliteiten uit het verleden blijven zichtbaar en huidige stedenbouwkundige structuren blijven bestaan binnen de nieuwe opzet van de fabriek.

Het historisch karakter van het gebied is ook leidend voor de vormgeving van de nieuwbouw. Dat betekent dat er een symbiose ontstaat tussen enerzijds de te transformeren panden en anderzijds de nieuwbouw, die is geïnspireerd op de fabrieksidentiteit. Gezamenlijk dragen zij bij aan de ruimtelijke identiteit van het gebied.

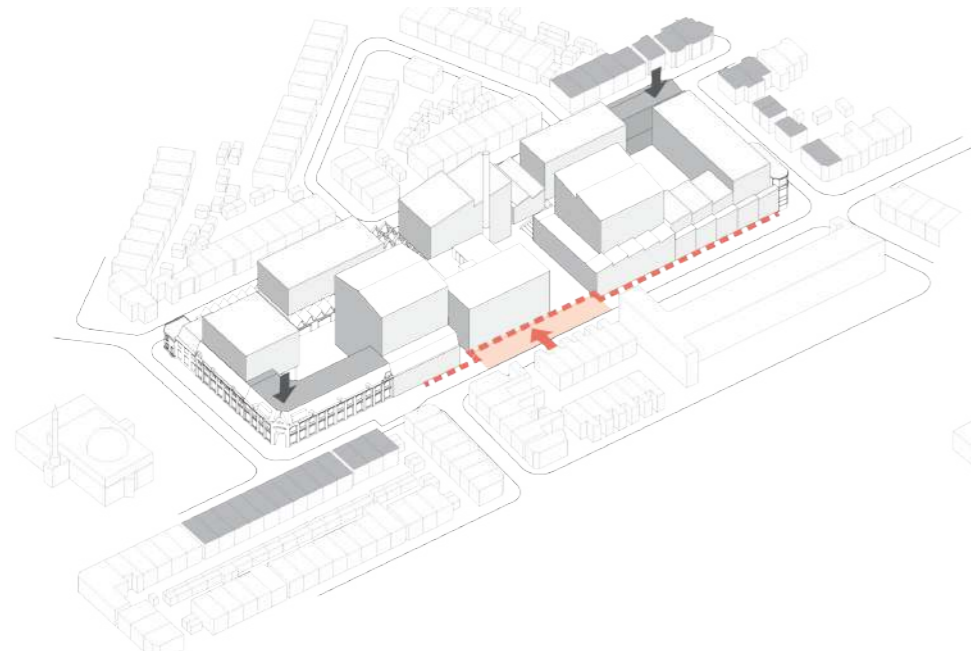
5. MASTERPLAN

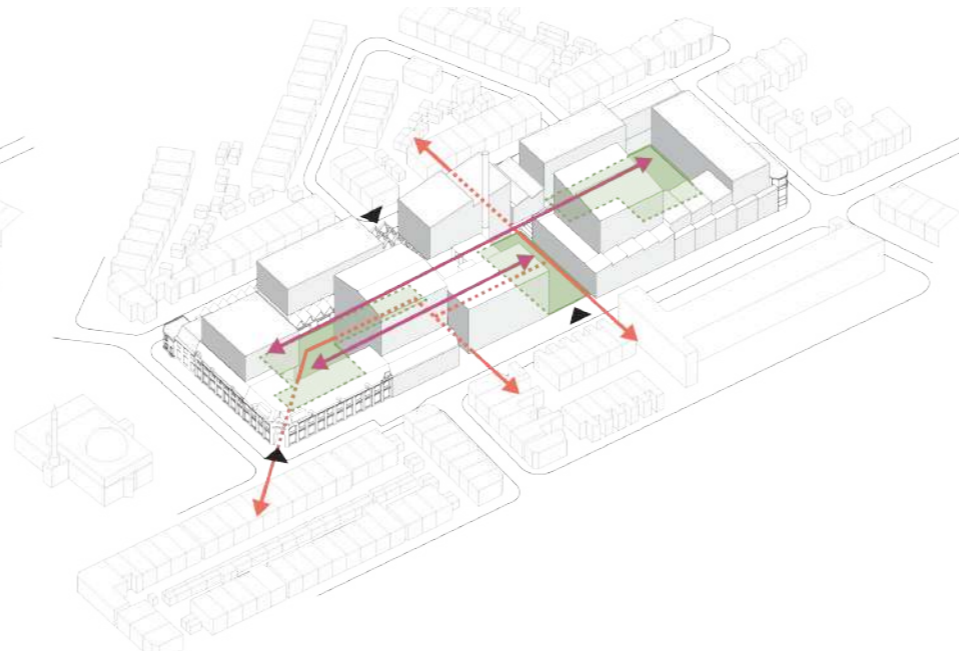

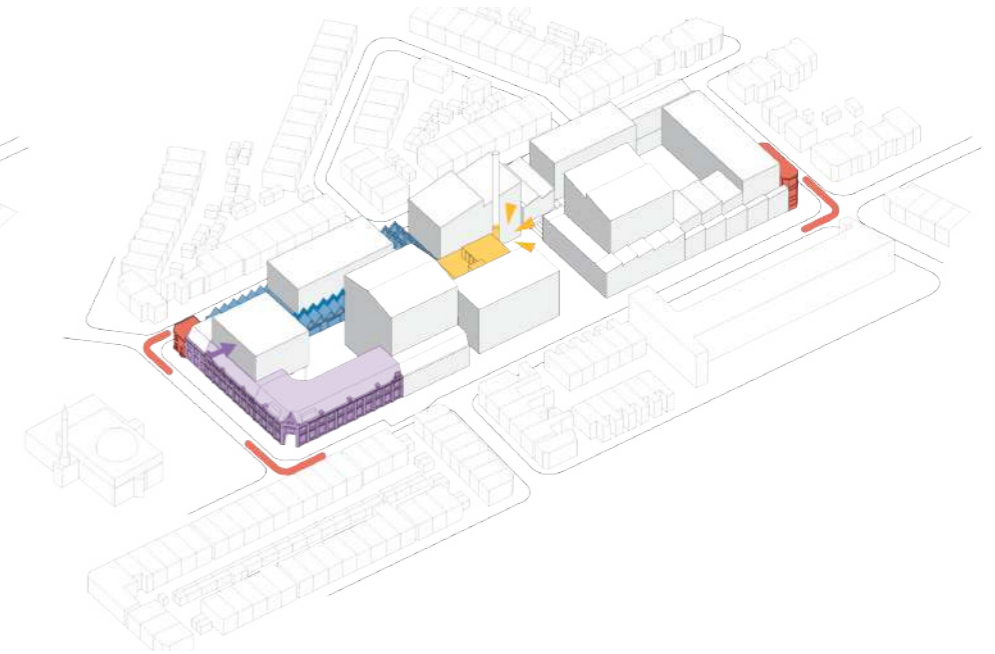
MASTERPLAN MAAIVELD

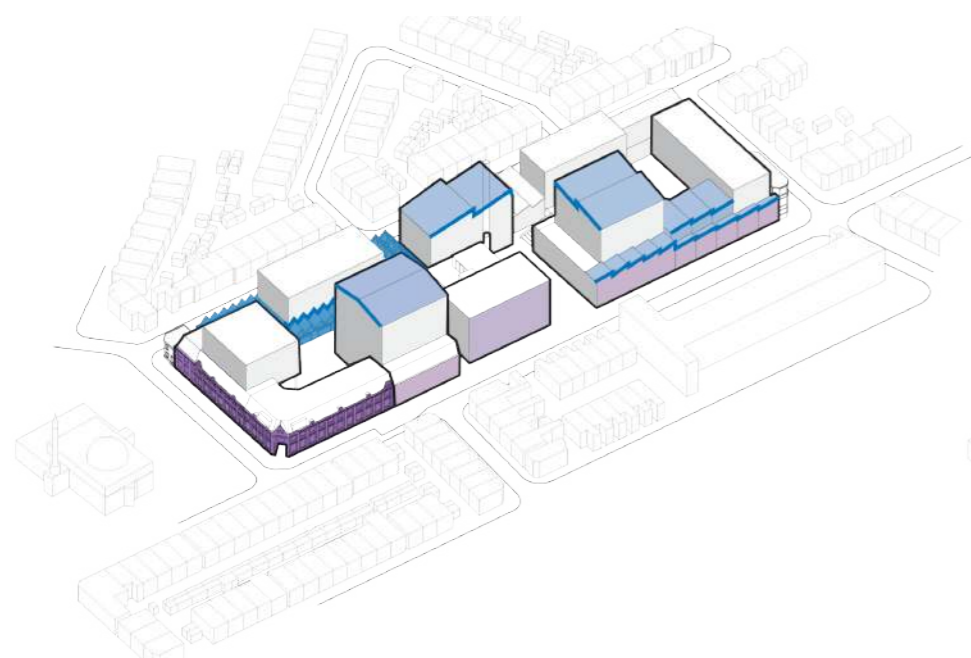
Ruimte en licht in de buurt

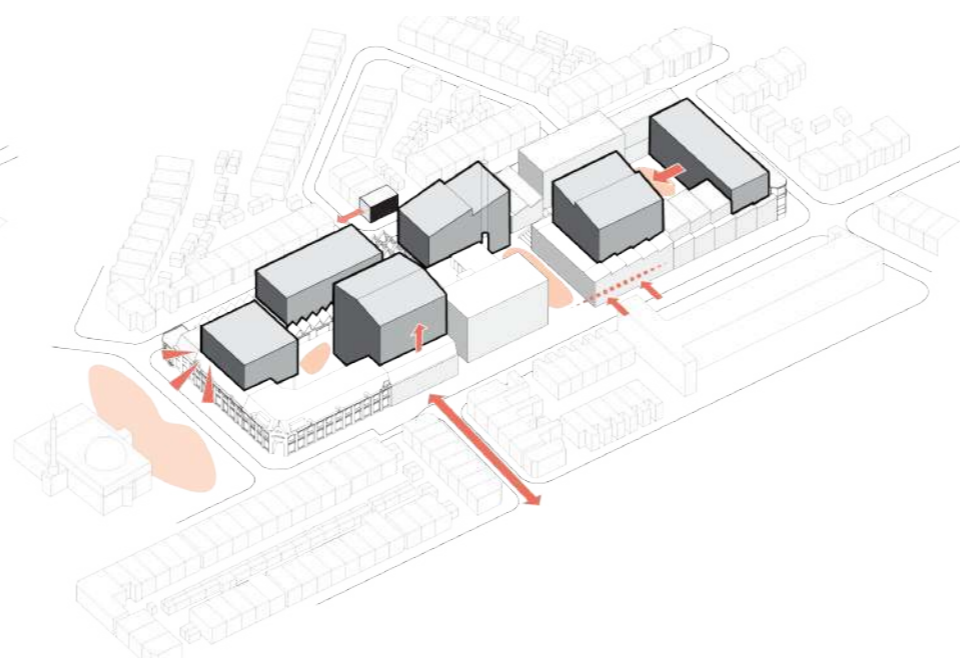
Loop, zicht en productielijnen

Erfgoed als drager van het gebied

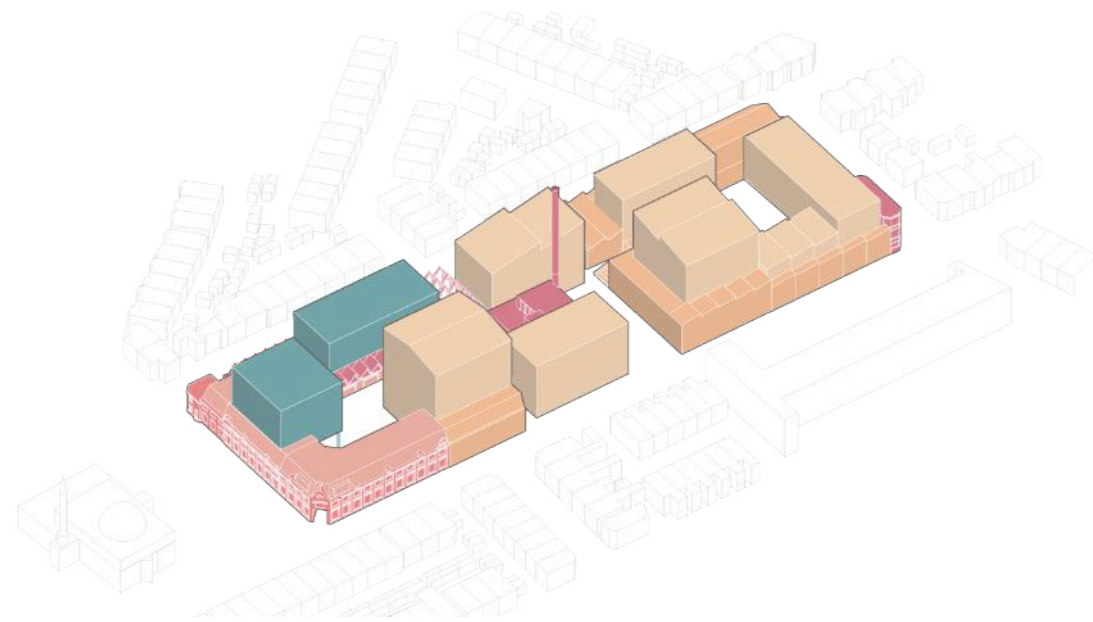
Nieuw reageert op oud

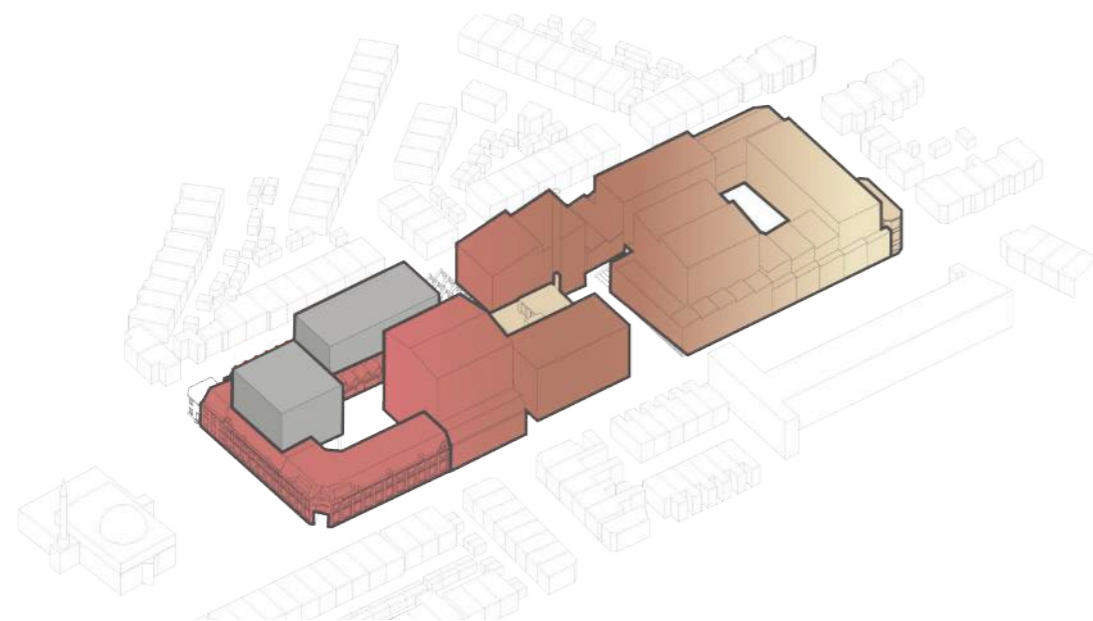
Zorgvuldige inpassing nieuw volume in de buurt

Impressie volume in de buurt

Architectonische verhoudingen

Materialisatie, kleur en ornamentiek

Inpassing in de buurt

Het ontwerp van de nieuwe Tapijtfabriek bouwt voort op de bestaande situatie van de fabriek. Voor een goede aansluiting op de buurt en op de bestaande fabrieksgebouwen is een basislaag van 2-3 bouwlagen het uitgangspunt. Deze basislaag, die, zoals in de huidige toestand, onderverdeeld is in gebouwen met een eigen expressie, geeft een menselijke maat in de straten rond de fabriek.

Om meer ruimte voor vergroening, licht en lucht in de straten toe te voegen wordt op een aantal plekken de rooilijn van de bebouwing teruggelegd.

Terugliggend (minimaal 2m) vanaf de basislaag staat de opgaande bebouwing tot 5 bouwlagen. De opgaande bebouwing bestaat uit verschillende losse gebouwen van 25-35m lengte met tussenruimtes. Hierdoor is er een afwisseling tussen hogere en lagere bebouwing wat voor sunspots en licht en lucht in de straten zorgt.

De drie hoogste gebouwen zijn aan de zuidzijde (Smyrnastraat) gesitueerd. Hier is ruimte in het straatprofiel en ruimte voor grotere setbacks. Door de hogere bebouwing aan de zuidzijde te plaatsen landt de schaduw hiervan zo veel mogelijk op het eigen kavel.

De wijze waarop de verschillende gebouwen zijn gepositioneerd en worden verschoven vanuit de rooilijn reageert als maatwerk op de verschillende condities in de straten. In participatie met de bewoners is dit zo goed mogelijk en evenwichtig ingepast.

Het hoogste accent is in het verlengde van de 2e Kruisstraat aan de Smyrnastraat geplaatst. Op de plek waar ook meer ruimte in het straatprofiel aanwezig is.

De twee volumes die op maaiveld landen om het ketelhuis krijgen een setback. Door hun positionering tegenover blinde gevels of bergingen van woningen wordt de impact van de extra

hoogte vanuit individuele woningen ook minder ervaren. De oriëntatie van de hogere delen van gebouwen aan de Tapijtstraat is gericht op de binnenzijde van het Tapijtfabrieksterrein om het zicht op tuinen te minimaliseren.

Waar nieuwe gebouwen terugliggend worden ingepast in de Burgemeester van Marlestraat wordt door het terugleggen van de rooilijn het straatprofiel verbreed om meer kwaliteit, groen, lucht en licht in de straat te brengen.

Door het terugleggen van de rooilijn van de Tapijtstraat komt het kantoorgebouw van Postma op de hoek ook beter tot zijn recht als cultuurhistorisch landmark van deze zijde van het fabrieksterrein.

Met het transformeren van de nieuwe Tapijtfabriek naar een woongebied worden groene buitenruimtes in het gebied toegevoegd (min 30% van het kaveloppervlakte). Met het toevoegen van stegen, poorten en verbindingen worden deze plekken onderdeel van het voetgangersnetwerk en verblijfplaatsen in de buurt.

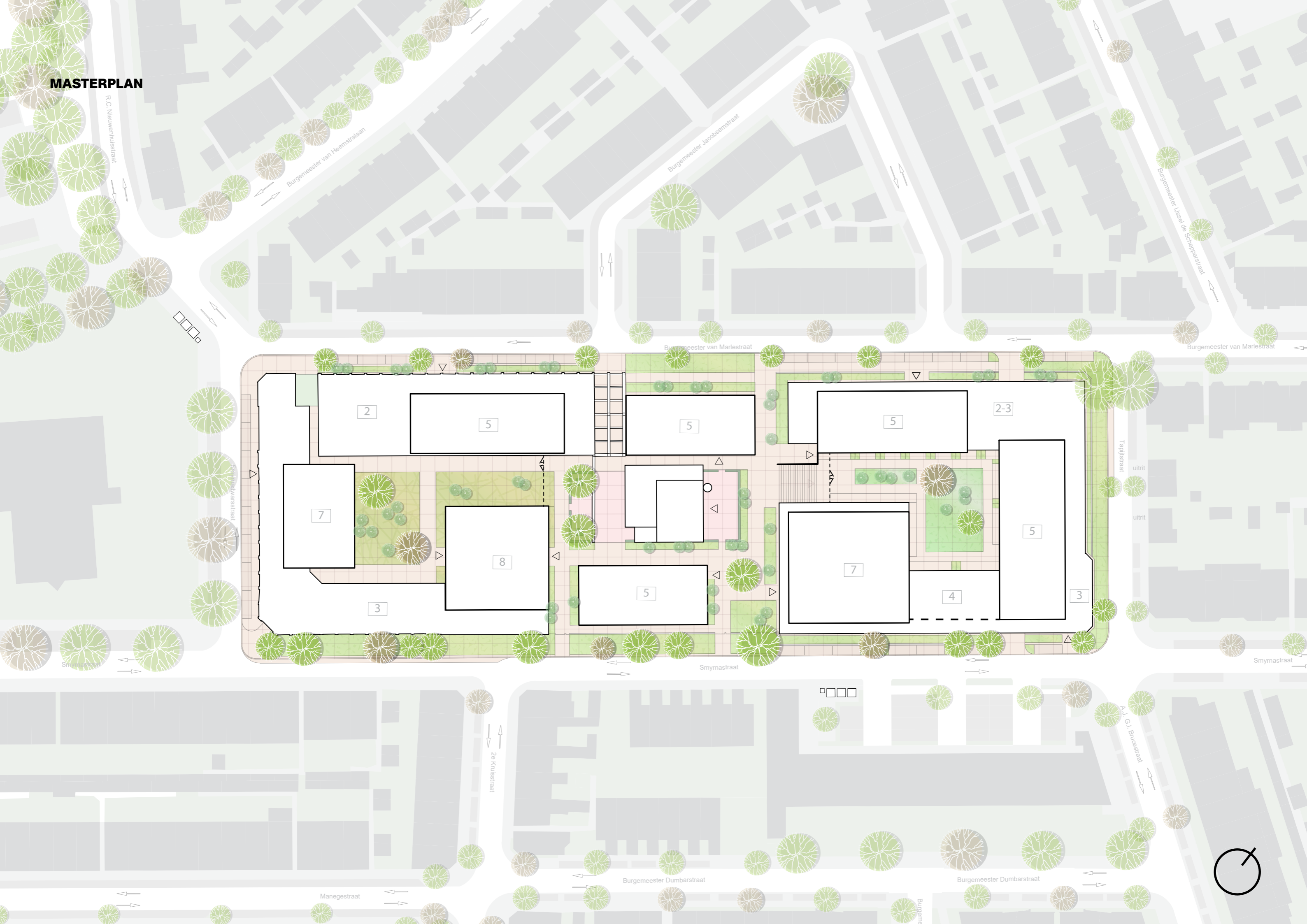
Inpassen binnen bestaande fabrieksstructuur
De bestaande fabrieksstructuur vormt de basis van de nieuwe fabrieksidentiteit. Het bestaande kantoorgebouw, het oudste gedeelte productiehallen, het ketelhuis en het labgebouw vormen de dragers van het gebied.

De nieuwe bebouwing in de basis (9 tot 12 m) van de nieuwe Tapijtfabriek sluit hier in maat, schaal, ritmiek, materialisatie en kleurgebruik op aan.

Enkel de gebouwen die direct op bestaande bebouwing komen te staan contrasteren. Dakvormen op nieuwe bebouwing refereren aan het fabriekskarakter van de plek.

De bestaande productielijnen, poorten en binnenplaatsen zijn de basis van de nieuwe structuur, zicht-en looplijnen in de buitenruimte. Zo ontstaat er een nieuwe mix van bestaand en nieuw die elkaar versterkt en de nieuwe fabrieksidentiteit vormt.

MASTERPLAN

R.C. Nieuwenhuisstraat

Burgemeester van Heemstralaan

Burgemeester Jacobsestraat

Burgemeester Luseel de Scheepstraat

Burgemeester van Marlestraat

Burgemeester van Marlestraat

Manegestraat

Tapijstraat

Smyrnastraat

Smyrnastraat

Smyrnastraat

2e Krusstraat

A.J.G. Bruijsstraat

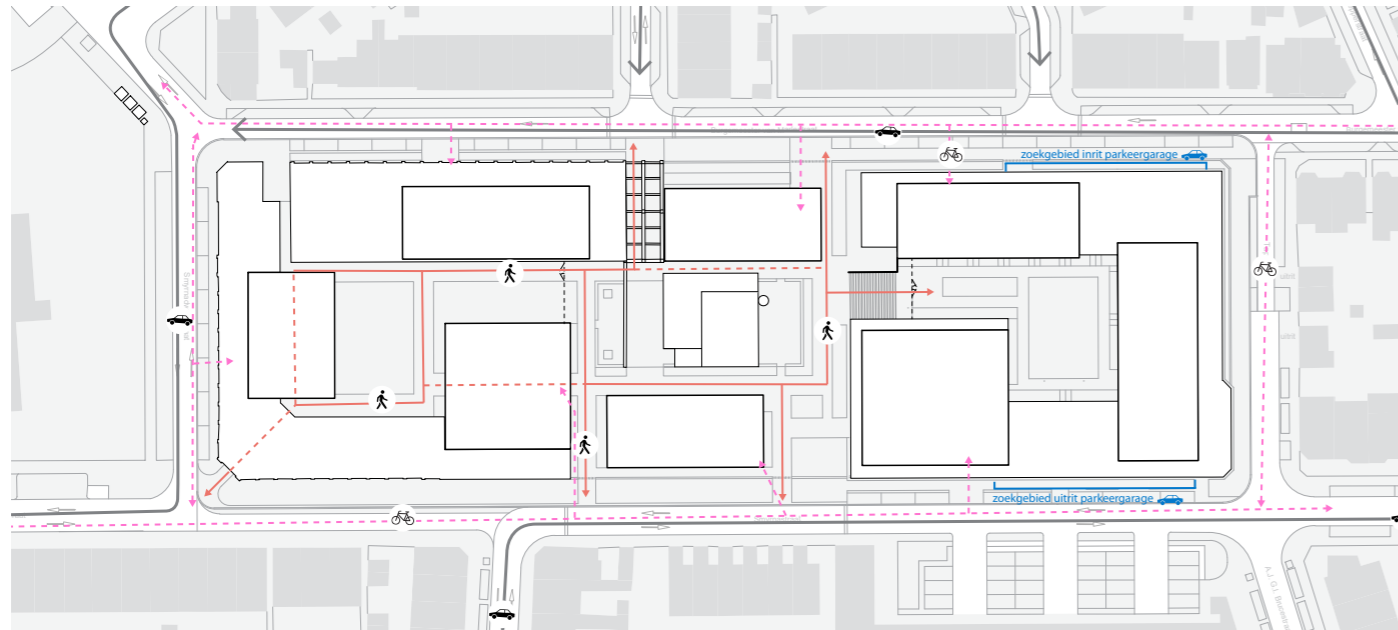
Manegestraat

Burgemeester Dumbarstraat

Burgemeester Dumbarstraat

Burgemeester Dumbarstraat

Wegenkaart

Door het verbreden, vergroenen en anders inrichten van de straten om de fabriek wordt er een kwaliteitsimpuls gegeven aan de buitenruimte. Zo kunnen het binnengebied en de straten om de fabriek verweven worden. De buitenruimtes in de Tapijtfabriek zijn voetgangersgebied. Door goed toegankelijke en veilige ruimtes te maken, wordt lopen en fietsen gestimuleerd. De binnenplaatsen hebben directe sociale controle

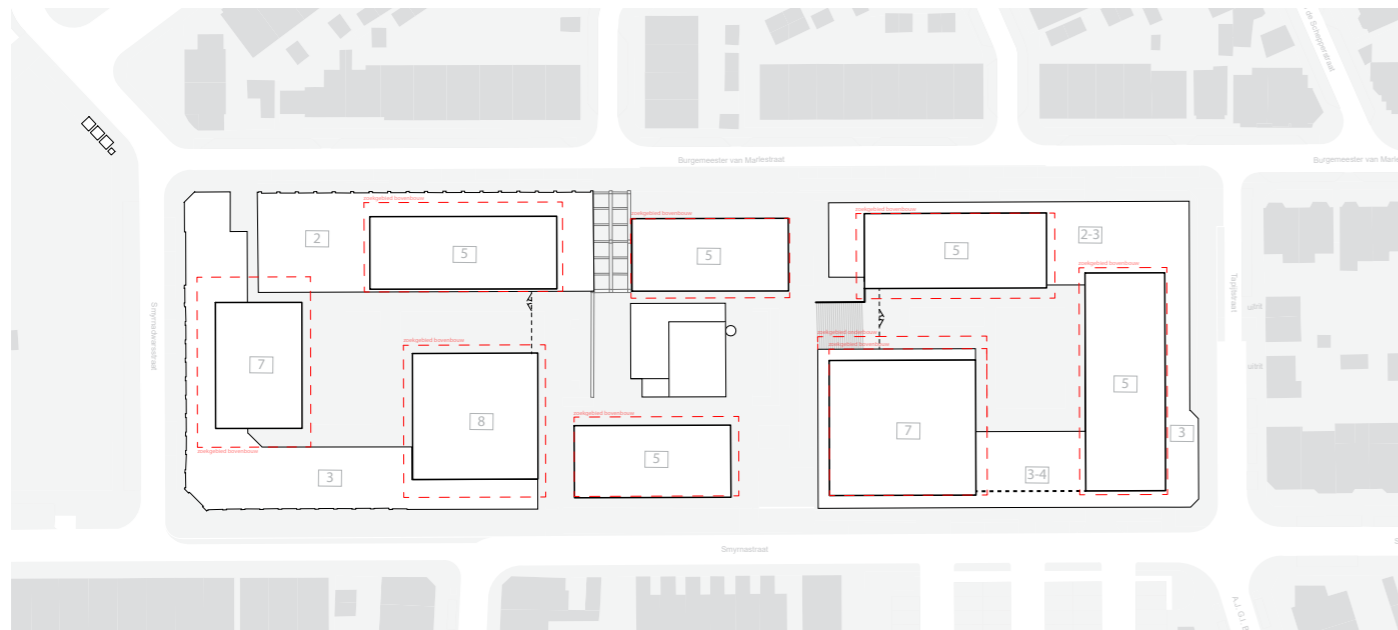
vanuit de aangrenzende woningen en functies op de begane grond. De fietsenstallingen hebben visueel contact met zowel het binnengebied als de straat, zijn op maaiveld dichtbij de woningentrees gelegen en hebben voldoende maat. Het autoparkeren wordt evenredig verdeeld over uitgangen van de parkeergarage aan de Burgemeester van Marlestraat en de Smyrnastraat.

Groenkaart

In de straten rond de Tapijtfabriek wordt mede door middel van groen de relatie aangegaan met de omliggende wijk. Zo worden indien mogelijk zoveel mogelijk bomen ingepast en wordt in de Burgemeester van Marlestraat nieuwe bomen aangeplant waarmee de bestaande laanstructuur wordt uitgebreid. De zoom direct rond de fabriek krijgt ook een groene uitstraling waardoor de nieuwe fabriek op een visueel prettige wijze land in de wijk.

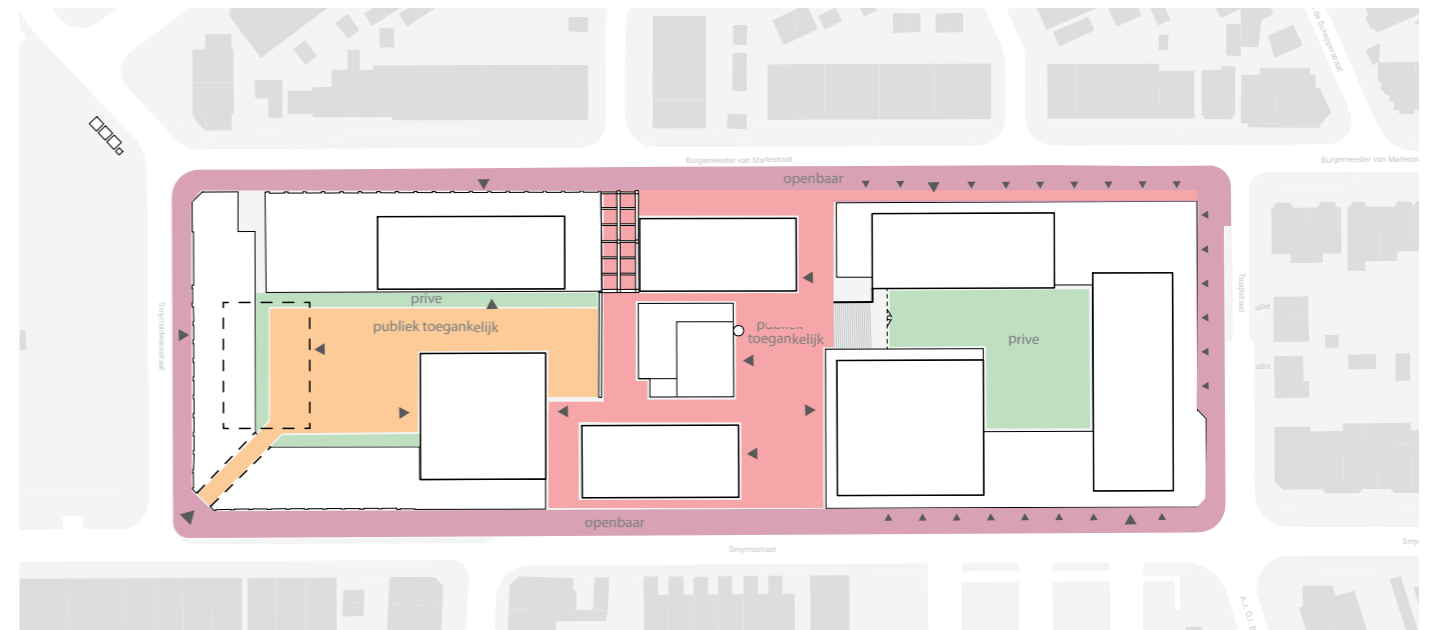
Centraal in het fabrieksensemble wordt rond het ketelhuis een aantrekkelijke buitenruimte met een meer visueel afwisselende beplanting gerealiseerd met een hoge verblijfskwaliteit. De hoven achter het kantoorgebouw en op het dak van de parkeergarage worden tevens voorzien van visueel aantrekkelijk gebruiksgroen. De ruimten worden in tegenstelling tot het terrein rond het ketelhuis juist meer ingericht als tuin met een privaat karakter voor de direct omwonenden.

Gebouwkaart

De gebouwen in de basislaag zijn 2-3 lagen hoog met een kap die refereert aan de bestaande bebouwing. Deze bebouwing vormt een duidelijke ring om het binnengebied. Op deze ring zijn bovenbouwen gepositioneerd. De bouwblokken in de bovenlaag hebben een setback en zijn maximaal 5 lagen hoog. De drie accenten variëren van 7-8 lagen, liggen aan de zuidzijde om zo veel mogelijk slagschaduw in het Tapijtfabriek gebied op te vangen. De accenten zijn geplaatst op posities waar meer ruimte in de straat is en

waar dit stedenbouwkundig gepast is. In het stedenbouwkundig plan, de gebouwveloppen en regels worden de verschillende gebouwen uitgebreid beschreven.

Beleving maaiveld en entrees

Het gebied aangrenzend aan het kantoorgebouw heeft een semi openbaar karakter. Een mengvorm van een meer publieke route door de hoofdpoot richting het gebiedshart en buitenruimtes met een (gebouw) collectief karakter. Het gebied is 's avonds afsluitbaar.

Het hart van het gebied heeft een groen en openbaar karakter. De functies die in het ketelhuis komen zullen dit gebied activeren en ondersteunen. De verschillende buitenruimtes binnen de Tapijtfabriek hebben verschillende identiteiten. De binnenplaats op de parkeergarage 'het dek' heeft een privaat karakter en is afsluitbaar. Hier liggen

achtertuinen en collectieve ruimte voor de gebouwbewoners en bezoekers.

De gebouwentrees van de appartementengebouwen zijn wanneer mogelijk aan het binnengebied ontsloten. De woningen in de plint hebben een entree aan de straatzijde. Deze entrees hebben een overgangszone richting de aangrenzende openbare ruimte.

Waar de demarcatie tussen privaat eigendom en publiek eigendom komt te liggen wordt in een latere fase verder uitgewerkt.

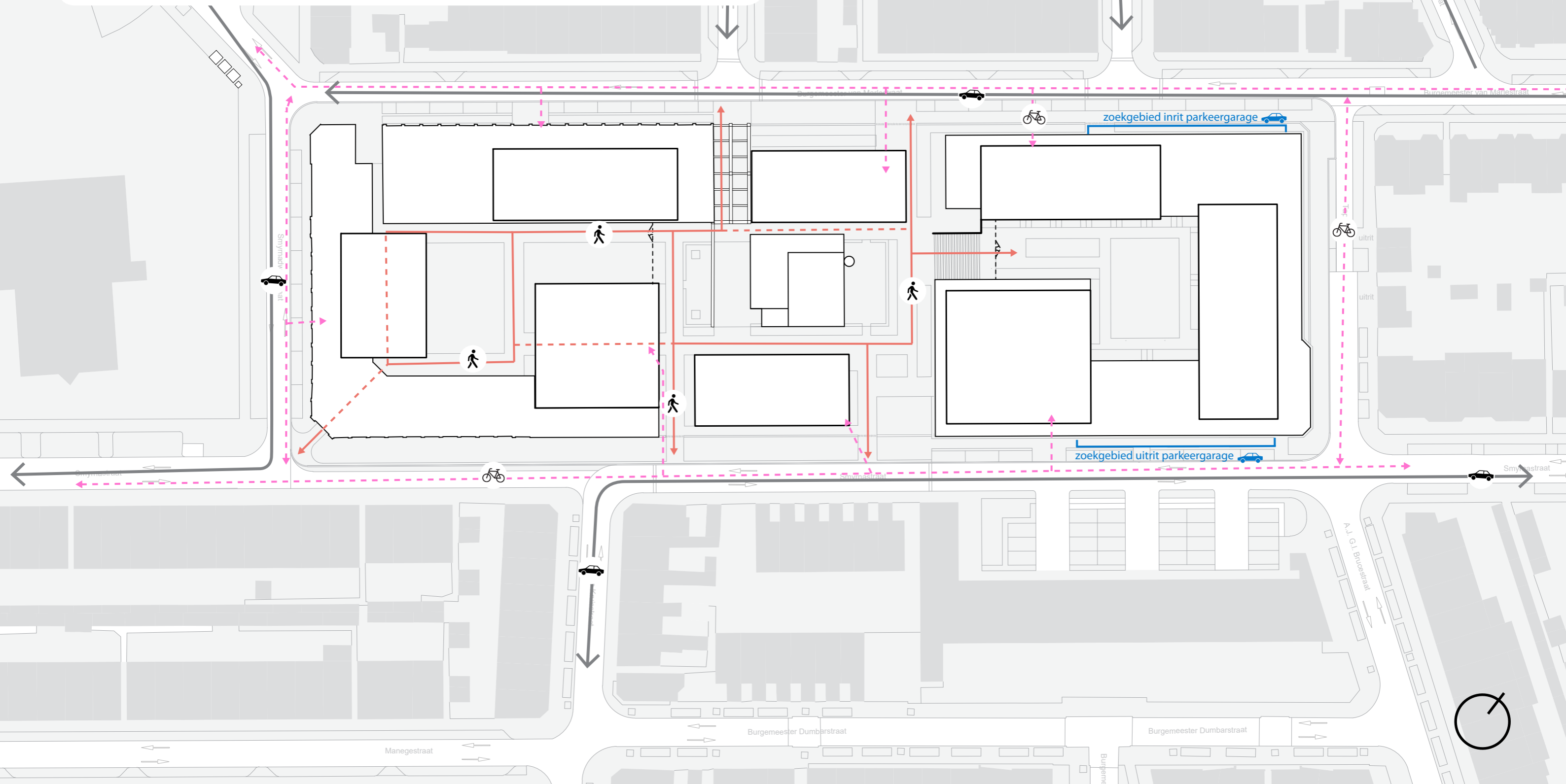

VERKEER

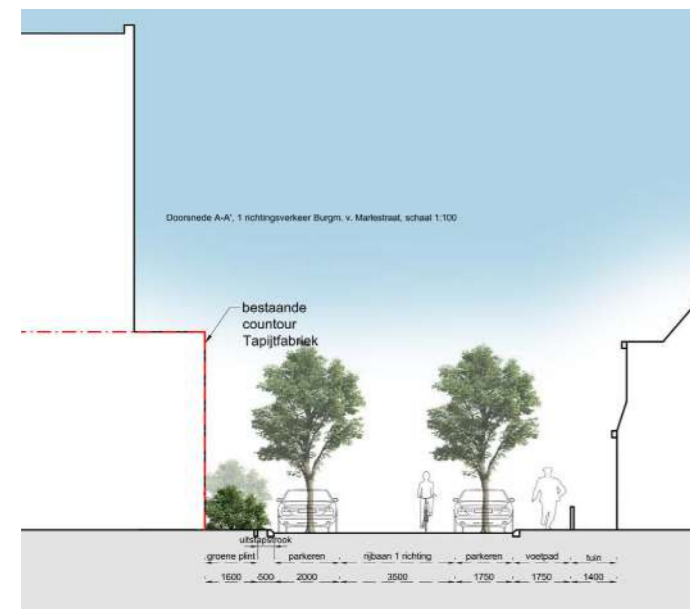
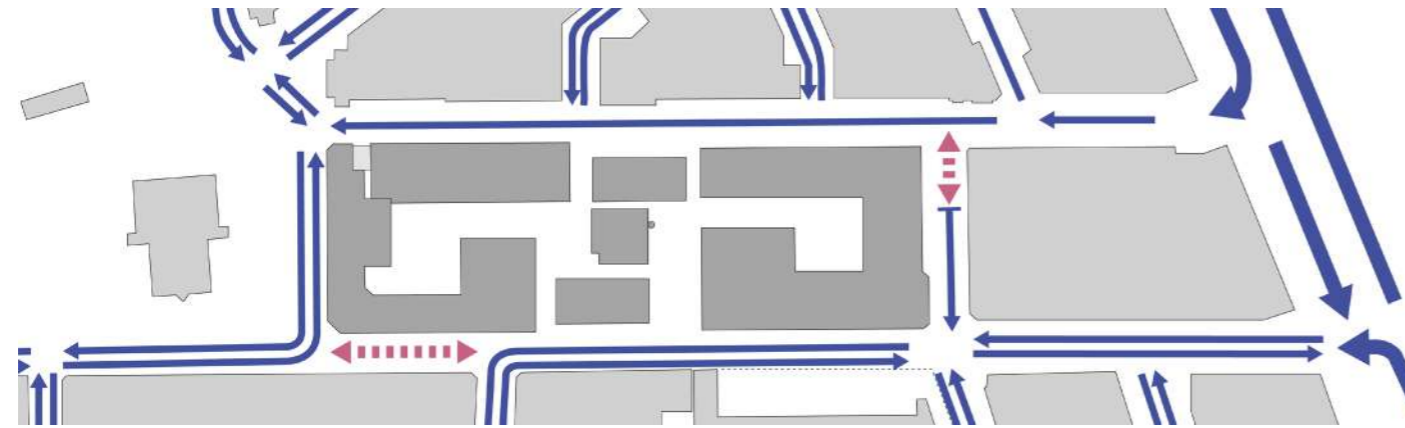
Verkeersambitie: één- en tweerichtingsverkeer

In het Masterplan is de ambitie gesteld om ten behoeve van ruimtelijke en groenkwaliteit eenrichtingsverkeer in de Burgemeester van Marlestraat voor te stellen. In de afbeeldingen, profielen en kaarten is getekend met deze kwaliteitsimpuls als uitgangspunt. Deze ingreep in het verkeerssysteem heeft naast de toegevoegde ruimtelijke en groenkwaliteit ook gevolgen voor de verkeersdruk in het omliggende gebied. De verschillende aspecten in de afweging voor de keuze één- of tweerichtingsverkeer zijn hiernaast inzichtelijk gemaakt. In de bijlage is een volledig overzicht aangegeven van de Masterplan en groenkaart voor het geval het tweerichtingsverkeer gehandhaafd blijft. De keuze voor één- of tweerichtingsverkeer heeft naast de verkeersafhandeling en groene en ruimtelijke kwaliteit van de Burgemeester van Marlestraat geen invloed op aantallen parkeerplaatsen, woningen of bouwvolume.

Voor het Masterplan is gekozen om de éénrichtingsvariant als uitgangspunt te nemen. Een definitief besluit over het één- of tweerichtingsverkeer gaat buiten dit masterplan om. Nader onderzoek en participatie moet uitwijzen of éénrichtingsverkeer in de Burgemeester van Marlestraat mogelijk en gewenst is.

EENRICHTINGSVERKEER BURGEMEESTER VAN MARLESTRAAT

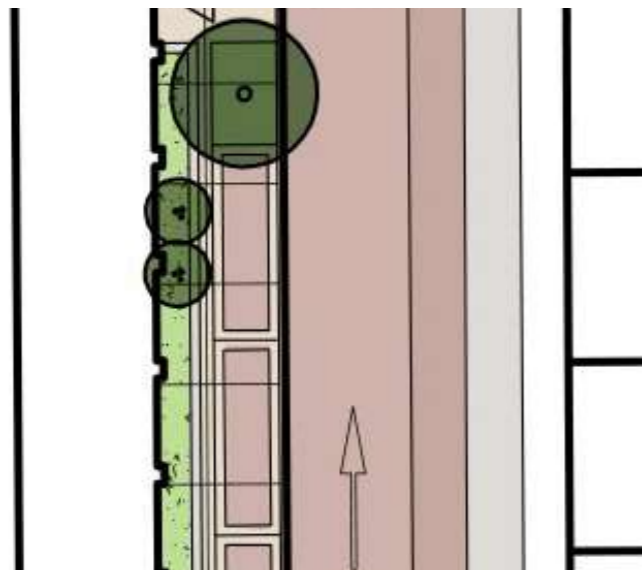

Eénrichtingsverkeer introduceren

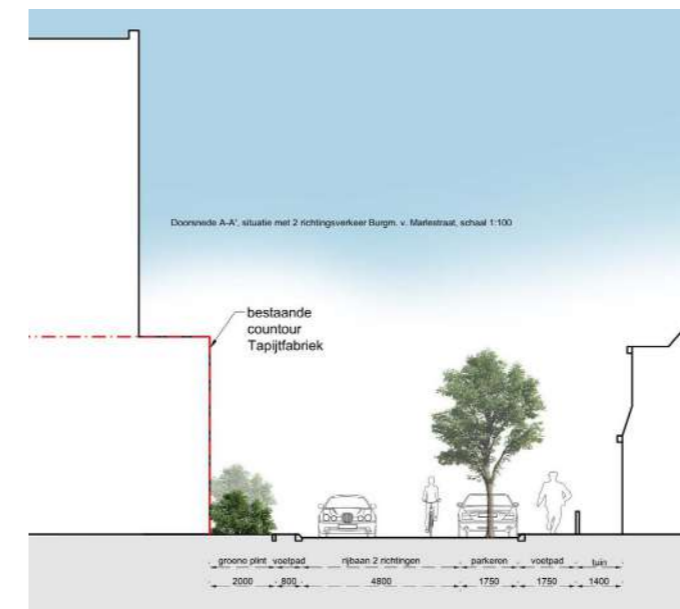
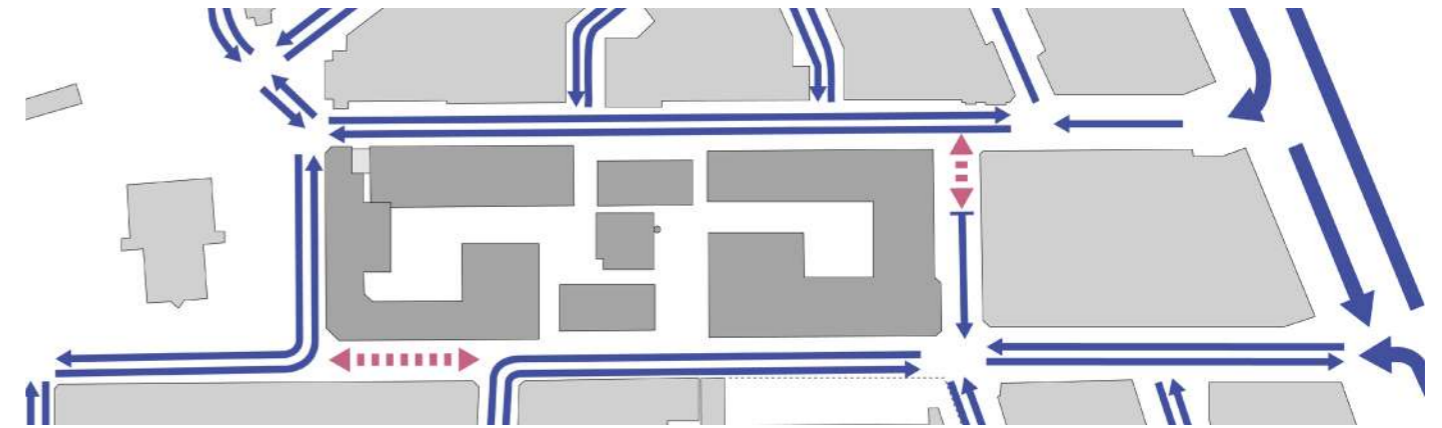
Bij de herontwikkeling van de Tapijtfabriek zien wij kans om de omliggende straten mee te nemen in de totale ontwikkeling. Hierbij kan het verkeersbeleid met éénrichtingsverkeer aan het begin van de Burgemeester van Marlestraat verder door worden getrokken tot langs de Tapijtfabriek. Hiermee ontstaat meer overzicht in het verkeer en komt er ruimte vrij voor een kwalitatieve inrichting.

Hieronder de voor- en nadelen van deze variant:

- + Meer ruimte voor kwalitatief groen, waaronder het doortrekken van de laanstructuur van bomen.
- + Betere verdeling van parkeergelegenheid in de wijk.
- + Minder verkeersbewegingen in de Burgemeester van Marlestraat.
- + Minder verkeersbewegingen in de Burgemeester IJssel de Schepperstraat.
- + Meer ruimte voor voetgangers.
- + Eénrichtingsverkeer sluit aan bij het STOMP principe waarbij langzaam verkeer (fietser en voetganger) de prioriteit krijgt boven gemotoriseerd verkeer. Hierdoor neemt de verblijfskwaliteit op straat toe doordat er meer ruimte is voor ontmoeten
- + De woningen aan de zijde van de Tapijtfabriek kunnen volwaardige entrees krijgen
- + Er is ruimte om extra parkeerplaatsen te realiseren
- + Invoering van éénrichtingsverkeer over een langer wegvak voorkomt ongewenst tegen de richting inrijden
- Mogelijke stijging verkeersdruk richting omliggende straten.

TWEERICHTINGSVERKEER BURGEMEESTER VAN MARLESTRAAT

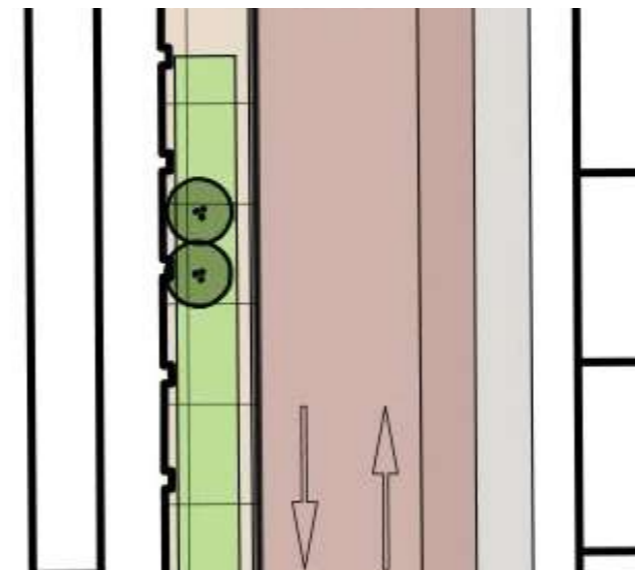

Tweerichtingsverkeer behouden

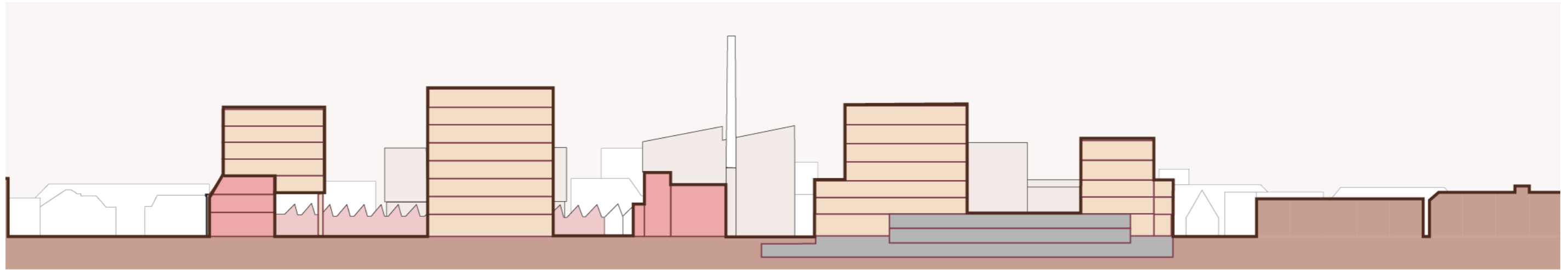
Indien geen aanpassing van de verkeersstromen in de Burgemeester van Marlestraat gewenst is, kan de verkeerssituatie gelijk blijven aan de huidige situatie. Men hoeft niet te wennen aan een nieuwe verkeerssituatie maar de kans om de algemene kwaliteit in de straat te verbeteren wordt gemist. De straat blijft in dit geval (deels) een smalle tweerichtingsweg.

Hieronder de voor- en nadelen van deze variant:

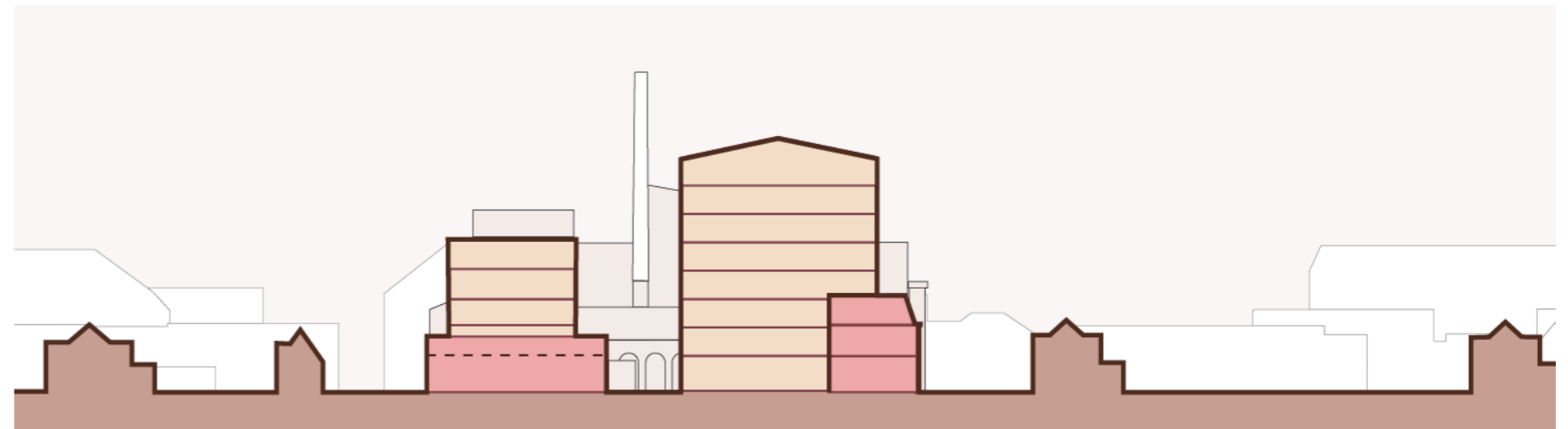
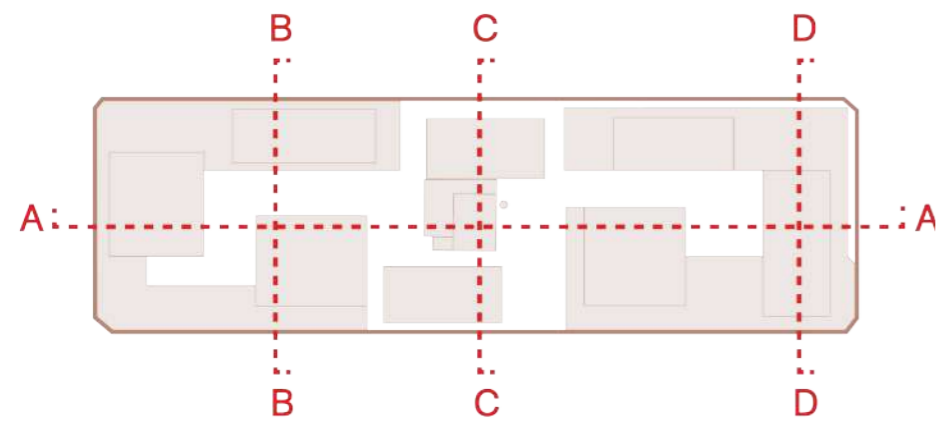
- + Verkeerssituatie blijft hetzelfde, men hoeft niet te wennen aan een nieuwe situatie.
- + Stijging van verkeersdruk richting omliggende straten blijft gering.
- Minder ruimte voor kwalitatief groen, er is te weinig ruimte voor nieuwe bomen.
- Zeer beperkte ruimte voor de herverdeling van parkeergelegenheid in de wijk.
- Verkeersbewegingen in de Burgemeester van Marlestraat zullen stijgen.
- Verkeersbewegingen in de Burgemeester IJssel de Schepperstraat zullen stijgen.
- Weinig ruimte voor voetgangers.

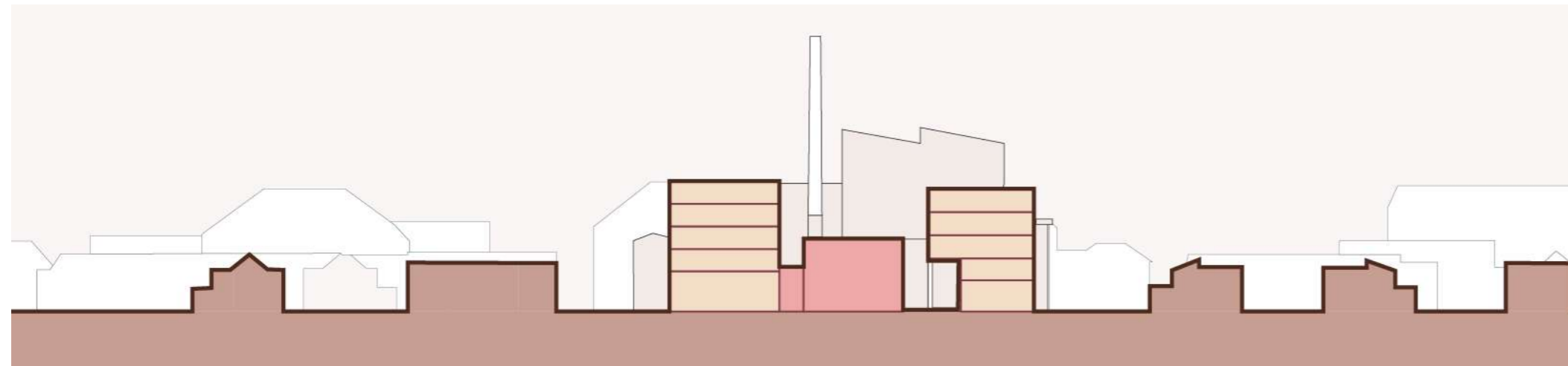
GEBIEDSDOORSNEDES

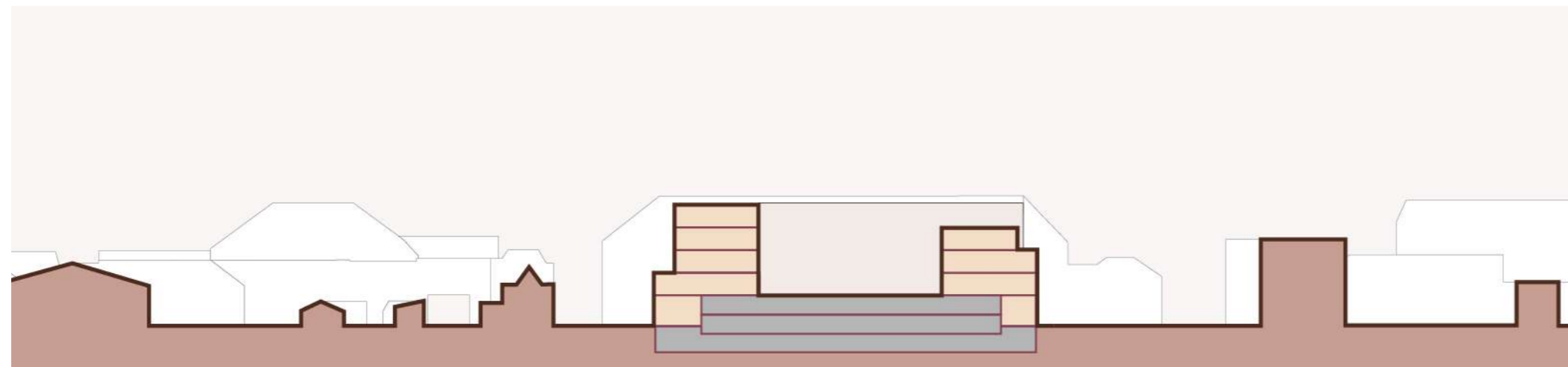
DOORSNEDE A-A

DOORSNEDE B-B

DOORSNEDE C-C

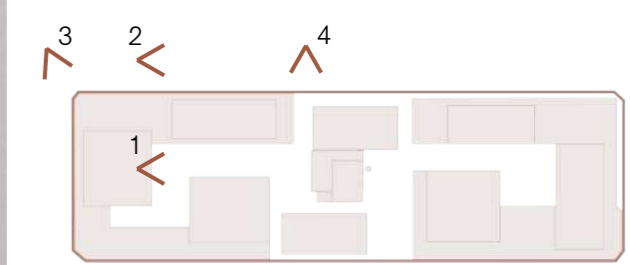

DOORSNEDE D-D

In de doorsneden door het plangebied is de samenhang tussen de verschillende bouwblokken goed zichtbaar. In de profieldoorsneden van de straten in het plan wordt inzicht gegeven in de verhouding van de buitenruimte in relatie tot de bebouwing in de straatwanden. Ook wordt zichtbaar hoe gebouwen aansluiten op de straat.

De doorsneden in dit stedenbouwkundig plan maken onderdeel uit van de uitwerking. In het stedenbouwkundig plan is onder het hoofdstuk 'Bouwenveloppen en regels' aangegeven binnen welke speelruimte de verschillende bouwblokken geïntegreerd moeten worden in de nadere uitwerking.

STRAATIMPRESSIES

2

Met de straatimpressies wordt zichtbaar hoe de bouwblokken landen in de straat en hoe de setbacks en gebouwen in de straat komen te staan.

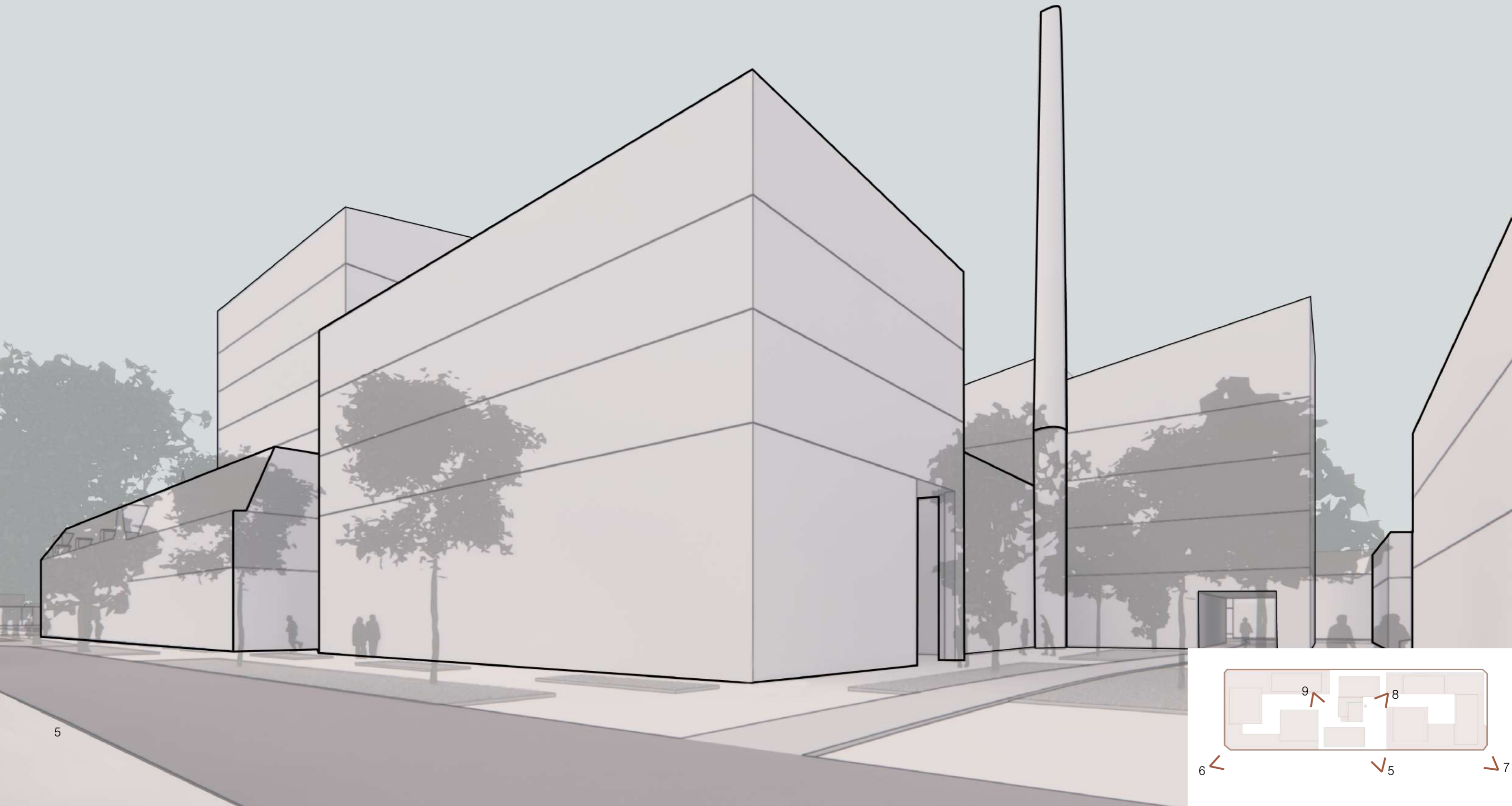

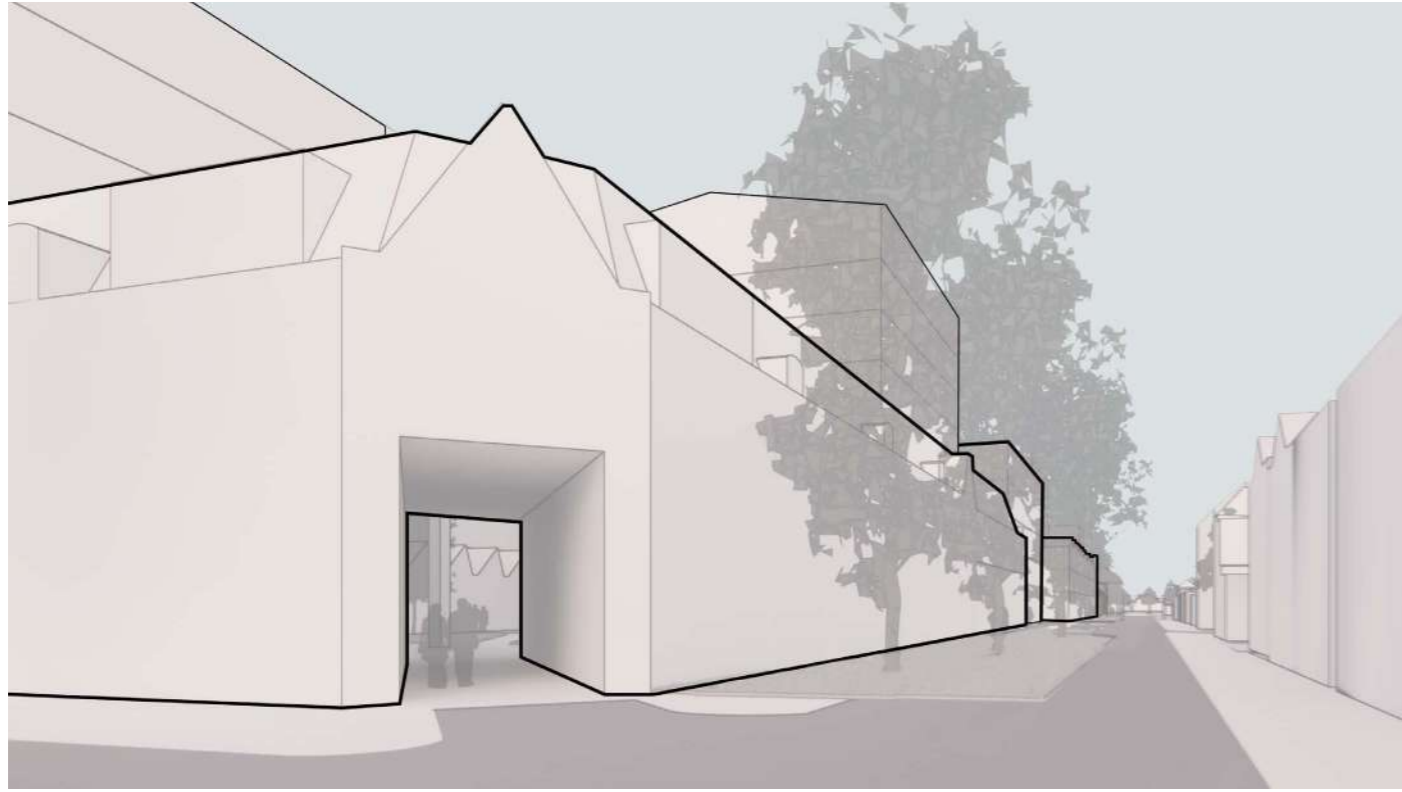
3

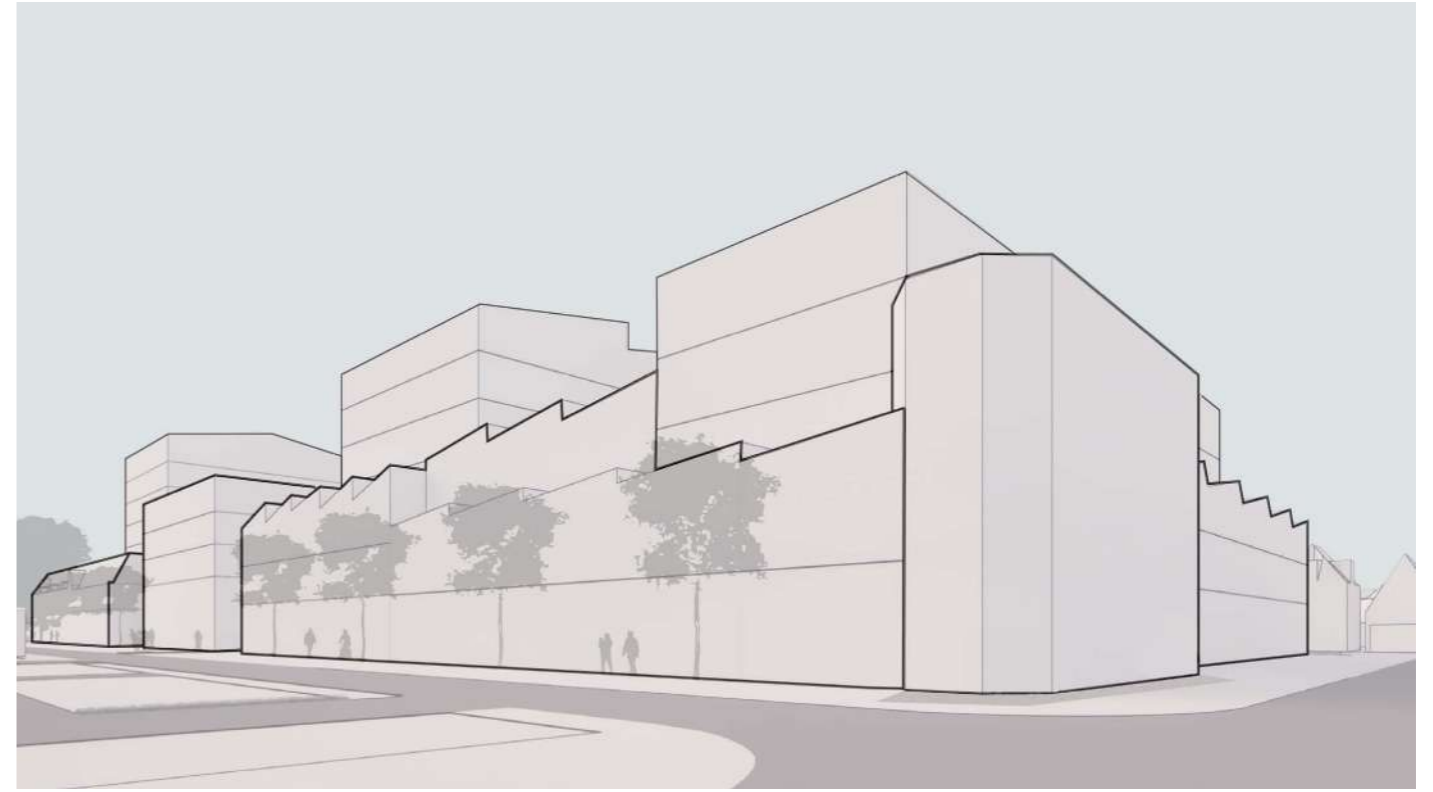
4

STRAATIMPRESSIES

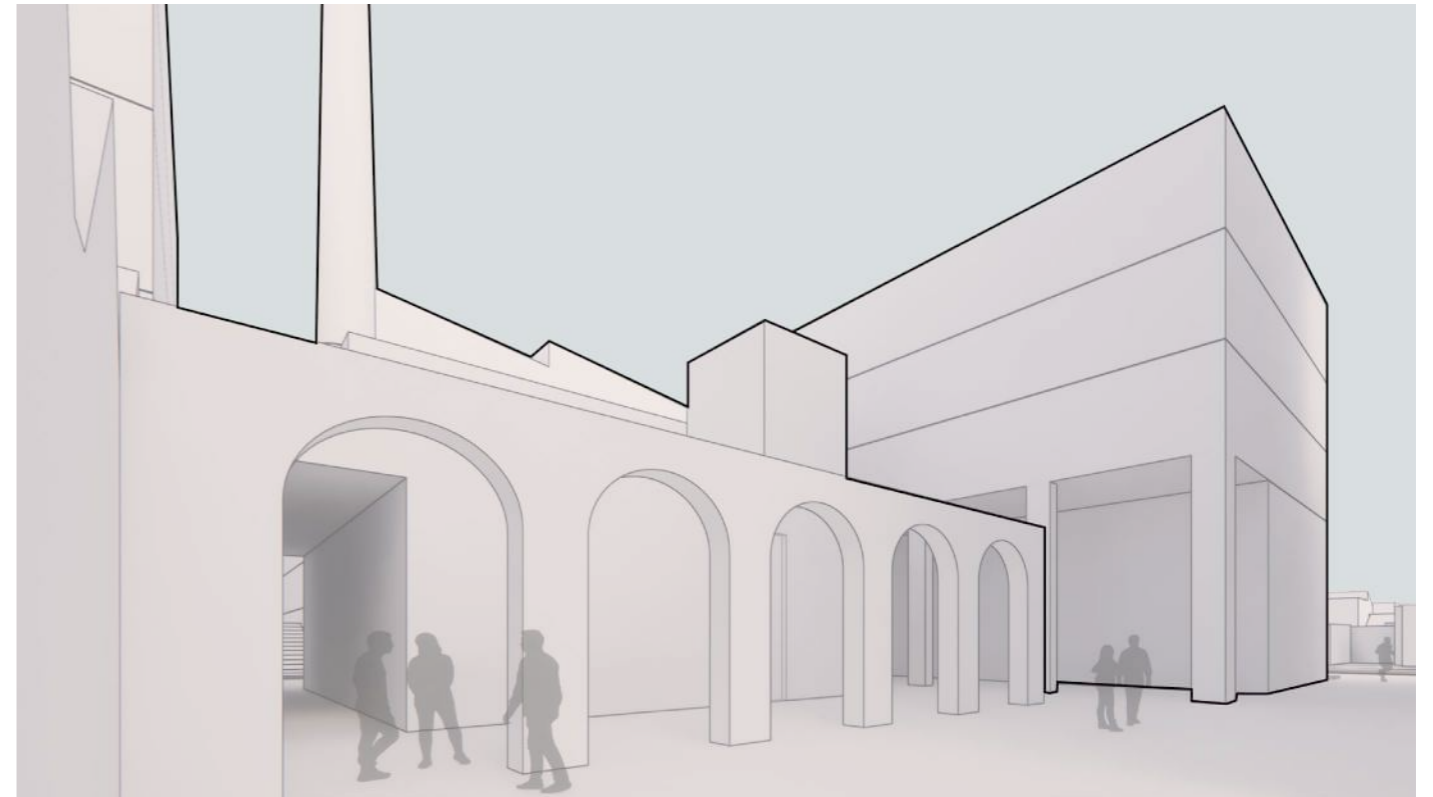
6

7

8

9

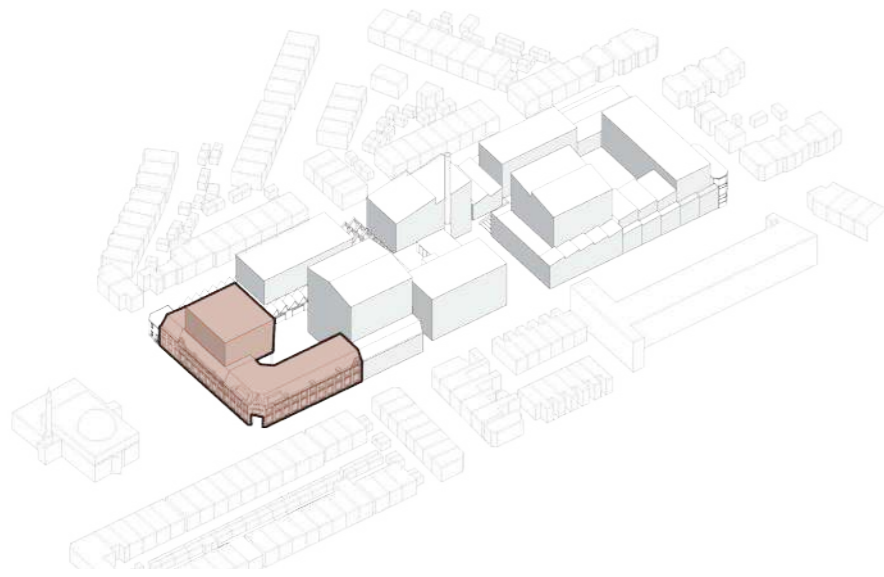

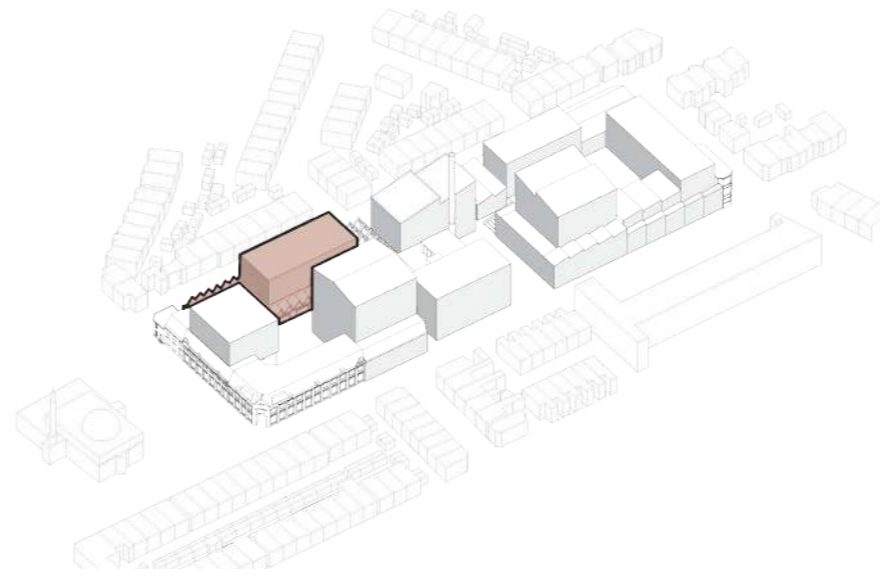
6. BOUWENVELOPPEN EN REGELS

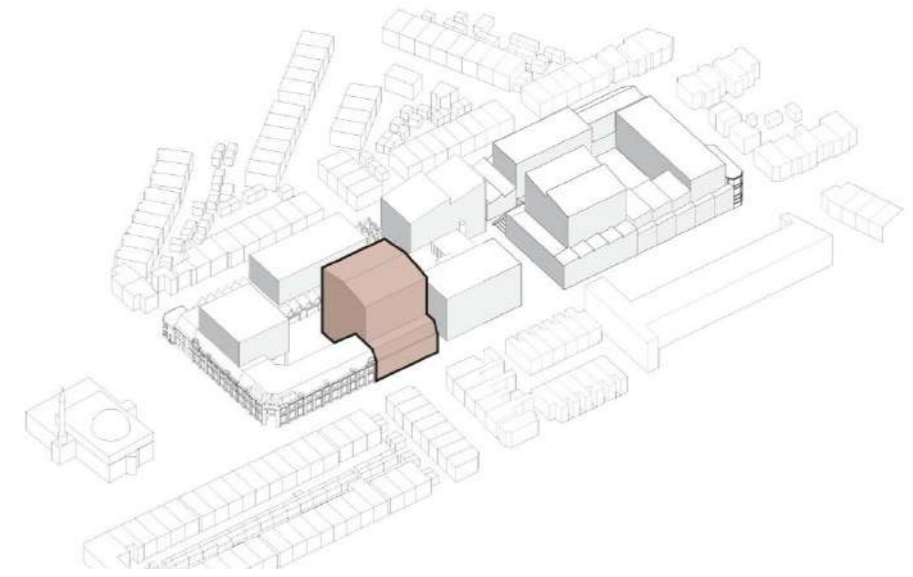
DE OUDE FABRIEK

A: HET KANTOOR

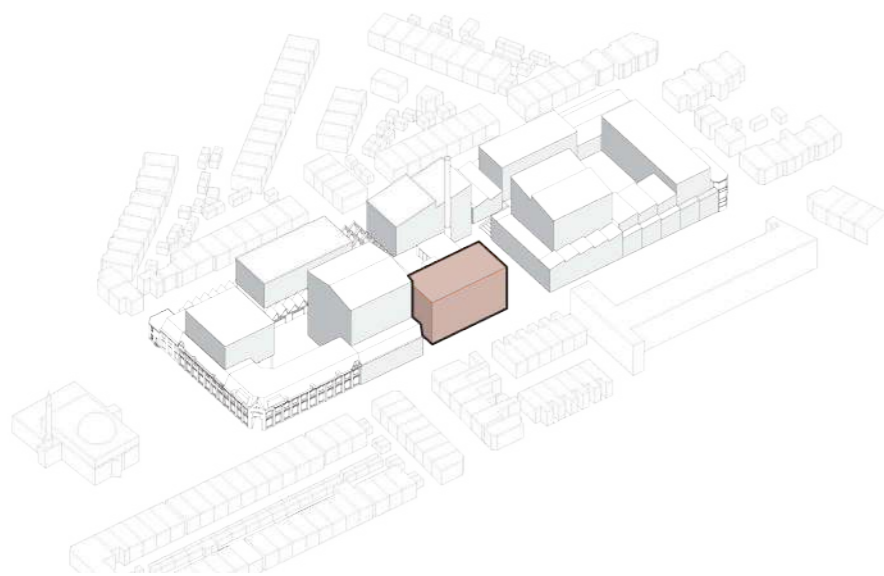

B: PRODUCTIEHALLEN

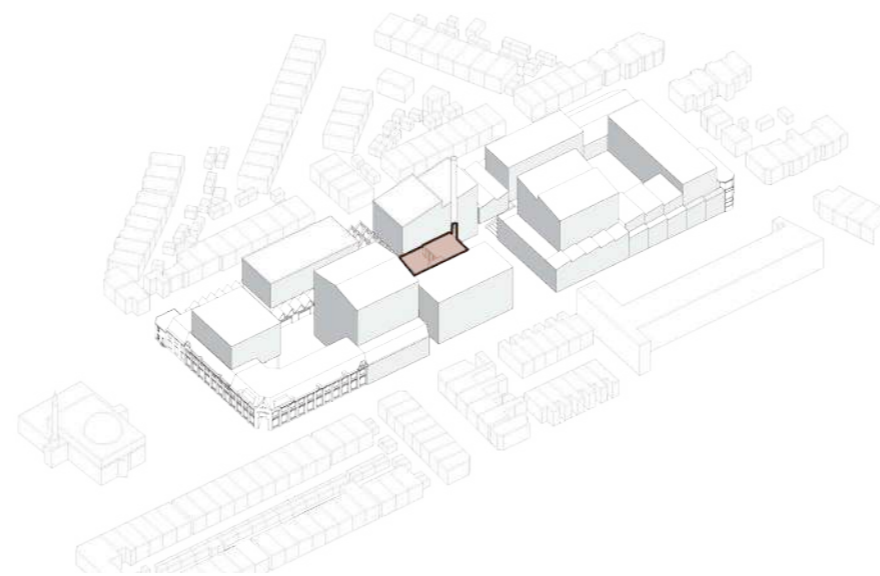

C: DE OPZICHTER

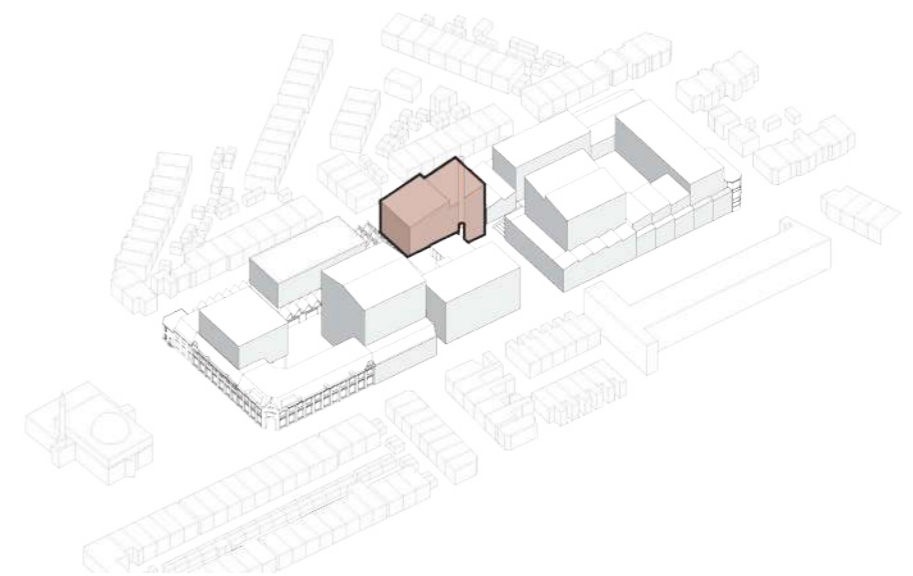
HET HART VAN DE FABRIEK

D: DE VERVERIJ

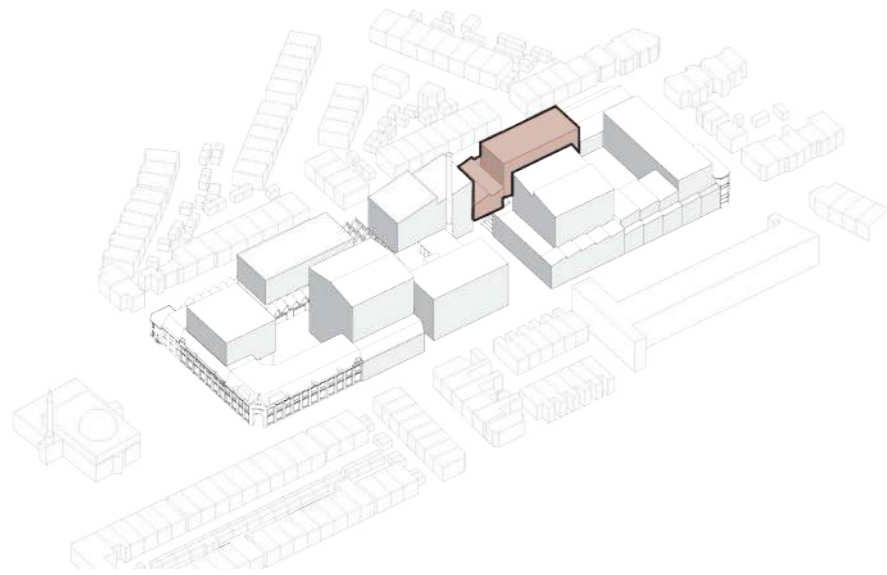

E: HET KETELHUIS

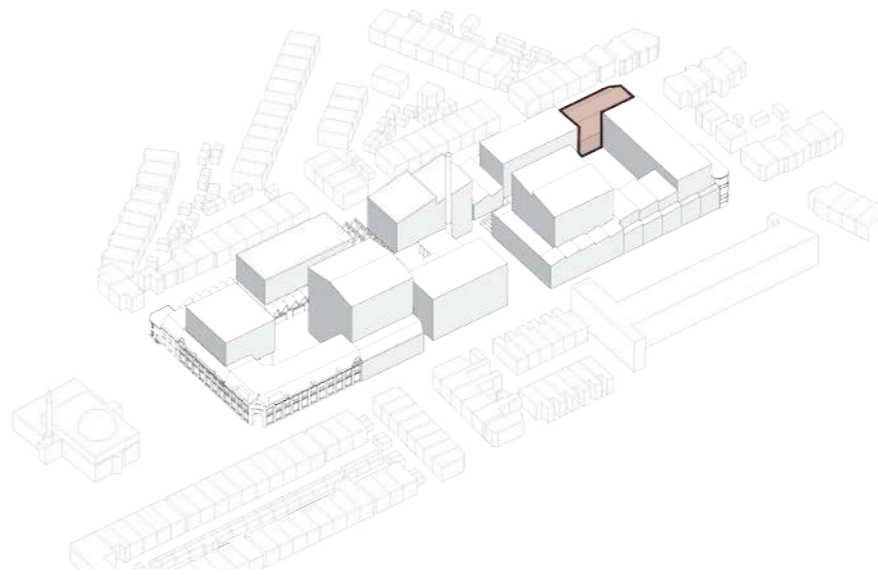

F: DE WEVERIJ

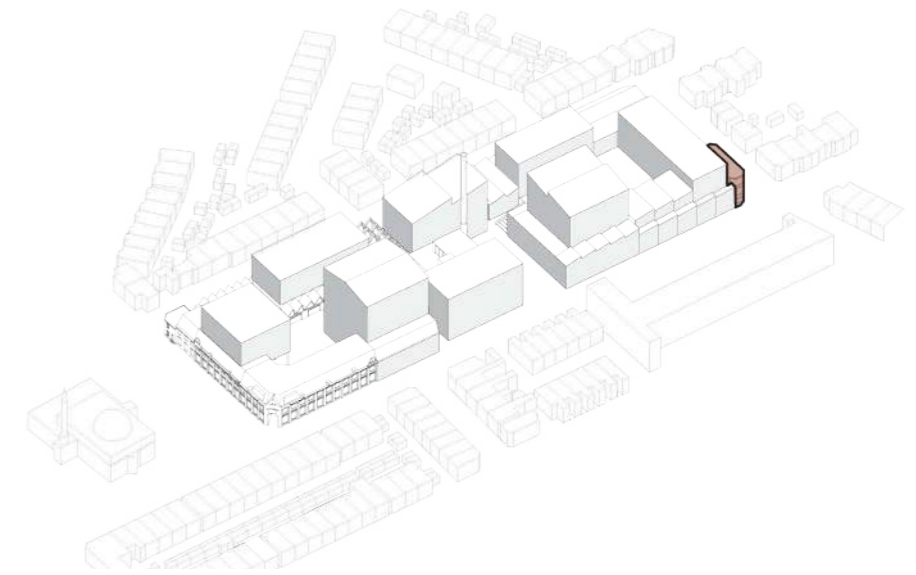
DE NIEUWE FABRIEK

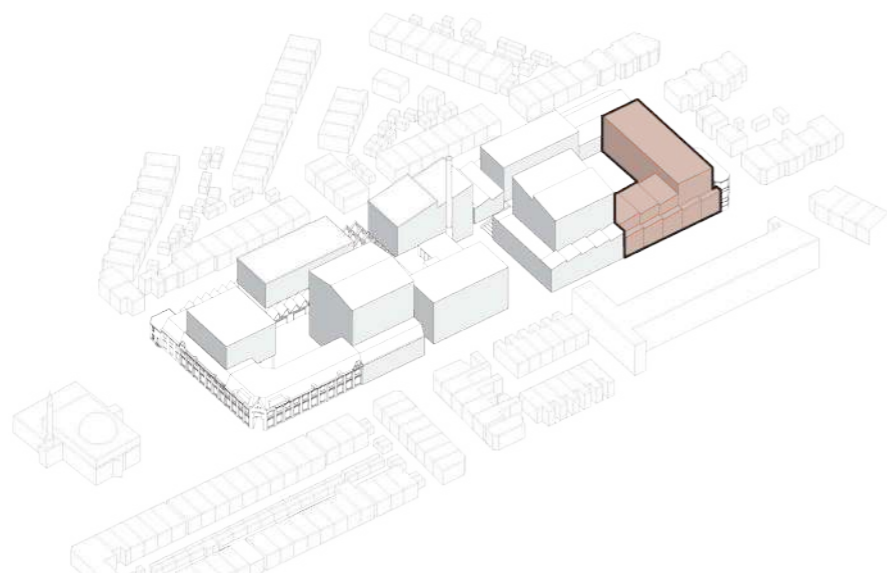
G: DE MACHINWERKPLAATS

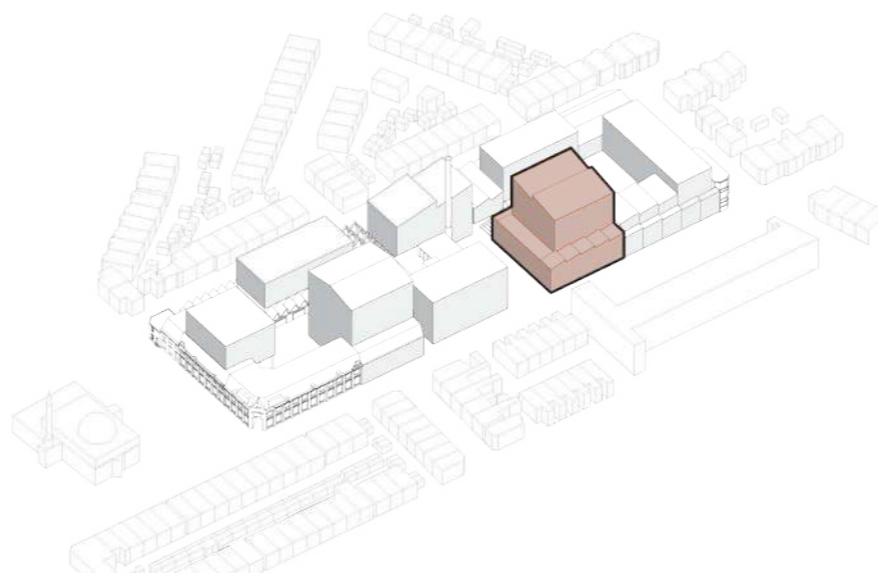
H: DE PLAATWERKERIJ

I: HET LABKANTOOR

J: HET NIEUWE LAB

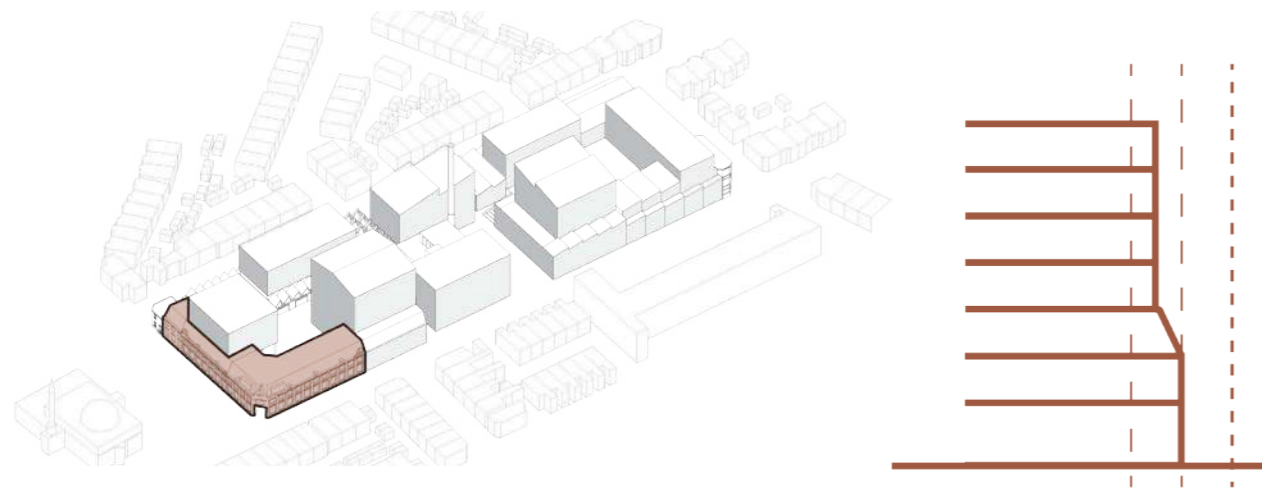

K: DE DROGERIJ

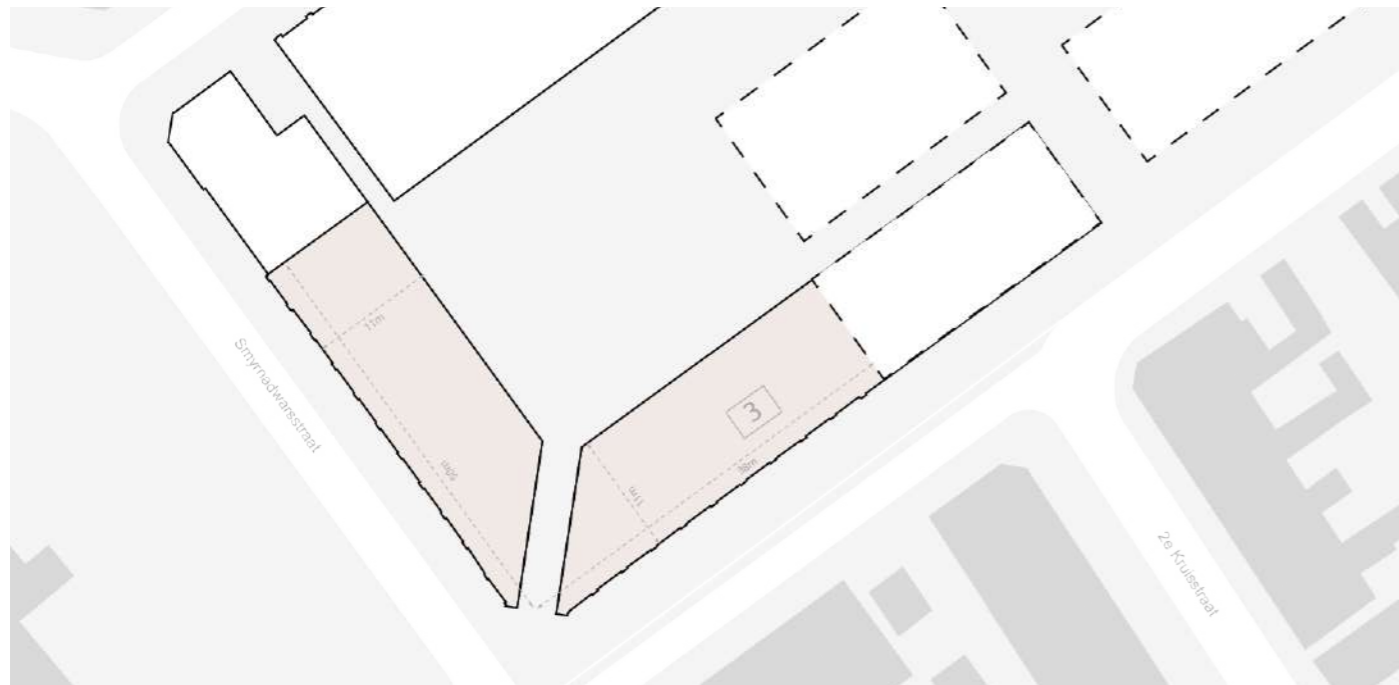

DE OUDE FABRIEK

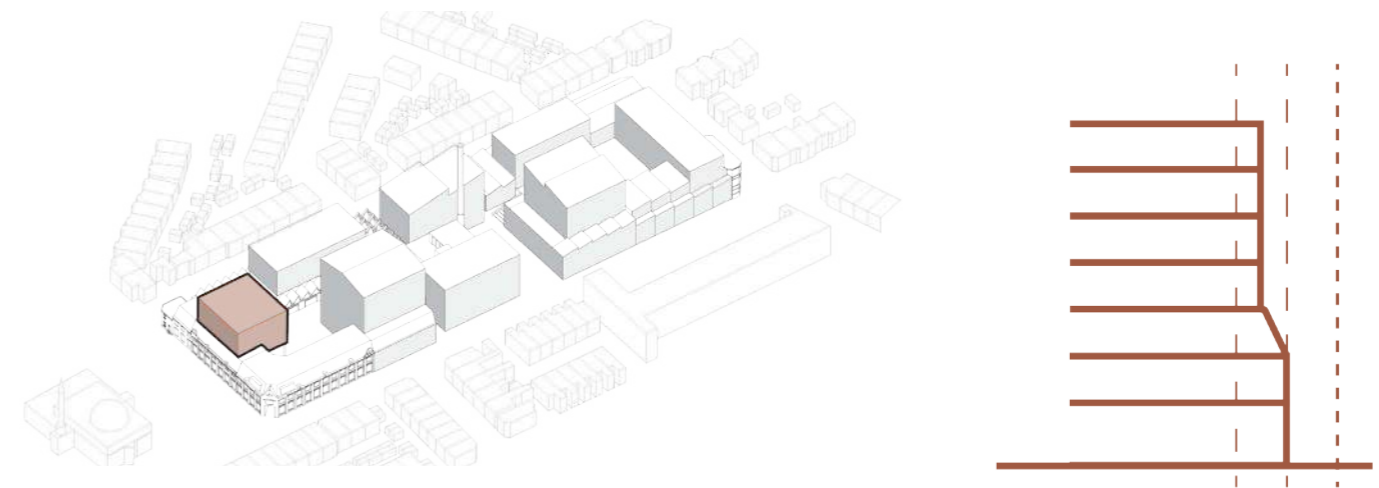

A: HET KANTOOR

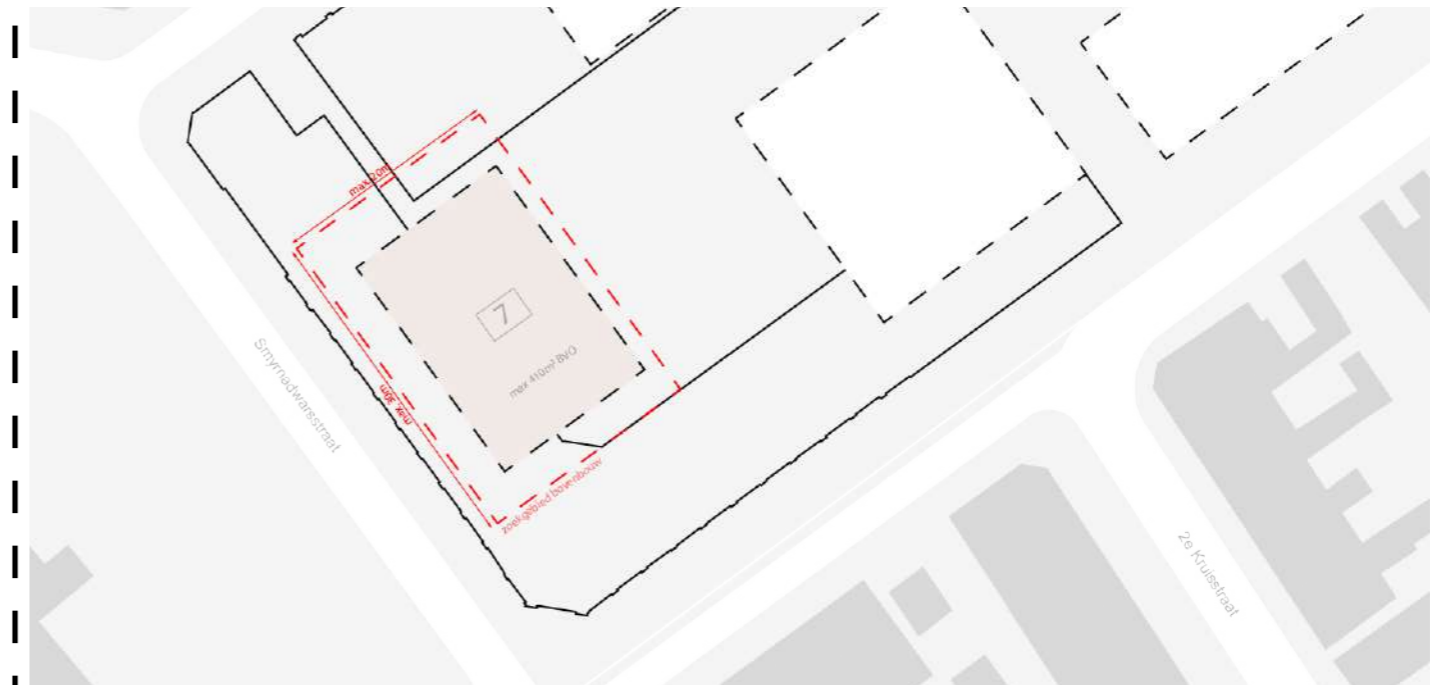

Bestaande kantoor wordt behouden

- staat in de rooilijn
- basis bestaat uit 3 lagen, als bestaand
- begane grond is 3,5-4m hoog, als bestaand
- goothoogte 8m, als bestaand
- nokhoogte 11m, als bestaand
- dakhelling is ca.60 graden, als bestaand
- dakkapellen zijn toegestaan maar zijn ondergeschikt aan de bestaande kapvorm

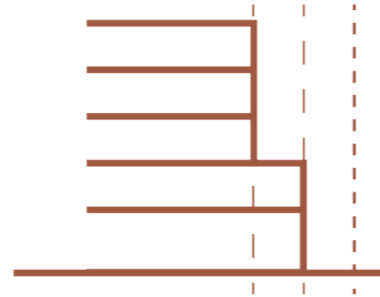
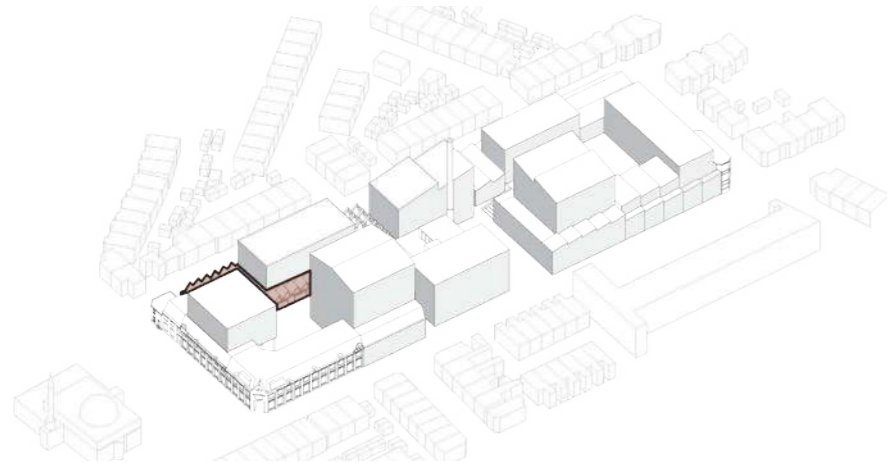

A: BOVENBOUW

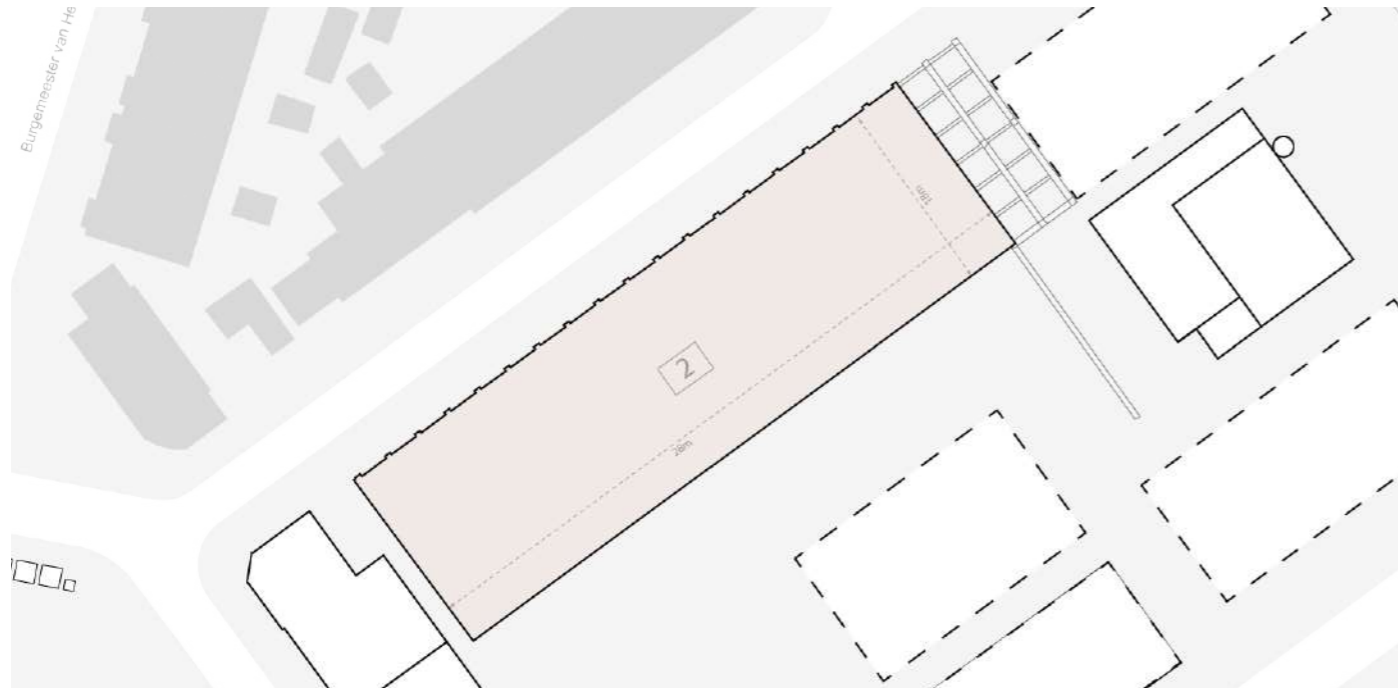

Bovenbouw op bestaande kantoor

- staat minimaal 2m uit de rooilijn, achter de bestaande daklijn
- de opbouw bestaat uit 4 lagen
- dakhoogte 23m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

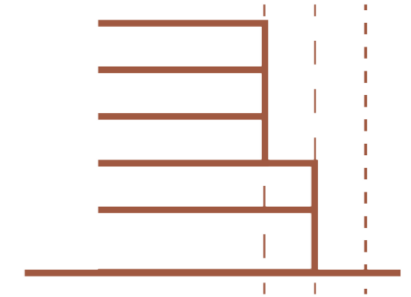
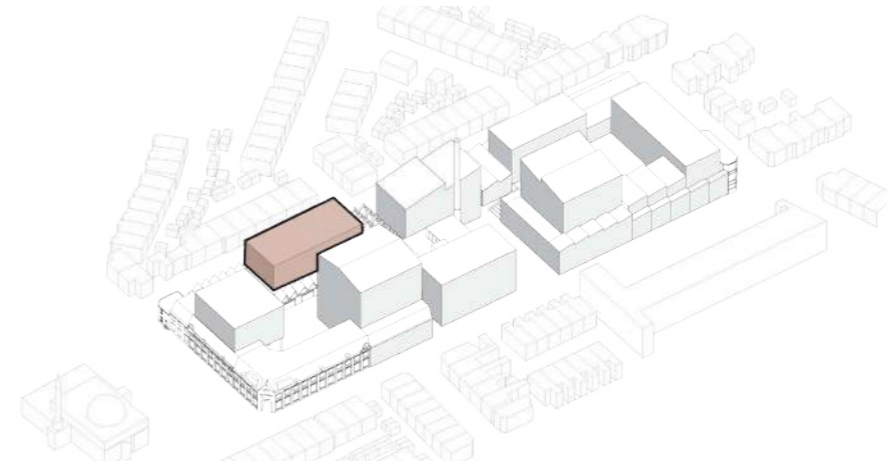

B: PRODUCTIEHALLEN

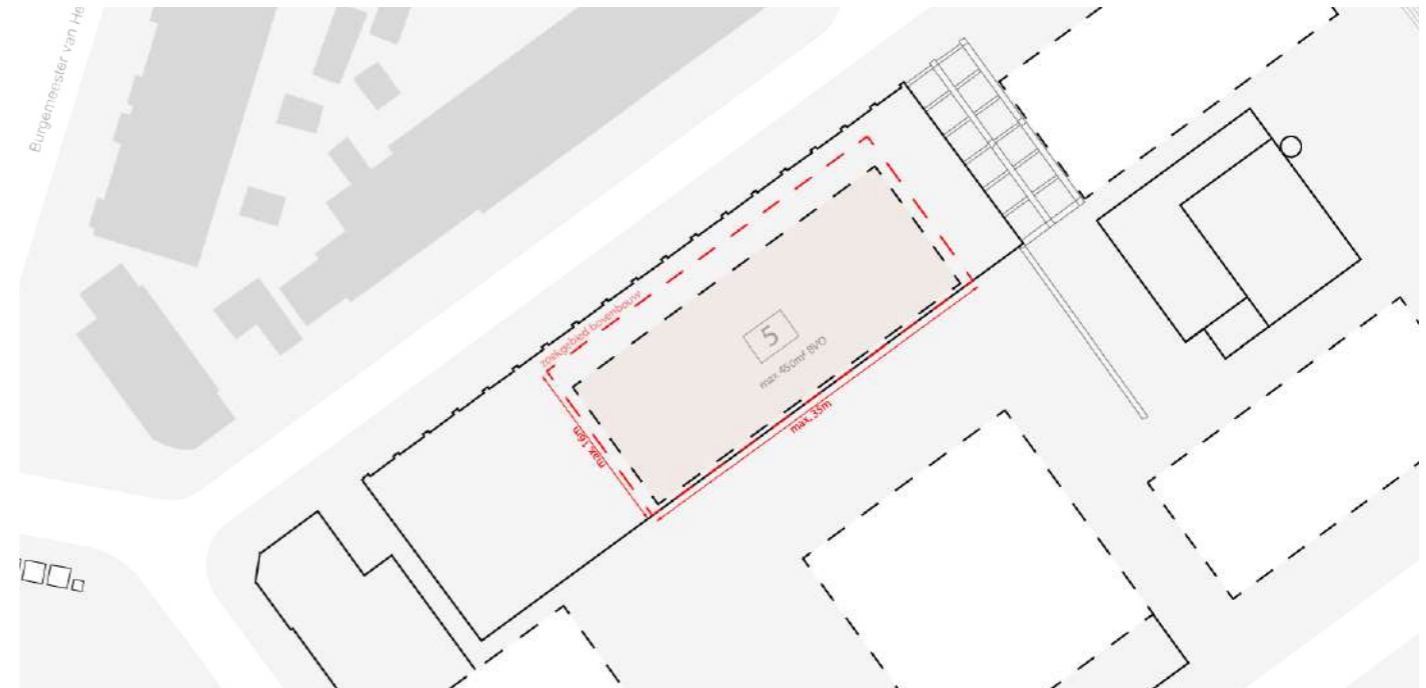

Bestaande sheds worden behouden

- staat in de rooilijn
- basis bestaat uit 1 laag met sheddak, als bestaand
- begane grond is 3,5-4m hoog, als bestaand
- goothoogte 3,5m, als bestaand
- nokhoogte 6m, als bestaand

BOVENBOUW

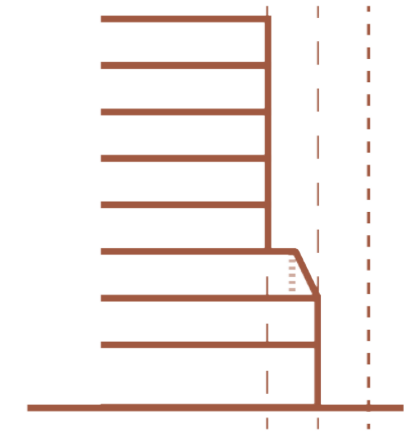
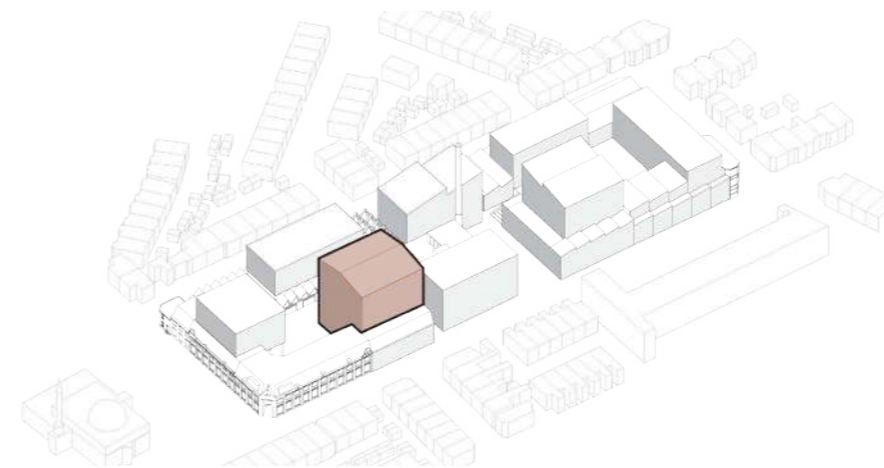
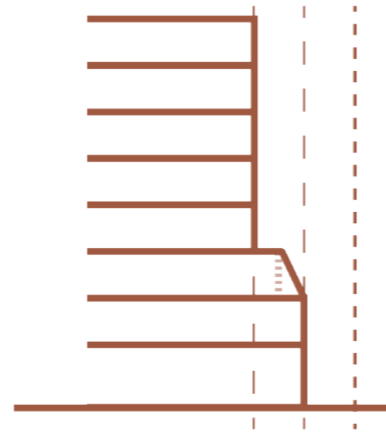
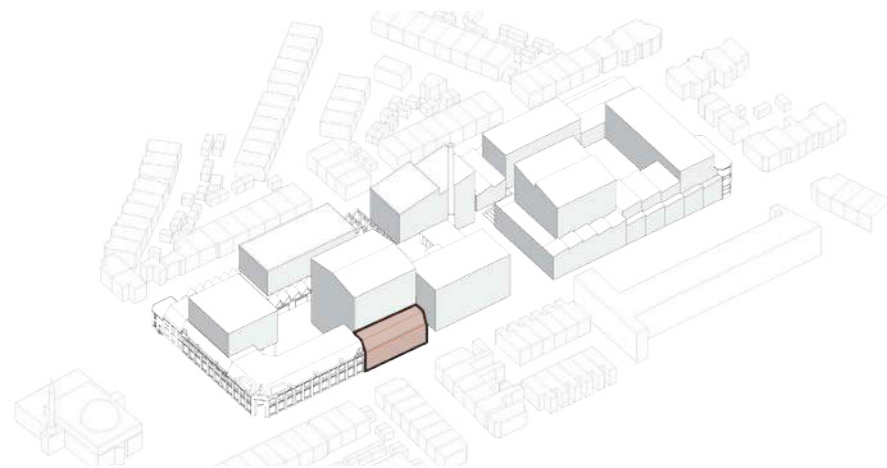

Bovenbouw op bestaande sheds

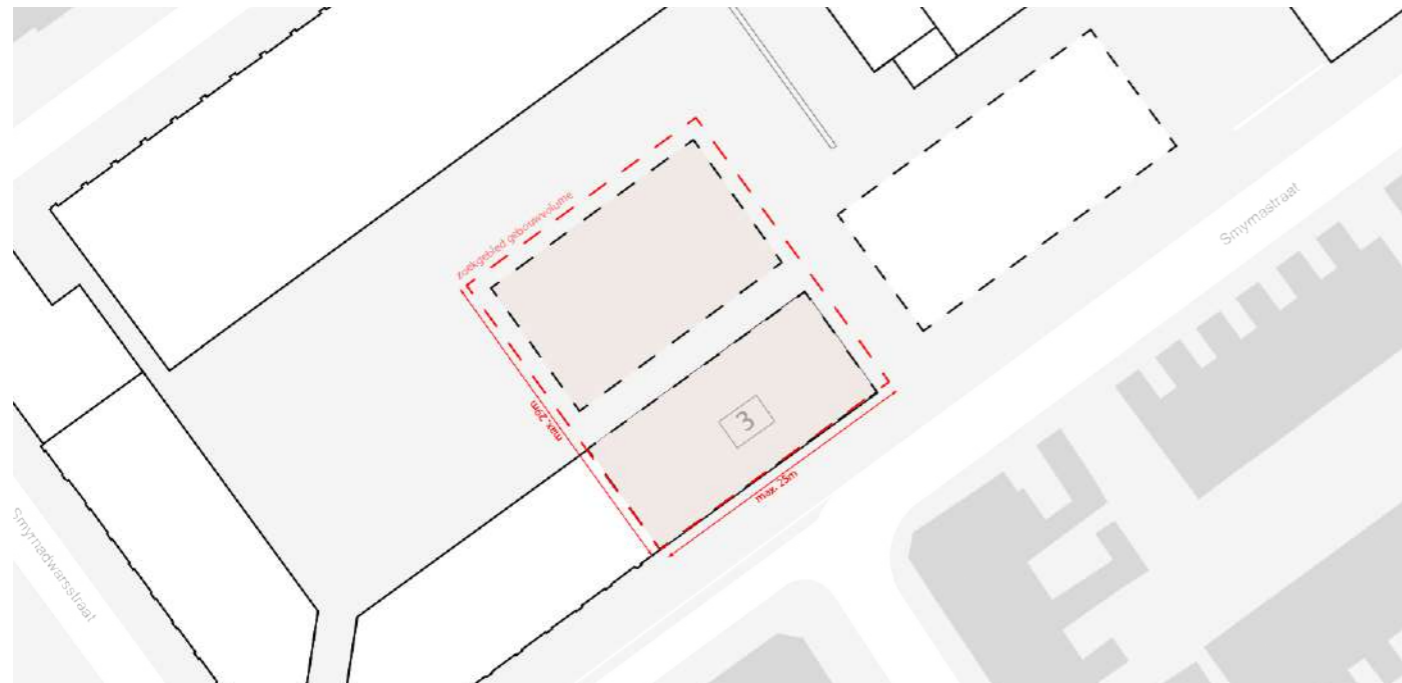
- staat minimaal 2m uit de rooilijn
- de opbouw bestaat uit 3 lagen
- dakhoogte 17m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

DE OUDE FABRIEK

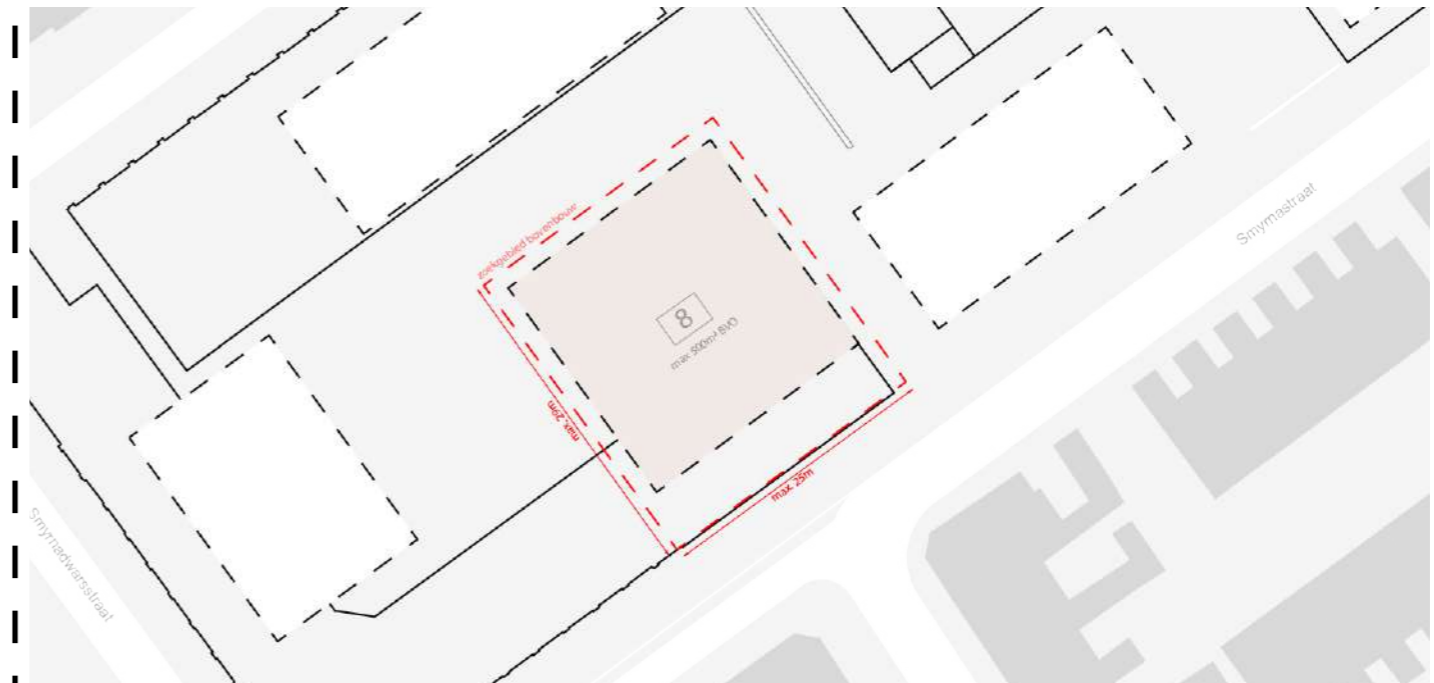

C: DE OPZICHTER

Beslaag

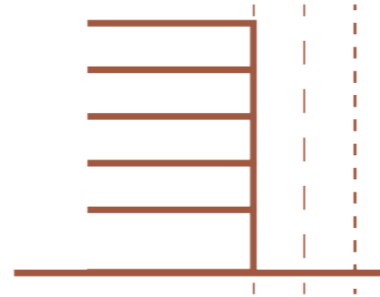
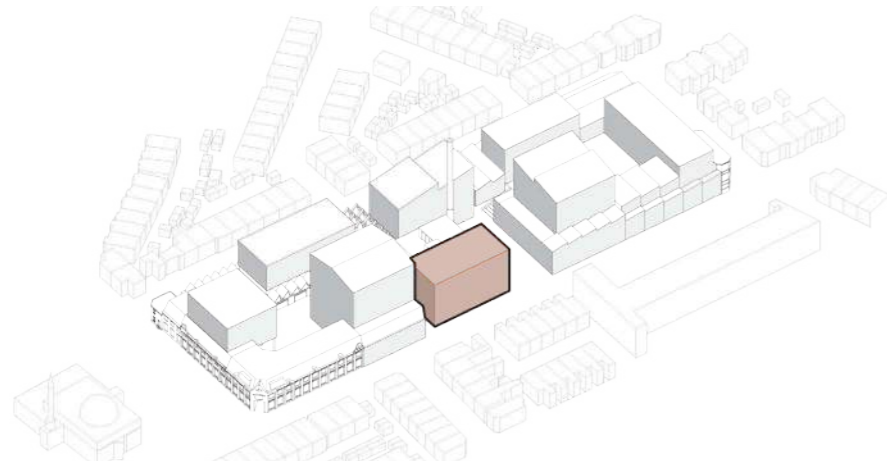
- staat in de rooilijn
- basis bestaat uit 3 lagen
- begane grond is 3,5-4m hoog
- goothoogte 8m vanaf maaiveld
- nokhoogte 11m vanaf maaiveld
- dakhelling is ca.60 graden
- dakkapellen zijn toegestaan maar zijn ondergeschikt aan de bestaande kapvorm

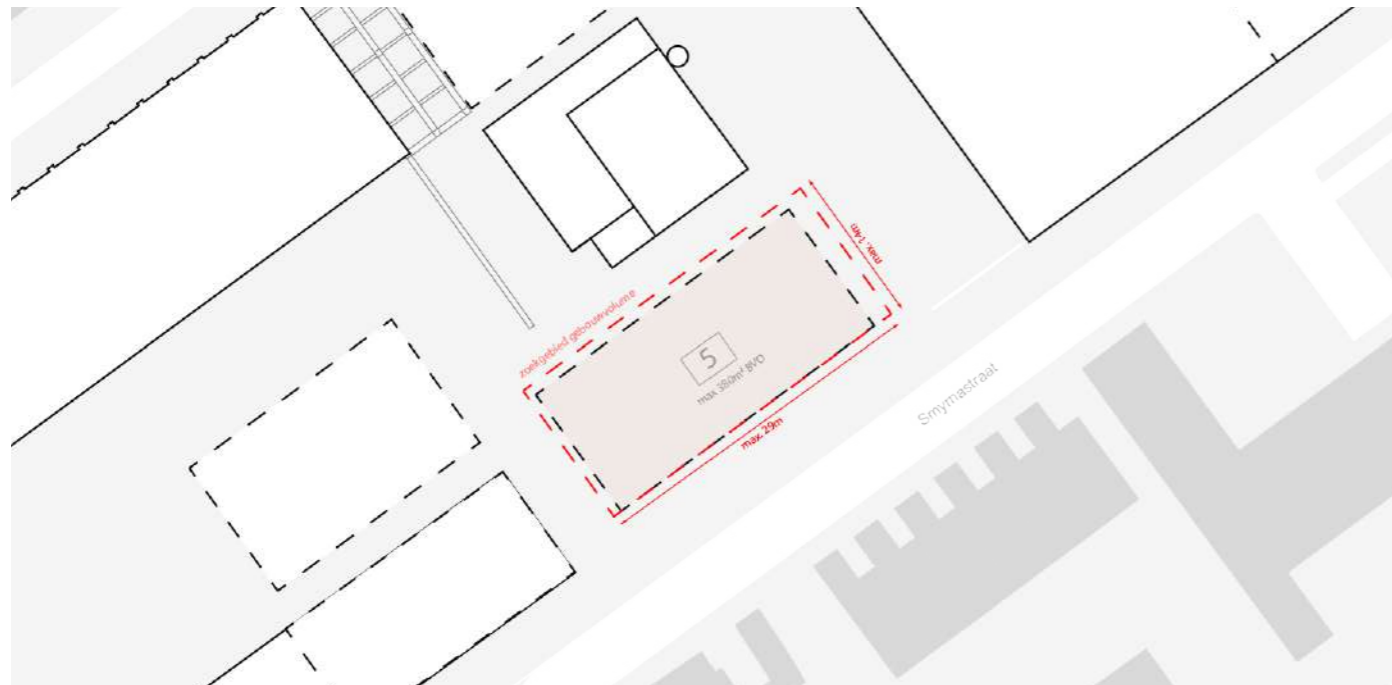
Bovenbouw op bestaande kantoor

- staat minimaal 2m uit de rooilijn
- de opbouw bestaat uit 5 lagen
- nokhoogte 27m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

HET HART VAN DE FABRIEK

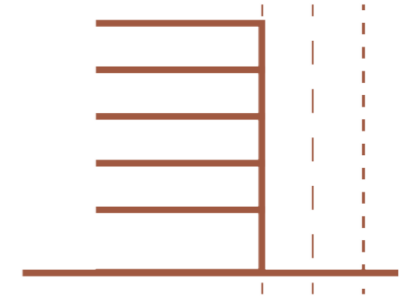
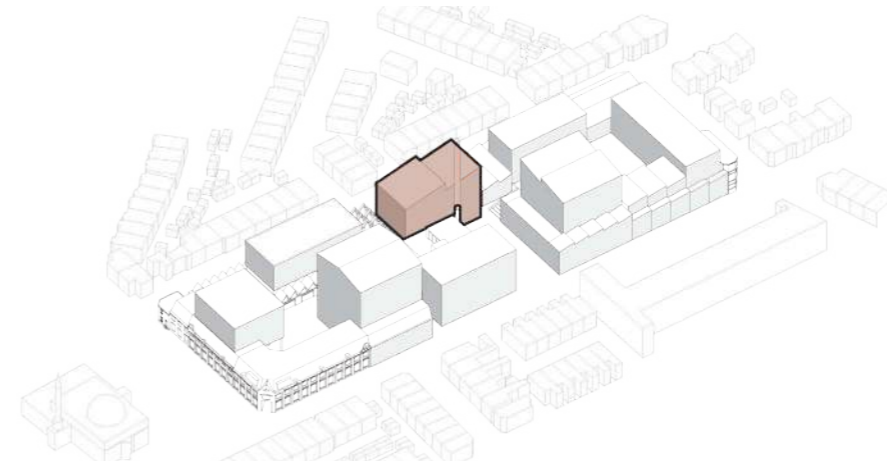

D: DE VERVERIJ

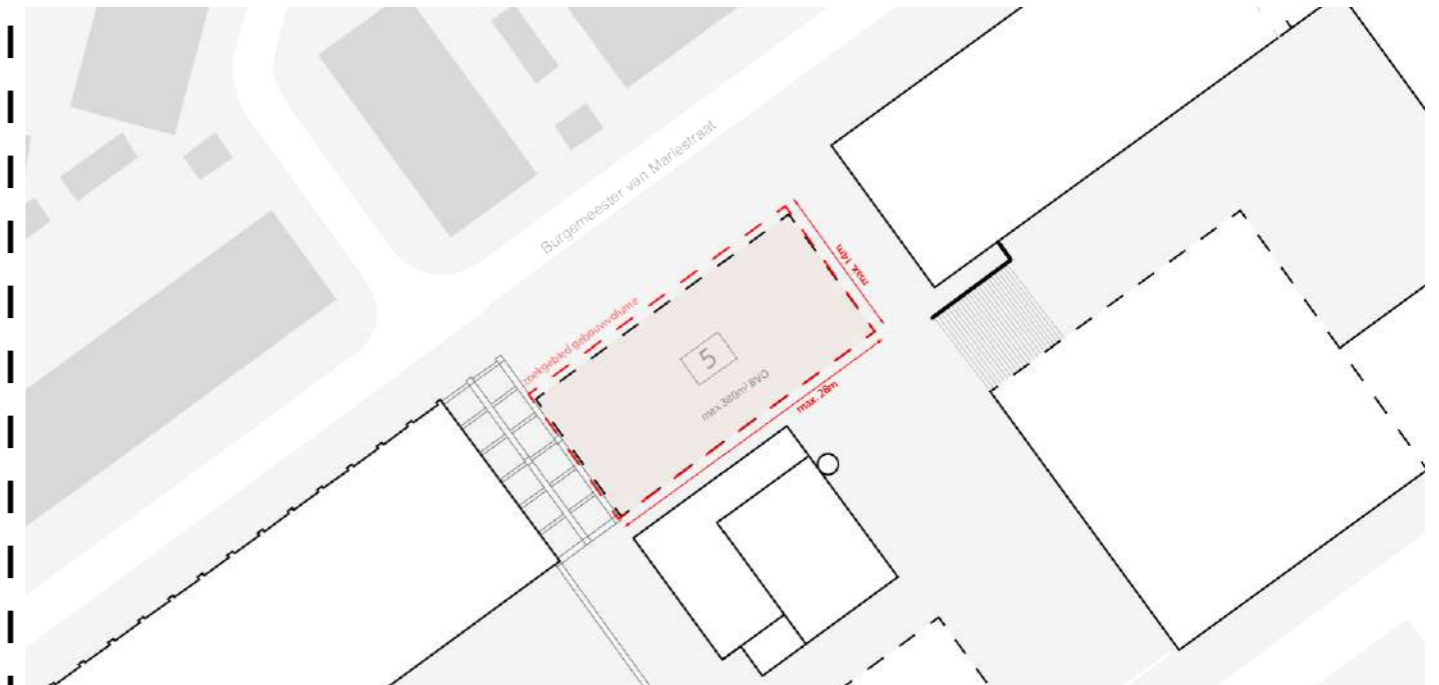

Volume landt op maaiveld

- staat minimaal 1m uit de rooilijn met de ambitie voor 2m
- bestaat uit 5 lagen
- begane grond is 3,5-4m hoog
- dakhoogte 17m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig worden opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

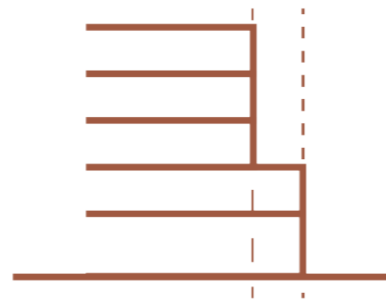
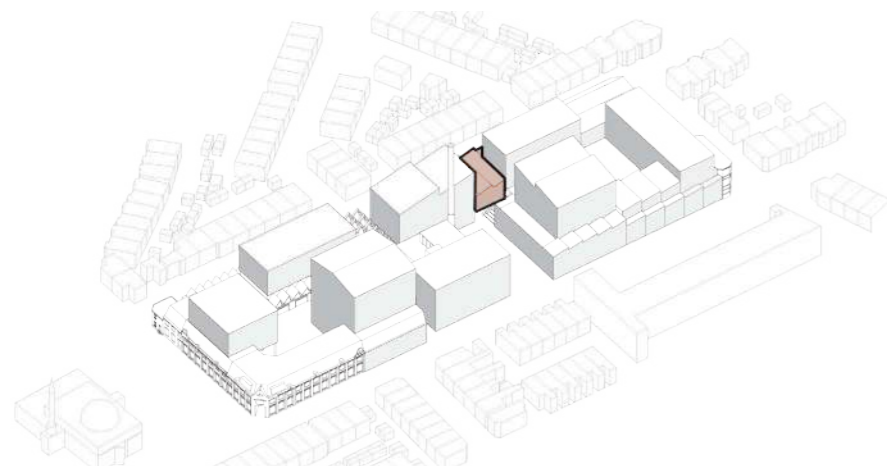
F: DE WEVERIJ

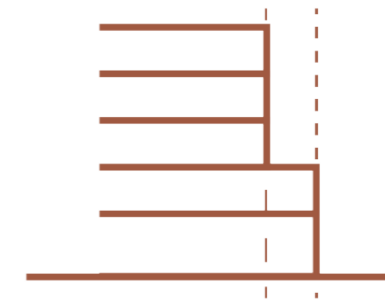
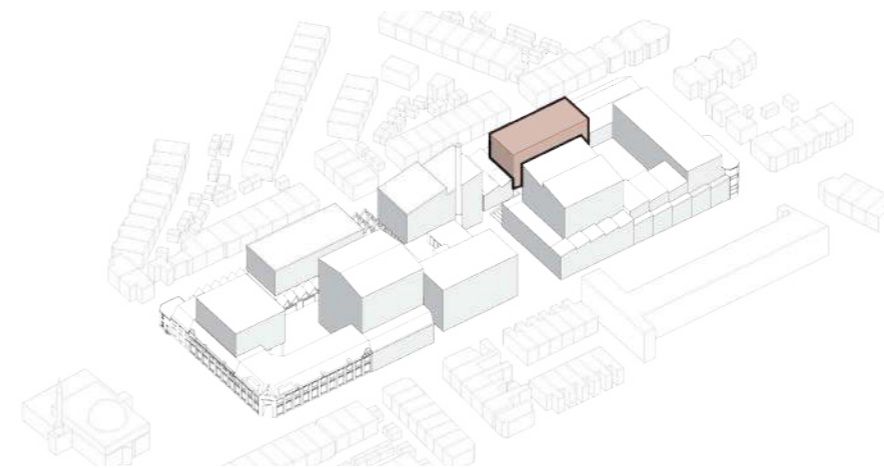
Volume landt op maaiveld

- staat minimaal 2m uit de rooilijn
- bestaat uit 5 lagen
- begane grond is 3,5-4m hoog
- goothoogte 17m vanaf maaiveld
- nokhoogte 19m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

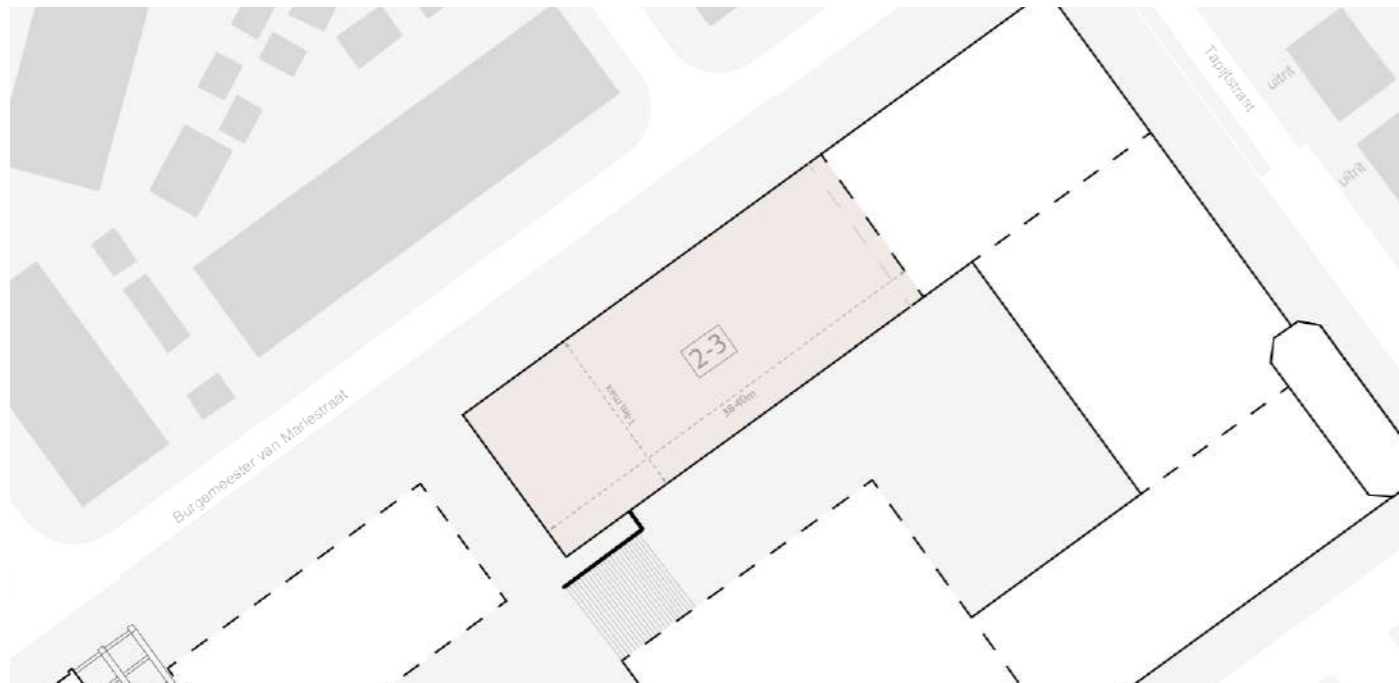
DE NIEUWE FABRIEK

G: DE MACHINWERKPLAATS

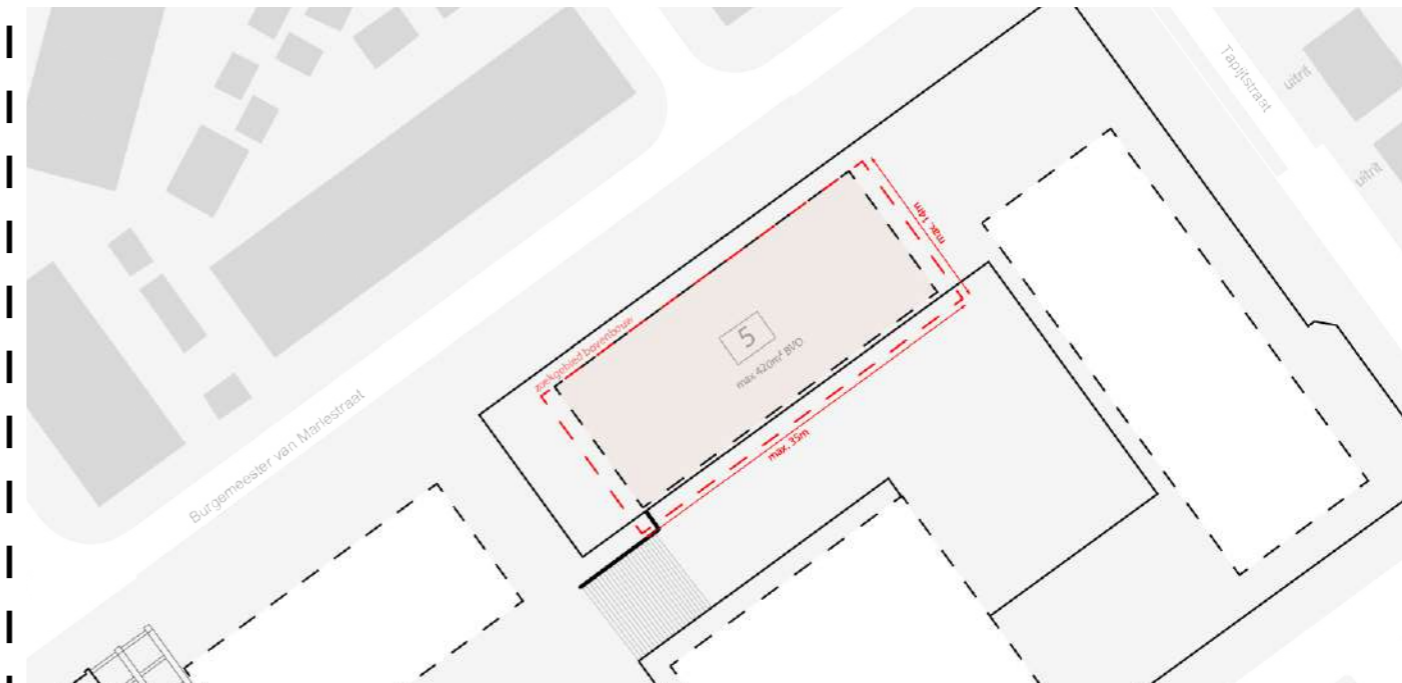

DE BOVENBOUW

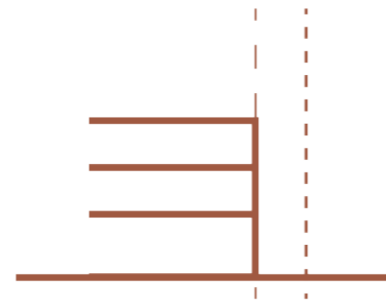
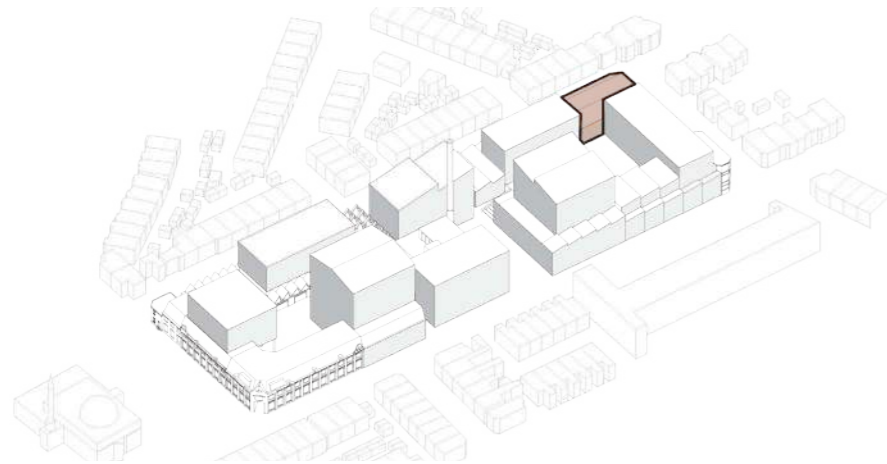
Basislaag

- staat minimaal 2m uit de rooilijn
- basis bestaat uit 2 lagen met sheddak
- begane grond is 3,5-4,5m hoog
- goothoogte 8m vanaf maaiveld
- nokhoogte 8,5m vanaf maaiveld

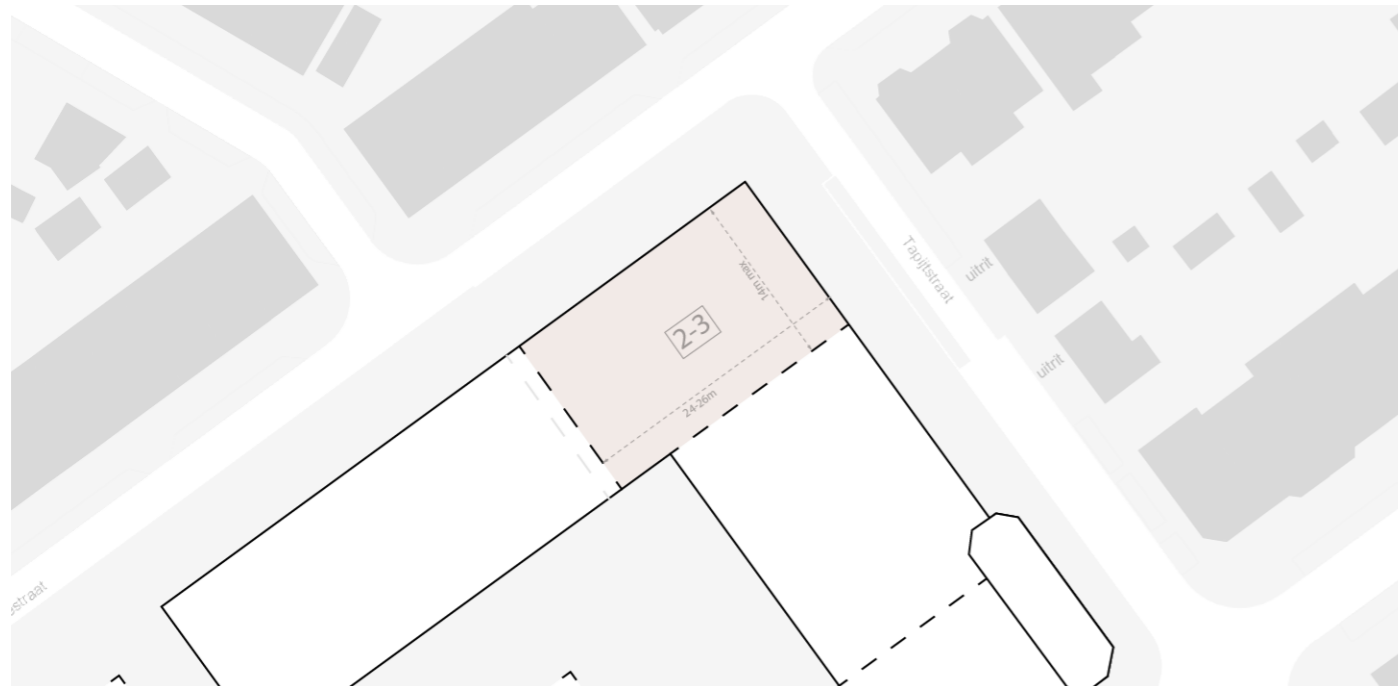

Bovenbouw

- ligt minimaal 2m terug uit straatgevel basislaag
- bovenbouw bestaat uit 3 lagen
- dakhoogte 17m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

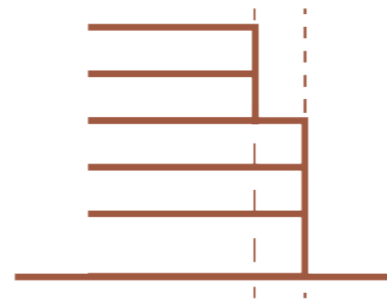
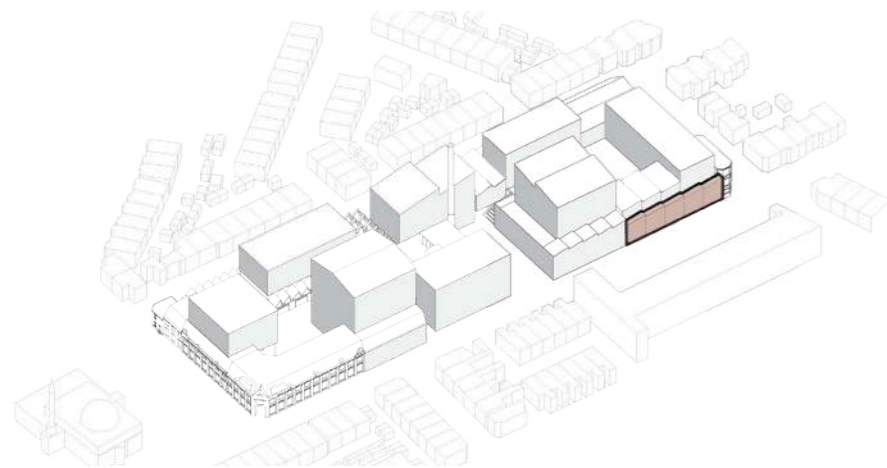
H: DE PLAATWERKERIJ

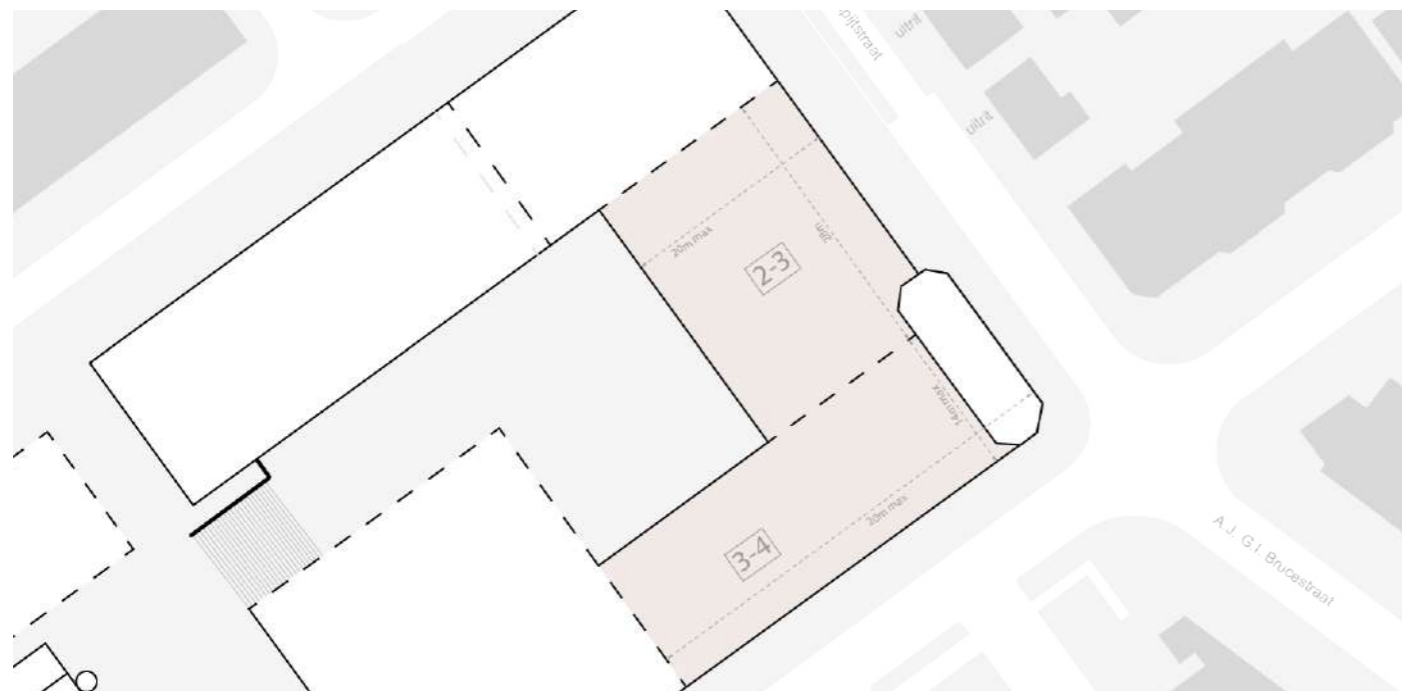
Volume land op maaiveld

- staat minimaal 2m uit de rooilijn
- bestaat uit 3 lagen
- begane grond is 3,5-4,5m hoog
- goothoogte 10m vanaf maaiveld
- nokhoogte 11,5m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

DE NIEUWE FABRIEK

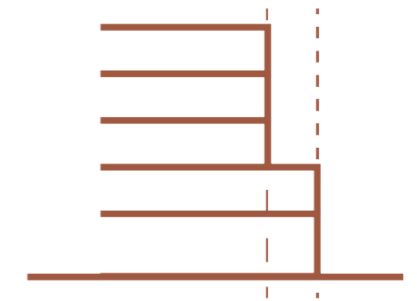
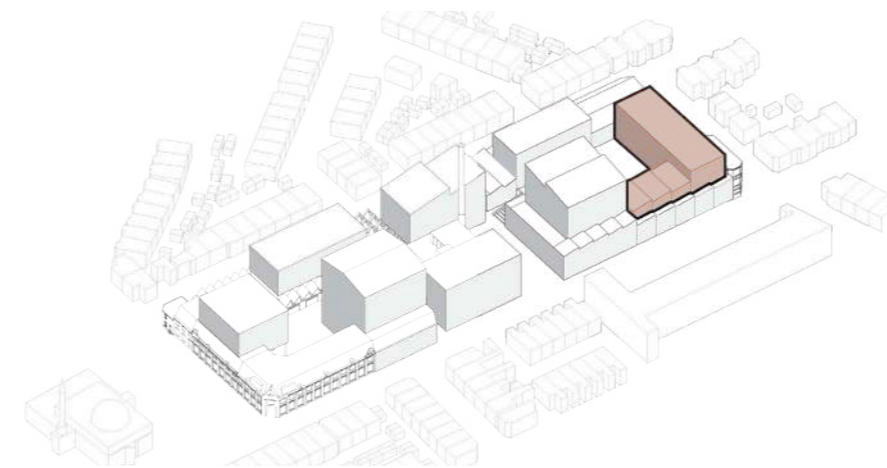

J: HET NIEUWE LAB

Basislaag

- staat in de rooilijn
- basis bestaat uit 3-4 lagen met sheddak
- begane grond is 3,5-4,5m hoog
- goothoogte 10m vanaf maaiveld
- nokhoogte 11,5m vanaf maaiveld

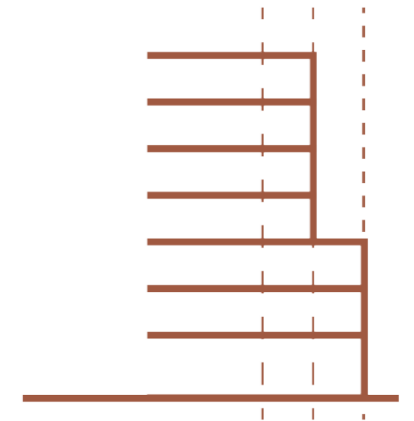
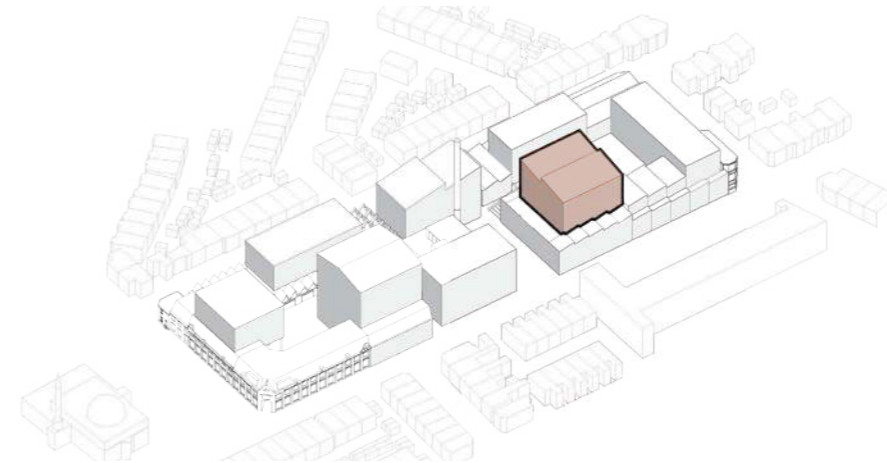
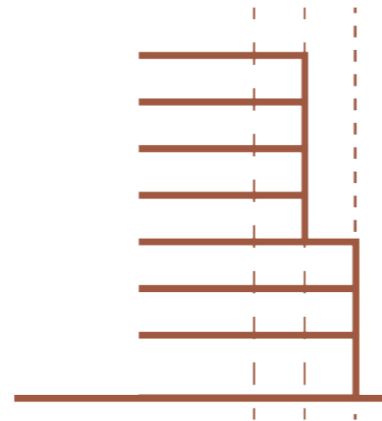
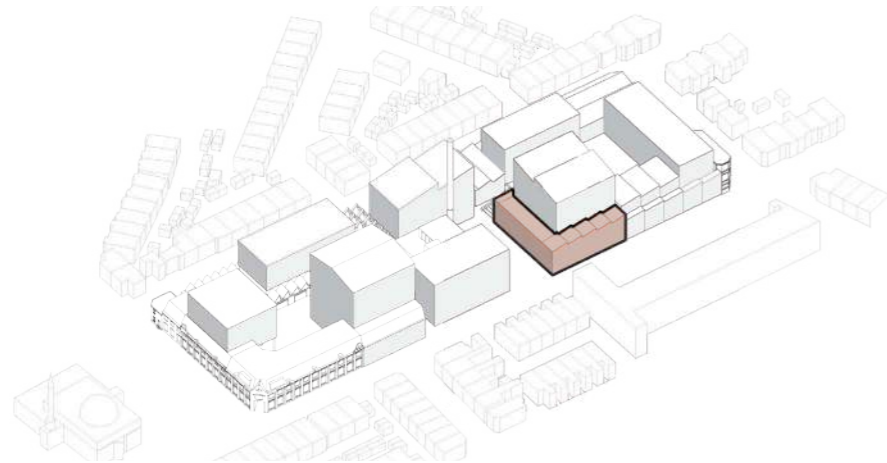

DE BOVENBOUW

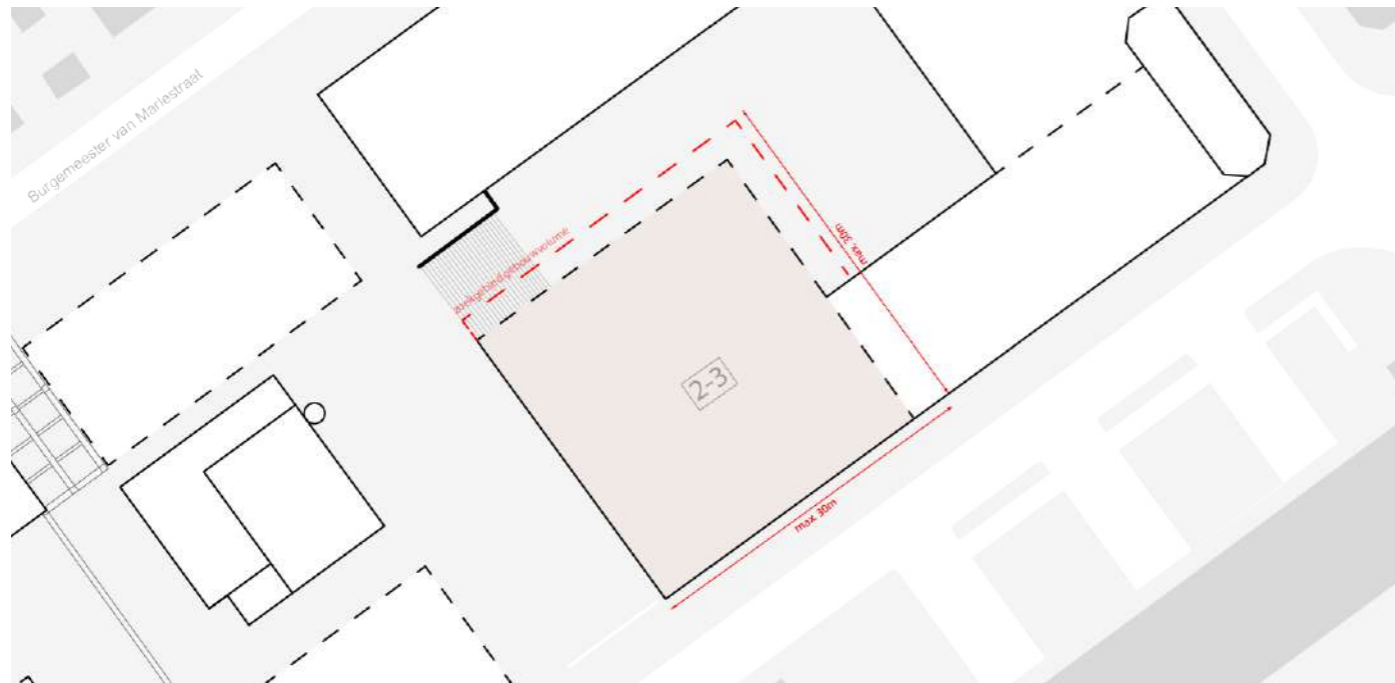

Bovenbouw

- ligt minimaal 2m terug uit basislaag
- bovenbouw bestaat uit 3 lagen
- dakhoogte 17m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

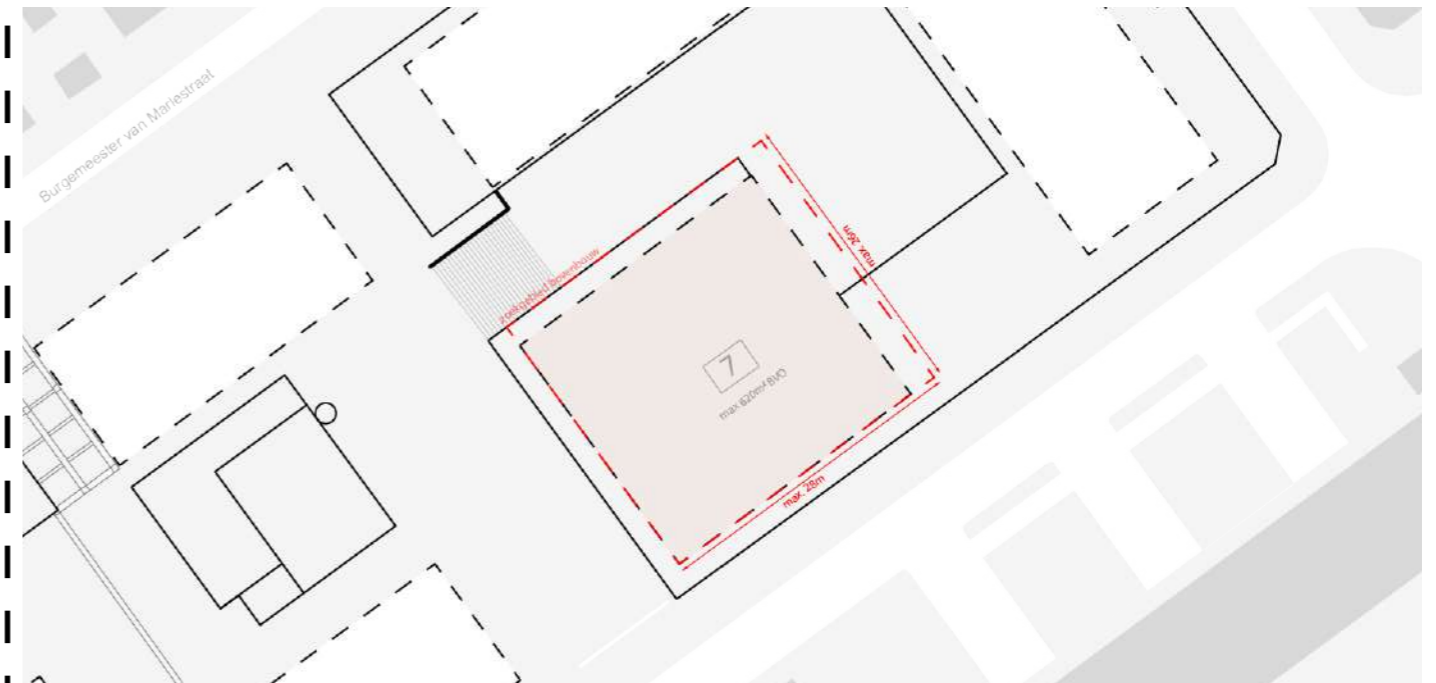
K: DE DROGERIJ

Basislaag

- staat in de rooilijn
- basis bestaat uit 3 lagen met sheddak
- begane grond is 3,5-4,5m hoog
- goothoogte 10m vanaf maaiveld
- nokhoogte 11,5m vanaf maaiveld

BOVENBOUW

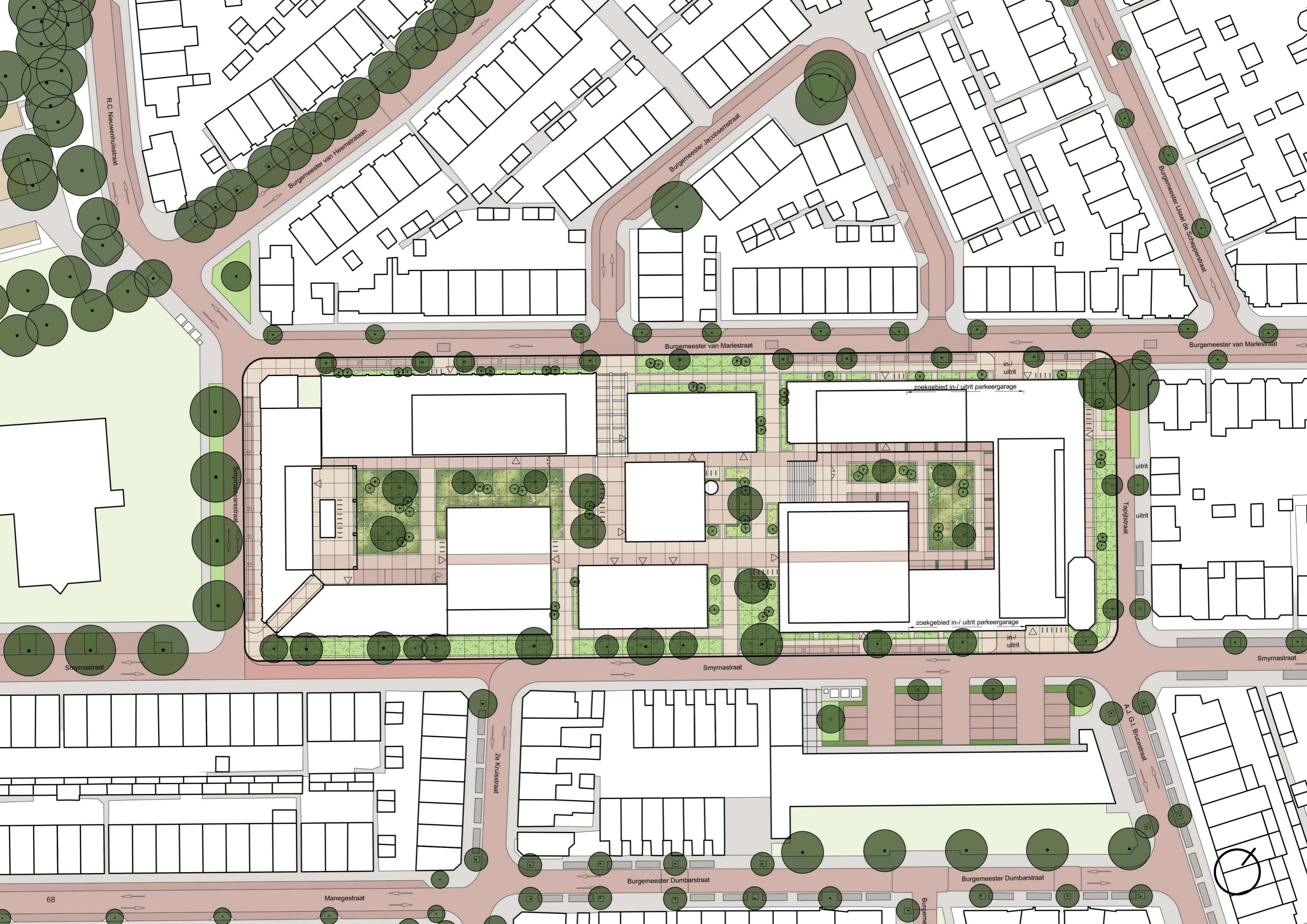
Bovenbouw

- ligt minimaal 2m terug uit basislaag aan straatzijde
- bovenbouw bestaat uit 4 lagen
- goothoogte 23m vanaf maaiveld
- nokhoogte 24m vanaf maaiveld
- installaties worden in eerste instantie inpandig opgelost, alleen waar strikt noodzakelijk op het dak buiten het zicht van de openbare ruimte

7. GROENPLAN EN BUITENRUIMTE

R.C. Nieuwenhuisstraat

Burgemeester van Heemstralaan

Burgemeester Jacobsestraat

Burgemeester Usel de Scheppestraat

Burgemeester van Marlestraat

Burgemeester van Marlestraat

Smyrnakarsstraat

Tapjistraat

Smyrnastraat

Smyrnastraat

Smyrnastraat

Ze Kruisstraat

A.L.C.I. Brouwerstraat

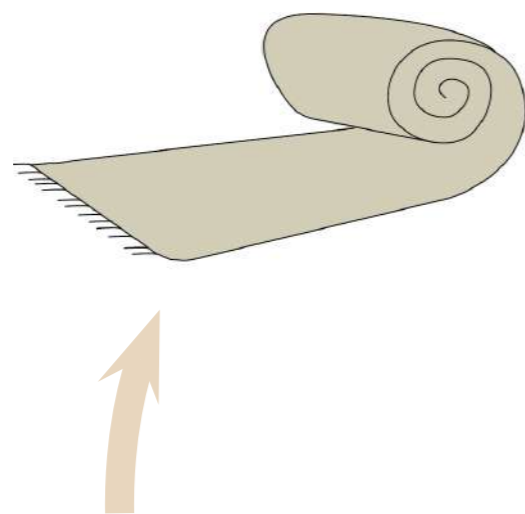
Manegestraat

Burgemeester Dumbarstraat

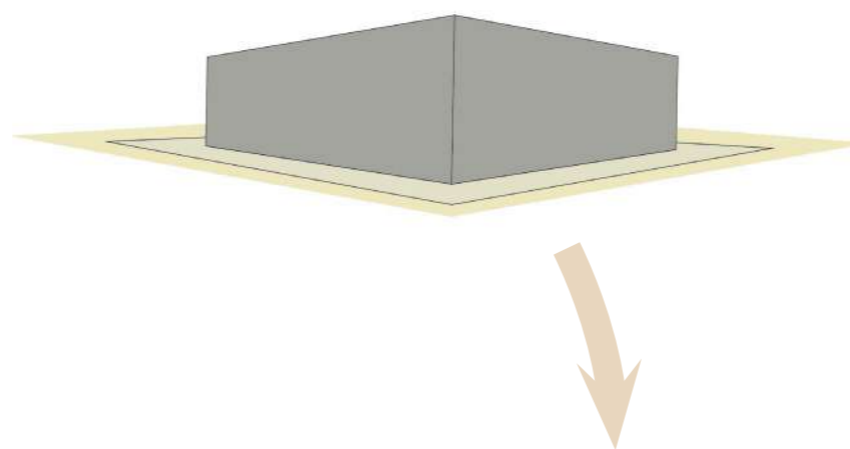
Burgemeester Dumbarstraat

Burgemeester

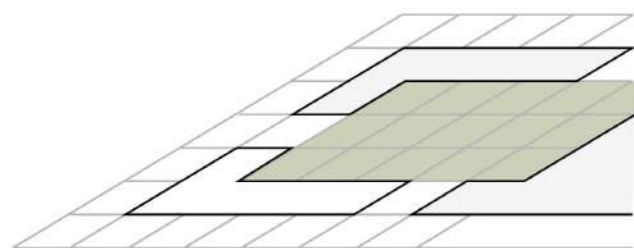
1. Tapijt uitrollen van 12.000 m²

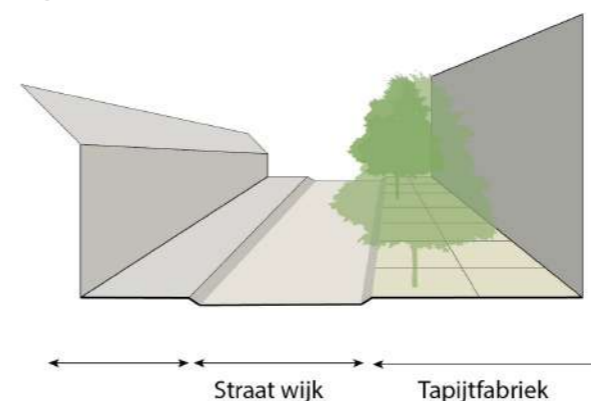
2. Licht tapijt als voetstuk voor de fabrieksgebouwen

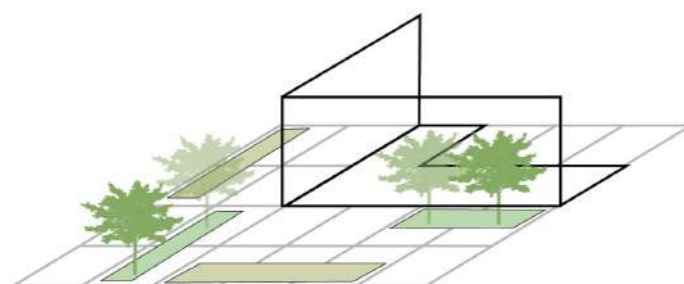
5. Raster tapijt als basis voor verbijzondering van binnenhoven

3. Tapijt als overgang van de wijk naar de fabriek

4. Raster tapijt als basis voor de indeling

Ontwerputgangspunten buitenruimte

De totale buitenruimte rond de Tapijtfabriek vormt één tapijt met een grootte van 12.000 m². Dit staat gelijk aan de jaarlijkse productie van de smyrna tapijten in de glorie tijd van de fabriek.

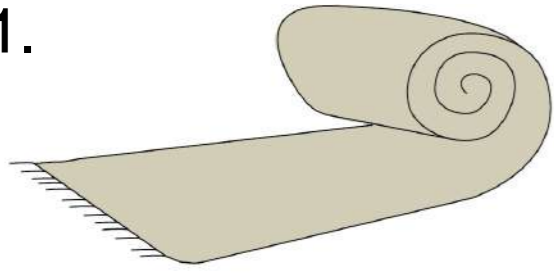
De vloer vormt randen rondom, stegen, pleintjes, binnenhoven en is inclusief alle groenvoorzieningen in het gebied. De kleur van het tapijt is aards en licht en vormt een warme basis voor de bruinrode (donkere) steen van de fabriek.

Het tapijt vormt een heldere overgang van de fabriek naar de omliggende wijk waarbij de stoep aan de zijde van de fabriek bij het tapijt hoort. In het tapijt wordt een raster aangebracht (vergelijkbaar met het basisraster van een Smyrnatapijt).

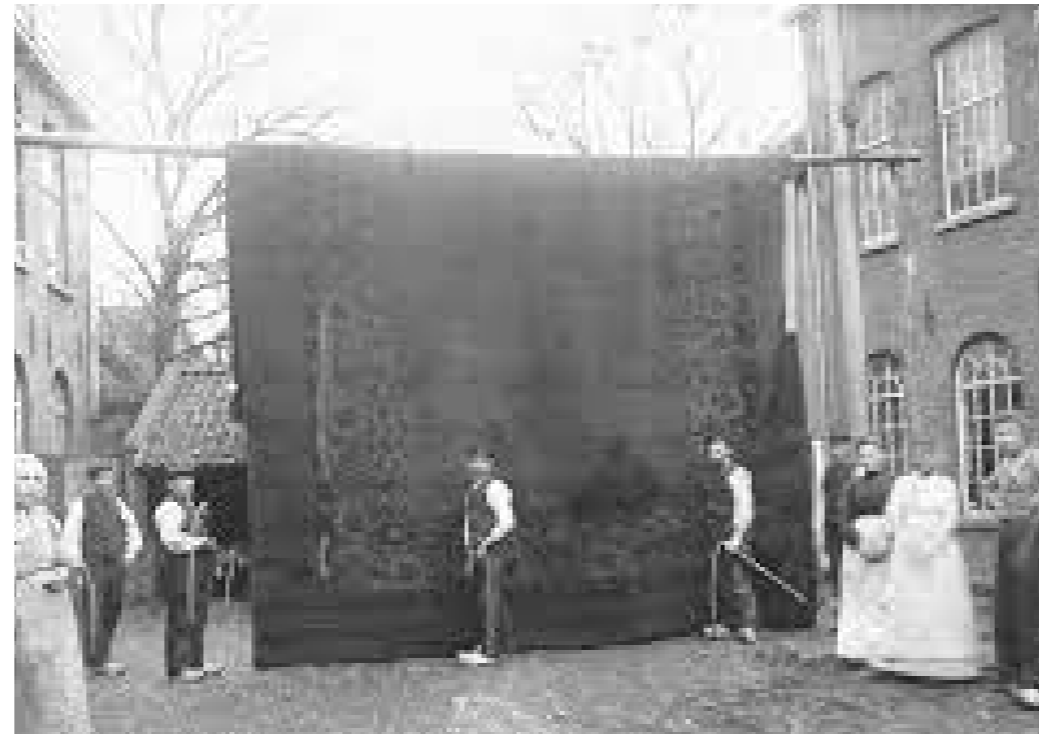
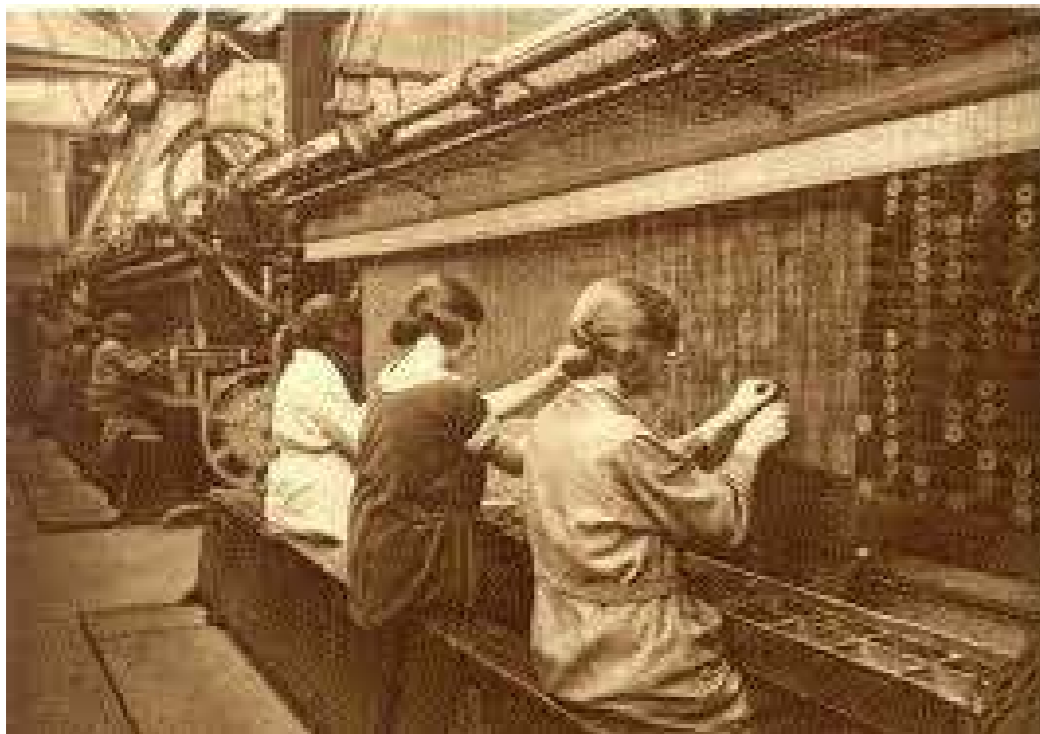
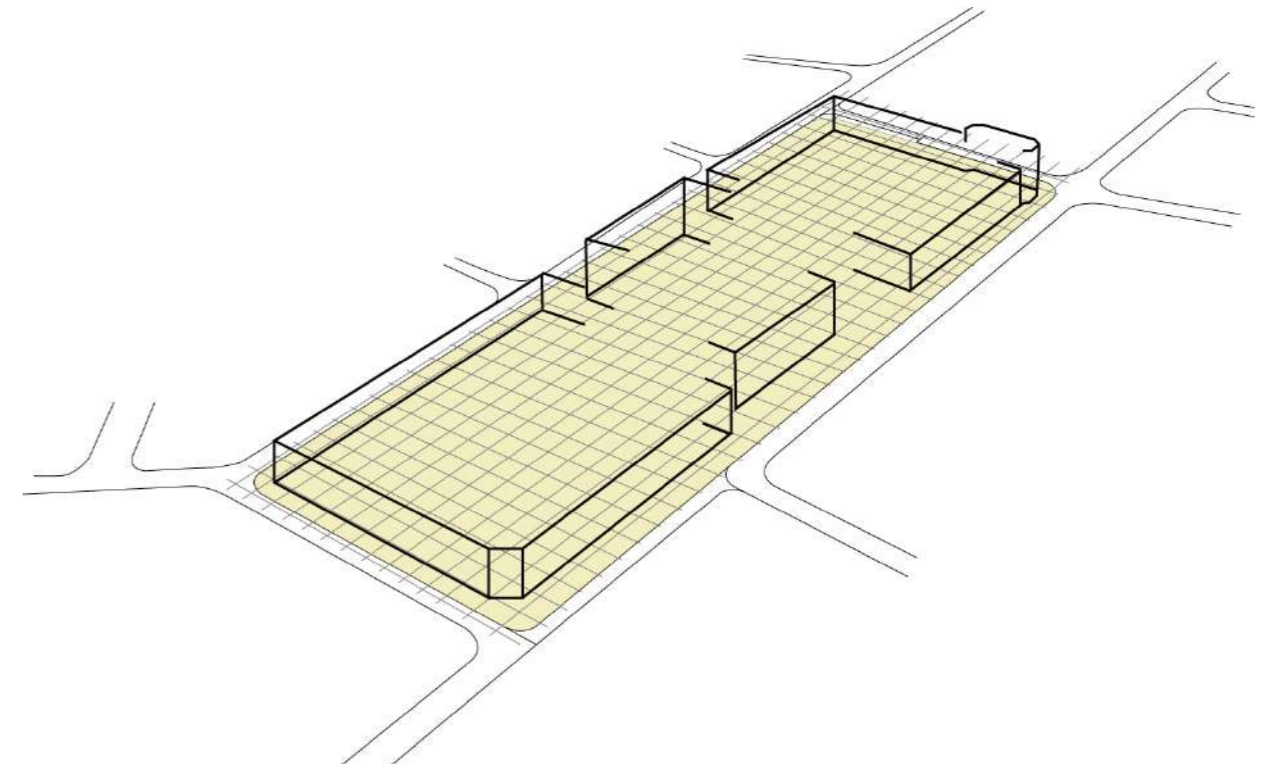
Het raster vormt de grondslag voor de indeling van de buitenruimte met groenvakken, parkeervakken etc. En het raster vormt de basis voor de verbijzondering van de binnenhoven waar de fraaie tapijtpatronen terugkomen in de beplantingsplannen van de tuinen.

SAMENHANG DOOR EEN VLOER

1.

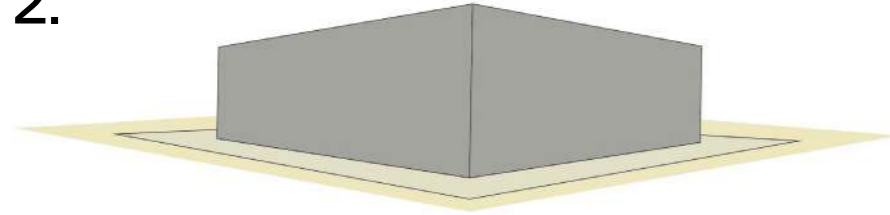

- Eén vloer als basis voor de gehele fabriek incl. bebouwing
- De grootte van dit tapijt komt overeen met de jaarlijkse productie van smyrna tapijten in de gloriejden van de fabriek
- De vloer vormt stegen, randen van tuinen en pleinen rond en binnen het fabriekscomplex

LICHT TAPIJT ALS VOETSTUK VOOR DE GEBOUWEN

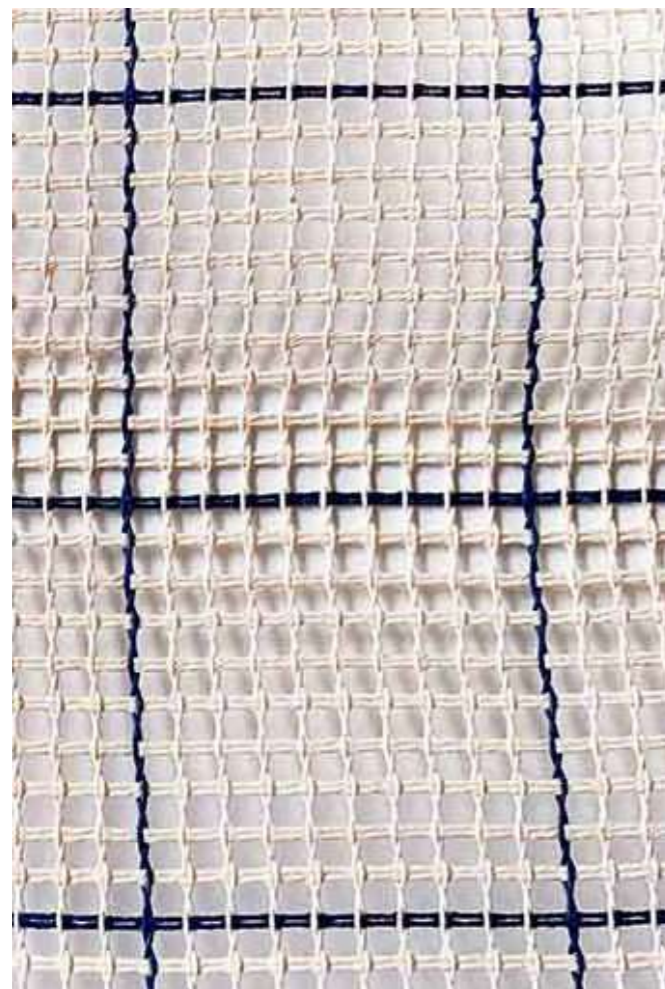
2.

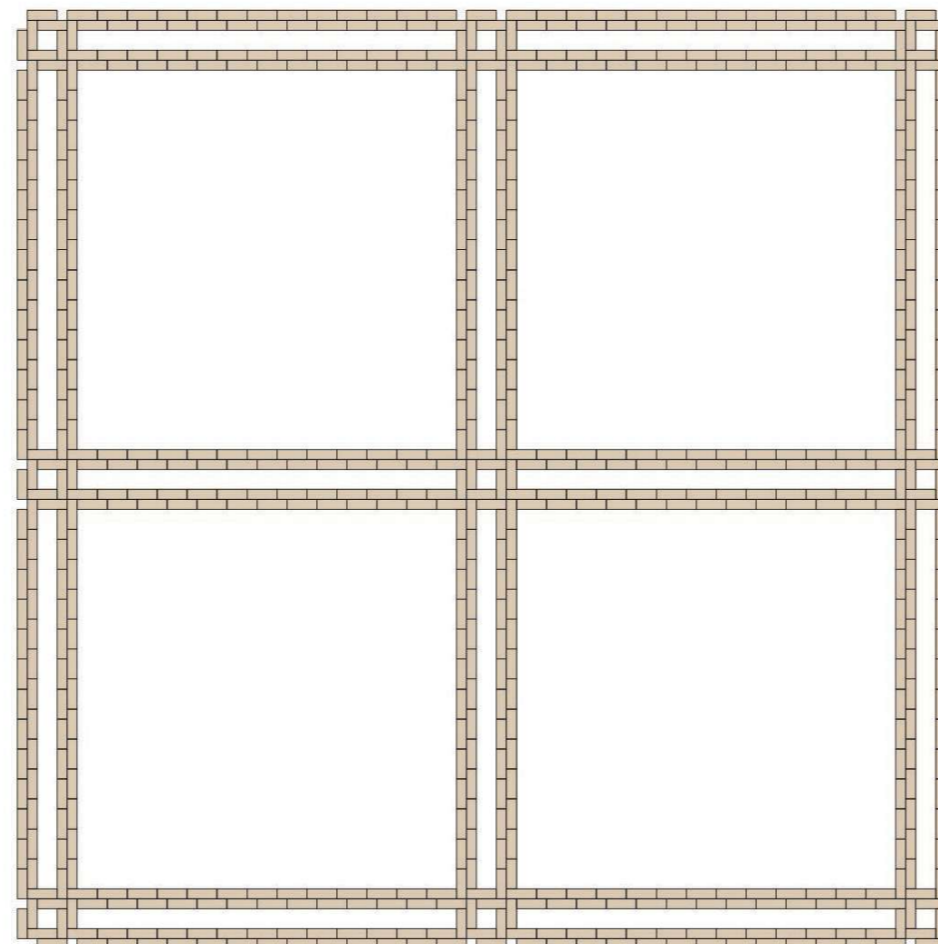
- Lichte vloer als basis voor de donkere fabrieksgebouwen in combinatie met de nieuwbouw
- De vloer plaatst de fabriek op een voetstuk en geeft de gebiedsgrens van de fabriek weer
- De techniek van de Smyrnaknoop vormt de basis voor de lay-out van het tapijt
- Het raster van de knoopmat komt terug in het bestratingspatroon van de vloer

Voorbeeld duidelijke plint met doorlopende verharding Mr. H.F. de Boerlaan Deventer

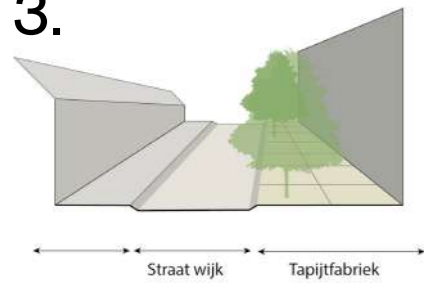

Basistraster voor de Smyrnaknooptechniek

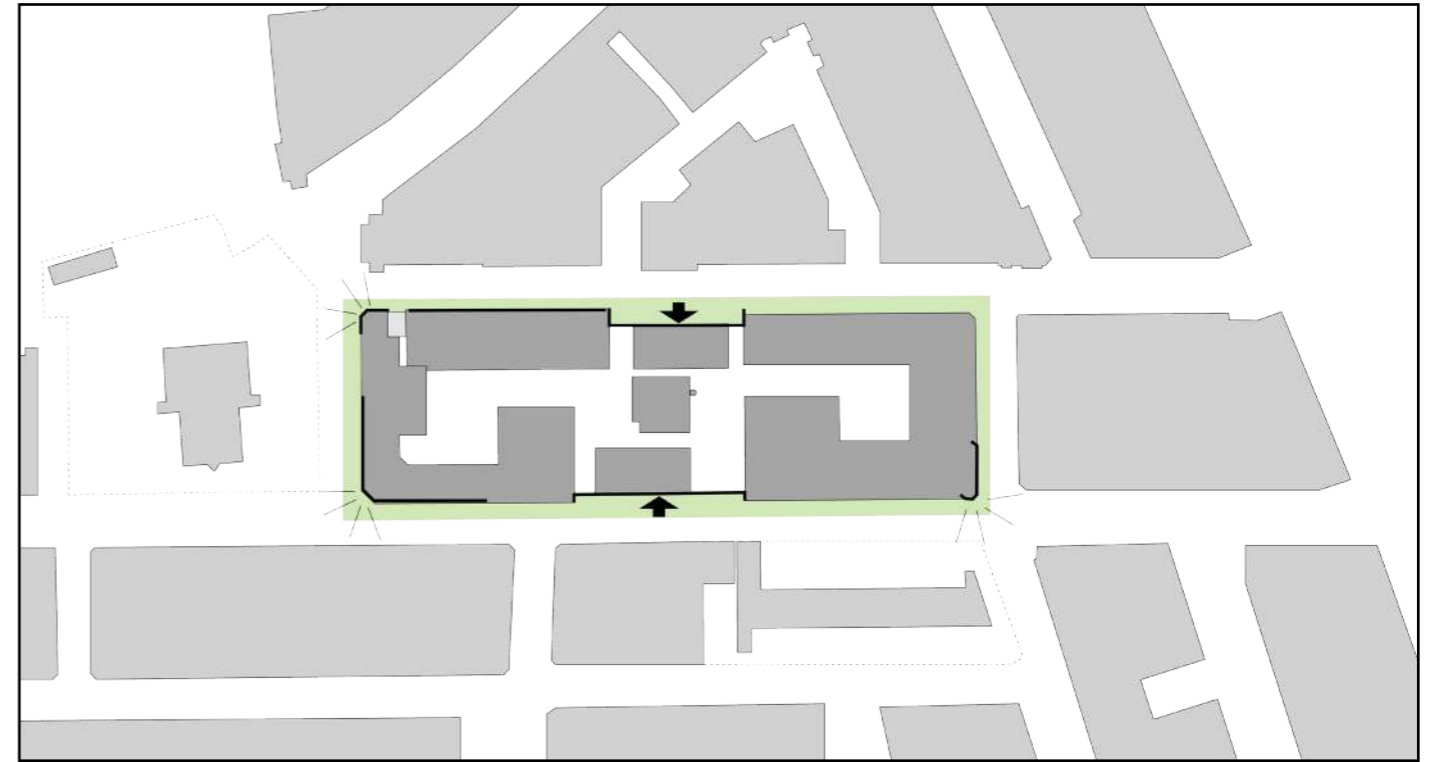

SAMENHANG DOOR EEN VLOER

3.

- Door de introductie van een nieuwe voetgangerszone rondom de fabriek wordt de overgang naar de wijk beter vormgegeven.
- Deze voetgangerszone dient tevens als een groene Zoom rondom het gehele fabriekskomplex en zorgt voor samenhang en een eigen identiteit van de fabriek.
- In de nieuwe stedenbouwkundige opzet worden set backs aangebracht. Op deze plekken is ruimte voor grootschaliger groen. Hierbij te denken aan een grotere boom en een plantvak waardoor een prettige verblijfsplaats kan worden gemaakt.
- Omliggende straten eventueel betrekken bij de herontwikkeling. Bijvoorbeeld door ontbrekende bomen in de omliggende laanstructuren aan te planten. Hierdoor krijgt het plan een betere verankering in de wijk.
- De projectlocatie kent enkele kenmerkende architectonische iconen. Deze blijven behouden of worden versterkt.

Kantoorgebouw aan de Smyrnadwarstraat

Hoofgebouw aan de Smyrnadwarstraat

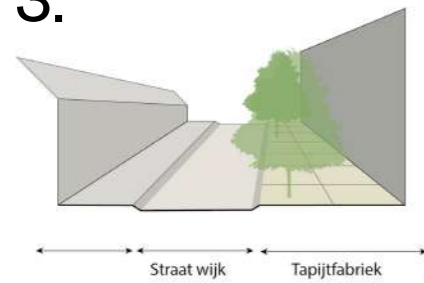
Bebouwing met sheddaken aan de Burgm. v. Marlestraat

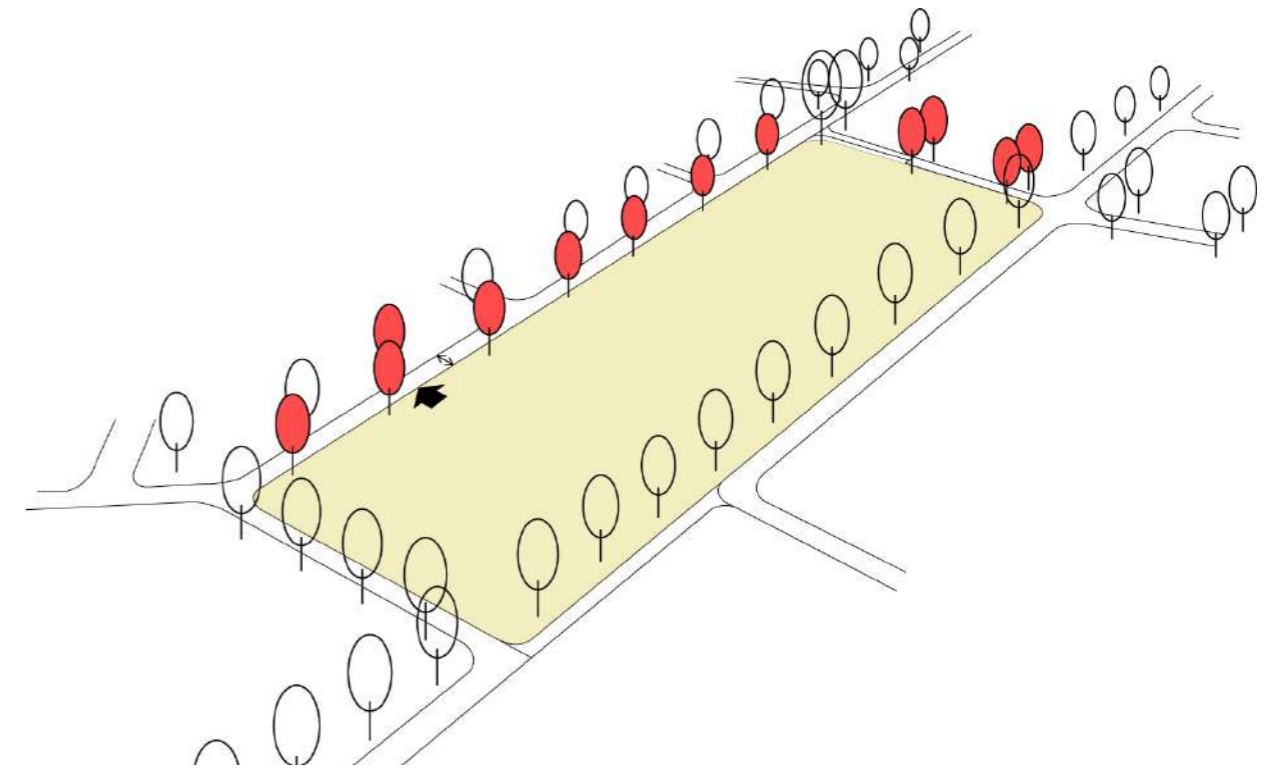
Kantoorgebouwtje aan de Tapijstraat van Postma

BOMENSTRUCTUUR IN DE WIJK EN ONTBREKENDE BOMEN

3.

In de boomstructuur van de omliggende straten ontbreken een aantal bomen in het straatbeeld. Dit komt met name voor in de Burgemeester van Marlestraat ter hoogte van de Tapijtfabriek. Door op deze locatie nieuwe bomen aan te planten wordt de samenhang met de buurt verbeterd en wordt de nieuwbouw van de Tapijtfabriek beter in de buurt ingebed. Indien bestaande bomen niet kunnen worden ingepast, zullen deze worden gecompenseerd in de nieuwe situatie.

Boomstructuur in de straten rondom de Tapijtfabriek:

- Laan G.I. Brucestraat - Tapijtstraat
- Laan Burgemeester van Marlestraat
- Laan/ bomenrij Smyrnastraat
- Bomenrij Smyrnadwarsstraat

Bestaande rij met lindes aan de Smyrnastraat

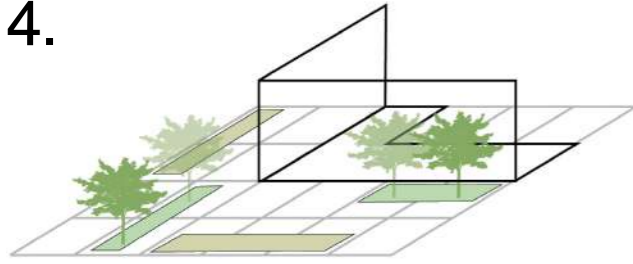
Bestaande laan met Perrotia's aan de Burgemeester van Marlestraat

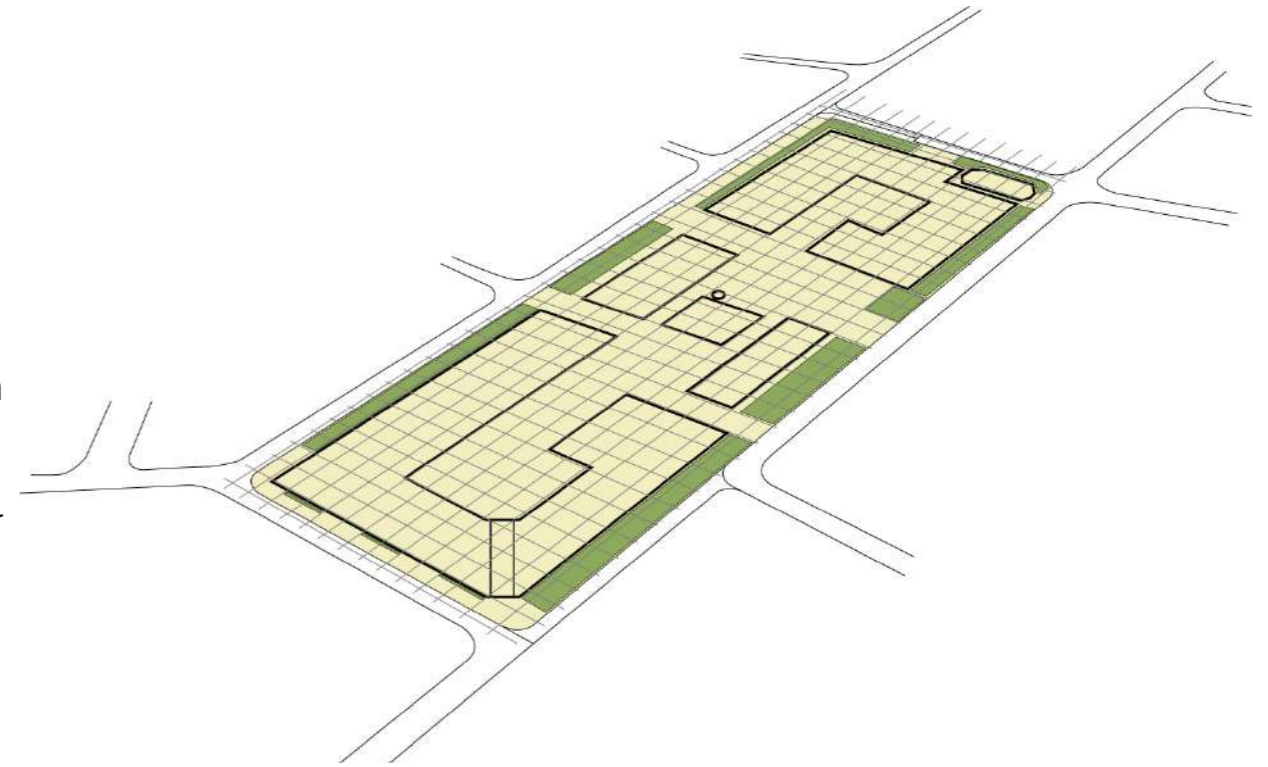
Bestaande laan van valse Christusdoornen aan de G.I. Brucestraat

BEPLANTING BUITENRUIMTE

4.

- Verticaal groen als onderdeel van de verticale geleding van het oude fabrieksgebouw (penanten en de accentuering van de entrees van de nieuwbouw).
- Groene invulling in margezone als overgang van naar privé, maar geen privé-tuinen.
- Beplanting in stroken van robuuste bodembedekkende plantsoorten in groepsgewijze mening waar tevens water kan infiltreren.
- Bomen in de straat als aanvulling op bestaande laanstructuren in de wijk.

Referentiebeeld stevig openbaar groen in grote groepsgewijze menging

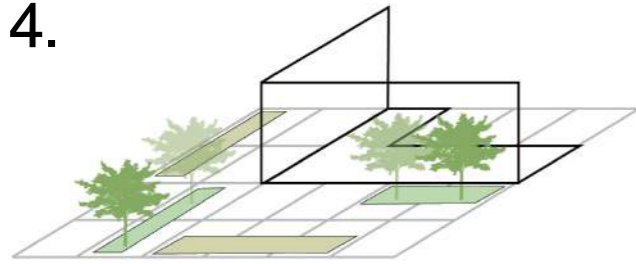
Referentiebeeld stevig openbaar groen

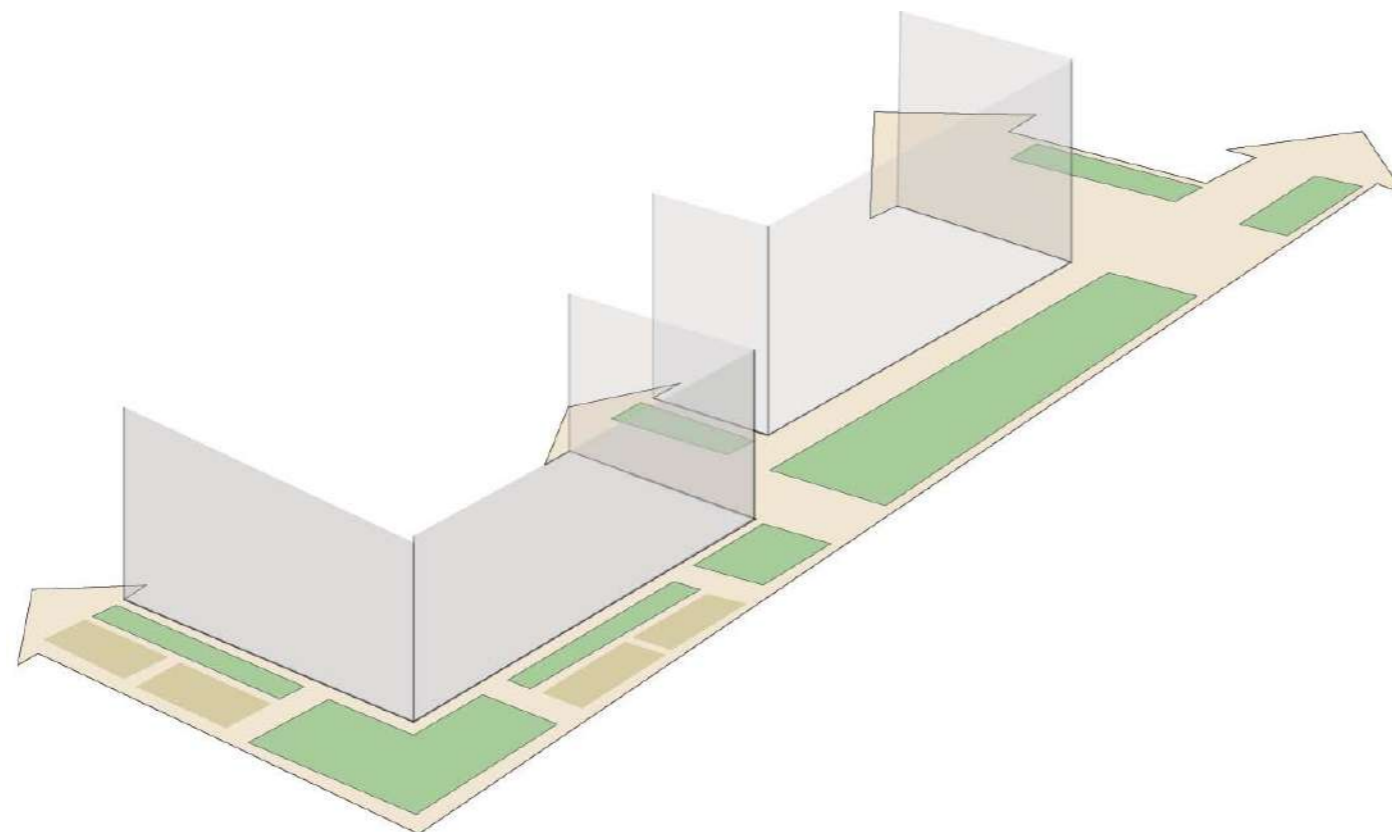
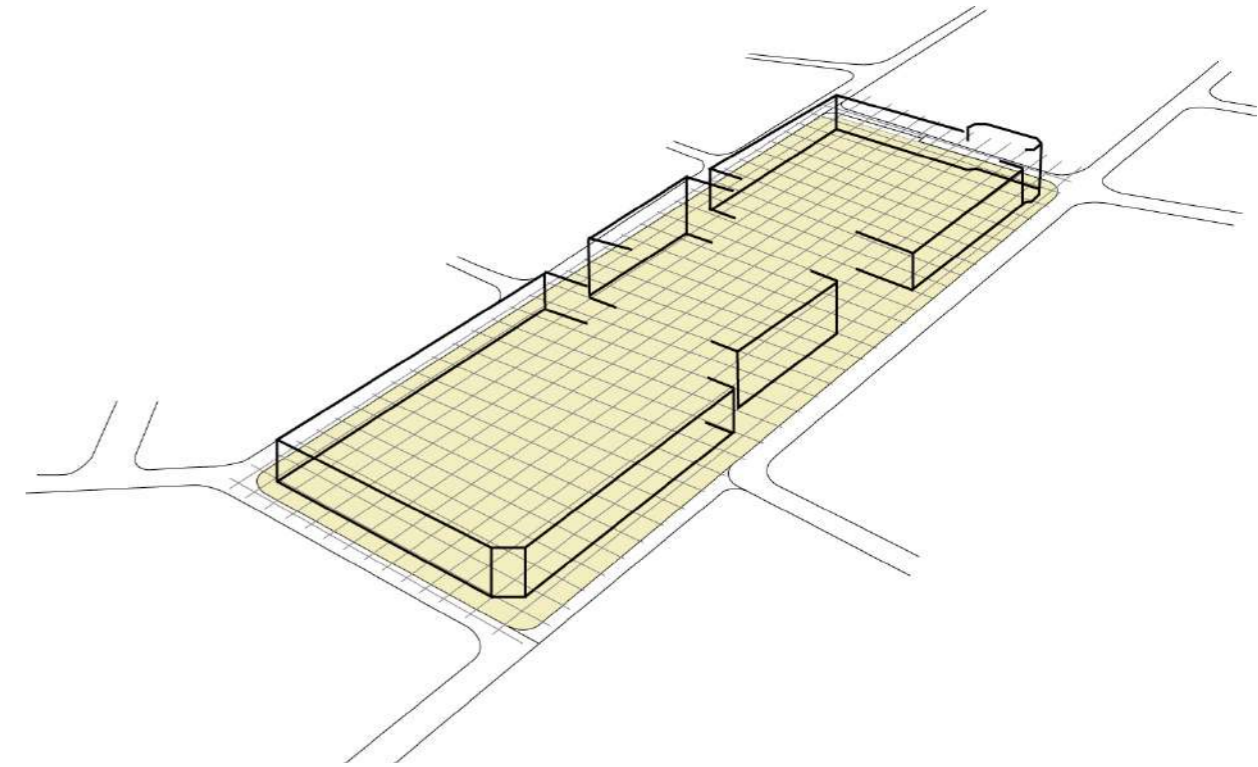
Referentiebeeld verticale geleding met klimplanten

DUIDELIJK LEESBARE ZOOM OM DE FABRIEK

4.

- Het tapijt vormt een duidelijke rand/plint aan de straat (stevige band met lichte verharding).
- Een lijst die zich rond de bebouwing vouwt en een stevige plint vormt.
- Gebouwen staan op het tapijt (smetlaag rond het gebouw) of staan in de beplanting.
- Plantvakken en parkeerplaatsen zijn elementen in (uitsneden van) de basisverharding. De basisindeling van het tapijt/raster blijft altijd leesbaar.
- Het raster vormt de maatvoerende basis voor de invulling van het programma in de Zoom. Binnen deze basismaat krijgen functies als voetpad, parkeerhaven, groenvak, een plek. Per locatie verdient dit maatwerk welke binnen het basisraster wordt ingevuld.

Voorbeeld duidelijke Zoom, Werkspoor Utrecht

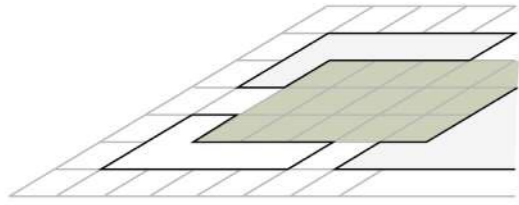

Voorbeeld van duidelijk leesbare Zoom

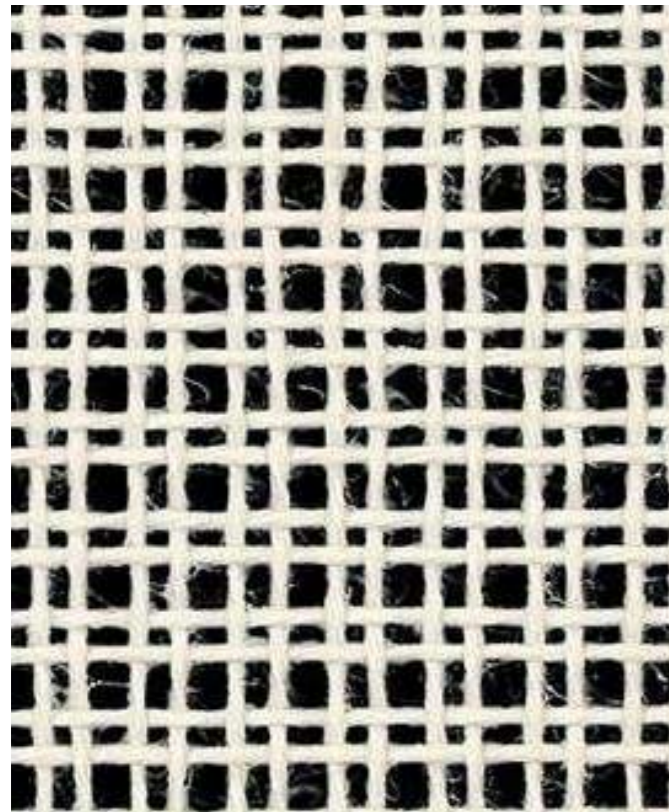
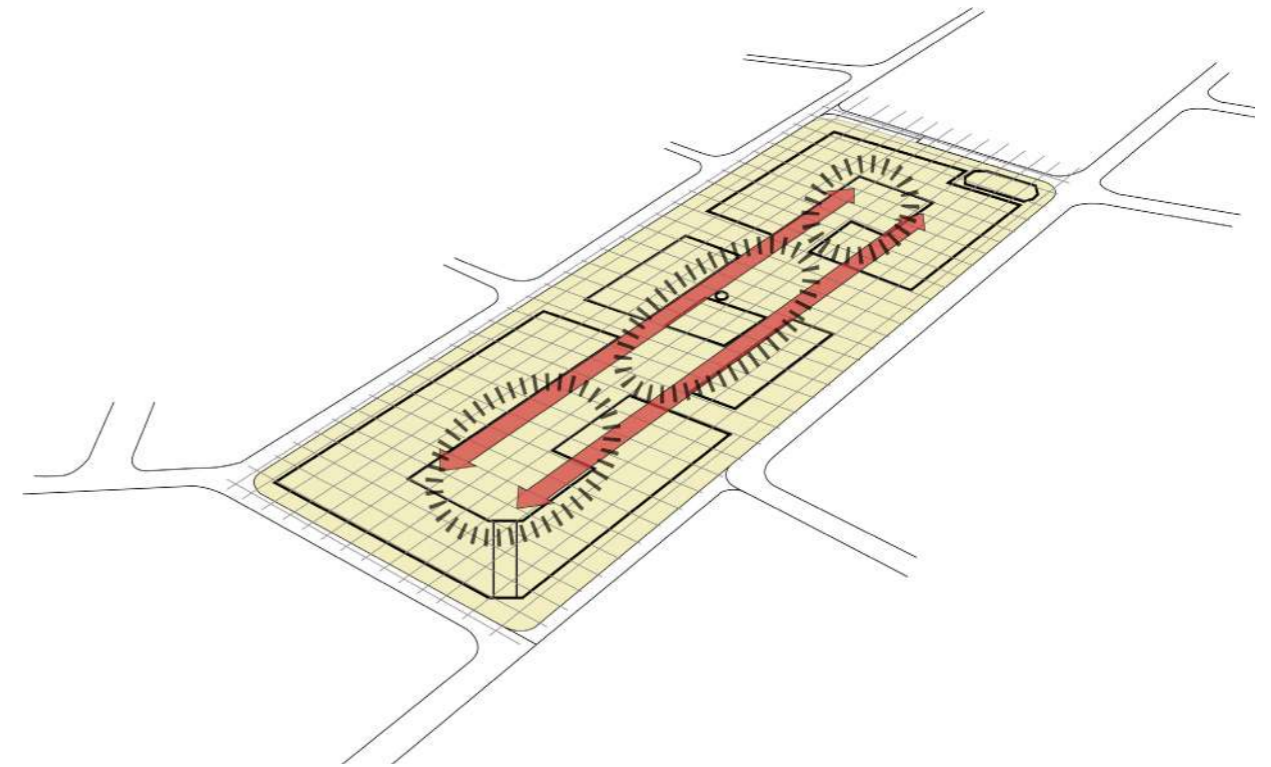

VOORMALIGE PRODUCTIELIJN ALS DRAGER VAN DE BUITENRUIMTE

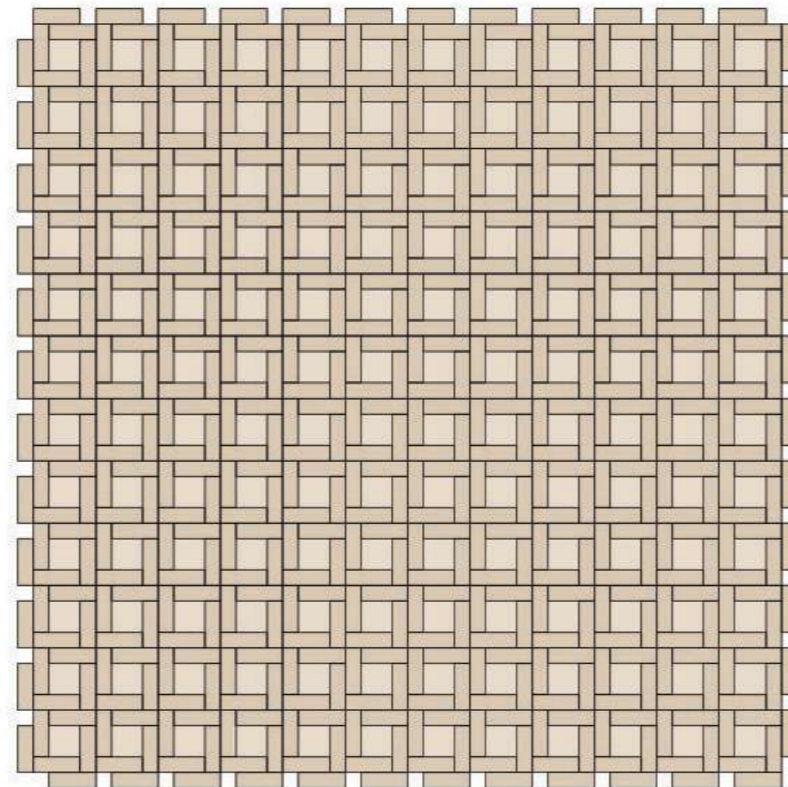
5.

- De voormalig productielijnen in de fabriek blijven zichtbaar in de basis voor de inrichting van de nieuwe binnenhoven en tuinen.
- De productielijnen kenmerken zich als lange rechtlijnige elementen met een subtiele afwijking in bestratingskleur en/of structuur ten opzichte van de overige verhardingen.
- De verschillende productielijnen vormen een verbindende factor tussen de verschillende buitenruimten.

Basisraster van de Smyrna knooptechniek

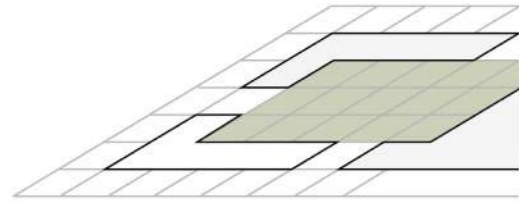
Basisraster vertaald in bestratingspatroon

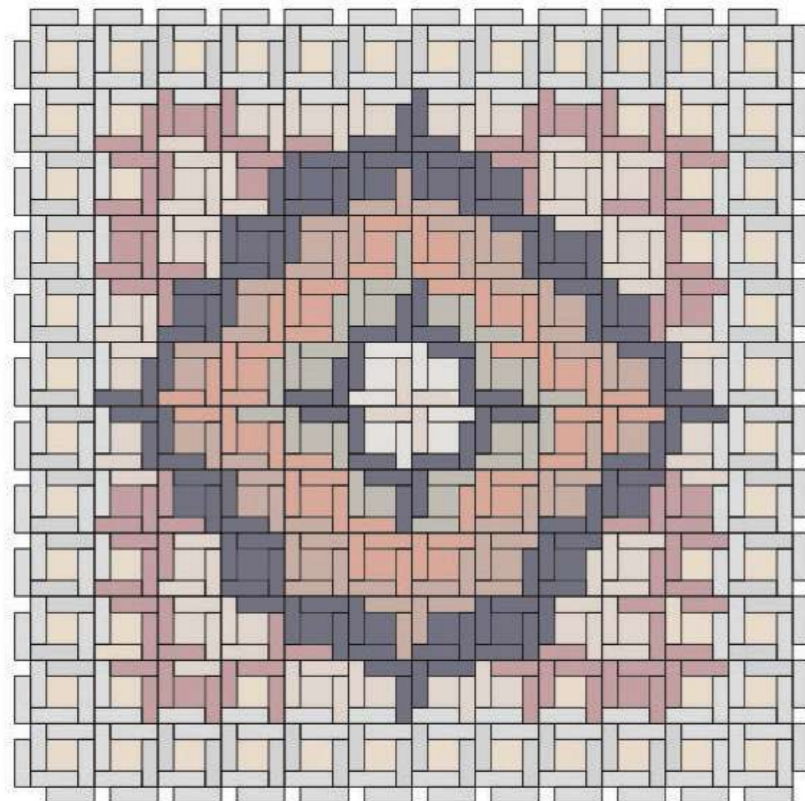
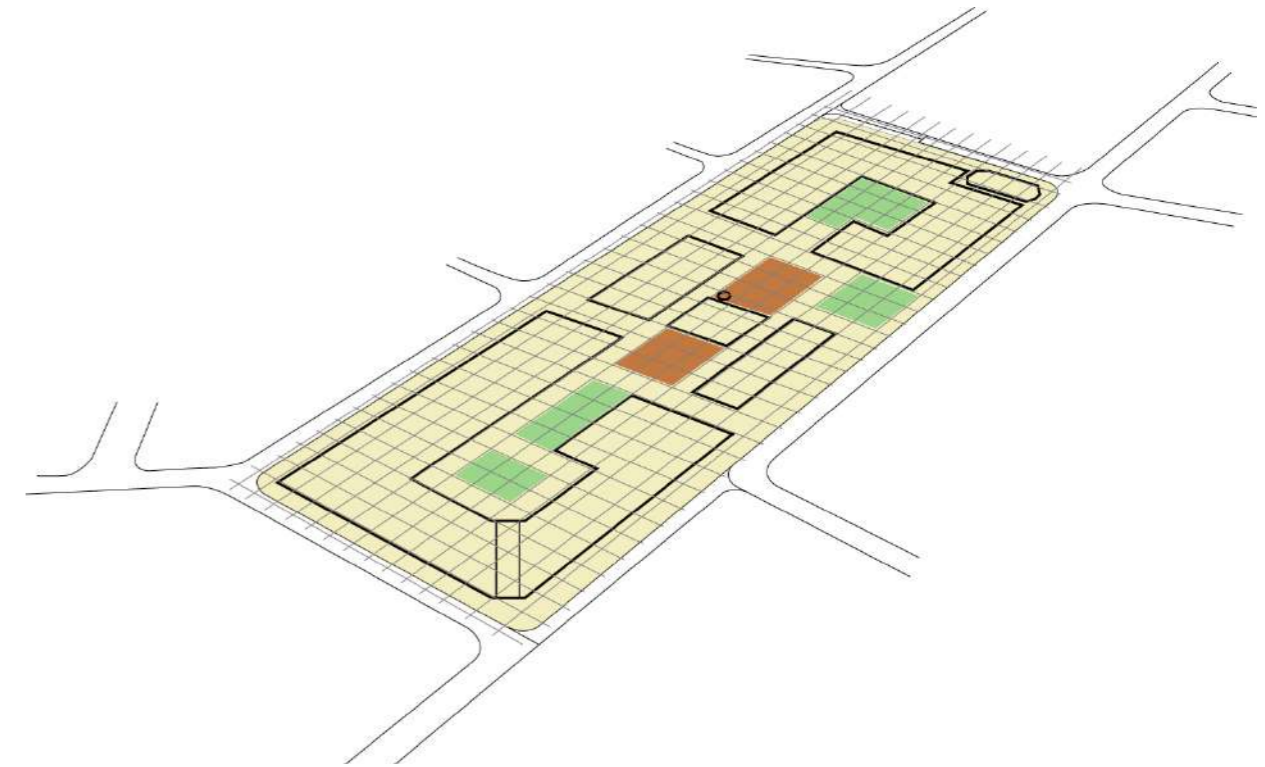
Bestaande productielijn op de fabriek

VERBIJZONDERING BINNENHOVEN MET TAPIJTMOTIEVEN UIT HET SMYRNAVERLEDEN

5.

- Verschillende binnenhoven verbijzonderen als verblijfsplek en tuin.
- Op bijzondere plekken kan binnen het basisraster een verbijzondering plaatsvinden.
- Deze verbijzondering wordt ingevuld middels bestratings- en beplantingsmotieven in de vorm van tapijten uit het Smyrnaverleden.
- Met name de bijzondere tapijtmotieven uit de periode van de Amsterdamse School krijgen aandacht bij de inrichting van de binnenhoven; de glorie tijd van de fabriek.

Voorbeeluitwerking van tapijtpatroon vertaald in bestrating

Voorbeeldpatronen Smyrnatapijten

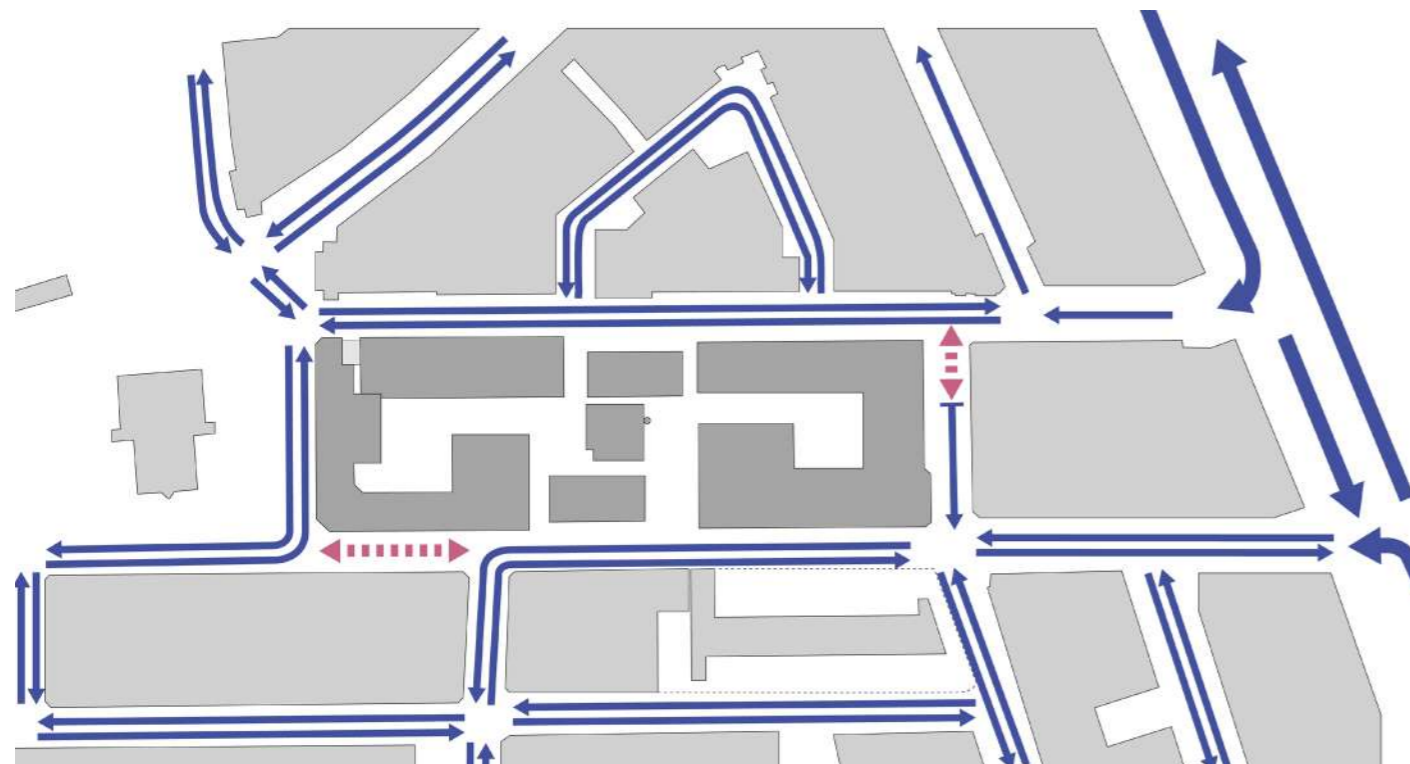
Referentiebeeld tapijtpatroon in bestratingmateriaalq

OPTIMALISEREN AUTOVERKEER RONDOM DE FABRIEK

De verkeersafwikkeling rondom de Tapijtfabriek blijft grotendeels ongewijzigd, zo wordt de knip in de Smyrnastraat en de Tapijtstraat gehandhaafd. Hierdoor wordt sluipverkeer van auto's in de wijk beperkt. Voor de Burgemeester van Marlestraat zijn er twee varianten denkbaar: één- en tweerichtingsverkeer, waarbij het in het Masterplan de voorkeur heeft om de weg naar éénrichtingsverkeer om te vormen zodat er meer ruimte ontstaat voor de voetganger en groen in de straten.

HUIDIGE SITUATIE

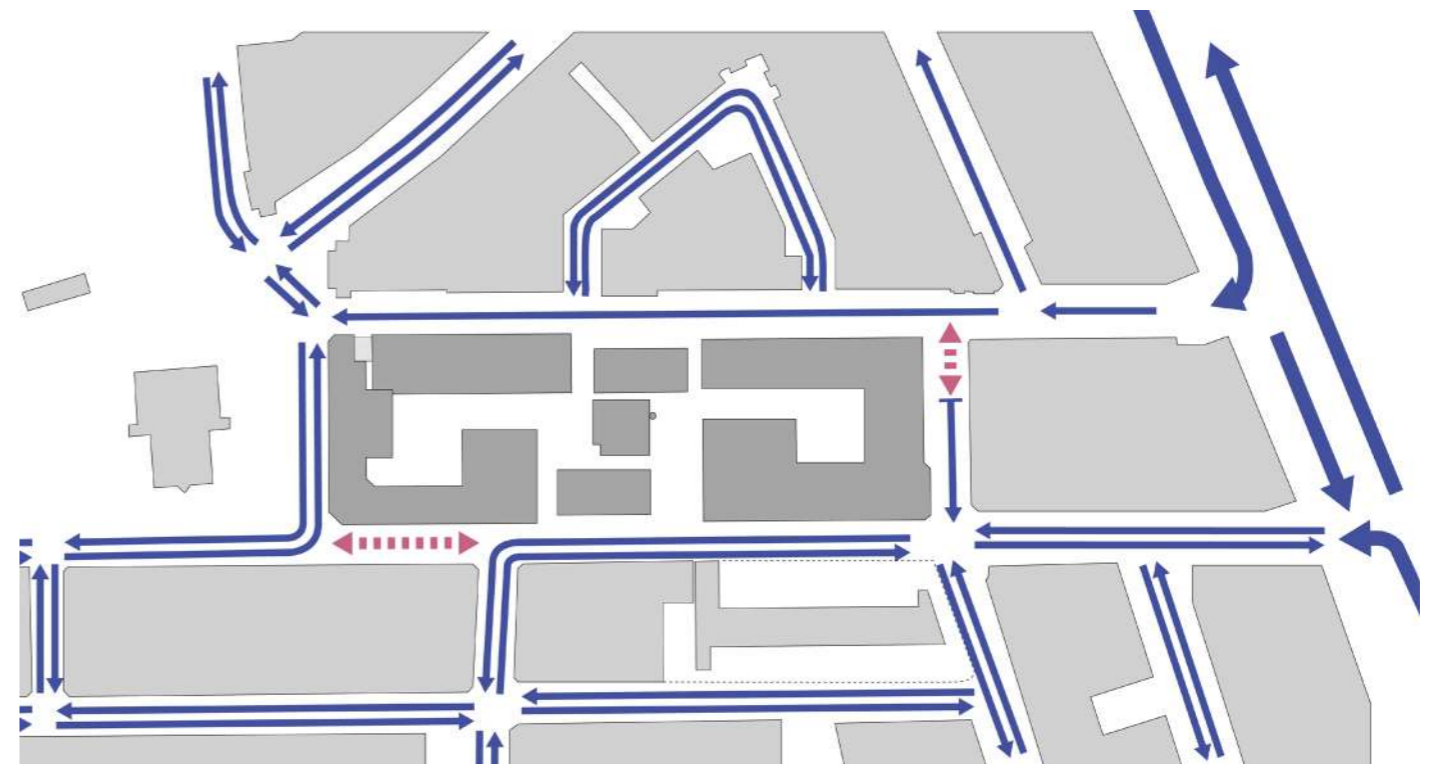
- Tweerichting verkeer rondom de Tapijtfabriek
- Twee autoknippen beperken het sluipverkeer van auto's door de wijk

Huidige verkeerstructuur rondom de Tapijtfabriek met tweerichtingsverkeer

ÉÉNRICHTINGSVERKEER BURGEMEESTER VAN MARLESTRAAT

- Algemeen voordeel: éénrichtingsverkeer sluit aan bij het STOMP principe waarbij langzaam verkeer (fietser en voetganger) de prioriteit krijgt boven gemotoriseerd verkeer. Hierdoor neemt de verblijfskwaliteit op straat toe doordat er meer ruimte is voor ontmoeten.
- Er ontstaat ruimte om de bestaande groenstructuur door te zetten in de straat.
- De woningen aan de zijde van de Tapijtfabriek kunnen volwaardige entrees krijgen.
- Er is ruimte om extra parkeerplaatsen te realiseren.
- Invoering van eenrichtingsverkeer over een langer wegvak voorkomt ongewenst tegen de richting inrijden door de wijk.
- Behoud van twee autoknippen beperken het sluipverkeer van auto's door de wijk.

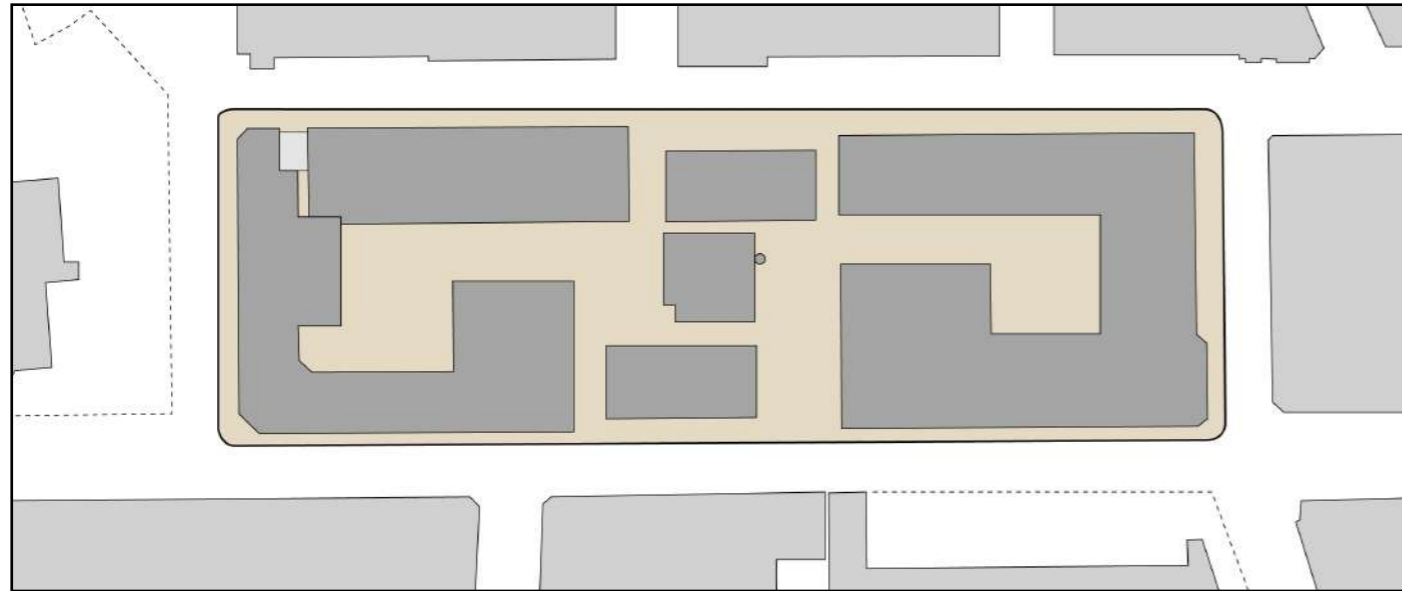
Optimalisatie verkeerstructuur rondom de Tapijtfabriek met deels eenrichtingsverkeer

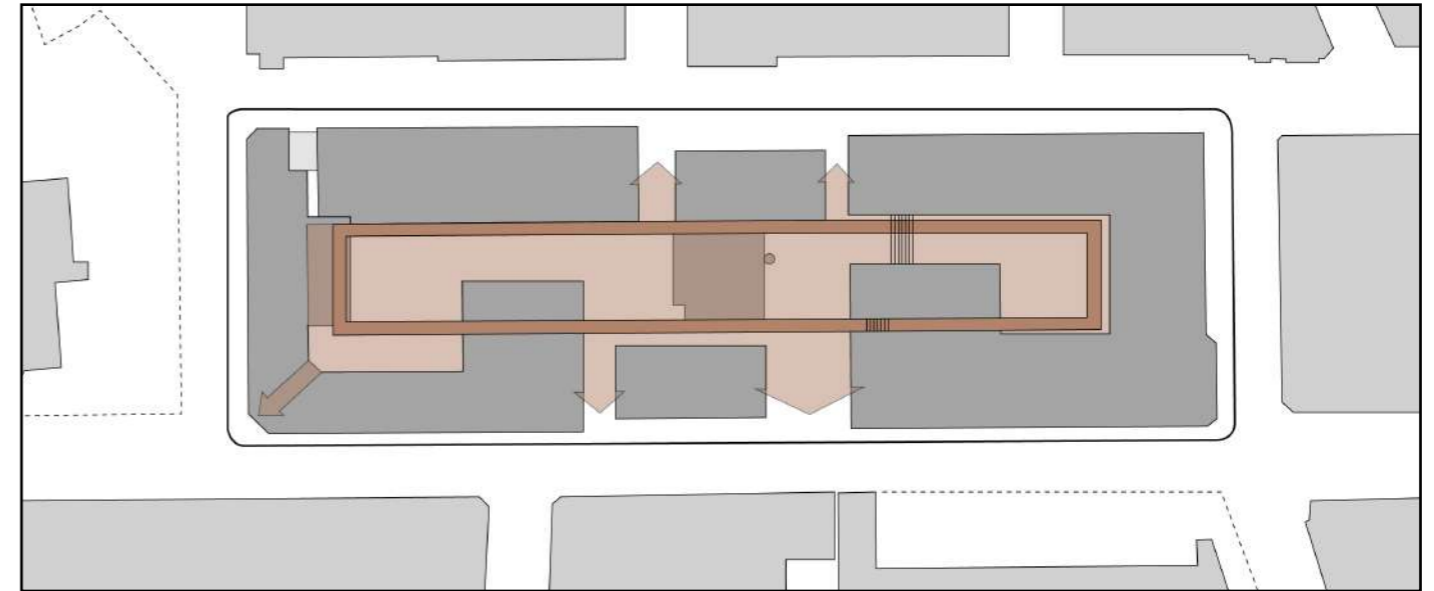
PRINCIPE UITWERKING INRICHTING VAN HET TAPIJT

In de volgende alinea worden de principes voor de inrichting van de buitenruimte (het tapijt) nader beschreven. Er wordt daarbij in de detaillering onderscheid gemaakt in regels voor het gehele tapijt, de zoom rondom de fabriek, de overgang naar het binnengebied en het binnengebied zelf.

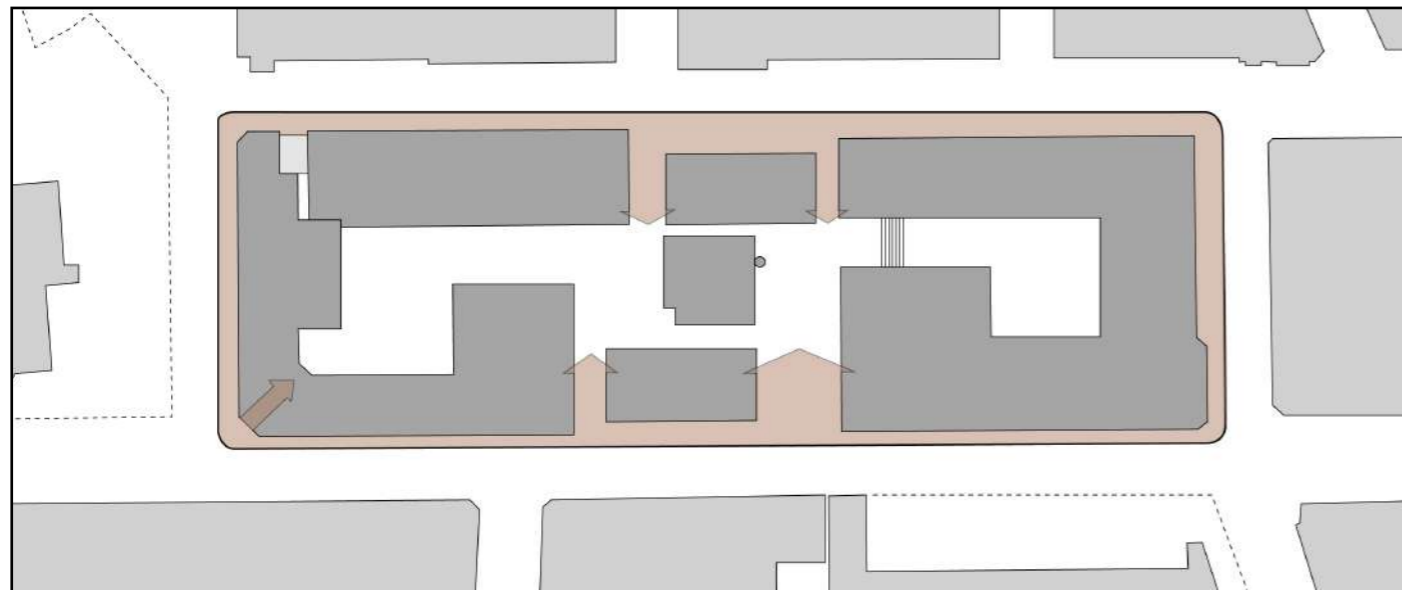
Het basispatroon in de bestrating is overal gelijk en herkenbaar. Hierdoor blijft de Tapijtfabriek herkenbaar met een eigen identiteit in de wijk. De buitenruimte van de Tapijtfabriek loopt tot aan de rand van de omliggende straten en wordt begrensd door een overrijdbare betonband.

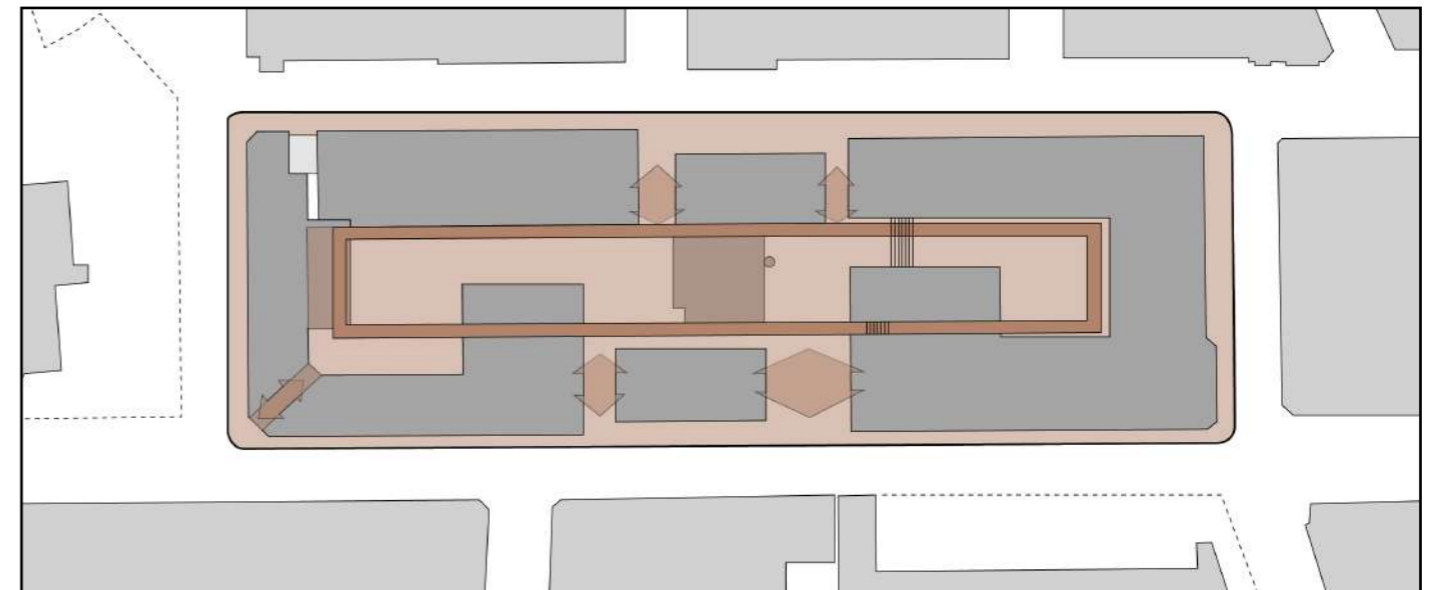
Het basispatroon van het tapijt is overal gelijk en herkenbaar

Voormalig productielijnen zorgen voor samenhang in het binnengebied. Deze opent zich naar de wijk

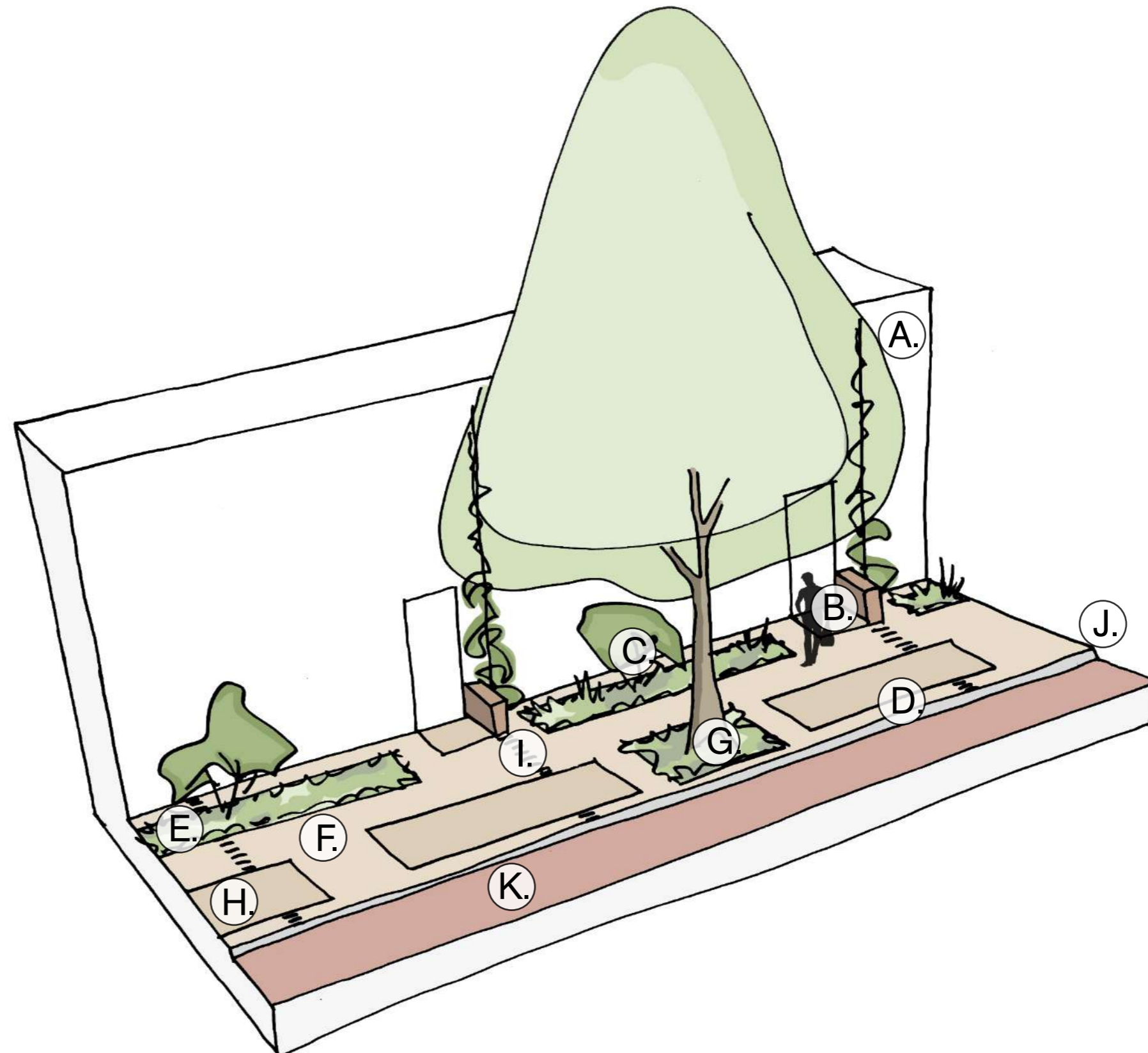
De zoom stelt zich centraal open waarmee het contact tussen de buiten- en binnenwereld wordt gelegd

Wisselwerking tussen de binnen en buitenwereld

BUITENRUIMTE NIVEAU 1:
 DE ZOOM RONDOM DE FABRIEK

- A. Verticaal groenaccent bij voordeur versterkt het ritme in de gevel van de fabriek.
- B. Bouwkundig accent als overgang naar privé, bijvoorbeeld plantbak, muurtje, luifel.
- C. Smetlaag met bestrating basispatroon langs de gevel.
- D. Strip met bestrating basispatroon langs de openbare weg.
- E. Plantstrook als overgang naar privé.
- F. Trottoir met bestrating basispatroon.
- G. Groeiplaats boom = uitsparing in het basispatroon.
- H. Parkeerplaats = uitsparing in het basispatroon.
- I. Belijning raster. Basispatroon in de rand vereenvoudigd. Eenvoudige/ geabstraheerde weergave van het basispatroon uit het middengebied.
- J. Rand van het tapijt, overrijdbare trottoirband met schuine kant.
- K. Openbare weg, materialisatie volgens buurt/ gemeente.

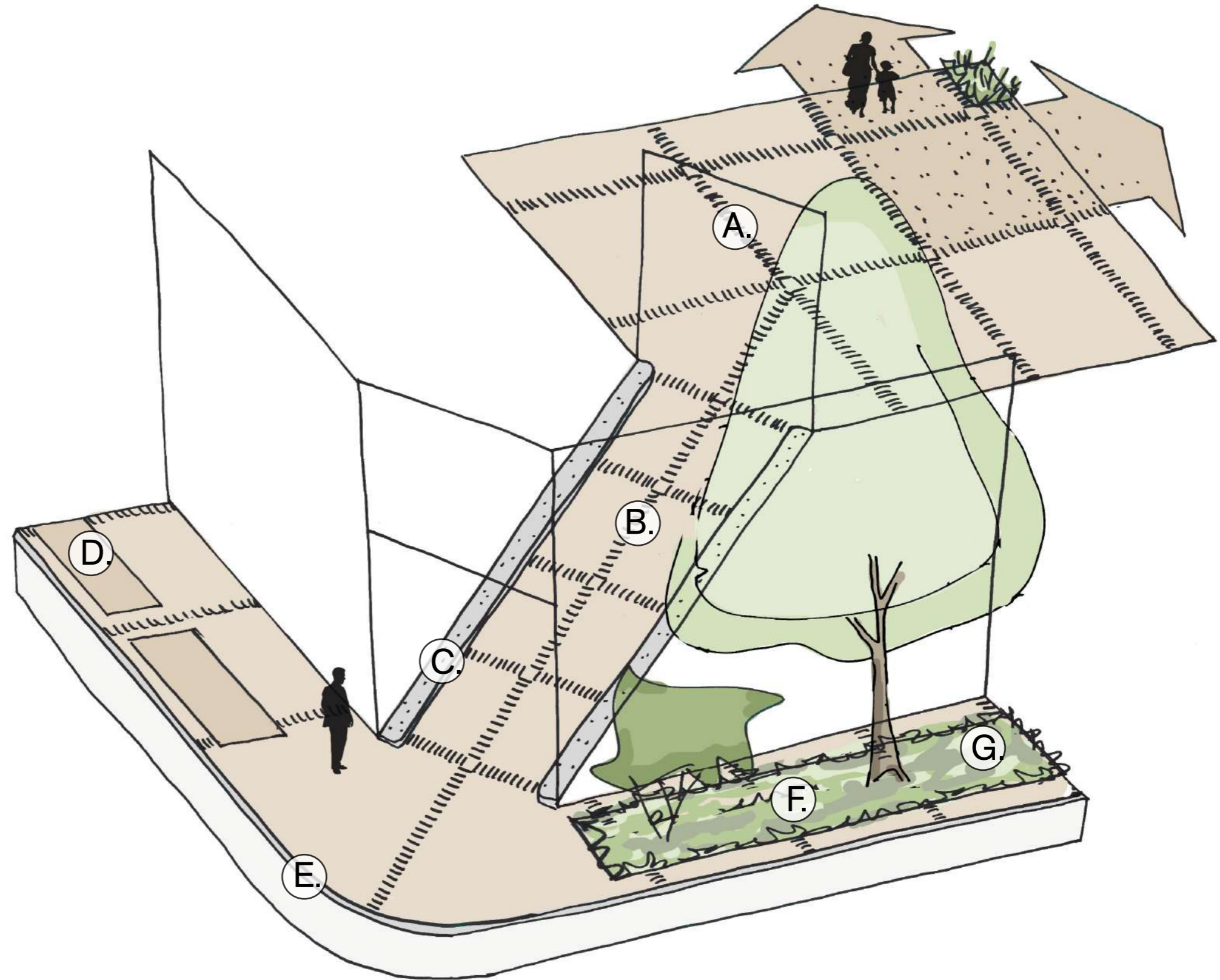

Voorbeeld uitwerking zoom rondom de fabriek

PRINCIPE UITWERKING INRICHTING VAN HET TAPIJT

BUITENRUIMTE NIVEAU 1: POORTGEBOUW ALS OVERGANG NAAR HET BINNENGEBIED

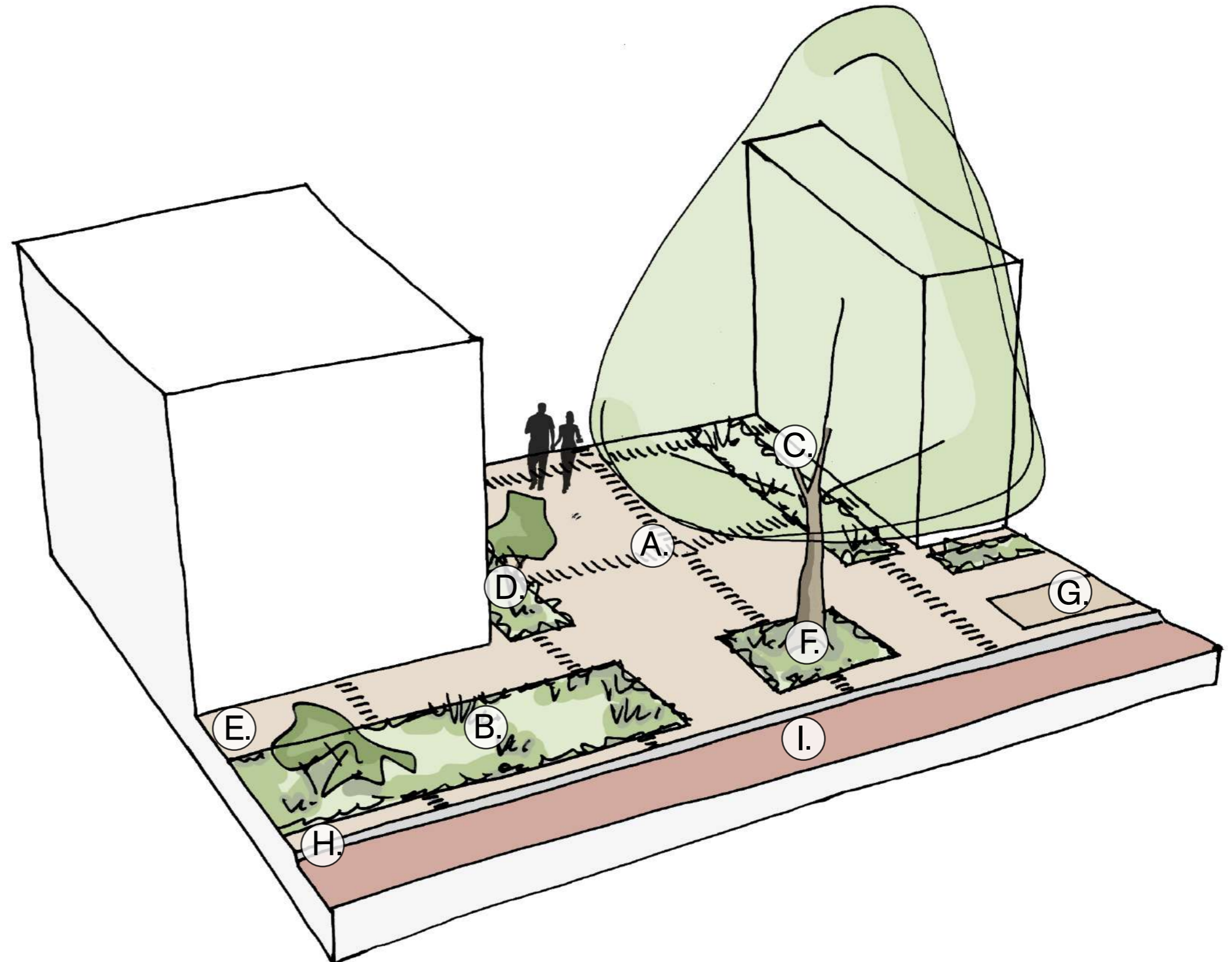
- A. Volwaardig bestratingspatroon in het binnengebied als verwijzing naar het tapijt.
- B. Verbijzondering van het basispatroon: diagonaal richting de poort.
- C. Historische stoep in het poortgebouw handhaven.
- D. Parkeerplaats = uitsparing in het basispatroon.
- E. Rand van het tapijt, overrijdbare trottoirband met schuine kant.
- F. Openbaar groen, robuust met uitstraling aansluitend op groen in de omliggende wijk.
- G. Belijning raster. Basispatroon in de rand vereenvoudigd. Eenvoudige/geabstraheerde weergave van het basispatroon uit het middengebied.

Voorbeeld uitwerking overgangszone fabriek naar omgeving bij het kantoorgebouw

BUITENRUIMTE NIVEAU 2:
 DE OVERGANG NAAR HET
 BINNENGEBIED

- A. Volwaardig bestratingspatroon in het binnengebied als verwijzing naar het tapijt.
- B. Robuust groen met uitstraling aansluitend op groen in de omliggende wijk.
- C. Smetlaag rondom de bebouwing, gebouwen staan op het tapijt.
- D. Robuust groen met extra accenten met de nadruk op het vergroten van de belevingskwaliteit.
- E. Trottoir met bestrating basispatroon.
- F. Groeiplaats boom = uitsparing in het basispatroon.
- G. Parkeerplaats = uitsparing in het basispatroon.
- H. Rand van het tapijt, overrijdbare trottoirband met schuine kant.
- I. Openbare weg, materialisatie volgens buurt/ gemeente.

Voorbeeld uitwerking overgangszone fabriek naar omgeving

PRINCIPEUITWERKING INRICHTING VAN HET TAPIJT

BUITENRUIMTE NIVEAU 3:

BINNENGEBIED - PUBLIEK TOEGANKELIJK

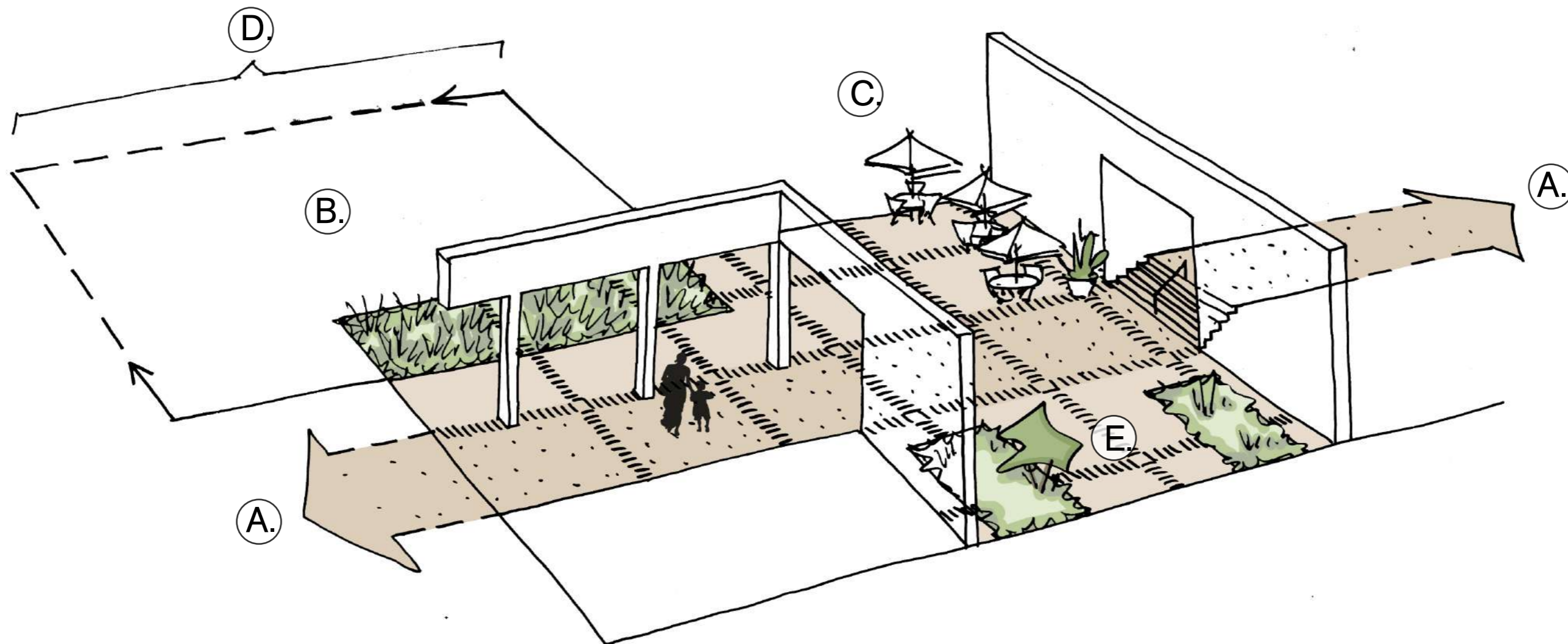
A. Voormalig productielijn als accent in het basispatroon voormalig machinelijn in de fabriek. Rondgang/verbijzondering in de gebouwen bijvoorbeeld in de galerijen, entrees etc. adressen woningen en functies aan de 'Loper'.

B. Binnentuin met tapijtpatroon. Basispatroon als maatbepalende layout. Verbijzonderingen in de aangrenzende hoven en rondgang.

C. Terrassen horea, etc. als onderdeel van de basisvloer. Inrichtingselementen zijn 'losse' elementen in de ruimte. Conform randvoorwaarden terrasvergunning.

D. Eén verbijzonderd patroon per tuin/quadrant met referentie naar stijlperiode van het Smyrnaverleden.

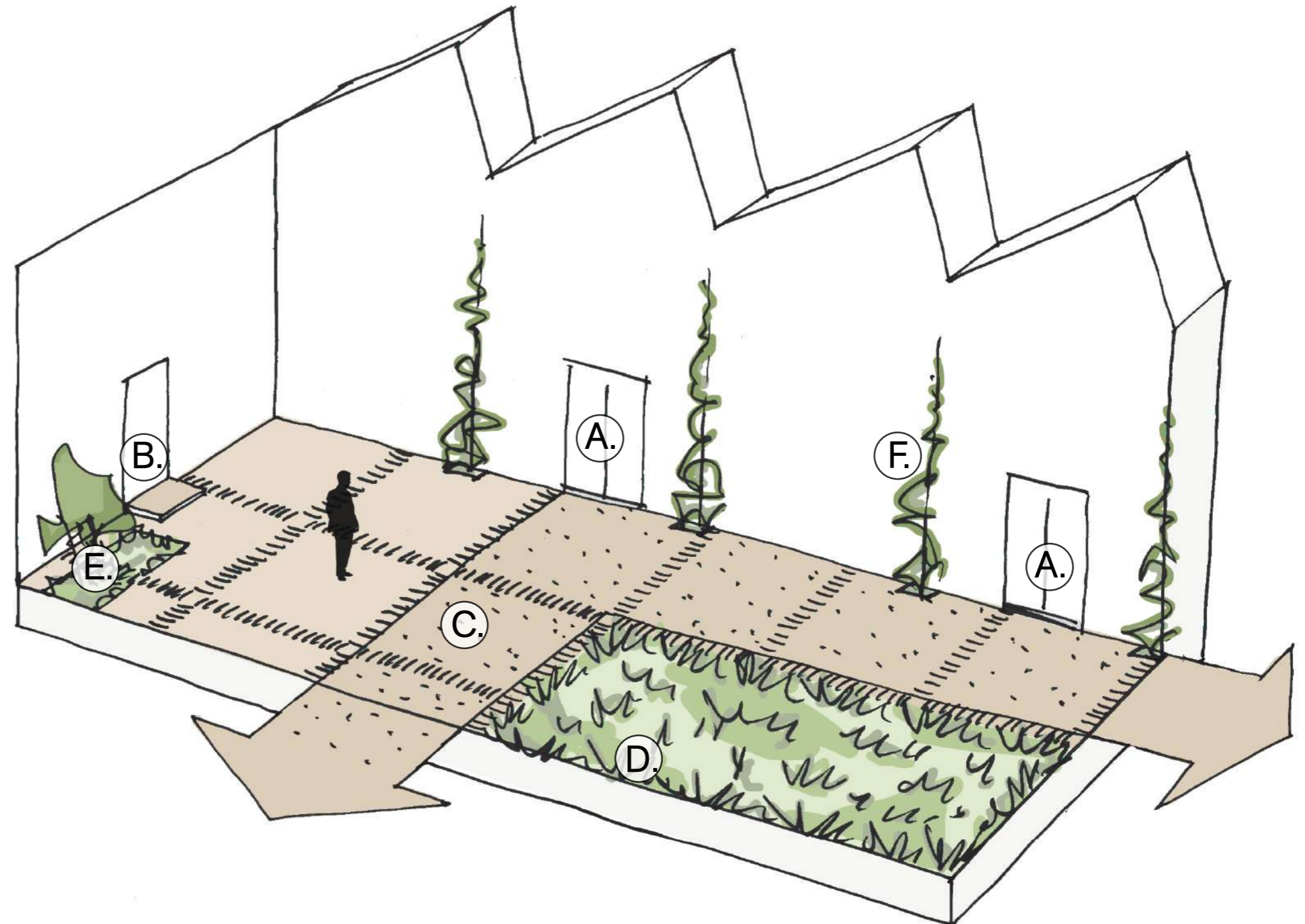
E. Volwaardig bestratingspatroon in het binnengebied als verwijzing naar het tapijt.

Voorbeeld uitwerking van binnengebied met productielijnen als drager

BUITENRUIMTE NIVEAU 3:
BINNENGEBIED - PUBLIEK
TOEGANKELIJK / PRIVÉ

- A. Voordeur aan de 'Loper', geen bouwkundige accenten. De loper is de enige verbijzondering.
- B. Voordeur aan het basispatroon. Hier wel een bouwkundig accent mogelijk.
- C. Voormalig productielijn als accent in het basispatroon voormalig machinelijn in de fabriek. Rondgang/ verbijzondering in de gebouwen bijvoorbeeld in de galerijen, entrees etc. adressen woningen en functies aan de 'Loper'.
- D. Binnentuin met tapijtpatroon. Basispatroon als maatbepalende layout. Verbijzonderingen in de aangrenzende hoven en rondgang.
- E. Plantstrook als overgang naar privé.
- F. Verticaal groenaccent bij voordeur versterkt het ritme in de gevel van de fabriek.

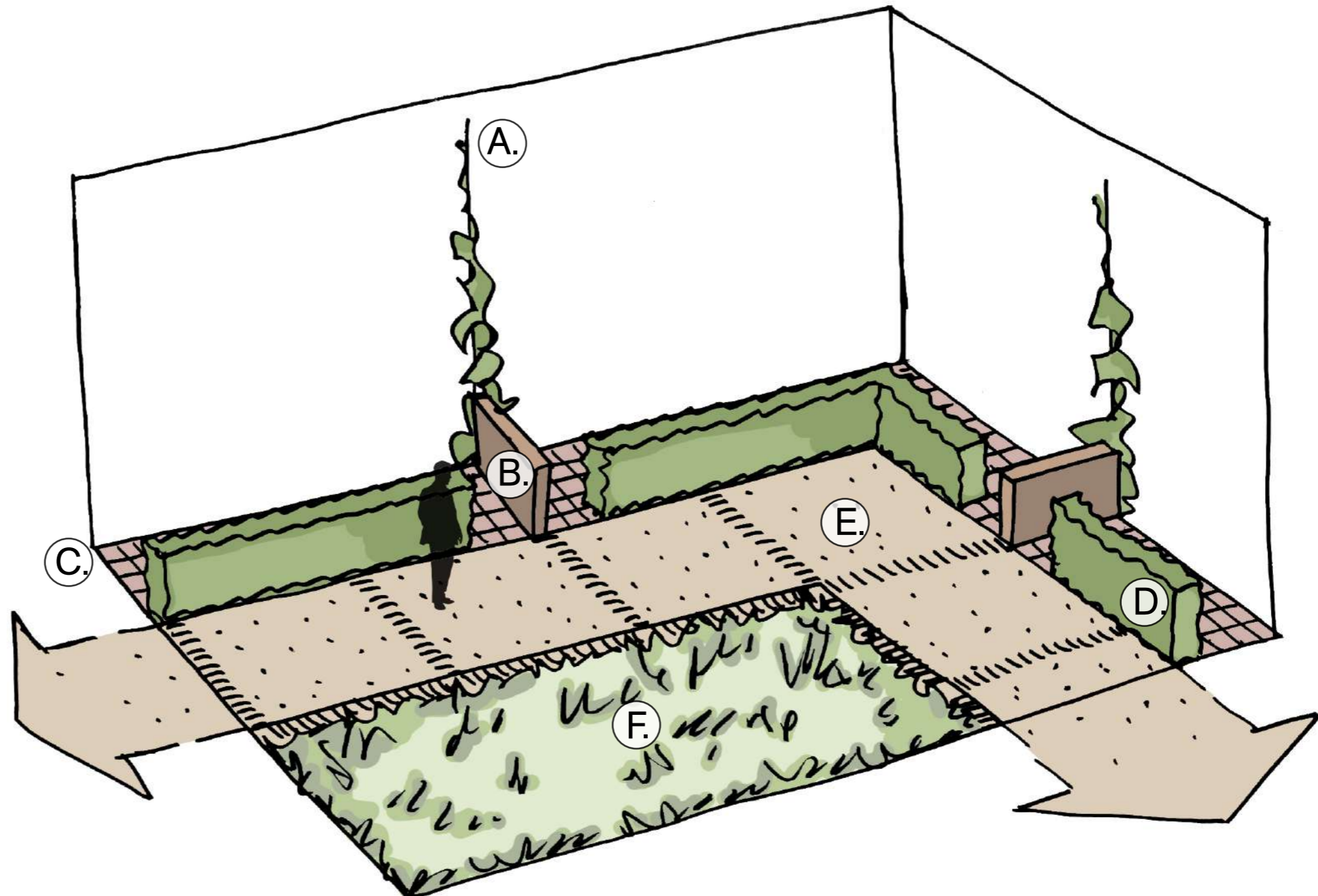

Voorbeeld uitwerking van collectieve binnentuin/ binnenhof

PRINCIPEUITWERKING INRICHTING VAN HET TAPIJT

BUITENRUIMTE NIVEAU 3: BINNENGEBIED - PRIVATE DAKTUIN

- A. Verticaal groenaccent bij voordeur versterkt het ritme in de gevel van de fabriek.
- B. Bouwkundig accent als overgang naar privé, bijvoorbeeld plantbak, muurtje, luifel.
- C. Private terrassen aan de binnentuin.
- D. Uniforme haag als begrenzing van het terras.
- E. Voormalig productielijn als accent in het basispatroon voormalig machinelijn in de fabriek. Rondgang/verbijzondering in de gebouwen bijvoorbeeld in de galerijen, entrees etc. adressen woningen en functies aan de 'Loper'.
- F. Binnentuin met nadruk op het vergroten van de belevingskwaliteit.

Voorbeeld uitwerking van collectieve binnentuin bovenop de parkeergarage

BEPLANTING BUITENRUIMTE EN BINNENTUINEN

De Tapijtfabriek heeft altijd een bijzondere uitzonderingspositie gehad binnen de wijk. De verdichte woonwijk is rond de fabriek ontstaan waarbij langs de randen van de fabriek beperkt groen aanwezig is. Hoewel waardevol voor de grotere groenstructuur, is de kwaliteit van het huidig groen beperkt. Om in de toekomst een kwalitatieve groene invulling binnen de hoge bebouwingsdichtheid te behouden wordt het nieuwe groen opgedeeld in drie verschillende niveau's, ieder met een eigen beheersintensiteit die past bij de eigendomssituatie en locatie.

De drie niveaus in inrichting zijn ook in de sfeer van de beplanting terug te vinden. De beplanting in de zoom rondom is het meest robuust en krijgt een verfijning in de overgang naar het binnengebied. In het binnengebied zelf worden tuinen aangelegd met een patroon volgens de inrichting van een Smyrna tapijt. Deze tuinen zijn semi-openbaar en onderdeel van de VVE.

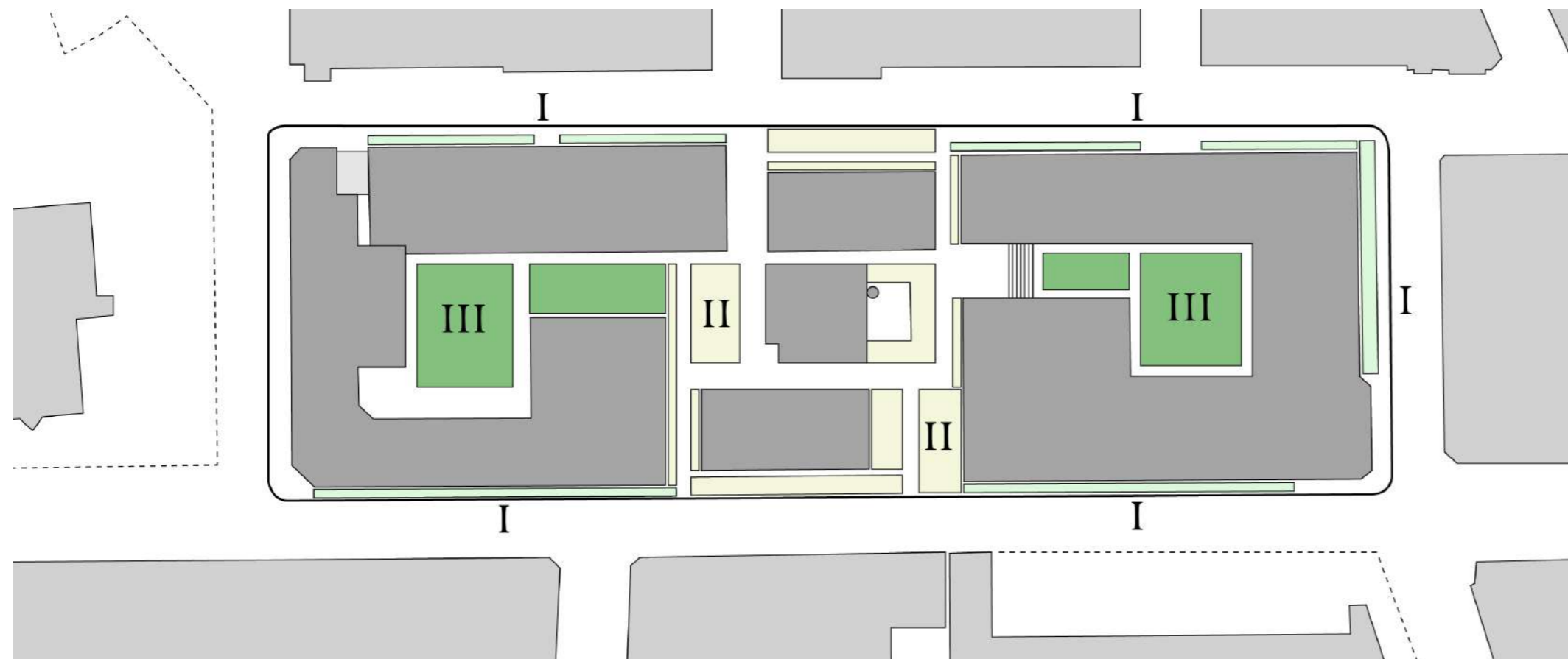
Groen niveau 1 – In de basis grote

groepen met vaste planten afgewisseld met groepen lage (wintergroene) heesters. De basisbeplanting wordt aangevuld met solitaire meerstammige heesters en solitaire bomen (deels bestaand).

Groen niveau 2 – De basisbeplanting is in de basis gelijk aan niveau 1 maar wordt aangevuld met accentplanten en grassen. Hierdoor krijgt de beplanting een wat verfijnder karakter. De dichtheid aan solitaire heesters neemt in deze zones toe.

Groen niveau 3 – Vaste planten worden

individueel gemengd en indien het patroon zich daar voor leent afgewisseld met groepen vaste planten, heesters en grassen in één soort. De patronen zijn afgeleid van de Smyrna tapijten die door de jaren heen in de fabriek zijn geproduceerd waarbij vooral de tapijten in Amsterdamse school motief in het oog springen.

- I** Robuust basisgroen
Grote groepen vaste planten afgewisseld met wintergroene heesters. Eenvoudig in onderhoud en relatief sobere uitstraling
- II** Robuust groen extra accenten
Groepen vaste planten met solitaire sierheesters en accentplanten iets intensiever in beheer dan dan categorie 1. Beheer door VVE
- III** Hoogwaardig siergroen
Gemengde vaste planten met sierheesters in sierpatronen als referentie naar de oude SmyrnaTapijtfabriek. Beheer door VVE

Overzicht verschillende beplantingsniveau's op- en rond de fabriek

GROEN NIVEAU 1:

- Grote groepen vaste planten/ (wintergroene) heesters
- Aangevuld met solitaire heesters/ bomen

Groen niveau 1: Grote groepen

GROEN NIVEAU 2:

- Grote groepen vaste planten/ heesters
- Met solitaire heesters/ bomen
- Aangevuld met accentplanten/ grassen

Groen niveau 2: Groepen met extra accenten

GROEN NIVEAU 3:

- Individuele menging van vaste planten, mogelijk in tapijtpatronen
- Met solitaire heesters/ bomen
- Aangevuld met accentplanten/ siergrassen

Groen niveau 3: Individuele menging met accenten/ aanplant in patronen

DAKLANDSCHAP

Binnen de nieuwe Tapijtfabriek zijn verschillende type daken te onderscheiden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen verblijfsruimten, daken waar zicht op is en daken uit het zicht met bijvoorbeeld zonnepanelen. Per type gebruik/ indeling is een andere opbouw vereist.

1. DAK BOVEN DE PARKEERGARAGE/ MAAIVELD

- 1000mm laagopbouw boven de parkeergarage
- Stevige leeflaag voor grote vegetatie
- Ruimte voor waterbuffering
- Intensieve vegetatie zoals vaste planten, heesters en bomen

2. DAK BOVEN PARKEERGARAGE/ BINNENTUIN

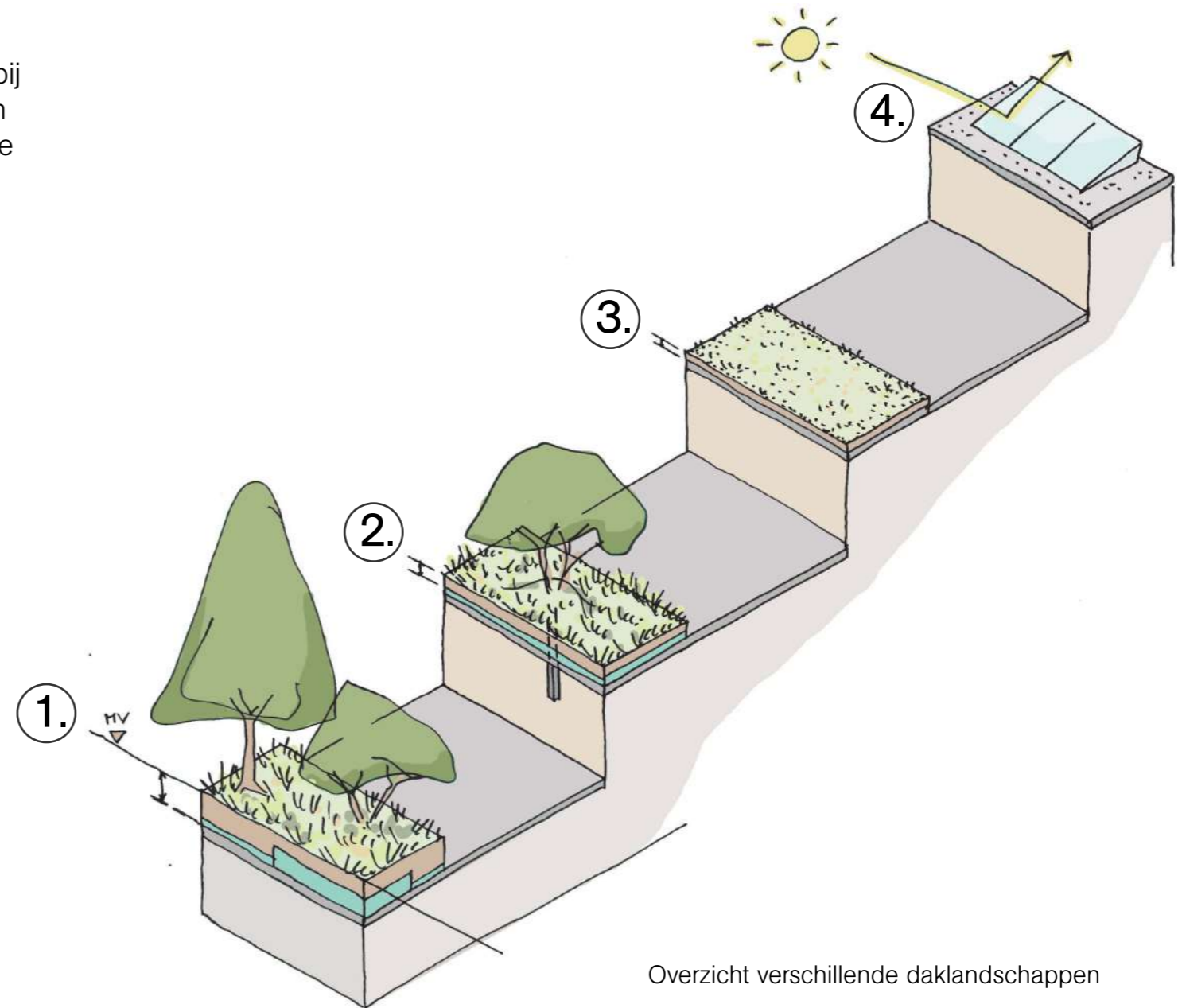
- 400mm laagopbouw
- Ruime leeflaag voor middelgrote vegetatie
- Ruimte voor een dunne waterretentielaag
- Intensieve vegetatie zoals vaste planten en heesters
- Kleine bomen of heesters positioneren boven draagconstructie parkeergarage

3. DAK BOVEN DE WONINGEN

- 100mm laagopbouw
- Geringe leeflaag voor compacte, robuuste vegetatie
- Extensieve vegetatie zoals mos-sedum

4. HOOGSTE DAKEN BOVEN DE WONINGEN

- Daken zijn uit het zicht
- Eventueel een grindlaag op de dakbedekking
- Ruimte voor installaties en/of zonnepanelen

Overzicht verschillende daklandschappen

1. Maaiveld met vaste planten, heesters en bomen

2. Intensieve daktuin met vaste planten en heesters

3. Extensieve dakbegroeiing met mos-sedum

4. Hoogste daken met dakgrind en zonnepanelen

INFILTRATIE EN BUFFEREN VAN WATER

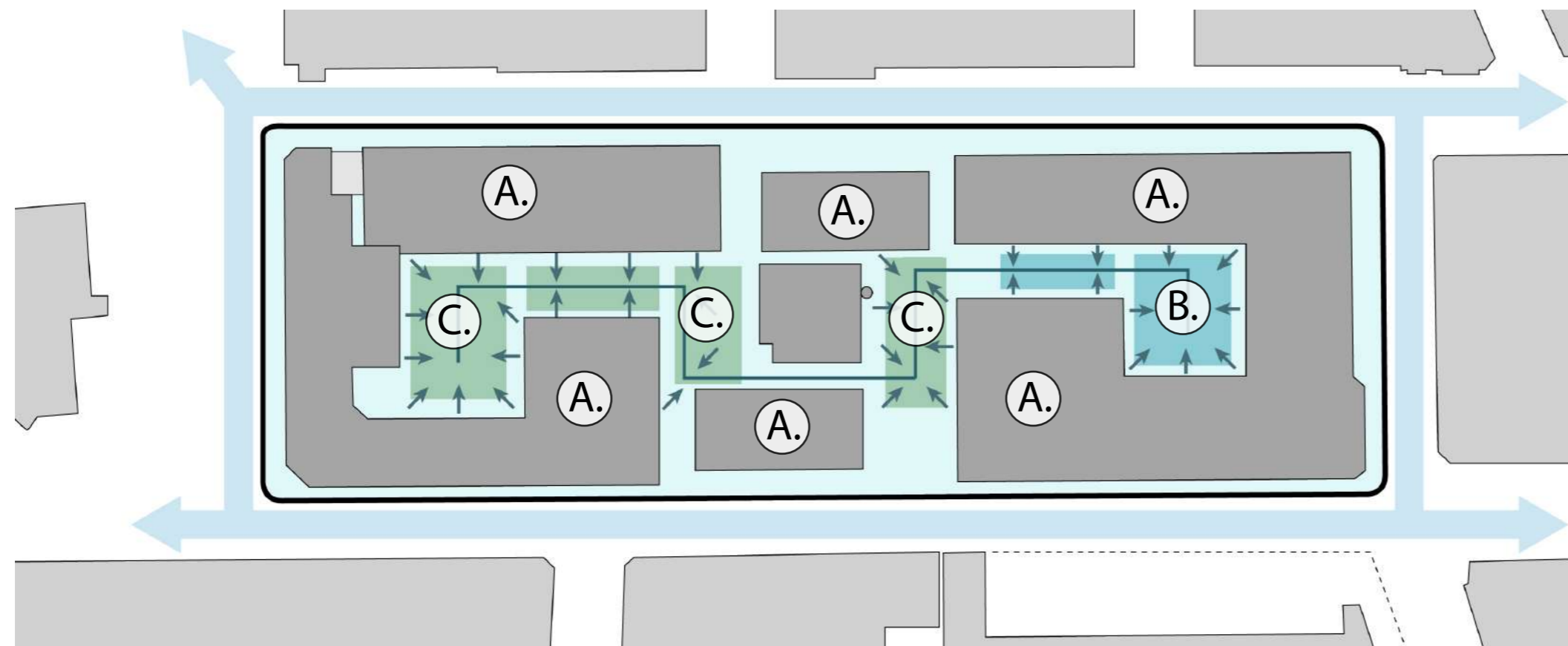
Binnen het projectgebied wordt minimaal voldaan aan de gemeentelijke bergingseis van 20mm per vierkante meter verharding/ bebouwing uit het handelingsperspectief. Deze voorziening moet binnen 24 uur na het einde van de regenbui leeg zijn. Dit komt overeen met een bui T=2. Bij een bui T=100 van 64mm per uur mag het overtollige water op maaiveld worden opgevangen mits deze niet tegen de woningen komt. Indien een grotere hoeveelheid water valt mag dit via het maaiveld richting de openbare ruimte stromen.

Door de hoge intensiteit aan bebouwing binnen het projectgebied worden verschillende manieren van waterbuffering gecombineerd ingezet:

- A) Platte daken worden voorzien van een bufferlaag (polderdak);
- B) Op de daktuin wordt een waterretentielaag toegepast die tevens de beplanting voedt;
- C) Op het maaiveld wordt regenwater zoveel mogelijk richting de groenvakken geleid zodat het lokaal kan locatie infiltreren. Waar dit niet mogelijk is worden centraal gelegen goten aangelegd om hemelwater af te voeren naar een ondergrondse voorziening.

De te bufferen hoeveelheid bedraagt:

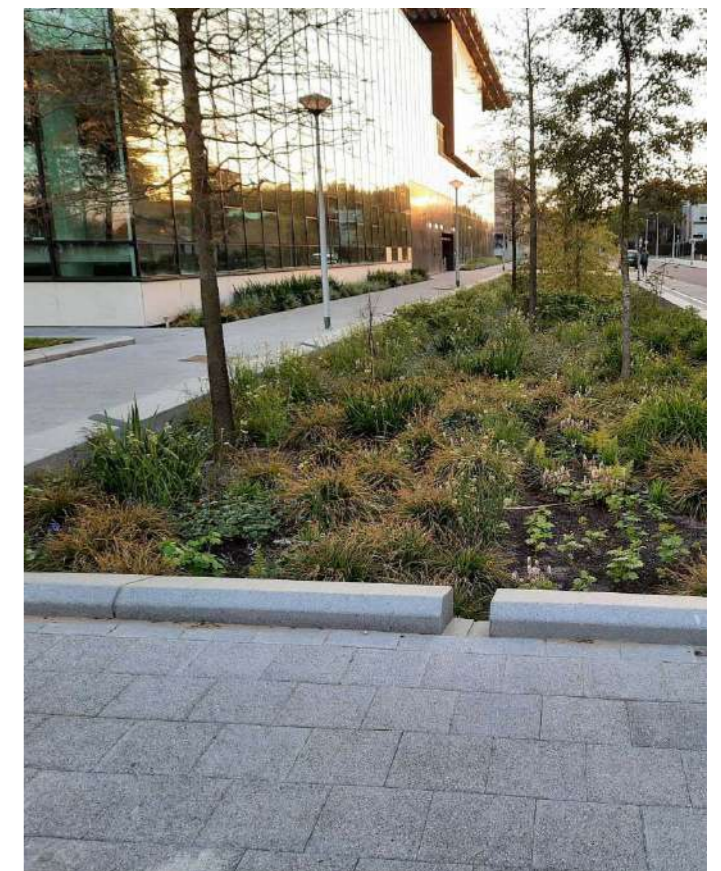
- Bij een bui T=2: $10.180\text{m}^2 \times 0,02 = 203,6\text{m}^3$
- Bij een bui T=100: $10.180\text{m}^2 \times 0,064 = 651,52\text{m}^3$

Voorzieningen voor het infiltreren en bufferen van hemelwater

Centrale goot in de buitenruimte

Voorbeeld infiltratie- en buffervoorziening gecombineerd met plantvak

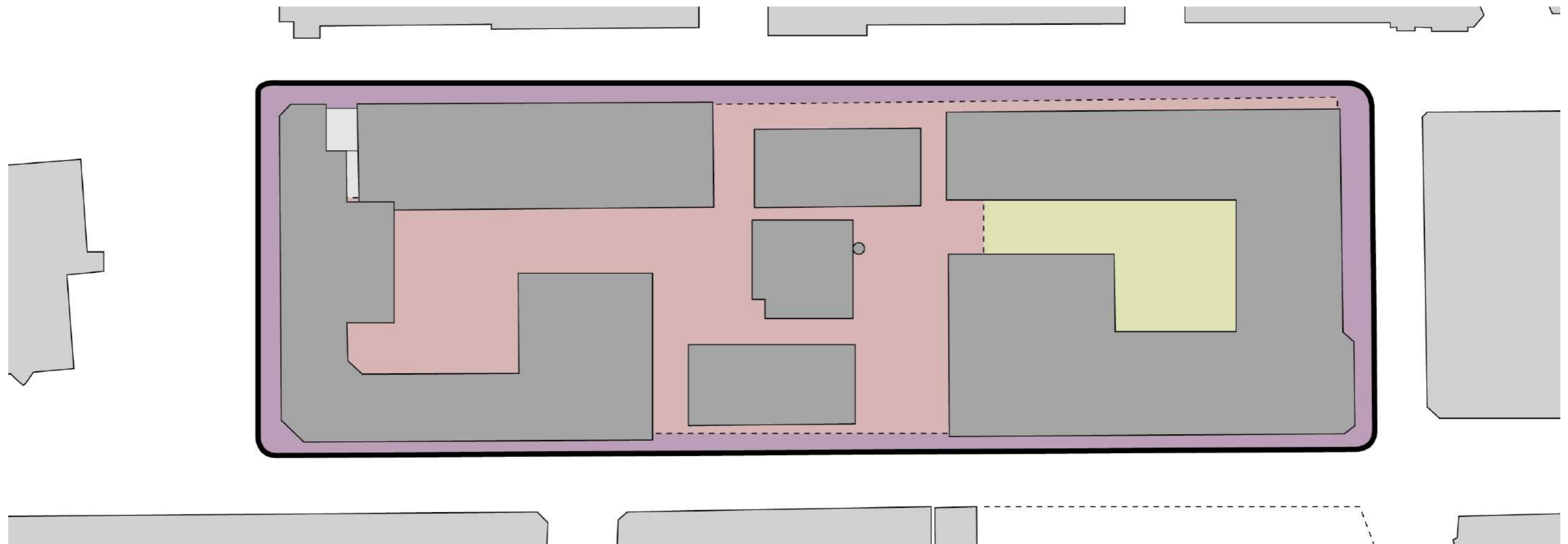
TOEGANKELIJKHEID EN GEBRUIK

De nieuwe tapijtfabriek onderscheidt in de buitenruimte verschillende zones met een openbaar tot private karakter. De publiek toegankelijke buitenruimten sluiten direct aan op de buitenruimten van de gemeente. De (semi) openbare buitenruimten zijn (deels) afsluitbaar en worden geheel beheerd door de bewoners of middels een VVE.

Het centrale deel rond het voormalig ketelhuis en de randen rondom de fabriek zijn publiek toegankelijk, sluiten goed aan op- en krijgen een uitnodigend karakter naar de omliggende straten. In het centraal gelegen ketelhuis kan een publieke functie zoals bijvoorbeeld daghoreca komen.

Naast het centrale deel ligt de publiek toegankelijke binnentuin. De binnentuin is bereikbaar vanaf het centrale deel en via het oude poortgebouw. Deze binnentuin kan 's avonds eventueel afgesloten worden middels een poort.

Boven de parkeergarage wordt een daktuin gerealiseerd. De omliggende woningen krijgen aan de daktuin een eigen terras. De daktuin valt onder het private terrein dat enkel beschikbaar is voor de omwonenden. De daktuin wordt afgesloten met een poort waardoor deze enkel toegankelijk is voor de bewoners.

● Openbaar
Zoom langs de straten rondom de fabriek

● Openbaar karakter
Smalle zone langs nieuwe gevel-
lijn en centrale ruimte rond
het ketelhuis met uitnodigend
karakter vanaf de straat

● Semi openbaar
Binnenhof in het fabrieksen-
semble, mogelijk af te sluiten

● Privé
Smalle zone langs de gevellijn in
het binnenhof en private tuinen
aan collectief binnen gebied
boven op de parkeergarage

PARKEREN

Direct rondom de bestaande fabriek zijn meerdere parkeerplaatsen gesitueerd. Het merendeel van de parkeerplaatsen bevindt zich aan de oostzijde van de fabriek. De herontwikkeling van de fabriek biedt de kans om de parkeergelegenheid beter te verdelen in de zoom rondom de fabriek.

In de Tapijtstraat wordt momenteel onder een hoek geparkeerd. Ook loopt de straat dood waardoor gevaarlijke situaties ontstaan door manoeuvrerende auto's. In de nieuwe situatie wordt de Tapijtstraat autoluwer gemaakt en komt het merendeel van de parkeerplaatsen te vervallen.

In de Burgemeester van Marlestraat is momenteel geen parkeergelegenheid aan de zijde van de fabriek. In de nieuwe situatie worden hier meerdere parkeerplaatsen gerealiseerd.

In de Smyrnadwarsstraat bevinden zich momenteel enkele langspaarvakken. Deze komen in de nieuwe situatie weer terug.

In de Smyrnastraat verdwijnen enkele parkeervakken die haaks op de weg staan. De huidige parkeervakken zijn eigenlijk niet diep genoeg en zorgen voor gevaarlijke situaties door manoeuvrerende auto's. In de nieuwe situatie komen hier enkele langspaarvakken voor terug.

Naast de herstructurering van de parkeervakken direct om de fabriek, worden ook kansen gezien om het parkeerterrein voor de Smyrnaflat te herstructureren. Het huidige parkeerterrein heeft een onaantrekkelijke uitstraling en er wordt veel fout geparkeerd waardoor krappe en gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.

De huidige uitwerking betreft een voorbeeld uitwerking. In de nieuwe situatie wordt gestreefd om een gelijk aantal parkeerplaatsen terug te brengen. De herstructurering van het parkeerterrein voor de Smyrnaflat telt mee in de parkeerbalans tussen oud en nieuw. De exacte uitwerking wordt in een later stadium nader uitgewerkt. Dit geldt ook voor de positionering van de entree's van de parkeergarage.

Parkeerplaatsen rondom de bestaande fabriek

Parkeerplaatsen die blijven en verdwijnen/veranderen rondom de fabriek

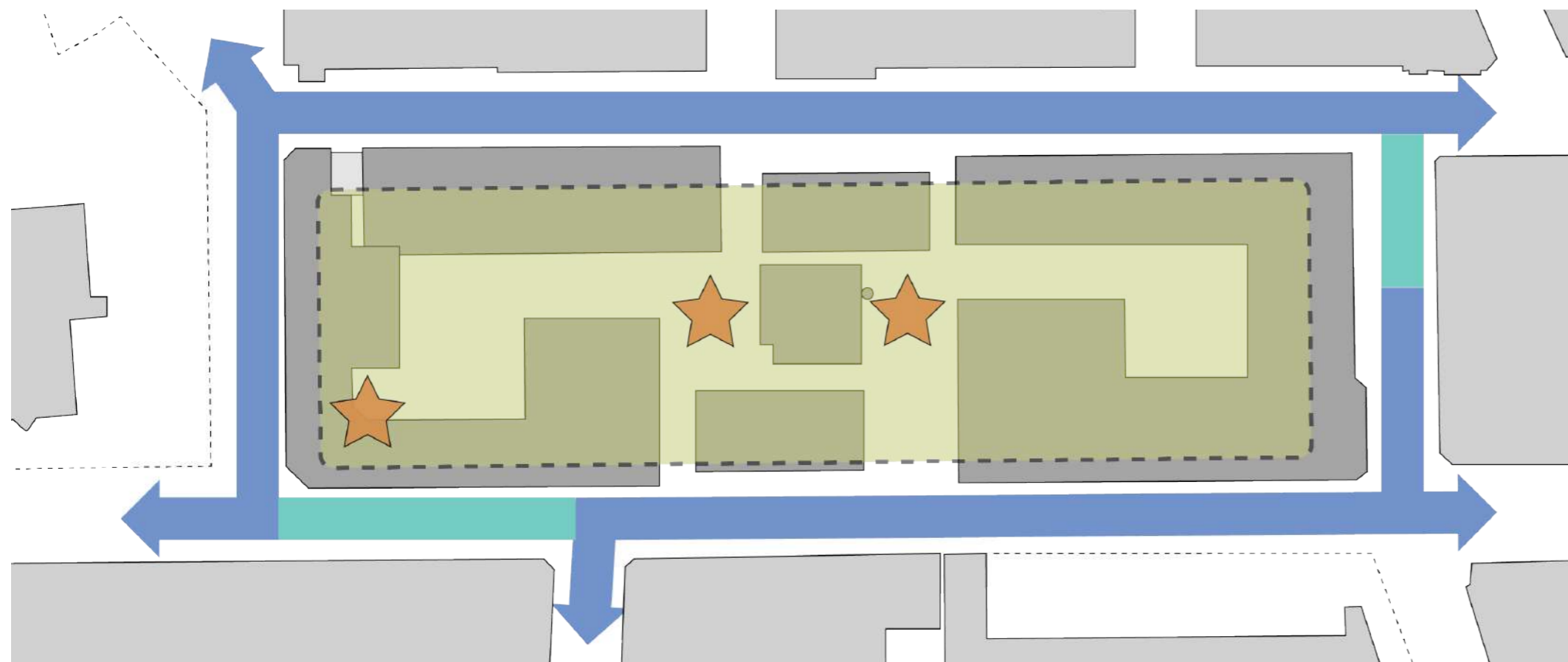

Parkeerplaatsen in de toekomstige situatie

BUITENVERLICHTING

Om zowel overdag als 's nachts een sociaal veilige woonomgeving te kunnen bieden, dient er voldoende buitenverlichting worden aangebracht. In de straten rond de fabriek worden de bestaande lichtmasten van de gemeente gehandhaafd of terug geplaatst. Op het terrein van de fabriek worden nieuwe lichtobjecten aangebracht. De exacte uitvoering van de te plaatsen elementen moet in de nadere uitwerking van het project nog worden bepaald, maar deze zal passen bij de industriële uitstraling van de fabriek.

De te behouden elementen van de oude fabriek, zoals de schoorsteen, het ketelhuis en het kantoorgebouw krijgen extra aandacht door middel van de juiste verlichting.

● Bestaande straatverlichting gemeente handhaven/ hergebruiken

● Bestaande verlichting fietspad gemeente handhaven/ hergebruiken

○ Terrein Tapijtfabriek, sociaal veilige verlichting passend bij fabrieksidentiteit

★ Aanlichten waardevolle (historische) karakteristieken van de Tapijtfabriek

Verlichting van de buitenruimten

Aanlichten van waardevolle elementen

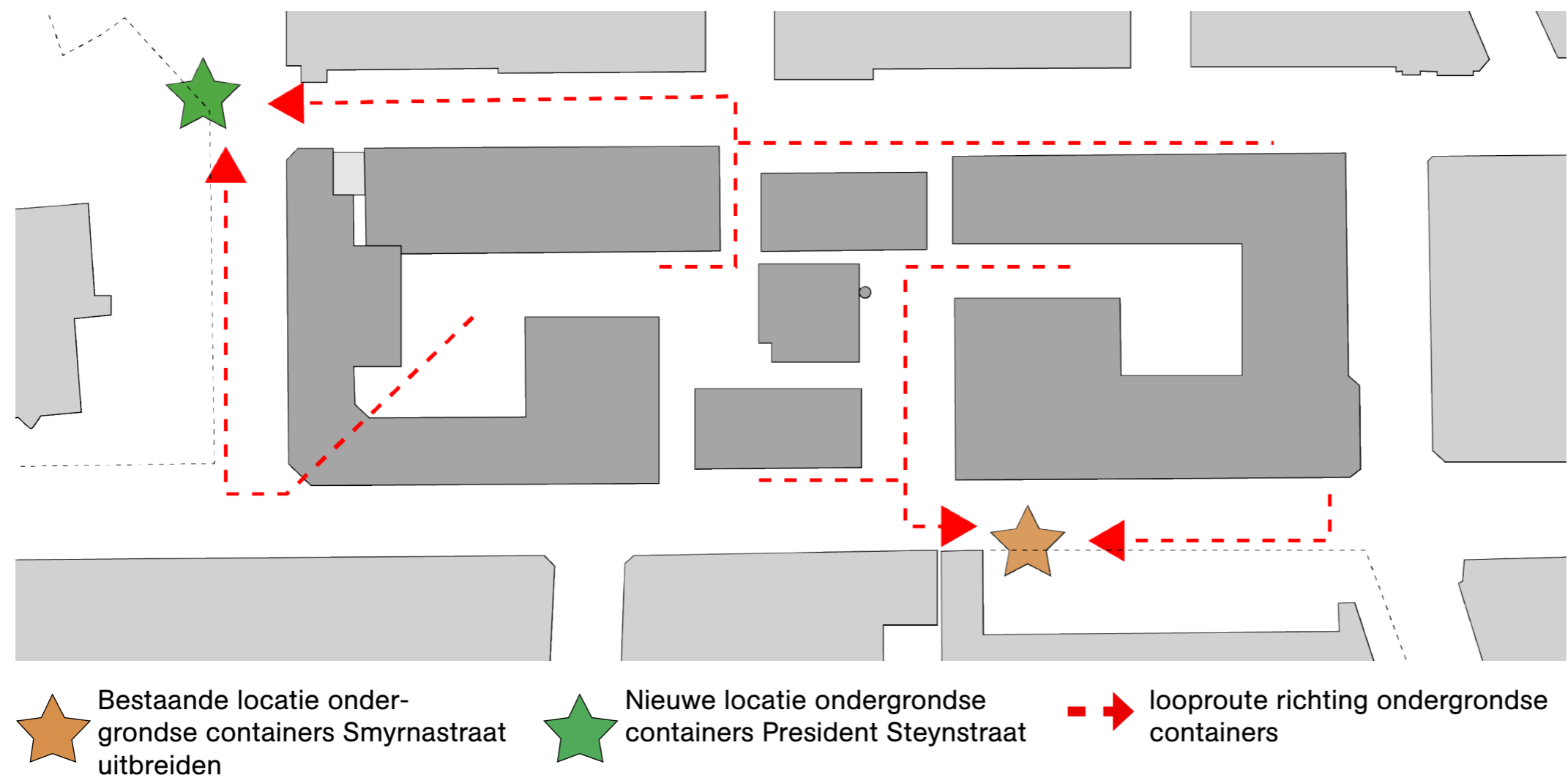

Verlichting passend bij fabrieksidentiteit

AFVALINZAMELING

Door de nieuwe ontwikkeling op de Tapijtfabriek stijgt de behoefte naar inzamellocaties voor huisafval. In vooroverleg met Circulus wordt aangeraden de bestaande locatie aan de Smyrnastraat uit te breiden en een nieuwe locatie aan de President Steynstraat te realiseren.

De exacte locatie en invulling wordt tevens in afstemming met Circulus tot stand gebracht.

Bestaande inzamellocatie aan de Smyrnastraat

Mogelijk nieuwe inzamellocatie Pres. Steynstraat

Locaties voor afvalinzameling

STRUCTUURONTWERP

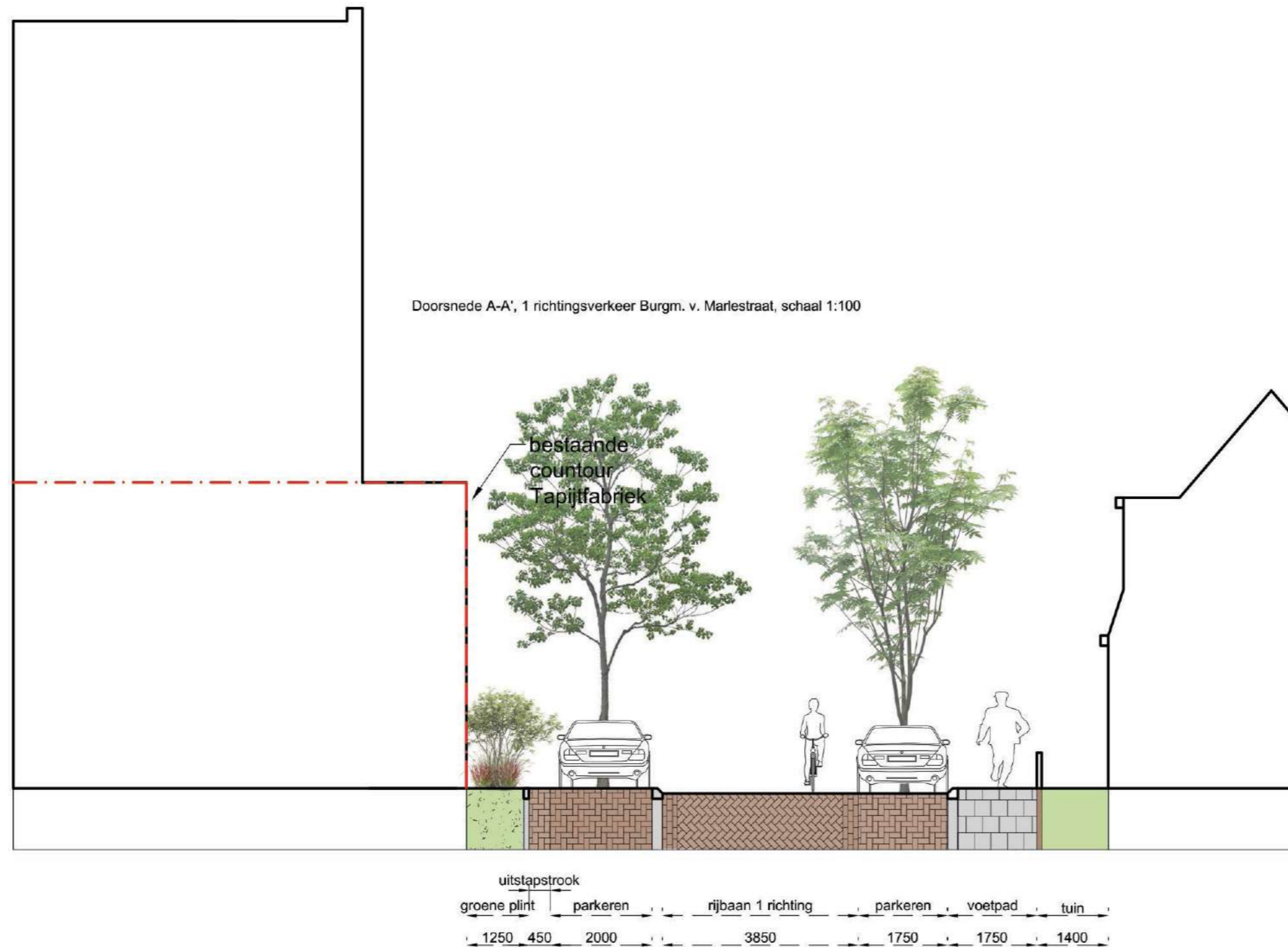
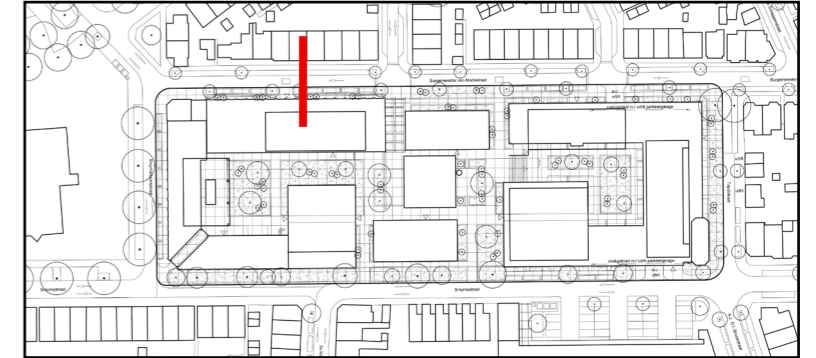
- Wanneer de Burgemeester van Marlestraat uitgevoerd wordt als een éénrichtingsweg, ontstaat meer ruimte voor groen en parkeren
- Bomenstructuur omliggende straten worden doorgevoerd rond de Tapijtfabriek
- Tapijtstraat en Burgemeester van Marlestraat krijgen entree parkeergarage Tapijtfabriek
- Autoknip in de Tapijtstraat wordt gehandhaafd en het aantal parkeerplaatsen verminderd. Hierdoor wordt de Tapijtstraat autoluwer
- Aanpassen parkeerterrein voor de Smyrnaflat (haaks op de rijbaan)
- Verplaatsen van bestaande parkeercapaciteit (herverdelen)
- Behoud van zoveel mogelijk bestaande bomen
- 'Stevige' groene plint rondom de Tapijtfabriek
- Voormalig ketelhuis vormt het hart van de Tapijtfabriek

BURGEMEESTER VAN MARLESTRAAT

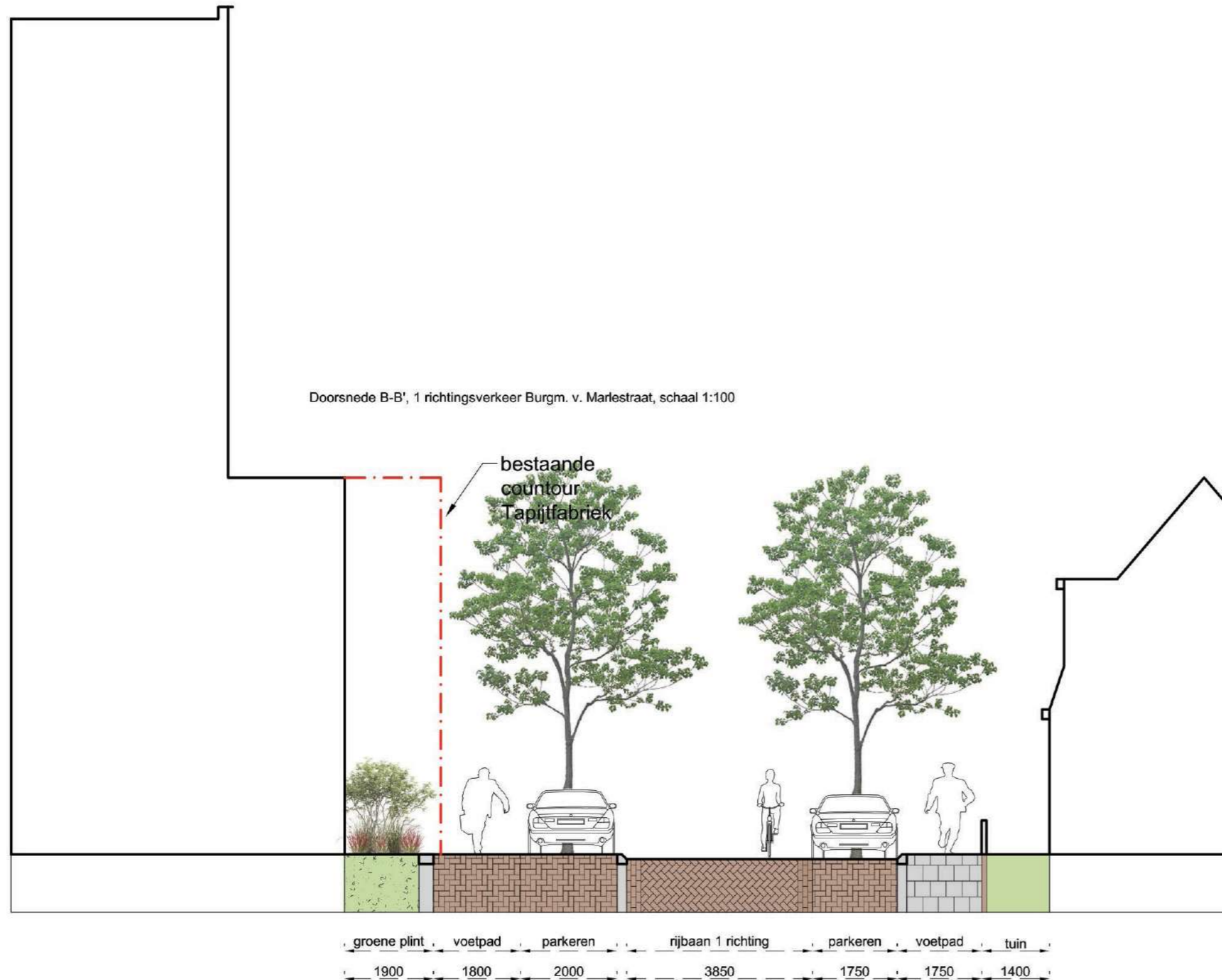
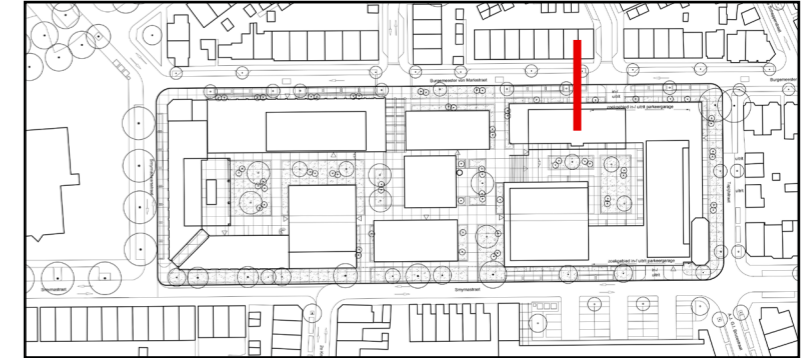
INTRODUCEREN VAN 1-RICHTINGSVERKEER

- Rijbaan 1-richtingsverkeer van 3,85 meter breed
- Nieuw langsparkeren van 2 meter breed aan zijde Tapijtfabriek
- Ruimte voor groenstrook uitstapstrook tot aan gevel nieuwbouw

INTRODUCEREN VAN 1-RICHTINGSVERKEER

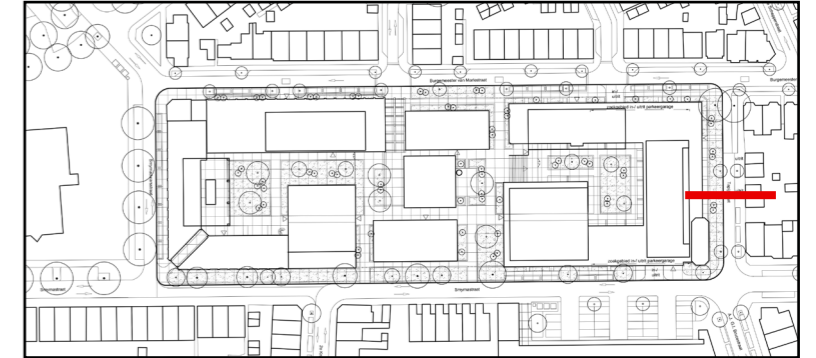
- Rijbaan 1-richtingsverkeer van 3,85 meter breed
- Meer ruimte in het profiel doordat de nieuwe gevel dieper op de kavel terugkomt
- Nieuw langsparkeren van 2 meter breed aan zijde Tapijtfabriek
- Meer ruimte voor groenstrook en voetpad tot aan gevel nieuwbouw

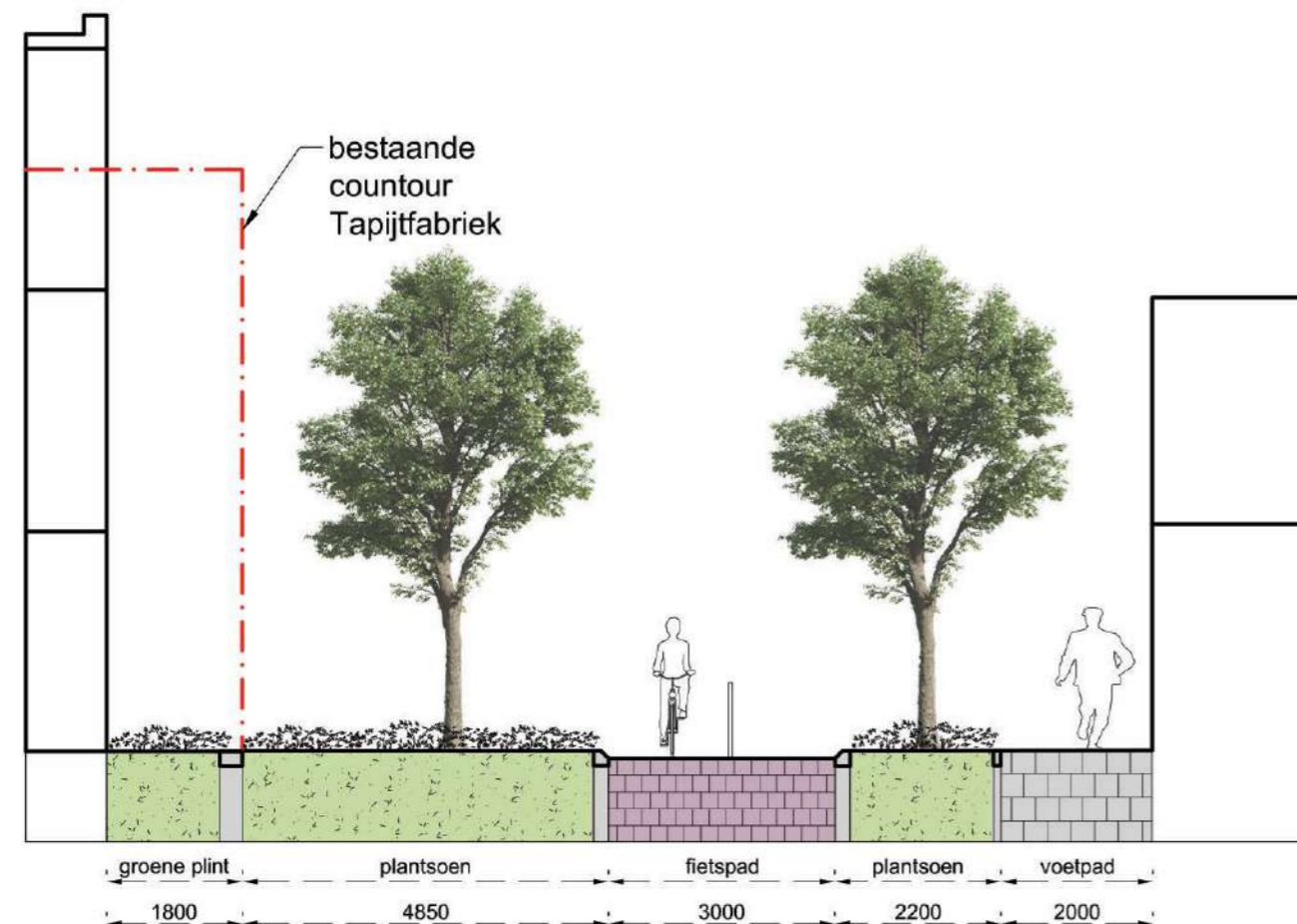
TAPIJTSTRAAT

ENKEL DOORGANG VOOR FIETSERS

- Doodlopende weg deels opheffen voor fietspad
- Parkeren onder hoek opheffen voor brede groenstrook en nieuwe bomen
- Meer ruimte in het profiel doordat de nieuwe gevel dieper op de kavel terugkomt

Doorsnede C-C', brede groene plint met fietspad Tapijtstraat, schaal 1:100

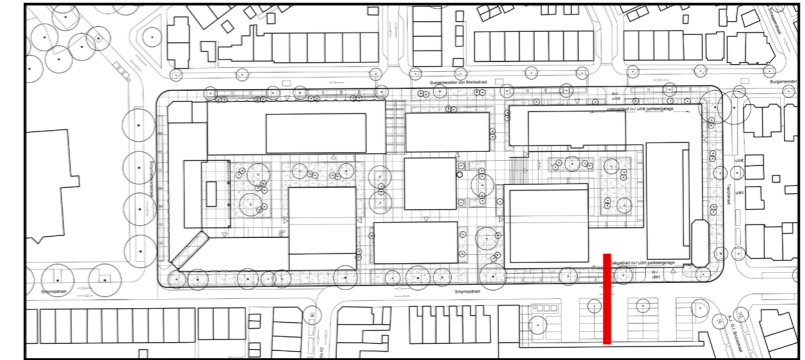

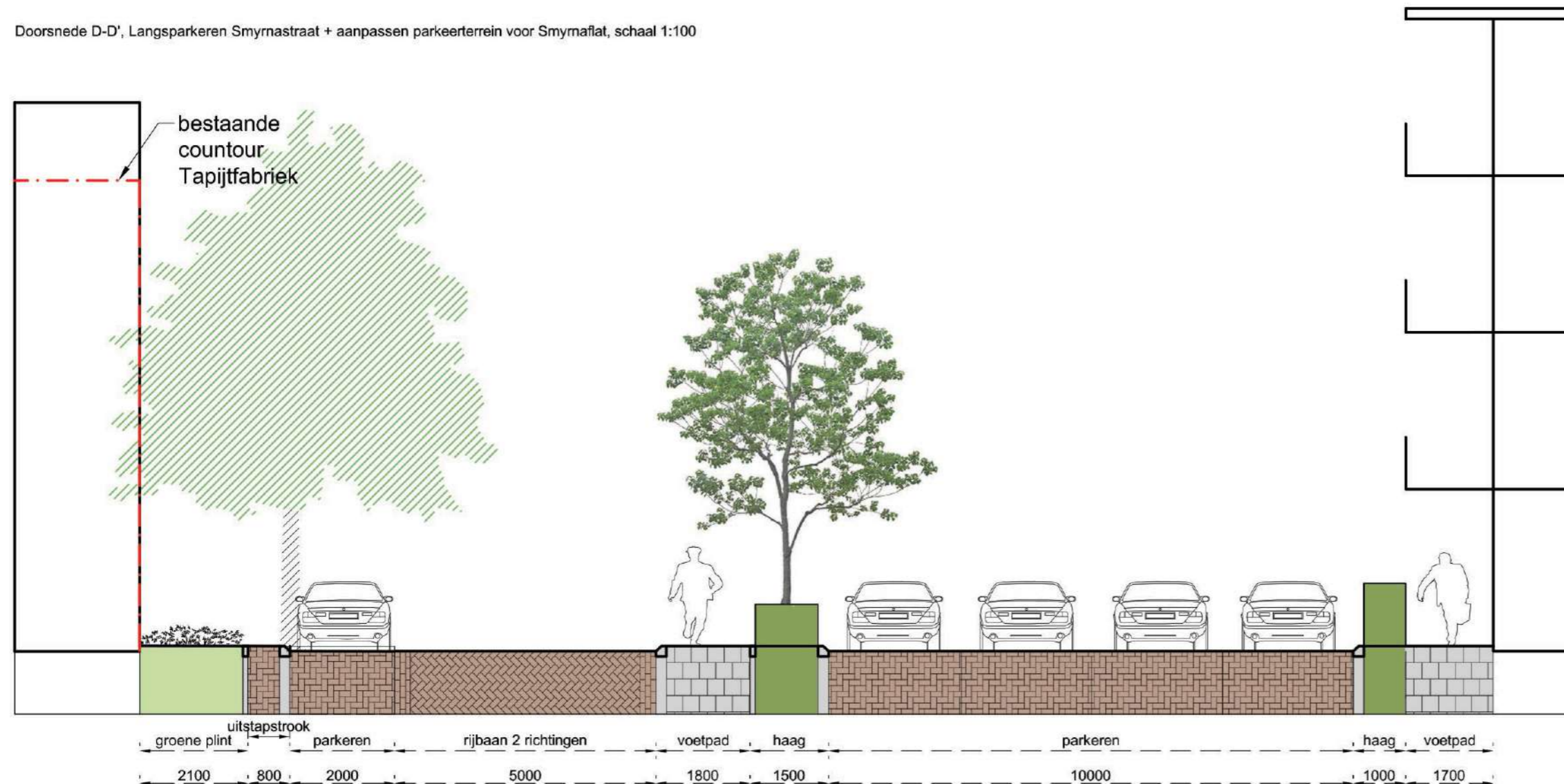
SMYRNASTRAAT

PARKEERPLAATS VOOR SMYRNAFLAT HERSTRUCTUREREN

- Behouden van 2-richtingsweg
- Haakse parkeerplekken tegen fabriek omvormen tot langsparkeren met groenstrook
- Ruimte voor Smyrnaflat herstructureren voor optimaal parkeren, een breder voetpad, meer groen en nieuwe ondergrondse containers

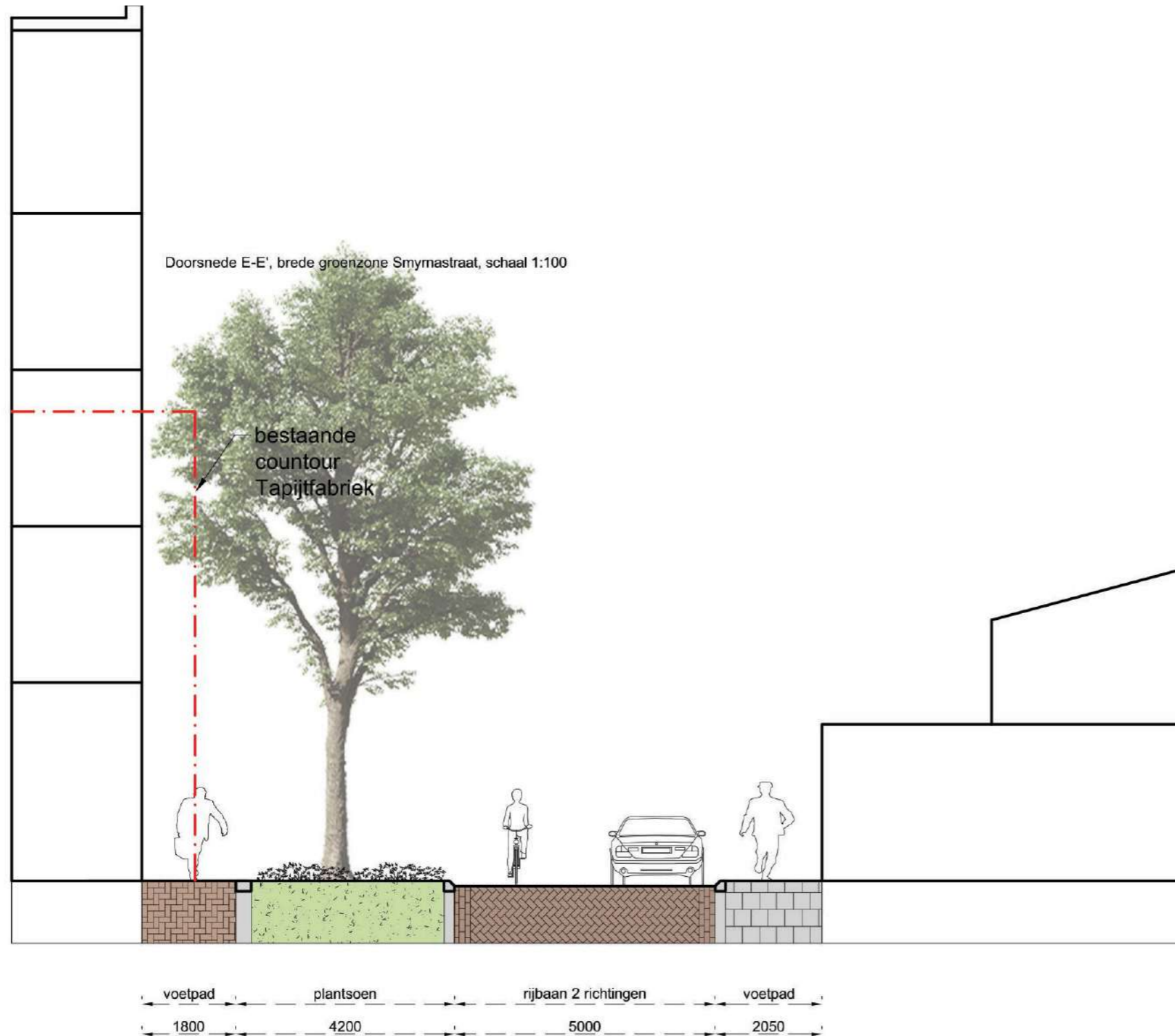
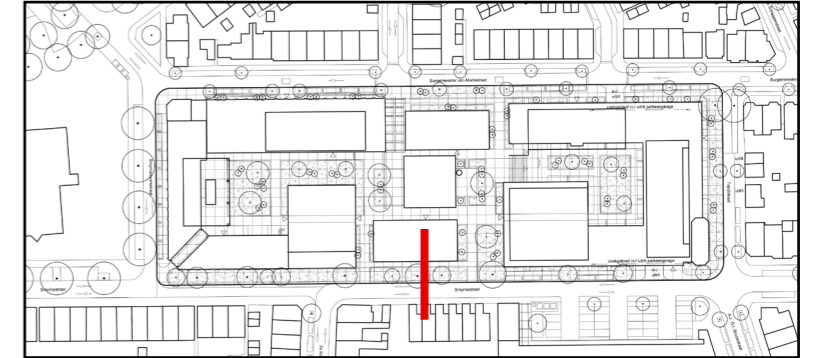
Doorsnede D-D', Langsparkeren Smyrnastraat + aanpassen parkeerterrein voor Smyrnaflat, schaal 1:100

SMYRNASTRAAT

GEVEL NIEUWBOUW KOMT DIEPER OP DE KAVEL

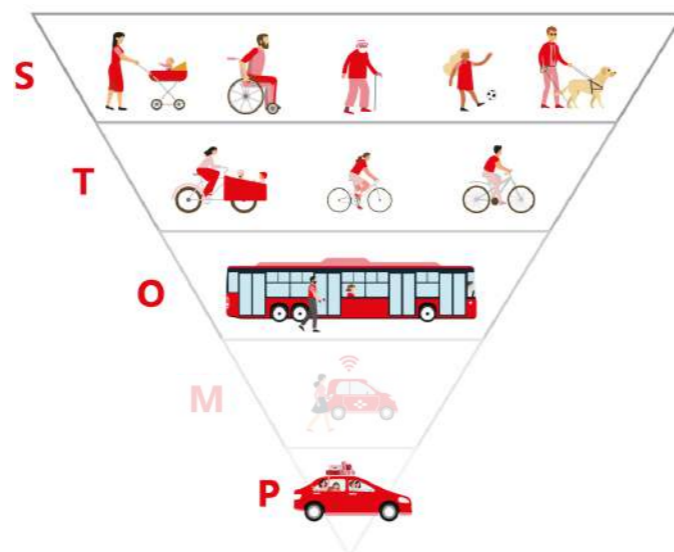
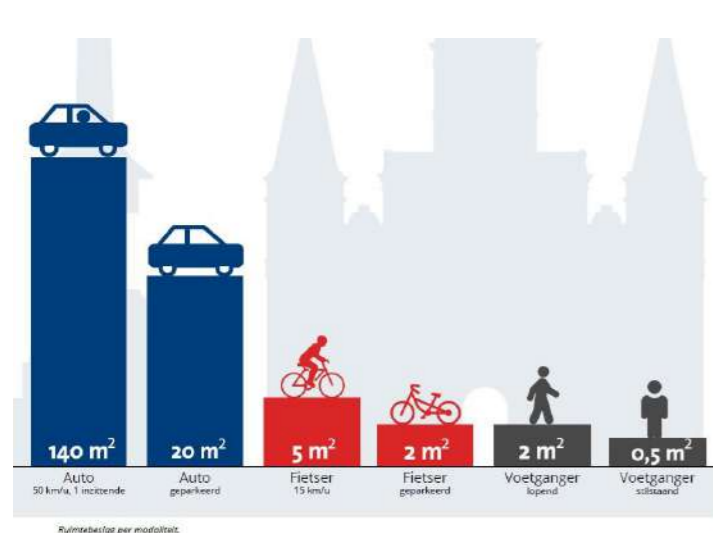
- Behouden van 2-richtingsweg
- Meer ruimte voor voetpad en groen door opheffen haakse parkeerplakken en terugleggen gevel

---

8. VERKEER EN PARKEREN

In dit Masterplan is uitgegaan van één (worst case) scenario voor de mobiliteitsanalyse. Het effect van dit programma op het aantal autoparkeerplaatsen, fietsparkeerplaatsen en de verkeersgeneratie is omschreven in dit hoofdstuk en vervolgens plausibel gemaakt in het ruimtelijk ontwerp. Alternatieve programmatische invullingen zullen te allen tijde aan dezelfde eisen moeten voldoen.

Nadere uitleg, detaillering en draagvlak onder betrokkenen moet komen van de initiatiefnemer. De gemeente is vervolgens in besluitvorming die losstaat van het Masterplan afhankelijk van de gemeenteraad.

Gezonde en duurzame buurt als basisprincipes

De ambitie is dat dit plan bijdraagt aan een gezonde en duurzame Burgemeestersbuurt. Dat betekent dat de ontwikkeling op zichzelf een duurzame ontwikkeling is, maar ook dat er daarnaast meerwaarde is voor de buurt. Dit kan in de vorm van een groene en toegankelijke omgeving met betekenis voor natuur en klimaat.

Mobiliteitsprincipes

Om deze basisprincipes vorm te geven is het belangrijk dat hier bij de ontwikkeling van het plan al rekening mee gehouden wordt. Dat gebeurt door het STOMP-principe toe te passen op het plan. Dat houdt in dat de volgende opties achtereenvolgens worden benut binnen het plan:

Voetganger (Stappen):

binnen de planvorming krijgt de voetganger de hoogste prioriteit. Dat houdt in dat de toekomstige gebouwen aantrekkelijk ontsloten worden voor de voetganger, met voldoende entrees en goede voetgangersvoorzieningen binnen het plan en daaromheen. Dit houdt in dat er niet alleen voldoende voetgangersvoorzieningen gerealiseerd worden, maar ook dat deze sociaal veilig zijn en dat de voetganger hier ook kan verblijven. Op deze manier ontstaat meer cohesie in de buurt en wordt de straat een sociaal veilige omgeving.

Fiets (Trappen):

de fietsbereikbaarheid rondom het plangebied is zeer goed. Dagelijkse- en niet dagelijkse voorzieningen zijn op fietsafstand beschikbaar. Binnen het plan wordt op deze kwaliteit voortgeborduurd door te zorgen voor aantrekkelijke fietsvoorzieningen. Dat houdt in dat er voldoende fietsparkeerplaatsen beschikbaar zijn in de vorm van een gemeenschappelijke stalling en bergingen. Fietsparkeervoorzieningen worden nabij toegangen en stijpunten gerealiseerd en voorzieningen voor elektrische fietsen (oplaadpunten) en fietsen met afwijkende maten (bijvoorbeeld bakfietsen en kratjesfietsen) zijn beschikbaar.

Openbaar vervoer:

voor de toekomstige gebruikers van het plan is het openbaar vervoer een logisch alternatief voor autogebruik. Door de ligging dicht bij het centraal station en bushaltes op een steenworp afstand is er hoogwaardig openbaar vervoer voor handen. Toekomstige bewoners worden gestimuleerd om hier gebruik van te maken.

Mobility as a Service (MaaS):

een derde mogelijkheid is de inzet van deelmobiliteit binnen het plan, eventueel gecombineerd met openbaar vervoer gebruik. In overleg met de Gemeente Deventer is besloten deze optie niet uit te werken in dit mobiliteitsplan. Bij het station is op korte loopafstand al deelmobiliteit beschikbaar in de vorm van OV-fietsen en een deelauto.

Autogebruik (Privéauto):

wanneer voorgaande mogelijkheden geen optie zijn voor de gebruikers, is er een mogelijkheid voor het gebruik van de auto. Aan deze optie wordt voldaan door te voldoen aan de parkeernormen van de Gemeente Deventer. Uitgangspunt is echter dat er geen overmaat aan parkeerplaatsen wordt gerealiseerd en dat het parkeren in een gebouwde (semi-openbare) parkeergarage wordt voorzien. In deze parkeergarage worden ook voorbereidingen (d.m.v. loze leidingen) getroffen voor het installeren van laadpunten voor elektrische auto's.

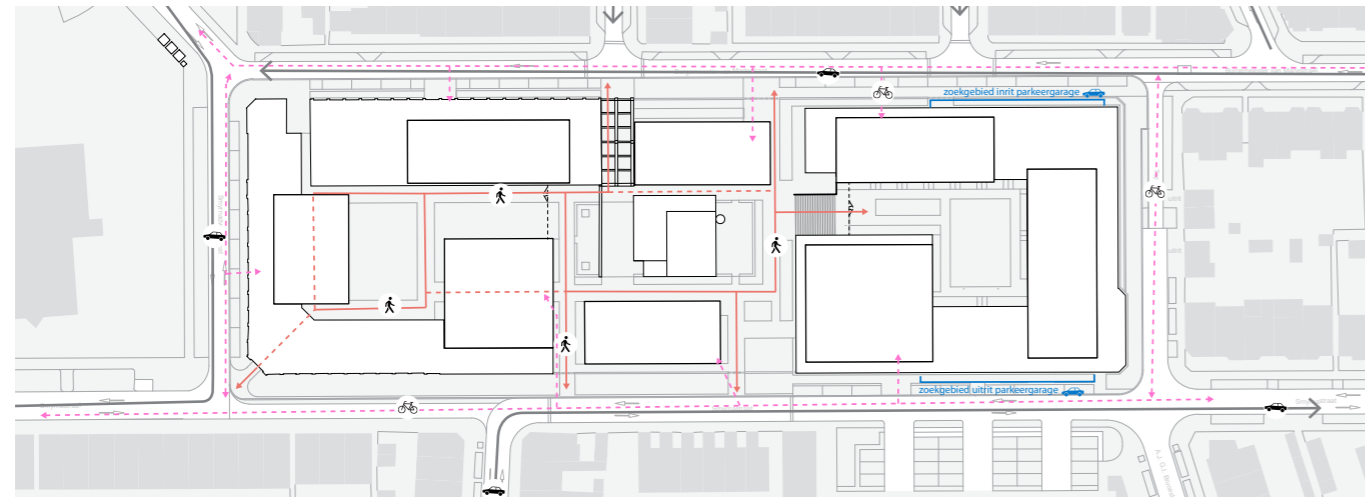
Satisfiers
Maken het prettig te lopen

Dissatisfiers
Maken het vervelend te lopen

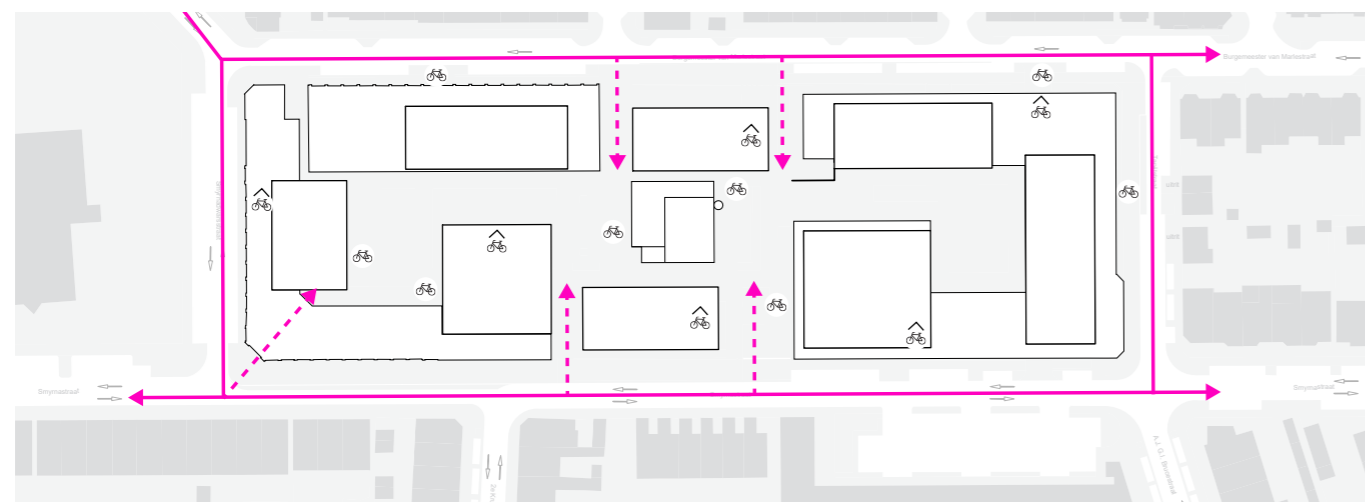
Basismogelijkheden
Stellen mensen in staat te lopen

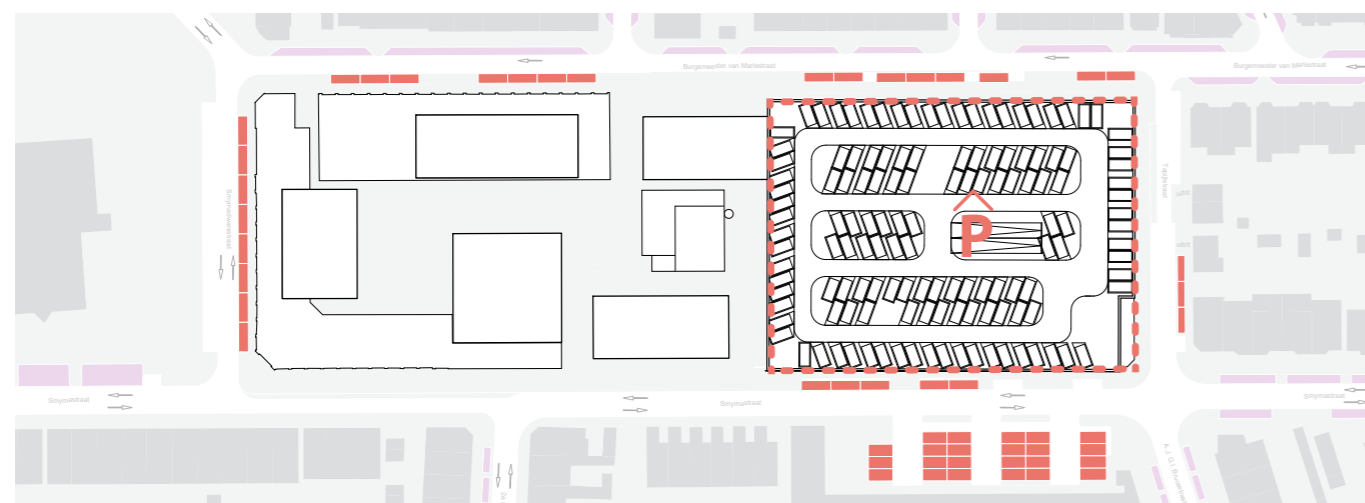
FIETS- EN AUTOPARKEREN

verkeersstromen

parkeerplaatsen voor de fiets in en rondom de Tapijtfabriek

parkeerplaatsen voor de auto in en rondom de Tapijtfabriek

Fietsparkeren

In het plan wordt in de fietsparkeerbehoefte voorzien door bergingen en een gemeenschappelijke fietsenstalling te realiseren. De stalling wordt ontworpen volgens de principes van de Amsterdamse Bouwbrief, wat bijvoorbeeld inhoudt dat de locatie van de fietsenstalling nabij entrees wordt voorzien, er minimaal deuren worden toegepast en er fietsparkeerplaatsen worden toegewezen aan de gebruikers. Hiermee wordt fietsgebruik gestimuleerd en een prettige oplossing geboden voor toekomstige gebruikers en bezoekers.

Door toepassing van de Amsterdamse Bouwbrief (ten opzichte van het Bouwbesluit) wordt een betere fietsvoorziening gerealiseerd, die goed aansluit bij het STOP-principe (prettige, kwalitatief hoogwaardige en voldoende fietsparkeerplaatsen) en zorgt voor een sociaal veilige parkeeroplossing.

Autoparkeren

- De parkeerbehoefte van de machinefabriek komt te vervallen. Dit zorgt voor extra openbare parkeerruimte op doordeweekse dagen.
- Conform gemeentelijk beleid zijn in het grootste planscenario maximaal 303 parkeerplaatsen* (ongewogen) nodig en minimaal 238 parkeerplaatsen* (wanneer dubbelgebruik toegepast wordt).
- Het aandeel bezoek in de parkeernorm kan onderbouwd naar beneden worden bijgesteld van 0,3 naar 0,2 parkeerplaats per woning. Wanneer dit toegepast wordt in de parkeerbalans is de parkeerbehoefte maximaal 285 parkeerplaatsen* (ongewogen) en minimaal 222 parkeerplaatsen* (wanneer dubbelgebruik toegepast wordt).
- De parkeerbehoefte van alle geplande functies en hun bezoek wordt opgelost in een drielaagse parkeergarage onder het plan. De ontwikkelaar stimuleert de toekomstige gebruikers om gebruik te maken van deze parkeerplaatsen.
- De opstelruimte voor de inrit van de parkeergarage is op de strook openbare ruimte naast de rijweg voor de entree van de parkeergarage

Verkeersgeneratie

- De verkeersgeneratie van de huidige functies (1.270 mvt / werkdagemaal) komt te vervallen als gevolg van het plan
- De verkeersgeneratie van de toekomstige functies (1.570 mvt / werkdagemaal) wordt toegevoegd als gevolg van het plan.
- De verkeerstoename van het plan bedraagt 300 motorvoertuigen op een gemiddeld werkdagemaal. Het effect tijdens spitsperioden is gering

Verkeerseffecten

Om het verkeer te spreiden over de aanliggende wegvakken is ervoor gekozen om aan de Burgemeester van Marlestraat alleen een ingang van de parkeergarage te maken (geen uitgang) en aan de Smyrnastraat alleen een uitgang (geen ingang).

De verkeerseffecten op wegvakniveau verschillen per variant: variant 1 op basis van de huidige verkeersstructuur of variant 2 op basis van een éénrichtingstructuur op de Burgemeester van Marlestraat. In beide varianten is de maximale verkeersintensiteit op een wegvak circa 1.650 motorvoertuigen tijdens een werkdagemaal. Dat is ruimschoots binnen de maximaal wenselijke intensiteit van 2.000 motorvoertuigen per etmaal, waarbij sociale interactie op straat een uitgangspunt is.

Op basis van het uiteindelijke programma wordt in de uitwerking het exacte aantal parkeerplekken voor auto en fiets bepaald, waarbij er sprake moet zijn van een sluitende parkeerbalans.

In de bijlagen is het volledige mobiliteitsplan en een voorbeelduitwerking van de garage opgenomen als toets voor het ruimtebeslag opgenomen.

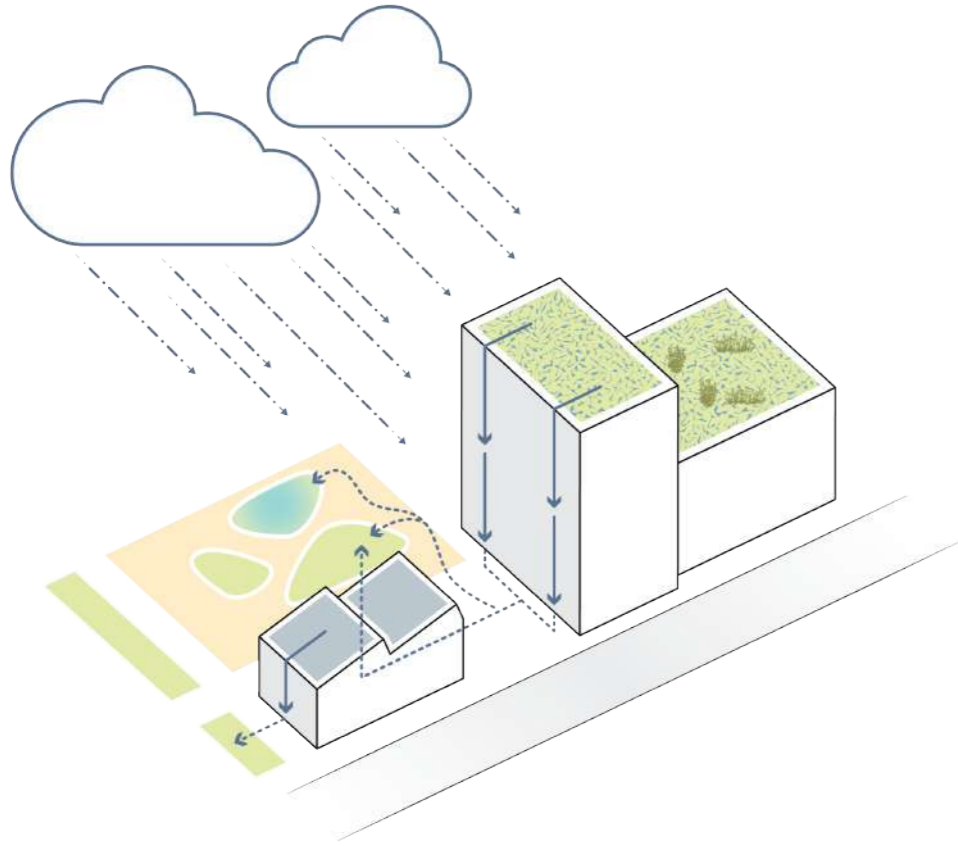
* Het aantal benodigde parkeerplaatsen voor de nieuwe functies

---

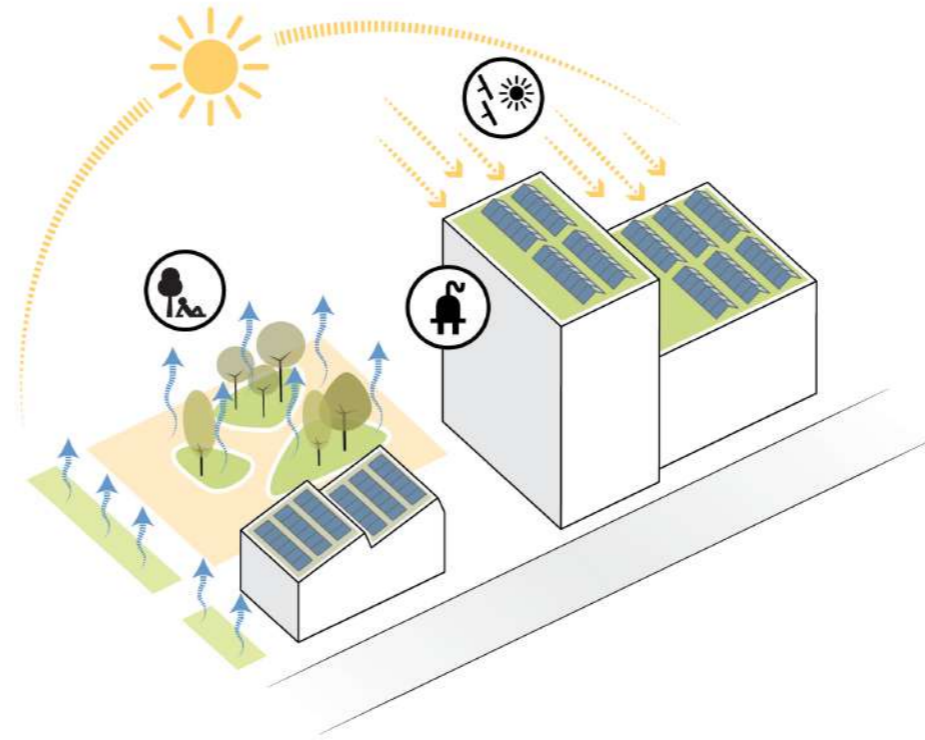
9. DUURZAAMHEID EN KLIMAAT

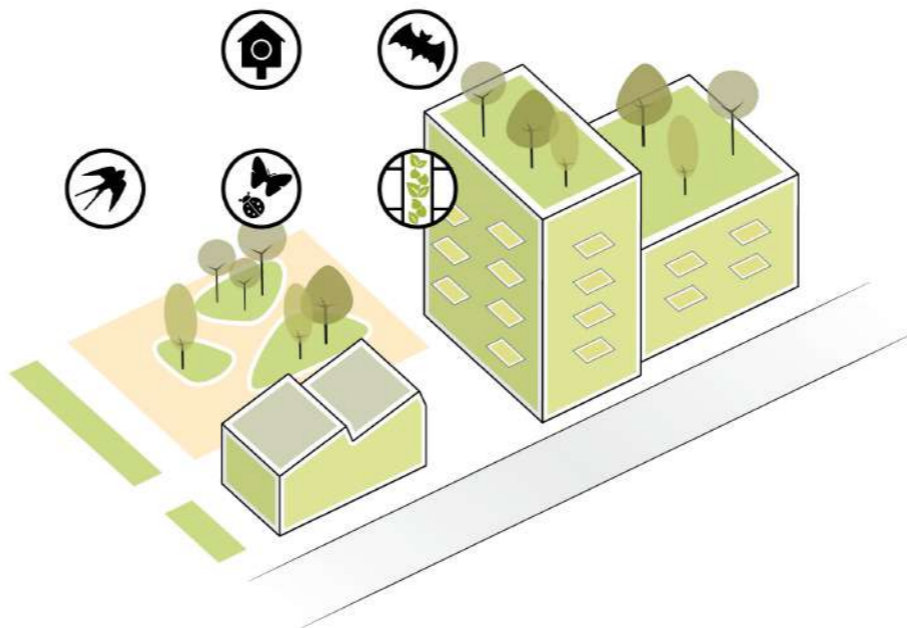
Waterretentie

Energie opwekken en opslaan tegengaan hitteiland door groen

Groen handhaven en toevoegen

Ruimte voor mens en natuur

Naast technische ingrepen als een wtw of zonwering kunnen natuurlijke factoren als het strategisch plaatsen van bomen en groen ook positief helpen bij verdere beheersing van het klimaat en het hitte eiland effect.

Waterberging

Om te bufferen tussen warme droge en natte koudere periodes wordt er een integraal watersysteem ontworpen. De vertraagde afvoer van hemelwater wordt ingepast op een stedelijke en groene manier die zichtbaar mag zijn. Hierbij wordt er gekeken naar waterberging op de daken van 20mm om de initiële pieken op te vangen. Bij hogere pieken wordt er afgewaterd naar groene plekken waar het water kan infiltreren. Door het toepassen van wadi's en overstorten voor meer watermassa kan het water in het watersysteem worden gehouden om het groen te onderhouden in droge periodes. Er is een minimale waterbergingscapaciteit van ca. 200m³ binnen het kavel van de Tapijtfabriek.

Circulariteit

De Tapijtfabriek is door zijn geschiedenis niet alleen een bron van inspiratie maar ook een bron van materialen. Om deze geschiedenis zichtbaar te houden in het Fabriekscomplex en de ziel van de fabriek niet alleen voor de bewoners maar ook de bezoekers van het gebied duidelijk zichtbaar te houden maken we veelvuldig gebruik van oude materialen en elementen. Een aantal gebouwen zal ten dele of geheel worden behouden, op een aantal plekken zal de bestaande bebouwing worden opengewerkt om onderdeel te worden van de buitenruimte. Waar gebouwdelen of gebouwen worden gesloopt zal vooraf worden gekeken welke elementen in de nieuwbouw of in de groene/buitenruimtes binnen het gebied hergebruikt kunnen worden. Zo is het de ambitie om ook in de nieuwbouw de geschiedenis van de plek of een verwijzing hiernaar zichtbaar te maken. Zo besparen we op nieuw toe te passen materiaal en

geven we het bestaande een nieuwe plek in de materiaalcyclus.

Wanneer de oude materialen niet binnen het project gebruikt kunnen worden zal eerst gekeken worden door een urban miner of deze materialen kunnen worden hergebruikt op een andere plek. De materialen die overblijven en gesloopt moeten worden zullen op een manier worden verwerkt zodat deze zo goed mogelijk gerecycled kunnen worden.

Bij de toepassing van nieuw materiaal wordt zorgvuldig onderzocht in combinatie met de gebouwfunctie hoe flexibel/de-remontabel en circulair er gebouwd kan worden. Waar mogelijk worden er bio-based en lokale materialen toegepast.

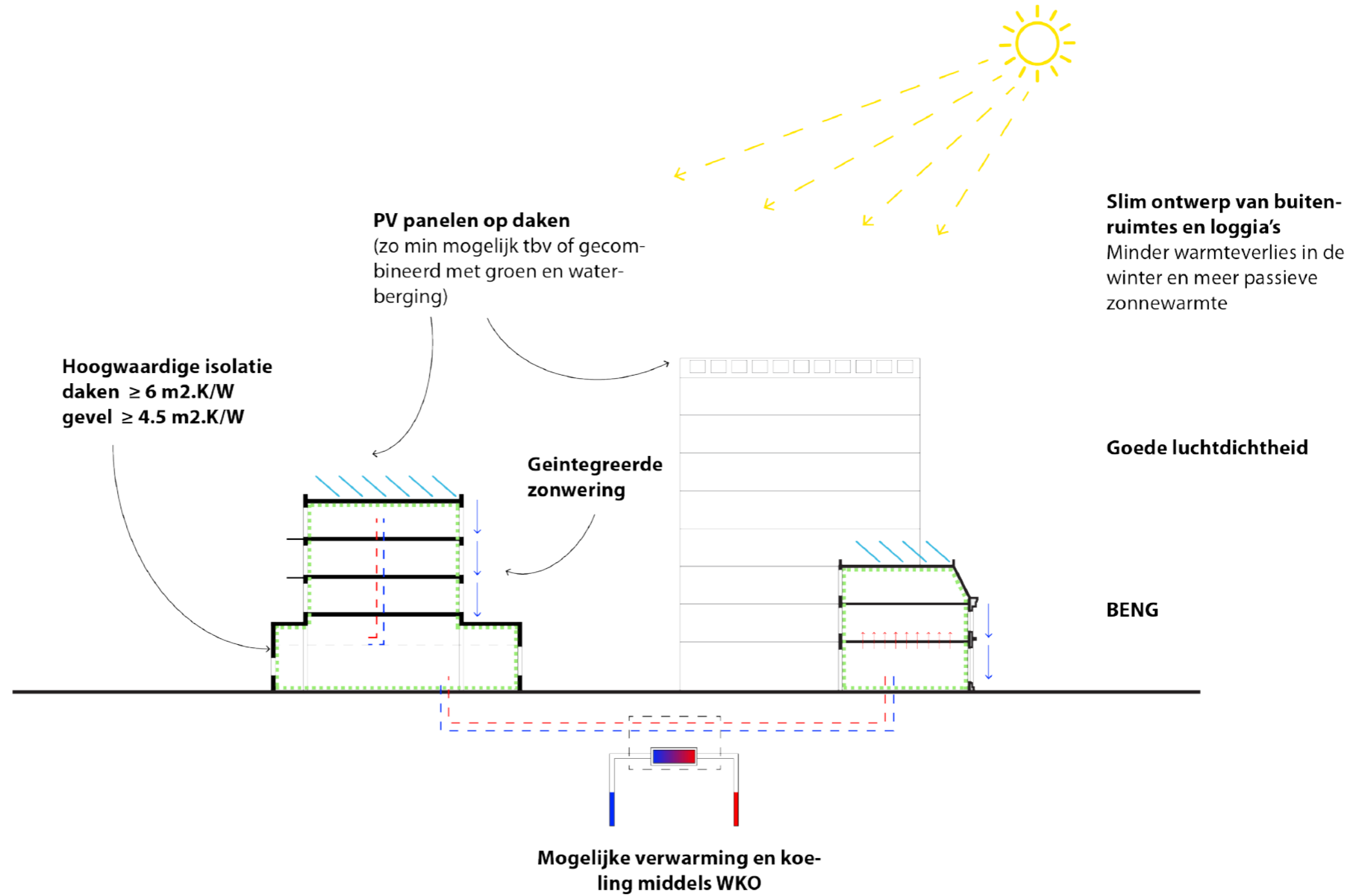
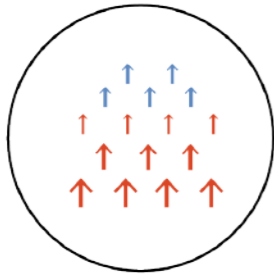
Duurzame energie
leveren aan omgeving

100% LED verlichting

LT verwarming en
mogelijk koeling

Duurzaamheid

In de huidige tijd waarbij klimaatverandering en grote consumptie van energie ook in Nederland een grote invloed heeft is het belangrijk om meer ruimte te bieden aan het opvangen van grotere extremen. Zo worden zeer natte periodes afgewisseld met periodes van droogte en komen hete zomers en koude winters ieder jaar terug. Om deze excessen op een duurzame manier te ondervangen nemen we hiervoor maatregelen in het ontwerp van de Tapijtfabriek om zo een toekomstbestendig en duurzaam project te ontwikkelen. Dit komt tot uiting in de materialisatie en het ontwerp van de gebouwen evenals het groen en de invulling van de publieke en semi publieke ruimte. Bij het fabriekscomplex dat nu vooral bestaat is en van steenachtige materialen is gemaakt is valt veel winst te behalen. Waar het nu een groot hitte eiland is in de wijk is het onze ambitie om het door toevoegen van groen en bergen van water een koele, aangename en groene plek worden voor mens en natuur.

Klimaatadaptatie

De woongebouwen worden ontworpen met klimaatbestendigheid als een van de speerpunten. Er worden compacte volumes voorgesteld waarbij oriëntatie en gevelopeningen goed worden ontworpen. Hierdoor wordt in de opzet van het volume al gekeken naar energiebehoefte, op wat je niet gebruikt hoeft je ook niet te besparen. Doormiddel van natuurlijke ventilatie en de mogelijkheid voor het openen van een raam in een verblijfsruimte in combinatie met zonwering is de klimaatbeheersing op een low tech manier te regelen. Aandacht is er voor het zorgvuldig plaatsen van balkons, gevelopeningen, te openen delen en het meentwerpen van voorzieningen voor zonwering op de zuidgevels.

Door het goed isoleren en compact houden van de woningen wordt de energiebehoefte beperkt. Daken van woongebouwen worden uitgevoerd

met een Rc waarde 6,3 en gevels in Rc 4,7 en vloeren in 3,7. Binnen het project wordt de nog benodigde energie opgewekt door middel van zonnepanelen en duurzame bronnen die geïntegreerd zijn in de architectuur. Zoals zonnepanelen op de schuine daken en installaties die achter de dakrand liggen of worden mee ontworpen in het gevelbeeld. Onderzocht wordt of/hoe de Tapijtfabriek van betekenis kan zijn voor de energie opgave in de buurt. Bijvoorbeeld als energie opwekker, opslag of buffer voor de buurt of dat er kan worden aangetakt op de stadsverwarming. Zo wordt minimaal voldaan aan de BENG norm.

Onderverdeling deelgebieden Gemeente Deventer voor klimaatadaptieve maatregelen

Nestgelegenheid voor vogels

Drie nestgelegenheden voor Huismussen per deelgebied (aan de noordoost zijde) op tenminste drie meter hoogte.
2 punten per deelgebied

Drie ingebouwde nestgelegenheden voor Gierzwaluwen per per deelgebied (aan de noordoostzijde). Op tenminste vijf meter hoogte. Er dient een vrije aanliegroute te zijn (geen bomen, masten etc. voor de kasten).
2 punten per deelgebied

Verblijfplaatsen realiseren onderin aangepaste dakgoot voor Huismussen en Gierzwaluw.
2 punten per deelgebied

Plaats een vogelvide bij de onderste rij schuine pannen in plaats van vogelschroot óf plaats het vogelschroot twee rijen dakpannen hoger.
2 punten per deelgebied

Eén nestplaats per deelgebied creëren voor Spreeuwen.
1 punt per deelgebied

Nestgelegenheid huismus

Nestgelegenheid gierzwaluw

Nestgelegenheid spreeuw

Nestgelegenheid voor vleermuizen

Eén inbouwkast plaatsen per deelgebied, voor vleermuizen, vanaf vier meter hoogte én op de zuidwestzijde. Invliegopening minimaal 30 mm. De kast mag niet verlicht worden.
2 punten per deelgebied

Entreesteen voor vleermuizen toepassen in de gevel als toegang naar de spouw per deelgebied. De afmeting van de bereikbare spouw dient > 1,5 m² te zijn. De entreesteen mag niet verlicht worden. Als locatie heeft de voorkeur de hoek van een gebouw.
2 punten per deelgebied

Vleermuisverblijf achter gevelplaat of boei-boord realiseren. Eén verblijf per deelgebied. Deze locatie mag niet verlicht worden.
2 punten per deelgebied

Nestgelegenheid vleermuis

Tuin inrichting

Insectenhotel (bij groenvoorziening op zonnige plek) plaatsen. Afmeting 1,5x1,5 m.
1 punt

Erfafscheiding maken die passeerbaar is voor kleine dieren (als egels) per tuin. Aan de zijde van elke aangrenzende tuin of gangpad een opening van 15x15 cm op maainiveau.
1 punt

Aanplant van streekeigen bomen en heesters.
3 punten

Aanplant van voornamelijk streekeigen hagen en kruidachtige planten.
3 punten

Insectenhotel XL

Faunapassage

Dak- en gevelgroen

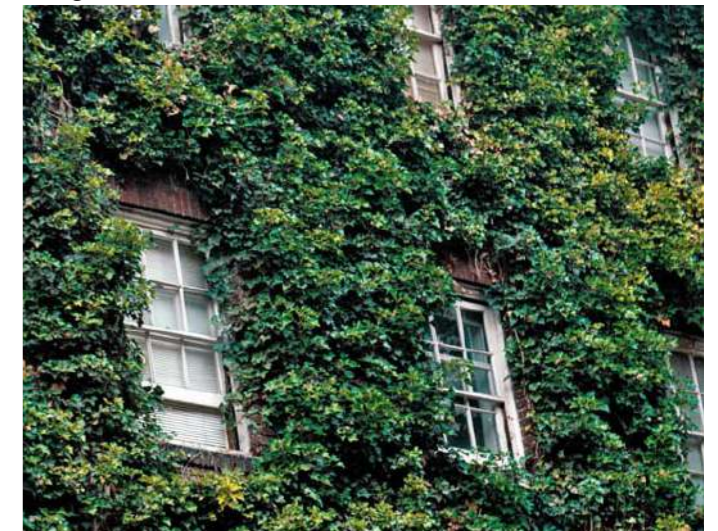

Groen dak (voornamelijk streekeigen soorten, grondlaag vier-zeven cm.) toepassen. Minimaal 30% van de dakoppervlakte hiervoor toepassen.
5 punten

Groene gevel vanaf 10 m hoog van voornamelijk streekeigen soorten. Op raampartijen etc. na is de gehele gevel bedekt.
5 punten

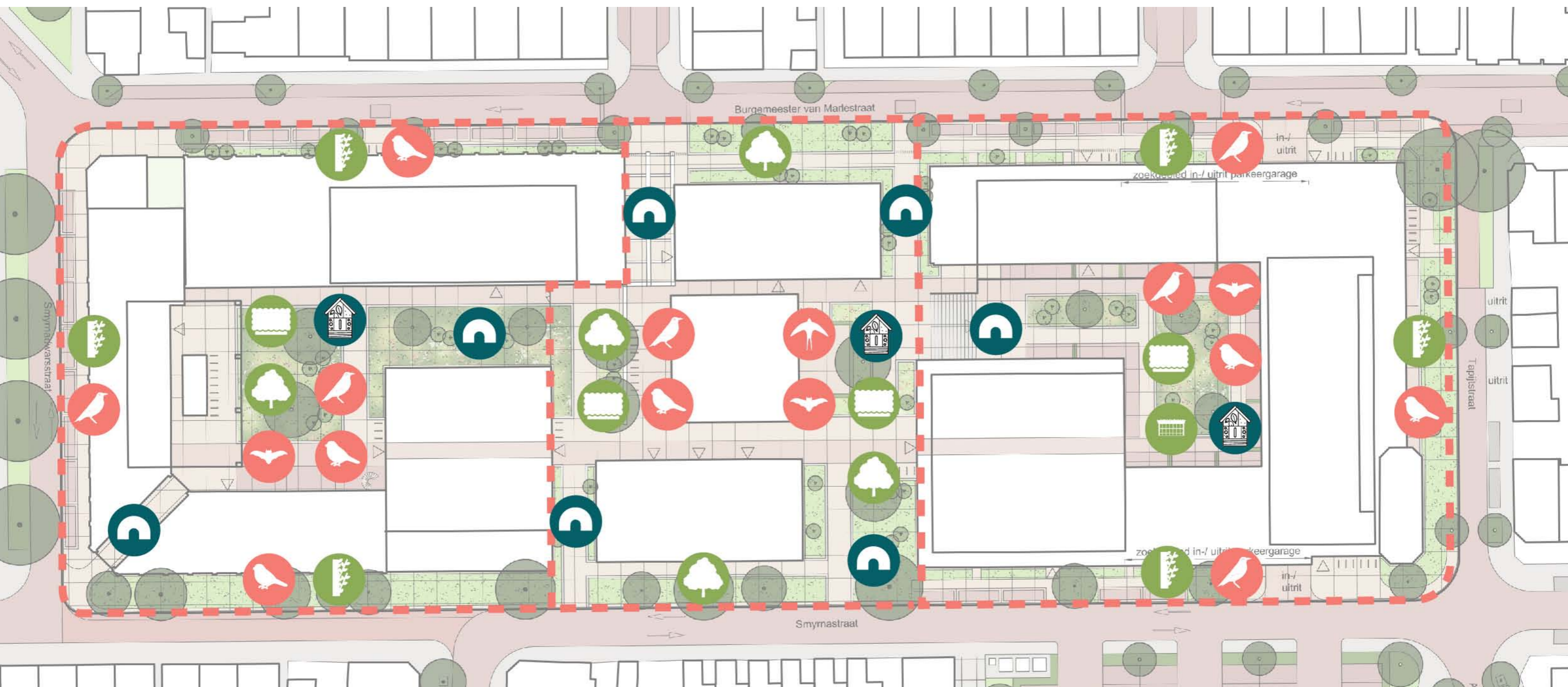
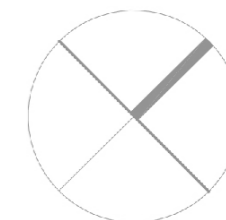

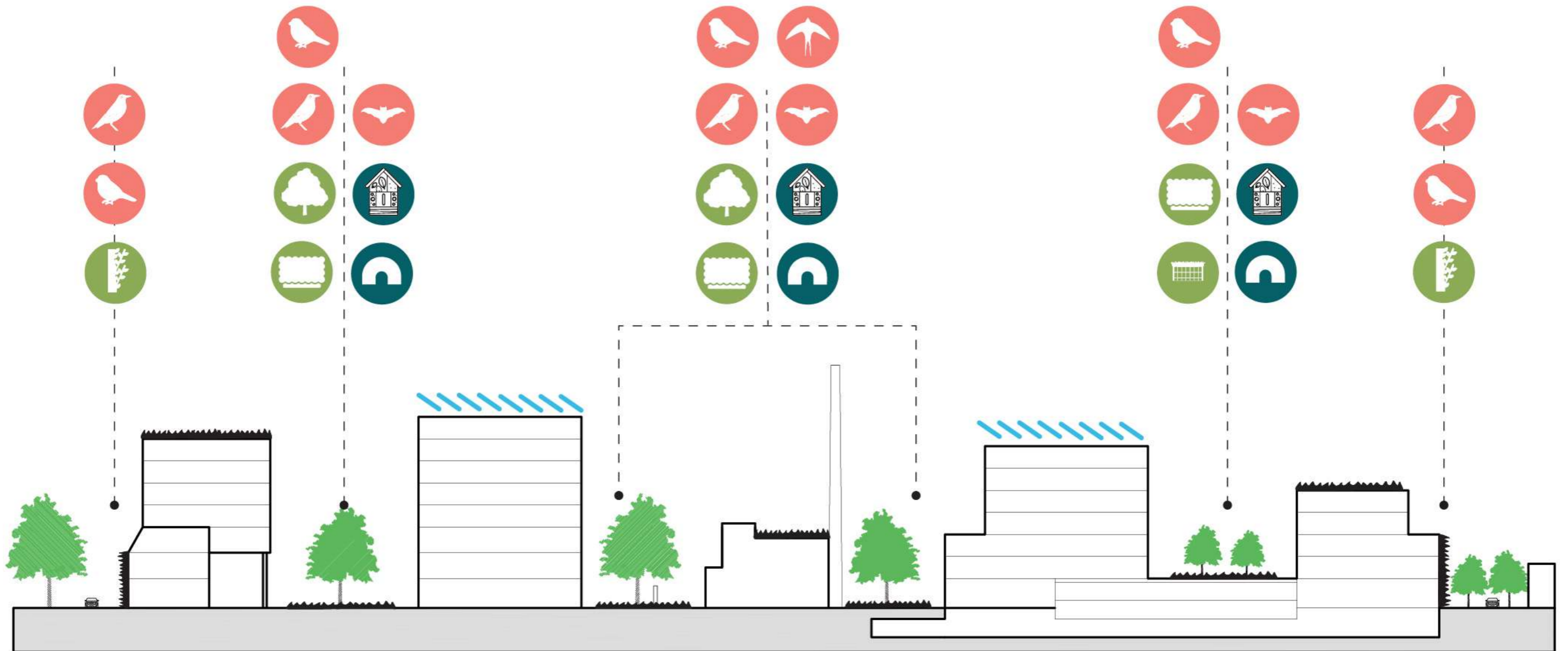
Dakgroen

Gevelgroen

	Nestgelegenheid huismus		Nestgelegenheid vleermuis		Streekeigen bomen en heesters		Dakgroen
	Nestgelegenheid gierzwaluw		Insectenhotel		Streekeigen hagen en kruidachtige planten		Gevelgroen
	Nestgelegenheid spreeuw		Faunapassage				

---

10. DOELGROEPEN EN PROGRAMMA

Doelgroepen & programma

Het woningtekort in Deventer wordt steeds nijpender. Deventer heeft de ambitie uitgesproken haar woningaanbod tot 2035 te laten groeien met 7.000 woningen. En liever zelfs daar bovenop met nog eens 4.000 woningen. De redenen voor deze ambitie is de verwachte stijging in woningvraag als gevolg van de verwachte groei in huishoudens en inloop van het actuele woningtekort.

Mede door de uitstekende ligging dicht bij het centrum en het station, is de plek van de Tapijtfabriek heel gunstig voor de transformatie van een industriële naar een woon bestemming. In het handelingsperspectief heeft de Gemeente Deventer de ambitie uitgesproken om op de locatie van de Tapijtfabriek een stedelijk milieu te creëren. Om de potentiële doelgroepen voor het wonen op deze locatie in kaart te brengen, hebben we grondig onderzoek gedaan en vele bronnen geraadpleegd.

Naast de data van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) hebben we gekeken naar het woningmarktonderzoek Deventer (november 2021) en een locatie specifiek onderzoek, die we zelf hebben uitgevoerd, naar de potentiële doelgroepen en bijbehorende woonwensen.

Demografische kenmerken

In de bijlage is een uitgebreide analyse met tabellen te vinden die de demografische ontwikkelingen in Deventer en de Burgemeestersbuurt uitleggen. Het is belangrijk om de ontwikkelingen die de wijk laat zien mee ten nemen in onze visie over de invulling van de programmering. Daarom geven we in onderstaande analyse de opvallendste kenmerken aan en welke kansen er zijn om een optimaal woonmilieu te creëren in de Burgemeestersbuurt.

DEMOGRAFIE

BURGEMEESTERSBUURT

KENMERK BURGEMEESTERSBUURT	IMPACT OP DE TOEKOMST	INVULLING VOOR WONEN
Vergrijzing		
<ul style="list-style-type: none"> Sterkere toename van inwoners in de leeftijdscategorie 45+ 	<ul style="list-style-type: none"> Toename kleinere huishoudens Ouderen willen langer zelfstandig wonen Diverse inkomensgroepen 	<ul style="list-style-type: none"> Stijgende vraag naar kleinere woonheden Levensbestendige woningen Koop/Huur in de dure en betaalbare segmenten
Gezinssamenstelling		
<ul style="list-style-type: none"> Groei 2-persoonshuishoudens Groei in groep eenpersoonshuishoudens 	<ul style="list-style-type: none"> Toename kleinere huishoudens Aantal ouderenuishoudens (65+) neemt toe Aantal jongerenuishoudens (35-) neemt af 	<ul style="list-style-type: none"> Stijgende vraag naar kleinere woonheden Stijgende vraag naar levensloopbestendige woningen Vraag naar koop en huur vanuit de oudere doelgroep
Culturele achtergrond		
<ul style="list-style-type: none"> In de Burgemeestersbuurt wonen relatief veel personen met een Turkse achtergrond. 	<ul style="list-style-type: none"> Vergrijzing Turkse gemeenschap Doorstroming jongeren van Turkse afkomst in de wijk 	<ul style="list-style-type: none"> Stijgende vraag naar woningen voor de ouderen en jongeren onder de Turkse gemeenschap Betaalbare woningen
Inkomen		
<ul style="list-style-type: none"> Relatief veel inwoners met een gemiddeld lager inkomen Het aandeel hogere inkomens stijgt in de Burgemeestersbuurt harder dan gemiddeld in Deventer 	<ul style="list-style-type: none"> Vraag naar betaalbare woningen voor zowel huur als koop Er komen steeds meer mensen met een hoger gemiddeld inkomen wonen in de Burgemeestersbuurt 	<ul style="list-style-type: none"> Wooneenheden die geschikt zijn voor betaalbare huur en koop Vraag naar duurder segment woningen aanbieden om deze vraag ook te kunnen invullen
Wonen		
<ul style="list-style-type: none"> De Burgemeestersbuurt heeft in verhouding veel sociale woningen Aandeel koop in de wijk ligt lager dan gemiddeld in Deventer In verhouding heb je veel eengezinswoningen in de Burgemeestersbuurt 	<ul style="list-style-type: none"> Behoeft aan doorstroming ouderen naar kleinere woningen Behoeft aan koop voor diverse doelgroepen Door vergrijzing in de buurt zal vraag naar kleinere etage woningen stijgen 	<ul style="list-style-type: none"> Sociale huur voor de oudere doelgroep Betaalbare en dure koop woningen toevoegen in de wijk Toevoegen van etagewoningen is aanvulling voor het gebied

Wonen en doelgroepen

De Tapijtfabriek wordt een woonomgeving met circa 200 woningen voor verschillende doelgroepen. Van het totaal aantal woningen op de locatie de Tapijtfabriek is tenminste 25% bestemd voor sociale huur. De overige woningen worden gerealiseerd in verschillende segmenten vrije sector koop en huur.

Woningmarktonderzoek Deventer

In november 2021 heeft KAW (Koöperatieve Architecten Werkplaats) in opdracht van Deventer een woningmarktonderzoek verricht. Uit het woningmarktonderzoek blijkt dat in alle gebieden in Deventer er een woningvraag is. De meeste vraag is er naar woningen in buurten rondom het stadscentrum (40%), waar ook de Burgemeestersbuurt onder valt. Naarmate het woonmilieu een meer stedelijk karakter heeft, is bij voorkeur ook het aandeel gestapelde bouw hoger. Binnen de stedelijke gebieden zal er goed gekeken moeten worden naar de mate van dichtheid, programmering en verhouding in woningsoorten. Voor het gebied BC (buiten centrum) wordt een verhouding gestapeld/grondgebonden gehanteerd van 40/60. Voor de Burgemeestersbuurt betekent dat er binnen de programmering een inhaalslag gemaakt zou moeten worden in de gestapelde bouw. In het onderzoek wordt ook stilgestaan bij het aanbod aan eengezinswoningen.

Door de vergrijzing en wijzigingen in gezinssamenstellingen naar kleinere huishoudens zal er een overschot komen van het aanbod van eengezinswoningen en een tekort aan aanbod van woningen voor kleine huishoudens. De herontwikkeling in de Burgemeestersbuurt biedt een kans om de doorstroming van eengezinswoningen in de wijk naar kleinere woningen op de herontwikkellocatie. Hiermee komt de verhouding eensgezins- en meergezinswoningen meer in balans in deze buurt. De ambitie om de woonbehoefte in Deventer in te vullen is door KAW vertaald naar de doel-

groep-paspoorten, waarin de aard van de doelgroepen, de potentiële omvang en wat er nodig is om te binden/vinden preciezer is geschetst.

Voor de locatie aan de Smyrnastraat zijn er volgens de Gemeente Deventer kansen voor de volgende hoofdgroepen:

DOELGROEPENANALYSE

KANSRIJKE DOELGROEPEN BURGEMEESTERSBUURT

DOELGROEP	AANTAL HUISHOUDENS	KENMERK
SOCIALE HUURDERS	25%	Accent op oud, doorstroming van eengezinswoning naar kleiner appartement
JONGE TOESTROMERS	400 - 700 13%	Jong, budget gedreven, beperkt inkomen, bestaande voorraad kansrijk, alle woonmilieus, huurappartementen en rijkkoop, ook Randstedelingen.
STEDELIJKE PIONIERS	400 - 500 11%	Jonge mensen, eerste baan, hoogopgeleid, nabij centrum, levendige omgeving, hoogbouw, herbestemming vastgoed.
OPSTROMENDE GEZINNEN	1.000 - 1.500 30%	Bovenmodaal, met kinderen, ruim, steeds vaker Randstedelingen, stadswoningen & 'dorps in de stad' & echt in dorpen
STEDELINGEN	750 - 1.000 21%	Bovenmodaal, 35+ meestal zonder kinderen, ook empty-nest, gebruiken het centrum intensief, authentieke of herbestemde omgeving, nadruk op hoogwaardige appartementen.
ONDERNEMERS MET POTENTIE		Plek om te ondernemen, innovatief, nabij centrum, levendige omgeving, broedplaatsen, herbestemming vastgoed.

DEMOGRAFISCHE GEGEVENS/ONDERZOEK

Enquête onder potentiële bewoners

Vanaf eind april 2023 heeft projectontwikkelaar JOUW Wonen een enquête gehouden onder potentiële bewoners. Hiervoor zijn ruim 10.000 woningzoekenden in Deventer en aangrenzende gemeenten aangeschreven. Ruim 250 geïnteresseerden hebben de enquête ingevuld.

Voor de doelgroepenanalyse zijn de resultaten van de enquête verwerkt in de benoemde kansrijke doelgroepen voor de herontwikkellocatie van de Tapijtfabriek. Het doel van deze analyse is om beter in beeld te brengen welke doelgroepen de meeste potentie hebben en passend zijn voor deze binnenstedelijke ontwikkeling. De uitwerking van deze doelgroepenanalyse is te vinden in de bijlagen. Hier is per leeftijdscategorie en inkomensniveau uiteengezet waar de specifieke woonbehoefte ligt. Dus welke type woning, prijscategorie, eigendomsvorm etc. De resultaten van de enquête zijn vervolgens ingedeeld naar de doelgroepen die voor de Burgemeesterswijk kansrijk zijn. Hieronder is de verdeling van de wooneenheden te zien volgens het KAW Woningmarktonderzoek en de enquête.

De resultaten die uit het KAW Woningmarktonderzoek komen overeen met de uitkomst van de enquête. De enige afwijking is te vinden in de verdeling van de vraag naar woningen van de groep opstroomende gezinnen en de groep stedelingen. Uit de enquête blijkt dat in de categorie stedelingen de vraag naar woningen hoger ligt dan de vraag vanuit de groep opstroomende gezinnen. De reden kan zijn dat de Burgemeestersbuurt een sterkere daling laat zien in de jongere generatie waardoor ook de vraag vanuit gezinnen lager zal liggen.

VERDELING VOLGENS KAW WONINGMARKTONDERZOEK VS ENQUÊTE POTENTIËLE BEWONERS

DOELGROEP	VERDELING VOLGENS KAW WONINGMARKT ONDERZOEK	VERDELING VOLGENS ENQUÊTE POTENTIËLE BEWONERS	BANDBREEDTE AANTAL TE REALISEREN WOONEENHEDEN PER DOELGROEP (200 - 250)
SOCIALE HUURDERS	25%	25%	50 - 62
JONGE TOESTROMERS	400 - 700 HH 13%	10%	20 - 25
STEDELIJKE PIONIERS	400 - 500 HH 11%	10%	19 - 24
OPSTROMENDE GEZINNEN	1.000 - 1.500 HH 30%	20%	40 - 50
STEDELINGEN	750 - 1.000 HH 21%	35%	71 - 88
ONDERNEMERS MET POTENTIE			

DOELGROEPEN & PROGRAMMA

Programma Wonen

De doelgroepenanalyse en de randvoorwaarden die in het Handelingsperspectief beschreven zijn, zijn de basis geweest voor het opstellen van het woonprogramma. Bij de verschillende doelgroepen horen verschillende woningtypes. Die verschillen in type en grootte, maar ook in de mate waarin voorzieningen gemeenschappelijk dan wel privé worden gebruikt. De verschillende woningtypen die in het Masterplan zijn opgenomen, zijn in de onderstaande tabel uitgewerkt. Doelstelling is om de circa 200 wooneenheden passend bij de gewenste verdichting in de schil rondom het centrum te realiseren. Op de categorie sociale en middeldure huur en sociale koop is de verordening doelgroepen woningbouw Deventer 2019 van toepassing.

Binnen het totaalprogramma is uitwisselbaarheid van types en maatvoeringen goed denkbaar, al moet daarbij wel de kanttekening worden geplaatst dat het concept voor de Tapijtfabriek gebaseerd is op de marktvraag en leefstijl die met de kennis van nu te verwachten is. Wanneer de markt daarom vraagt, is het denkbaar dat er bepaalde wijzigingen in grootte of categorie van de wooneenheden worden aangebracht.

Sociale huurwoningen

Sociale huurwoningen zijn speciaal bedoeld voor mensen met een lager inkomen. Deze woningen worden met name verhuurd door woningcorporaties, maar ook particulieren en commerciële bedrijven, verhuren woningen in de gereguleerde huursector. Het doel van sociale huur is om betaalbare huisvesting te bieden aan mensen die daar behoefte aan hebben. Een sociale huurwoning kent een begrensde huur. Voor het woonprogramma van de Tapijtfabriek is van het totale woningaanbod 25% bestemd voor sociale huurwoningen. Deze sociale huurappartementen worden bij voorkeur afgenomen door een lokale woningcorporatie, bijvoorbeeld Rentree.

Levendige plint

De horecafunctie in het Ketelhuis, de diversiteit aan functies in de plinten van de Productiehallen, het Kantoor, de Opzichter, het Labkantoor en de Drogerij zorgen voor een levendige plint. Door in het omgevingsplan functies met een openbaar karakter (kantoor, sport, zorg, horeca, wonen-werken) vast te leggen wordt de levendigheid aan de openbare ruimte gewaarborgd.

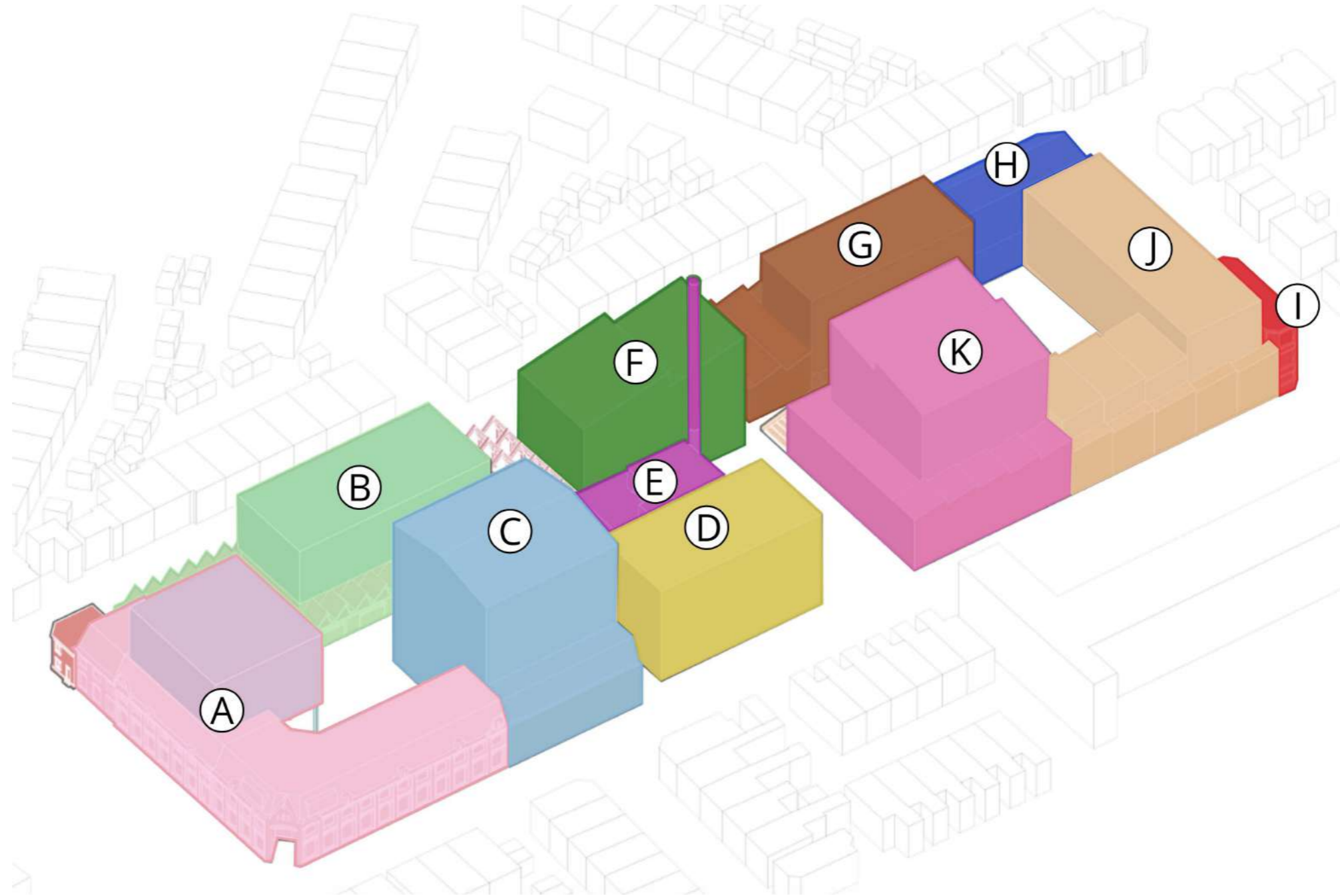
Levensloopbestendige woningen

De locatie van de Tapijtfabriek is uitermate geschikt voor een woonprogramma die flexibel en levensloopbestendig is. Uit de demografische ontwikkelingen blijkt dat binnen de Burgemeestersbuurt sprake is van vergrijzing. Dit is de reden dat een fors deel van de woningbouw op deze locatie levensloopbestendig zal worden ingericht.

Dat houdt in de primaire functies (slaap- en woonkamer, keuken en badkamer) gelijkvloers liggen. De gebouwen met meerdere woonlagen zijn voorzien van een lift. Tevens zullen de woningen onder andere een rolstoeltoegankelijke maatvoering van vertrekken, gangen en portalen verkrijgen. Daarnaast zal gezocht worden naar mogelijkheden om de woningen op eenvoudige wijze aan te passen. Woningen voor starters moeten ook voor senioren en omgekeerd zijn in te zetten.

DOELGROEPEN & PROGRAMMA

WONEN	BVO (circa)	Handelings- perspectief %	INDICATIEF PROGRAMMA		
Etage, sociaal	<53m2	25% sociaal	MINIMAAL	51	
Etage, sociaal	53-65m2		25% sociaal		
Etage, goedkoop, koop/huur	<60m2	75% flexibel	CIRCA 5%	156	
Etage, middelduur, koop/huur	60-75 m2		CIRCA 20-35%		
Etage, middelduur, koop/huur	75-90 m2		CIRCA 15-20%		
Etage, duur, koop/huur	90-130		CIRCA 15-20%		
Woning 2-laags, duur, koop/huur	115-170 m2		CIRCA 15-20%		
				207	
MOGELIJKE BESTEMMINGSFUNCTIES OVERIG					
	Overige functies (#m2 circa)	PLINT (BEGANE GROND)	EERSTE ETAGE	TWEEDE ETAGE	OVERIGE ETAGES
A. KANTOOR	1.547	Kantoor, Atelier, Commerciële dienstverlening, Sportschool, Wonen	Kantoor, Atelier, Commerciële dienstverlening, Sportschool, Wonen	Kantoor, Atelier, Commerciële dienstverlening, Wonen	Wonen
B. PRODUCTIEHALLEN	1.340	Sportschool, Wonen	Sportschool, Wonen	Wonen	Wonen
C. OPZICHTER	213	Commerciële dienstverlening, Wonen	Wonen	Wonen	Wonen
D. VERVERIJ		Wonen	Wonen	Wonen	Wonen
E. KETELHUIS	521	Horeca, Kantoor, Commerciële dienstverlening	Horeca, Kantoor, Commerciële dienstverlening		
F. WEVERIJ		Wonen	Wonen	Wonen	Wonen
G. MACHINWERKPLAATS		Wonen	Wonen	Wonen	Wonen
H. PLAATWERKERIJ		Wonen	Wonen	Wonen	Wonen
I. LABKANTOOR	340	Gezondheidscentrum, Bedrijfsverzamelgebouw, Wonen	Gezondheidscentrum, Bedrijfsverzamelgebouw, Wonen	Gezondheidscentrum, Bedrijfsverzamelgebouw, Wonen	
J. NIEUWE LAB		Wonen	Wonen	Wonen	Wonen
K. DROGERIJ	170	Commerciële dienstverlening, Wonen	Wonen	Wonen	Wonen

---

11. PROCES EN PARTICIPATIE

Participatietraject

Het afgelopen jaar hebben we samen met buurtbewoners en diverse belanghebbenden een intensief participatietraject doorlopen. In dit hoofdstuk gaan we uitgebreider in op het participatieproces, wat we hebben opgehaald en wat op welke manier dit terugkomt in het Masterplan.

Participatie

In het participatietraject hebben we veel mensen gezien, gesproken en gehoord. Diverse belanghebbenden zoals omwonenden, woningcorporatie, de Moskee, erfgoedpartijen en gemeente hebben waardevolle input gegeven waarmee wij het Masterplan hebben kunnen verrijken. Naast de bijeenkomsten die zijn georganiseerd hebben we veelvuldig één op één gesprekken gevoerd met diverse stakeholders.

Wat hebben we opgehaald?

De gemeente heeft in het Handelingsperspectief 3 ambities meegegeven waarbinnen de herontwikkeling dient plaats te vinden.

1. Aansluiten en versterken van het gemengde woonmilieu
2. Herkenbare en beleefbare geschiedenis van de plek
3. Duurzame en gezonde buurt

- Deze ambities hebben wij binnen het participatietraject vertaald in 4 thema's waarover wij de dialoog zijn aangegaan met de stakeholders. Deze thema's zijn:
  - Bebouwing, Contouren en Uitvoering
  - Parkeren, Verkeer, Buitenruimte en Groen
  - Functies, Sociale Draggers en Duurzaamheid
  - Historie en Stijl
- Hieronder wordt per thema teruggegeven wat er is gehoord tijdens de verschillende participatiemomenten.

THEMA

Bebouwing, contouren en uitvoering

Een merendeel van de mensen die we gesproken hebben, is positief over het ontwikkelen van een woongebied op de locatie waar nu machinefabriek Geurtsen is gevestigd. Echter, het aantal en de hoogte van de bebouwing roept zorgen op. Er worden zorgen geuit over wat de bouwhoogte doet met de inijk, het schaduw effect in de straat en tuinen. Ook wordt benoemd dat deze mate van hoogbouw niet goed past bij het huidige karakter (laagbouw) van de wijk.

Vanuit de omwonenden wordt aangegeven of het terrein, dat nu heel gesloten is, toegankelijker kan worden voor de buurt. Verder vinden de bewoners duurzaamheid een belangrijk onderdeel.

THEMA

Parkeren, verkeer, Buitenruimte en groen

Verkeer en parkeren is een veelbesproken onderwerp. De meeste zorgen worden geuit over de toename van de verkeersdruk in de wijk. Ook wordt het parkeren genoemd als aandachtspunt binnen de herontwikkeling. Er zijn gemengde gevoelens over het eventuele betaald parkeren. De een ziet het wel zitten en begrijpt dat het parkeren door het instellen van een parkeerregime beter gereguleerd is, de ander is er fors op tegen en vindt het te duur. Ten aanzien van het parkeren op eigen terrein is de wens om dit ondergronds te realiseren.

Uit het participatieproces komt naar voren dat de wens om de bestaande bomen zoveel mogelijk te behouden en de kwaliteit van het groen aan de randen fors te verbeteren. Ook op de locatie zelf is men positief over het toevoegen van groen. Er wordt aangegeven om de locatie zo toegankelijk mogelijk te maken door middel van toegangspunten en een ontmoetingsplek.

THEMA

Functies, sociale dragers en duurzaamheid

Er worden veel ideeën aangereikt voor eventuele functies die de locatie kunnen verrijken. Er zijn ook zorgen geuit, met name over een betaalbaar aanbod voor starters en sociale functies zoals horeca en ateliers. Tevens geeft men aan dat veiligheid in de wijk belangrijk is en dat de herontwikkeling geen aanleiding moet geven voor het aantrekken van hangjongeren.

THEMA

Historie en stijl

Door de bewoners worden veel vragen gesteld over welke gebouwen blijven bestaan en welke niet. De meeste bewoners geven aan dat het kantoorgebouw en de uitstraling hiervan moet blijven bestaan. Zorgen die spelen over het karakter van de locatie gaan over de balans tussen oud en nieuw.

Fase 1 - Aftrap

Het participatietraject voor het opstellen van het Masterplan startte met een open dialoog bijeenkomst waar belanghebbenden en buurtbewoners in de wijk Burgemeestersbuurt en de omliggende wijken voor zijn uitgenodigd. Een participatiewebsite is ingezet om de buurt en belanghebbenden te informeren en de mogelijkheid tot het stellen van vragen te bieden.

Datum	Wat	Participatieniveau	Doel
12 maart 2022	Open dialoog bijeenkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Belangen ophalen 	Informeren over de plannen van de herontwikkeling, proces, planning en in gesprek over wat er speelt en leeft in de wijk.
Vanaf maart 2022	Participatiewebsite de Tapijfabriek Deventer	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Belangen ophalen 	Informeren en meedenken over de herontwikkeling van de Tapijfabriek.

Fase 2 - Informeren, belangen ophalen en meedenken

In de tweede fase hebben we een proces doorlopen waarbij we in een aantal focusgroepbijeenkomsten verschillende thema's hebben behandeld. Het doel van deze bijeenkomsten is het ophalen van informatie, elkaars belangen leren kennen en met elkaar de dialoog aangaan. Alle verslagen van de bijeenkomsten zijn te vinden op de participatiewebsite om een zo'n transparant mogelijk proces te realiseren.

Datum	Wat	Participatieniveau	Doel
28 maart 2022	1 ^e Focusgroep bijeenkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Meedenken • Belangen ophalen 	Door middel van een dialoog input ophalen over de thema's: 1. Bebouwing, contouren 2. Parkeren, verkeer, buitenruimte en groen 3. Sociale dragers, functies en duurzaamheid in de buurt 4. Architectuur, historie en stijl
11 april 2022	2 ^e Focusgroep bijeenkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Meedenken • Belangen ophalen 	Feedback ontvangen en dialoog aangaan over de ontwerpschetsen die zijn gemaakt (studiemodel) op basis van de input die tot nu toe is opgehaald.
9 mei 2022	3 ^e Focusgroep bijeenkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Meedenken • Belangen ophalen 	Input ophalen over de geschetste scenario's die architecten Cie. heeft ontworpen naar aanleiding van de feedback die in de tweede focusgroep is gegeven.
13 mei 2022	Locatiebezoek erfgoedpartijen	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Meedenken • Belangen ophalen 	Tijdens een locatiebezoek hebben wij de erfgoedpartijen een update gegeven over de ontwikkelingen binnen het proces. Tevens was er de gelegenheid om input te geven op de gepresenteerde ontwerpen.
16 mei 2022	Informatiebijeenkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Belangen ophalen 	Deze avond was bedoeld om omwonenden en belanghebbenden tussentijds te informeren en de resultaten vanuit de participatie tot nu toe te delen. Ook is er een gelegenheid geboden om te reageren op het conceptontwerp dat architecten Cie. naar aanleiding van de input uit de focusgroepbijeenkomsten en de kaders van het Handelingsperspectief heeft ontworpen. Verder was deze bijeenkomst ook bedoeld om reacties op te halen en na te gaan of er zaken waren/zijn waar JOUW Wonen rekening mee zou moeten houden bij het opstellen van het Masterplan.
3 november 2022	4 ^e Focusgroep bijeenkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Meedenken • Belangen ophalen 	Terugkoppeling geven op de ontvangen reacties naar aanleiding van de informatiebijeenkomst op 16 mei 2022. Er wordt een gewijzigd ontwerp gepresenteerd. Er wordt input opgevraagd op het thema groen, buitenruimte en parkeren.
7 december 2022	Raadsexkursie	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren 	De raad is door ons uitgenodigd op locatie om een uitleg en update te geven over het plan en het proces.

Fase 3 - Informeren, belangen ophalen en meedenken op wijkdeelniveau

In de derde fase hebben we drie wijkdeelbijeenkomsten georganiseerd om per wijkdeel specifiek uitleg te geven over het ontwerp tot nu toe, de belangen op te halen en de omwonenden mee te laten denken.

Datum	Wat	Participatieniveau	Doel
16 februari 2023	Wijkdeelbijeenkomst Burgemeester van Marlestraat	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Meedenken • Belangen ophalen 	Terugkoppeling geven over het proces tot nu toe en in de toekomst. Uitleg geven over het ontwerpproces tot nu toe en waarom bepaalde keuzes gemaakt zijn. Inzoomen op het ontwerp van de Burgemeester van Marlestraat en hier feedback over ontvangen.
16 februari 2023 en 23 februari 2023	Wijkdeelbijeenkomst Smyrnastraat (+aanvulling)	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Meedenken • Belangen ophalen 	Terugkoppeling geven over het proces tot nu toe en in de toekomst. Uitleg geven over het ontwerpproces tot nu toe en waarom bepaalde keuzes gemaakt zijn. Inzoomen op het ontwerp van Smyrnastraat en hier feedback over ontvangen.
23 februari 2023	Wijkdeelbijeenkomst Tapijtstraat	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Meedenken • Belangen ophalen 	Terugkoppeling geven over het proces tot nu toe en in de toekomst. Uitleg geven over het ontwerpproces tot nu toe en waarom bepaalde keuzes gemaakt zijn. Inzoomen op het ontwerp van de Tapijtstraat en hier feedback over ontvangen.

Fase 4 - Informeren en belangen ophalen

In de vierde fase zoomen we in op het thema verkeer, parkeren en groen in de buitenruimte

Datum	Wat	Participatieniveau	Doel
16 februari 2023	Buurtbijeenkomst over verkeer en parkeren	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Belangen ophalen 	Informeren over het thema verkeer en parkeren. De gemeente geeft uitleg over het beleid en haar rol met betrekking tot het verkeer en parkeren. Er worden een tweetal scenario's van de verkeersinrichting gegeven waarop feedback wordt gevraagd.
20 april 2023	Bijeenkomst erfgoedpartijen	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren • Belangen ophalen 	Tijdens deze bijeenkomst op locatie is een uitleg en update gegeven over de zienswijze van het erfgoed binnen de herontwikkeling van de Tapijfabriek.

HET MASTERPLAN VERRIJKEN

Participatietraject

Vanuit de inbreng die is opgehaald is een vertaalslag gemaakt naar het Masterplan. Hieronder staan de punten per thema benoemd die zijn opgehaald en welke acties hierop zijn uitgevoerd of worden uitgevoerd.

Bebouwing, architectuur en historie

- Sfeer en rekening houden met historie oogt goed.
- Ontwerp is speels/open.
- Behoud industriële bouwstijl.

MAAR OOK:

- Aantal woningen buitensporig hoog.
- Blokken bovenop historische elementen vinden we zonde van het aangezicht.
- Hoogbouw is onacceptabel omdat dit
  - licht wegvangt in de buurt;
  - niet passend is in de buurt, verstoort karakter van de wijk;
  - de privacy vermindert;
  - historisch stadsbeeld Deventer verstoort.
- Maquette laat duidelijke toename in volume en aantal woningen zien.

Actiepunten

- ⊗ Volume programma is verlaagd.
- ⊗ Hoogte is op bepaalde onderdelen verlaagd.
- ⊗ Beeldkwaliteit is beter in beeld gebracht.
- ⊗ Rondom zijn setbacks getekend.
- ⊗ Straatbeeld is beter in beeld gebracht waardoor beter te zien is welk beleving dit geeft op ooghoogte.
- ⊗ Bezonningsstudie is uitgevoerd.
- ⊗ In het masterplan zijn de eisen omtrent aanpak historische gebouwen duidelijk beschreven.

Buitenruimte , groen, functies, sociale dragers en duurzaamheid

- Fijn dat er een buurtfunctie komt
- Verbinding, openheid

MAAR OOK:

- Er is te weinig sprake van beplanting in de binnentuin (denk aan bomen)
- Wat is de impact op natuur, flora en fauna
- Blijven oude eiken bestaan?
- De buitenruimte is toegankelijk en makkelijk bereikbaar (niet een soort privétuin voor enkel de bewoners)
- Zonnepanelen (duurzaam)
- Plek creëren voor een leuke buurtfunctie (met koffie/thee)
- Extra voorzieningen die bijdragen aan het woongenot, naast woningen zijn gewenst zoals: basisschool, speeltuin, sportgelegenheid, klimhal, horeca, kleinschalige winkels
- Speeltuin

Actiepunten

- ⊗ Landschapsarchitect Poelmans Reesink heft een groenplan ontworpen waarbij ook de buitenruimte is meegenomen.
- ⊗ Een bomeneffecten analyse zal worden uitgevoerd.
- ⊗ Poelmans Reesink heeft een scenario ingebracht waarbij de gehele Burgemeester van Marlestraat éénrichtingsverkeer wordt. Hierdoor ontstaat er meer ruimte voor groen en buitenruimte (zoals een stoep) in deze straat.

Parkeren en verkeer

- Focus niet op autoverkeer maar op voetgangers/fietsen/OV
- Advies betaald parkeren voor hele gebied

MAAR OOK:

- Meer woningen betekent meer verkeer
- Ontsluiting herontwikkellocatie via bestaande smalle straten lijkt problematisch
- 300 woningen vraagt veel parkeerplaatsen, nu is parkeren al een groot probleem.
- Waar gaat er geparkeerd worden?
- Hoe zien de aanrijroutes eruit?

- Welke consequenties hebben andere plannen in aanbouw op de verkeersdrukke en parkeren.

Actiepunten

- ⊗ In- en uitritten parkeergarage beter in beeld brengen.
- ⊗ Mobiliteitsonderzoek is door Goudappel uitgevoerd.
- ⊗ Buurtbijeenkomst over verkeer en parkeren is georganiseerd waarbij de verschillende onderdelen over het verkeer en parkeren zijn uitgelegd waaronder het beleid met betrekking tot parkeerregime.

HET VERVOLG

Het vervolg

De participatie heeft ervoor gezorgd dat het Masterplan aangescherpt en aangevuld is met inbreng uit de buurt. Samen met alle belanghebbenden hebben we het Masterplan gemaakt tot wat het nu is. We willen iedereen die input heeft geleverd heel hartelijk bedanken.

Informatiepunt

Nadat we het Masterplan aan de focusgroep en omwonenden hebben gepresenteerd openen we op bepaalde tijden ons informatiecentrum. Hier laten wij het plan in beelden zien en geven wij informatie over de herontwikkeling. Men kan terecht voor het stellen van vragen en het geven van opmerkingen. Via de website Tapijtfabriek-deventer informeren wij over de openingstijden van het informatiecentrum.

De volgende fase

Na vaststelling van het Masterplan breekt een volgende fase aan. Het stedenbouwkundige plan wordt verder uitgewerkt en verfijnd. Er wordt een vertaalslag gemaakt in de inrichting van de buitenruimte en het groenplan. In deze fase zullen we de buurt blijven informeren. De herontwikkeling zal in een verfijnder stedenbouwkundig en omgevingsplan duidelijker gaan maken hoe deze eruit komt te zien.

Participatie in de toekomst

Ook in de toekomst blijft participatie een rol spelen. Wij blijven de omwonenden en overige belanghebbenden informeren over de ontwikkelingen die spelen op de locatie de Tapijtfabriek. Via de website houden we iedereen op de hoogte over de herontwikkeling.

---

12. ANALYSE BEZONNING

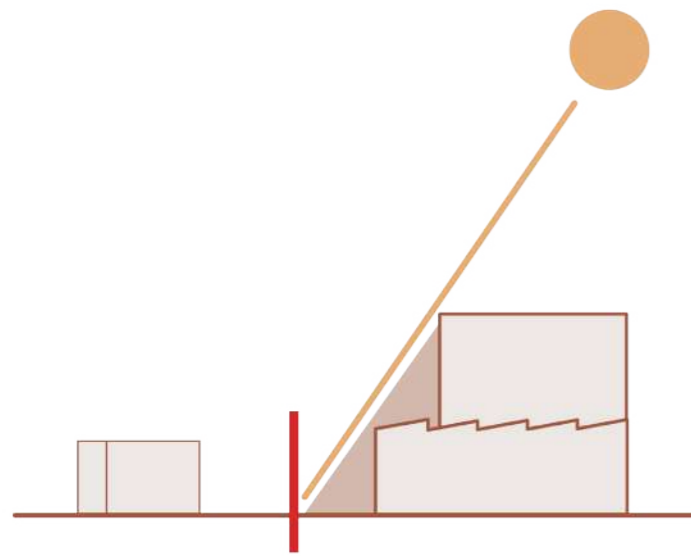

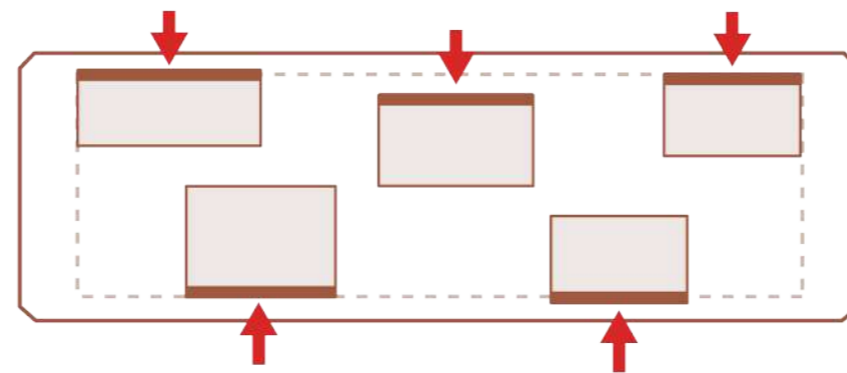
CONCEPT

Zoals eerder in dit document uitgelegd, bestaat de bebouwing uit een basislaag van 2/3 lagen met daarop de bovenbouw, die uit de rooilijn is geplaatst door middel van setbacks. Naast de stedenbouwkundige voordelen die dit met zich meebrengt, is dit ook een strategie om ervoor te zorgen dat het blok zo min mogelijk slagschaduw op de omgeving veroorzaakt.

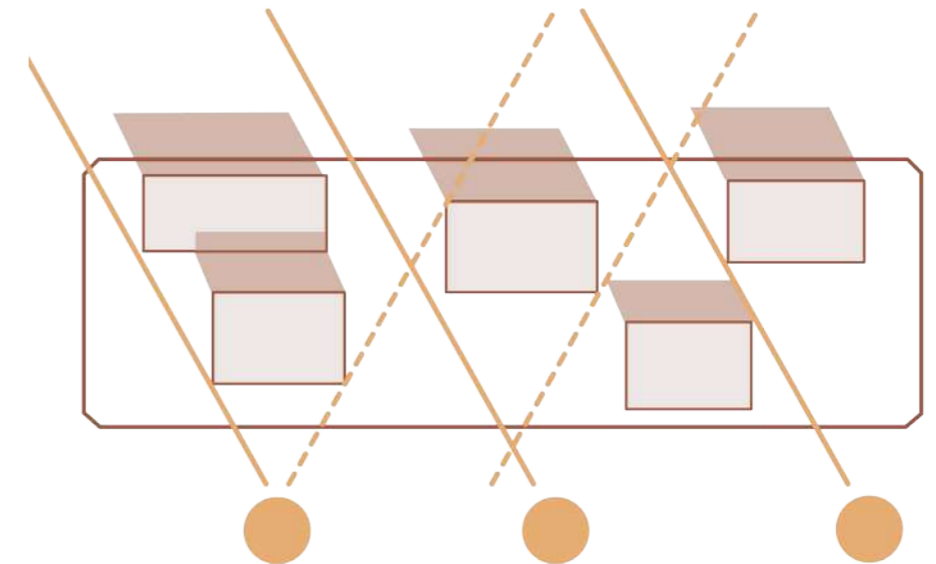
Zo is de bebouwing zo ontworpen, dat de slagschaduw zoveel mogelijk op het kavel zelf zal vallen en niet op de omliggende bebouwing. Daarnaast zijn de bovenbouw blokken zo gepositioneerd, dat er lucht en ruimte tussen de blokken ontstaat. Op die manier zal er door de hele dag zonlicht tussen de blokken door komen.

Slagschaduw valt zoveel mogelijk op het eigen kavel

De bovenbouw is uit de rand naar binnen geplaatst

De bovenbouw blokken zijn zo gepositioneerd dat er lucht en ruimte tussen de blokken zit

Burg. van Marlestraat

**19 februari,
13.30**

**19 februari,
15.30**

**19 februari,
17.00**

Tapijtstraat

**19 februari,
10.30**

**19 februari,
12.30**

**19 februari,
13.00**

TNO norm

Er bestaan geen wettelijke normen en eisen met betrekking tot de bezonning. Wel bestaan de normen van TNO: een 'lichte' norm, die minimaal twee uur zon per dag in de periode 19 februari tot en met 21 oktober voorschrijft, en een 'strengere' norm, die drie uur zon per dag in de periode 21 januari tot en met 22 november voorschrijft. In deze rapportage is alleen de lichte TNO norm onderzocht.

Lichte norm

De volledige formulering van de 'lichte norm' luidt als volgt: 'er wordt voldaan aan de lichte TNO-norm als de zon minimaal 2 uur per dag op het midden van de vensterbank aan de binnenkant van het raam van de woonkamer valt, gedurende de periode 19 februari t/m 21 oktober'.

Conclusie Burg. van Marlestraat

In de nieuwe situatie zal er zeker minimaal twee uur zon op het midden van de vensterbank aan de binnenkant van het raam vallen. Tussen 13.30 en 15.30 is dat het geval. Om 16.30 begint er schaduw op de vensterbank te ontstaan.

Conclusie Tapijtstraat

In de nieuwe situatie zal er zeker minimaal twee uur zon op het midden van de vensterbank aan de binnenkant van het raam vallen. Tussen 10.30 en 12.30 is dat het geval. Om 12.30 begint er schaduw op de vensterbank te ontstaan.

1.1 Inventarisatie richtlijnen voor daglichttoetreding

In het bouwbesluit is een eis opgenomen omtrent het equivalent daglichtoppervlak (NEN, 1991; NEN, 1997). Er wordt een standaard belemmeringhoek gehanteerd van minimaal 25° en verder worden alleen belemmeringen op het eigen perceel in beschouwing genomen. In het bouwbesluit worden eisen gesteld aan de daglichtoppervlakte van een verblijfsgebied:

Artikel 3.133 Bouwbesluit (nieuwbouw): Daglichtoppervlak woonfunctie minimaal 10% vloeroppervlak en 0,5 m²

Artikel 3.135 Bouwbesluit (bestaande bouw): Daglichtoppervlak woonfunctie 0,5 m²

Het is beter uit te gaan van de oude norm V 1069 (NEN, 1953) die een eis stelt aan de hemelfactor in een punt midden tussen de zijwanden op een hoogte van 0,85 m en op een afstand van 2 m ten opzichte van het raamvlak in alle voorkomende vertrekken in een woning. Dit geeft de verhouding van de directe hemelbijdrage aan de verlichtingssterkte in dat punt ten opzichte van de verlichtingssterkte in het vrije veld. Deze hemelfactor is handmatig vrij eenvoudig met een zogenaamd stippendiagram te bepalen. Tegenwoordig is het ook mogelijk met behulp van computerberekeningen. Bovendien kan de daglichtfactor, werkelijke minimale daglichtbijdrage (inclusief interreflecties) met de computer direct worden bepaald. (De eis in het bouwbesluit is gebaseerd op het creëren van daglichtfactor van minimaal 3%.) Momenteel is de Normcommissie 351 004 "Dagverlichting van woningen" bezig met een update van de NEN 2057.

1.2 Inventarisatie bezonningsrichtlijnen

Veel gemeenten hanteren voor bezonning een richtlijn die in 1962 door TNO is opgesteld:

De 'lichte' TNO-norm:

Ten minste 2 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 februari – 21 oktober (gedurende 8 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam.

De 'strengere' TNO-norm:

Ten minste 3 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode 21 januari – 22 november (gedurende 10 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam.

In Den Haag is in 1995 als aanvulling op de licht TNO norm in de bezonningsrichtlijn opgenomen dat alleen bezonningsuren bij zonnehoogten boven 10° meegenomen mogen worden (De Nijs & Van den Berg, 1997).

Nederland	
'Lichte' TNO-norm, (TNO, 1962)	Voor <i>voldoende</i> bezonning in de woonkamer : Tenminste 2 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 feb.- 21 okt. t.p.v. midden vensterbank binnenkant raam.
'Strengere' TNO-norm, (TNO, 1962)	Voor <i>goede</i> bezonning in de woonkamer : Tenminste 3 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 21 jan.- 22 nov. t.p.v. midden vensterbank binnenkant raam.
Haagse bezonningsregel, (Den Haag, 1995)	Tenminste 2 mogelijke bezonningsuren per dag in periode 19 feb. - 21 okt. met een zonshoogte van meer dan 10° t.p.v. midden vensterbank binnenkant raam.

Het doel van deze studie is om de slagschaduw van de Tapijtfabriek op de omgeving in kaart te brengen.

Om dat te doen, zijn twee situaties met elkaar vergeleken: de maximale hoogte die volgens het huidige bestemmingsplan is toegestaan, met het nieuwe stedenbouwkundige ontwerp van de Tapijtfabriek die het nieuwe omgevingsplan zal informeren en vormen.

Uitgangspunt voor de studie is de stand van de zon om 12.00 uur, 16.00 uur en twee à anderhalf uur voor zonsondergang (tussen 17.30 uur en 20.00 uur) en op de 21ste van elke maand.

Omdat de slagschaduw en de impact hiervan anders zullen zijn voor elke straat rondom het plangebied (en het aan die straat grenzende gebied), zijn deze separaat geanalyseerd. Voor elk van de tijdstippen hierboven benoemd en elke maand van het jaar is het verschil geanalyseerd tussen de slagschaduw van het huidige bestemmingsplan en het nieuwe omgevingsplan. Daarnaast is bepaald wat de impact van de slagschaduw zal zijn. In andere woorden: of er daadwerkelijk veel verandert aan het aantal zonuren op de gevel en zon in de tuin.

Conclusie Burg. van Marlestraat

Voor de Burg. van Marlestraat is in de wintermaanden het effect van de slagschaduw het grootst. Echter, dit is tot het middaguur het geval. Daardoor is de impact hiervan op de leefbaarheid en ervaring van daglichttoetreding minder.

In de zomer is het effect van de slagschaduw hetzelfde.

Conclusie Tapijtstraat

Voor de Tapijtstraat is in de wintermaanden het effect van de slagschaduw het grootst en in de lente-en herfstmaanden gemiddeld. Dit is in alle maanden vooral het geval halverwege de middag. Echter, de zonsondergang wordt in de winter vroeg ingezet. Daarom zal de impact van de slagschaduw in de wintermaanden minder zijn.

In de lente en herfst is de impact van de slagschaduw gemiddeld, maar wel aanwezig. Twee à anderhalf uur voor zonsondergang is deze weer neutraal.

In de zomer is het effect van de slagschaduw hetzelfde.

Aangezien het verschil tussen het effect van de slagschaduw van het huidige bestemmingsplan en het nieuwe omgevingsplan van de Tapijtfabriek voor de Tapijtstraat de meeste impact lijkt te veroorzaken, hebben wij deze verder onderzocht. Zie: bijlage zonnestudies.

Conclusie Smyrnastraat

Voor de Smyrnastraat is in de zomermaanden het effect van de slagschaduw het grootst. Dit is vooral het geval bij zonsondergang.

In de winter is het effect van de slagschaduw hetzelfde.

BURG. VAN MARLESTRAAT												
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
12.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
16.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zonsondergang			■	■	■	■	■	■	■			

TAPIJTSTRAAT												
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
12.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
16.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zonsondergang			■	■	■	■	■	■	■			

SMYRNASTRAAT												
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
12.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
16.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zonsondergang			■	■	■	■	■	■	■			

TF TAPIJTFABRIEK

Ontwikkel team:

Marko Hartmann
Henk Wiggers
Saskia Sanders

JOUW Wonen b.v.

Enschedeestraat 163
7574 AC Oldenzaal

+31 (0)541 570 440
+31 (0)6 204 167 84

info@jouwwonen.nl
www.jouwwonen.nl

Design team:

Theo Reesink
Mike Kriek

Buro Poelmans Reesink landschapsarchitectuur b.v.

Zijpendaalseweg 29
6814CC Arnhem

026 - 445 39 15

www.poelmansreesink.nl

Design team:

Pi de Bruijn
Erik Vrieling
Niels Mulder
Maarten van Zutphen
Felix Ahuis
Stefano Lombardi
Juliëtte Zegers

de Architecten Cie. b.v.

Klaprozenweg 75A
NL - 1033 NN Amsterdam
The Netherlands

T +31 20 5309300
F +31 20 5309399

arch@cie.nl
www.cie.nl

Advies team:

Laurens Ebers

Goudappel b.v.

Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
The Netherlands

+31(0) 570 666 222

info@goudappel.nl
www.goudappel.nl

In samenwerking met:

Gemeente Deventer

Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570

gemeente@deventer.nl
www.deventer.nl

BIJLAGEN

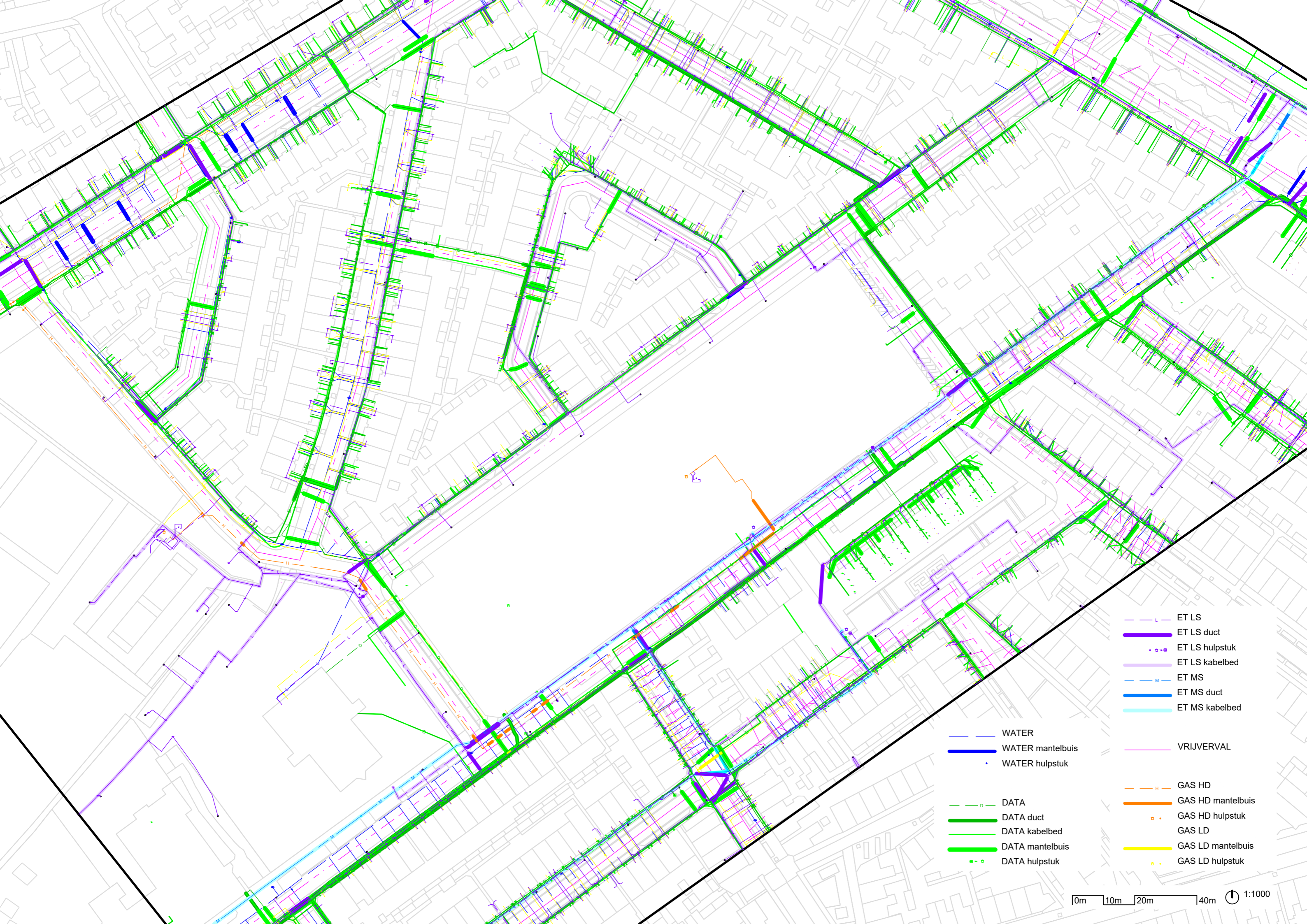
BIJLAGE 1 KLIC - KABELS EN LEIDINGEN

KABELS EN LEIDINGEN

Voor de Tapijtfabrieklocatie is het kabel en leidingentrace op het kavel en in de openbare ruimte in kaart gebracht.

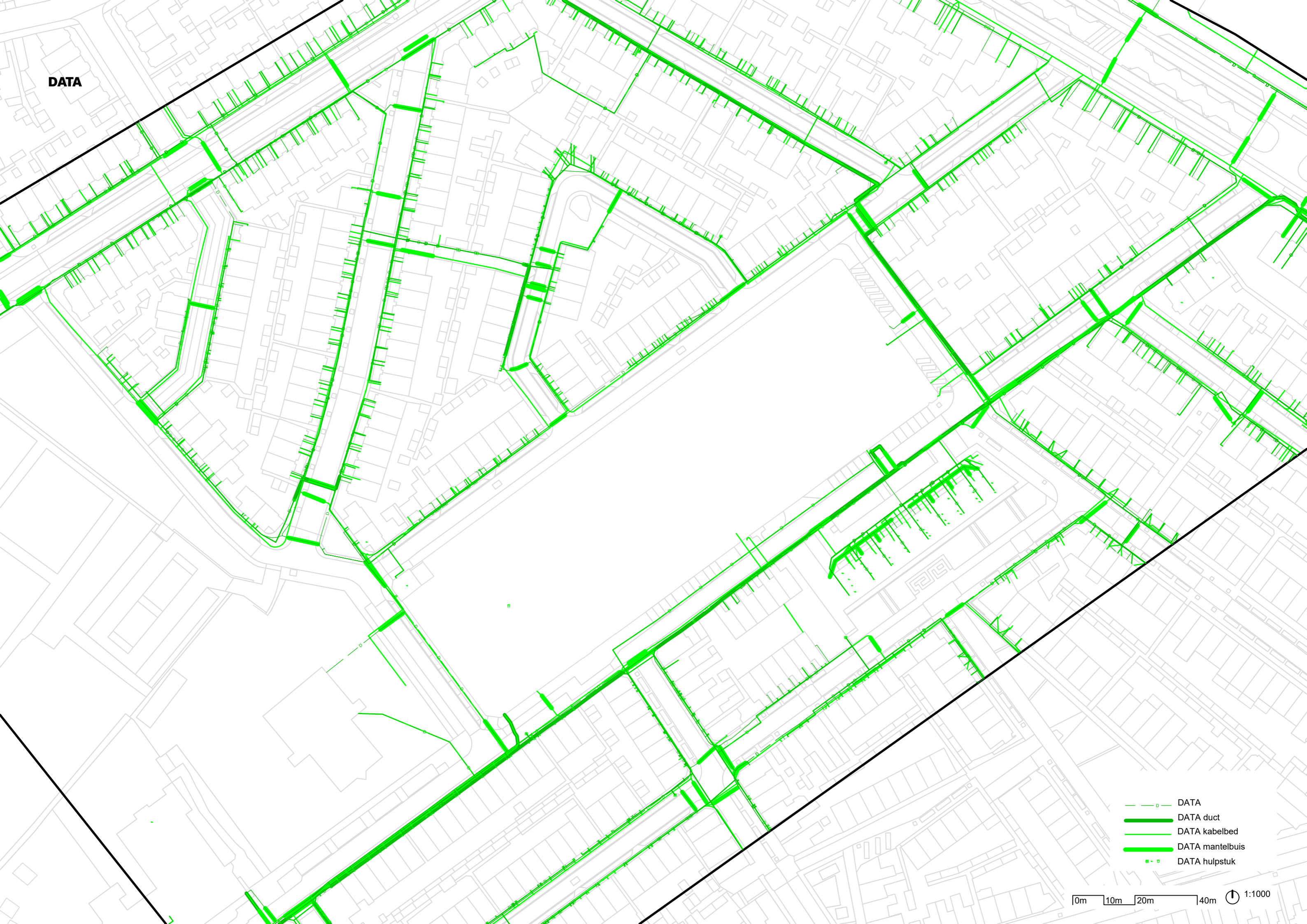

- ET LS
- ET LS duct
- ET LS hulpstuk
- ET LS kabelbed
- ET MS
- ET MS duct
- ET MS kabelbed

- WATER
- WATER mantelbuis
- WATER hulpstuk
- DATA
- DATA duct
- DATA kabelbed
- DATA mantelbuis
- DATA hulpstuk

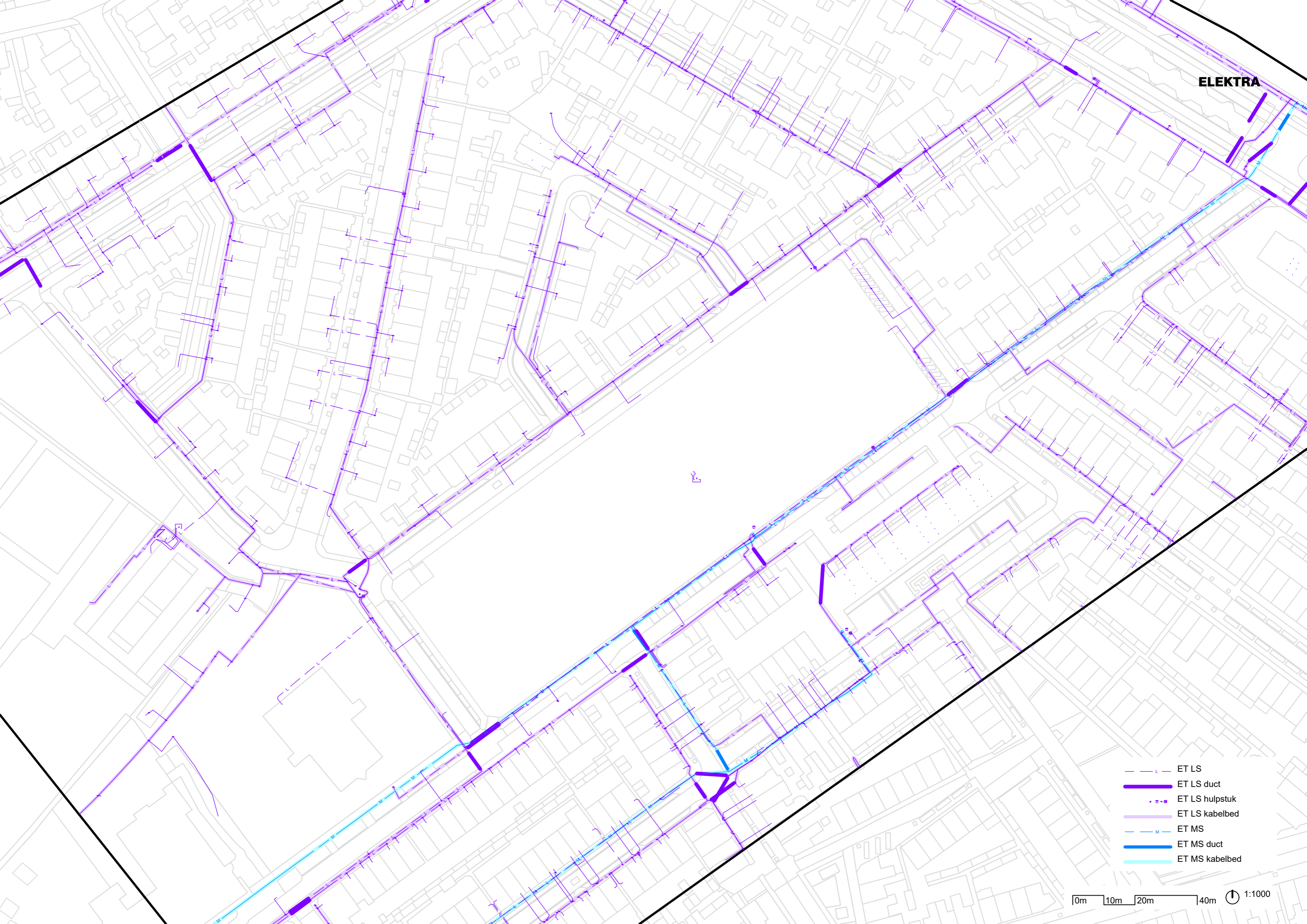
- VRIJVERVAL
- GAS HD
- GAS HD mantelbuis
- GAS HD hulpstuk
- GAS LD
- GAS LD mantelbuis
- GAS LD hulpstuk

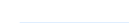

DATA

- DATA
- DATA duct
- DATA kabelbed
- DATA mantelbuis
- DATA hulpstuk

0m 10m 20m 40m 1:1000

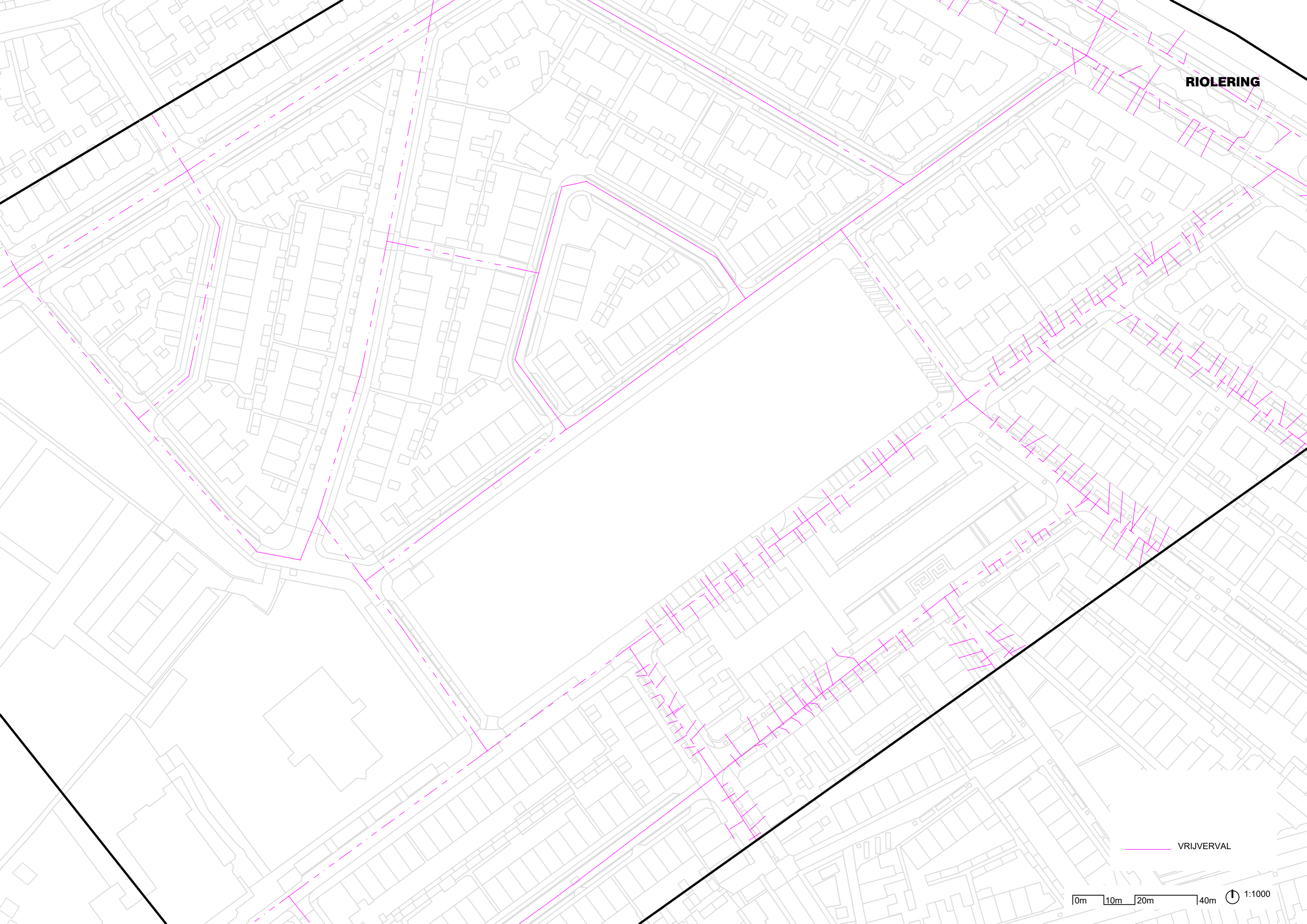
- ET LS
- ET LS duct
- ET LS hulpstuk
- ET LS kabelbed
- ET MS
- ET MS duct
- ET MS kabelbed

GAS

- H — GAS HD
- GAS HD mantelbuis
- □ □ □ GAS HD hulpstuk
- GAS LD
- GAS LD mantelbuis
- □ □ □ GAS LD hulpstuk

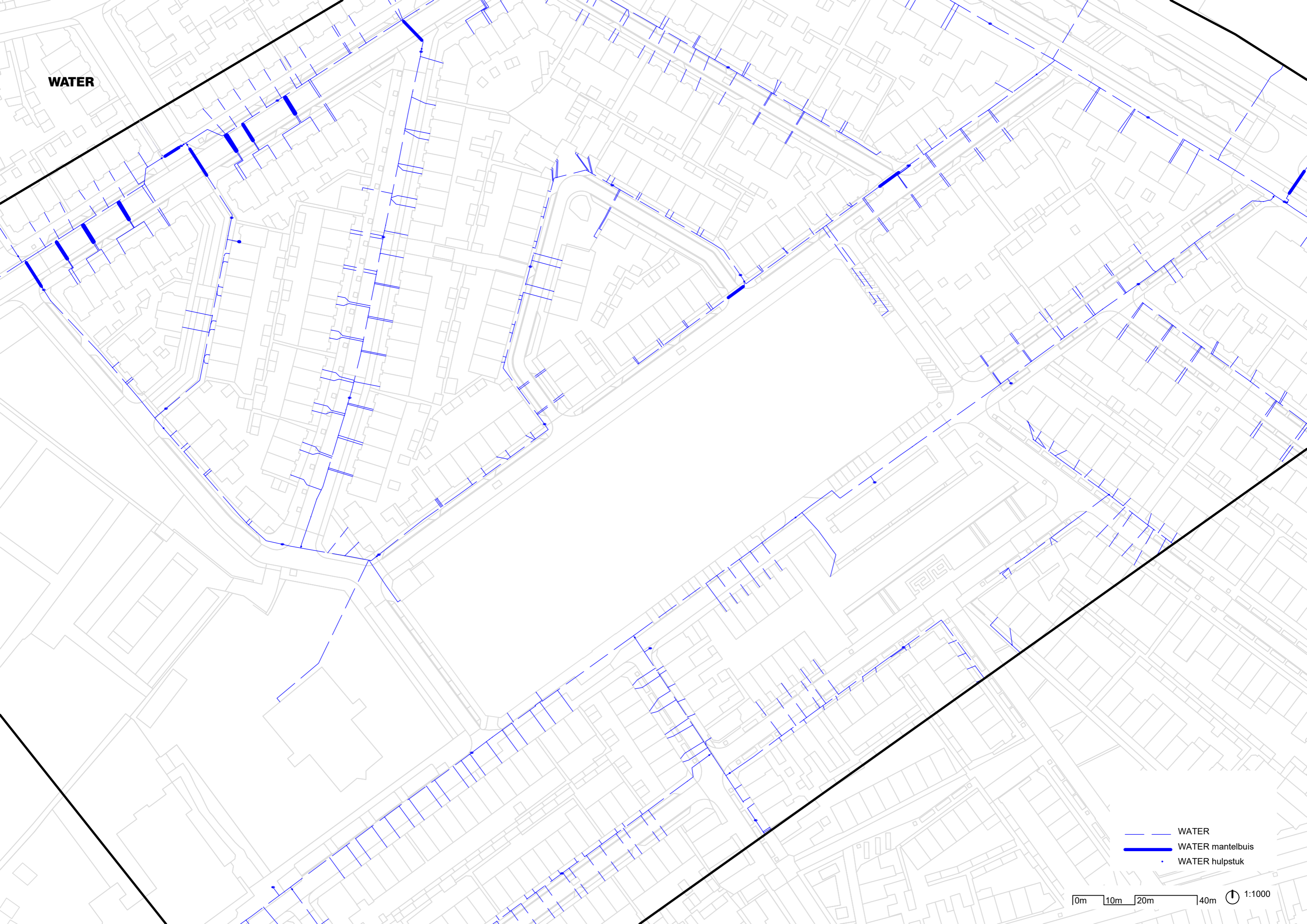
RIOLERING

— VRIJVERVAL

0m 10m 20m 40m 1:1000

WATER

- WATER
- WATER mantelbuis
- WATER hulpstuk

0m 10m 20m 40m 1:1000

BIJLAGE 2 DEMOGRAFIE

DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN BURGEMEESTERSBUURT

In onderstaande tabellen zijn de ontwikkelingen te zien van het aantal inwoners en huishoudens in Deventer en de Burgemeestersbuurt in 2010 en 2022. Ten opzichte van 2010 is de bevolking in Deventer met 3% gegroeid. De Burgemeestersbuurt laat een sterkere stijging zien van 16,3%. Deze sterkere stijging is vooral te verklaren door de toename van woningen in dit gebied. Ten opzichte van 2010 is het aantal woningen in de Burgemeestersbuurt in 2022 met ruim 26,5% gestegen, terwijl dit percentage in Deventer op 11% lag.

Vergrijzing

De ontwikkeling van leeftijdsgroepen in de Burgemeestersbuurt en Deventer laten eenzelfde beeld zien. In beide gevallen is het aandeel jongeren gedaald en het aandeel ouderen gestegen. In de Burgemeestersbuurt zie je een sterkere stijging in de leeftijdsgroepen vanaf 45 jaar. In beide gebieden is ruim 45% van de inwoners 45 jaar en ouder. De verwachting is dat de vergrijzing zich verder doorzet. Het aandeel van de groep 65+ zal in 2050 volgens de prognose van het CBS met 44% stijgen ten opzichte van 2023.

BEVOLKINGSONTWIKKELING

DEVENTER							BURGEMEESTERSBUURT						
INWONERS	2010	2022	VERSCHIL	AANDEEL IN 2010	AANDEEL IN 2022	VERSCHIL	INWONERS	2010	2022	VERSCHIL	AANDEEL IN 2010	AANDEEL IN 2022	VERSCHIL
0 - 15 JAAR	17.735	15.813	-10,8%	18,0%	15,6%	-13,4%	0 - 15 JAAR	221	185	-16,3%	20,0%	14,4%	-28,0%
15 - 25 JAAR	11.823	12.405	4,9%	12,0%	12,2%	1,9%	15 - 25 JAAR	177	170	-3,8%	16,0%	13,2%	-17,3%
25 - 45 JAAR	29.558	25.893	-12,4%	30,0%	25,5%	-14,9%	25 - 45 JAAR	332	340	2,6%	30,0%	26,5%	-11,8%
45 - 65 JAAR	25.617	28.274	10,4%	26,0%	27,9%	7,2%	45 - 65 JAAR	265	415	56,5%	24,0%	32,3%	34,6%
65 JAAR EN OUDER	13.794	19.061	38,2%	14,0%	18,8%	34,2%	65 JAAR EN OUDER	111	175	58,4%	10,0%	13,6%	36,2%
TOTAAL	98.525	101.446	3,0%	100,0%			TOTAAL	1.105	1.285				

BRON: CBS

BEVOLKINGSONTWIKKELING 2050

DEVENTER							BURGEMEESTERSBUURT						
INWONERS	2023	2050	VERSCHIL	AANDEEL IN 2023	AANDEEL IN 2050	VERSCHIL	INWONERS	2023	2050	VERSCHIL	AANDEEL IN 2023	AANDEEL IN 2050	VERSCHIL
0 - 19 JAAR	22.100	23.500	6,3%	21,5%	20,4%	-5,4%	0 - 19 JAAR	221	185	-16,3%	20,0%	14,4%	-28,0%
20 - 64 JAAR	61.000	63.700	4,4%	59,5%	55,2%	-7,1%	15 - 25 JAAR	177	170	-3,8%	16,0%	13,2%	-17,3%
65 JAAR EN OUDER	19.500	28.100	44,1%	19,0%	24,4%	28,2%	25 - 45 JAAR	332	340	2,6%	30,0%	26,5%	-11,8%
TOTAAL	102.600	115.300	12,4%				45 - 65 JAAR	265	415	56,5%	24,0%	32,3%	34,6%
AANTAL HUISHOUDENS	47.200	53.500	13,3%				65 JAAR EN OUDER	111	175	58,4%	10,0%	13,6%	36,2%
GEM. AANTAL PERSONEN PER HUISHOUDEN	2,17	2,16	99,1%				TOTAAL	1.105	1.285				

BRON: CBS

Een andere ontwikkeling die duidelijk waar te nemen is, is de groei in het aantal huishoudens. Zowel in Deventer als in de Burgemeestersbuurt is de groei in aantal huishoudens sterker dan de groei van de bevolking. Dit betekent dat de gemiddelde huishoudensgrootte in beide gebieden is gedaald. Opvallend is de sterke groei in 2-persoons huishoudens in de Burgemeestersbuurt. Omdat er relatief veel ouderen in de Burgemeestersbuurt wonen, betekent dit zeer waarschijnlijk dat een groot deel van hen dus een tweepersoonshuishouden vormt. Daarnaast is te zien dat het aantal jongeren tot en

met 25 jaar in de Burgemeestersbuurt is afgenomen. Het is aannemelijk dat veel jongeren uit deze buurt op zichzelf zijn gaan wonen elders en de ouders wel in de wijk zijn blijven wonen.

HUISHOUDENS ONTWIKKELING

DEVENTER				BURGEMEESTERSBUURT						
INWONERS	2010	2022	VERSCHIL	AANDEEL IN 2010	AANDEEL IN 2022	VERSCHIL	AANDEEL IN 2010	AANDEEL IN 2022	VERSCHIL	
ALLEENSTAANDEN	17.005	18.775	10,4%	38%	40%	4,4%	ALLEENSTAANDEN	185	240	29,6%
PAREN	12.978	13.331	2,7%	29%	28%	-2,9%	PAREN	105	160	53,1%
GEZINNEN	14.768	15.222	3,1%	33%	32%	-2,5%	GEZINNEN	185	200	8,0%
TOTAAL	44.750	47.328	5,8%				TOTAAL	475	600	26,3%

BRON: CBS

Culturele achtergrond

In de Burgemeestersbuurt wonen relatief veel personen met een Turkse achtergrond. De oorzaak hiervan is dat de Tapijtfabriek in de jaren zeventig werknemers uit Turkije liet overkomen om in de fabriek te werken. Aanvankelijk als tijdelijke krachten, maar later blijvend. Begin jaren negentig was er sprake van een sterke groei als gevolg van de gezinshereniging vanuit Turkije. In de wijk is de Moskee, die in oktober 2003 is geopend, een belangrijke plek waar de Turkse gemeenschap elkaar ontmoet.

ACHTERGROND INWONERS

DEVENTER					BURGEMEESTERSBUURT				
INWONERS	2010	2022	VERSCHIL	AANDEEL IN 2022	INWONERS	2010	2022	VERSCHIL	AANDEEL IN 2022
AUTOCHTOON	77.835	78.386	0,7%	77,3%	AUTOCHTOON	597	765	28,2%	59,5%
ALLOCHTOON	20.690	23.060	11,5%	22,7%	ALLOCHTOON	508	520	2,3%	40,5%
WESTERS	8.867	9.511	7,3%	9,4%	WESTERS	66	120	81,0%	9,3%
MAROKKO	0	406		0,4%	MAROKKO	11	10	-9,5%	0,8%
NED. ANTILLEN	985	590	-40,1%	0,6%	NED. ANTILLEN	11	10	-9,5%	0,8%
SURINAME	985	653	-33,7%	0,6%	SURINAME	11	5	-54,8%	0,4%
TURKIJE	6.897	6.819	-1,1%	6,7%	TURKIJE	365	295	-19,1%	23,0%
OVERIG NIET WESTERS	3.941	5.081	28,9%	5,0%	OVERIG NIET WESTERS	44	90	103,6%	7,0%
TOTAAL	98.525	101.446		100,0%	TOTAAL	1.105	1.285		100,0%

BRON: CBS

Wonen

In de Burgemeestersbuurt zijn relatief meer woningen toegevoegd in de periode van 2010 tot en met 2022. Met name de vrije sector huur heeft hiervan geprofiteerd. Het aandeel sociale huur is van bijna 50% gedaald naar iets minder dan 40%. In verhouding met Deventer heeft de Burgemeestersbuurt nog steeds een hoog aandeel sociale huurwoningen en minder koopwoningen. In soort woningen is te zien dat de Burgemeestersbuurt in verhouding minder etagewoningen heeft en meer eengezinswoningen.

WONINGEN NAAR EIGENDOM
DEVENTER

AANTAL WONINGEN	2010	2022	VERSCHIL	AANDEEL IN 2010	AANDEEL IN 2022	VERSCHIL
KOOP	23.941	25.558	6,8%	54%	55%	2,8%
VRIJE HUUR	5.594	6.970	24,6%	13%	15%	20,0%
SOCIALE HUUR	14.768	13.476	-8,7%	33%	29%	-12,1%
ONBEKEND	448	465	3,8%	1%	1%	0,0%
TOTAAL	44.750	46.469	3,8%			

BURGEMEESTERSBUURT

AANTAL WONINGEN	2010	2022	VERSCHIL	AANDEEL IN 2010	AANDEEL IN 2022	VERSCHIL
KOOP	228	277	21,7%	48%	51%	6,3%
VRIJE HUUR	24	65	174,9%	5%	12%	140,0%
SOCIALE HUUR	223	201	-9,8%	47%	37%	-21,3%
	0	0	0,0%	0%	0%	0,0%
TOTAAL	475	544	14,5%			

BRON: CBS

SOORT WONING

SOORT WONING	2022	AANDEEL
EENGEZINS	31.134	67,0%
ETAGE	15.335	33,0%
TOTAAL	46.469	

SOORT WONING

SOORT WONING	2022	AANDEEL
EENGEZINS	424	78,0%
ETAGE	120	22,0%
TOTAAL	544	

BRON: CBS

Inkomen

In de Burgemeestersbuurt wonen relatief veel lagere inkomensgroepen. De laatste jaren ontwikkelt de wijk zich wel en zie je een positieve verschuiving in het aandeel met de hogere inkomens. Ook het aantal uitkeringen in de wijk laat een daling zien.

INKOMEN
DEVENTER

INKOMENSNIVEAU	2015	2021	VERSCHIL	AANDEEL IN 2015	AANDEEL IN 2021	VERSCHIL
40% PERSONEN MET HOOGSTE INKOMEN	13.798	14.221	3,1%	18%	18%	-3,8%
20% PERSONEN MET LAAGSTE INKOMEN	29.934	32.320	8,0%	40%	40%	0,8%
UITKERINGEN	27.450	26.690	-2,8%	36%	33%	-9,3%
TOTAAL	75.400	80.800	7,2%			

BURGEMEESTERSBUURT

INKOMENSNIVEAU	2015	2021	VERSCHIL	AANDEEL IN 2015	AANDEEL IN 2021	VERSCHIL
HOOG INKOMEN	94	140	49,6%	10%	14%	34,6%
LAAG INKOMEN	467	494	5,8%	52%	49%	-4,8%
UITKERINGEN	380	360	-5,3%	42%	36%	-14,7%
TOTAAL	900	1.000	11,1%			

BRON: CBS

BIJLAGE 3 DOELGROEPENANALYSE

DOELGROEPENANALYSE

DOELGROEP | < 40 JAAR

	SOCIALE HUURDERS 6% (12-15 WONINGEN)	JONGE TOESTROMERS 10% (20-25 WONINGEN)	STEDELIJKE PIONIERS 10% (20-25 WONINGEN)	OPSTROMENDE GEZINNEN 14% (28 - 35 WONINGEN)
€	BENEDEN MODAAL	MODAAL	1,5X MODAAL	2X MODAAL
	< 40 jaar	< 40 jaar	< 40 jaar	< 40 jaar
	alleenstaand (64%) samenwonend (29%)	alleenstaand (52%) samenwonend (16%) samenwonend met kind (12%)	alleenstaand (52%) samenwonend (16%) samenwonend met kind (12%)	alleenstaand (13%) samenwonend (50%) samenwonend met kind (33%)
	geen kinderen	geen kinderen of jonge kinderen	geen kinderen of jonge kinderen	geen kinderen of jonge kinderen
	lage tot middelbare opleiding	lage tot middelbare opleiding	middelbare tot hoge opleiding	middelbare tot hoge opleiding
KOOP	43% < € 300.000	80% < € 350.000	76% < € 350.000	92% < € 450.000
HUUR	86% < € 800	72% < € 900	41% < € 1.000	17% < € 1.200
	50 - 90 m2	70 - 90 m2	70 - 90 m2 (68%), 90-110 m2 (56%)	110 - 130 m2
	1 slaapkamer (29%) 2 slaapkamers (57%) 3 slaapkamers (14%)	2 slaapkamers (68%) 3 slaapkamers (28%)	2 slaapkamers (47%) 3 slaapkamers (38%)	2 slaapkamers (68%) 3 slaapkamers (28%)
	appartement	appartement	appartement (71%) duplex (53%)	appartement (29%) duplex (50%)
	geen auto (21%) 1 auto (71%)	geen auto (12%) 1 auto (64%) 2 auto's (24%)	geen auto (9%) 1 auto (74%) 2 auto's (18%)	geen auto (4%) 1 auto (42%) 2 auto's (50%)
	Fietsenstalling (57%)	Fietsenstalling (48%)	Fietsenstalling (35%)	Fietsenstalling (21%)
	Eigen berging (79%)	Eigen berging (76%)	Eigen berging (85%)	Eigen berging (83%)
	OV (29%)	OV (20%)	OV (35%)	OV (29%)
			Voorziening voor elektrisch laden (41%)	Voorziening voor elektrisch laden (42%)
				Speeltuintje (58%)

DOELGROEPENANALYSE

DOELGROEP | 40 - 55 JAAR

	SOCIALE HUURDERS 2% (4-5 WONINGEN)	OPSTROMENDE GEZINNEN 6% (12 - 15 WONINGEN)	STEDELINGEN 8% (16-20 WONINGEN)	
€	BENEDEN MODAAL	MODAAL	1,5X MODAAL	2X MODAAL
		40 - 55 jaar	40 - 55 jaar	40 - 55 jaar
		alleenstaand (43%) samenwonend (14%) samenwonend met kind (43%)	samenwonend (33%) samenwonend met kind (67%)	alleenstaand (5%) samenwonend (40%) samenwonend met kind (55%)
		geen kinderen of met kinderen	geen kinderen of met kinderen	geen kinderen of met kinderen
		lage tot middelbare opleiding	middelbare tot hoge opleiding	middelbare tot hoge opleiding
KOOP		57% < € 350.000	75% < € 350.000	90% < € 500.000
HUUR		71% < € 900	42% < € 1.000	20% > € 1.200
		50 - 90 m2	70 - 90 m2 (25%) 90-110 m2 (92%)	110 - 130 m2
		2 slaapkamers (28%) 3 slaapkamers (71%)	2 slaapkamers (25%) 3 slaapkamers (67%)	2 slaapkamers (68%) 3 slaapkamers (28%)
		appartement (43%) duplex (43%)	appartement (58%) duplex (33%)	appartement (60%) penthouse (30%) woning met atelierruimte geen auto (0%)
		1 auto (100%)	geen auto (8%) 1 auto (42%) 2 auto's (50%)	1 auto (50%) 2 auto's (45%)
			Fietsenstalling (17%)	Fietsenstalling (10%)
		Eigen berging (43%)	Eigen berging (67%)	Eigen berging (90%)
		OV (14%)	OV (25%)	OV (20%)
		Voorziening voor elektrisch laden (14%)	Voorziening voor elektrisch laden (25%)	Voorziening voor elektrisch laden (65%)
		Speeltuintje (29%)		

DOELGROEPENANALYSE
DOELGROEP | 55 - 70 JAAR

	SOCIALE HUURDERS 13% (26-33 WONINGEN)		STEDELINGEN 21% (42 - 53 WONINGEN)	
€	BENEDEN MODAAL	MODAAL	1,5X MODAAL	2X MODAAL
	55 - 70 jaar	55 - 70 jaar	55 - 70 jaar	55 - 70 jaar
	alleenstaand (80%) samenwonend (10%) samenwonend met kind (10%)	alleenstaand (61%) samenwonend (35%) samenwonend met kind (4%)	alleenstaand (34%) samenwonend (56%) samenwonend met kind (6%)	alleenstaand (5%) samenwonend (40%) samenwonend met kind (55%)
	geen kinderen of met kinderen	geen kinderen of met kinderen	geen kinderen of met kinderen	geen kinderen of met kinderen
	lage tot middelbare opleiding	lage tot middelbare opleiding	middelbare tot hoge opleiding	middelbare tot hoge opleiding
KOOP	30% < € 350.000	70% < € 350.000	78% < € 450.000	95% € 350.000 - € 550.000 (79%), > € 550.000 (47%)
HUUR	90% < € 800	52% < € 900	38% < € 1.100	15% > € 1.200
	50 - 70 m2	70 - 90 m2	70 - 90 m2 (41%), 90-110 m2 (66%), 110 - 130 m2 (25%)	110 - 130 m2
	2 slaapkamers (70%) 3 slaapkamers (30%)	2 slaapkamers (91%) 3 slaapkamers (9%)	2 slaapkamers (69%) 3 slaapkamers (28%)	2 slaapkamers (60%) 3 slaapkamers (30%)
	appartement (100%) duplex (20%)	appartement (70%) duplex (17%) woning met atelierruimte	appartement (84%) duplex (31%) penthouse (25%) geen auto (6%) 1 auto (78%) 2 auto's (16%)	appartement (75%) penthouse (40%) woning met atelierruimte geen auto (0%) 1 auto (80%) 2 auto's (20%)
	geen auto (40%) 1 auto (60%)	geen auto (22%) 1 auto (65%)	geen auto (6%) 1 auto (78%) 2 auto's (16%)	geen auto (0%) 1 auto (80%) 2 auto's (20%)
	Fietsenstalling (50%)	Fietsenstalling (35%)	Fietsenstalling (13%)	Fietsenstalling (25%)
	Eigen berging (80%)	Eigen berging (91%)	Eigen berging (91%)	Eigen berging (85%)
	OV (50%)	OV (43%)	OV (53%)	OV (30%)
	Voorziening voor elektrisch laden (10%)	Voorziening voor elektrisch laden (17%)	Voorziening voor elektrisch laden (28%)	Voorziening voor elektrisch laden (65%)
	Speeltuintje (20%)	Speeltuintje (13%)		

DOELGROEPENANALYSE
DOELGROEP | > 70 JAAR

	SOCIALE HUURDERS 4% (8-10 WONINGEN)		STEDELINGEN 6% (12-15 WONINGEN)	
€	BENEDEN MODAAL	MODAAL	1,5X MODAAL	2X MODAAL
	> 70 jaar	> 70 jaar	> 70 jaar	> 70 jaar
	alleenstaand (29%) samenwonend (71%)	alleenstaand (29%) samenwonend (71%)	alleenstaand (29%) samenwonend (71%)	samenwonend
	geen kinderen	geen kinderen	geen kinderen	geen kinderen
	lage tot middelbare opleiding	lage tot middelbare opleiding	middelbare tot hoge opleiding	middelbare tot hoge opleiding
KOOP	29% < € 250.000	86% < € 350.000	56% < € 550.000	50% > € 450.000
HUUR	71% < € 800	29% < € 900	67% < € 1.100	15% < € 1.000
	50 - 70 m2	70 - 90 m2 (57%) 90-110 m2 (71%)	70 - 90 m2 (33%) 90-110 m2 (44%) 110 - 130 m2 (33%)	110 - 130 m2
	2 slaapkamers	2 slaapkamers (85%) 3 slaapkamers (14%)	2 slaapkamers (78%) 3 slaapkamers (22%)	2 slaapkamers (50%) 3 slaapkamers (50%)
	appartement (71%) duplex (14%)	appartement (71%) duplex (29%) penthouse (29%)	appartement (67%) penthouse (22%) knarrenhof (33%)	(levensloopbestendig) appartement (100%)
	geen auto (29%) 1 auto (71%)	geen auto (0%) 1 auto (86%)	geen auto (11%) 1 auto (89%)	geen auto (0%) 1 auto (50%) 2 auto's (50%)
	Fietsenstalling (14%)	Fietsenstalling (29%)	Fietsenstalling (44%)	
	Eigen berging (86%)	Eigen berging (86%)	Eigen berging (100%)	Eigen berging (100%)
	OV (29%)	OV (100%)	OV (67%)	OV (50%)
		Voorziening voor elektrisch laden (29%)	Voorziening voor elektrisch laden (56%)	Voorziening voor elektrisch laden (100%)

BIJLAGE 4 MOBILITEITSPLAN APART BIJGEVOEGD

BIJLAGE 5 TWEE RICHTINGSVARIANT

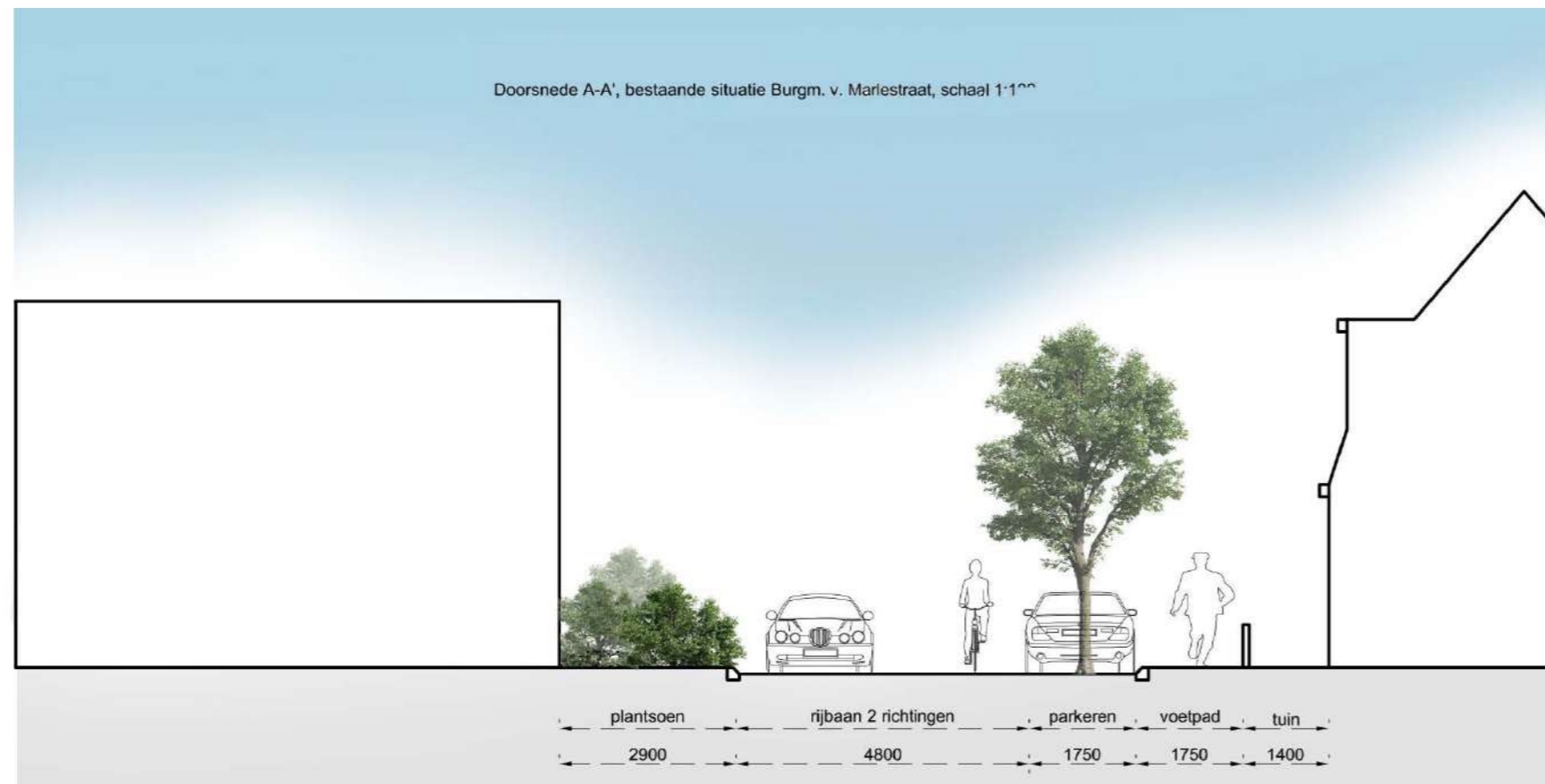
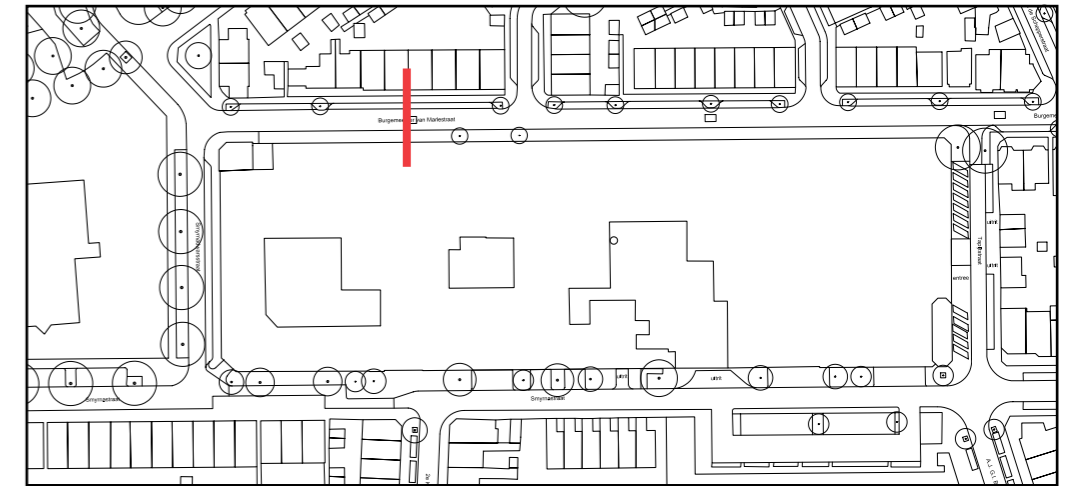

BESTAANDE SITUATIE

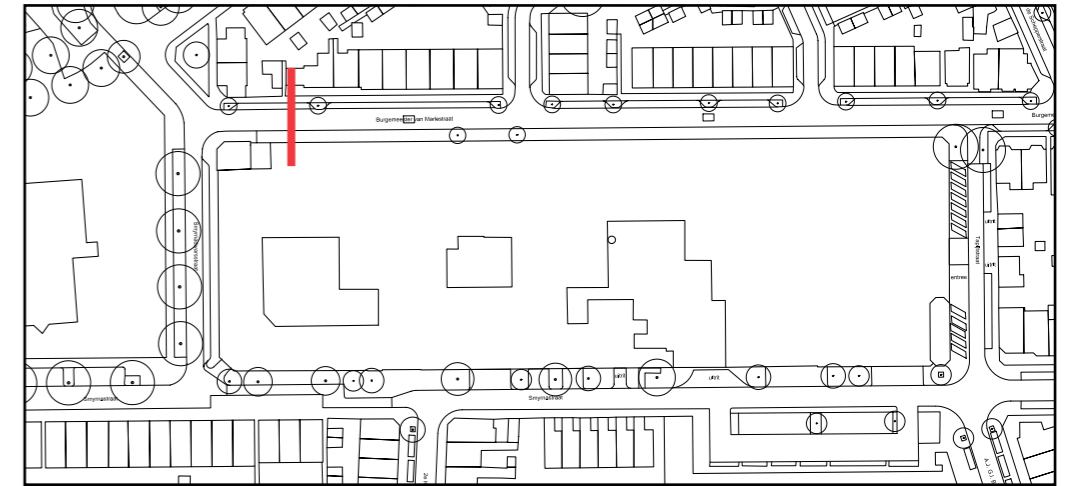
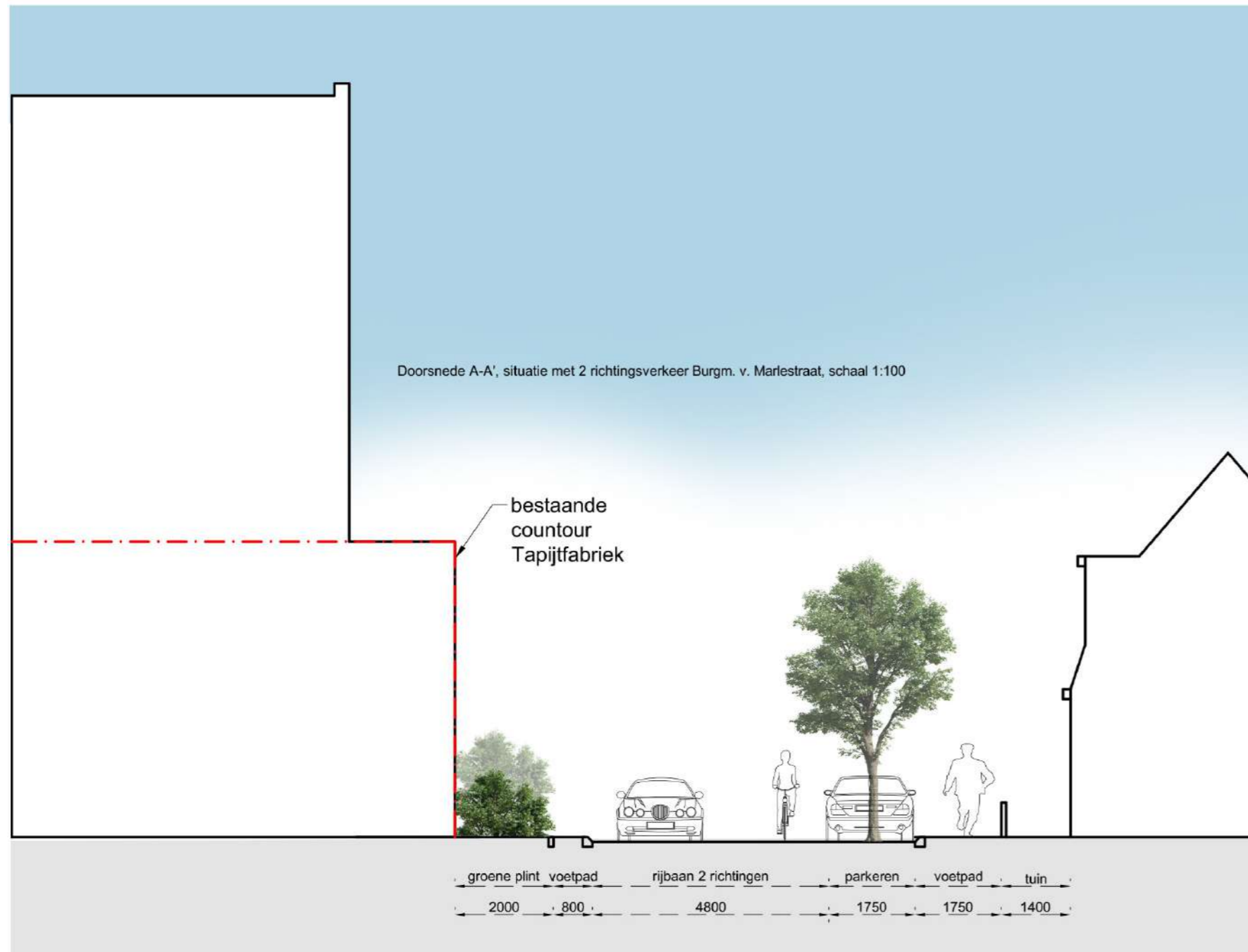
- Rijbaan en parkeren erg smal
- Rommelplantsoen
- Er wordt vaak erg snel gereden

BURGMEESTER VAN MARLESTRAAT

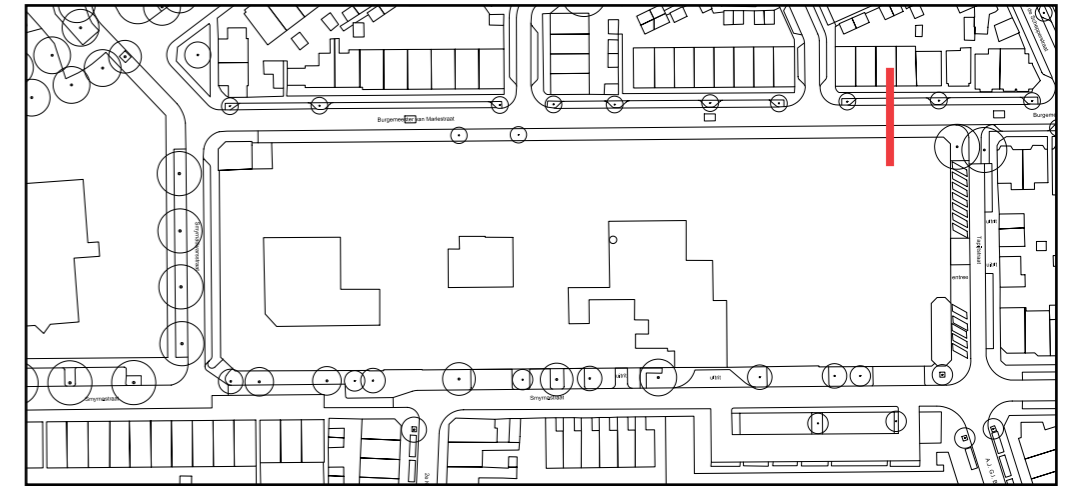
VARIANT MET 2 RICHTINGSVERKEER

- Ruimte voor smalle groenstrook/ voetpad tot gevel nieuwbouw

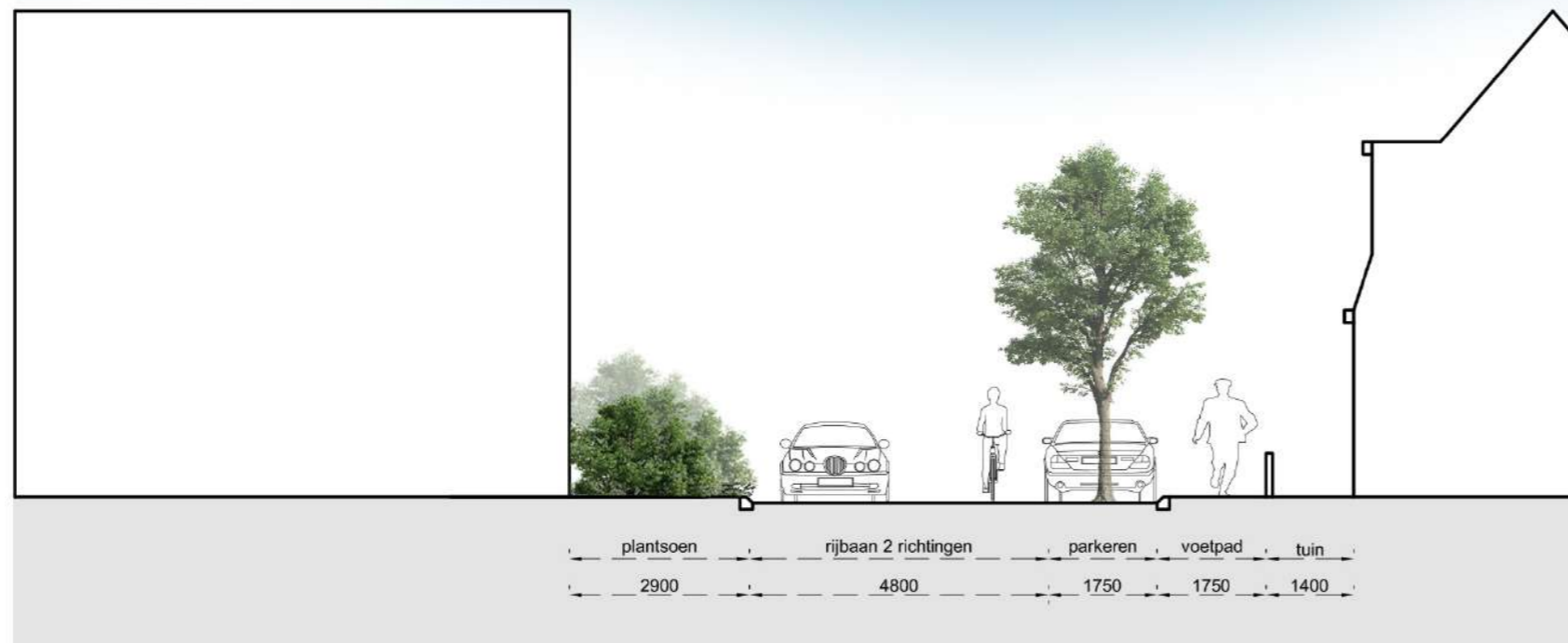

BESTAANDE SITUATIE

- Tweebaans rijbaan met langsparkeren
- Het straatprofiel is erg smal/ krap
- Rommelplantsoen met lage kwaliteit

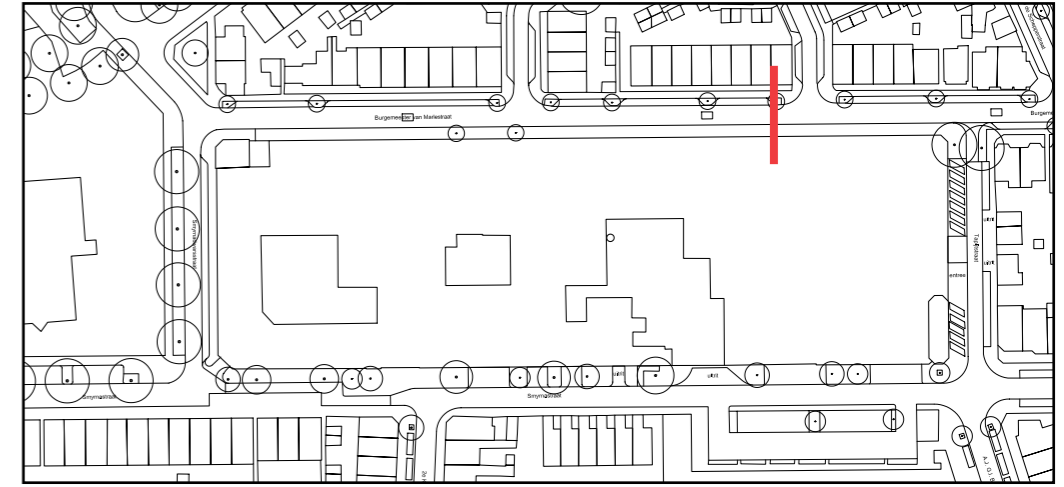
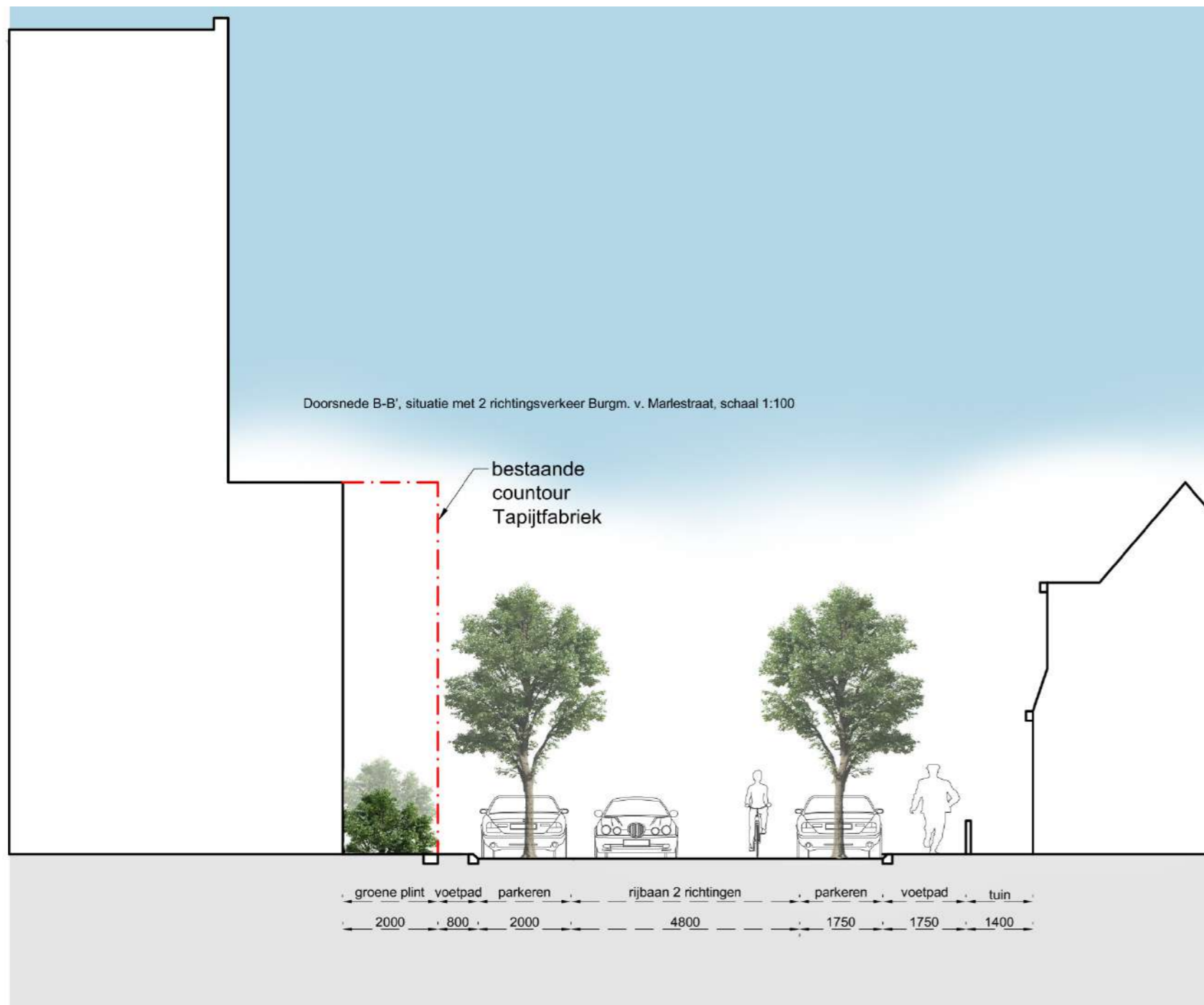
Doorsnede B-B', bestaande situatie Burgm. v. Marlestraat, schaal 1:100

BURGMEESTER VAN MARLESTRAAT

VARIANT MET 2 RICHTINGSVERKEER

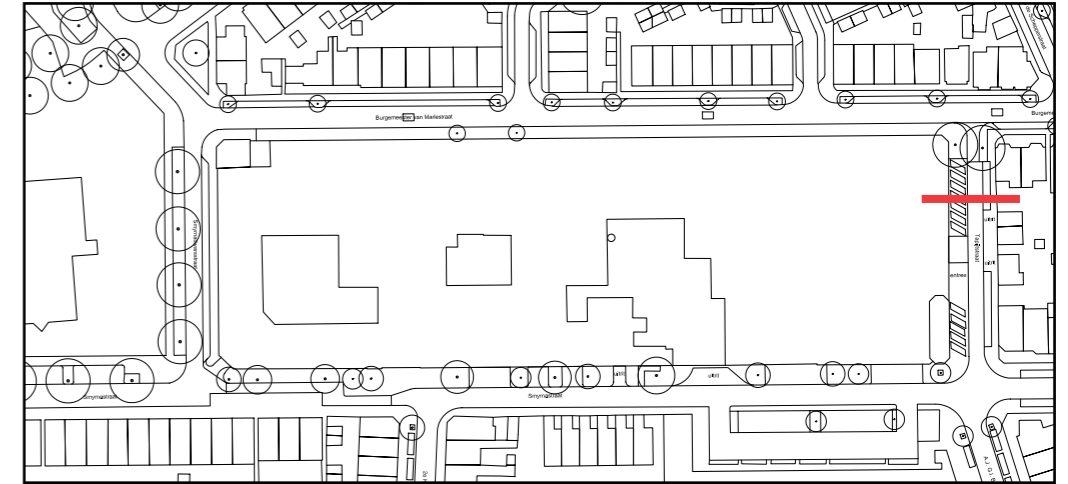
- Meer ruimte in het profiel doordat de nieuwe gevel dieper op de kavel terugkomt
- Nieuw langsparkeren 2 meter breed
- Ruimte voor groenstrook en smal voetpad tot gevel nieuwbouw

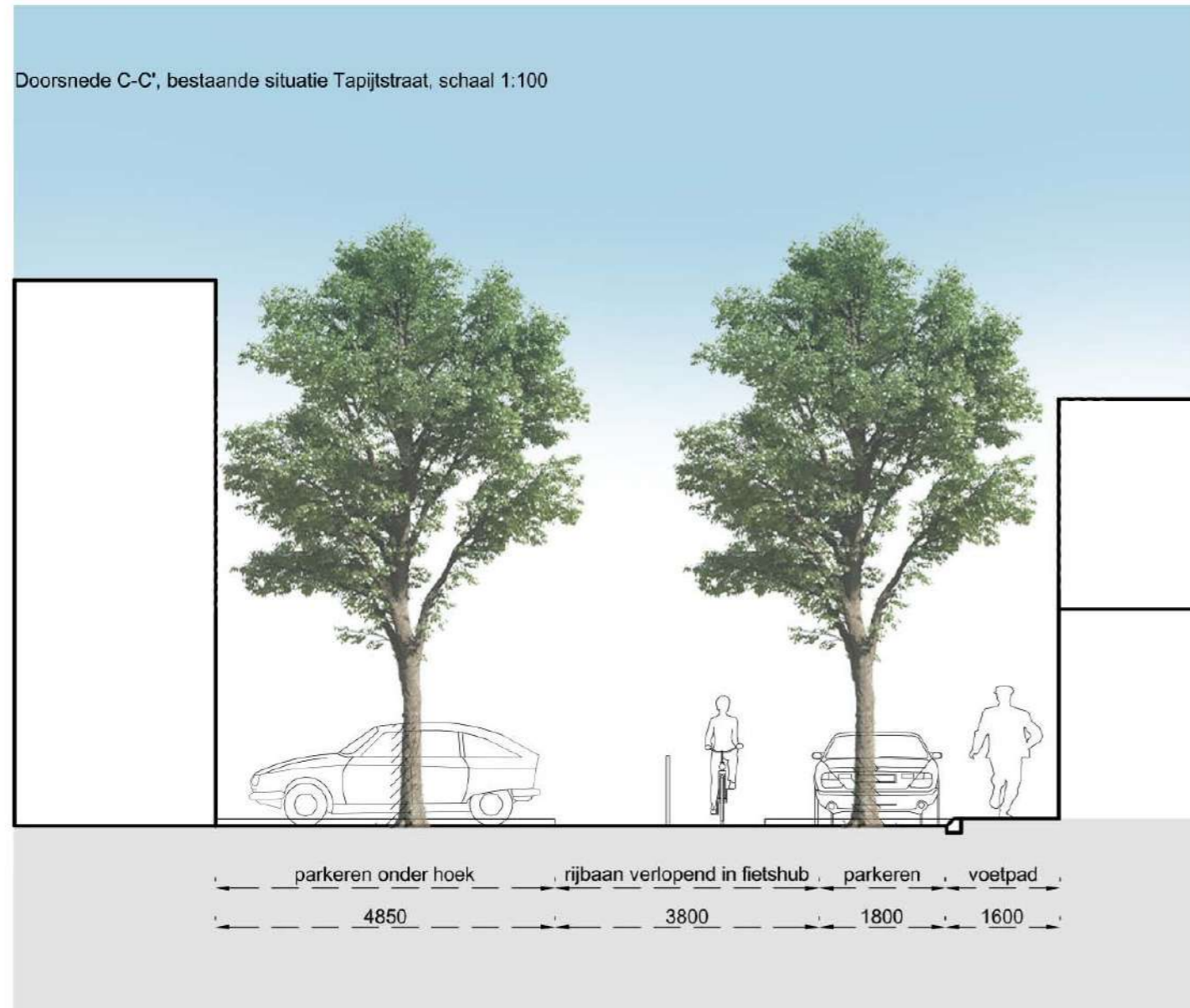
TAPIJTSTRAAT

BESTAANDE SITUATIE

- Doodlopend voor autoverkeer met vervolg in autoknip
- Langsparkeren en parkeren onder hoek erg krap
- Vrijwel gehele buitenruimte is verhard

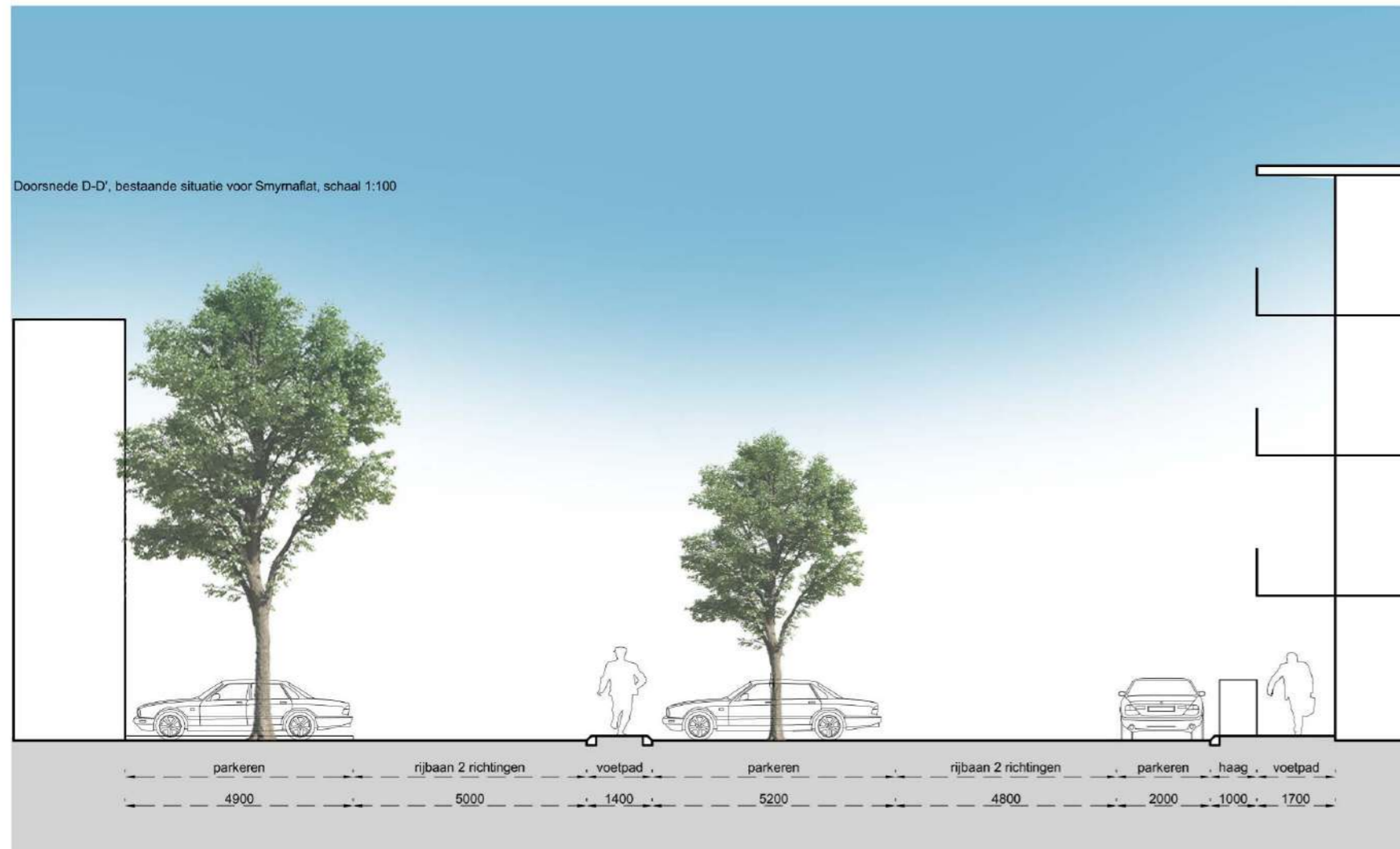
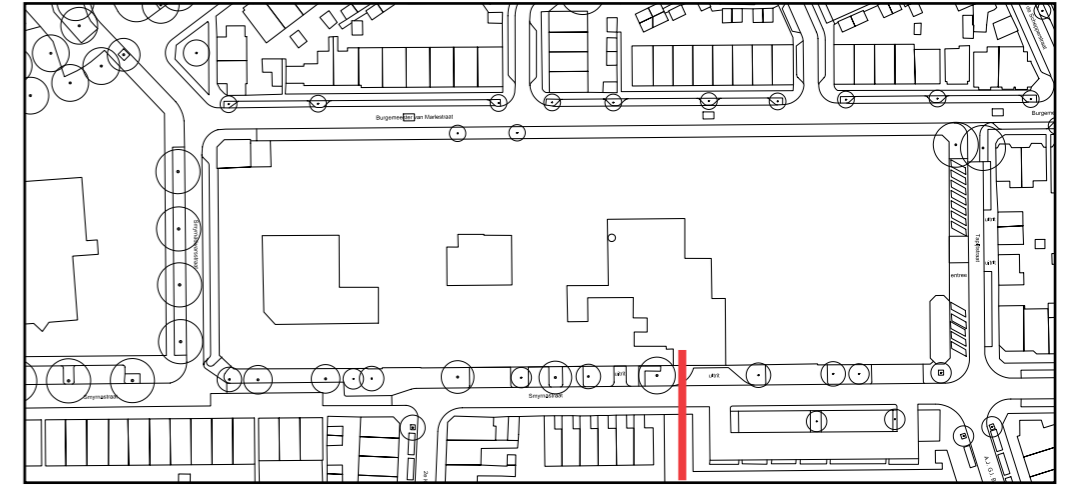
Doorsnede C-C', bestaande situatie Tapijtstraat, schaal 1:100

SMYRNASTRAAT

BESTAANDE SITUATIE VOOR SMYRNAFLAT

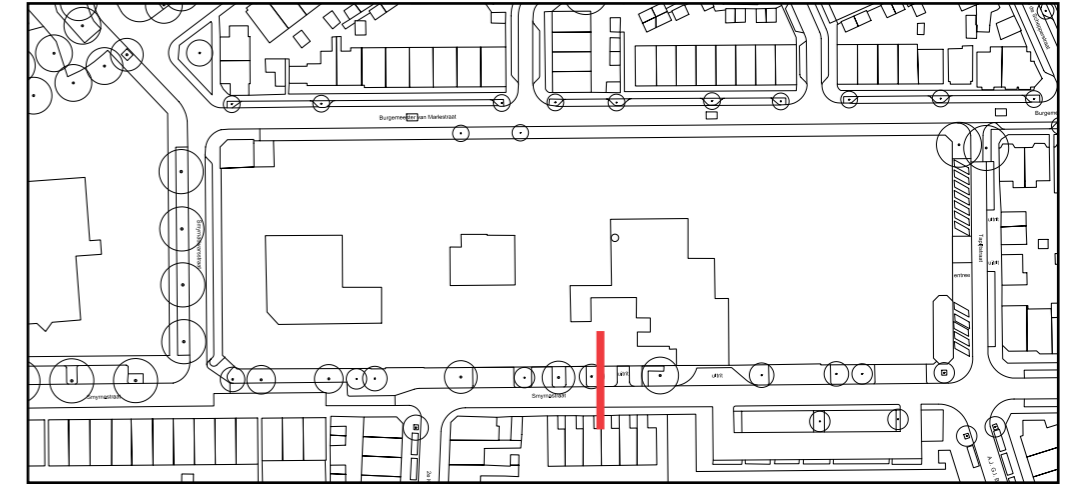
- 2 richtingsweg
- Rijbaan eigenlijk te smal voor haaksparkeren
- Haaks parkeren langs de weg
- Erg veel verharding aanwezig, weinig ruimte voor groen (bomen in gedrang)
- Parkeerterrein voor Smyrnaflat oogt niet prettig (veel verharding)

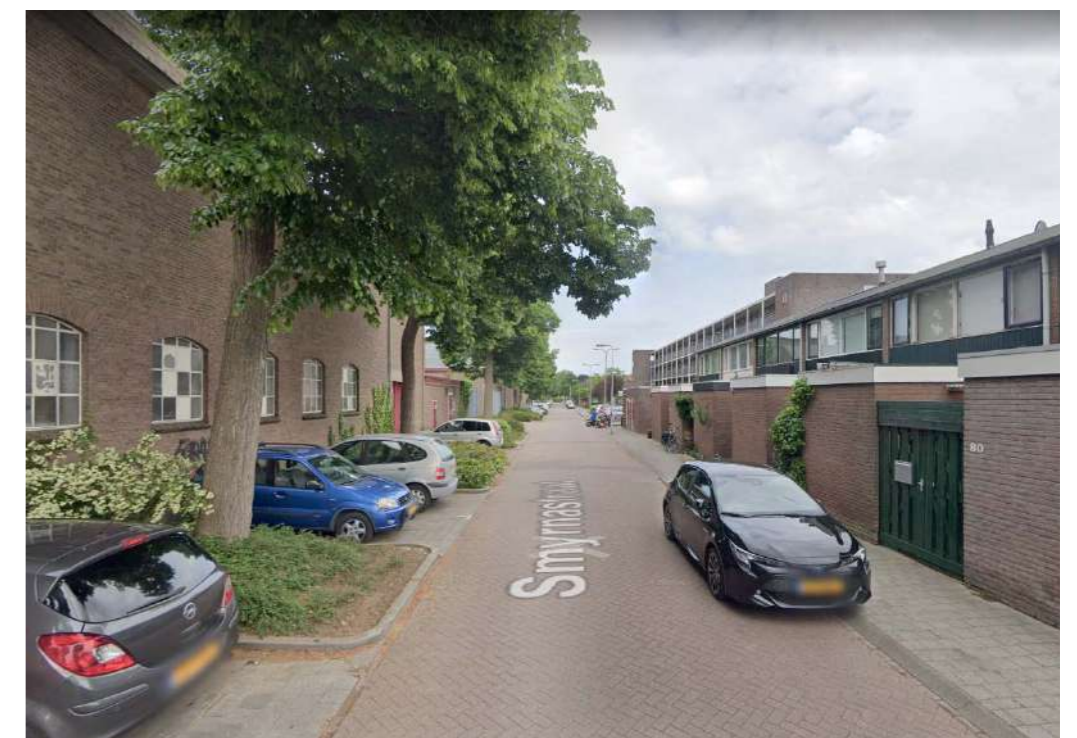
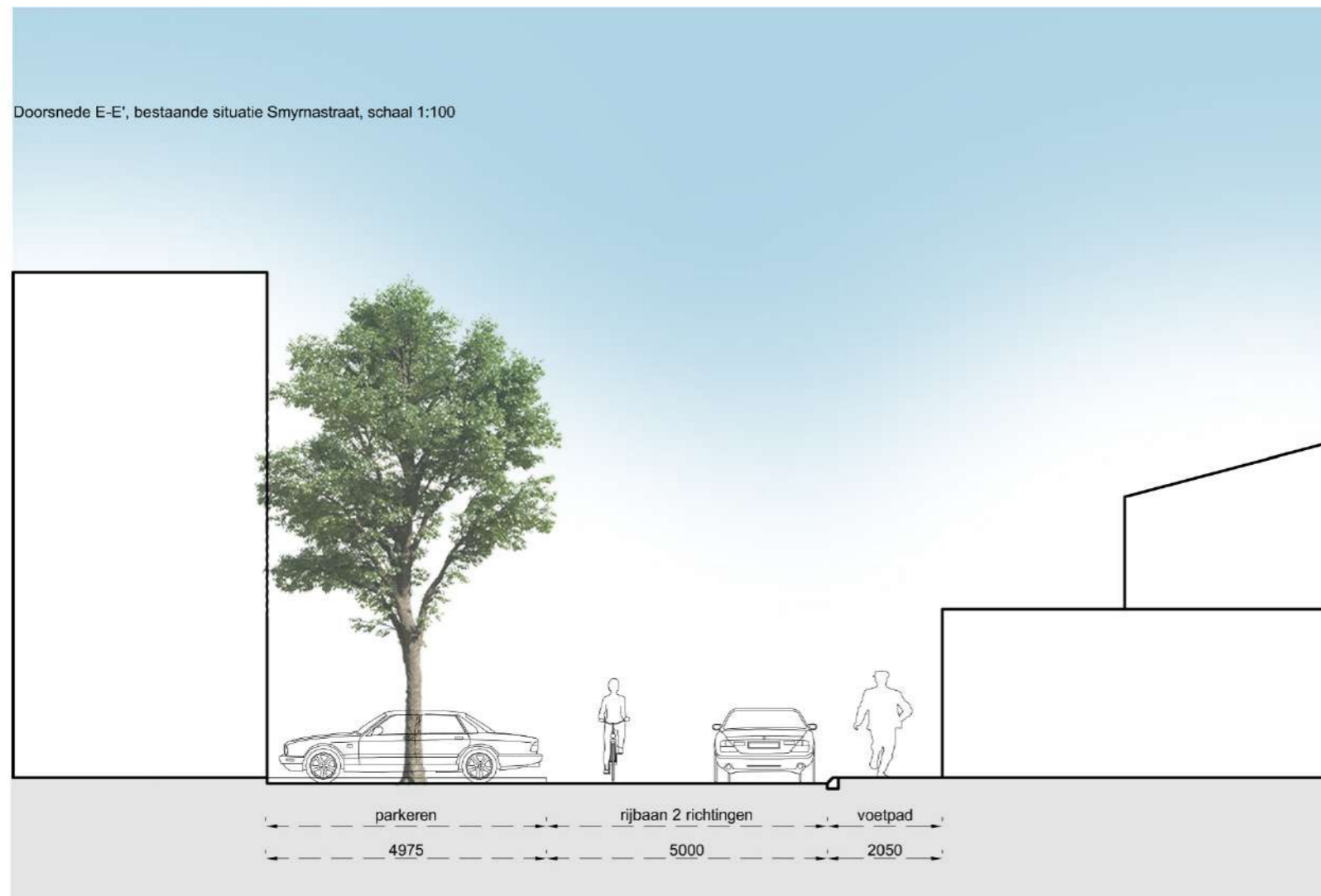
SMYRNASTRAAT

BESTAANDE SITUATIE

- 2 richtingsweg
- Rijbaan eigenlijk te smal voor haaksparkeren
- Haaks parkeren erg aanwezig
- Bestrating tot aan de gevel van de Tapijtfabriek

Doorsnede E-E', bestaande situatie Smyrnastraat, schaal 1:100

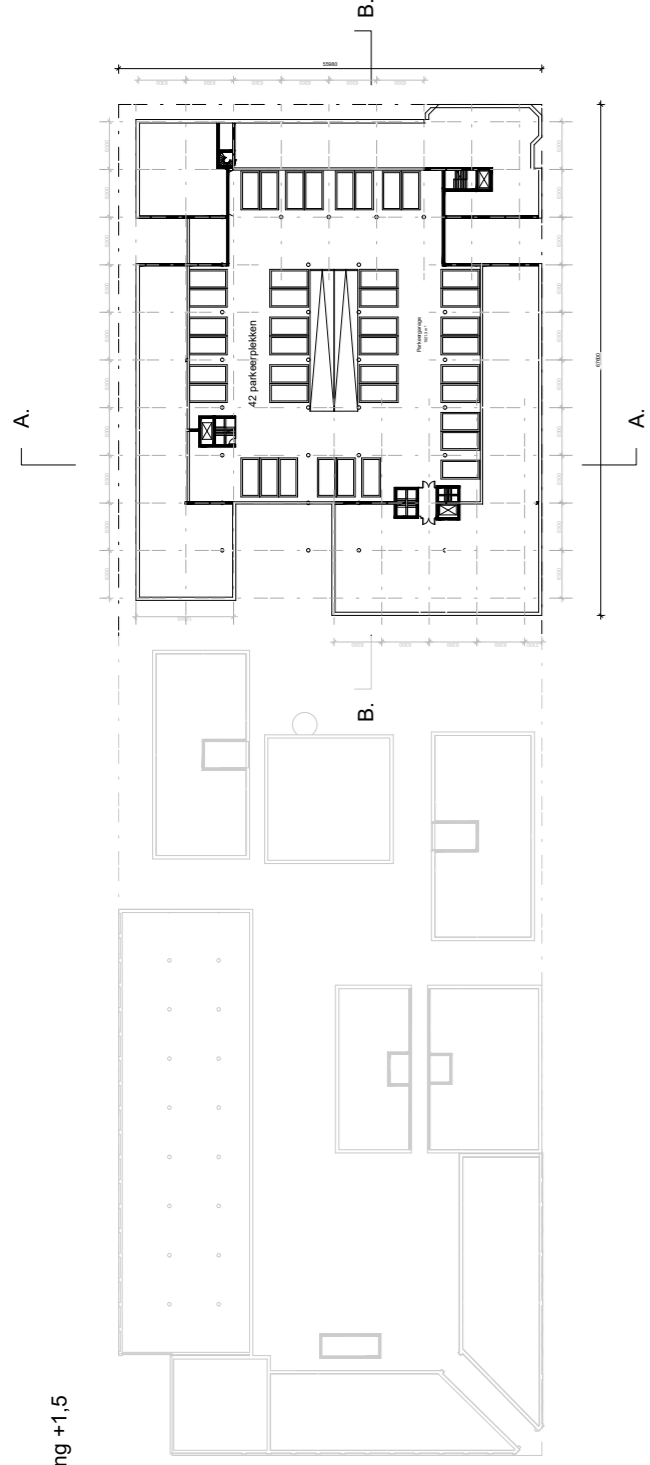

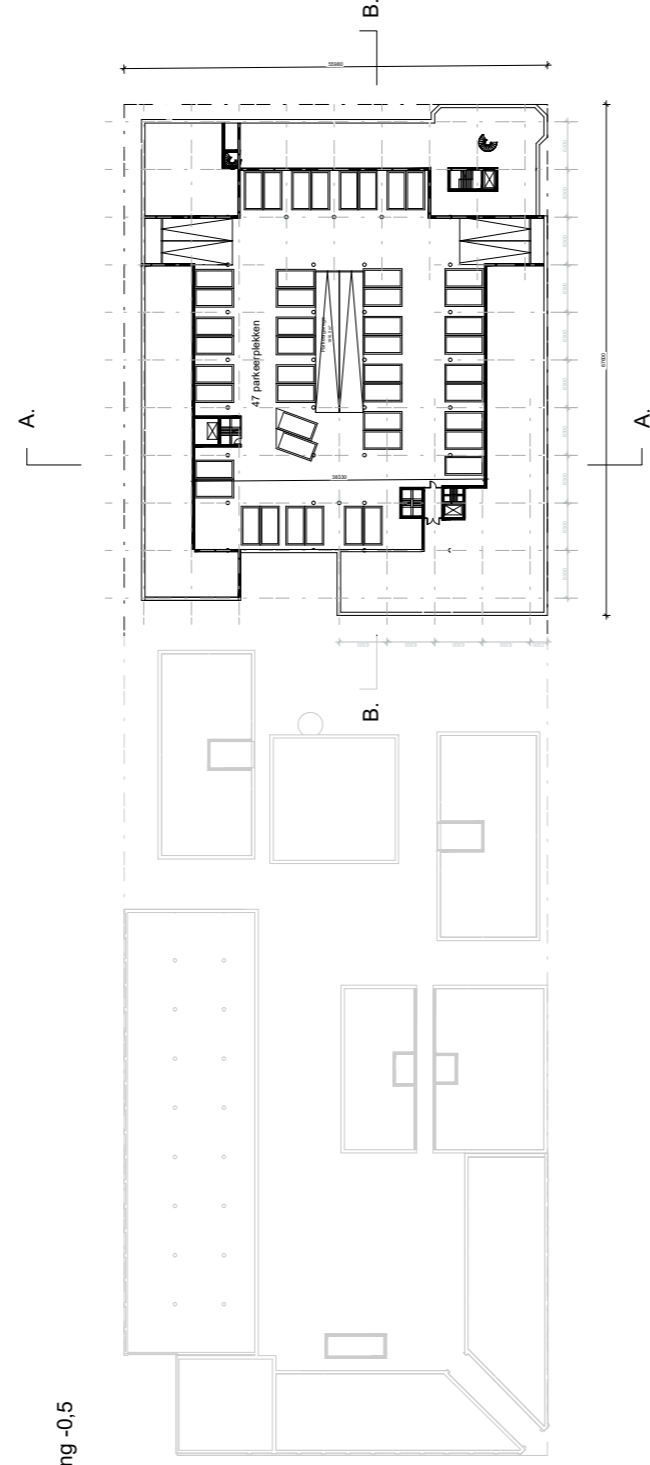
BIJLAGE 6 PARKEERSTUDIE

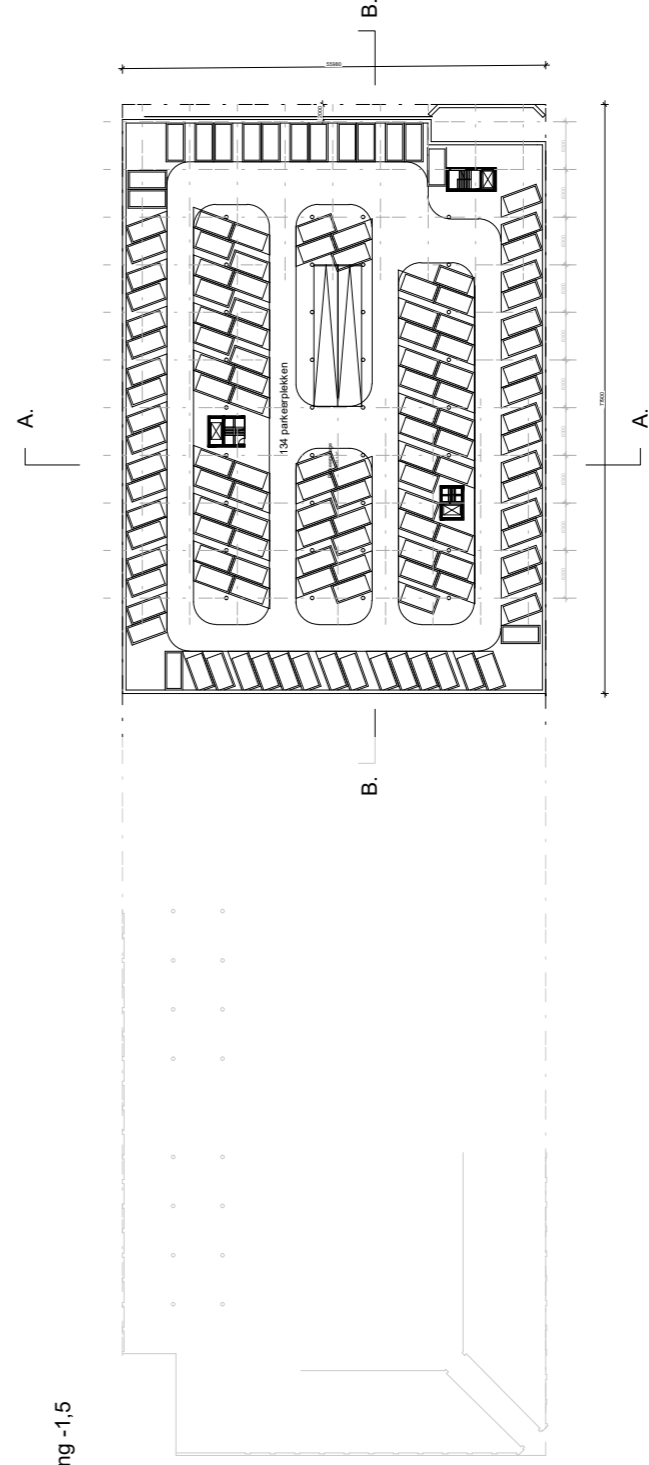
Verdieping +1,5

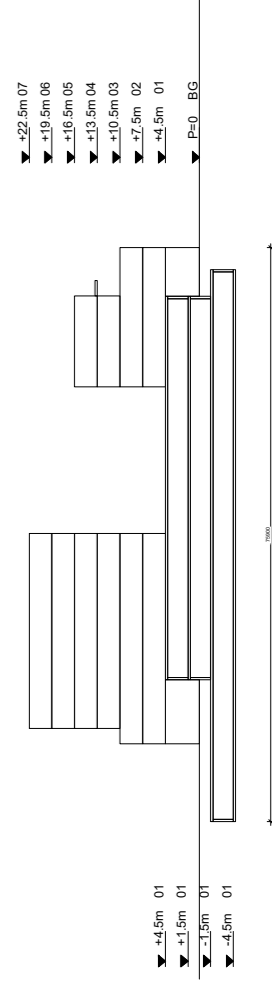
Verdieping -0,5

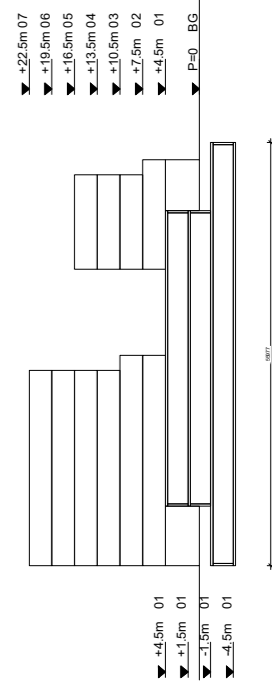
Verdieping -1,5

Doorsnede B.B.

Doorsnede A.A.

BIJLAGE 7 ZONNESTUDIE

Datum: 21 januari
 Zonuren: 8u 31m
 Zonsopgang: 08:31
 Zonsondergang: 17:02

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

januari, 12:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

januari, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 februari
 Zonuren: 10u 21m
 Zonsopgang: 07:38
 Zonsondergang: 18:00

Huidig bestemmingsplan

februari, 12:00

Nieuw bestemmingsplan

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

februari, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 maart
 Zonuren: 12u 14m
 Zonsopgang: 06:35
 Zonsondergang: 18:50

maart, 12:00

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

maart, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

maart, 17:30

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 april
 Zonuren: 14u 19m
 Zonsopgang: 06:26
 Zonsondergang: 20.44

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

april, 12:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

april, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

april, 19:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 mei
 Zonuren: 15u 58m
 Zonsopgang: 05:33
 Zonsondergang: 21:31

mei, 12:00

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

mei, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

mei, 19:30

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 juni
 Zonuren: 16u 44m
 Zonsopgang: 05:15
 Zonsondergang: 21:59

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

juni, 12:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

juni, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

juni, 20:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 juli
 Zonuren: 16u 00m
 Zonsopgang: 05:41
 Zonsondergang: 21:41

juli, 12:00

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

juli, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

juli, 19:30

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 augustus
 Zonuren: 14u 16m
 Zonsopgang: 06:29
 Zonsondergang: 20:46

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

augustus, 12:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat		
Tapijtstraat		
Smyrnastraat		

augustus, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat		
Tapijtstraat		
Smyrnastraat		

augustus, 19:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat		
Tapijtstraat		
Smyrnastraat		

Datum: 21 september
 Zonuren: 12u 14m
 Zonsopgang: 07:20
 Zonsondergang: 19:35

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

september, 12:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

september, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

september, 17:30

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 oktober
 Zonuren: 10u 16m
 Zonsopgang: 08:11
 Zonsondergang: 18:27

Huidig bestemmingsplan

oktober, 12:00

Nieuw bestemmingsplan

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

oktober, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 novemeber
 Zonuren: 8u 27m
 Zonsopgang: 08:07
 Zonsondergang: 16:34

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

november, 12:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

november, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

Datum: 21 december
 Zonuren: 7u 40m
 Zonsopgang: 08:43
 Zonsondergang: 16:23

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

december, 12:00

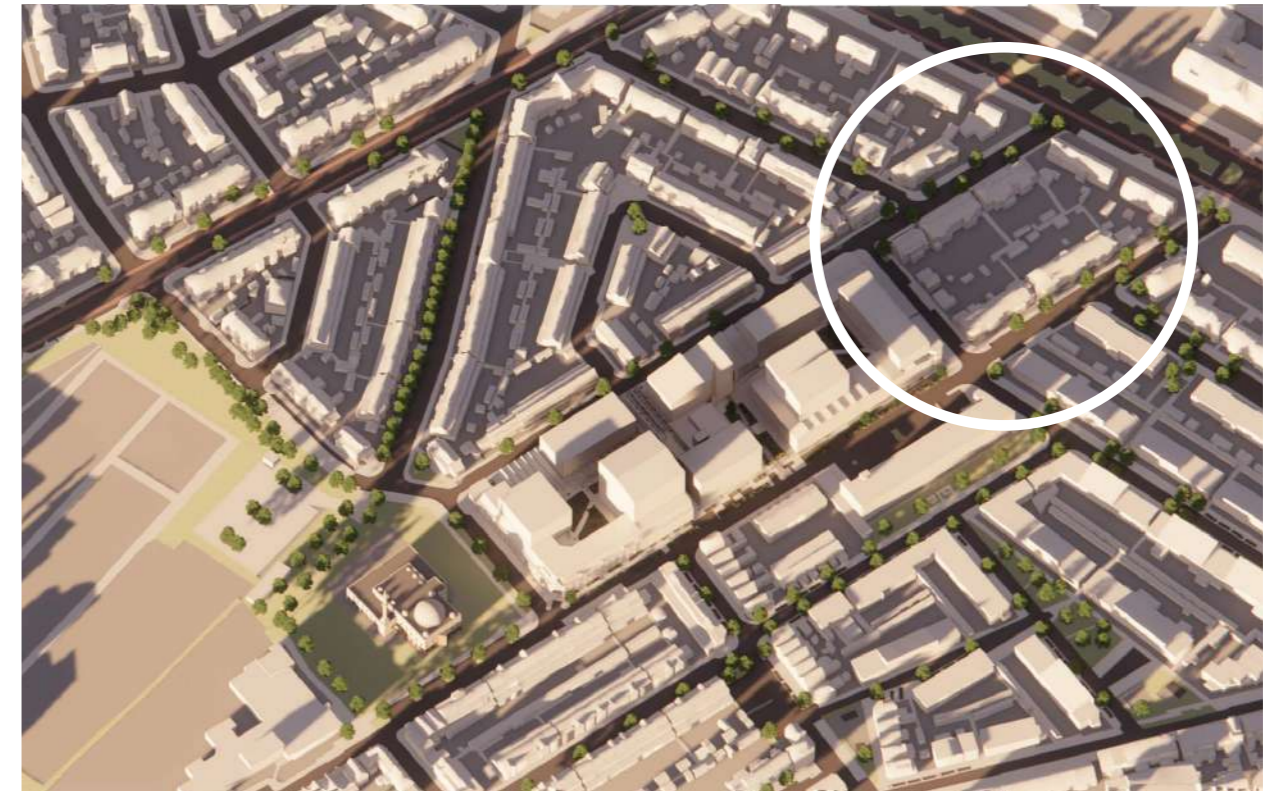
	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

december, 16:00

	Vershil slagschaduw	Impact slagschaduw op gevel en tuin
Burg. van Marlestraat	■	■
Tapijtstraat	■	■
Smyrnastraat	■	■

We hebben de Tapijtstraat en het achterliggende gebied uitgebreider onderzocht. In de wintermaanden (januari en februari) om 16.00 uur is de impact van de slagschaduw het grootst.

januari, 16.00

februari, 16.00

TAPIJTSTRAAT												
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
12.00												
16.00												
Zonsondergang												

Datum: 21 januari
Zonuren: 8u 31m
Zonsopgang: 08:31
Zonsondergang: 17:02

januari, 15:00

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

Verschil slagschaduw
Impact slagschaduw op gevel en tuin

januari, 16:00

Verschil slagschaduw
Impact slagschaduw op gevel en tuin

januari, 16:30

Verschil slagschaduw
Impact slagschaduw op gevel en tuin

Datum: 21 februari
 Zonuren: 10u 21m
 Zonsopgang: 07:38
 Zonsondergang: 18:00

februari, 15:00

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

Verschil
 slagschaduw

Impact slagschaduw
 op gevel en tuin

februari, 16:00

Verschil
 slagschaduw

Impact slagschaduw
 op gevel en tuin

februari, 17:00

Verschil
 slagschaduw

Impact slagschaduw
 op gevel en tuin

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

Datum: 21 maart
 Zonuren: 12u 14m
 Zonsopgang: 06:35
 Zonsondergang: 18:50

maart. 16:00

Vershil slagschaduw   Impact slagschaduw op gevel en tuin

Datum: 21 april
 Zonuren: 14u 19m
 Zonsopgang: 06:26
 Zonsondergang: 20:44

april. 16:00

Vershil slagschaduw   Impact slagschaduw op gevel en tuin

Datum: 21 mei
 Zonuren: 15u 58m
 Zonsopgang: 05:33
 Zonsondergang: 21:31

mei, 16:00

Vershil slagschaduw   Impact slagschaduw op gevel en tuin

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

Datum: 21 juni
 Zonuren: 16u 44m
 Zonsopgang: 05:15
 Zonsondergang: 21:59

juni. 16:00

Verschil
slagschaduw
                     Impact slagschaduw
op gevel en tuin

Datum: 21 juli
 Zonuren: 16u 00m
 Zonsopgang: 05:41
 Zonsondergang: 21:41

juli, 16:00

Verschil
slagschaduw
                     Impact slagschaduw
op gevel en tuin

Datum: 21 augustus
 Zonuren: 14u 16m
 Zonsopgang: 06:29
 Zonsondergang: 20:46

augustus. 16:00

Verschil
slagschaduw
                     Impact slagschaduw
op gevel en tuin

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

Datum: 21 september
 Zonuren: 12u 14m
 Zonsopgang: 07:20
 Zonsondergang: 19:35

september, 16:00

Vershil slagschaduw   Impact slagschaduw op gevel en tuin

Datum: 21 oktober
 Zonuren: 10u 16m
 Zonsopgang: 08:11
 Zonsondergang: 18:27

oktober, 16:00

Vershil slagschaduw   Impact slagschaduw op gevel en tuin

Datum: 21 novemeber
 Zonuren: 8u 27m
 Zonsopgang: 08:07
 Zonsondergang: 16:34

november, 16:00

Vershil slagschaduw   Impact slagschaduw op gevel en tuin

Huidig bestemmingsplan

Nieuw bestemmingsplan

Datum: 21 december
 Zonuren: 7u 40m
 Zonsopgang: 08:43
 Zonsondergang: 16:23

december, 16:00

Verschil
 slagschaduw

Impact slagschaduw
 op gevel en tuin

Stichting Oud Deventer

STICHTING
INDUSTRIEEL
ERFGOED
DEVENTER

College van Burgemeester en Wethouders gemeente Deventer
i.a.a Gemeenteraad Deventer
(per mail)

Deventer, 8 mei 2024

Onderwerp: Masterplan Herontwikkeling Tapijfabriek

Geacht college,

Vanaf begin 2021 zijn de erfgoedorganisaties betrokken bij de herontwikkeling van het complex van de Tapijfabriek, nu in gebruik bij machinefabriek Geurtsen.

Nu is de fase aangebroken van de bestuurlijke vaststelling van het Masterplan voor de herontwikkeling van het gebied.

Onze organisaties zijn in de afgelopen periode door JOUW Wonen op actieve en correcte wijze betrokken bij het proces. Het proces hebben wij positief ervaren. Erkenning van en behoud van de cultuur-historische erfgoedwaarde van het Poortgebouw, het Ketelhuis, het kantoorgebouw van J.D. Postma en het oudste deel van de sheddaken waarderen wij en was ook onze inzet vanaf de start van dit proces. De samenhang tussen de verschillende delen van het complex wordt gerespecteerd en het gebied blijft als het ware een "industrieel eiland" vormen binnen de tuindorpen.

De ambities van ontwikkelaar JOUW Wonen ten aanzien van het aantal te realiseren woningen legt echter veel druk op het beschermen van de erfgoedwaarden. Het Masterplan past in de vastgestelde Hoogbouwvisie van de gemeente Deventer voor dit gebied. De keuze voor bouwen op en boven onderdelen van het complex met erfgoedwaarden heeft echter beslist niet onze voorkeur. Vanuit onze invalshoek hebben we kritiek op bepaalde onderdelen van dit Masterplan en ook zorgen over de verdere concretisering. Met dit schrijven willen wij u daarover informeren.

1. De woondichtheid baart ons zorgen. In dit plan is de woondichtheid groter (ruim 200 woningen per hectare) in vergelijking met andere, in de omgeving aanwezige plannen zoals Larenstein (62 woningen per hectare) en Geertruidentuin (60 woningen per hectare). Deze hoge woondichtheid leidt ertoe dat op voor de erfgoedwaarden cruciale delen van het complex zoals het Poortgebouw en de sheddaken gekozen is voor ingrijpende optoppingen met nieuwbouw. Van deze optoppingen zijn wij geen voorstander. Wij hebben JOUW Wonen los daarvan ook geïnformeerd over de bouwtechnische complicaties, en dus de haalbaarheid van deze optoppingen.
2. Mochten de optoppingen er onverhoopt wel komen dan zullen wij de uitwerkingen daarvan toetsen. Ze moeten van voldoende kwaliteit zijn om de erfgoedwaarden intact te laten.
3. In het bijzonder geldt dat voor de optopping van het Poortgebouw. Er is nog niet duidelijk vastgelegd hoever de optopping van de noklijn komt. Bovendien is het Poortgebouw het enige onderdeel van het complex waar dakkapellen mogelijk zijn. De combinatie optopping

en dakkapellen is kwalitatief risicovol. De optopping moet voldoende naar achter liggen om de kwaliteit van het Poortgebouw zichtbaar te houden.

4. De discussie over het borgen van de erfgoedwaarden is, zoals ook de Planadviesraad constateert, nog niet afgerond. De dialoog daarover zullen wij voortzetten in het vervolgtraject. Ook zullen we dan toetsen aan het Beeldkwaliteitsplan. De Planadviesraad heeft dat ook expliciet als functie van de erfgoedpartijen aangeduid.

We vertrouwen erop dat bij de bestuurlijke behandeling van dit Masterplan rekening wordt gehouden met onze visie. Wij gaan in ieder geval na de vaststelling ervan door met het positief-kritisch begeleiden van dit herontwikkelingsproject.

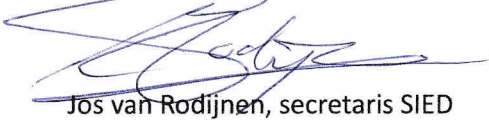
Met vriendelijke groet,

Namens de Erfgoedpartijen van Deventer,

Bond Heemschut

Stichting Oud Deventer

Stichting Industrieel Erfgoed Deventer

Jos van Rodijnen, secretaris SIED

Goudappel

MOBILITEIT BEWEEGT ONS

Verkeersstudie Tapijtfabriek Deventer

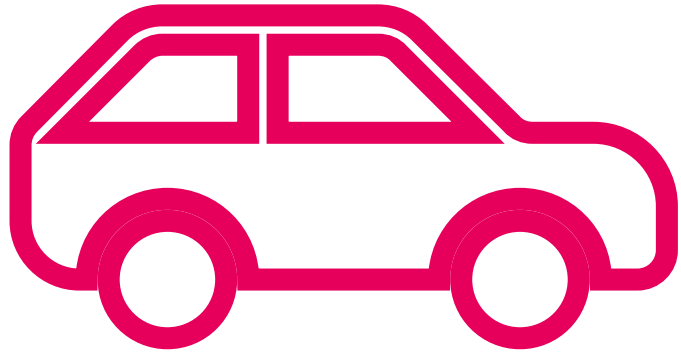
Doorrekening scenario's
parkeren en verkeer

Kenmerk: 014745.20231222.P1.04
Datum: 20 maart 2024

Autoparkeren

Functieprogramma autoparkeren

FUNCTIEPROGRAMMA - AUTO			
type	functie	status	scenario 1
Maatschappelijk - Sport	fitnesscentrum	huidig	-2.077
Machinefabriek Geurtsen	bedrijf arbeidsintensief/bezoekersextensief	huidig	-11.144
Maatschappelijk - Horeca	Café/ bar/ cafeteria (12)	huidig	-366
huurhuis, sociale huur, <60 m ²	huur, etage, midden/goedkoop	toekomst	10
huurhuis, sociale huur, <65 m ²	huur, etage, midden/goedkoop	toekomst	40
koophuis, etage, goedkoop, <60 m ²	koop, etage, goedkoop	toekomst	8
huur, etage, midden, 60-75 m ²	huur, etage, midden/goedkoop	toekomst	16
koop, etage, midden, 60-75 m ²	koop, etage, midden	toekomst	30
koop, etage, duur, 75-90 m ²	koop, etage duur	toekomst	41
koop, etage, duur, 90-130 m ²	koop, etage duur	toekomst	40
koophuis, 2-laag, duur, 115-170 m ²	koop, etage duur	toekomst	13
kantoor	kantoor (zonder baliefunctie)	toekomst	1.026
sportschool	fitnesscentrum	toekomst	1.639
commerciële dienstverlening	commerciële dienstverlening (kantoor met baliefunctie)	toekomst	677
bedrijfsverzamelgebouw	bedrijfsverzamelgebouw (3)	toekomst	-
horeca	Café/ bar/ cafeteria (12)	toekomst	260
atelier	bedrijf arbeidsintensief/bezoekersextensief	toekomst	188
gezondheidscentrum	Gezondheidscentrum	toekomst	5

- Functieprogramma huidig en toekomst
- m² gezondheidscentrum zijn omgerekend naar eenheid parkeernorm (behandelkamers).

Uitgangspunten

- Uitgangspunten
  - Nota parkeernormen Deventer 2013
  - Indien van toepassing: CROW-kencijfers gebruikt

Nota Parkeernormen Deventer 2013
Auto en fiets

Versie 2/10/2013

 fietsberaad
CROW

Fietsparkeerkencijfers 2019
Utrecht, maart 2020, versie 4

1 Inleiding
Mensen verplaatsen zich steeds vaker op de fiets. Dat heeft diverse maatschappelijke en ruimtelijke voordelen. Wel moeten al deze fietsen aan het eind van een rit ergens geparkeerd worden. Bij grote hoeveelheden fietsen leidt dat al snel tot onoverzichtelijke en dus ongewenste situaties. Door bij nieuwbouwsituaties meteen voldoende fietsparkeerruimte aan te leggen, kan dit voorkomen worden. Om kunnen te bepalen wat de fietsparkeerbehoefte is en hoeveel parkeerplaatsen aangelegd moeten worden, heeft CROW fietsparkeerkencijfers ontwikkeld. Deze kencijfers worden regelmatig geactualiseerd.

Vanwege een aantal actuele ontwikkelingen, wordt het belang van betrouwbare fietsparkeerkencijfers groter. Het gaat om ontwikkelingen zoals de toename van het gebruik van de fiets, intensiever ruimtegebruik, de omgevingwet en de recente veranderingen in het bouwbesluit. De fietsparkeerkencijfers uit 2010 zijn daarom geactualiseerd door het kenniscentrum CROW-Fietsberaad in samenwerking met onderzoeks- en adviesbureau DTV Consultants.

De Fietsparkeerkencijfers 2019 bevatten geactualiseerde kencijfers voor het te verwachten aantal benodigde fietsparkeerplaatsen bij verschillende functies. Een van de functies is 'kantoor'. Het fietsparkeerkencijfer voor deze functie is uitgesplitst naar plaatsen voor werknemers en plaatsen voor bezoekers. Om de theoretische kencijfers te projecteren op de praktijk is in dit memo een kantoorgebouw (bedrijfsverzamelgebouw) als casus (zie verderop) uitgewerkt. Er wordt beschreven welke stappen doorlopen moeten worden om tot het kencijfer te komen en welk kencijfer in deze casus het resultaat van die berekening is.

2 Toelichting op de methode en het gebruik van de fietsparkeerkencijfers
De nieuwe fietsparkeerkencijfers zijn in twee stappen ontwikkeld.

- In de eerste stap is de behoefte aan fietsparkeerplekken bepaald op basis van algemene gegevens over diverse functies, zoals het aantal bezoekers, het maatgevende uur, de parkeerduur en de modaal split. Dit is vergelijkbaar met de aanpak voor autoparkeren.
- In de tweede stap zijn de cijfers uit de eerste stap getoetst aan de praktijk en eventueel bijgesteld. Daarvoor is in 2018 een groot aantal tellingen verricht. Deze tellingen zijn toegevoegd aan de eerder uitgevoerde tellingen in het kader van de Fietsparkeerkencijfers 2010.

Marges
De gepresenteerde kencijfers zijn gemiddelden per functie voor heel Nederland. In de praktijk is er vaak sprake van een grote spreiding in de behoefte aan fietsparkeerplekken. Deze spreiding is op twee manieren verwerkt in de kencijfers. In de eerste plaats is een onderscheid gemaakt naar locatie (centrum, rest bebouwde kom, etc.). Bij basisscholen is onderscheid gemaakt naar de grootte van de school. Daarnaast is rekening gehouden met het fietsgebruik in een gemeente (zie kolom bandbreedte). Het minimum is het kencijfer voor een gemeente met een zeer laag fietsgebruik en het maximum geldt voor een gemeente met een zeer hoog fietsgebruik. Een tabel met

Inleiding

Uitgangspunten - Parkeernormen

- Stedelijke zone 'eerste schil centrum'
- Scenario A – conform beleid
- Scenario B – afwijking bezoekersdeel woningen (van 0,3 pp/woning naar 0,2 pp/woning (zie toelichting))

PARKEERNORMEN					
functie	totaal norm	deel vast	deel bezoek	eenheid	bezoek %
huurhuis, vrije sector	1,30	1,00	0,30		
huurhuis, sociale sector	1,00	0,70	0,30		
koop, etage duur	1,30	1,00	0,30	woning	nvt
koop, etage, midden	1,20	0,90	0,30	woning	nvt
koop, etage, goedkoop	1,00	0,70	0,30	woning	nvt
huur, etage, duur	1,20	0,90	0,30	woning	nvt
huur, etage, midden/goedkoop	0,90	0,60	0,30	woning	nvt
fitnesscentrum	1,50	0,15	1,35	woning	90%
bedrijf arbeidsintensief/bezoekersextensief	1,20	1,14	0,06	100 m ² bvc	5%
kantoor (zonder baliefunctie)	1,10	1,05	0,06	100 m ² bvc	5%
commerciele dienstverlening (kantoor met bal)	1,40	1,12	0,28	100 m ² bvc	20%
bedrijfsverzamelgebouw (3)	0,90	0,86	0,05	100 m ² bvc	5%
Café/ bar/ cafetaria (12)	6,00	0,60	5,40	100 m ² bvc	90%
Restaurant (12)	10,00	2,00	8,00	100 m ² bvc	80%
Gezondheidscentrum	1,40	0,63	0,77	behandelk	55%

Afwijken van de norm voor bezoekersparkeren

De gemeente Deventer biedt in haar parkeerbeleid mogelijkheden om af te wijken van de parkeernorm. Er kunnen goede redenen zijn om een lagere- of hogere parkeernorm te hanteren dan het gemeentelijk beleid voorschrijft. De gemeente geeft hiervoor diverse mogelijkheden, waaronder mogelijkheid C, waarin afgeweken kan worden 'omdat de norm kennelijk niet is toegesneden op specifiek gebruik'. Op deze locatie is er aanleiding om kritisch te kijken naar het aandeel bezoek in de parkeernorm van woningen. Dit aandeel is voor alle woningtypen gelijk, namelijk 0,3 parkeerplaats per woning.

Het bezoekersaandeel van de parkeerbehoefte komt, landelijk gezien, steeds meer ter discussie te staan. Binnen de TU-Delft is hier onderzoek naar gedaan in de studie 'A new perspective on residential parking policy, Tiesinga (TU Delft, Augustus 2021)'. Hieruit blijkt dat bij het bepalen van het bezoekersdeel van de parkeernorm vaak geen rekening gehouden wordt met lokale omstandigheden. Deze studie raadt dan ook aan om het effect van context-specifieke omstandigheden mee te nemen in de parkeernormen voor bezoekers. Hierin worden drie vormen onderscheiden:

1. Geografische factoren: o.a. stedelijkheidsgraad, stedelijke zone, ligging nabij alternatieven, type woning of de prijs van de woning.
2. Beleidsfactoren: o.a. parkeertarieven, verhouding parkeergarages/straatparkeren en aanwezigheid van vergunning parkeren.
3. Demografische factoren: o.a. huishoudensgrootte, geslacht, leeftijd en inkomen.

Uit dit onderzoek blijkt dat een parkeernorm van 0,3 parkeerplaats per woning voor bezoekers op de meeste locaties te hoog is. In stedelijk gereguleerd gebied is 0,1 parkeerplaats per woning voor bezoekers vaak al voldoende en in stedelijk ongereguleerd gebied voldoet een bezoekersparkeernorm van 0,2 parkeerplaats per woning. De dichtheid van woningen in het plan Tapijtfabriek is hoog waardoor bezoekers vaak met andere vervoerwijzen zullen komen, bijvoorbeeld omdat zij op fietsafstand wonen of doordat er goede alternatieven voor bezoek per auto zijn (aanwezigheid van goed openbaar vervoer op loopafstand). Toegepast op het plan Tapijtfabriek is een bezoekersparkeernorm **van 0,2 parkeerplaats per woning** (in plaats van 0,3 parkeerplaats per woning) passend.

Uitgangspunten - Dubbelgebruik

- Aanwezigheidspercentages CROW gehanteerd, aangevuld met ervaringscijfers (horeca)

AANWEZIGHEIDSPERCENTAGES								
<i>doelgroep</i>	<i>werkdag ochtend</i>	<i>werkdag middag</i>	<i>werkdag avond</i>	<i>koop avond</i>	<i>werkdag nacht</i>	<i>zaterdag middag</i>	<i>zaterdag avond</i>	<i>zondag middag</i>
woningen bewoners	50%	50%	90%	80%	100%	60%	80%	70%
woningen bezoekers	10%	20%	80%	70%	0%	60%	100%	70%
sportfuncties binnen	50%	50%	100%	100%	0%	100%	100%	75%
kantoor/bedrijven	100%	100%	5%	5%	0%	0%	0%	0%
commerciele dienstverlening	100%	100%	5%	75%	0%	0%	0%	0%
Café/ bar/ cafetaria	30%	40%	90%	85%	0%	75%	100%	45%
Restaurant	30%	40%	90%	95%	0%	70%	100%	40%
sociaal medisch: arts/therapeut/co	100%	75%	10%	10%	0%	10%	10%	10%

- Uitgangspunt in resultaten = volledig dubbelgebruik tussen **alle** doelgroepen. Dit betekent dat er **geen** parkeerplaatsen worden toegewezen.

Resultaat - Weergave

- Weergave resultaat in A en B variant
  - A = conform gemeentelijk beleid
  - B = conform gemeentelijk beleid met afwijking bezoekersparkeren woningen (-0,1 pp/ woning)
- De parkeerbehoefte is voor verschillende scenario's bepaald. In deze rapportage is het scenario met de hoogste parkeerbehoefte (**maximaal scenario**) weergegeven. De andere scenario's die zijn doorgerekend hebben een lagere parkeerbehoefte en verkeersgeneratie.

Resultaat – Scenario A

Functiegroep	Doelgroep	Parkeerbehoefte zonder dubbelgebruik	Maatgevende momenten (met dubbelgebruik)	
			werkdagavond	zaterdagavond
Huidige functies (fitness, horeca, machinefabriek)	Vaste gebruikers (personeel)	-132,4	-11,4	-5,3
	Bezoekers	-54,5	-46,2	-47,8
	Subtotaal	-187	-58	-53
	Parkeeraanbod huidig	62	62	62
	Te salderen	n.v.t.	0	0
Toekomstige woningen	Bewoners	166,2	149,6	133,0
	Bezoekers van bewoners	59,4	47,5	59,4
	Subtotaal	226	197	192
Toekomstige commerciële functies	Vaste gebruikers (personeel)	32,4	5,7	4,8
	Bezoekers	45,3	35,6	36,8
	Subtotaal	78	41	42
totaal nieuwe functies		303	238	234
totaal nieuwe functies (huidige functies gesaldeer)			238	234

Parkeerbehoefte

- Zonder dubbelgebruik 303 pp
- Met dubbelgebruik max 238 pp
- Geen salderingseffect

Resultaat – Scenario B

Functiegroep	Doelgroep	Parkeerbehoefte zonder dubbelgebruik	Maatgevende momenten (met dubbelgebruik)	
			werkdagavond	zaterdagavond
Huidige functies (fitness, horeca, machinefabriek)	Vaste gebruikers (personeel)	-132,4	-11,4	-5,3
	Bezoekers	-54,5	-46,2	-47,8
	Subtotaal	-187	-58	-53
	Parkeeraanbod huidig	62	62	62
	Te salderen	n.v.t.	0	0
Toekomstige woningen	Bewoners	166,2	149,6	133,0
	Bezoekers van bewoners	<u>39,6</u>	<u>31,7</u>	<u>39,6</u>
	Subtotaal	206	181	173
Toekomstige commerciële functies	Vaste gebruikers (personeel)	32,4	5,7	4,8
	Bezoekers	45,3	35,6	36,8
	Subtotaal	79	41	41
totaal nieuwe functies		<u>285</u>	<u>222</u>	<u>214</u>
totaal nieuwe functies (huidige functies gesaldeerd)			<u>222</u>	<u>214</u>

Parkeerbehoefte

- Zonder dubbelgebruik 285 pp
- Met dubbelgebruik max 222 pp
- Geen salderingseffect

Wijzigingen t.o.v. 1A onderstreept

Resultaat - Totaal

- Scenario A heeft een parkeerbehoefte van 238 pp (uitgaand van volledig dubbelgebruik)
- Scenario B heeft een parkeerbehoefte van 222 pp (uitgaand van volledig dubbelgebruik)
- Aandachtspunt = verdeling van parkeerders commerciële functies: de commerciële functies zijn op te splitsen in **vaste gebruikers** en **bezoekers**. Vaste gebruikers en aangemelde bezoekers kunnen 'gecontroleerd' toegang krijgen tot de parkeergarage door middel van kentekenherkenning of een toegangspas.

Tabellen autoparkeren

- Hieronder de uitgebreide tabellen autoparkeren. Aan de linkerzijde de uitgangspunten en aan de rechterzijde de uitkomsten:
  - Zonder dubbelgebruik = het maximale aantal parkeerplaatsen per functie
  - Overige momenten = pieken en dalen in de parkeerbehoefte van de verschillende functies. De totalen geven inzicht in het dubbelgebruik.

Scenario A

PARKEERVRAAGBEREKENING

functie	aandeel	omvang	norm	eenheid	zonder dubbelgebruik	werkdag	werkdag	werkdag	koop	werkdag	zaterdag	zaterdag	zondag	
						ochtend	middag	avond	avond	nacht	middag	avond	middag	
huurhuis, sociale huur, <60 m²	huur, etage, midden/goedkoop	bewoners	10	0,60 pp / woning	6,0	3,0	3,0	5,4	4,8	6,0	3,6	4,8	4,2	
				0,30 pp / woning	3,0	0,3	0,6	2,4	2,1	0,0	1,8	3,0	2,1	
huurhuis, sociale huur, <65 m²	huur, etage, midden/goedkoop	bewoners	40	0,60 pp / woning	24,0	12,0	12,0	21,6	19,2	24,0	14,4	19,2	16,8	
				0,30 pp / woning	12,0	1,2	2,4	9,6	8,4	0,0	7,2	12,0	8,4	
koophuis, etage, goedkoop, <60 m²	koop, etage, goedkoop	bewoners	8	0,70 pp / woning	5,6	2,8	2,8	5,0	4,5	5,6	3,4	4,5	3,9	
				0,30 pp / woning	2,4	0,2	0,5	1,9	1,7	0,0	1,4	2,4	1,7	
huur, etage, midden, 60-75 m²	huur, etage, midden/goedkoop	bewoners	16	0,60 pp / woning	9,6	4,8	4,8	8,6	7,7	9,6	5,8	7,7	6,7	
				0,30 pp / woning	4,8	0,5	1,0	3,8	3,4	0,0	2,9	4,8	3,4	
koop, etage, midden, 60-75 m²	koop, etage, midden	bewoners	30	0,90 pp / woning	27,0	13,5	13,5	24,3	21,6	27,0	16,2	21,6	18,9	
				0,30 pp / woning	9,0	0,9	1,8	7,2	6,3	0,0	5,4	9,0	6,3	
koop, etage, duur, 75-90 m²	koop, etage duur	bewoners	41	1,00 pp / woning	41,0	20,5	20,5	36,9	32,8	41,0	24,6	32,8	28,7	
				0,30 pp / woning	12,3	1,2	2,5	9,8	8,6	0,0	7,4	12,3	8,6	
koop, etage, duur, 90-130 m²	koop, etage duur	bewoners	40	1,00 pp / woning	40,0	20,0	20,0	36,0	32,0	40,0	24,0	32,0	28,0	
				0,30 pp / woning	12,0	1,2	2,4	9,6	8,4	0,0	7,2	12,0	8,4	
koophuis, 2-laag, duur, 115-170 m²	koop, etage duur	bewoners	13	1,00 pp / woning	13,0	6,5	6,5	11,7	10,4	13,0	7,8	10,4	9,1	
				0,30 pp / woning	3,9	0,4	0,8	3,1	2,7	0,0	2,3	3,9	2,7	
totaal parkeerplaatsen voor bewoners					166,2	83,1	83,1	149,6	133,0	166,2	99,7	133,0	116,3	
totaal parkeerplaatsen voor bezoekers van bewoners					59,4	5,9	11,9	47,5	41,6	0,0	35,6	59,4	41,6	
totaal parkeerplaatsen voor woningen					198	226	89	95	197	175	166	135	192	158
Maatschappelijk - Sport	fitnesscentrum	vaste gebruikers	-2.077	0,15 pp / 100 m² BVO	-3,1	-1,6	-1,6	-3,1	-3,1	0,0	-3,1	-3,1	-2,3	
				1,35 pp / 100 m² BVO	-28,0	-14,0	-14,0	-28,0	-28,0	0,0	-28,0	-28,0	-21,0	
Machinefabriek Geurtsen	bedrijf arbeidsintensief/bezoekersextensief	vaste gebruikers	-11.144	1,14 pp / 100 m² BVO	-127,0	-127,0	-127,0	-6,4	-6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	
				0,06 pp / 100 m² BVO	-6,7	-6,7	-6,7	-0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	
Maatschappelijk - Horeca	Café/ bar/ cafeteria (12)	vaste gebruikers	-366	0,60 pp / 100 m² BVO	-2,2	-0,7	-0,9	-2,0	-1,9	0,0	-1,6	-2,2	-1,0	
				5,40 pp / 100 m² BVO	-19,8	-5,9	-7,9	-17,8	-16,8	0,0	-14,8	-19,8	-8,9	
totaal parkeerplaatsen voor vaste gebruikers					-132,4	-129,3	-129,5	-11,4	-11,3	0,0	-4,8	-5,3	-3,3	
totaal parkeerplaatsen voor bezoekers					-54,5	-26,6	-28,6	-46,2	-45,2	0,0	-42,9	-47,8	-29,9	
totaal commerciële plint					-187	-156	-158	-58	-57	0	-48	-53	-33	
totaal pp beschikbaar rondom planlocatie					62	62	62	62	62	62	62	62	62	
te salderen					-125	-94	-96	0	0	0	0	0	0	
kantoor	kantoor (zonder baliefunctie)	vaste gebruikers	1026,4	1,05 pp / 100 m² BVO	10,7	10,7	10,7	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	
				0,06 pp / 100 m² BVO	0,6	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
sportschool	fitnesscentrum	vaste gebruikers	1639	0,15 pp / 100 m² BVO	2,5	1,2	1,2	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	1,8	
				1,35 pp / 100 m² BVO	22,1	11,1	11,1	22,1	22,1	0,0	22,1	22,1	16,6	
commerciële dienstverlening	commerciële dienstverlening (kantoor met baliefu	vaste gebruikers	677	1,12 pp / 100 m² BVO	7,6	7,6	7,6	0,4	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	
				0,28 pp / 100 m² BVO	1,9	1,9	1,9	0,1	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	
bedrijfsverzamelgebouw	bedrijfsverzamelgebouw (3)	vaste gebruikers	0	0,86 pp / 100 m² BVO	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
				0,05 pp / 100 m² BVO	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
horeca	Café/ bar/ cafeteria (12)	vaste gebruikers	260,4	0,60 pp / 100 m² BVO	1,6	0,5	0,6	1,4	1,3	0,0	1,2	1,6	0,7	
				5,40 pp / 100 m² BVO	14,1	4,2	5,6	12,7	12,0	0,0	10,5	14,1	6,3	
atelier	bedrijf arbeidsintensief/bezoekersextensief	vaste gebruikers	188	1,14 pp / 100 m² BVO	2,1	2,1	2,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	
				0,06 pp / 100 m² BVO	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
gezondheidscentrum	Gezondheidscentrum	vaste gebruikers	5	0,63 pp / behandelkame	7,9	7,9	6,0	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8	0,8	
				0,77 pp / behandelkame	6,5	6,5	4,9	0,6	0,6	0,0	0,6	0,6	0,6	
totaal parkeerplaatsen voor vaste gebruikers					32,4	30,1	28,3	5,7	10,9	0,0	4,4	4,8	3,3	
totaal parkeerplaatsen voor bezoekers					45,3	24,3	24,1	35,6	36,2	0,0	33,3	36,8	23,6	
totaal commerciële plint					78	54	52	41	47	0	38	42	27	
TOTAAL ONTWIKKELING ZONDER SALDEREN					303	143	147	238	222	166	173	234	185	

Scenario B

PARKEERVRAAGBEREKENING

functie		aandeel	omvang	norm	eenheid	zonder dubbelgebruik	werkdag ochtend	werkdag middag	werkdag avond	koop avond	werkdag nacht	zaterdag middag	zaterdag avond	zondag middag
huurhuis, sociale huur, <60 m²	huur, etage, midden/goedkoop	bewoners	10	0,60	pp / woning	6,0	3,0	3,0	5,4	4,8	6,0	3,6	4,8	4,2
		bezoekers		0,20	pp / woning	2,0	0,2	0,4	1,6	1,4	0,0	1,2	2,0	1,4
huurhuis, sociale huur, <65 m²	huur, etage, midden/goedkoop	bewoners	40	0,60	pp / woning	24,0	12,0	12,0	21,6	19,2	24,0	14,4	19,2	16,8
		bezoekers		0,20	pp / woning	8,0	0,8	1,6	6,4	5,6	0,0	4,8	8,0	5,6
koophuis, etage, goedkoop, <60 m²	koop, etage, goedkoop	bewoners	8	0,70	pp / woning	5,6	2,8	2,8	5,0	4,5	5,6	3,4	4,5	3,9
		bezoekers		0,20	pp / woning	1,6	0,2	0,3	1,3	1,1	0,0	1,0	1,6	1,1
huur, etage, midden, 60-75 m²	huur, etage, midden/goedkoop	bewoners	16	0,60	pp / woning	9,6	4,8	4,8	8,6	7,7	9,6	5,8	7,7	6,7
		bezoekers		0,20	pp / woning	3,2	0,3	0,6	2,6	2,2	0,0	1,9	3,2	2,2
koop, etage, midden, 60-75 m²	koop, etage, midden	bewoners	30	0,90	pp / woning	27,0	13,5	13,5	24,3	21,6	27,0	16,2	21,6	18,9
		bezoekers		0,20	pp / woning	6,0	0,6	1,2	4,8	4,2	0,0	3,6	6,0	4,2
koop, etage, duur, 75-90 m²	koop, etage duur	bewoners	41	1,00	pp / woning	41,0	20,5	20,5	36,9	32,8	41,0	24,6	32,8	28,7
		bezoekers		0,20	pp / woning	8,2	0,8	1,6	6,6	5,7	0,0	4,9	8,2	5,7
koop, etage, duur, 90-130 m²	koop, etage duur	bewoners	40	1,00	pp / woning	40,0	20,0	20,0	36,0	32,0	40,0	24,0	32,0	28,0
		bezoekers		0,20	pp / woning	8,0	0,8	1,6	6,4	5,6	0,0	4,8	8,0	5,6
koophuis, 2-laag, duur, 115-170 m²	koop, etage duur	bewoners	13	1,00	pp / woning	13,0	6,5	6,5	11,7	10,4	13,0	7,8	10,4	9,1
		bezoekers		0,20	pp / woning	2,6	0,3	0,5	2,1	1,8	0,0	1,6	2,6	1,8
totaal parkeerplaatsen voor bewoners						166,2	83,1	83,1	149,6	133,0	166,2	99,7	133,0	116,3
totaal parkeerplaatsen voor bezoekers van bewoners						39,6	4,0	7,9	31,7	27,7	0,0	23,8	39,6	27,7
totaal parkeerplaatsen voor woningen						198	206	91	181	161	166	123	173	144
Maatschappelijk - Sport	fitnesscentrum	vaste gebruikers	-2.077	0,15	pp / 100 m² BVO	-3,1	-1,6	-1,6	-3,1	-3,1	0,0	-3,1	-3,1	-2,3
		bezoekers		1,35	pp / 100 m² BVO	-28,0	-14,0	-14,0	-28,0	-28,0	0,0	-28,0	-28,0	-21,0
Machiefabrik Geurtsen	bedrijf arbeidsintensief/bezoekersextensief	vaste gebruikers	-11.144	1,14	pp / 100 m² BVO	-127,0	-127,0	-127,0	-6,4	-6,4	0,0	0,0	0,0	0,0
		bezoekers		0,06	pp / 100 m² BVO	-6,7	-6,7	-6,7	-0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Maatschappelijk - Horeca	Café/ bar/ cafetaria (12)	vaste gebruikers	-366	0,60	pp / 100 m² BVO	-2,2	-0,7	-0,9	-2,0	-1,9	0,0	-1,6	-2,2	-1,0
		bezoekers		5,40	pp / 100 m² BVO	-19,8	-5,9	-7,9	-17,8	-16,8	0,0	-14,8	-19,8	-8,9
totaal parkeerplaatsen voor vaste gebruikers						-132,4	-129,3	-129,5	-11,4	-11,3	0,0	-4,8	-5,3	-3,3
totaal parkeerplaatsen voor bezoekers						-54,5	-26,6	-28,6	-46,2	-45,2	0,0	-42,9	-47,8	-29,9
totaal commerciële plint						-187	-156	-158	-58	-57	0	-48	-53	-33
totaal pp beschikbaar rondom planlocatie te salderen						62	62	62	62	62	62	62	62	62
						-125	-94	-96	0	0	0	0	0	
kantoor	kantoor (zonder baliefunctie)	vaste gebruikers	1026,4	1,05	pp / 100 m² BVO	10,7	10,7	10,7	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
		bezoekers		0,06	pp / 100 m² BVO	0,6	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sportschool	fitnesscentrum	vaste gebruikers	1639	0,15	pp / 100 m² BVO	2,5	1,2	1,2	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	1,8
		bezoekers		1,35	pp / 100 m² BVO	22,1	11,1	11,1	22,1	22,1	0,0	22,1	22,1	16,6
commerciële dienstverlening	commerciële dienstverlening (kantoor met baliefunctie)	vaste gebruikers	677	1,12	pp / 100 m² BVO	7,6	7,6	7,6	0,4	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0
		bezoekers		0,28	pp / 100 m² BVO	1,9	1,9	1,9	0,1	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
bedrijfsverzamelgebouw	bedrijfsverzamelgebouw (3)	vaste gebruikers	270	0,86	pp / 100 m² BVO	2,3	2,3	2,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
		bezoekers		0,05	pp / 100 m² BVO	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
horeca	Café/ bar/ cafetaria (12)	vaste gebruikers	250	0,60	pp / 100 m² BVO	1,5	0,5	0,6	1,4	1,3	0,0	1,1	1,5	0,7
		bezoekers		5,40	pp / 100 m² BVO	13,5	4,1	5,4	12,2	11,5	0,0	10,1	13,5	6,1
atelier	bedrijf arbeidsintensief/bezoekersextensief	vaste gebruikers	188	1,14	pp / 100 m² BVO	2,1	2,1	2,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
		bezoekers		0,06	pp / 100 m² BVO	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
gezondheidscentrum	Gezondheidscentrum	vaste gebruikers	5	0,63	pp / behandelkamer	7,9	7,9	6,0	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8	0,8
		bezoekers		0,77	pp / behandelkamer	6,5	6,5	4,9	0,6	0,6	0,0	0,6	0,6	0,6
totaal parkeerplaatsen voor vaste gebruikers						34,7	32,4	30,5	5,7	11,0	0,0	4,4	4,8	3,3
totaal parkeerplaatsen voor bezoekers						44,8	24,3	24,0	35,1	35,7	0,0	32,9	36,3	23,3
totaal commerciële plint						79	57	55	41	47	0	37	41	27
TOTAAL ONTWIKKELING ZONDER SALDEREN						285	144	146	222	207	166	161	214	171
TOTAAL ONTWIKKELING MET SALDEREN						160	50	49	222	207	166	161	214	171

Fietsparkeren

Funcieprogramma fietsparkeren

FUNCTIEPROGRAMMA - FIETS			
<i>type</i>	<i>functie</i>	<i>status</i>	<i>scenario 1</i>
huurhuis, sociale huur, <60 m ²	50-75 m ² GO	toekomst	10
huurhuis, sociale huur, <65 m ²	50-75 m ² GO	toekomst	40
koophuis, etage, goedkoop, <60 m ²	50-75 m ² GO	toekomst	8
huur, etage, midden, 60-75 m ²	50-75 m ² GO	toekomst	16
koop, etage, midden, 60-75 m ²	50-75 m ² GO	toekomst	30
koop, etage, duur, 75-90 m ²	75-100 m ² GO	toekomst	41
koop, etage, duur, 90-130 m ²	100-125 m ² GO	toekomst	40
koophuis, 2-laag, duur, 115-170 m ²	125-150 m ² GO	toekomst	13
kantoor	kantoor (personeel)	toekomst	1.026
sportschool	fitness (personeel)	toekomst	1.639
	fitness (bezoek)	toekomst	1.639
commerciële dienstverlening	kantoor (personeel)	toekomst	677
	kantoor (bezoekers)	toekomst	2
bedrijfsverzamelgebouw	kantoor (personeel)	toekomst	-
	kantoor (bezoekers)	toekomst	-
horeca	restaurant (eenvoudig) - personeel	toekomst	260
	restaurant (eenvoudig) - bezoek	toekomst	260
atelier	kantoor (personeel)	toekomst	188
gezondheidscentrum	gezondheidscentrum (personeel)	toekomst	331
	gezondheidscentrum (bezoekers)	toekomst	331

- Functieprogramma toekomst (huidig buiten beschouwing gelaten)
- Functie 'wonen' conform bouwbesluit.
- Categorieën 'wonen' niet volledig aansluitend, daarom inschatting gemaakt

Uitgangspunten - Parkeernormen

- Basis voor wonen is Bouwbesluit (gelijkwaardige oplossing cf. Amsterdamse Bouwbrief)
- Voor bezoek van woningen parkeerbeleid Utrecht gehanteerd
- Voor overige functies fietsparkeernormen Deventer + CROW-kencijfers gebruikt.

PARKEERNORMEN							
<i>functie</i>	<i>totaal norm</i>	<i>deel vast</i>	<i>deel bezoek</i>	<i>eenheid</i>	<i>% norm</i>	<i>opmerking</i>	
0-50 m ² GO			2,0 nvt	woning		EN berging 2,7 m ²	
50-75 m ² GO			3,0 nvt	woning		EN berging 2,7 m ²	
75-100 m ² GO			4,0 nvt	woning		EN berging 2,7 m ²	
100-125 m ² GO			5,0 nvt	woning		EN berging 2,7 m ²	
125-150 m ² GO			6,0 nvt	woning		EN berging 2,7 m ²	
150-175 m ² GO			7,0 nvt	woning		EN berging 2,7 m ²	
bezoekers woningen (1-20 woningen)	0,50		0,50	woning		cf normen Utrecht	
bezoekers woningen (vanaf 21e woning)	0,25		0,25	woning		cf normen Utrecht	
fitness (personeel)	5,50	0,55		100 m ² bvo	10%		
fitness (bezoek)	5,50		4,95	100 m ² bvo	90%		
kantoor (personeel)		1,90		100 m ² bvo			
kantoor (bezoek)			5,50	balie		minimaal 10	
restaurant (eenvoudig) - personeel	19,80	1,98		100 m ² bvo	10%		
restaurant (eenvoudig) - bezoekers	19,80		17,82	100 m ² bvo	90%		
gezondheidscentrum (personeel)		0,40		100 m ² bvo			
gezondheidscentrum (bezoekers)			1,40	100 m ² bvo			

Uitgangspunten - Dubbelgebruik

- Aanwezigheidspercentages

AANWEZIGHEIDSPERCENTAGES								
<i>doelgroep</i>	<i>werkdag ochtend</i>	<i>werkdag middag</i>	<i>werkdag avond</i>	<i>koop avond</i>	<i>werkdag nacht</i>	<i>zaterdag middag</i>	<i>zaterdag avond</i>	<i>zondag middag</i>
woningen bewoners	50%	50%	90%	80%	100%	60%	80%	70%
woningen bezoekers	10%	20%	80%	70%	0%	60%	100%	70%
sportfuncties binnen	50%	50%	100%	100%	0%	100%	100%	75%
kantoor/bedrijven	100%	100%	5%	5%	0%	0%	0%	0%
commerciële dienstverlening	100%	100%	5%	75%	0%	0%	0%	0%
Café/ bar/ cafetaria	30%	40%	90%	85%	0%	75%	100%	45%
Restaurant	30%	40%	90%	95%	0%	70%	100%	40%
sociaal medisch: arts/therapeut/co	100%	75%	10%	10%	0%	10%	10%	10%

- Uitgangspunt: beperkt dubbelgebruik binnen de eigen doelgroep. Drie doelgroepen onderscheiden:
  1. Bewoners
  2. Vaste gebruikers
  3. Bezoekers.

Resultaat fietsparkeren

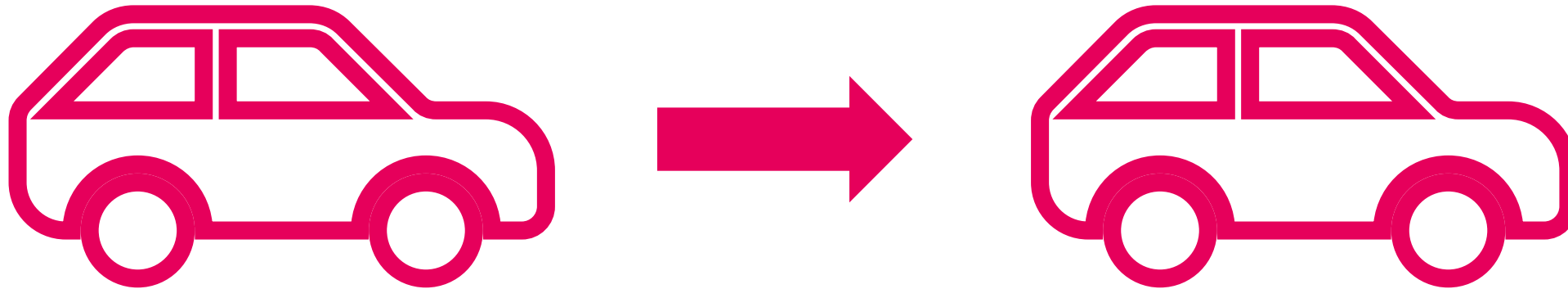
PARKEERVRAAGBEREKENING

functie	aandeel	omvang	norm	eenheid	zonder dubbelgebruik	werkdag ochtend	werkdag middag	werkdag avond	koop avond	werkdag nacht	zaterdag middag	zaterdag avond	zondag middag	
huurhuis, sociale huur, <60 m ²	50-75 m ² GO	bewoners	10	3,00	pp / woning	30,0	15,0	15,0	27,0	24,0	30,0	18,0	24,0	21,0
huurhuis, sociale huur, <65 m ²	50-75 m ² GO	bewoners	40	3,00	pp / woning	120,0	60,0	60,0	108,0	96,0	120,0	72,0	96,0	84,0
koophuis, etage, goedkoop, <60 m ²	50-75 m ² GO	bewoners	8	3,00	pp / woning	24,0	12,0	12,0	21,6	19,2	24,0	14,4	19,2	16,8
huur, etage, midden, 60-75 m ²	50-75 m ² GO	bewoners	16	3,00	pp / woning	48,0	24,0	24,0	43,2	38,4	48,0	28,8	38,4	33,6
koop, etage, midden, 60-75 m ²	50-75 m ² GO	bewoners	30	3,00	pp / woning	90,0	45,0	45,0	81,0	72,0	90,0	54,0	72,0	63,0
koop, etage, duur, 75-90 m ²	75-100 m ² GO	bewoners	41	4,00	pp / woning	164,0	82,0	82,0	147,6	131,2	164,0	98,4	131,2	114,8
koop, etage, duur, 90-130 m ²	100-125 m ² GO	bewoners	40	5,00	pp / woning	200,0	100,0	100,0	180,0	160,0	200,0	120,0	160,0	140,0
koophuis, 2-laag, duur, 115-170 m ²	125-150 m ² GO	bewoners	13	6,00	pp / woning	78,0	39,0	39,0	70,2	62,4	78,0	46,8	62,4	54,6
kantoor	kantoor (personeel)	vaste gebruiker	1.026	1,90	pp / 100 m ² bvo	19,5	19,5	19,5	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sportschool	fitness (personeel)	vaste gebruiker	1.639	0,55	pp / 100 m ² bvo	9,0	4,5	4,5	9,0	9,0	0,0	9,0	9,0	6,8
		bezoeker	1.639	4,95	pp / 100 m ² bvo	81,1	40,6	40,6	81,1	81,1	0,0	81,1	81,1	60,8
commerciële dienstverlening	kantoor (personeel)	vaste gebruiker	677	1,90	pp / 100 m ² bvo	12,9	12,9	12,9	0,6	9,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	kantoor (bezoek)	bezoeker	2	5,50	pp / balie	11,0	11,0	11,0	0,6	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0
bedrijfsverzamelgebouw	kantoor (personeel)	vaste gebruiker	-	1,90	pp / 100 m ² bvo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	kantoor (bezoek)	bezoeker	-	5,50	pp / balie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
horeca	restaurant (eenvoudig) - personeel	vaste gebruiker	260	1,98	pp / 100 m ² bvo	5,2	1,5	2,1	4,6	4,4	0,0	3,6	5,2	2,1
	restaurant (eenvoudig) - bezoekers	bezoeker	260	17,82	pp / 100 m ² bvo	46,4	13,9	18,6	41,8	39,4	0,0	32,5	46,4	18,6
atelier	kantoor (personeel)	vaste gebruiker	188	1,90	pp / 100 m ² bvo	3,6	3,6	3,6	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
gezondheidscentrum	gezondheidscentrum (personeel)	vaste gebruiker	331	0,40	pp / 100 m ² bvo	1,3	1,3	1,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
	gezondheidscentrum (bezoekers)	bezoeker	331	1,40	pp / 100 m ² bvo	4,6	4,6	3,5	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,5
bezoekers woningen (1-20 woningen)	bezoekers woningen (1-20 woningen)	vaste gebruiker	20	0,50	pp / woning	10,0	1,0	2,0	8,0	7,0	0,0	6,0	10,0	7,0
bezoekers woningen (vanaf 21e woning)	bezoekers woningen (vanaf 21e woning)	bezoeker	178	0,25	pp / woning	44,5	4,5	8,9	35,6	31,2	0,0	26,7	44,5	31,2
totaal bewoners						754	377	377	679	603	754	452	603	528
totaal vaste gebruikers						61	44	45	24	31	0	19	24	16
totaal bezoekers						188	75	83	160	160	0	141	172	111
TOTAAL PLAN						1003	496	505	862	795	754	612	800	655

Parkeerbehoefte: 754 fpp voor bewoners, 45 voor vaste gebruikers en 172 voor bezoekers.

Verkeerseffecten

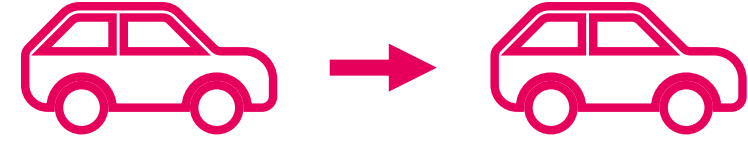

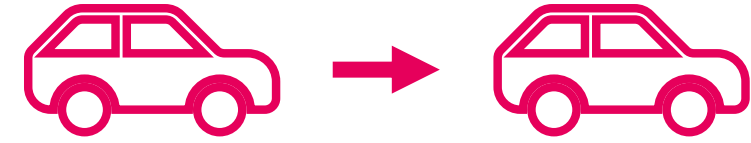
Verkeerseffecten - Uitgangspunten

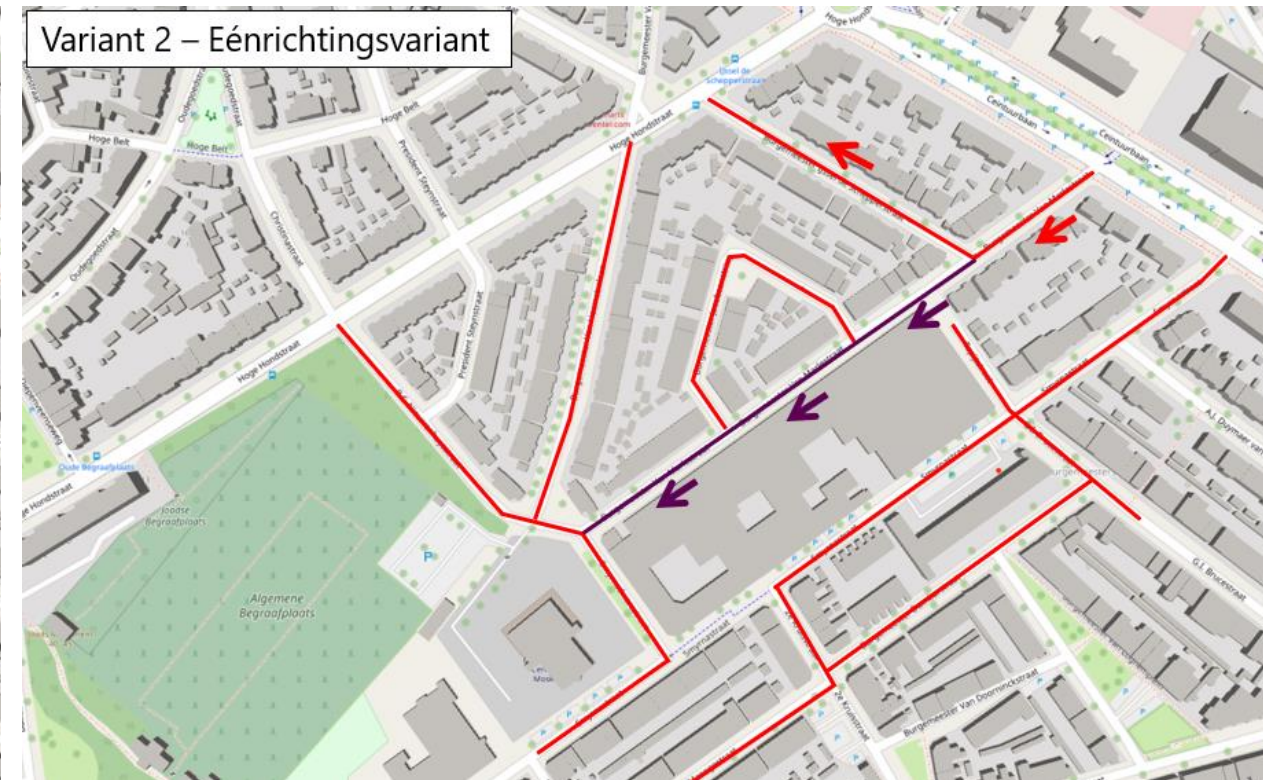
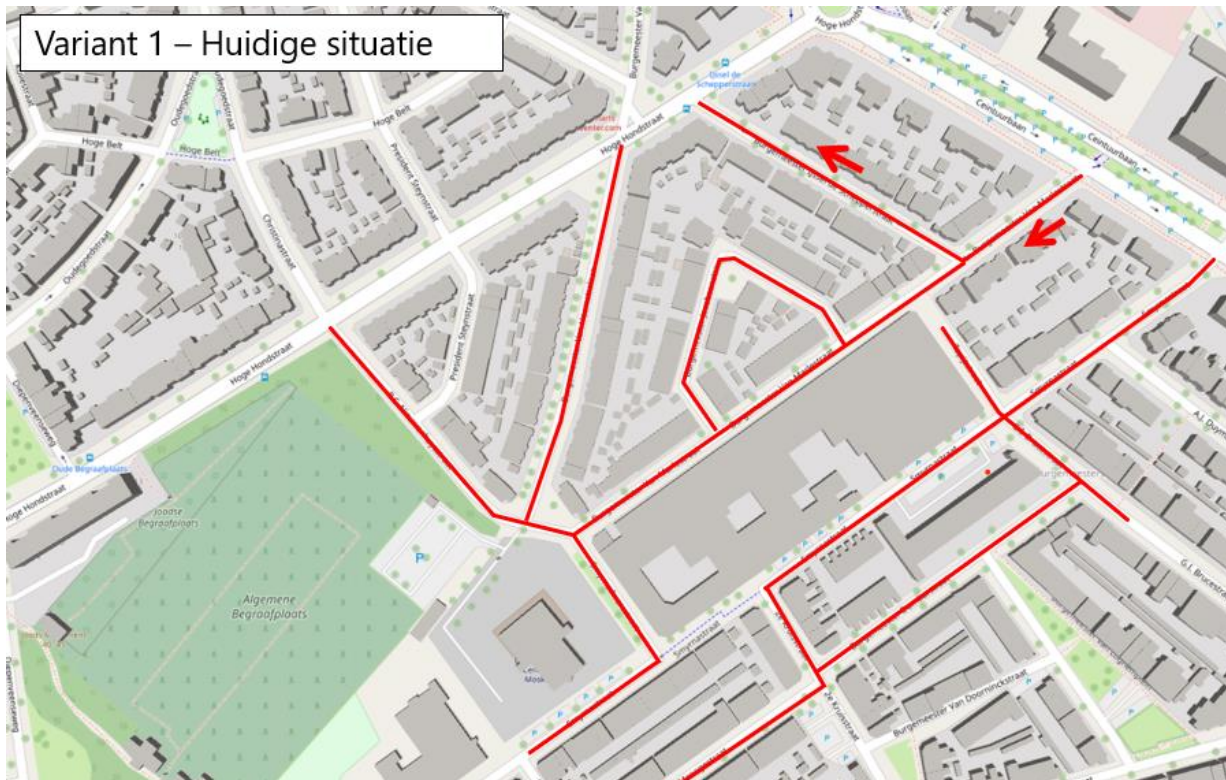

- De verkeerseffecten zijn bepaald voor de huidige- en toekomstige situatie.
- Verkeersgeneratie bepaald op basis van CROW kencijfers (aansluitend bij parkeernorm)
- CROW kencijfers omgerekend van gemiddelde weekdag naar gemiddelde werkdag
- Scenario B = uitgangspunt (worst case scenario – grootste parkeerbehoefte maar met lage bezoekersnorm)
- Parkeergarage **in** te rijden via Burgemeester van Marlestraat en **uit** te rijden via Smyrnastraat
  - Dit zorgt voor een gelijkmatige verkeersverdeling (50/50)

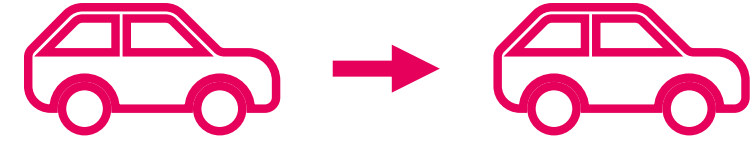
Verkeerseffecten - Uitgangspunten

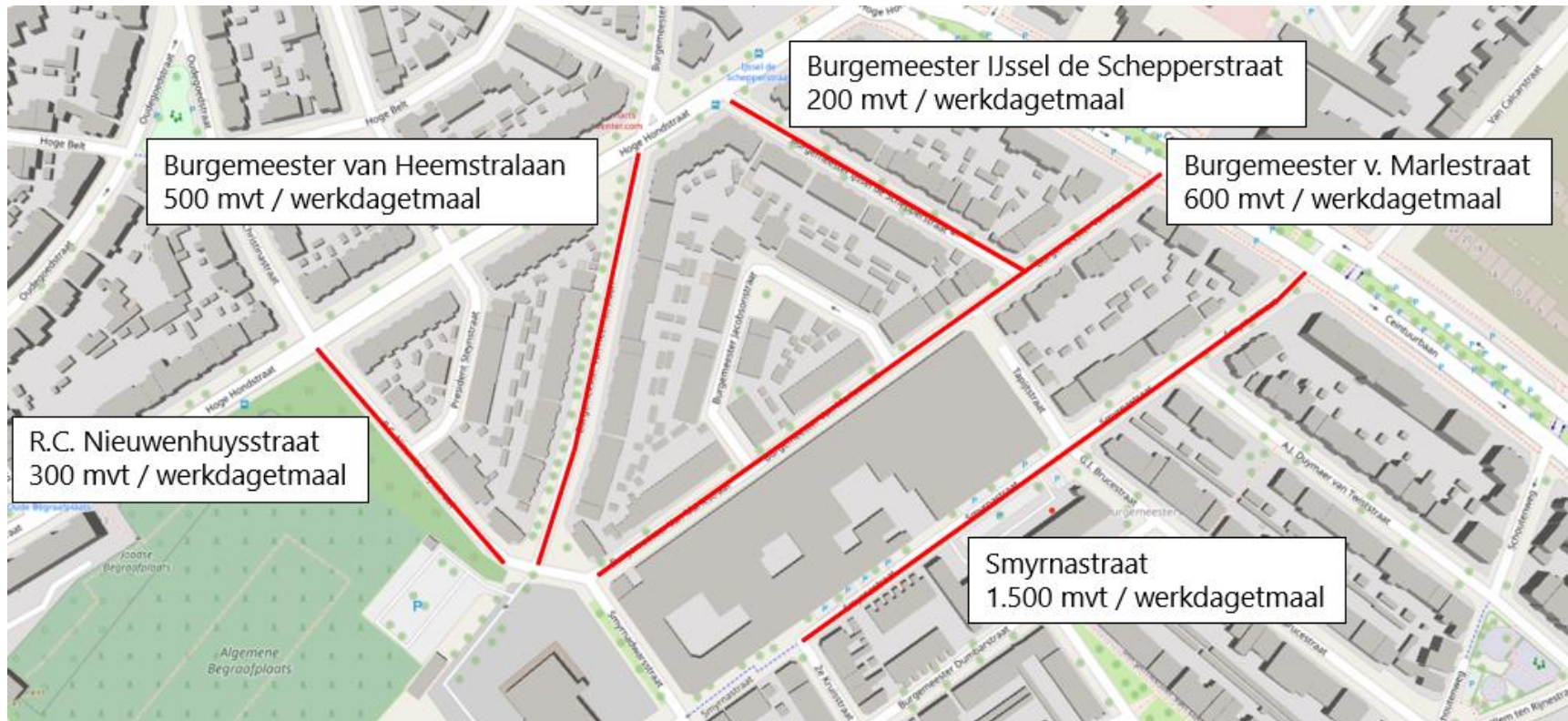
Verkeersstructuur beoordeeld in twee varianten:

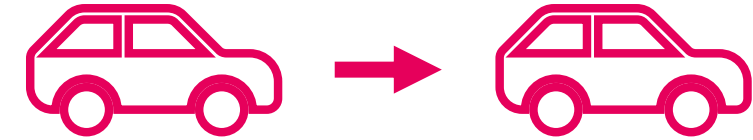
Verkeerseffecten - Uitgangspunten

Huidige verkeerssituatie

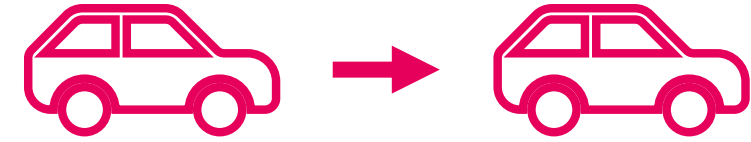
Verkeerseffecten - Resultaat

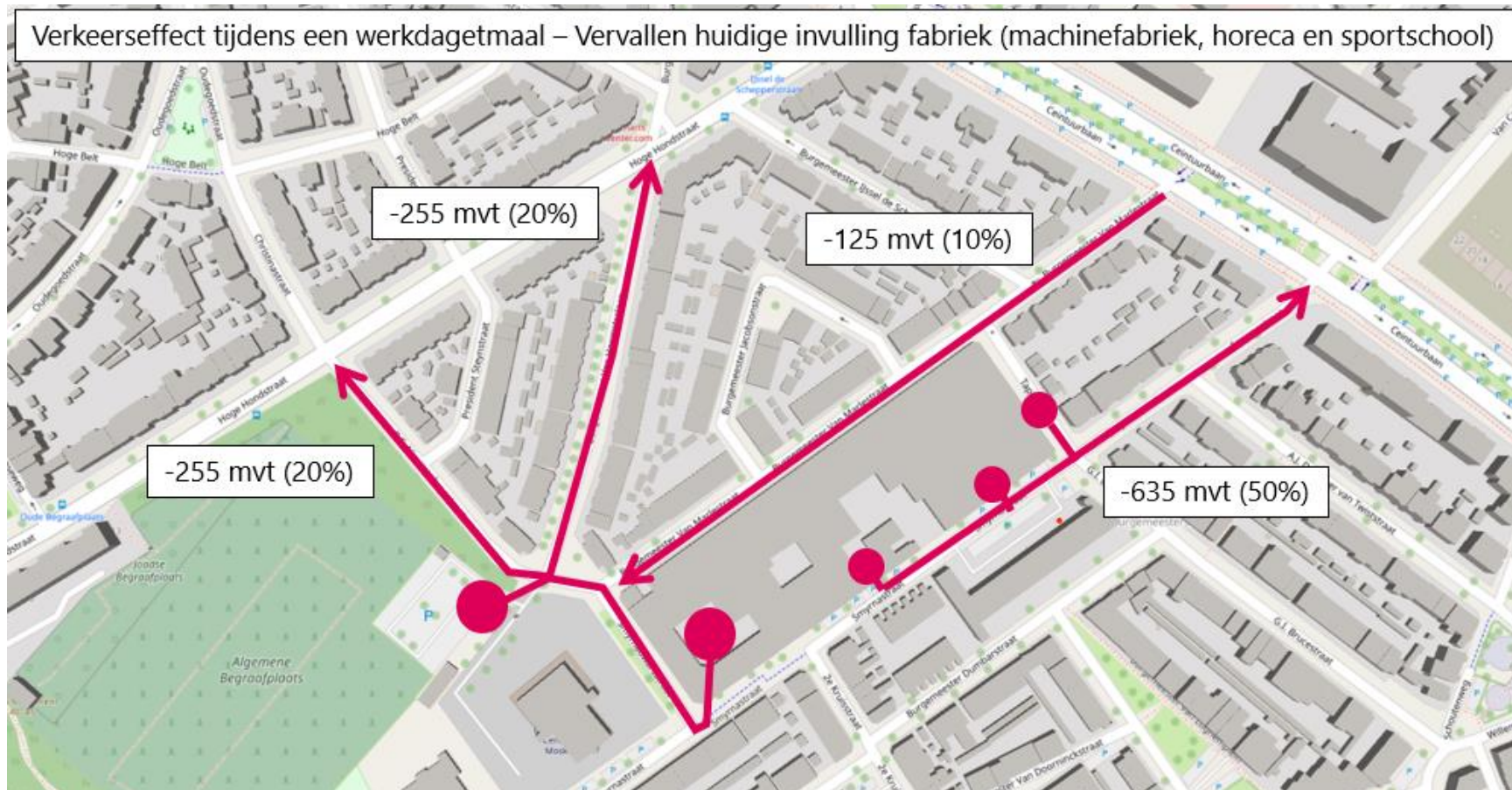
VERKEERSGENERATIEBEREKENING							
functie			omvang	kencijfer	eenheid	verkeersgeneratie gemiddelde weekdag	verkeersgeneratie gemiddelde werkdag
huurhuis, sociale huur, <60 m ²	huur, etage, midden/goedkoop	toekomst	10	2,9	mvt / woning	29	32
huurhuis, sociale huur, <65 m ²	huur, etage, midden/goedkoop	toekomst	40	2,9	mvt / woning	116	129
koophuis, etage, goedkoop, <60 m ²	koop, etage, goedkoop	toekomst	8	3,9	mvt / woning	31	35
huur, etage, midden, 60-75 m ²	huur, etage, midden/goedkoop	toekomst	16	2,9	mvt / woning	46	52
koop, etage, midden, 60-75 m ²	koop, etage, midden	toekomst	30	4,7	mvt / woning	141	157
koop, etage, duur, 75-90 m ²	koop, etage duur	toekomst	41	6,4	mvt / woning	262	291
koop, etage, duur, 90-130 m ²	koop, etage duur	toekomst	40	6,4	mvt / woning	256	284
koophuis, 2-laag, duur, 115-170 m ²	koop, etage duur	toekomst	13	6,4	mvt / woning	83	92
kantoor	kantoor (zonder baliefunctie)	toekomst	1.026	3,7	mvt / 100 m ² bvo	38	51
sportschool	fitnesscentrum	toekomst	1.639	8,3	mvt / 100 m ² bvo	136	177
commerciële dienstverlening	commerciële dienstverlening	toekomst	677	6,5	mvt / 100 m ² bvo	44	59
bedrijfsverzamelgebouw	bedrijfsverzamelgebouw (3)	toekomst	-	4,1	mvt / 100 m ² bvo	-	0
horeca	Café/ bar/ cafeteria (12)	toekomst	15	6,0	mvt / etmaal / pp	90	117
atelier	bedrijf arbeidsintensief/bezoek	toekomst	188	5,9	mvt / 100 m ² bvo	11	15
gezondheidscentrum	Gezondheidscentrum	toekomst	5	11,7	behandelkamer	59	82
totaal mvt						1343	1571
Maatschappelijk - Sport	fitnesscentrum	huidig	-2.077	8,3	mvt / 100 m ² BVO	-172	-224
Machinefabriek Geurtsen	bedrijf arbeidsintensief/bezoek	huidig	-11.144	5,9	mvt / 100 m ² BVO	-657	-874
Maatschappelijk - Horeca	Café/ bar/ cafeteria (12)	huidig	-22	6,0	mvt / 100 m ² BVO	-132	-172
totaal commerciële plint						-962	-1270
TOTAAL ONTWIKKELING						381	301

Verkeerstoename door plan 300 - 400 extra motorvoertuigen tijdens een etmaal

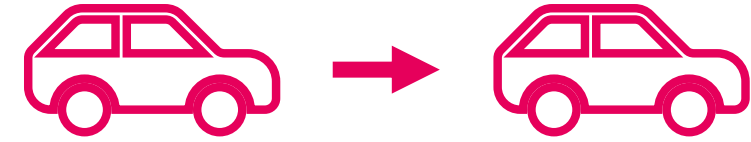
Verkeerseffecten - Resultaat

Afname van 1.270 mvt / werkdag verspreid over de wegvakken (vervallen huidige functies)

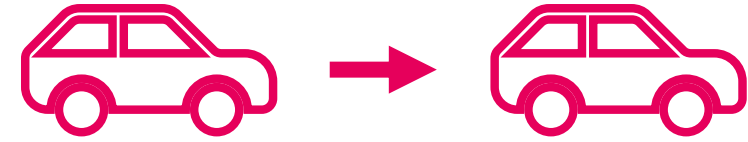
Verkeerseffecten - Resultaat

Toename van 1.570 mvt / werkdag
verspreid over de wegvakkendoor
nieuwe functies (variant 1 – Huidige
structuur)

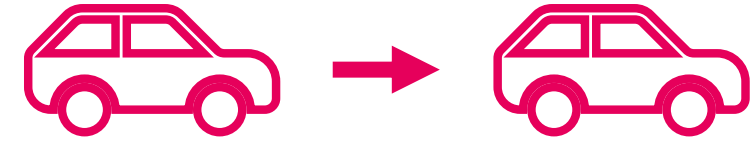
Verkeerseffecten - Resultaat

Toename van 1.570 mvt /
werkdag verspreid over de
wegvakken (variant 2 -
Eénrichting)

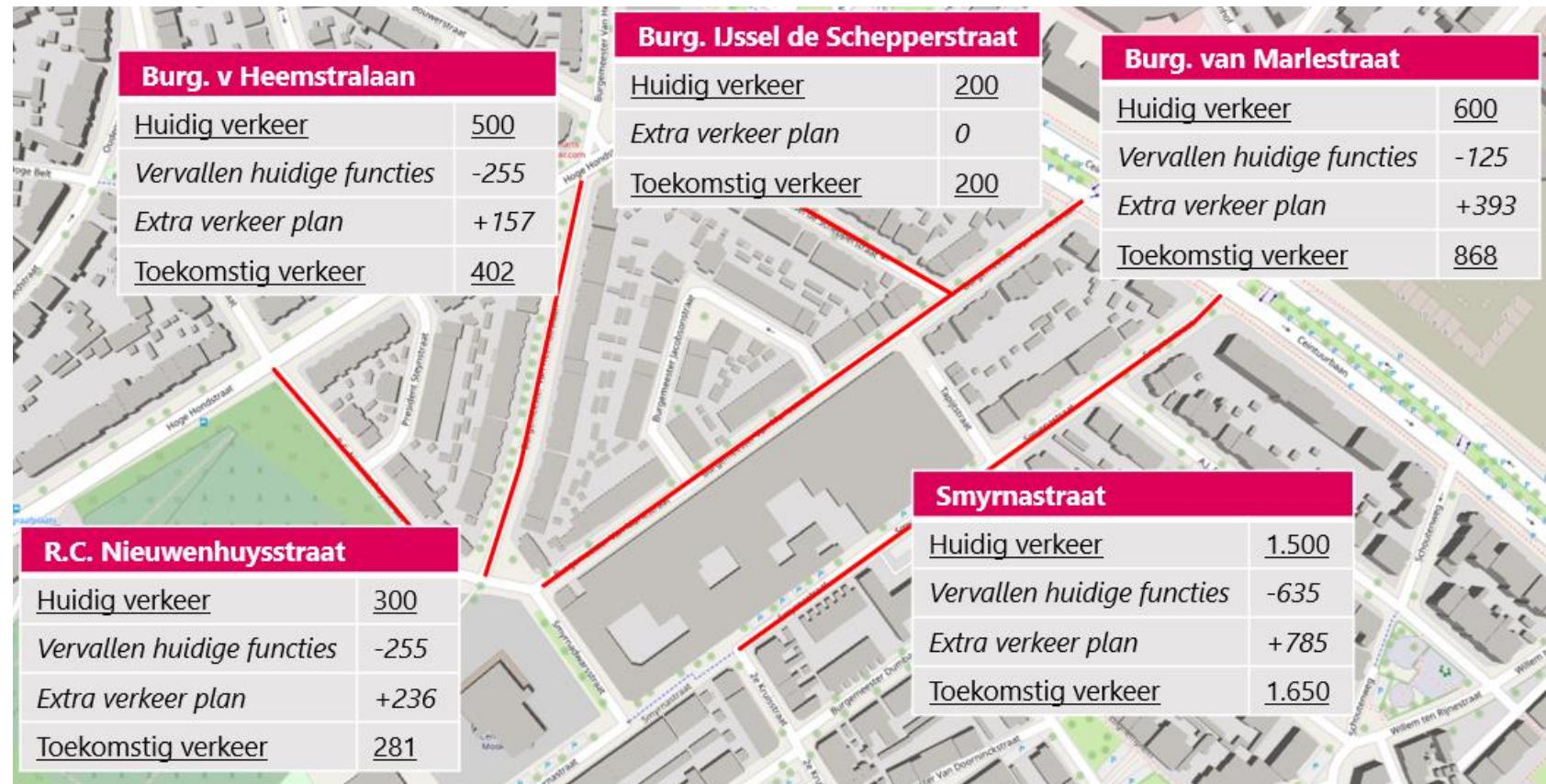

Verkeerseffecten - Resultaat

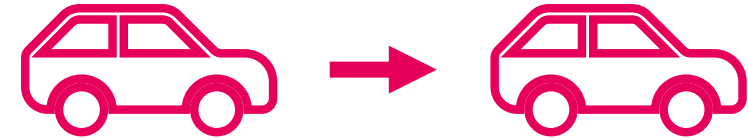
Planeffect variant 1

- Toename:
  - Burg. Van Marlestraat
  - Smyrnastraat
- Afname:
  - Burg. V. Heemstralaan
  - R.C. Nieuwhuysstraat
- Geen effect: Burg. IJssel de Schepperstraat

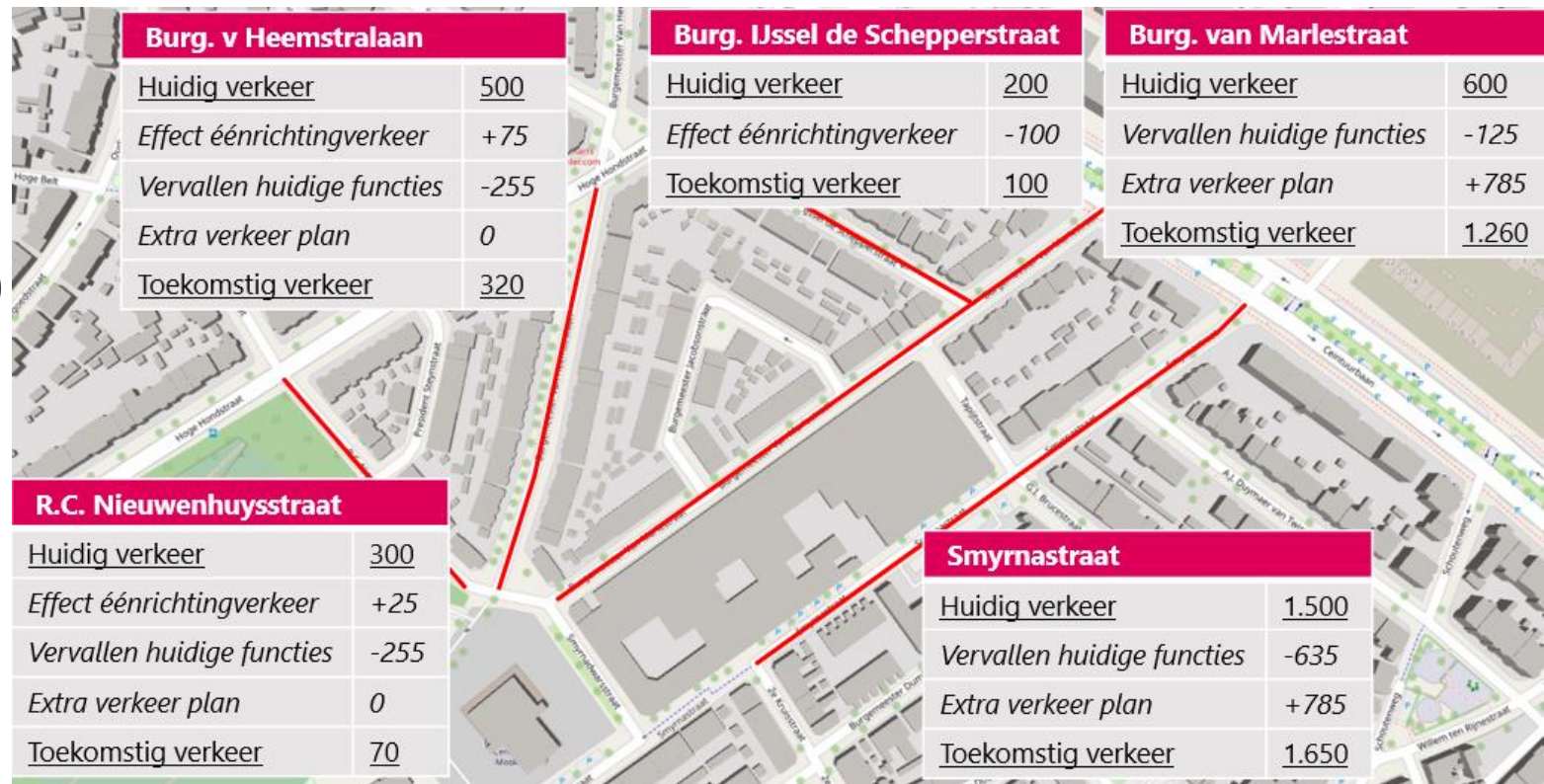

Verkeerseffecten - Resultaat

Planeffect variant 2 (éénrichting)

- Toename:
  - Burg. van Marlestraat (tot ingang garage)
  - Smyrnastraat
- Afname:
  - Burg. V. Heemstralaan
  - R.C. Nieuwhuysstraat
  - Burg. IJssel de Schepperstraat

Conclusie: planeffect met name op het eerste stuk van de Burg. van Marlestraat

Planadviesraad ruimtelijke kwaliteit 25-04-2024

Aanwezigen Planadviesraad

Bert Blaauwendraad (plv vz), Roel Bosch (secr.), Ingrid van Herel, Marjanne Statema, Roel Lichtenberg, Daniel Ruigrok, Oscar Vos

Afwezig Planadviesraad

Marja van der Tas

Aanwezigen gemeente:

Frank van Unen

Locatie:

Stadhuis Deventer

Transformeren van de Tapijfabriek, Smyrnastraat

Status:	Concept Masterplan en Beeldkwaliteitsplan
Toetsingskader:	Handelingsperspectief
Aanwezig:	Erik Vrieling, Niels Mulder (ArchitectenCie) , Theo Reesink (Poelmans Reesink landschapsarchitectuur), Carolien Voogt, Arnoud van Sisseren, Teun van Buul, Gerda Kroeze (gemeente), Jouw Wonen
Presentatie:	Erik Vrieling, Niels Mulder (ArchitectenCie)

Het plan is diverse malen in de Planadviesraad besproken, de laatste keren op 13-04-2023 en 22-12-2022.

NAAR AANLEIDING VAN DE VRAGEN IN DE VORIGE PLANADVIESRAAD

1. De kleurstelling van het metselwerk.

In het Beeldkwaliteitsplan wordt met monsterborden de referentie vastgelegd, maar niet de exacte steeds. Dit past binnen het eerdere advies van de Planadviesraad.

2. De verschijningsvorm van de dakkapellen.

In de tekst staat de kloppende omschrijving: ondergeschikt aan het gebouwwolume. De referentiefoto echter toont te forse dakkapellen die niet ondergeschikt zijn aan het dakvlak. Geadviseerd wordt om een andere referentie te gebruiken. Het uitgangspunt is maximaal 50% van de breedte met een beperkte hoogte en onder en boven voldoende vrij. De welstandsnota geeft de criteria voor dakkapellen goed weer. Het is wenselijk om in dit kader voorin het beeldkwaliteitsplan te vermelden dat de welstandsnota van toepassing is en dat het beeldkwaliteitsplan de gebiedsgerichte criteria vervangt.

3. Het toepassen van balkons en loggia's.

Het uitgangspunt is dat de balkons bij de setback niet de setback teniet mogen doen. Aan de binnenzijde van het bouwblok is meer vrijheid.

De tekst halfverdiept ter plaatse van de setbacks is strijdig met het uitgangspunt.

Aan de binnenzijde is nu voorgeschreven dat het afwijkt van de structuur. Dat is in tegenspraak met de stedenbouwkundige alzijdigheid van de volumes.

4. De vormgeving van entrees.

De referenties van de entree's zijn accoord.

5. Het integreren van biodiversiteit in de architectuur en het landschap.

Belangrijke dragers voor biodiversiteit zijn geïntegreerde nestvoorzieningen, klimplanten, groene daken, groen in overgangszones op het binnenterrein en in de straat) en door ruimte voor rondom bomen in de straat te maken (door eenrichtingsverkeer) en op het binnenterrein bomen in de volle grond te plaatsen. De maatregelen zijn volgens het puntensysteem van de gemeente Deventer uitgewerkt.

NAAR AANLEIDING VAN DE VRAGEN

- Bij de gebouwkaart in het Masterplan op pagina 43 is het zoekgebied van het 8-laagse gebouw onjuist weergegeven. Hierin sprake van een ruime setback. In de tekst is aangevuld dat de opbouw boven het bestaande kantoor tenminste achter de noklijn ligt.
- Er moet nog onderzoek komen naar de waterretentie, maar het uitgangspunt is op een hoogstedelijke wijze zowel op de daken als onder de grond. Of water ook zichtbaar en ten behoeve van koeling kan worden ingepast is uitwerking. Het uitgangspunt is bufferen van water voor hergebruik voor irrigatie tijdens droge periodes.
- Het binnenterrein is opgedeeld in drie zones: privé, semi-openbaar en openbaar toegankelijk. Semi-openbaar kan 's avonds worden afgesloten. Geadviseerd wordt om het altijd openbaar toegankelijke van het middendeel vast te leggen (privaatrechtelijk of met de gemeente) en op te nemen dat het niet afgesloten mag worden.

BEVINDINGEN

De Planadviesraad is positief over de ontwikkeling van het ontwerp dat nu richting een definitief Masterplan en Beeldkwaliteitsplan gaat. Dit heeft geleid tot een goed doordacht plan waarin de historische laag en de eigenheid van de fabriek zichtbaar is en dat in de verschillende schaalniveau's een andere wereld is, maar ook een relatie met de omgeving aangaat en vormgeeft aan de schaa sprong.

Het tapijt met de doorgaande bomenrijen vormt daarin een belangrijke drager. Voor de continuïteit in de Burgemeester van Marlestraat is het doorvoeren van het eenrichtingverkeer doorslaggevend. De Planadviesraad adviseert daarom in te zetten op eenrichtingsverkeer met de meerwaarde van het groen in het openbaar gebied. Het openbreken van het afgesloten fabrieksterrein naar een grotendeels toegankelijk ensemble met wonen is winst voor de wijk. De aansluiting op de directe omgeving blijft daarin heel belangrijk.

De Planadviesraad heeft een aantal opmerkingen op het Masterplan en Beeldkwaliteitsplan:

- Vanuit de structuur van de fabriek is een verschil tussen de buitenrand en de binnenwereld begrijpelijk en daarom wenselijk. Geadviseerd wordt echter om duidelijk in het beeldkwaliteitsplan op te nemen dat de alzijdigheid van de hoger gelegen volumes het uitgangspunt is. Hier is contrast tussen binnen en buiten niet gewenst.
- De buitenruimtes langs de buitenrand liggen binnen het volume tenzij met een beperkte uitdaging van ca. 50 cm. het balkon ondergeschikt blijft aan het volume en het de setback niet tegenspreekt.
- De buitenruimtes in de hoger gelegen volumes volgen het uitgangspunt van de alzijdigheid. De mogelijkheid bestaat om te werken met aangehangen balkons die ondergeschikt zijn aan de architectuur.

- Op pagina 43 van het Masterplan in 'Beleving maaiveld en entrees' is onduidelijk of het doorgaande perspectief van de historische productielijn wel beleefbaar is. Het uitgangspunt van de beleefbaarheid van de productielijn moet goed verankerd zijn.

De Planadviesraad adviseert om in de maatregelen van natuurinclusief bouwen het voorschrift mee te nemen om de maatregelen in samenhang te nemen vanuit de habitat van verschillende doelsoorten.

Op het gebied van duurzaamheid (energie, materialen, water, natuurinclusief) is de intentie ambitieus, maar worden uiteindelijk de minimale normen gehanteerd. De Planadviesraad geeft mee om gezien de lange doorlooptijd van de gebiedsontwikkeling om scherpere eisen te stellen voor de ontwikkeling op lange termijn en een integraal afweging te maken tussen stedenbouw, erfgoed en duurzaamheid.

Voor de vervolgfase geeft de Planadviesraad mee dat speciale aandacht voor het erfgoed op gebouwniveau gewenst is.

Wat de Planadviesraad verder nog wil meegeven:

De Planadviesraad adviseert de gemeente gelijk op te lopen met de inrichting van het openbaar gebied en de aansluiting op het tapijt scherp vorm te geven zonder elementen die deze overgang verzwakken.

De Planadviesraad heeft tot taak te adviseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en ecologie. De Planadviesraad adviseert de gemeente beleid te maken bij gebiedsontwikkelingen in het algemeen betreffende de eisen op het gebied van duurzaamheid die passen bij de lange looptijd van de ontwikkeling. Zo staat de impact van materialen op gespannen voet met het beschikbare CO2 budget. De wateropgave is met een eis van 20 mm infiltratie niet bestand tegen de ontwikkeling van de klimaatverandering. De ambities op het gebied van natuurinclusief bouwen vereisen meer omvang en samenhang op het niveau van de wijk. Op dit gebied ligt er een belangrijke verantwoordelijkheid bij de grotere gebiedsontwikkelingen.